

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO PROJEKTO IR JO LYDIMŲJŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ: LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 53, 247, 256, 305, 385, 589 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS ORO APSAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-1392 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 12 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XI-1375 49 IR 51 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS AVIACIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-2066 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS BRANDUOLINĖS ENERGIJOS ĮSTATYMO NR. I-1613 2 IR 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2135 41 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 75 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-884 2 IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1973 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GEODEZIJOS IR KARTOGRAFIJOS ĮSTATYMO NR. IX-415 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GERIAMOJO VANDENS ĮSTATYMO NR. IX-433 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 13 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ ĮSTATYMO NR. I-891 2, 12 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO ĮSTATYMO NR. I-1340 22 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 PAPILDYMO 2¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-733 2, 4, 17, 19 IR 20 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO TURTO KADASTRO ĮSTATYMO NR. VIII-1764 4, 6 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO TURTO REGISTRO ĮSTATYMO NR. I-1539 PAPILDYMO 15¹ STRAIPSNIU IR 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PAJŪRIO JUOSTOS ĮSTATYMO NR. IX-1016 1, 4, 5, 6 IR 7 STRAIPSNIŲ, TREČIOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMO NR. I-301 2, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 20¹, 25, 27 IR 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS STATYBOS ĮSTATYMO NR. XII-2573 24 IR 27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJŲ PLANAVIMO ĮSTATYMO NR. I -1120 17, 20 IR 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TRIUKŠMO VALDYMO ĮSTATYMO NR. IX-2499 24 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VADOVYBĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1183 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VANDENS ĮSTATYMO NR. VIII-474 2, 3 IR 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO NR. IX-886 2 IR 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ĮSTATYMO NR. I-446 2, 21 IR 34 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 22 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS GELMIŲ ĮSTATYMO NR. I-1034 PAPILDYMO 19¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO NR. X-1404 10 IR 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ PROFILAKTIKOS IR KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-1553 2 ir 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
(TAP NR. 17-1481(4); TAIS NR. 17-324(5), 18-4694)**

Nr.

Vilnius

1. Projekto rengėja – Aplinkos ministerija.

2. Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) tikslas:

- įtvirtinti nuoseklų ir darnų teritorijų, kuriose turi būti taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (toliau – SŽNS), nustatymo teisinį reguliavimą;
- nustatyti aiškius, svarbiausius, privalomus ir proporcingus ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimus užtikrinant Įstatymo projekte nurodytų objektų ar veiklos apsaugą nuo neigiamų veiksnių ar poveikio, valstybės saugumą, visuomenės sveikatos saugą, aplinkos ir viešojo intereso apsaugą;
- užtikrinti aiškesnį ir skaidresnį SŽNS taikymo ir galiojimo teisinį reguliavimą.

Siekiant įstatymų suderinamumo, kartu su Įstatymo projektu parengti su jo nuostatomis susijusių kitų 30 įstatymo pakeitimo projektų.

3. Dabartinė situacija:

- galiojantis teisinis reguliavimas, nustatytas Žemės įstatyme, **nurodo dvejopą SŽNS nustatymą – jas nustato įstatymai ir Vyriausybės nutarimai;**
- Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 **patvirtintos SŽNS šiuo metu nesuderintos su kituose galiojančiuose teisės aktuose nustatytais SŽNS**, šių sąlygų turinys Nutarime ir kituose įstatymuose skiriasi, jos konkuruoja tarpusavyje;
- **dažni atvejai, kai dėl įvairių priežasčių SŽNS (praktikoje – teritorijų, kuriose jos taikomos, pavadinimai) į Nekilnojamojo turto registrą neįrašytos**, todėl pagal Žemės įstatymo nuostatas **jos gali būti netaikomos;**
- SŽNS pagal Žemės įstatymą **siejamos tik su žemės sklypais**, o ne su teritorijoms, kuriose nesuformuoti žemės sklypai;
- Administracinių nusižengimų kodekse **numatyta atsakomybė už SŽNS nesilaikymą, bet nenumatyta atsakomybė ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdytojui už teritorijų**, kuriose taikomos SŽNS, **nenustatymą**, išskyrus administracinę atsakomybę už veiklos vykdymą, objektų naudojimą **nenustačius sanitarinės apsaugos zonų (toliau – SAZ);**
- **nustatytos teritorijos, kuriose turi būti taikomos SŽNS, šiuo metu nėra registruojamos, jų juridinė galia siejama tik su įrašymu į Nekilnojamojo turto registrą**, informacija apie šias taikomas sąlygas gaunama tik išnagrinėjus konkrečių žemės sklypų kadastro duomenis.

Aplinkos ministerija **pakartotinai** teikia Įstatymo projektą ir kai kuriuos jo lydimuosius dokumentus, kurie **patikslinti atsižvelgiant į 2018 m. balandžio 9 d. Vyriausybės pasitarime** (protokolo Nr. 17) **priimtus sprendimus** (t. y. klausimą teikti svarstyti Vyriausybės posėdyje, Aplinkos ministerijai išsamiai įvertinus Vyriausybės pasitarime išsakytas pastabas bei atitinkamai patikslinus teikiamus teisės aktų projektus ir jų lydimuosius dokumentus).

Įstatymo projektas patikslintas įvertinus gautas pastabas dėl kompensacijų dėl SŽNS taikymo esamiems objektams apskaičiavimo tvarkos, aiškinamasis raštas – dėl Vyriausybės pasitarimuose svarstytų klausimų įvertinant priimamų teisės aktų projektų ir galiojančio teisinio reguliavimo santykį ir jo įtaką galimam ekonominiam bei finansiniam poveikiui verslo subjektams ir namų ūkiams dėl kompensacijų mokėjimo. Taip pat patikslinti Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo pakeitimo, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo pakeitimo, Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo pakeitimo ir Elektros energetikos įstatymo pakeitimo projektai.

4. Projekto esmė – Įstatymo projekte numatytas teisinis reguliavimas nenustato esminių pakeitimų galiojančio SŽNS taikymo teisinio reguliavimo turiniui, bet, siekiant didesnio aiškumo, redaguoja šį reguliavimą ir pakeičia jo formą. Įstatymo projektu iš esmės nekeičiama dabartinė SŽNS sistema.

- **Siūloma naujai nustatyti:**
 - tai, kad SŽNS nustatomos šiuo (vienu) įstatymu, o kituose įstatymuose nustatyti kiti ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimai nelaikytini SŽNS;
 - susieti SŽNS apibrėžtį su Įstatymo projekte nurodytomis teritorijomis, nurodyti šias konkrečias teritorijas aiškiai įvardijant, kokiais dokumentais ir kokiomis sąlygomis jos gali būti nustatomos ir nuo kada šiose teritorijose taikomos atitinkamos SŽNS;

– SŽNS – ne tik žemės sklypui nustatomi ūkinės ir (ar) kitos veiklos apribojimai. Šios sąlygos nustatomos ir teritorijoms, kuriose nesuformuoti žemės sklypai, jų turi būti laikomasi ne tik rengiant teritorijų planavimo dokumentus, žemės valdos projektus, statybų ar kitos veiklos projektus, bet ir vykdant ūkinę ir (ar) kitokią veiklą;

– nebenustatyti norminių atstumų tarp statinių ir (ar) įrenginių, nurodytų galiojančiame Nutarime. Šie atstumai, atsižvelgiant į poveikio aplinkai rizikos ir pasekmių lygį, iki pateikto teisės akto įsigaliojimo turi būti nustatyti žemesnės galios teisės aktuose;

– iki kada turi būti gautas žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinis sutikimas dėl Įstatymo projekte nurodytų teritorijų nustatymo ir kas jame turi būti aptarta;

– kokiais atvejais žemės sklypo savininko, savivaldybės ar valstybinės žemės patikėtinio sutikimas dėl šių teritorijų nustatymo neprivalomas;

– tai, kad Įstatymo projekte nurodytos konkrečios teritorijos, nustatomos tenkinant viešąjį interesą be žemės sklypo savininko, savivaldybės ar valstybinės žemės patikėtinio sutikimo, gali būti nustatomos ne tik teritorijų planavimo dokumentais ar žemės valdos projektais (esamas reguliavimas), bet ir šių teritorijų planais, žemėlapiais ir (ar) schemomis, kuriuos įstatymų, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka tvirtina Vyriausybė arba įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija;

– visuomenės informavimo tvarką, kai Įstatymo projekte nurodytos teritorijos nustatomos tenkinant viešąjį interesą;

– tai, kad Vyriausybės nustatyta tvarka būtų apskaičiuojamos ir mokamos kompensacijos dėl SŽNS taikymo tose Įstatymo projekte nurodytose teritorijose, kurios nustatomos tenkinant viešąjį interesą, nurodyti atvejus, kada kompensacijos nemokamos;

– administracinę atsakomybę ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdytojui už šiai veiklai reikalingų teritorijų, kuriose taikomos SŽNS, nenustatymą;

– tai, kad SAZ dydį nurodo Įstatymo projektas arba ūkinės veiklos vykdytojo pasirinkimu šis dydis nustatomas atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu;

– tai, kad nuo 2022 m. sausio 1 d. nustatytos šiame Įstatymo projekte nurodytos teritorijos būtų registruojamos Nekilnojamojo turto registre. Siekiant užtikrinti nuoseklų perėjimą nuo šiuo metu galiojančio teritorijų, kuriose taikomos SŽNS, įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą mechanizmo keičiant žemės sklypų kadastro duomenis prie šiame Įstatymo projekte nurodytų teritorijų registravimo, nuo 2019 m. gegužės 1 d. (siūloma įstatymo įsigaliojimo diena) iki 2022 m. sausio 1 d. siūloma nustatyti pereinamąjį laikotarpį, per kurį būtų atlikti paruošiamieji darbai minėtų teritorijų, kuriose taikomos SŽNS, registravimui. Įstatymo projekte numatytas pereinamasis laikotarpis reikalingas tam, kad būtų greičiau pasiekti šio Įstatymo projekto tikslai teisės normas suderinant tarpusavyje ir nelaukiant Nekilnojamojo turto registro modifikavimo;

– kitą, nei šiuo metu nustatyta, SŽNS taikymo pradžios momentą.

➤ **Pereinamuoju laikotarpiu (nuo 2019-05-01 iki 2022-01-01) siūloma nustatyti:**

– SŽNS žemės sklypui taikomos nuo žymos apie nustatytas Įstatymo projekte nurodytas teritorijas žemės sklypo registro įrašė įrašymo dienos;

– SŽNS nustatytose Įstatymo projekte nurodytose teritorijose (kai į jas patenka teritorijos, kuriose nesuformuoti žemės sklypai) taikomos nuo teritorijų planavimo dokumento įsigaliojimo, žemės valdos projekto patvirtinimo, statybą leidžiančio dokumento išdavimo, plano, žemėlapių ir (ar) schemos patvirtinimo, teigiamo sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos priėmimo (kai sprendimas priimamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūros metu neatliekant poveikio aplinkai vertinimo) ir (ar) valstybinės žemės patikėtinio rašytinio sutikimo gavimo dienos;

➤ **Nuo 2022 m. sausio 1 d. siūloma nustatyti:**

– SŽNS įrašymas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, keičiant žemės sklypo kadastro duomenis, neprivalomas;

– SŽNS taikomos nuo Įstatymo projekte nurodytų teritorijų įregistravimo Nekilnojamojo turto registre dienos.

Įstatymo projekte nurodyta, kad ūkinė ir (ar) kitokia veikla gali būti vykdoma, tik šiai veiklai vykdyti nustatytas Įstatymo projekte nurodytas teritorijas įregistravus Nekilnojamojo turto registre (siūloma šiā nuostatą, kaip ir atsakomybę už jos nesilaikymą, taikyti nuo 2024 m. sausio 1 d.).

5. Derinimas:

• **suderinta** su Valstybės saugumo departamentu, Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija, Europos teisės departamentu, VĮ „Registrų centras“, Susisiekimo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Ūkio ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija. Finansų ministerija ir Krašto apsaugos ministerija **išvadų nepateikė**, į Valstybinės kultūros paveldo komisijos esmines **pastabas atsižvelgta**. Su projektais supažindintos (į **esmines pastabas atsižvelgta**) pagal kompetenciją politiką formuojančių institucijų pavaldžios įmonės ir institucijos bei ūkinę veiklą, dėl kurios turi būti nustatytos Įstatymo projekte nurodytos teritorijos, vykdančys subjektai (Kultūros paveldo departamentas, Nacionalinė žemės tarnyba, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija, Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba, Civilinės aviacijos administracija, Valstybės sienos apsaugos tarnyba, Radiacinės saugos centras, AB „ORLEN Lietuva“, Lietuvos vėjo elektrinių asociacija, UAB „VAE SPB“, VĮ „Lietuvos oro uostai“);

• **atsižvelgta** į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2018 m. kovo 26 d. išvadoje Nr. NV-772 pateiktas pastabas ir pasiūlymus;

• **liko neatsižvelgta į esmines pastabas ir siūlymus**, kuriuos pateikė Energetikos ministerija, AB „Amber Grid“, Kultūros ministerija, VĮ „Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija“, AB „Energijos skirstymo operatorius“, Teisingumo ministerija, Žemės ūkio ministerija, AB „Litgrid“:

- neatsižvelgiama į **Energetikos ministerijos** siūlymą atsisakyti magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijų nustatymo, nes tai reiškia iš esmės keičiamą esamą, ilgą laiką galiojantį teisinį reguliavimą, taip pat pastabą, kad sprendimas nustatyti šias teritorijas neigiamai paveiktų visuomenės interesus dėl neprognozuojamai išaugšiančios dujų perdavimo kainos. Rengėjų nuomone, apribojimai siūlomose nustatyti magistralinių dujotiekių vietovės klasės teritorijose, nurodyti galiojančiame teisiniame reguliavime (Magistralinio dujotiekio įrengimo taisyklėse), iš esmės reiškia SŽNS. Taip pat neatsižvelgiama į Energetikos ministerijos siūlymą įtvirtinti išimtį numatančią, kad nuostoliai dėl SŽNS taikymo naujai nustatytose ar pakeistose teritorijose nėra atlyginami, jei žemės savininkui kompensuojama už servitutą, nes, rengėjų nuomone, kompensavimas už nustatytą servitutą neturi būti prilygintas Įstatymo projekte nurodytoms kompensacijoms ir galėtų būti lyginami tik nuostoliai, faktiškai patirti dėl tos pačios veiklos apribojimų. Neatsižvelgiama į Energetikos ministerijos pastabą, kad siūlomas nuostolių už SŽNS nustatymą atlyginimas valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtiniais yra netikslingas, nes, rengėjų nuomone, galiojantis teisinis reguliavimas numato dėl SŽNS taikymo patiriamų nuostolių atlyginimą valstybinės žemės patikėjimo teisės subjektams, todėl jiems, valdantiems žemės sklypus, nuostoliai, patiriami dėl SŽNS taikymo šiuos sklypuose, turi būti atlyginami;
- neatsižvelgiama į **AB „Amber Grid“** siūlymą į Įstatymo projektą įtraukti draudimą be magistralinio dujotiekio savininko ar valdytojo pritarimo planuoti teritorijas bet kokių statinių statybai, nes, rengėjų nuomone, toks siūlymas prieštarauja Teritorijų planavimo, Vietos savivaldos įstatymų nuostatoms, yra perteklinis;
- neatsižvelgiama į **Kultūros ministerijos** siūlymą atsisakyti Įstatymo projekte numatyto asmenų informavimo apie SŽNS registruotais laiškais, kuris pareikalaus didelių valstybės finansinių ir administracinių išteklių, vietoje to nustatant, kad asmenys, pageidaujantys gauti informaciją apie jų valdomiems žemės sklypams numatomas taikyti SŽNS, turėtų užsiregistruoti į atitinkamas informacines sistemas ir registrus bei gauti informaciją elektroninėmis priemonėmis, nes, rengėjų nuomone, elektroninėms paslaugoms nesant visuotinėms, siūlymas nustatyti prievolę šiems asmenims patiems ieškoti tokios informacijos sukurtų papildomą administracinę naštą, nebūtų visiškai įgyvendinamas, todėl nepriimtinas, be to, siekiant užtikrinti savininkų interesų apsaugą, pranešimai savininkams apie naujai nustatytas Įstatymo projekte nurodytas teritorijas turėtų būti teikiami registruotais laiškais;
- neatsižvelgiama į **VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos** siūlymą patikslinti Įstatymo projekto nuostatas numatant, kad Jūrų uosto teritorijose esančių ūkinės veiklos objektų (susijusių su krovinių krova, sandėliavimu, saugojimu ar kitokiu tvarkymu) SAZ dydis nustatomas atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, nes, rengėjų teigimu, pagal šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą tokia SAZ jūrų uosto veiklai nenumatyta ir remiantis Vyriausybės programos įgyvendinimo plane numatytu SAZ reglamentavimo

atsisakymu, Įstatymo projekte SAZ ūkinei veiklai, nenumatyta galiojančiame teisiniame reguliavime (tarp jų ir minėti veiklai), nenurodomos;

- neatsižvelgiama į **Teisingumo ministerijos** siūlymus SŽNS Įstatymo projekte apibrėžti taip, kad jos savo esme netaptų esminio savininko teisių ribojimo įrankiu nurodant atvejus, kai taikomas žemės paėmimo visuomenės poreikiams teisinis mechanizmas; SAZ dydžius reglamentuoti tik įstatymu; įvardijant atitinkamas teritorijas naudoti vieningą apibrėžimo sistemą siekiant išlaikyti nuoseklią sąsają su patikėjimo/panaudos teise valdomais objektais, žemės sklypų naudojimo būdu ir kt.; įvertinti nuostatos „...iki įstatymo įsigaliojimo pradėti rengti teritorijų planavimo dokumentai, žemės valdos projektai, statybos ar kitos veiklos projektai turi atitikti šio įstatymo reikalavimus“ pagrįstumą asmenų įgytų teisių, teisėtų lūkesčių apsaugos ir teisės aktų negaliojimo atgal principų kontekste; įvertinti pagrįstumą dėl numatomo įtvirtinti naujo teisinio reguliavimo automatinio taikymo atgal galimybę, taip pat dėl daromų išimčių dėl kompensacijų mokėjimo. Rengėjai pažymi, kad žemės paėmimas visuomenės poreikiams vykdomas Žemės įstatymo nustatytais atvejais, SŽNS, galinčias iš esmės apriboti žemės savininko teises naudoti žemės sklypą, siūloma nustatyti tik rezervatuose (galiojantis teisinis reguliavimas), kuriuose neformuojami nauji privatiems asmenims naudoti skirti žemės sklypai, o kitose atskirai paimtose Įstatymo projekte nurodytose teritorijose nustatytos SŽNS neapriboja žemės savininko teisių taip, kad jis negalėtų naudoti sklypo, Įstatymo projekte nurodyta, kad, įvertinus kelių teritorijų apribojimų visumą, dėl SŽNS taikymo žemės sklypo savininkas netenka galimybės naudoti žemės sklypą pagal nustatytą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) žemės sklypo naudojimo būdą (būdus), dėl to patiriami nuostoliai apskaičiuojami įvertinant specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo laikotarpiu mokėtiną žemės mokesčio dydį). Pažymi, kad įstatyme nebūtų įmanoma apibrėžti visų galimų SAZ dydžių variantų, priklausančių nuo konkrečios veiklos rūšies, taršos ir kitų aplinkybių, atvejų, todėl netikslinga nustatyti ir konkrečių ribų, iki kurių galėtų būti atliekami SAZ dydžio pakeitimai. Laikosi nuomonės, jog minėtais atvejais netikslinga naudoti vieningą apibrėžimo sistemą, kaip inžinerinės infrastruktūros atveju. Remiasi galiojančiu teisiniu reguliavimu, kuriame nurodoma, jog rengiant teritorijų planavimo dokumentus, žemės valdos projektus ar kitus projektus, turi būti laikomasi nustatytų SŽNS, taip pat tuo, kad teritorijų planavimo teisiniame reguliavime ir Statybos įstatymo pakeitimo įstatymo projekte Įstatymo projektu siūlomi atvejai numatyti. Pažymi, kad kompensacijų mokėjimo išimties reikalingos dėl Įstatymo projektų nuostatų dėl kompensacijų taikymo atgal nepagrįstumo;
- neatsižvelgiama į **Žemės ūkio ministerijos** siūlymą patikslinti atitinkamas Įstatymo projekto nuostatas įrašant ją vietoje Aplinkos ministerijos atsižvelgiant į tai, kad ji formuoja valstybės politiką nekilnojamojo turto kadastro srityje. Rengėjų nuomone, siūlymas nepagrįstas, nes projektu siūloma nustatyti, jog ji formuoja valstybės politiką Įstatymo projektu reguliuojamoje srityje, t. y. šiame įstatyme nurodytų teritorijų registravimo Nekilnojamojo turto registre, o ne Nekilnojamojo turto kadastre, srityje;
- neatsižvelgiama į **AB „Energijos skirstymo operatorius“** pastabą dėl aiškių kompensacijų apskaičiavimo principų nebuvimo sąlygojamų problemų ir siūlymą nustatyti, kad tais atvejais, kaip pagal Įstatymo projekte siūlomą reguliavimą operatoriui kyla pareiga kompensuoti susidariusius nuostolius žemės sklypo savininkui ar valstybinės ar savivaldybių žemės patikėtinui, minėta kompensacija paskaičiuojama pagal Vyriausybės tvirtinamą metodiką, kadangi, rengėjų nuomone, siekiant užtikrinti žemės sklypų savininkų interesų apsaugą, pastaruoju atveju valstybė neturi daryti poveikio sutartiniais santykiams – dėl ūkinės veiklos apribojimų su žemės sklypų savininkais turi būti sutarta šalių susitarimu;
- neatsižvelgiama į **AB „Energijos skirstymo operatorius“** siūlymą nustatyti, jog tais atvejais, kai žemės sklype jau yra nustatytas servitutas ir su žemės sklypo savininku ar valstybinės žemės patikėtinu susitarta dėl kompensacijos už servituto nustatymą mokėjimo, apsaugos zonos ar kitos teritorijos, patenkančios į žemės sklypą (ar jos dalį) ir jose taikomos SŽNS nustatomos be žemės sklypo savininko ar valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimo, o už šių zonų bei sąlygų nustatymą kompensacija nemokama (panašų siūlymą teikia ir **AB „Litgrid“**), taip pat į siūlymą tobulinti Įstatymo projektą panaikinant pareigą mokėti kompensacijas žemės sklypų savininkams, kurių žemės sklypuose energetikos objektai

teisėtai įrengti iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos. Rengėjai laikosi nuomonės, kad Įstatymo projekte esančios nuostatos panaikina „dvigubo nuostolių atlyginimo“ galimybę ir nuoroda į servitutus šiuo atveju būtų netikslinga, o sutikimai dėl apsaugos zonų nustatymo privalomi, nes servitutų ir apsaugos zonų turinys skiriasi. Pažymi, kad kompensacijos būtų apskaičiuojamos ir mokamos remiantis principu, kad kiekvienu konkrečiu atveju nuostoliai turi būti įrodyti;

- neatsižvelgiama į **AB „Litgrid“** siūlymą koreguoti (švelninti) galimai pernelyg griežtą Įstatymo projekto nuostatą dėl absoliutaus draudimo statyti ir (ar) įrengti visų rūšių transporto priemonių ir mechanizmų stovėjimo ir saugojimo aikšteles oro linijų apsaugos zonose, taip pat siūlymą Įstatymo projekte nurodytą veiklą (nuleisti inkarus, plaukti su nuleistais inkarais ir kitais dugną siekiančiais įrankiais povandeninių kabelių linijų apsaugos zonose) perkelti į absoliutaus veiklos ribojimo sąrašą. Rengėjų nuomone, pirmasis draudimas yra proporcingas keliamiems tikslams (užtikrinti elektros linijų techninę saugą, patikimą elektros energijos tiekimą vartotojams ir žmonių apsaugą nuo galimo pavojaus) pasiekti, taip pat šiai pozicijai pritaria Energetikos ministerija. Dėl antrojo siūlymo, tiek rengėjų, tiek Energetikos ministerijos nuomone, siūloma nuostata nepagrįsta tinkamais argumentais;
- neatsižvelgiama į **Sveikatos apsaugos ministerijos** siūlymą Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projekte nepriskirti Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui taikyti atsakomybę už pranešimo žymai apie nustatytas SAZ, aerodromo triukšmo apsaugines zonas padarymo ir (ar) prašymo įrašyti šias zonas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą per įstatymuose nustatytą terminą nepateikimą. Rengėjų nuomone, siūlomos papildomos funkcijos Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui įvertinus Įstatymo projekte nurodytų teritorijų nustatymo tikslus ir apribojimų turinį atitinka šio centro veiklos tikslus ir uždavinius – vykdyti valstybinę priežiūrą ir kontrolę, įgyvendinti priemones, formuojančias sveikatai palankią aplinką.

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatomis – Įstatymo projektas atitinka Vyriausybės programos 89.4 punktą dėl teritorijų planavimo teisinio reglamentavimo tobulinimo ir įgyvendina Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 1.5.6.2 veiksmą „Įstatymo dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų projekto parengimas ir priėmimas, siekiant nustatyti ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimus vienu įstatymu, aiškiau reglamentuoti specialiųjų žemės naudojimo sąlygų turinį ir nuostatas, susijusias su šių sąlygų taikymu“.

7. Dalykinio vertinimo išvada – rengėjams įvertinus AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2018 m. balandžio 16 d. rašte Nr. 18KR-SD-6059 pateiktas pastabas ir pasiūlymus, siūlytina teikiamus projektus svarstyti Vyriausybės posėdyje (B dalyje).

Politikos įgyvendinimo grupės patarėjas

Vaidas Talačka

Vaidas Talačka, tel. +370 706 63722, el. p. vaidas.talacka@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4/9, LT-01105 Vilnius,
tel. (8~5) 266 3661, faks. (8~5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018-03 - 15

Nr. (14-3)-D8-1569

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO PROJEKTO IR JO LYDIMŲJŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Aplinkos ministerija pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir jo lydimųjų įstatymų projektus.

Įstatymo projekto rengimas inicijuotas po Vyriausybei 2016 m. kovo 14 d. pasitarime priimto sprendimo 4 klausimu „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ pakeitimo“.

Įstatymo projektas parengtas siekiant ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimus nustatyti vienu įstatymu, aiškiau reglamentuoti specialiųjų žemės naudojimo sąlygų turinį ir nuostatas, susijusias su šių sąlygų taikymu Įstatymo projekte nurodytose teritorijose, nurodyti šių teritorijų nustatymo teisinius pagrindus.

Įstatymo projekto tikslai:

- įtvirtinti nuoseklų ir darnų teritorijų, kuriose turi būti taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymo teisinį reguliavimą;

- nustatyti aiškius, tik svarbiausius, privalomus ir proporcingus ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimus užtikrinant Įstatymo projekte nurodytų objektų ar veiklos apsaugą nuo neigiamų veiksnių ar poveikio, valstybės saugumą, visuomenės sveikatos saugą, aplinkos ir viešojo intereso apsaugą;

- užtikrinti aiškesnį ir skaidresnį specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo ir galiojimo teisinį reguliavimą.

Įstatymo projekto uždaviniai:

- siūloma nustatyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas ir nurodyti teritorijas, kuriose šios sąlygos turi būti taikomos (toliau – Įstatymo projekte nurodytos teritorijos);

- siūloma nustatyti teises prielaidas Įstatymo projekte nurodytų teritorijų centralizuotam registravimui;

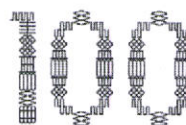
- siūloma suderinti galiojančių įstatymų nuostatas, reglamentuojančias specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, su Įstatymo projekte nustatytu specialiųjų žemės naudojimo sąlygų teisiniu reguliavimu.

Siekiant įstatymų suderinamumo ir atsižvelgiant į tai, kad kituose įstatymuose nustatyti kiti ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimai nelaikytini specialiosiomis žemės naudojimo sąlygomis, parengti su Įstatymo projekto nuostatomis susijusių kitų įstatymų pakeitimo projektai.

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Įstatymo projekto naujos sąvokos ir jas įvardijantys terminai aprobuoti teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos

Atkurtai
Lietuvai

Vyriausybės programos“ ir įgyvendina Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 1.5.6 p. darbą Nr. 2 „Įstatymo dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų projekto parengimas ir priėmimas, siekiant nustatyti ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimus vienu įstatymu, aiškiau reglamentuoti specialiųjų žemės naudojimo sąlygų turinį ir nuostatas, susijusias su šių sąlygų taikymu“.

Informacija dėl pagrindinių Įstatymo projekto nuostatų

I. Sprendžiama problema	Ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimus tose pačiose teritorijose nustato įstatymai ir Vyriausybės nutarimai, jie konkuruoja tarpusavyje. Šios teritorijos nėra registruojamos, jų juridinė galia siejama tik su įrašymu į Nekilnojamojo turto registrą, o informacija apie jose taikomus apribojimus gaunama tik išnagrinėjus konkrečių žemės sklypų kadastro duomenis ir teisės aktus, kuriuose jie nustatyti. Nenurodžius, kada turi būti gautas žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas (toliau – sutikimas), dalis teritorijų, kuriose turi būti taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (toliau – SŽNS), lieka neįrašytos į Nekilnojamojo turto registrą, nes šie sutikimai nebuvo gauti (pvz., 2015 m. sausio mėn. 76,6 % atvejų nebuvo duomenų apie sanitarinės apsaugos zonų įrašymą, kai jos turėjo būti įrašytos).
II. Siūlomos priemonės	SŽNS nustatyti vienu įstatymu. Nurodyti, kokiais dokumentais nustatomos Įstatymo projekte nurodytos teritorijos, kuriose taikomos SŽNS (toliau – teritorijos), iki kada turi būti gautas sutikimas ir atvejus, kada jis neprivalomas. Kai teritorijos nustatomos tenkinant viešąjį interesą – nustatyti visuomenės informavimo tvarką pareigą mokėti kompensacijas už nuostolius, patiriamus dėl SŽNS jose taikymo (toliau – kompensacijos). Nustatyti, kad nuo 2022 m. sausio 1 d. nustatytos teritorijos būtų registruojamos Nekilnojamojo turto registre, SŽNS būtų taikomos nuo šių teritorijų įregistravimo.
III. Priemonių kaštai	Kompensacijoms išmokėti reikalingų valstybės biudžeto lėšų poreikis paaiškės, kai bus faktiškai įvertinti nuostoliai, patiriami dėl SŽNS taikymo. Paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimo priemonės, susijusios su SŽNS taikymu, sukūrimas įtrauktas į Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 metų programos įgyvendinimo 2016–2018 metų veiksmų planą (numatytas finansavimas – 1 mln. Eur), todėl Aplinkos ministerija numato teikti projektinį pasiūlymą pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ įgyvendinimo priemonę Nr. 10.1.3-ESFA-V-918 „Viešojo administravimo subjektų iniciatyvos, skirtos paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimui“.
IV. Nauda visuomenei	Viename įstatyme bus galima rasti SŽNS, taikomas aiškiai nurodytose teritorijose. Visuomenė bus informuojama apie teritorijas, nustatomas tenkinant viešąjį interesą, Įstatymo projekte nurodyti asmenys galės kreiptis dėl kompensacijų išmokėjimo. Sutrumpės SŽNS taikymo pradžia nustatytas laikas, todėl bus sukurtos palankesnės sąlygos verslui.

	<p>Nurodžius, kada turi būti gautas sutikimas, bus išvengta šiuo metu dažnai vykstančių teisminių procesų.</p> <p>Modifikavus Nekilnojamojo turto registrą, nebeliks prievolės teritorijas įrašyti į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą – šie privalomi darbai dabar atima daug laiko ir lėšų. Paieškos ir peržiūros paslaugas numatyta teikti neatlygintinai – tai palengvins sąlygas planuoti veiklą, sumažins administracinę naštą, šiame registre bus galima susipažinti su teritorijų tiksliais erdviniais duomenimis ir gauti informaciją apie jose taikomas SŽNS.</p>
--	--

Įstatymo projektas teisės aktų nustatyta tvarka 2016 m. liepos 25 d. teiktas derinti suinteresuotoms institucijoms ir visuomenei (Nr. 16-8324). Pakoreguotas pagal pateiktas pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos buvo nuspręsta atsižvelgti, Įstatymo projektas ir su jo nuostatomis susijusių kitų įstatymų pakeitimo projektai 2017 m. sausio 16 d. buvo pakartotinai teikti derinti suinteresuotoms institucijoms ir visuomenei (Nr. 17-323).

Išvadas pateikė: Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas, Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija, Europos teisės departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Valstybės įmonė Registrų centras, Lietuvos Respublikos Valstybinė kultūros paveldo komisija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (pasiūlė pratęsti terminą išvadai parengti), Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija. Papildomai pastabas ir pasiūlymus el. paštu pateikė AB „Amber Grid“, VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, AB „ORLEN Lietuva“, Lietuvos savivaldybių asociacija, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, Lietuvos vėjo elektrinių asociacija, UAB „VAE SPB“, AB „Energijos skirstymo operatorius“, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcija, Civilinės aviacijos administracija, VĮ Lietuvos oro uostai.

2017 m. sausio 16 d. pateiktam pakartotinai derinti Įstatymo projektui ir jo lydimiesiems įstatymų projektams pastabų ir pasiūlymų neturėjo Europos teisės departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Valstybinė kultūros paveldo komisija, Ūkio ministerija. Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija išvadų nepateikė. Su visuomene konsultuotasi Įstatymo projektą ir jo lydimuosius įstatymų projektus skelbiant Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo sistemoje. Kitų konsultavimosi būdų su visuomene nenumatoma.

Įstatymo projektui pateiktoms pastaboms ir pasiūlymams aptarti darbo tvarka buvo organizuoti pasitarimai su pastabas teikusiomis institucijomis atstovais. Atsižvelgiant į šiuose pasitarimuose išsakytus argumentus, Įstatymo projektas arba aiškinamasis raštas pakoreguoti, parengta derinimo pažyma dėl pagrindinių pastabų ir siūlymų, į kuriuos neatsižvelgta. Teisės aktų nustatyta tvarka 2017 m. gegužės 11 d. Įstatymo projektas teiktas derinti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai (Nr. 17-323 (2)).

Atsižvelgus į Teisingumo ministerijos 2017 m. birželio 26 d. raštu „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymo dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų projekto ir su juo susijusių įstatymų projektų“ pateiktas pastabas, Įstatymo projektas buvo pakoreguotas: atsižvelgta į pastabas dėl juridinės technikos; nurodyti institucijų ar asmenų, priimančių sprendimus Įstatymo projekte nurodytose teritorijose, pagrindiniai nepritartimo projektui ar numatomai veiklai kriterijai; atsisakyta kai kurių nuostatų, į Įstatymo projektą įtrauktų po pasitarimų su ministerijomis ir kitomis suinteresuotomis institucijomis (pvz., informavimas el. paštu apie Įstatymo projekte nurodytas teritorijas, nustatytas tenkinant viešąjį interesą; kompensacijų už nuostolius, patiriamus dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo Įstatymo projekte nurodytose teritorijose, nemokėjimas, jei minėtos teritorijos iki Įstatymo projekto įsigaliojimo turėjo būti nustatytos ir, į jas patekus Nekilnojamojo turto registre

įregistruotiems žemės sklypams (jų dalims), turėjo būti įrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, bet jos liko neįrašytos, nors veikla teisėtai vykdoma).

Papildžius Įstatymo projektą pagal Teisingumo ministerijos pastabas, patikslinta Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita, parengtas Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2, 4, 17, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – NKPAĮ projektas), kurį Aplinkos ministerija pagal Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos pateiktus pasiūlymus 2017 m. gruodžio 7 d. papildomai pateikė derinti Teisingumo ministerijai ir kitoms suinteresuotoms institucijoms (Nr. 17-14173).

Parengta derinimo pažyma dėl esminių pastabų ir siūlymų Įstatymo projektui, į kurias neatsižvelgta. Kiti susitikimuose su suinteresuotomis institucijomis išnagrinėti siūlymai, į kuriuos neatsižvelgta, aptarti aiškinamajame rašte (pvz., VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos siūlymas numatyti išimtis kai kurių specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymui valstybinio jūrų uosto teritorijoje – nepritarė AB „Energijos skirstymo operatorius“, AB „Amber Grid“ siūlymas įpareigoti Nacionalinę žemės tarnybą prie Žemės ūkio ministerijos vykdyti įstatymo projekte nurodytą teritorijų, neįrašytą Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, stebėseną – nepritarė Žemės ūkio ministerija).

2017 m. spalio 4 d. Įstatymo projektas ir jo lydimieji įstatymų projektai teikti derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybei (Nr. 17-323 (3)).

Papildomai parengtam ir pateiktam derinti NKPAĮ projektui pastabų turėjo Teisingumo ministerija, Valstybinė kultūros paveldo komisija ir Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos. Po Aplinkos ministerijos organizuoto pasitarimo su šių institucijų ir Kultūros ministerijos atstovais pakoreguotas Įstatymo projektas, jo aiškinamasis raštas ir NKPAĮ projektas.

Atsižvelgus į Vyriausybės kanceliarijos teisės grupės 2017 m. lapkričio 6 d. raštu Nr. NV-2815 pateiktas pastabas, papildytas Įstatymo projektas, aiškinamasis raštas ir Įstatymo projekto lydimieji įstatymų projektai. 2018 m. sausio 18 d. Aplinkos ministerijos organizuotame Įstatymo projekto ir jo lydimųjų įstatymų projektų aptarime atvykusiems suinteresuotų institucijų ir Vyriausybės kanceliarijos atstovams Įstatymo projekto rengėjai glaustai paaiškino šių įstatymų projektų pakeitimus, padarytus įvertinus Teisingumo ministerijos ir Vyriausybės kanceliarijos teisės grupės pateiktas pastabas. Aptarime dalyvavo Susisiekimo, Energetikos, Teisingumo, Sveikatos apsaugos, Žemės ūkio, Aplinkos ministerijų ir AB „Lietuvos geležinkeliai“, VĮ Registrų centras, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Vyriausybės kanceliarijos teisės grupės atstovai. Aplinkos ministerijos, VĮ Registrų centras, Vyriausybės kanceliarijos teisės grupės atstovai atsakė į susirinkusiųjų klausimus. Į aptarimo metu Sveikatos apsaugos ministerijos atstovo pateiktą pasiūlymą Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektu nepriskirti Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui prie Sveikatos apsaugos ministerijos tikrinti, ar pateikti prašymai (pranešimai) sanitarinės apsaugos ir aerodromo triukšmo apsauginės zonas įrašyti (įregistruoti) į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, neatsižvelgta (atitinkama prievolė priskirta ir kitų institucijų pareigūnų kompetencijai, atsižvelgiant į Įstatymo projekte nurodytą teritorijų nustatymo tikslus ir apribojimų pobūdį). Į kitas aptarimo metu pateiktas pastabas atsižvelgta.

Derinimo pažyma papildyta dėl pastabų, kurias papildomai pateikė AB „Energijos skirstymo operatorius“ (2017 m. spalio 10 d. raštu Nr. 7-2011) ir AB LITGRID (2017 spalio 26 d. raštu Nr. SD-4922). 2018 m. vasario 6 d. Įstatymo projektas ir jo lydimieji įstatymų projektai pakartotinai teikti derinti Vyriausybei (Nr. 17-323(4)).

Atsižvelgus į Vyriausybės kanceliarijos teisės grupės 2018 m. vasario 14 d. raštu Nr. NV-414 pateiktas pastabas, papildytas Įstatymo projektas, aiškinamasis raštas, pakoreguotas Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektas, nebeteikiamas Lietuvos Respublikos pajūrio juostos įstatymo Nr. IX-1016 4, 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2201 pakeitimo įstatymo projektas. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad Vyriausybė, ministrai pagal jiems pavestas valdymo sritis ir Įstatymo projekto suteiktus įgaliojimus, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktorius pagal kompetenciją priima įstatymo projekto įgyvendinamuosius teisės aktus (išskyrus teisės aktus, susijusius su Įstatymo projekte nurodytą teritorijų registravimu) prieš 3 mėn. iki Įstatymo projekto

įsigaliojimo, pasiūlyta vėlesnė Įstatymo projekto įsigaliojimo data (2019 m. gegužės 1 d.).

Įstatymo projektą ir jo lydimuosius įstatymų projektus parengė Aplinkos ministerijos Statybos ir teritorijų planavimo departamento direktorius Marius Narmontas, tel. 8 706 63608, el. p. m.narmontas@am.lt, Statybos ir teritorijų planavimo departamento direktoriaus pavaduotoja Monika Biraitė-Juodvalkienė, tel. 8 706 63616, el. p. monika.biraite@am.lt, l. e. Statybos ir teritorijų planavimo departamento Teritorijų planavimo skyriaus vedėjo pareigas Algė Staniūnaite-Tonkich, tel. 8 706 63612, el. p. alge.staniunaite-tonkich@am.lt, Teritorijų planavimo skyriaus vyriausioji specialistė Rūta Brazdžiūnienė, tel. 8 706 63266, el. p. r.brazdziuniene@am.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektas, 80 lapų.
2. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projekto 1 priedas, 2 lapai.
3. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projekto 2 priedas, 4 lapai.
4. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projekto 3 priedas, 1 lapas.
5. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projekto 4 priedas, 1 lapas.
6. Aiškinamasis raštas, 39 lapai.
7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 3 lapai.
8. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso Nr. XII-1869 53, 247, 256, 305, 385, 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 9 lapai.
9. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso Nr. XII-1869 53, 247, 256, 305, 385, 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 10 lapų.
10. Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 2 straipsnio pakeitimo ir 12 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas, 1 lapas.
11. Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 2 straipsnio pakeitimo ir 12 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
12. Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 51 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.
13. Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 51 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
14. Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.
15. Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
16. Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 2 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.
17. Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 2 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
18. Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.
19. Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
20. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 75 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.
21. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 75 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
22. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. VIII-884 2 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.
23. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. VIII-884 2 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

24. Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

25. Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

26. Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

27. Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

28. Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo Nr. IX-415 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

29. Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo Nr. IX-415 17 straipsnio pakeitimo įstatymo lyginamasis variantas, 1 lapas.

30. Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatymo Nr. IX-433 2 straipsnio pakeitimo ir 13 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas, 1 lapas.

31. Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatymo Nr. IX-433 2 straipsnio pakeitimo ir 13 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

32. Lietuvos Respublikos kelių įstatymo Nr. I-891 2, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

33. Lietuvos Respublikos kelių įstatymo Nr. I-891 2, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.

34. Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

35. Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

36. Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 papildymo 2¹ straipsniu įstatymo projektas, 1 lapas.

37. Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 papildymo 2¹ straipsniu įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

38. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2, 4, 17, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 2 lapai.

39. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2, 4, 17, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.

40. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 6 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

41. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 6 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

42. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 papildymo 15¹ straipsniu ir 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 7 lapai.

43. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. Nr. I-1539 papildymo 15¹ straipsniu ir 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 7 lapai.

44. Lietuvos Respublikos pajūrio juostos įstatymo Nr. IX-1016 1, 4, 5, 6 ir 7 straipsnių, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas, 2 lapai.

45. Lietuvos Respublikos pajūrio juostos įstatymo Nr. IX-1016 1, 4, 5, 6 ir 7 straipsnių, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 3 lapai.

46. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 2, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 20¹, 25, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 7 lapai.

47. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 2, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 20¹, 25, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 13 lapų.

48. Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. XII-2573 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 2 lapai.

49. Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. XII-2573 24 ir 27 straipsnių pakeitimo

įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.

50. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 17, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

51. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo Nr. I -1120 17, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

52. Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo Nr. IX-2499 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

53. Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo Nr. IX-2499 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

54. Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

55. Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

56. Lietuvos Respublikos vandens įstatymo Nr. VIII-474 2, 3 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

57. Lietuvos Respublikos vandens įstatymo Nr. VIII-474 2, 3 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.

58. Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 2 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

59. Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 2 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.

60. Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 2, 21 ir 34 straipsnių pakeitimo ir 22 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas, 1 lapas.

61. Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 2, 21 ir 34 straipsnių pakeitimo ir 22 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto lyginamasis variantas, 3 lapai.

62. Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymo Nr. I-1034 papildymo 19¹ straipsniu įstatymo projektas, 1 lapas.

63. Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymo Nr. I-1034 papildymo 19¹ straipsniu įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

64. Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 10 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

65. Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 10 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

66. Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės Nr. I-1553 2 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

67. Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės Nr. I-1553 2 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

68. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 6 lapai.

69. Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita, 4 lapai.

70. Teisės akto projekto antikorupcinio vertinimo pažyma, 7 lapai.

71. Derinimo pažyma, 17 lapų.

Aplinkos ministras

Kęstutis Navickas

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4/9, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, <http://www.am.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018-04-16

Nr. (14-3)-D8-2116

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO PROJEKTO IR JO LYDIMŲJŲ DOKUMENTŲ

Aplinkos ministerija 2018 m. kovo 15 d. pakartotinai teikė Lietuvos Respublikos Vyriausybei Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir jo lydimojusius dokumentus (Nr. 17-323 (5)). Po Vyriausybės pasitarimuose išsakytų pastabų Aplinkos ministerija teikia patikslintą Įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir dalį jo lydimųjų dokumentų.

Įstatymo projektas patikslintas įvertinus gautas pastabas dėl kompensacijų dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo esamiems objektams apskaičiavimo tvarkos, aiškinamasis raštas – dėl Vyriausybės pasitarimuose svarstytų klausimų įvertinant priimamų teisės aktų projektų ir galiojančio teisinio reguliavimo santykį ir jo poveikį galimam ekonominiam ir finansiniam poveikiui verslo subjektams bei namų ūkiams (26–27 psl.), dėl kompensacijų mokėjimo (29 psl.).

Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo pakeitimo projektas patikslintas įvertinus kelias techninio pobūdžio klaidas, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo pakeitimo projektas – Krašto apsaugos ministerijos darbo tvarka pateiktus pasiūlymus, Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo pakeitimo projektas – Žemės ūkio ministerijos pateiktas pastabas, Elektros energetikos įstatymo pakeitimo projektas – Energetikos ministerijos darbo tvarka pateiktas pastabas.

Vyriausybės nutarimo projektas ir numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma patikslinti dėl juose nurodytų Įstatymo projekto lydimųjų įstatymų projektų pavadinimų tikslinimo, derinimo pažyma – dėl Sveikatos apsaugos ministerijos pateiktų pastabų.

Įstatymo projektą ir jo lydimojusius dokumentus parengė Aplinkos ministerijos Statybos ir teritorijų planavimo departamento direktorius Marius Narmontas, tel. 8 706 63608, el. p. m.narmontas@am.lt, Statybos ir teritorijų planavimo departamento direktoriaus pavaduotoja Monika Biraitė-Juodvalkienė, tel. 8 706 63616, el. p. monika.biraite@am.lt, l. e. Statybos ir teritorijų planavimo departamento Teritorijų planavimo skyriaus vedėja Algė Staniūnaitė-Tonkich, tel. 8 706 63612, el. p. alge.staniunaite-tonkich@am.lt, Teritorijų planavimo skyriaus vyriausioji specialistė Rūta Brazdžiūnienė, tel. 8 706 63266, el. p. r.brazdziuniene@am.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 3 lapai.
2. Aiškinamasis raštas, 41 lapas.
3. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektas, 81 lapas.
4. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 53, 247, 256, 305, 385, 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 9 lapai.
5. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 53, 247, 256, 305, 385, 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 10 lapų.
6. Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 49 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

7. Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 49 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

8. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 75 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

9. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 75 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.

10. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 4, 6 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

11. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 4, 6 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

12. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 6 lapai.

13. Derinimo pažyma, 17 lapų.

Aplinkos ministras

Kęstutis Navickas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO PROJEKTO IR JO LYDIMŲJŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ: LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 53, 247, 256, 305, 385, 589 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS ORO APSAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-1392 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 12 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XI-1375 49 IR 51 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS AVIACIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-2066 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS BRANDUOLINĖS ENERGIJOS ĮSTATYMO NR. I-1613 2 IR 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2135 41 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 75 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-884 2 IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1973 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GEODEZIJOS IR KARTOGRAFIJOS ĮSTATYMO NR. IX-415 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GERIAMOJO VANDENS ĮSTATYMO NR. IX-433 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 13 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ ĮSTATYMO NR. I-891 2, 12 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO ĮSTATYMO Nr. I-1340 22 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 PAPILDYMO 2¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-733 2, 4, 17, 19 IR 20 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO TURTO KADASTRO ĮSTATYMO NR. VIII-1764 4, 6 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO TURTO REGISTRO ĮSTATYMO NR. I-1539 PAPILDYMO 15¹ STRAIPSNIU IR 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PAJŪRIO JUOSTOS ĮSTATYMO NR. IX-1016 1, 4, 5, 6 IR 7 STRAIPSNIŲ, TREČIOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMO NR. I-301 2, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 20¹, 25, 27 IR 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS STATYBOS ĮSTATYMO NR. XII-2573 24 IR 27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJŲ PLANAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1120 17, 20 IR 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TRIUKŠMO VALDYMO ĮSTATYMO NR. IX-2499 24 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VADOVYBĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1183 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS

**RESPUBLIKOS VANDENS ĮSTATYMO NR. VIII-474 2, 3 IR 14 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS SVEIKATOS
PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO NR. IX-886 2 IR 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ĮSTATYMO NR. I-446 2, 21 IR 34
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 22 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU
GALIOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS GELMIŲ ĮSTATYMO
NR. I-1034 PAPILDYMO 19¹ STRAIPSNIŲ ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO NR. X-1404 10 IR 24 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ UŽKREČIAMŲJŲ
LIGŲ PROFILAKTIKOS IR KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-1553 2 ir 14
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ TEIKIMO LIETUVOS
RESPUBLIKOS SEIMUI**

Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektui ir jo lydimiesiems įstatymų projektams: Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 53, 247, 256, 305, 385, 589 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 2 straipsnio pakeitimo ir 12 straipsnio pripažinimo netekusiu galios, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 49 ir 51 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 10 straipsnio pakeitimo, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 2 ir 28 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 41 straipsnio pakeitimo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 75 straipsnio pakeitimo, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. VIII-884 2 ir 18 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 13 straipsnio pakeitimo, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 19 straipsnio pakeitimo, Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo Nr. IX-415 17 straipsnio pakeitimo, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatymo Nr. IX-433 2 straipsnio pakeitimo ir 13 straipsnio pripažinimo netekusiu galios, Lietuvos Respublikos kelių įstatymo Nr. I-891 2, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 22 straipsnio pakeitimo, Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 papildymo 2¹ straipsniu, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2, 4, 17, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 4, 6 ir 13 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 papildymo 15¹ straipsniu ir 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos pajūrio juostos įstatymo Nr. IX-1016 1, 4, 5, 6 ir 7 straipsnių, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 2, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 20¹, 25, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. XII-2573 24 ir 27 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 17, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo Nr. IX-2499 24 straipsnio pakeitimo, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 9 straipsnio pakeitimo, Lietuvos Respublikos vandens įstatymo Nr. VIII-474 2, 3 ir 14 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 2 ir 24 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 2, 21 ir 34 straipsnių pakeitimo ir 22 straipsnio pripažinimo netekusiu galios, Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymo Nr. I-1034 papildymo 19¹ straipsniu, Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 10 ir 24 straipsnių pakeitimo ir Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų

profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 2 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymų projektams ir teikti juos Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministrą Kęstutį Navicką, o jam negalint dalyvauti – Lietuvos Respublikos aplinkos viceministrę Rėdą Brandišauskienę, atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytus įstatymų projektus Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-09-15

Tautos ūkio viceministrė
Rėda Skirkevičiūtė
2018-09-13

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-04-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO PROJEKTO IR JO LYDIMŲJŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ: LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 53, 247, 256, 305, 385, 589 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS ORO APSAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-1392 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 12 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XI-1375 49 IR 51 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS AVIACIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-2066 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS BRANDUOLINĖS ENERGIJOS ĮSTATYMO NR. I-1613 2 IR 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2135 41 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 75 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-884 2 IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1973 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GEODEZIJOS IR KARTOGRAFIJOS ĮSTATYMO NR. IX-415 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GERIAMOJO VANDENS ĮSTATYMO NR. IX-433 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 13 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ ĮSTATYMO NR. I-891 2, 12 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO ĮSTATYMO NR. I-1340 22 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 PAPILDYMO 2¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-733 2, 4, 17, 19 IR 20 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO TURTO KADASTRO ĮSTATYMO NR. VIII-1764 4, 6 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO TURTO REGISTRO ĮSTATYMO NR. I-1539 PAPILDYMO 15¹ STRAIPSNIU IR 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PAJŪRIO JUOSTOS ĮSTATYMO NR. IX-1016 1, 4, 5, 6 IR 7 STRAIPSNIŲ, TREČIOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMO NR. I-301 2, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 20¹, 25, 27 IR 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS STATYBOS ĮSTATYMO NR. XII-2573 24 IR 27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJŲ PLANAVIMO ĮSTATYMO NR. I -1120 17, 20 IR 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TRIUKŠMO VALDYMO ĮSTATYMO NR. IX-2499 24 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VADOVYBĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1183 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VANDENS ĮSTATYMO NR. VIII-474 2, 3 IR 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO NR. IX-886 2 IR 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ĮSTATYMO NR. I-446 2, 21 IR 34 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 22 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS GELMIŲ ĮSTATYMO NR. I-1034 PAPILDYMO 19¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO NR. X-1404 10 IR 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ

UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ PROFILAKTIKOS IR KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-1553 2 IR 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas įvertinus tai, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas savo nutarimuose ne kartą yra konstatavęs, kad pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją riboti asmens teisės ir laisvės, taip pat ir ūkinės veiklos laisvę galima, jeigu yra laikomasi šių sąlygų: tai daroma įstatymu, ribojimai yra būtini demokratinėje visuomenėje siekiant apsaugoti kitų asmenų teisės ir laisvės ir Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintas vertybes, taip pat konstituciškai svarbius tikslus; ribojimais nėra paneigiama tiesių ir laisvių prigimtis bei esmė; yra laikomasi konstitucinio proporcingumo principo. Įstatymo projektas parengtas siekiant ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimus nustatyti vienu įstatymu, aiškiau reglamentuoti specialiųjų žemės naudojimo sąlygų turinį ir nuostatas, susijusias su šių sąlygų taikymu.

Įstatymo projekto tikslai:

- įtvirtinti nuoseklų ir darnų teritorijų, kuriose turi būti taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymo teisinį reguliavimą;

- nustatyti aiškius, tik svarbiausius, privalomus ir proporcingus ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimus užtikrinant Įstatymo projekte nurodytų objektų ar veiklos apsaugą nuo neigiamų veiksnių ar poveikio, valstybės saugumą, visuomenės sveikatos saugą, aplinkos ir viešojo intereso apsaugą;

- užtikrinti aiškesnį ir skaidresnį specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo ir galiojimo teisinį reguliavimą.

Įstatymo projekto uždaviniai:

- siūloma nustatyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas ir nurodyti teritorijas, kuriose šios sąlygos turi būti taikomos (toliau – Įstatymo projekte nurodytos teritorijos);

- siūloma nustatyti teisinės prielaidas Įstatymo projekte nurodytų teritorijų centralizuotam registravimui;

- siūloma suderinti galiojančių įstatymų nuostatas, reglamentuojančias specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, su Įstatymo projekte nustatytu specialiųjų žemės naudojimo sąlygų teisiniu reguliavimu.

Siekiant įstatymų suderinamumo, kartu su Įstatymo projektu parengti su jo nuostatomis susijusių kitų įstatymų pakeitimo projektai.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto rengimas inicijuotas po Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. kovo 14 d. pasitarime priimto sprendimo 4 klausimu „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ pakeitimo“.

Vykdant protokolinių pavedimų parengti įstatymo, kuriuo būtų nustatomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos ir sprendžiami kiti veiklos apribojimų klausimai, projektą, jį parengė Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Statybos ir teritorijų planavimo departamentas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Galiojantis teisinis reguliavimas, nustatytas Žemės įstatyme, nurodo dvejopą specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nustatymą – *specialiąsias žemės naudojimo sąlygas nustato įstatymai ir Vyriausybės nutarimai*. Atsižvelgiant į Konstitucinio Teismo išaiškinimus dėl ūkinės laisvės ribojimų, Žemės įstatymo nuostata dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nustatymo Vyriausybės

nutarimuose tikslintina rengiant šio ir kitų susijusių teisės aktų projektus, ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimus, atitinkančius specialiujų žemės naudojimo sąlygų apibrėžtį, nustatant įstatymu.

Specialiujų žemės naudojimo sąlygų, patvirtintų Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiujų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas), nuostatos, reglamentuojančios ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimų turinį, buvo keičiamos nesistemiškai ir epizodiškai, neįvertinant galiojančių teisės aktų visumos, todėl nebeatitinka šių dienų ūkio darnios plėtros reikalavimų. Galiojantis specialiujų žemės naudojimo sąlygų teisinis reguliavimas, Žemės įstatyme nurodyta jų apibrėžtis aiškiai ir suprantamai nesusieja šių sąlygų su konkrečiomis teritorijomis, kuriose jos turi būti taikomos, todėl praktikoje kyla sunkumų nagrinėjant, kurie įstatymuose nurodyti veiklos apribojimai laikytini specialiosiomis žemės naudojimo sąlygomis (dažni atvejai, kai draudimai vykdyti konkrečią veiklą nustatomi įstatymuose nekeičiant Nutarimo ir nenurodant, kad šie apribojimai yra specialiosios žemės naudojimo sąlygos).

Pažymėtina, kad *Nutarimu patvirtintos specialiosios žemės naudojimo sąlygos šiuo metu nesuderintos su kituose galiojančiuose teisės aktuose nustatytais ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimais, savo esme laikytinai specialiosiomis žemės naudojimo sąlygomis, šių apribojimų turinys Nutarime ir kituose įstatymuose skiriasi, jie konkuruoja tarpusavyje*: pvz., sanitarinės apsaugos zonos taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatytos Nutarime ir Visuomenės sveikatos priežiūros įstatyme, bet minėtame įstatyme nurodyta, kad šiose zonos „draudžiama statyti gyvenamosios paskirties pastatus (namus), sodo namus, viešbučių, administracinių, prekybos, maitinimo, kultūros, mokslo, poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatus, specialiosios paskirties pastatus, susijusius su apgyvendinimu, įrengti minėtų objektų patalpas kitos paskirties pastatuose, steigti rekreacines teritorijas, išskyrus atvejus, kai minėti objektai naudojami tik įmonės ar ūkininko ūkio reikmėms“, o Nutarime nustatyta, kad draudžiama statyti ir pramonės įmones, gamybinius pastatus (jei gamybos teršalai gali padidinti gyvenamosios zonos taršą), bet nedraudžiama statyti kitų visuomeninės paskirties pastatų, išskyrus gydymo ir mokslo paskirties pastatus. Apsaugos zonų ir sanitarinės apsaugos zonų, kitų teritorijų, kuriose turi būti taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymas įstatymuose reglamentuojamas skirtingai: pvz., sanitarinės apsaugos zonos ribos pagal Žmonių palaikų laidojimo įstatymą nustatomos Vyriausybės nustatyta tvarka; pagal Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymą sanitarinės apsaugos zonos ribos nustatomos ir įrašomos į Nekilnojamojo turto registrą vadovaujantis Žemės įstatymu.

Žemės įstatyme nustatyta, kad žemės sklypams taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos turi būti įrašomos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą. Šio įstatymo 22 straipsnio 12 dalyje nurodyta: „Nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos konkrečiam žemės sklypui taikomos nuo jų įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą“, t. y. ūkinė ir (ar) kitokia veikla žemės sklype gali būti ribojama, tik įrašius šias sąlygas į Nekilnojamojo turto registrą. Pažymėtina, kad, nors ši Žemės įstatymo nuostata nurodo specialiąsias žemės naudojimo sąlygas įrašyti į Nekilnojamojo turto registrą ir Nekilnojamojo turto kadastrą įstatyme nustatyta, kad specialiosios žemės naudojimo sąlygos yra žemės sklypo kadastro duomuo, praktikoje įrašomos ne šios sąlygos, o Nutarime nurodytų teritorijų, kuriose šios sąlygos turi būti taikomos, pavadinimai. Jei Nutarime teritorija nenurodyta, jos pavadinimas į Nekilnojamojo turto registrą neįrašomas (pvz., branduolinės energetikos objekto sanitarinė apsaugos zona ir joje taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos nurodytos tik Branduolinės energijos įstatyme). *Dažni atvejai, kai dėl įvairių priežasčių specialiosios žemės naudojimo sąlygos (praktikoje – teritorijų, kuriose jos taikomos, pavadinimai) į Nekilnojamojo turto registrą neįrašytos (teisės aktai nenurodo, per kiek laiko tai turi būti padaryta, kuriuo metu turi būti gautas žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinis sutikimas „dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įrašymo“), todėl pagal Žemės įstatymo nuostatas jos gali būti netaikomos.*

Galiojantis teisinis reguliavimas nurodo, kad dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą turi būti gautas žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas, išskyrus atvejus, kai teritorijų planavimo

dokumentas ar žemės valdos projektas, kuriuo „nustatomos“ šios sąlygos (nors jas pagal Žemės įstatymo 22 straipsnio 1 dalį nustato įstatymai arba Vyriausybės nutarimai), rengiamas tenkinant viešąjį interesą Žemės įstatymo 45 straipsnio 1 dalyje nurodytoms reikmėms. Žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas siejamas su specialiujų žemės naudojimo sąlygų įrašymu į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, bet *nenurodoma, kada šis sutikimas turi būti gautas, kas jame turi būti aptarta ir nenumatyta, kad žemės savininkas, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis, kiti žemės naudotojai būtų informuojami apie žemės sklypams pradedamas taikyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas*. Manytina, kad papildomas visuomenės informavimas nenumatytas todėl, kad teritorijų planavimo dokumentai ar žemės valdos projektai yra vieši, bet, atsižvelgiant į tai, kad žemės savininkai, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtiniai ir kiti žemės naudotojai, nesilaikantys nustatytų specialiujų žemės naudojimo sąlygų, įstatymų nustatyta tvarka traukiami atsakomybėn (Žemės įstatymo 22 straipsnio 13 dalis), įstatymo projekto rengėjų nuomone, jie turi būti papildomai informuojami apie pradedamus taikyti veiklos apribojimus naujai nustatytose teritorijose.

Kai teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatomos tenkinant viešąjį interesą ir minėtas sutikimas neprivalomas, galiojantis teisinis reguliavimas nenumato žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio informavimo apie galimybę kreiptis dėl kompensacijos dėl specialiujų žemės naudojimo sąlygų taikymo sumokėjimo.

Atkreiptinas dėmesys, kad specialiosios žemės naudojimo sąlygos pagal Žemės įstatymą siejamos su žemės sklypais, o teritorijoms, kuriose nesuformuoti žemės sklypai, jos netaikomos (jei žemės sklypas nesuformuotas, nėra ir jo kadastro duomenų, kurie turi būti įrašomi į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą), nors „rengiant teritorijų planavimo dokumentus, žemės valdos projektus, statybų ar kitokios veiklos projektus, turi būti laikomasi nustatytų specialiujų žemės naudojimo sąlygų“ (Žemės įstatymo 22 straipsnio 4 dalis), t. y. šių sąlygų turi būti laikomasi, bet neaišku, kokioje konkrečioje teritorijoje šios sąlygos turėtų būti taikomos.

Administracinių nusižengimų kodekse numatyta atsakomybė už specialiujų žemės naudojimo sąlygų nesilaikymą, bet nenumatyta atsakomybė ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdytojui už teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nenustatymą, išskyrus administracinę atsakomybę už veiklos vykdymą, objektų naudojimą nenustačius sanitarinės apsaugos zonų.

Toks specialiujų žemės naudojimo sąlygų teisinis reguliavimas neužtikrina jų taikymo, sukuria prielaidas žemės sklype (jo dalyje) vykdyti šiomis sąlygomis draudžiamą veiklą; jei teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, neįrašytos į Nekilnojamojo turto registrą, o tose teritorijose, kuriose nesuformuoti žemės sklypai, – nesilaikyti nustatytų specialiujų žemės naudojimo sąlygų vykdant veiklą, kuriai pagal teisės aktus nereikia parengti projekto. Tai, kad specialiujų žemės naudojimo sąlygų turinio ir jų taikymo reglamentavimas įstatymuose ir Vyriausybės nutarimuose skiriasi, sukuria prielaidas korupcijai, apsunkina teritorijų planavimą, trukdo verslo plėtojimui, gali kelti grėsmę aplinkos apsaugai, visuomenės sveikatos saugai.

Pažymėtina, kad nustatytos teritorijos, kuriose turi būti taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, šiuo metu nėra registruojamos, jų juridinė galia siejama tik su įrašymu į Nekilnojamojo turto registrą, o informacija apie šias sąlygas gaunama tik išnagrinėjus konkrečių žemės sklypų kadastro duomenis, kuriuose nėra informacijos apie specialiujų žemės naudojimo sąlygų taikymą (pateikiama nuoroda į Nutarimą, bet teritorija, kurioje taikomos šios sąlygos, žemės sklypo plane daugeliu atvejų nežymima).

Atsižvelgus į šioje aiškinamojo rašto dalyje nurodytas priežastis, manytina, kad galiojanti specialiujų žemės naudojimo sąlygų taikymo ir informavimo apie jas sistema neefektyvi ir neveiksminga: neturint patikimos informacijos ir duomenų apie teritorijas, kuriose ribojama ūkinė ir (ar) kitokia veikla, savivaldybėms nėra galimybių kokybiškai planuoti savo teritorijas, verslo subjektams – investicijas, todėl būtina patikslinti daug galiojančio specialiujų žemės naudojimo sąlygų teisinio reguliavimo nuostatų.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projekte numatytas teisinis reguliavimas nenustato esminių pakeitimų galiojančio specialiujų žemės naudojimo sąlygų taikymo teisinio reguliavimo turiniui, bet, siekiant didesnio aiškumo, redaguoja šį reguliavimą ir pakeičia jo formą. Įstatymo projektu iš esmės nekeičiama dabartinė specialiujų žemės naudojimo sąlygų sistema. Siūlomi struktūriniai pakeitimai, Įstatymo projekto rengėjų nuomone, padės aiškiai ir suprantamai taikyti šią sistemą, atsižvelgiant į asmens, dėl kurio vykdomos veiklos turi būti nustatomos teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, ir į žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio interesų suderinimą (reikalavimai Įstatymo projekte nurodytų teritorijų nustatymui; prievolė ir atvejai, kada reikia gauti žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimą; visuomenės informavimo tvarka; kompensacijų dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo viešojo intereso tikslais nustatytose Įstatymo projekte nurodytose teritorijose reglamentavimas ir pan.).

Įstatymo projektu siūlomos naujos, palyginus su galiojančiu teisiniu reguliavimu, nuostatos:

– atsižvelgiant į Konstitucinio Teismo išaiškinimus, kad ūkinę asmens veiklą galima riboti tik įstatymu, Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad specialiąsias žemės naudojimo sąlygas nustato šis įstatymas, o kituose įstatymuose nustatyti kiti ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimai nelaikytini specialiosiomis žemės naudojimo sąlygomis. Europos Sąjungos teisės aktuose, kuriuos ateityje galimai reikės perkelti į nacionalinius teisės aktus, gali būti numatytos kitokios, nei Įstatymo projekte, specialiosios žemės naudojimo sąlygos, todėl visos Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos, susijusios su specialiosiomis žemės naudojimo sąlygomis, turės ir galės būti įtvirtinamos viename įstatyme;

– siekiant teisinio reguliavimo aiškumo ir įstatymų suderinamumo, Įstatymo projektu siūloma nustatyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, susieti šių sąlygų apibrėžtį su Įstatymo projekte nurodytomis teritorijomis, nurodyti šias konkrečias teritorijas aiškiai įvardijant, kokiais dokumentais ir kokiomis sąlygomis jos gali būti nustatomos ir nuo kada šiose teritorijose taikomos atitinkamos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (jas taikant ribojama ūkinė ir (ar) kitokia veikla);

– teisinio aiškumo ir apibrėžtumo tikslais Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad specialiosios žemės naudojimo sąlygos – ne tik žemės sklypui taikomi ūkinės ir (ar) kitos veiklos apribojimai. Šios sąlygos taikomos ir teritorijose, kuriose nesuformuoti žemės sklypai, patenkančiose į Įstatymo projekte nurodytas nustatytas teritorijas, jų turi būti laikomasi ne tik rengiant teritorijų planavimo dokumentus, žemės valdos projektus, statinių ar kitos veiklos projektus, kaip dabar nurodyta Žemės įstatymo 22 straipsnyje, bet ir vykdant ūkinę ir (ar) kitokią veiklą;

– atsižvelgiant į tai, kad, siekiant įgyvendinti Įstatymo projekto tikslą, Įstatymo projekte nurodomos konkrečios teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, siūloma nebenustatyti norminių atstumų tarp statinių ir (ar) įrenginių, nurodytų galiojančiame Nutarime (pvz., atstumų nuo skystųjų degalų kolonėlių ir požeminių rezervuarų iki pastatų, kelių, vamzdynų arba atstumų nuo automobilių saugyklų iki pastatų ar Nutarime nurodytų teritorijų ribų). Šie atstumai, atsižvelgiant į poveikio aplinkai rizikos ir pasekmių lygį, iki pateikto teisės akto įsigaliojimo turi būti nustatyti žemesnės galios teisės aktuose;

– siūloma nurodyti, iki kada turi būti gautas žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinis sutikimas dėl Įstatymo projekte nurodytų teritorijų nustatymo ir kas jame turi būti aptarta;

– siūloma nurodyti, kokiais atvejais žemės sklypo savininko, savivaldybės ar valstybinės žemės patikėtinio sutikimas dėl šių teritorijų nustatymo neprivalomas;

– siūloma nustatyti, kad, kai Įstatymo projekte nurodytos teritorijos nustatomos *tenkinant viešąjį interesą* be žemės sklypo savininko, savivaldybės ar valstybinės žemės patikėtinio sutikimo, gali būti rengiami ne tik teritorijų planavimo dokumentai ar žemės valdos projektai, bet ir šių teritorijų planai, žemėlapiai ir (ar) schemas, kuriuos įstatymų, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka tvirtina Vyriausybė arba įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija;

– siūloma nustatyti visuomenės informavimo tvarką, kai Įstatymo projekte nurodytos teritorijos nustatomos tenkinant viešąjį interesą;

– siūloma nustatyti, kad Vyriausybės nustatyta tvarka būtų apskaičiuojamos ir mokamos kompensacijos dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo tose Įstatymo projekte nurodytose teritorijose, kurios nustatomos tenkinant viešąjį interesą, nurodyti atvejus, kada kompensacijos nemokamos;

– siūloma nurodyti, kad sanitarinės apsaugos zonų (SAZ) dydį nurodo Įstatymo projektas arba ūkinės veiklos vykdytojo pasirinkimu šis dydis nurodomas atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu;

– siūloma nustatyti, kad nuo 2022 m. sausio 1 d. nustatytos Įstatymo projekte nurodytos teritorijos būtų registruojamos Nekilnojamojo turto registre, šias teritorijas susiejant su informacija apie jose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas. Siekiant užtikrinti nuoseklų perėjimą nuo šiuo metu galiojančio Įstatymo projekte nurodytų teritorijų įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą mechanizmo keičiant žemės sklypų kadastro duomenis (kaip minėta, specialiosios žemės naudojimo sąlygos neįrašomos, o pateikiama nuoroda į atitinkamus Nutarimo skyrius) prie šių teritorijų registravimo, nuo 2019 m. gegužės 1 d. (siūloma įstatymo įsigaliojimo diena) iki 2021 m. gruodžio 31 d. siūloma nustatyti pereinamąjį laikotarpį (Įstatymo projekto II skyriaus antrojo skirsnio nuostatos), per kurį būtų atlikti paruošiamieji darbai minėtų teritorijų registravimui. Įstatymo projekte numatytas *pereinamasis laikotarpis* reikalingas tam, kad būtų greičiau pasiekti šio įstatymo projekto tikslai teisės normas suderinant tarpusavyje ir nelaukiant Nekilnojamojo turto registro modifikavimo;

– siūloma nurodyti kitą, nei šiuo metu nustatyta, specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo pradžios momentą.

Dėl Įstatymo projekto II skyriaus antrojo skirsnio nuostatų taikymo

Įstatymo projektu siūlomas specialiųjų žemės naudojimo sąlygų teisinis reguliavimas numatytas II skyriaus antrajame skirsnyje. Įstatymo projekto 142 straipsnyje išdėstyta II skyriaus antrojo skirsnio redakcija nuo 2022 m. sausio 1 d. *Įstatymo projekto II skyriaus antrojo skirsnio nuostatos iki 2021 m. gruodžio 31 d. (pereinamasis laikotarpis) ir nuo 2022 m. sausio 1 d. skiriasi dėl Įstatymo projekte nurodytų teritorijų registravimo arba įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą ir dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo pradžios. Kitos šių sąlygų teisinio reguliavimo nuostatos nesiskiria.*

Pereinamuoju laikotarpiu siūloma palikti galiojančio teisinio reguliavimo nuostatą, kad Nekilnojamojo turto registre įregistruotam ar formuojamam pagal patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus ir (ar) žemės valdos projektus (teritorijose, kuriose iki teritorijų planavimo dokumentų ar žemės valdos projektų patvirtinimo nebuvo suformuoti žemės sklypai) žemės sklypui (jo daliai) patekus į nustatytas Įstatymo projekte nurodytas teritorijas, šios teritorijos (*ne specialiosios žemės naudojimo sąlygos*) įrašomos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą. Įstatymo projekte nurodyta, kad prašymas pakeisti žemės sklypo kadastro duomenis turi būti pateiktas ne vėliau kaip per dvejus kalendorinius metus nuo žymos apie naujai nustatytas ir (ar) pasikeitusias (panaikintas) Įstatymo projekte nurodytas teritorijas padarymo (bet ne vėliau kaip iki 2021 m. gruodžio 31 d., t. y. iki numatomo registravimo pradžios). Šis terminas nustatytas atsižvelgiant į pastabas teikusių institucijų pasiūlymus. Trumpesnio termino atsisakyta, nes, įgyvendinant didelės apimties projektus, gali tekti papildyti daug žemės sklypų kadastro duomenų

bylų. Įstatymo projekte nurodyti asmenys, teikiantys prašymą Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui įrašyti Įstatymo projekte nurodytas teritorijas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą. Atsižvelgiant į tai, kad šiose skirtingais tikslais nustatomose teritorijose taikomos skirtingos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, asmenys, kurie Įstatymo projektu įpareigojami pateikti minėtą prašymą, neišvengs šios prievolės tais atvejais, kai to paties dydžio ar didesnė anksčiau nustatyta kita Įstatymo projekte nurodyta teritorija įrašyta į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą.

Dėl šio aiškinamojo rašto 3 dalyje nurodytų priežasčių Įstatymo projektu siūloma atsisakyti nuostatos, kad „nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos taikomos nuo jų įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą“, t. y., kad tik nuo šio momento šių sąlygų turi būti laikomasi. *Įstatymo projekto II skyriaus antrojo skirsnio nuostatose, galiojančiose iki 2021 m. gruodžio 31 d., nurodyta, kad specialiosios žemės naudojimo sąlygos žemės sklypui (jo daliai) taikomos nuo žymos apie nustatytas Įstatymo projekte nurodytas teritorijas šio žemės sklypo registro įrašė įrašymo dienos, t. y. žemės sklypo savininkas, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis, kitas naudotojas šių sąlygų turi laikytis nuo minėtos žymos padarymo dienos. Jei žemės sklypas patenka į nustatytą pasikeitusią ir (ar) panaikintą teritoriją (jei nelieta objekto, dėl kurio buvo nustatyta Įstatymo projekte nurodyta teritorija arba objektas pasikeičia taip, kad dėl jo nustatyta teritorija taip pat pasikeičia), specialiosios žemės naudojimo sąlygos žemės sklypui netaikomos nuo įrašų ir (ar) žymos apie šią teritoriją Nekilnojamojo turto kadastre ir Nekilnojamojo turto registre pakeitimo (panaikinimo) dienos.*

Įstatymo projekte nurodyti asmenys, kurie pateikia Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui pranešimą, kurio pagrindu jis žemės sklypo registro įrašė padaro atitinkamą žymą apie naujai nustatytas ir (ar) pasikeitusias (panaikintas) Įstatymo projekte nurodytas teritorijas, ir nustatyta, per kiek laiko (bendru atveju – 5 darbo dienos) nuo nurodytų dokumentų patvirtinimo (išdavimo, teigiamo sprendimo priėmimo, Įstatymo projekte nurodyto rašytinio sutikimo gavimo) dienos šis pranešimas turi būti pateiktas. Kai minėtos teritorijos nustatytos poveikio aplinkai vertinimo dokumentais, – pranešimas žymai padaryti pateikiamas per 35 darbo dienas nuo teigiamo sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos priėmimo dienos, nes visais atvejais jis siejamas su patvirtintais dokumentais, o šiuo atveju numatyta, kad žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas dėl Įstatymo projekte nurodytų teritorijų nustatymo turi būti gautas per 30 darbo dienų po teigiamo sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos priėmimo (pranešimą žymai padaryti siejant tik su sutikimu, gali susidaryti padėtis, kai teigiamo sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos nėra, o sutikimas gautas).

Kartu su pranešimu žymai padaryti pateikiami Nekilnojamojo turto registro nuostatuose nurodyti nustatytų Įstatymo projekte nurodytų teritorijų erdviniai duomenys, kuriuos šių nuostatų nustatyta tvarka ir sąlygomis siūloma kaupti Nekilnojamojo turto registre iki Įstatymo projekto 142 straipsnio nuostatų įsigaliojimo. Šiuo metu žymos padarymas (kaip ir žemės sklypo registravimas ar kadastro duomenų tikslinimas nekilnojamojo daikto registro įrašė), vadovaujantis nustatytais į kainiais, pagal Valstybės įmonės Registrų centras pateiktus duomenis kainuoja 2,90 Eur, todėl pranešimą teikiantys asmenys dėl Įstatymo projekte numatytos žymos padarymo didelių papildomų išlaidų nepatirs. Didžiausios išlaidos patiriamos dėl Nekilnojamojo turto kadastro nuostatuose numatyto žemės sklypui taikytinų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų planų parengimo ir kadastro duomenų tikslinimo, bet *pereinamuoju laikotarpiu šiuo metu galiojanti prievolė keisti žemės sklypo kadastro duomenis įrašant Įstatymo projekte nurodytas teritorijas Įstatymo projektu nekeičiama.* Galimybė šių duomenų keitimą padaryti neprivalomu atsirastų nuo 2022 m. sausio 1 d.

Įstatymo projekte nustatyta, kad *iki 2021 m. gruodžio 31 d. specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatytose Įstatymo projekte nurodytose teritorijose (kai į jas patenka teritorijos, kuriose nesuformuoti žemės sklypai) taikomos nuo teritorijų planavimo dokumento įsigaliojimo, žemės valdos projekto patvirtinimo, statybą leidžiančio dokumento išdavimo, plano, žemėlapių ir (ar) schemas patvirtinimo (kai Įstatymo projekte nurodytų teritorijų, nustatytų tenkinant viešąjį interesą, planus, žemėlapius ir (ar) schemas tvirtina Vyriausybė, įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija,*

o, jei dokumentas, kuriuo tvirtinami šie planai, žemėlapiai ir (ar) schemas, skelbiamas Teisės aktų registre, – nuo šio dokumento paskelbimo Teisės aktų registre, jei jame nebūtų numatyta vėlesnė jo įsigaliojimo data), teigiamo sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos priėmimo (kai sprendimas priimamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūros metu neatliekant poveikio aplinkai vertinimo) ir (ar) valstybinės žemės patikėtinio rašytinio sutikimo gavimo dienos. Įstatymo projekte nurodyta, kad tais atvejais, kai ūkinei ir (ar) kitokiai veiklai vykdyti nustatant Įstatymo projekte nurodytas teritorijas rengiami keli nurodyti dokumentai, specialiosios žemės naudojimo sąlygos taikomos nuo pirmosios procedūros nurodyto dokumento patvirtinimo (išdavimo) ar teigiamo sprendimo priėmimo dienos.

Įstatymo projektu nustatytas specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo pradžios mechanizmas užtikrins, kad šių sąlygų būtų laikomasi ir nebūtų piktnaudžiaujama tuo, kad Įstatymo projekte nurodytos teritorijos neįrašytos į Nekilnojamojo turto registrą ar žemės savininkai nebuvo informuoti apie jų nustatymą.

Įstatymo projektu siūloma patikslinti šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą nustatant, kad tais atvejais, kai formuojant žemės sklypą (teritorijose, kuriose iki teritorijų planavimo dokumentų ar žemės valdos projektų patvirtinimo nebuvo suformuoti žemės sklypai), teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, į kurias pateko šis žemės sklypas (jo dalis), nekilnojamojo daikto kadastro duomenų byloje nebuvo nurodytos ir (ar) įrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, šių žemės sklypo kadastro duomenų – Įstatymo projekte nurodytų teritorijų – įrašymą į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų nustatyta tvarka organizuoja Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos teritorinio padalinio vadovas. Siūloma nustatyti terminą, per kurį būtų pateikiamas pranešimas apie žymos padarymą Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui. Į pasitarimuose su suinteresuotomis institucijomis pateiktą siūlymą minėtu atveju atsisakyti prievolės asmeniui, suinteresuotam ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios Įstatymo projekte nurodytos teritorijos turėjo būti įrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, vykdymu, pateikti prašymą ir įpareigoti Nacionalinę žemės tarnybą prie Žemės ūkio ministerijos vykdyti šių teritorijų stebėseną neatsižvelgta. Įstatymo projekto rengėjų nuomone, Įstatymo projekte nurodytų teritorijų, nustatomų dėl konkrečios veiklos, nustatymu turi būti suinteresuoti tie asmenys, kurie vykdo (planuoja vykdyti) šią veiklą.

Kaip minėta, siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, Įstatymo projektu (142 straipsnio nuostatos) siūloma nustatyti, kad *nuo 2022 m. sausio 1 d. Įstatymo projekte nurodytos teritorijos būtų registruojamos Nekilnojamojo turto registre ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos įgautų juridinę galią nuo šių teritorijų įregistravimo dienos.*

Viena pagrindinių priežasčių, paskatinusių numatyti šį registro objektą (teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos), yra visuomenės poreikis gauti skaidrias, kokybiškas ir centralizuotai teikiamas elektronines paslaugas, susijusias su specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymu. Pagrindinis šio teisinio reguliavimo tikslas – sukurti visuomenės poreikius atitinkančią efektyviai ir optimaliai valdomą teisinių, organizacinių, technologinių priemonių visumą, skirtą registruoti Įstatymo projekte nurodytas teritorijas, naudojant sukurtas registravimo ir optimizuoto duomenų tvarkymo technologines priemones, centralizuotai rinkti, kaupti, apdoroti, sisteminti, saugoti ir teikti elektroninių paslaugų gavėjams šio registro duomenis ir su jais susijusią informaciją. Šiuo metu galiojanti „specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą“ tvarka neatitinka Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktuose deklaruojamų principų: paslaugų teikimo nuotoliniais būdais, laiko bei išteklių taupymo, kokybės, efektyvumo, skaidrumo ir kt. Siūlomas Įstatymo projekte nurodytų teritorijų registravimas sukurs žmogaus patogumui skirtas viešąsias paslaugas: gyventojams ir verslo subjektams padės taupyti laiką ir išteklius, sukurs patogią duomenų platinimo infrastruktūrą, palengvins verslo plėtros planavimą, užtikrins informacijos apie specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymą žemės sklypuose ir teritorijose, kuriose nesuformuoti žemės sklypai, prieinamumą kartu nurodant ir konkrečias specialiąsias žemės naudojimo sąlygas.

Įstatymo projektu siūloma naujo Nekilnojamojo turto registro objekto registravimo, duomenų teikimo, duomenų tvarkymo tvarką nustatyti Vyriausybės patvirtintuose Nekilnojamojo turto registro nuostatuose. Keičiamu Nekilnojamojo turto registro įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad Įstatymo projekte nurodytų teritorijų paieškos ir peržiūros paslaugos būtų teikiamos neatlygintinai, žemės valdytojai ir naudotojai, ūkio subjektai šiame registre galėtų susipažinti su šių teritorijų erdviniais duomenimis ir gauti informaciją apie jose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas. Nekilnojamojo turto registro įstatymo 38 straipsnyje nustatyta: „Nekilnojamojo turto registro ir kitų valstybės registruojamų duomenimis tvarką nustato įstatymai ir šių registruojamų duomenų bei šių registruojamų tvarkytojų susitarimai“. Įstatymo projekte numatyta, kad valstybės registruose, kadastruose ir (ar) informacinėse sistemose kaupiami duomenys apie Įstatymo projekte nurodytas teritorijas, kurios pagal Įstatymo projektą laikomos Nekilnojamojo turto registro objektais, iki 2021 m. birželio 31 d. pateikiami Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui. Ši nuostata sudaro sąlygas šių registruojamų ir sistemų tęstinumui ir informacijos perimamumui.

Pagal galiojantį teisinį reguliavimą nekilnojamieji daiktai, daiktinės teisės į juos, šių teisių suvaržymai, įstatymų nustatyti juridiniai faktai Nekilnojamojo turto registre registruojami tik tada, kai įregistruotas pats nekilnojamas daiktas, t. y. Nekilnojamojo turto registras šiuo metu susijęs su žemės sklypais, bet ne su valstybine žeme, kurioje nesuformuoti žemės sklypai. Žemės informacinė sistema neskirta Įstatymo projekte nurodytų teritorijų registravimui. Viena jos duomenų rinkinių yra Lietuvos Respublikos teritorijos M 1: 10 000 specialiųjų žemės naudojimo sąlygų teminis erdvinis duomenų rinkinys, bet daugeliu atveju šie duomenys apibendrinti ir netikslūs, nesusieti su žemės sklypais, neaišku, ar specialiosios žemės naudojimo sąlygos šioje sistemoje nurodytose teritorijose įrašytos į Nekilnojamojo turto registrą, ar šių teritorijų nustatymui buvo gauti (jei juos reikėjo gauti) žemės sklypų savininkų, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytiniai sutikimai. Įstatymo projektu siūlomas Įstatymo projekte nurodytų nustatytų teritorijų centralizuotas registravimas sukurtų vieningą ir efektyvią informacijos ir duomenų apie šias teritorijas tvarkymo ir valdymo sistemą, užtikrintų paslaugų perkėlimą į elektroninę erdvę.

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad nuo 2022 m. sausio 1 d. Įstatymo projekte nurodytų teritorijų įrašymas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą keičiant žemės sklypo kadastro duomenis būtų neprivalomas, todėl sumažės administracinė ir finansinė našta. Žemės sklypo savininkai, valdytojai ar naudotojai informaciją apie nustatytas Įstatymo projekte nurodytas teritorijas, į kurias patenka jų valdomas žemės sklypas, ir jose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas galės gauti peržiūrėję šiuos duomenis Nekilnojamojo turto registre ar juos atsisiuntę elektroninio ryšio priemonėmis. Manytina, kad šie asmenys, Nekilnojamojo turto registro nuostatų nustatyta tvarka ir sąlygomis pateikę prašymą Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui, galės gauti minėtų duomenų išrašą.

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad nuo 2022 m. sausio 1 d. specialiosios žemės naudojimo sąlygos būtų taikomos nuo Įstatymo projekte nurodytų teritorijų įregistravimo Nekilnojamojo turto registre dienos (nurodoma, per kiek laiko jos turi būti įregistruotos, kokie asmenys pateikia prašymą registruoti).

Įstatymo projekte nurodyta, kad ūkinė ir (ar) kitokia veikla gali būti vykdoma, tik šiai veiklai vykdyti nustatytas Įstatymo projekte nurodytas teritorijas įregistravus Nekilnojamojo turto registre (siūloma šią nuostatą, kaip ir atsakomybę už jos nesilaikymą, taikyti nuo 2024 m. sausio 1 d.), numatoma, kad duomenų pateikimas registravimui bus nesudėtingas. Nuo šių teritorijų įregistravimo dienos pradedami taikyti veiklos apribojimai žemės savininkui, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinui, todėl reikalavimas asmeniui, nustačiusiam šias teritorijas, jas įregistruoti ir tik tada pačiam vykdyti veiklą, Įstatymo projekto rengėjų nuomone, yra pagrįstas šio asmens veiklos ribojimas ir efektyvi priemonė sureguliuoti Įstatymo projekte nurodytų teritorijų nustatymą, jų registravimą ir Įstatymo projektu nustatytų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų šiose teritorijose taikymą.

Siūlomas teisinis reguliavimas leistų greičiau pradėti taikyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas nustatytose Įstatymo projekte nurodytose teritorijose, sumažintų galimybę vykdyti šiomis

sąlygomis draudžiamą veiklą, ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdytojų patiriamą finansinę naštą (registruojant Įstatymo projekte nurodytas teritorijas, nebeliktų prievolės tikslinti į jas patenkančių žemės sklypų kadastro duomenis).

Dėl kitų Įstatymo projektu nustatyto specialiųjų žemės naudojimo sąlygų teisinio reguliavimo nuostatų

Dėl Įstatymo projekte nurodytų teritorijų nustatymo

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad specialiosios žemės naudojimo sąlygos taikomos konkrečiose Įstatymo projekte nurodytose teritorijose ir nurodyti, kokiais dokumentais šios teritorijos nustatomos. Įstatymo projekto rengimo metu vykusiuose pasitarimuose su suinteresuotomis institucijomis buvo gauti pasiūlymai nustatyti, kad Įstatymo projekte nurodytos teritorijos būtų nustatomos tik tada, kai veikla, dėl kurios šios teritorijos turi būti nustatytos, pradėta vykdyti ar objektas, kurio apsaugai nustatomos apsaugos zonos, faktiškai egzistuoja (nutiesti inžineriniai tinklai ir pan.). Į šiuos siūlymus neatsižvelgta, nes tai neatitiktų teikiamo teisės akto tikslo – Įstatymo projekte nurodytose teritorijose užtikrinti visuomenės sveikatos saugą, nurodytų objektų ar veiklos apsaugą nuo neigiamų veiksnių ar poveikio, valstybės saugumą, aplinkos ir viešojo intereso apsaugą.

Įstatymo projektu siūloma nurodyti, kad Įstatymo projekte nurodytos teritorijos nustatomos vienu iš šių dokumentų: patvirtintais teritorijų planavimo dokumentais ir (ar) žemės valdos projektais; statinių projektais; kitais suderintais projektais (kuriems įstatymų nustatytais atvejais statybą leidžiantys dokumentai neišduodami); poveikio visuomenės sveikatai vertinimo dokumentais; poveikio aplinkai vertinimo dokumentais; kai šios teritorijos nustatomos tenkinant viešąjį interesą nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto – įstatymų, Vyriausybės ar Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka Vyriausybės, įstatymų ar Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintais planais, žemėlapiais ir (ar) schemomis.

Galiojantis teisinis reguliavimas nustato: „Nekilnojamojo turto registre įregistruotam žemės sklypui (ar jo daliai) taikomos papildomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą įrašomos (esamos panaikinamos), jeigu jos nustatomos patvirtinus naują teritorijų planavimo dokumentą, žemės valdos projektą, žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytiniu sutikimu“ (Žemės įstatymo 22 straipsnio 6 d.). Atsižvelgiant į tai, kad Žemės įstatyme nėra aiškiai apibūdinta padėtis, kada šie duomenys įrašomi minėtu rašytiniu sutikimu, siekiant teisinio reguliavimo aiškumo Įstatymo projekte nurodyti konkretūs dokumentai, kuriais Įstatymo projekte nurodytos teritorijos gali būti nustatomos.

Žemės įstatymas numato galimybę be žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimo nustatyti teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, tik teritorijų planavimo dokumentais ar žemės valdos projektais ir tik tenkinant viešąjį interesą (22 str. 6 d.). Nuo 2014 m. pasikeitus teritorijų planavimo teisiniam reguliavimui, atsirado galimybė statyti pagal bendrojo plano sprendinius, jei detalieji planai neparengti (Teritorijų planavimo įstatymo 20 straipsnio 1 d.). Atsižvelgiant į tai, kas parašyta, ir į tai, kad yra atvejų, kai Įstatymo projekte nurodytos teritorijos tenkinant viešąjį interesą turi būti nustatomos esamiems objektams (krašto apsaugos objektams, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento saugomiems objektams ir pan.), kai įstatymai nenumato galimybės tik dėl šių teritorijų nustatymo rengti teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus, Įstatymo projektu siūloma *naujai nustatyti, kad, kai Įstatymo projekte nurodytos teritorijos nustatomos be žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimo tenkinant viešąjį interesą, gali būti rengiami ne tik teritorijų planavimo dokumentai ar žemės valdos projektai, bet ir šių teritorijų planai, žemėlapiai ir (ar) schemas įstatymų, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka patvirtinti Vyriausybės arba įstatymų ar Vyriausybės įgaliotos institucijos (toks reguliavimas dabar numatytas Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, Vadovybės apsaugos įstatyme) ir numatyti*

papildomas visuomenės informavimo procedūras. Su teisės aktu, kuriuo Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustatytų konkrečių teritorijų nustatymo tvarką, visuomenė susipažintų rengiant šį teisės aktą (visuomenės informavimo procedūrų metu). Įgyvendinant Įstatymo projektą, jame nurodytų šių teritorijų nustatymui siūlytina tvirtinti planus ir (ar) schemas, o žemėlapiais jas nustatyti tik tada, kai jie rengiami pagal dabartinį teisinį reguliavimą (pvz., teritorijų, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi vėjo elektrinių statybos apribojimai, žemėlapiai, potvynių rizikos žemėlapiai).

Atsižvelgiant į tai, kad įvairios Įstatymo projekte nurodytos teritorijos pagal galiojančius teisės aktus gali būti nustatomos skirtingai, Įstatymo projekte nenurodomas kiekvienos šių teritorijų nustatymo būdas (neįvardijami konkretūs dokumentai). Pvz., inžinerinės infrastruktūros apsaugos zonos gali būti nustatomos visais Įstatymo projekte nurodytais dokumentais; kultūros paveldo objektų teritorijos ir jų apsaugos zonos, kultūros paveldo vietovės ir jų apsaugos zonos nustatomos Vyriausybės nustatyta tvarka vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu ir Saugomų teritorijų įstatymu, t. y. teritorijų planavimo dokumentais ir Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo įgalios institucijos (vertinimo tarybos) patvirtintais planais; gamtiniai ir kompleksiniai draustiniai, valstybiniai parkai nustatomi teritorijų planavimo dokumentais vadovaujantis Saugomų teritorijų įstatymu; potvynių grėsmės teritorijos nustatomos pagal Vyriausybės patvirtintą Potvynių rizikos vertinimo ir valdymo tvarkos aprašą parengtuose potvynių grėsmės žemėlapiuose ir potvynių rizikos žemėlapiuose; Vadovybės apsaugos departamento saugomų objektų apsaugos zonas nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, tvirtindama jų planus; teritorijas, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi vėjo elektrinių statybos apribojimai, Vyriausybės nustatyta tvarka nustato Lietuvos kariuomenės vadas).

Del įrašų ir (ar) žymų apie Įstatymo projekte nurodytą teritoriją Nekilnojamojo turto kadastrė ir Nekilnojamojo turto registre panaikinimo arba pakeitimo ir (ar) šių teritorijų išregistravimo iš Nekilnojamojo turto registro

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo nustatytoje Įstatymo projekte nurodytoje teritorijoje pabaiga

Įstatymo projekte nurodyta, kokiais atvejais Nekilnojamojo turto kadastrė ir Nekilnojamojo turto registre gali būti panaikinami arba pakeičiami įrašai ir (ar) žymos apie Įstatymo projekte nurodytą teritoriją (iki 2021 m. gruodžio 31 d.) ir (ar) šios teritorijos išregistruojamos iš Nekilnojamojo turto registro (nuo 2022 m. sausio 1 d.):

- kai pripažįstamos netekusiomis galios Įstatymo projekte nurodytoje teritorijoje nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos;

- kai fiziškai nelieta objekto (objekto, kuriame vykdoma ir (ar) planuojama vykdyti ūkinė ir (ar) kitokia veikla, statinio ir (ar) įrenginio, arba kito Įstatymo projekte nurodyto objekto ar veiklos), dėl kurio buvo nustatyta Įstatymo projekte nurodyta teritorija (arba objektas pasikeičia taip, kad dėl jo nustatyta Įstatymo projekte nurodyta teritorija taip pat pasikeičia);

- kai nustatyta Įstatymo projekte nurodyta teritorija panaikinama teismo sprendimu.

Del Įstatymo projekte nurodytų teritorijų dydžio

Įstatymo projekte nurodytų teritorijų dydį nurodo Įstatymo projektas arba jis nustatomas vadovaujantis šiuo projektu ar kitais įstatymais.

Daugumos Įstatymo projekte nurodytų teritorijų dydis nurodytas toks, koks buvo nustatytas Nutarime, kituose teisės aktuose (įvertinus tai, kad dalis šių teritorijų dydžių nustatyta poįstatyminiuose teisės aktuose). Dalies Įstatymo projekte nurodytų teritorijų dydis pagal ministerijų, atsakingų už konkrečias veiklos sritis, pateiktus pasiūlymus nustatytas naujai, atsižvelgiant į įstatymuose nustatytus reikalavimus, teisės aktuose, reglamentuojančiuose atskiras veiklas, nurodytus statinių ar įrenginių techninius parametrus, saugią eksploataciją, vertinant galimas neigiamas pasekmes aplinkai ir visuomenės sveikatai, modeliavimo rezultatus, kitų šalių patirtį ir pan.

Įstatymo projekte nurodytos teritorijos, kurių konkretus dydis Įstatymo projekte nenustatytas (pvz., saugomų teritorijų dydis priklauso nuo konkrečių aplinkybių ir steigiamos teritorijos tikslų), nustatomos vadovaujantis kitais įstatymais (pvz., kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijos ir jų apsaugos zonos, saugomos teritorijos, paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juostos ir zonos, aerodromo triukšmo apsauginės zonos, sanitarinės apsaugos zonos, pajūrio juosta, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto rezervinės teritorijos nustatomos vadovaujantis atitinkamai Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu, Saugomų teritorijų įstatymu, Aviacijos įstatymu, Pajūrio juostos įstatymu, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymu) arba atitinkamomis Įstatymo projekto nuostatomis (sanitarinės apsaugos zonos).

Galiojančiame Visuomenės sveikatos priežiūros įstatyme nustatyta, kad sanitarinės apsaugos zonos dydis gali būti koreguojamas poveikio aplinkai vertinimo ar poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procesų metu, įvertinus konkrečios ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai. Nustačius konkrečius sanitarinės apsaugos zonų dydžius tik Įstatymo projekte, ūkinės veiklos subjektai nebūtų skatinami taikyti pažangiausius gamybos būdus, diegti taršos prevencijos ir mažinimo priemonės ir siekti, kad sanitarinės apsaugos zonos nepatektų į kitų žemės savininkų žemės sklypus ribojant šių savininkų nuosavybės teises. Kitose pasaulio šalyse, kuriose nustatomos sanitarinės apsaugos zonos, laikomasi analogiškų principų, t. y. teisės aktuose pateikiami sanitarinės apsaugos zonų dydžiai kartu paliekant galimybę kiekvieną konkretų atvejį vertinti atskirai (nustatyti konkretų sanitarinės apsaugos zonos dydį pagal konkrečią ūkinę veiklą, skleidžiamą taršą ir pan.). Įstatymo projekte nebūtų įmanoma aprašyti visų galimų sanitarinės apsaugos zonų dydžių, priklausančių nuo konkrečios veiklos rūšies, taršos ir kitų aplinkybių, numatyti visų galimų atvejų (pvz., branduolinės energetikos objektų sanitarinės apsaugos zonos nustatomos tik atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu). Atsižvelgiant į tai, netikslinga nustatyti ir konkrečių ribų, kuriose galėtų būti atliekami sanitarinės apsaugos zonos dydžio pakeitimai. Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad sanitarinės apsaugos zonų dydį nurodo Įstatymo projektas arba ūkinės veiklos vykdytojo pasirinkimu šis dydis nustatomas atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu. Įstatymo projekte siūlomi sanitarinės apsaugos zonų nustatymo kriterijai, būdai, nurodomos ūkinės veiklos ir objektai, kuriems turi būti nustatomos sanitarinės apsaugos zonos. Rengiant Įstatymo projektą, buvo atsižvelgta į Lietuvos pramoninių konfederacijos atstovų, kitų suinteresuotų institucijų ir asmenų pasiūlymus dėl veiklų, kurioms turi būti nustatoma sanitarinė apsaugos zona, įvairovės, sanitarinės apsaugos zonų dydžių.

Dėl panašių priežasčių Įstatymo projekte nenurodomas aerodromo triukšmo apsauginės zonos dydis, kuris nustatomas konkrečiam aerodromui atsižvelgiant į perspektyvinius aerodromo triukšmo kontūrų žemėlapius.

Dėl Įstatymo projektu nustatomų naujų ir (ar) padidėjusių, palyginus su galiojančiu teisiniu reguliavimu, teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos

Atsižvelgiant į už atitinkamas veiklos sritis atsakingų ministerijų pagal kompetenciją parengtus pasiūlymus, Įstatymo projektu siūloma nustatyti šias naujas teritorijas (arba padidinti nustatytąsias galiojančiuose teisės aktuose): magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijas, potvynių grėsmės teritorijas, nuolatinių juodligės židinių, meteorologinių radiolokatorių, vandens matavimo stočių, valstybės sienos apsaugos objektų ir įrenginių, krašto apsaugos objektų, radiolokatorių, melioracijos statinių, siaurųjų geležinkelių (600 mm ir 750 mm pločio vėžės) ir jų įrenginių apsaugos zonas, branduolinės energetikos objektų sanitarinės apsaugos zonas, pajūrio juostą, biosferos rezervatus, biosferos poligonus, gamtinius ir kultūrinius rezervatus, gamtos paveldo objektų teritorijas, kultūrinius draustinius, aerodromų triukšmo apsaugines (vietoje Nutarime nurodytų aerodromų sanitarinės apsaugos) zonas, teritorijas, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi statybos apribojimai, siaurųjų geležinkelių (600 mm ir 750 mm pločio vėžės) ir jų įrenginių apsaugos zonas, melioracijos statinių apsaugos zonas.

Naujas ir (ar) padidėjusias Įstatymo projekte nurodytas teritorijas *tenkinant viešąjį interesą* siūloma nustatyti dėl šių priežasčių:

- magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijas, kaip potencialiai pavojingas teritorijas, siūloma nustatyti įvertinus galiojančio Nutarimo nuostatas dėl projektinės dokumentacijos derinimo „<...> rengiantis statyti kokius nors pastatus, įrenginius ar kitus objektus 200 metrų ir mažesniu atstumu nuo magistralinio dujotiekio ar naftotiekio trasos <...>“ ir į tai, kad energetikos ministro patvirtintose Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklėse šioms teritorijoms yra nustatyti užstatymo normatyvai, ribojantys ūkinę ir (ar) kitokią veiklą, savo turiniu atitinkantys specialiąsias žemės naudojimo sąlygas. Toks užsienio valstybių praktika pagrįstas teisinis reguliavimas nustatomas siekiant apsaugoti tiek magistralinius dujotiekius, tiek netoli šių potencialiai pavojingų įrenginių būnančių žmonių gyvybę ir sveikatą (ypač tais atvejais, kai įvyksta magistralinio dujotiekio avarijos, sutrikimai ar kiti gedimai);

- nuolatinį juodligės židinių apsaugos zonas siūloma nustatyti atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos pasiūlymą. Juodligė yra reta, pavojinga liga, kuria serga gyvūnai ir žmonės, juodligės sporos gali išgyventi sausoje žemėje (dirvoje) daug metų. Vietovės, kur anksčiau buvo laidojami nugaišę nuo juodligės gyvuliai, tapo ilgamečiais juodligės židiniiais, kuriuose kasinėjant, dirbant žemę, ganant gyvulius ar vykdant kitą ūkinę veiklą, sporos gali būti iškeliamos į žemės paviršių ir sukelti grėsmę žmonių bei gyvūnų sveikatai;

- meteorologinių radiolokatorių apsaugos zonos būtinos šių įrenginių tinkamo funkcionavimo užtikrinimui (t. y. tam, kad neatsirastų trukdžių šio radiolokatoriaus spindulio sklidimui, informacija apie aptinkamus kritulių laukus būtų patikima ir tinkama sudaryti labai mažos trukmės orų prognozes). Meteorologiniai radiolokatoriai Lietuvoje įrengiami nuo 2013 m.;

- vandens matavimo stočių apsaugos zonos būtinos vandens matavimo stočių statinių ir matavimo įrenginių apsaugai (t. y. tam, kad hidrologinių matavimų vietose nebūtų pažeistas matavimo duomenų vienarūšiškumas). Šiuo metu Nutarime nurodytos hidrometeorologijos stočių apsaugos zonos neišskiriant meteorologijos stočių ir vandens matavimo stočių apsaugos zonų;

- Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą ir tapus Šengeno nare, iš dalies pasikeitė Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos uždaviniai ir tikslai, valstybės sienos apsaugos reikalavimai prie vidaus ir išorės sienos, todėl būtina nustatyti valstybės sienos apsaugos objektų ir įrenginių apsaugos zonas, jų dydį nurodyti atsižvelgiant į tai, ar šie objektai ir įrenginiai yra prie išorės, ar prie vidaus sienos;

- padidėjusias krašto apsaugos objektų apsaugos zonas siūloma nustatyti, siekiant apsaugoti gyventojus, Lietuvos kariuomenę ir sąjungininkų pajėgas (ypač projektuojant naujus karinius objektus) nuo galimų pavojų, atsižvelgiant į sprogmenų sandėliavimą karinėse teritorijose, galimus teroristinio pobūdžio veiksmus, galimą stebėjimą (šnipinėjimą), apsaugą nuo informatyviojo elektromagnetinio spinduliavimo (TEMPEST), perimetro vaizdo stebėjimo sistemų kamerų matomumą, t. y. dėl galimų pažeidimų prevencijos ir efektyvesnio reagavimo į šiuos pažeidimus;

- padidėjusios specialiosios radiolokatorių apsaugos zonos reikalingos šių įrenginių tinkamo funkcionavimo užtikrinimui (t. y. dėl vėjo elektrinių, kurios įtakoja taikinių aptikimą žemame aukštyje, statybos). Lietuva turi išorines NATO ir Europos Sąjungos sienas, joms taikomi pakankamai griežti saugumo reikalavimai, kuriuos reikia vykdyti. Vėjo elektrinės mentės sukimosi metu kuria klaidingus taikinius, daro įtaką gynybinės sistemos patikimumui. Apsaugos zonų dydis nustatytas atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus bei vėjo elektrinių statytojų interesus;

- branduolinės energetikos objektų sanitarinės apsaugos zonos ir jose taikomi ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimai numatyti Branduolinės energijos įstatyme;

- pajūrio juostą, biosferos rezervatus, biosferos poligonus, gamtinius ir kultūrinius rezervatus, gamtos paveldo objektų teritorijas, kultūrinius draustinius siūloma nustatyti atsižvelgiant į tai, kad Saugomų teritorijų įstatymas numato tokias saugomas teritorijas ir reguliuoja veiklą jose: minėtu įstatymu bei jį įgyvendinančiais teisės aktais (pvz., Vyriausybės patvirtintais saugomų teritorijų nuostatais) šiose teritorijose yra nustatyti konkretūs reikalavimai žemės naudojimui ir kitai ūkinei ir (ar) kitokiai veiklai, atitinkantys specialiųjų žemės naudojimo sąlygų apibrėžtį. Siekiant

specialiąsias žemės naudojimo sąlygas nustatyti vienu įstatymu, Įstatymo projektu siūloma šiuos reikalavimus susisteminti atliekant atitinkamus pakeitimus Saugomų teritorijų įstatyme ir Pajūrio juostos įstatyme;

- potvynių grėsmės teritorijas siūloma nustatyti vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo 5 straipsnio 2 punktu ir įgyvendinant 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/60/EB dėl potvynių rizikos įvertinimo ir valdymo, pagal 2009 m. lapkričio 25 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 1558 „Dėl Potvynių rizikos vertinimo ir valdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintą Potvynių rizikos vertinimo ir valdymo tvarkos aprašą;

- teritorijas, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi statybos apribojimai, siūloma nustatyti vadovaujantis Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 straipsnio 8 dalimi, 2012 m. gegužės 29 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 626 „Dėl informacijos apie teritorijas, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi vėjo elektrinių statybos apribojimai, teikimo, vėjo elektrinių statybos vietų šiose teritorijose derinimo ir kompensacijų mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pagal Lietuvos kariuomenės vado patvirtintą Teritorijų, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi vėjo elektrinių statybos apribojimai, žemėlapi. Šiose teritorijose minėtu Vyriausybės nutarimu nustatyta Lietuvos kariuomenės ir kitų valstybės institucijų teisė ir pareiga nederinti vėjo elektrinių projektavimo darbų ir statybos vietų, jei planuojamos statyti vėjo elektrinės kliudyti atlikti šių institucijų funkcijas, susijusias su nacionalinio saugumo užtikrinimu, yra ūkinės veiklos apribojimas, todėl laikytinas specialiosiomis žemės naudojimo sąlygomis.

Siaurųjų geležinkelių (600 mm ir 750 mm pločio vėžės) ir jų įrenginių apsaugos zonas siūloma nustatyti įvertinus poreikį užtikrinti geležinkelių transporto eismo saugą vykdant traukinių eismą siauruosiuose geležinkelioose. Siūloma nustatyti geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zoną siauriesiems geležinkeliams (600 mm ir 750 mm pločio vėžės) ir jų įrenginiams. Melioracijos statinių apsaugos zonos reikalingos šių statinių priežiūrai, remontui, rekonstravimui, melioracijos darbams naudojamiems įrenginiams ir medžiagoms išdėstyti, griovio iškasamoms sąnašoms skleisti. Šias apsaugos zonas siūloma nustatyti tikslinant galiojančio Nutarimo nuostatas: „<...> žemės savininkas arba naudotojas, turintis sklypą, kuriame įrengtos valstybei priklausančios melioracijos sistemos bei įrenginiai, privalo tausoti melioracijos sistemas ir įrenginius <...>“.

Dėl Įstatymo projekte nebenustatomo, palyginus su galiojančiu teisiniu reguliavimu, teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos

Įvertinus šiuo metu nurodytą apsaugos, sanitarinės apsaugos zonų ar kitų teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymo tikslingumą ir tai, ar veiklos apribojimai, nustatyti šiose teritorijose, proporcingi siekiamam tikslui pasiekti ir, ar jie gali būti laikomi specialiosiomis žemės naudojimo sąlygomis, Įstatymo projektu siūloma nebenustatyt šių teritorijų:

- 100 metrų pločio apsaugos zonų magistralinių dujotiekių ir naftotiekių vamzdynų avarijos atveju;

- aerodromų sanitarinės apsaugos zonų (vietoje jų siūlomos aerodromo triukšmo apsauginės zonos);

- kuro tiekimo bazių, degalinių ir kietojo kuro cechų apsaugos zonų, suskystintų dujų pilstymo stočių apsaugos zonų, suskystintų dujų degalinių apsaugos zonų (atsisakoma kompleksų su statiniais ir (ar) įrenginiais konkrečiai veiklai skirtuose žemės sklypuose apsaugos zonų, nes veikla šiose teritorijose vykdoma pagal kitų teisės aktų reikalavimus (atliekamas poveikio aplinkai vertinimas, vadovaujamas įrenginių įrengimo taisyklėmis) ir visam žemės sklypui nustatyti apsaugos zonas netikslinga. Apsaugos zonas siūloma nustatyti atskiriems statiniams ir (ar) įrenginiams);

- žemės sklypų, kuriuose įrengtos drėkinimo sistemos kiaulininkystės įmonių bei ūkinių kiaulininkystės kompleksų ir fermų skysto mėšlo filtratui ir atskirų objektų nutekamiesiems vandenims utilizuoti (tokių sklypų nebėra);

- *apsaugos zonų vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros „kitiems įrenginiams“* (siūlomas baigtinis statinių ir įrenginių sąrašas);
- *saugotinių želdinių (medžių ir krūmų), augančių ne miškų ūkio paskirties žemėje* (šie želdiniai tvarkomi Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo, kitų teisės aktų nustatyta tvarka, todėl nustatyti specialias teritorijas jų apsaugai netikslinga);
- *akmenynų ir akmenų* (pagal susiklosčiusią praktiką šios teritorijos nenustatinėjamos);
- *rekreacinių teritorijų* (Nutarimo XXXIII skyriaus „Rekreacinės teritorijos“ nuostatos nebeaktualios, dalis išdėstytų apribojimų kartoja kitų teisės aktų nuostatas. Nutarimo XXXIII skyrius galioja nuo 1992 metų, jo nuostatos nebuvo keičiamos, nors atsirado naujų teisės aktų; dalis apribojimų nelogiški, nes apibūdina lankytojų elgesio taisykles (draudžiama „<...> teršti aplinką ar kitaip trukdyti ilsėtis <...>“) ar kelia reikalavimus, neatitinkančius įstatymų (žemės naudotojas privalo „<...> rekreacines teritorijas įrengti pagal detalų planą <...>“). Apibendrinantys veiklos ribojimai rekreacinėse teritorijose (vietovėse, turinčiose gamtinių, kultūrinių, aplinkos savybių ir sąlygų žmonių visaverčiam fiziniam ir dvasiniam poilsiui organizuoti) netikslingi. Rekreacinio naudojimo žemės sklypų, rekreacinių miškų sklypų, rekreacinių vandens telkinių žemės sklypų naudojimo būdai, kurių turinys nurodo, kaip šie sklypai turi būti naudojami, gali būti nustatomi ir keičiami pagal teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus, taip pat savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu – pagal savivaldybės lygmens bendrojo plano ir (ar) vietovės lygmens bendrojo plano, jeigu jis parengtas, sprendinius);
- *kurortų apsaugos zonų* (Saugomų teritorijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektu dėl šiam projektui skirtoje aiškinamojo rašto dalyje nurodytų priežasčių siūloma pripažinti netekusia galios šio įstatymo nuostatą dėl kurortų apsaugos zonų nustatymo).

Dėl Įstatymo projektu siūlomų sumažinti, palyginus su galiojančiu teisiniu reguliavimu, teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, dydžių:

Įvertinus šiuo metu Nutarime ir kituose teisės aktuose nurodytų teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, dydžio pagrįstumą, proporcingumą ir atsižvelgus į technologinį progresą, siūloma sumažinti:

- dalį šiuo metu nurodytų skirstomųjų dujotiekių apsaugos zonos dydžių, įvertinus statybos ir žemės darbų technologinę pažangą;
- didelę dalį šiuo metu nurodytų sanitarinės apsaugos zonų dydžių, juos nustatant pagal gamybos pajėgumus (naujų sanitarinių apsaugos zonų nenumatoma);
- teritorijas, kuriose turi būti taikomos dirvožemio apsaugos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (Nutarimo nuostatos nurodo šias sąlygas taikyti visoje valstybės teritorijoje, Įstatymo projekte – tik žemės ūkio paskirties sklypuose);
- meteorologinių stebėjimų aikštelių apsaugos zonas, kuriose taikomi griežčiausi ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimai (nustatomos specialiosios meteorologinių stebėjimų aikštelių apsaugos zonos);
- naftos ir naftos produktų įrenginių, suskystintų naftos dujų įrenginių apsaugos zonas (Įstatymo projekte nurodyta, kad apsaugos zonos nustatomos nuo šių įrenginių, Nutarime – nuo teritorijos, kurioje yra šie statiniai ar įrenginiai, ribos).

Dėl žemės sklypo savininko, savivaldybės ar valstybinės žemės patikėtinio rašytinio sutikimo dėl Įstatymo projekte nurodytų teritorijų nustatymo (toliau – žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas)

Savo aktuose Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs: savininkas turi teisę reikalauti, kad kiti asmenys nepažeistų jo nuosavybės teisių, o valstybė turi pareigą ginti ir saugoti nuosavybę nuo neteisėto kėsینimosi į ją; konstitucinė nuosavybės apsaugos garantija – tai status quo garantija, nes ji pirmiausia saugo asmens turimas nuosavybės teises.

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad bendru atveju be žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimo Įstatymo projekte nurodytos teritorijos negali būti

nustatomos ir įrašomos arba registruojamos Nekilnojamojo turto registre ir nurodyti, kokiais išimtiniais atvejais šis sutikimas neprivalomas.

Įstatymo projekte nurodyta, kad žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikime (kai šis sutikimas privalomas) turi būti aptartas nustatomų teritorijų dydis, nuostolių, patiriamų dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo, atlyginimas ir informavimo apie pradedamas taikyti šias specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, jų taikymo pabaigą tvarka (t. y. abi suinteresuotos šalys susitaria, ar reikia žemės savininką, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinį papildomai informuoti apie pradedamas taikyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas arba jų taikymo pabaigą, kai anksčiau nustatyta teritorija pasikeičia ar panaikinama, ir, jei reikia, kokia tvarka tai bus padaryta). Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad visais atvejais, kai turi būti gautas žemės sklypo savininko, savivaldybės ar valstybinės žemės patikėtinio sutikimas, šiame sutikime turi būti aptartas nuostolių atlyginimas ir nurodyti, kokiais atvejais jie neatlyginami (jei už tuos pačius ar skirtingus veiklos apribojimus jau buvo atlyginta ir jei nuostoliai patiriami dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo toje Įstatymo projekte nurodytoje teritorijoje, kuri nustatoma veiklai, vykdomai ir (ar) planuojamai vykdyti tik šio žemės savininko naudai – pvz., nuostoliai dėl vandentiekio įvado, reikalingo žemės savininko reikmėms tenkinti, apsaugos zonos nustatymo). Įstatymo projektas nereglamentuoja žemės sklypo savininko, savivaldybės ar valstybinės žemės patikėtinio sutikimo formos ir nenumato galimybės nuostolių atlyginimą nustatyti Vyriausybės nustatyta tvarka, nes tai pažeistų sutarties laisvės principą (esminiu sutarties požymiu laikant šalių valią, pripažįstama šalių teisė laisvai apsispręsti, verta ar ne sudaryti sutartį, taip pat laisvai sudaryti sutarties turinį).

Jei žemės savininko sutikimas buvo gautas iki Įstatymo projekto įsigaliojimo ir jame nebuvo aptartas nuostolių atlyginimas, Įstatymo projekto baigiamosiose nuostatose siūloma nurodyti, kur šiuo atveju turi teisę kreiptis žemės savininkas, nustatyti šio kreipimosi senaties terminą. Atsižvelgiant į tai, kad buvo gautas žemės savininko sutikimas, Įstatymo projekte nenumatyta, kad dėl nuostolių atlyginimo gali kreiptis kiti asmenys.

Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, Įstatymo projekte nurodoma, iki kada turi būti gautas žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas. Atsižvelgiant į tai, kad specialiosios žemės naudojimo sąlygos riboja asmens ūkinės veiklos laisvę, siūloma nustatyti, kad žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas turi būti gaunamas iki Įstatymo projekte nurodyto dokumento, kuriuo nustatomos Įstatymo projekte nurodytos teritorijos, patvirtinimo (išdavimo, suderinimo) ar teigiamo sprendimo priėmimo. Jei ūkinei ir (ar) kitokiai veiklai vykdyti rengiami keli įstatymo projekte nurodyti dokumentai, žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas turi būti gautas iki vykdomos pirmosios procedūros nurodyto dokumento patvirtinimo (išdavimo) ar teigiamo sprendimo priėmimo. Šios Įstatymo projekto nuostatos neleidžia susidaryti tokiai padėčiai, kai Įstatymo projekte nurodytos teritorijos nustatomos rengiant įvairius projektus (arba nenustatomos, nors teisės aktai reikalauja tai padaryti) be žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimo.

Jei Įstatymo projekte nurodytos teritorijos nustatomos taip, kad į jas patenka žemės sklypai, tai reiškia nekilnojamojo daikto suvaržymą, todėl žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinis sutikimas pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.74 straipsnį turi būti sudaromas notarine forma.

Atsižvelgiant į galiojantį teisinį reguliavimą, Įstatymo projekte nustatyta, kad minėtas sutikimas neprivalomas, kai Įstatymo projekte nurodytos teritorijos nustatomos tenkinant viešąjį interesą (nustatyti Įstatymo projekte nurodytų teritorijų, nustatomų tenkinant viešąjį interesą, atvejai ir nurodyta, kad jos gali būti nustatomos teritorijų planavimo dokumentais ar žemės valdos projektais arba rengiant šių teritorijų planus ir (ar) schemas, patvirtintus Vyriausybės arba įstatymų ar Vyriausybės įgaliotos institucijos įstatymų, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka).

Galiojantis teisinis reguliavimas (Žemės įstatymo 22 straipsnio 6 dalis ir 45 straipsnio 1 dalis) nurodo atvejus, kai žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas neprivalomas. Įstatymo projekte taip pat siūloma nustatyti tokius atvejus:

- *valstybei svarbiems projektams įgyvendinti* (atsižvelgiant į jų svarbą ir teisinę galią pagal Teritorijų planavimo įstatymą);

- krašto apsaugai ir Valstybės sienos apsaugai (galiojantis reguliavimas);

- *Valstybės saugumo departamento ir Vadovybės apsaugos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos saugomiems objektams* (atsižvelgiant į tai, kad nurodytų institucijų veikla siejama tik su viešuoju interesu ir į tai, kad dauguma šių objektų jau yra);

- *valstybinių aerodromų apsaugos ir triukšmo apsauginėms zonoms* (atsižvelgiant į tai, kad Žemės įstatymas valstybiniams aerodromams numato galimybę paimti žemę visuomenės poreikiams ir šių aerodromų plėtra prilyginama viešajam interesui, manytina, kad ir valstybinio aerodromo apsaugos zona nustatoma tenkinant viešąjį interesą. Aerodromo triukšmo apsauginė zona nustatoma (siekiant apsaugoti visuomenę nuo neigiamo triukšmo poveikio) aerodromams su dirbtine orlaivių kilimo ir tūpimo tako danga, kai kilimo ir tūpimo tako ilgis ne trumpesnis nei 1200 metrų – tokie aerodromai yra tik valstybiniai);

- *Klaipėdos valstybinio jūrų uosto rezervinėms teritorijoms* (pagal galiojantį teisinį reguliavimą Klaipėdos valstybinis jūrų uostas yra Lietuvos Respublikos nuosavybė, jo rezervinių teritorijų ribas nustato Vyriausybė ir žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimai šiuo atveju neprivalomi);

- *branduolinės energetikos objektams*, magistraliniams dujotiekiams ir naftotiekiams (produktotiekiams), elektros energijos perdavimo tinklams, viešajai geležinkelių infrastruktūrai, valstybei ar savivaldybei priklausantiems keliams; savivaldybėms ir (ar) viešojo geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausančiai ar kitaip valdomai arba naudojamai geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrai ir požeminio vandens vandenvietėms (su inžinerine infrastruktūra susijusį dabartinį reguliavimą Įstatymo projektu siūloma papildyti branduolinės energetikos objektais. Branduolinės energetikos objektų ir kapinių sanitarinės apsaugos zonos – vienintelės sanitarinės apsaugos zonos, kurių nustatymą Įstatymo projekto rengėjai siūlo pripažinti viešojo intereso tenkinimu);

- *natūralių pievų ir ganyklų, pajūrio juostos, paviršinių vandens telkinių ir jų apsaugos zonų bei juostų, pelkių ir šaltinių apsaugai* (siekiant sumažinti neigiamą ūkinės ir (ar) kitokios veiklos poveikį aplinkai nurodytose ekologinės apsaugos zonose, saugoti gamtinius išteklius ir atsižvelgiant į tai, kad nurodyti objektai egzistuoja ir nėra planuojami, siūloma šių objektų apsaugai skirtų teritorijų nustatymą pripažinti viešojo intereso tenkinimu);

- *potvynių grėsmės teritorijoms*, Šiaurės Lietuvos karstiniam regionui (potvynių grėsmės teritorijos nustatomos dėl esamos gamtinės situacijos aplinkos apsaugos ir žmonių sveikatos bei turto apsaugos tikslais);

- kapinėms įrengti ir (ar) praplėsti (esamas reguliavimas; Įstatymo projektu siūlomas patikslinimas dėl kapinių praplėtimo);

- saugomų teritorijų, gamtos ir kultūros paveldo objektų ir jų teritorijų, kultūros paveldo vietovių apsaugai (esamas reguliavimas);

- *meteorologijos stočių, vandens matavimo stočių, meteorologinių radiolokatorių apsaugai* (nurodyti objektai statomi (įrengiami) pagal Europos Sąjungos reikalavimus, jų paskirtis – teikti patikimą meteorologinę ir hidrologinę informaciją, reikalingą Lietuvos nacionalinėms reikmėms ir valstybės tarptautiniams įsipareigojimams vykdyti mažinant neigiamą nepalankių hidrometeorologinių sąlygų poveikį aplinkai ir žmogui, todėl siūloma šių objektų apsaugai skirtas teritorijas priskirti viešajam interesui);

- *nuolatinių užkrečiamųjų ligų židinių apsaugai* (siūloma šių teritorijų nustatymą pripažinti viešojo intereso tenkinimu, nes šiose vietovėse užkrečiamosios ligos sporos gali būti iškeliamos į žemės paviršių ir sukelti grėsmę žmonių bei gyvūnų sveikatai).

Tais atvejais, kai Įstatymo projekte nurodytos teritorijos nustatomos tenkinant viešąjį interesą be žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimo, Įstatymo projektu siūloma nurodyti, kaip žemės sklypų savininkai ar valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtiniai, kiti naudotojai turi būti informuojami apie ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimų taikymą ir nustatyti, kad Vyriausybės nustatyta tvarka apskaičiuojamos ir išmokamos kompensacijos už dėl šių sąlygų taikymo.

Kompensacijos dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo tose Įstatymo projekte nurodytose teritorijose, kurios nustatomos tenkinant viešąjį interesą, kai žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas neprivalomas (toliau – kompensacijos)

Įstatymo projekte nustatyta, kad kompensacijos apskaičiuojamos ir išmokamos Vyriausybės nustatyta tvarka, kurioje bus atsižvelgiama į atitinkamo žemės sklypo vidutinę rinkos vertę, nustatytą taikant masinį turto vertinimą, Vyriausybės patvirtintoje tvarkoje nurodytus koeficientus. Kompensacijos apskaičiuojamos įvertinus taikomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų visumą ir įvertinus nuostolius, patiriamus dėl vykdomos veiklos, suplanuotos veiklos (kai buvo pradėtos vykdyti procedūros, reikalingos šiai veiklai) ir (ar) galimybės valdyti, naudoti ir (ar) disponuoti Nekilnojamojo turto registre įregistruotu nekilnojamoju daiktu sumažėjimo, galimybės naudoti žemės sklypą pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, žemės sklypo naudojimo būdą (būdus) praradimo, triukšmo mažinimo priemonių įgyvendinimo, kitus nuostolius. Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad tais atvejais, kai viena ar abi šalys nesutinka su apskaičiuotu kompensacijos dydžiu ir (ar) kai dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo turi būti kompensuojama valstybinės žemės patikėtinio teritorijose, kuriose nesuformuoti žemės sklypai (atsižvelgiant į tai, kad masinis turto vertinimas atliekamas tik žemės sklypams ir statiniams), nuostolių dydis apskaičiuojamas taikant individualų turto ir (ar) verslo vertinimą, kurį užsako ir už vertinimo darbus sumoka šiuo vertinimu suinteresuota šalis.

Kompensacijos išmokamos vieną kartą arba mokamos kasmet ne ilgiau kaip 3 metus. Įstatymo projektu nenustatoma pareiga sumokėti kompensacijas iš karto (t. y. pradedant taikyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas), nes:

- dėl kompensacijų turės būti kreipiamasi Vyriausybės nustatyta tvarka;
- nuostoliai, patiriami dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo, skaičiuojami įvertinus konkrečią situaciją. Jei Įstatymo projekte būtų nustatyta, kad kompensacijos mokamos pradedant taikyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, t. y. nuo žymos padarymo, pailgėtų dokumentų, kuriais nustatomos Įstatymo projekte nurodytos teritorijos, patvirtinimo (išdavimo, suderinimo) ar teigiamo sprendimo priėmimo terminai;
- kompensacijoms išmokėti reikalingų valstybės biudžeto lėšų poreikis paaiškės, kai bus faktiškai įvertinti nuostoliai, patiriami dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo. Juos įvertinus, kitiems kalendoriniams metams (ar periodams) bus galima planuoti biudžeto lėšas kompensacijų išmokėjimui, atitinkamos ministerijos, valstybės saugumo departamentas pagal kompetenciją kreipsis dėl lėšų iš valstybės biudžeto skyrimo.

Įstatymo projekte nurodyta, kada kompensacijos nemokamos: kai dėl tų pačių ar skirtingų veiklos apribojimų taikymo jau buvo atlyginta (t. y. tie patys nuostoliai atlyginami tik vieną kartą) ir kitais įstatymų nustatytais atvejais.

Įstatymo projektu numatyta, kad kompensacijos iš valstybės biudžeto lėšų nemokamos, kai šios teritorijos nustatomos dėl kitų suinteresuotų asmenų vykdomos ūkinės komercinės veiklos – siūloma nustatyti, kad asmuo, turintis teisę į kompensaciją (ar šio asmens teisių ir pareigų perėmėjas), dėl jos visų pirma kreipiasi į asmenį, suinteresuotą ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios tenkinant viešąjį interesą nustatyta šiame įstatyme nurodyta teritorija, vykdymu, ar į šio asmens teisių ir pareigų perėmėją, o tik tais atvejais, kai asmens, vykdančio ūkinę ir (ar) kitąją veiklą, nėra, – į instituciją, nustačiusią šią teritoriją (pvz., į Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministeriją dėl krašto apsaugos objektų apsaugos zonų).

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad kompensacijas turi teisę gauti žemės savininkas,

valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis, taip pat kiti žemės naudotojai pagal kiekvieno jų atskirai patiriamų nuostolių dydį. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos konkrečiose Įstatymo projekte nurodytose teritorijose skiriasi, todėl galimi atvejai, kai nuostolius patirs ne tik asmenys, kurių teisė į žemės sklypą įregistruota Nekilnojamojo turto registre (pvz., sudarę ilgalaikę žemės nuomos sutartį), bet ir kiti naujai nustatytoje teritorijoje esančių Nekilnojamojo turto registre įregistruotų nekilnojamųjų daiktų savininkai ar patikėtiniai, kiti žemės naudotojai (yra draudimų be atitinkamo asmens, nustačiusio šiame Įstatymo projekte nurodytą teritoriją, pritarimo projektui ar numatomai veiklai keisti pastato (patalpos, patalpų) ar inžinerinio statinio paskirtį ir pan.).

Specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, galinčias kai kuriais atvejais iš esmės apriboti žemės savininko teisę naudoti žemės sklypą, Įstatymo projektu siūloma nustatyti tik rezervatuose (tai numato ir galiojantis teisinis reguliavimas), kuriuose neformuojami nauji privatiems asmenims naudoti skirti žemės sklypai. Kitose Įstatymo projekte nurodytose teritorijose nustatomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos neapriboja žemės savininko teisių taip, kad jis negalėtų vykdyti jokios veiklos savo žemės sklype. Įvertinus tai, kad Įstatymo projekte neįmanoma nurodyti visų galimų variantų, kai žemės sklypai gali patekti į kelias Įstatymo projekte nurodytas teritorijas ir numatyti šiose teritorijose taikomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų visumos, Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad tais atvejais, kai (tenkinant viešąjį interesą gali būti nustatomos kelios Įstatymo projekte nurodytos teritorijos) *žemės savininkas netenka galimybės naudoti žemės sklypą pagal nustatytą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) žemės sklypo naudojimo būdą (būdus)*, dėl to patiriami nuostoliai apskaičiuojami įvertinant specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo laikotarpiu mokėtiną žemės mokesčio dydį. Šie nuostoliai negali būti mažesni už nuostolius, apskaičiuojamus atlyginant už visuomenės poreikiams paimamą žemę, t. y. žemės sklypo savininkui turi būti teisingai atlyginama už galimybės naudotis žemės sklypu praradimą.

Del informavimo apie Įstatymo projekte nurodytas teritorijas, nustatomas ir (ar) nustatytas tenkinant viešąjį interesą

Įstatymo projekte nustatyta visuomenės informavimo tvarka, kai Įstatymo projekte nurodytos teritorijos nustatomos tenkinant viešąjį interesą (žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas dėl šių teritorijų nustatymo šiais atvejais neprivalomas).

Įstatymo projektu užtikrinta visuomenės teisė susipažinti su informacija apie Įstatymo projekte nurodytas teritorijas, nustatomas ir (ar) nustatytas tenkinant viešąjį interesą:

- numatyta prievolė paskelbti informaciją apie priimtą sprendimą nustatyti minėtas teritorijas, šio sprendimo projektą (ar nuorodą, kur galima su juo susipažinti) nurodant nustatomas teritorijas ir jose taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas (išskyrus atvejus, kai šio sprendimo ar kito dokumento negalima skelbti dėl valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančios informacijos);

- nurodyta, kas turi pateikti informaciją Įstatymo projekte nurodytiems asmenims apie konkrečias nustatytas Įstatymo projekte nurodytas teritorijas ir jose taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas;

- nurodyti asmenys, kurie apie tai turi būti informuojami;

- nurodyta, kad asmenims, turintiems teisę gauti kompensacijas, turi būti pateikta papildoma informacija apie jų teisę kreiptis į konkretų subjektą (nurodant jo pavadinimą, juridinio asmens ar kitos organizacijos kodą, buveinę, kontaktinius duomenis arba fizinio asmens vardą, pavardę, deklaruotą gyvenamąją vietą, kontaktinius duomenis) dėl šios kompensacijos sumokėjimo;

- nurodyta, kaip pateikiama informacija apie nustatomą mažesnio, kaip anksčiau nustatyta, dydžio tą pačią Įstatymo projekte nurodytą teritoriją;

- nurodyta, kaip pateikiama informacija, jei žemės sklypai nebepatenka į nustatytą sumažėjusią tą pačią Įstatymo projekte nurodytą teritoriją (arba jų dalis, patenkanti į šią teritoriją, pasikeičia). Šiuo atveju žemės sklypo, patenkančio į nustatytą pasikeitusią ir (ar) panaikintą teritoriją, savininkas, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis, gavęs minėtą informaciją, gali pats kreiptis į Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytoją dėl įrašų ir

(ar) žymos žemės sklypo registro įrašė apie šią teritoriją panaikinimo ir (ar) pakeitimo (nuo 2022 m. sausio 1 d. – į Nekilnojamojo turto registro tvarkytoją dėl šios teritorijos išregistravimo).

Įstatymo projektu nurodomi skirtingi dokumentų įteikimo būdai: siunčiant paštu ir registruotu laišku, įteikiamu pasirašytinai. Dokumentai siunčiami paštu, kai Įstatymo projekte nurodytos teritorijos nustatomos teritorijų planavimo dokumentu ar žemės valdos projektu, nes šiais atvejais projektams taikomos teisės aktuose nustatytos visuomenės informavimo procedūros, kuriose gali aktyviai dalyvauti visuomenė. Kai šių teritorijų planus, žemėlapius ir (ar) schemas tvirtina Vyriausybė, įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija, Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad dokumentai su nurodyta informacija turi būti siunčiami registruotu laišku, įteikiamu pasirašytinai.

Įstatymo projekte nurodyta, kad informacija pateikiama žemės sklypo, kuriame numatoma taikyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, savininkui, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtiniui, taip pat fiziniam ar juridiniam asmeniui arba kitai organizacijai, naudojančiai žemę pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotą sutartį, ir (ar) šioje nustatytoje teritorijoje esančių Nekilnojamojo turto registre įregistruotų nekilnojamųjų daiktų savininkams ar patikėtiniams. Jei į nurodytas teritorijas patenka gyvenamosios paskirties daugiabutis pastatas, apie šias nustatytas teritorijas ir jose taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas atitinkamai raštu ar registruotu laišku, įteikiamu pasirašytinai, informuojama šio pastato savininkų bendrija ar kitas bendrojo naudojimo objektų valdytojas, kuris apie tai per 15 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos raštu praneša butų ir kitų patalpų savininkams. Įstatymo projektu siūloma išskirti daugiabučio gyvenamojo namo atvejį, nes šie pastatai administruojami nustatyta tvarka. Įgyvendinant Įstatymo projekto nuostatas, bus keičiami Vyriausybės patvirtinti Daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų administravimo nuostatai numatant bendrojo naudojimo objektų administratoriaus pareigą informuoti gyventojus ir atsakomybę už šios pareigos nevykdymą.

Įstatymo projektu nenumatyta prievolė Įstatymo projekte nurodytiems asmenims, teikiantiems informaciją apie Įstatymo projekte nurodytas teritorijas, nustatomas ir (ar) nustatytas tenkinant viešąjį interesą (asmenims, suinteresuotiems ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šios teritorijos, vykdymu, o kai tokių nėra, – teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto organizatoriui arba įstatymų ar ministro (pagal pavestas valdymo sritis) įgaliotai institucijai), informuoti visus žemės naudotojus dėl šių priežasčių:

- žemės naudotojas pagal Žemės įstatyme nurodytą sąvokos apibrėžtį yra itin plati formuluotė, pagal teismų praktiką apimanti net ir asmenis, kurie, pažeisdami teisės aktų reikalavimus, dėl žemės naudojimo nėra sudarę jokių sutarčių, tačiau faktiškai ją naudojami arba yra sudarę tokias sutartis, bet jų nėra išviešinę Nekilnojamojo turto registre;

- Nekilnojamojo turto registre neišviešinti žemės naudotojai Įstatymo projekte nurodytiems informaciją teikiantiems asmenims nėra, negali ir neturi būti žinomi. Įstatymo projekte nurodytiems informaciją teikiantiems asmenims žinomi (ar bent jau turėtų būti žinomi) tik tie žemės naudotojai, kurie yra išviešinę savo teises Nekilnojamojo turto registre, todėl tik turimą informaciją būtų galima pateikti kitiems ja suinteresuotiems asmenims;

- pareigos informuoti visus žemės naudotojus nustatymas Įstatymo projekte nurodytiems asmenims būtų neprotingas ir neproporcingas. Tokia Įstatymo projekto nuostata įpareigotų atlikti tai, kas pareikalautų neracionalių laiko, lėšų ir žmogiškųjų resursų, bet neužtikrintų, kad visi be išimties žemės naudotojai (įskaitant ir asmenis, neišviešinusius savo teisių Nekilnojamojo turto registre) bus tinkamai informuoti apie Įstatymo projekte nurodytas teritorijas, nustatomas ir (ar) nustatytas tenkinant viešąjį interesą, ir jose taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas.

Siekiant supažindinti visus atitinkamos žemės naudotojus su informacija apie Įstatymo projekte nurodytas teritorijas, nustatomas ir (ar) nustatytas tenkinant viešąjį interesą, siūloma nustatyti, kad Įstatymo projekte nenumatytus žemės naudotojus apie šias konkrečias teritorijas, jose taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas ir teisę kreiptis dėl kompensacijų sumokėjimo informuoja valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis.

Dėl Įstatymo projektu siūlomų nustatyti specialiųjų žemės naudojimo sąlygų turinio

Įstatymo projektu siūloma specialiųjų žemės naudojimo sąlygų apibrėžtį susieti su jame nurodytų teritorijų nustatymo tikslais, t. y. specialiosiomis žemės naudojimo sąlygomis vadinti ne tik tuos ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimus, kurie tiesiogiai susiję su žeme, bet ir kitus apribojimus (pvz., draudimai konkrečiai nurodytose teritorijose dirbti smūginiais ir (ar) vibraciją sukeliančiais mechanizmais, atlikti ugnies darbus, statyti transporto priemonės, auginti ir dauginėti atitinkamus augalus, atlikti žemės gelmių geologinius tyrimus, kurti laužus, rengti viešus renginius ir pan.), taikomus siekiant įgyvendinti Įstatymo projekto tikslą. Įstatymo projektu nustatomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos taikomos tiek žemės valdytojams, tiek kitiems naudotojams (pvz., veiklos ribojimai saugomose teritorijose), jų taikymas apsaugo Įstatymo projekte nurodytus objektus ar veiklas, dėl kurių nustatomos nurodytos teritorijos, nuo neigiamų veiksnių ar poveikio, užtikrina visuomenės sveikatos saugą, valstybės saugumą, aplinkos ir viešojo intereso apsaugą.

Su žeme tiesiogiai nesusiję draudimai gali būti laikomi specialiosiomis žemės naudojimo sąlygomis dėl kelių pagrindinių priežasčių:

- atitinkami veiksmai tiek, kiek nėra ribojami, gali būti atliekami žemės sklype ar valstybinėje žemėje, kurioje nesuformuoti žemės sklypai;

- šie veiksmai riboja žemės savininko ir (ar) kitų asmenų, kurie turi teisę naudotis žeme, teises;

- pagal Civilinio kodekso 4.40 straipsnyje apibrėžtą žemės sklypo savininko teisių turinį žemės sklypo savininkui nuosavybės teise priklauso viršutinis žemės sklypo sluoksnis, ant žemės sklypo esantys statiniai ir jų priklausiniai, kiti nekilnojamieji daiktai, jeigu įstatymo ar sutarties nenustatyta kitaip. Be to, žemės sklypo savininkas turi nuosavybės teisę į žemėje esančias naudingąsias iškasenas tiek, kiek ši teisė neprieštarauja įstatymams ir kiek būtina naudoti žemės sklypą pagal paskirtį, o į virš jo sklypo esančią oro erdvę – tokias teises, kiek jos neprieštarauja įstatymams ir kiek būtina naudoti žemės sklypą pagal paskirtį. Įvertinus tai, žemės sklypo savininko teisių ribojimai galimi ne tik dėl viršutinio žemės sklypo sluoksnio, bet ir dėl šiame sklype esančių nekilnojamųjų daiktų, naudingųjų iškasenų, oro erdvės virš žemės sklypo;

- tuo atveju, kai statiniai ir kiti nekilnojamieji daiktai žemės sklype nuosavybės teise priklauso kitiems asmenims, šie asmenys į žemę turi iš žemės sklypo savininko teisių kildinamas išvestines teises, todėl ir jų veiklai gali būti taikomi atitinkami ribojimai, t. y. specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

Įstatymo projektu specialiosioms žemės naudojimo sąlygoms nepriskiriami veiklos apribojimai, kurie taikomi pačiam objektui, dėl kurio turi būti nustatyta Įstatymo projekte nurodyta teritorija (pvz., specialiosiomis žemės naudojimo sąlygomis siūloma nelaikyti kultūros paveldo objektuose, o ne jų teritorijose ar apsaugos zonose, veiklą reglamentuojančias nuostatas).

Dauguma specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, jas patikslinus, į Įstatymo projektą perkeltos iš Nutarimo. Kituose įstatymuose ir poįstatyminiuose teisės aktuose nustatyti veiklos apribojimai Įstatymo projektu prilyginami specialiosioms žemės naudojimo sąlygoms, jei dėl šioje aiškinamojo rašto dalyje nurodytų priežasčių jie atitinka šių sąlygų apibrėžtį (pvz., Visuomenės sveikatos priežiūros įstatyme nustatyti veiklos apribojimai sanitarinės apsaugos zonose, Vadovybės apsaugos įstatyme nustatyti veiklos apribojimai Vadovybės apsaugos departamento saugomų objektų apsaugos zonose). Veiklos apribojimai sanitarinės apsaugos zonose yra viena iš ūkinės veiklos galimo neigiamo pavojaus ir žalos sveikatai prevencijos ir ribojimo priemonių. Sanitarinės apsaugos zonose galima didesnė tarša, nei teisės aktuose nustatyta, gyvenamosioms, rekreacinėms ir panašioms teritorijoms (objektams), kuriuose būna gyventojai (kitos visuomenės grupės), todėl nustatytais apribojimais siekiama užtikrinti, kad šiose teritorijose nebūtų ir neatsirastų gyvenamųjų, visuomeninės paskirties, rekreacinių ir kitų panašių objektų, kuriuose gyventų ir ilsėtusi žmonės, būtų vaikai, ligoniai ar kitos taršai jautrios visuomenės grupės. Sodo namai yra vienas iš objektų, kuriuose gyvena ar ilsisi žmonės, sodų teritorijose gali būti statomi gyvenamieji namai, todėl šie objektai yra įtraukti į sanitarinės apsaugos zonose ribojamų objektų sąrašą. Vadovybės apsaugos departamento saugomų objektų apsaugos zonose šiuo metu nustatyti veiklos apribojimai (pvz., „<...> sudaryti žemės sklypų ir (ar) statinių perleidimo, nuomos ar panaudos sandorius leidžiama tik

suderinus su Vadovybės apsaugos departamentu Vyriausybės nustatyta tvarka <...> užtikrina saugomų asmenų ar objektų apsaugą nuo galimos grėsmės jų saugumui (tikrinami asmenys, su kuriais Vadovybės apsaugos departamento saugomų objektų apsaugos zonose sudaromi žemės sklypų ir (ar) statinių perleidimo, nuomos ar panaudos sandoriai).

Šiuo metu teisės aktuose, kuriuose nustatyti veiklos apribojimai, taikomi, pvz., inžinerinės infrastruktūros apsaugos zonose, yra neaiškiai apibrėžtų nuostatų („draudžiama atlikti kitus teisės aktuose numatytus ribojamus darbus ar veiksmus“, „draudžiama atlikti kitus darbus, kurių metu ar dėl jų gali būti pažeista <...> infrastruktūra“), todėl Įstatymo projekte detalizuojamas šių sąlygų turinys nustatant aiškius, objektyviai pagrįstus, būtinus ir proporcingus ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimus taip, kad jie savo esme netaptų esminio žemės savininko teisių valdyti žemės sklypą ribojimo įrankiu.

Nutarimo, kitų įstatymų nuostatos, kuriose nurodoma, kokia ūkinė ir (ar) kitokia veikla leidžiama nurodytoje teritorijoje, Įstatymo projekte išdėstytos taip, kad būtų aišku, kokia ir kokiomis sąlygomis ši veikla draudžiama.

Nors Žemės įstatymas nurodo, kad specialiąsias žemės naudojimo sąlygas nustato įstatymai ir Vyriausybės nutarimai, daug ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimų, griežtesnių už nustatytuosius įstatymuose ar Vyriausybės nutarimuose, šiuo metu nustatyta Vyriausybės įgaliotų institucijų patvirtintuose teisės aktuose (pvz., Elektros tinklų apsaugos taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1-93; Magistralinių dujotiekių apsaugos taisyklėse, patvirtintose energetikos ministro 2010 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. 1-213; Gamtinių dujų skirstomųjų dujotiekių apsaugos taisyklėse, patvirtintose energetikos ministro 2012 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. 1-228; Melioracijos techniniame reglamente MTR 1.12.01:2008 „Melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklės“, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. balandžio 16 d. įsakymu Nr. 3D-218; Melioracijos techniniame reglamente MTR 1.10.03:2014 „Polderių techninė priežiūra ir naudojimas. Pagrindiniai reikalavimai“, patvirtintame žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. 3D-452). Objektyviai pagrįstus ir būtinus apribojimus, nurodytus šiuose teisės aktuose, Įstatymo projektu siūloma nustatyti kaip specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, todėl, įgyvendinant Įstatymo projektą, Vyriausybės įgaliotos institucijos turės parengti šių teisės aktų pakeitimo projektus, kuriuose būtų atsisakyta minėtų apribojimų nustatymo.

Rengiant Įstatymo projektą, ministerijos ir kitos suinteresuotos institucijos pagal kompetenciją nurodė objektus, veiklą ar teritorijas, kurių apsaugai reikia nustatyti veiklos apribojimus (Sveikatos apsaugos ministerija ir iš dalies Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija – objektus, kurių veikla turi neigiamą poveikį visuomenės sveikatai). Susitikimuose su suinteresuotomis institucijomis išnagrinėti siūlymai dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų turinio, galimybės nurodyti išimtis jų taikymui atskirose Įstatymo projekte nurodytose teritorijose. Neatsižvelgta į tuos siūlymus, kuriems prieštaravo institucijos, pagal kompetenciją atsakingos už konkrečias sritis (pvz., VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos siūlymas numatyti išimtis kai kurių specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymui valstybinio jūrų uosto teritorijoje – nepritarė AB „Energinės skirstymo operatorius“).

Įvertinus galiojančiu teisiniu reguliavimu nustatytą specialiųjų žemės naudojimo sąlygų turinį, Įstatymo projektu siūloma atsisakyti nepagrįstų ir neproporcingų apribojimų, nustatyti mažiau ūkinę ir (ar) kitokią veiklą ribojančias nuostatas arba numatyti absoliučių draudimų taikymo išimtis, pvz.:

- sanitarinės apsaugos zonose atsisakoma draudimo statyti maitinimo ir prekybos paskirties pastatus, maisto tvarkymo įmones, įrengti vandenvietes ir kt.;

- branduolinės energetikos objektų sanitarinės apsaugos zonoje atsisakoma draudimo statyti ir (ar) eksploatuoti su branduolinės energetikos objektu nesusijusius statinius, nurodant draudžiamų statyti statinių paskirtis ir prievolę ūkinės ir (ar) kitos veiklos vykdytojui vykdyti įstatymais leidžiamą veiklą, nesusijusią su branduolinės energetikos objektų statyba, eksploatavimu, eksploatavimo nutraukimu ar uždarytų radioaktyviųjų atliekų atliekynų priežiūra (Įstatymo projekte

nenurodytų statinių statybos darbus, veiklą pastatytuose statiniuose ir pan.), tik gavus Įstatymo projekte (šiuo metu – Branduolinės energijos įstatyme) nurodytų institucijų pritarimą numatomai veiklai. Atsisakoma prievolės ūkio subjektui derinti numatomą įstatymais leidžiamą veiklą su Sveikatos apsaugos ministerija (nurodoma konkreti jai pavaldi institucija – Radiacinės saugos centras), Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija ir Aplinkos ministerija;

– galiojantys atliekų tvarkymo įrenginių veiklos apribojimai požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose apriboja atliekų apdorojimo veiklą, jos plėtrą. Todėl, įgyvendinant atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetus, esami atliekų tvarkymo įrenginiai negali modernizuoti savo veiklos ir numatyti papildomos naujos veiklos (įtraukti atskirą atliekų apdorojimo veiklą, apdoroti antrines žaliavas, įtraukti naują atliekų kodą ir pan.), panašią savo pobūdžiu į veiklą, kurią vykdo esamas atliekų tvarkymo įrenginys vandenvietės apsaugos zonose. Įstatymo projekte *atsisakoma griežtų reikalavimų atliekų apdorojimo veiklai I grupės vandenviečių apsaugos zonose*, siūloma nustatyti atliekų apdorojimo veiklas atskirose vandenviečių grupėse ir apsaugos zonos juostose, atitinkamai nustatant, kad visų kategorijų vandenviečių grupių I-ojoje juostoje bet kokia veikla, įskaitant atliekų apdorojimo veiklą, negalima, I, II ir III grupės vandenviečių grupių II-ojoje juostoje atliekų apdorojimo veikla skirstoma pagal vandenvietės jautrumą taršai ir atliekų apdorojimo veiklas;

– *atsisakoma griežto draudimo įrengti visų rūšių transporto priemonių ir kitų mechanizmų stovėjimo aikšteles požeminių kabelių linijų apsaugos zonose;*

– *atsisakoma griežto draudimo nuleisti inkarus, plaukti su nuleistais inkarais ir kitais dugną siekiančiais įrankiais povandeninių kabelių linijų apsaugos zonose;*

– *atsisakoma griežto draudimo statyti, rekonstruoti, remontuoti, griauti (išardyti) statinius ir įrengti, išardyti įrenginius šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonose;*

– *atsisakoma griežto draudimo statyti statinius, įrengti įrenginius bendrosiose meteorologinių stebėjimų aikštelių apsaugos zonose;*

– *atsisakoma griežto draudimo reguliuoti upes ir ežerus, vandens naudojimo reglamentavimo (tą nustato kiti teisės aktai) paviršiniuose vandens telkiniuose;*

– *nurodytas atvejis, kada nėra apribojimo ardyti pelkių ir apypelkių augalinę dangą pelkėse ir šaltinyuose;*

– *atsisakoma atskiros draudimo „įrengti pervažas per vamzdynų trasas, automobilių, traktorių bei kitos technikos aikšteles“ vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonose;*

– *atsisakoma griežto draudimo bet kokiai veiklai, nesusijusiai su valstybės sienos apsauga valstybės sienos apsaugos objektų ir įrenginių apsaugos zonose;*

– *numatyti papildomi atvejai, kai atstatomi identiški buvusios sodybos pastatai, netaikant griežto draudimo statyti pastatus ar didinti jų turį saugomose teritorijose, paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostose ir paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose;*

– *biosferos rezervatų buferinės apsaugos zonose atsisakoma draudimo statyti statinius, jeigu jie didina teritorijos vizualinę taršą;*

– *gamtinių rezervatų buferinės apsaugos zonose atsisakoma griežto draudimo keisti hidrologinį režimą (numatyta išlyga dėl natūralaus hidrologinio režimo atkūrimo);*

– *pajūrio juostoje atsisakoma draudimo statyti naujus statinius, jei šie statiniai nestatomi buvusių statinių vietoje (siūloma statinių statybą, rekonstravimą, įrenginių įrengimą planuoti Pajūrio juostos įstatyme nurodytais teritorijų planavimo dokumentais).*

Įvertinus apribojimų tikslingumą, technologinį progresą, dažnu atveju Įstatymo projektu siūloma patikslinti šiuo metu galiojančias specialiąsias žemės naudojimo sąlygas jas „sušvelninant“ (pvz., draudimas konkrečiose Įstatymo projekte nurodytose teritorijose rekonstruoti pastatus keičiamas draudimu rekonstruoti pastatus, jei rekonstravimo metu didėja pastato išorės matmenys).

Daugeliu atvejų šiuo metu galiojančiose specialiosiose žemės naudojimo sąlygose nustatytas griežtas draudimas vykdyti konkrečią veiklą keičiamas draudimu Įstatymo projekte nurodytose

teritorijose vykdyti nurodytus darbus, negavus Įstatymo projekte nurodytos institucijos ar statinių (inžinerinių tinklų) savininko arba valdytojo pritarimo projektui ar numatomi veiklai Statybos įstatyme (norint gauti statybą leidžiantį dokumentą), Teritorijų planavimo įstatyme, Žemės įstatyme (derinant teritorijų planavimo dokumentus, žemėtvarkos planavimo dokumentus) ar atitinkamos reguliavimo srities teisės aktuose nustatyta tvarka, kai ūkinei ir (ar) kitokiai veiklai nereikia statybą leidžiančio dokumento. Toks minėto pritarimo tvarkos nurodymas pasirinktas siekiant išvengti praktinių Įstatymo projekto taikymo problemų. Teisės aktuose nustatyta, kaip institucijos dalyvauja išduodant planavimo sąlygas, prisijungimo sąlygas, dalyvauja komisijų veikloje. Jei Įstatymo projekte nurodytose teritorijose specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatytos tokiai veiklai, kuriai nereikalingas statybą leidžiantis dokumentas arba teritorijų planavimo dokumentas ar žemės valdos projektas, bet reikalingas Įstatymo projekte nurodytos institucijos pritarimas, jis duodamas atitinkamos reguliavimo srities teisės aktuose nustatyta tvarka – Įstatymo projekte tik nurodoma, kas turi duoti pritarimą veiklai, o kiekviena institucija turi nusistatyti sutikimo išdavimo tvarką, jei ji nėra nustatyta. Pritarimo ar nepritarimo kriterijai (sąlygos) turi būti nustatyti teisės aktuose, todėl Įstatymo projekte nurodyti apibendrinti kriterijai, kuriais vadovaujasi institucijos ar statinių ir inžinerinių tinklų savininkai arba valdytojai, pritardami arba nepritardami projektui ar numatomi veiklai. Pvz., geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonose geležinkelių infrastruktūros valdytojas ar želdinius prižiūrinti įmonė nepritaria projektui ar numatomi veiklai, jei Įstatymo projekte nurodyti darbai trukdys numatytam geležinkelio kelių ir jų įrenginių plėtros vystymui ir priežiūrai, neužtikrins eismo saugos reikalavimų ir kels pavojų aplinkai, žmonių turtui, gyvybei ar sveikatai (geležinkelių plėtra numatoma įvairiuose dokumentuose – Vyriausybės patvirtintoje Nacionalinėje susiekimo plėtros programoje, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo plėtros strategijoje, konkrečiuose projektuose, kuriuose numatoma geležinkelio jungtis); viešųjų ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zonose elektroninių ryšių infrastruktūros savininkas ar valdytojas nepritaria projektui ar numatomi veiklai, jei Įstatymo projekte nurodyti darbai trikdytų viešojo ryšių tinklo ir (ar) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų veikimą, pažeistų viešojo ryšių tinklo ir (ar) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų saugumą, viešojo ryšių tinklo vientisumą – paslaugų kokybę ir jos svyravimai gali būti nustatyti pagal, pvz., duomenų perdavimo spartą (jos svyravimą) ar teikiamų paslaugų apimtį, t. y. matuojama, kiek per metus nenutrūkstamai buvo teikiamos paslaugos. Neigiamai paslaugų kokybę gali įtakoti ne tik „fizinis“ linijos nutraukimas/sugadinimas, bet ir sukelti elektromagnetiniai trikdžiai.

Įstatymo projektu siūloma nustatyti šias griežčiau ūkinę ir (ar) kitokią veiklą ribojančias, palyginus su galiojančiu teisiniu reguliavimu, nuostatas:

– atsižvelgiant į Įstatymo projekto tikslą užtikrinti visuomenės sveikatos saugą, žmogaus teisę turėti kuo geresnę sveikatą, sveiką aplinką ir į tai, kad atsisakyta dalies draudimų sanitarinės apsaugos zonose, *siūloma atsisakyti šiuo metu Visuomenės sveikatos priežiūros įstatyme numatytos išimties taikyti šiose teritorijose nustatytus apribojimus ūkininko ūkio veiklai* (Įstatymo projekte numatyta, kad taikoma išimtis statyti (įrengti) pagal specialiąsias žemės naudojimo sąlygas draudžiamus objektus, tik kai jie naudojami įmonės vykdomos veiklos reikmėms, nes ūkinę veiklą vykdančias asmenys darbuotojų poreikiams dažnai įrengia (stato) poilsio, gydymo, mokslo, sporto ar kitas patalpas (pastatus);

– *magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijose numatytas draudimas pertvarkyti žemės sklypus, keisti ir (ar) nustatyti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, žemės sklypų naudojimo būdą (būdus), teritorijos naudojimo reglamentą, rekonstruoti pastatus, keisti pastatų ir (ar) patalpų paskirtį, organizuoti renginius, susijusius su žmonių susibūrimu be šių dujotiekių savininko ar valdytojo pritarimo projektui ar numatomi veiklai* (galiojančiame teisiniame reguliavime numatytas tik draudimas statyti be dujotiekių savininko ar valdytojo pritarimo). Įstatymo projektu siūlomas draudimas reikalingas tam, kad nurodytose teritorijose nesusidarytų sąlygos pažeisti Magistralinių dujotiekių įrengimo taisyklėse, patvirtintose energetikos ministro 2014 m. sausio 28 d. įsakymu Nr. 1-12, nustatytų užstatymo normatyvų (maksimalus leistinas pastatų ir jų aukštų skaičius bei norminiai atstumai nuo (iki) magistralinio dujotiekio) ir būtų užtikrinta magistralinių

dujotiekių, aplinkos ir žmonių sauga. Užstatymo normatyvų laikymasis užtikrina viešojo intereso apsaugą siekiant riboti žmonių skaičių greta magistralinių dujotiekių, kaip potencialiai pavojingų įrenginių. Statinio ir (ar) patalpos paskirties pakeitimas turi įtakos statinyje ir (ar) patalpoje būnančių žmonių skaičiui, todėl gali pažeisti magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijose ši skaičių ribojančius užstatymo normatyvus. Pvz., pagalbinio ūkio paskirties pastatas nelaikomas pastatu, skirtu žmonėms būti, todėl šių pastatų skaičius magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijose nėra ribojamas. Tačiau tokio pastato paskirtį pakeitus į gyvenamąją, magistralinių dujotiekių vietovės klasės teritorijoje padidėtų pastatų, skirtų žmonėms būti, kuris galėtų būti viršijamas. Kai kurie Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtos taisyklėse nustatyti norminiai atstumai taip pat priklauso nuo statinio paskirties, todėl esamo statinio paskirties pakeitimas galėtų reikšti šio užstatymo normatyvo pažeidimą;

– *neliko darbų, kuriuos galima vykdyti suskystintų naftos dujų įrenginių apsaugos zonose, gavus šių įrenginių savininko ar valdytojo sutikimą* (siūloma nustatyti mažesnes zonas, kuriose nustatomas griežtas draudimas vykdyti nurodytą veiklą);

– *vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonose, negavus šios infrastruktūros savininko ar valdytojo pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, siūloma drausti ne tik statyti statinius, bet ir juos rekonstruoti, griauti* (tokie apribojimai taikomi kitos inžinerinės infrastruktūros apsaugos zonose; statinio tūrio pasikeitimas gali apsunkinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų, ypač antžeminių, priežiūrą (remontą); griauinant statinius, naudojama technika, sukelianti vibraciją, kuri gali turėti neigiamos įtakos inžineriniams tinklams – reikia įvertinti naudojamų mechanizmų, transporto judėjimo kryptis ir pan.);

– *numatyta daugiau ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimų paviršinio vandens telkiniuose, įvertinus praktikoje kylančias problemas dėl šios srities reglamentavimo trūkumo* (paviršiniai vandens telkiniai naudojami pramogų tikslais, statyboms, turizmui, tačiau be tinkamo reglamentavimo šios veiklos vandens telkinio kokybei ir ekosistemoms gali daryti didelę žalą);

– *geologiniuose draustiniuose, atsižvelgiant į juose saugomų gamtos vertybių pobūdį, siūloma numatyti draudimą tiesti tranzitinius požeminius inžinerinius tinklus.*

Dėl įstatymo projekto įsigaliojimo

Siūloma nustatyti, kad kelios Įstatymo projekto nuostatos įsigalios vėliau už Įstatymo projektą. Vėlesnė įsigaliojimo data (nuo 2022 m. sausio 1 d.) numatyta Įstatymo projekto 142 straipsnyje išdėstyta II skyriaus antrojo skirsnio, išskyrus šiame straipsnyje išdėstyto 10 straipsnio 2 dalį, redakcijai (kaip minėta šiame aiškinamajame rašte, iki 2021 m. gruodžio 31 d. būtų atlikti paruošiamieji darbai Įstatymo projekte nurodytų teritorijų registravimui, tarp jų – teisės aktų projektai, todėl nuostata dėl Aplinkos ministerijos, kaip šioje srityje politiką formuojančios institucijos, įsigalioja nuo 2019 m. gegužės 1 d.) ir III skyriaus septintajam skirsniui.

Įstatymo projekto 142 straipsnyje išdėstytoje 10 straipsnio 2 dalyje siūloma nustatyti, kad ūkinė ir (ar) kitokia veikla gali būti vykdoma tik tada, jei šiai veiklai vykdyti nustatytos Įstatymo projekte nurodytos teritorijos įregistruotos Nekilnojamojo turto registre. Atsižvelgiant į tai, kad šios teritorijos galės būti registruojamos tik nuo 2022 m. sausio 1 d., siūloma šią nuostatą taikyti nuo 2024 m. sausio 1 d.

Įstatymo projekto III skyriaus septintajame skirsnyje nustatytų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymas magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijose galimas tik nustačius šias teritorijas esamiems magistralinio dujotiekio vamzdinams, o sąlygos tokių teritorijų nustatymui susidarytų tik po Įstatymo projekto įsigaliojimo, t. y. nuo 2022 m. sausio 1 d. Pripažinus netekusiu galios Nutarimą, jo nuostatos, šiuo metu reikalaujančios šių dujotiekių savininko ar valdytojo pritarimo (derinimo) tam tikrai veiklai, nebegaliotų, todėl kiltų grėsmė magistralinių dujotiekių, aplinkos ir žmonių saugai. Atsižvelgiant į tai, kad magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijų nustatymui būtina tinkamai pasiruošti (suorganizuoti reikiamus viešuosius pirkimus, suplanuoti

reikalingas lėšas, žmogiškuosius resursus ir pan.), Įstatymo projektu siūloma specialiųjų žemės naudojimo sąlygų magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijose teisinį reguliavimą nustatyti nuo 2024 m. sausio 1 d.

Dėl Įstatymo projekto taikymo

Dėl Vyriausybės pasitarimuose svarstytų klausimų įvertinant priimamų teisės aktų projektų galimą ekonominę ir finansinę poveikį verslo subjektams bei namų ūkiams

Svarstant Įstatymo projektą ir jo lydimočius įstatymų projektus Vyriausybės pasitarimuose, nagrinėta AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Bendrovė) pateikta informacija apie reikiamą lėšų kiekį *Įstatymo projekto įgyvendinimui* (dėl valdomų elektros tinklų apsaugos zonų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą), Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija), įvertinusi šią informaciją, atliko preliminarų nurodytų sąnaudų dydžio įtakos elektros energijos skirstymo tarifams ir visuomeninei elektros energijos kainai įvertinimą.

Bendrovė minėtą informaciją pateikė, motyvuodama šiomis prielaidomis:

- objektų mastas – Lietuvos Respublikos teritorijoje yra 1 066 528 žemės sklypai, kuriuos kerta Bendrovei priklausančios elektros tinklai;
- kadastrinių matavimų bylų vidutinė formavimo / atnaujinimo kaina vienam žemės sklypui – 250 Eur;

– į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą neįrašytų teritorijų įrašymas Bendrovei galėtų kainuoti nuo 250 mln. Eur iki 300 mln. Eur.

Komisija pagal Bendrovės pateiktus duomenis Vyriausybei pateikė įtakos elektros energijos skirstymo paslaugos vidutinės įtampos (toliau – VĮ) ir žemos įtampos (toliau – ŽĮ) tinklais kainai ir visuomeninei elektros energijos kainai per 3 metų laikotarpį skaičiavimus: VĮ tinklais kainos pokytis apie 12,91 %, ŽĮ tinklais – apie 11,75 %.

Įstatymo projekto rengėjai nuomone, Bendrovės pateikti skaičiavimai neteisingi ir nepagrįsti, todėl dėl šių priežasčių tikslintini:

– *elektros tinklų apsaugos zonos žemės sklypams turi būti įrašomos pagal galiojančią teisinį reguliavimą* (Žemės įstatymo 22 straipsnio 6 dalis). Įstatymo projekte nustatytas pereinamasis laikotarpis iki siūlomos registro veiklos pradžios, per kurį šios zonos esamiems objektams turi būti įrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą ir nuo 2022-01-01 taptų registro objektais. Asmeniui, suinteresuotam ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šios teritorijos, vykdymu, o kai tokio nėra, – įstatymų ar ministro (pagal pavestas valdymo sritis) įgaliotai institucijai po Įstatymo projekto įsigaliojimo iki numatomo minėtų teritorijų registravimo išlieka prievolė jas įrašyti į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą;

– Įstatymo projekto įgyvendinimas *papildomas išlaidas numato tik žymos apie nustatytas Įstatymo projekte nurodytas teritorijas padarymui* (pagal galiojančius įkainius – 2,90 Eur kiekvienam žemės sklypui);

– Bendrovės pateiktoje informacijoje nurodyta, kiek žemės sklypų kerta elektros tinklai, bet nenurodyta, kiek tarp jų yra sklypų, kuriems elektros tinklų apsaugos zonos jau yra įrašytos (pvz., AB LITGRID duomenimis jų valdomų elektros tinklų apsaugos zonos neįrašytos 30 % žemės sklypų). Atsižvelgiant į tai, tikslintinas žemės sklypų, kuriems reikia įrašyti elektros tinklų apsaugos zonas, skaičius;

– kadastro duomenų tikslinimas nereiškia, kaip teigia Bendrovė, žemės sklypų kadastrinių matavimų. Elektros tinklų apsaugos zonų įrašymas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą pagal Nekilnojamojo turto kadastro nuostatus nepriskirtinas atvejams, kai reikia atlikti kadastrinius matavimus, todėl nurodytas išlaidų dydis vienam žemės sklypui (250 Eur) neatitinka tikrovės. Papildant žemės sklypo kadastro duomenis (nurodant apsaugos zonas), kai specialiosios žemės naudojimo sąlygos taikomos ne visam žemės sklypui, pagal Nekilnojamojo turto kadastro nuostatus parengiamas žemės sklypui taikytinų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų planas, kiti

dokumentai ir jais papildoma esama byla (tais atvejais, kai nėra sklypo kadastrinių matavimų). Pagal Nacionalinės žemės tarnybos praktiką šio plano ir dokumento parengimas kainuoja 15–18 Eur (elektros energijos perdavimo sistemos operatoriaus AB LITGRID duomenimis – 45 Eur). Bendros išlaidos, šiuo metu *patiriamos dėl galiojančiame teisiniame reguliavime nustatytos prievolės įrašyti Įstatymo projekte nurodytas teritorijas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą vienam žemės sklypui* (darant prielaidą, kad specialiųjų žemės naudojimo sąlygų plano parengimas kainuoja 15–18 Eur) *yra iki 21,50 Eur, o ne 250 Eur* (įvertinus tai, kad kadastro duomenų patikslinimas žemės sklypo registro įrašė pagal šiuo metu galiojančius įkainius VĮ Registrų centras kainuoja 2,90 Eur vienam žemės sklypui, papildomai – 0,29 Eur už kiekvieno žemės sklypo paiešką Nekilnojamojo turto registro duomenų bazėje, 0,29 Eur kainuoja prašymo pateikimas, jei klientas atvyksta į klientų aptarnavimo skyrių ir prašymą užpildo VĮ Registrų centras darbuotojas);

– Bendrovės pateiktoje informacijoje nenurodyta, kiek žemės sklypų su neįrašytais apsaugos zonomis būtų priskirta Nacionalinės žemės tarnybos „klaidai“ (AB LITGRID duomenimis jų atveju tai būtų 10 % visų žemės sklypų). *Išlaidas šiuo atveju prisiima Nacionalinė žemės tarnyba, o ne Bendrovė.*

Komisija, įvertinusi Įstatymo projekto rengėjų pateiktus komentarus dėl lėšų, reikalingų esamų elektros tinklų apsaugos zonų įrašymui į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, pateikė kitus kainų pokyčio prognozės scenarijus: pagal Nacionalinės žemės tarnybos pateiktą informaciją dėl išlaidų žemės sklypui VĮ tinklais kainos pokytis tik apie 2,79 %, ŽĮ tinklais – apie 1,03 %, pagal AB LITGRID – 3,40 % ir 1,67 %.

Pažymėtina, kad Įstatymo projektas nesprendžia neveiksmingo galiojančio specialiųjų žemės naudojimo sąlygų teisinio reguliavimo sukeltų finansinių problemų. Atsižvelgiant į Įstatymo projekto keliamų tikslų svarbą ir jame nurodytų teritorijų esamiems objektams neįrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą mastą, siūlytina iki Įstatymo projekto įsigaliojimo pakeisti poįstatyminius teisės aktus numatant supaprastintus reikalavimus kadastro duomenų tikslinimui, sudarant prielaidas sumažinti prognozuojamų kaštų dydį.

Vyriausybės pasitarimuose Bendrovė pateikė duomenis apie lėšų, reikalingų kompensacijoms dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo elektros tinklų apsaugos zonose išmokėti: jei kompensacijų apskaičiavimas ir išmokėjimas būtų vykdomas kompensuojant 100 % apsaugos zonos rinkos vertės naudojant masinio žemės vertinimo metu nustatytas žemės kainas, bendra kompensacijų suma sudarytų apie 330 mln. eurų. Atkreiptinas dėmesys, kad Bendrovės nurodyta kompensacijų suma yra neteisinga ir nepagrįsta, nes tokios lėšos būtų reikalingos tik tuo atveju, jei žemės savininkai visų žemės sklypų (jų dalių), kuriuos kerta elektros tinklai, visa apimtimi nebegalėtų naudoti pagal nustatytą paskirtį ir būdą.

Pažymėtina, kad po Vyriausybės pasitarimuose išsakytų pastabų patikslinta Įstatymo projekto 141 straipsnio 3 dalis numatant, kad šioje straipsnio dalyje nurodytais atvejais žemės sklypo savininkui, valstybinės ar savivaldybės žemės sklypo patikėtiniui išmokamos kompensacijos, kurių dydis apskaičiuojamas pagal atitinkamo žemės sklypo vidutinę rinkos vertę, nustatytą taikant masinį turto vertinimą vadovaujantis Vyriausybės nustatyta tvarka (tikėtina, kad kompensacijų esamos inžinerinės infrastruktūros apsaugos zonose apskaičiavimo metodika bus panaši į atlyginimo už servitutų apskaičiavimo metodiką, o Įstatymo projektu numatyta, kad kompensacijos nemokamos, kai dėl tų pačių ar skirtingų apribojimų taikymo buvo atlyginta). Tokiu būdu bus užtikrinta, kad kompensacijų dydis bus žymiai mažesnis už Bendrovės nurodytus 330 mln. eurų.

Dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo Nekilnojamojo turto registre įregistruotame žemės sklype (jo dalyje), patenkančiame į Įstatymo projekto V skyriuje nurodytas saugomas teritorijas, pajūrio juostą, paviršinio vandens telkinių apsaugos zonas ir juostas, Šiaurės Lietuvos karstinį regioną (ar į pagal iki Įstatymo projekto įsigaliojimo galiojusį teisinį reguliavimą tas pačias teritorijas)

Atsižvelgiant į Įstatymo projektu nurodytą specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo

pradžios momentą, siūloma nustatyti, kad, jei iki Įstatymo projekto įsigaliojimo Nekilnojamojo turto registre įregistruotam žemės sklypui (jo daliai), patenkančiam į Įstatymo projekto V skyriuje nurodytas saugomas teritorijas, pajūrio juostą, paviršinio vandens telkinių apsaugos zonas ir juostas, Šiaurės Lietuvos karstinį regioną (ar į pagali iki Įstatymo projekto įsigaliojimo galiojusį teisinį reguliavimą tas pačias teritorijas, apie kurias Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka valstybės įmonė Registrų centras pakeičia įrašus Nekilnojamojo turto kadastrė ir Nekilnojamojo turto registre), šios teritorijos buvo neįrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatytos šiose teritorijose, šiame žemės sklype (jo dalyje) turi būti taikomos ir iki žymos padarymo, o žyma apie šias teritorijas žemės sklypo registro įrašė padaroma iki 2021 m. gruodžio 31 d. Ši Įstatymo projekto nuostata leistų išvengti atvejų, kai teisės aktuose nustatyti veiklos apribojimai minėtose teritorijose įsigaliojė tik tada, kai būtų padaryta žyma, jei dėl kažkokių priežasčių šios teritorijos buvo neįrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, nors pats objektas (pvz., paviršinio vandens telkiniai ar pajūrio juosta) faktiškai egzistuoja kaip esama gamtinė situacija. Teismai yra nurodę, kad tinkama saugomų teritorijų (vertingų vietovių) apsauga yra suinterasuota visa visuomenė, o interesas, kad bet kokia veikla, galinti turėti neigiamos įtakos minėtoms teritorijoms, būtų vykdoma griežtai laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir jiems neprieštaraujančių kitų teisės aktų reikalavimų, yra laikytinas viešuoju interesu (administracinė byla Nr. A⁶⁰²-923/2013).

Dėl iki Įstatymo projekto įsigaliojimo pradėtų rengti teritorijų planavimo dokumentų, žemės valdos projektų, statinių ar kitos veiklos projektų

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad iki Įstatymo projekto įsigaliojimo pradėti rengti teritorijų planavimo dokumentai, žemės valdos projektai, statinių ar kitos veiklos projektai turi atitikti Įstatymo projekto reikalavimus. Šia nuostata norima užtikrinti, kad būtų pasiektas Įstatymo projekto tikslas ir specialiųjų žemės naudojimo sąlygų Įstatymo projekte nurodytose teritorijose, nustatytose tenkinant viešąjį interesą ar gavus žemės savininko ar patikėtinio sutikimą, būtų laikomasi, žemės savininkai, kiti naudotojai būtų informuojami apie jų sklypams taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, būtų mokamos kompensacijos. Manytina, kad žemės savininkas, davęs sutikimą nustatyti šias teritorijas (ar kai teritorija nustatyta viešojo intereso tikslais ir jis apie tai informuotas) tuo metu, kai, pvz., statinio projektas jau pradėtas rengti, turi laikytis specialiųjų žemės naudojimo sąlygų ir neprojektuoti to, kas draudžiama, o veiklos, dėl kurios turi būti nustatytos šios teritorijos, vykdytojas turi teisę pagrįstai tikėtis, kad pagal įstatymą įgytos teisės bus įgyvendinamos. Šiame aiškinamajame rašte nurodyta, kad yra teritorijų, kurių siūloma nebenustatyti, šiuo metu galiojančios specialiosios žemės naudojimo sąlygos į jas patenkančioms žemės sklypams po Įstatymo projekto įsigaliojimo būtų nebetaikomos, todėl, Įstatymo projekto rengėjų nuomone, taikyti nebegaliojančią teisinį reguliavimą šiais atvejais netikslinga.

Kartu su Įstatymo projektu teikiamas Statybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, kuriame siūloma nustatyti: „Jei iki prašymo gauti statybą leidžiantį dokumentą pateikimo teritorija, kurioje rengiamas statinio projektas, pateko į naujai nustatytas Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytas teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, statinio projektas turi atitikti minėto įstatymo nustatytus reikalavimus“. Atkreiptinas dėmesys, kad ši Įstatymo projekto nuostata apibūdina testinius santykius. Šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas nurodo: „Rengiant teritorijų planavimo dokumentus, žemės valdos projektus, statybų ar kitokios veiklos projektus, turi būti laikomasi nustatytų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų“ (Žemės įstatymo 22 straipsnio 4 d.). Pažymėtina, kad aplinkos ministro patvirtintame Teritorijų planavimo sąlygų išdavimo tvarkos apraše nurodyta: „Planavimo sąlygos turi būti keičiamos naujomis planavimo sąlygas išdavusios institucijos iniciatyva apie tai informavus planavimo organizatorių Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje, kai <...> įsigalioja

patvirtinti nauji teisės aktai, darantys įtaką rengiamo teritorijų planavimo dokumento sprendiniams.“

Dėl atvejų, kai ūkinei ir (ar) kitokiai veiklai statybą leidžiantys dokumentai išduoti, projektai, kuriems įstatymų nustatytais atvejais šie dokumentai neišduodami, suderinti ir veikla vykdoma, bet dėl šios veiklos Įstatymo projekte nurodytos teritorijos nenustatytos ir neįrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą

Įstatymo projektu siūloma nuo 2022 m. sausio 1 d. šiame projekte nurodytas teritorijas registruoti Nekilnojamojo turto registre, nustatytas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas taikyti nuo šių teritorijų įregistravimo. Galiojantis teisinis reguliavimas nenustato, kokiu momentu turi būti gautas žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas dėl teritorijų, kuriose turi būti taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymo, tik nurodo, kad šis sutikimas turi būti gautas iki žemės sklypo, patenkančio į nustatytą teritoriją, kadastro duomenų keitimo. Susiklostė praktika, kai dažnu atveju teritorijų planavimo dokumentai buvo tvirtinami, statybą leidžiantys ar kiti dokumentai išduodami (derinami) nepateikus šio sutikimo, nes trūko teisinių argumentų dėl prievolės jį pateikti iki šių dokumentų tvirtinimo (išdavimo, derinimo). Atsižvelgiant į tai, kad įrašymas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą vyko vėliau, susidarė padėtis, kai veikla teisėtai vykdoma (nutiesti ir eksploatuojami keliai, inžineriniai tinklai ir t. t.), bet dėl šios veiklos nustatytos teritorijos (ar teritorijos, kurios turėjo būti nustatytos), kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, lieka neįrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, nes trūksta minėto žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimo, t. y. pagal galiojantį teisinį reguliavimą nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos šiuose žemės sklypuose netaikomos. Tokia padėtis trukdo darniam teritorijų planavimui, neužtikrina visuomenės sveikatos saugos, Įstatymo projekte nurodytų objektų ar veiklos apsaugos, valstybės saugumo, aplinkos ir viešojo intereso apsaugos Įstatymo projekte nurodytose teritorijose.

Atsižvelgiant į tai, kad nuo 2022 m. sausio 1 d. Nekilnojamojo turto registre bus galima susipažinti su šių teritorijų erdviniais duomenimis, ir *siekiant užtikrinti Įstatymo projekto tikslų įgyvendinimą pratęsiant ir koreguojant galiojantį teisinį reguliavimą*, manytina, kad turi būti užregistruotos ir šioje aiškinamojo rašto dalyje minimos Įstatymo projekte nurodytos teritorijos (atvejai, kai ūkinei ir (ar) kitokiai veiklai statybą leidžiantys dokumentai išduoti, projektai, kuriems įstatymų nustatytais atvejais šie dokumentai neišduodami, suderinti ir ši veikla vykdoma, bet dėl šios veiklos Įstatymo projekte nurodytos teritorijos nenustatytos ir neįrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą). Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad šiais atvejais Įstatymo projekte nurodytos teritorijos nustatomos Vyriausybės ar Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka patvirtintais planais, žemėlapiais ir (ar) schemomis. Neatsižvelgiant į tai, ar vykdoma veikla pagal Įstatymo projektą priskirtina viešajam interesui, ar ne, siūloma nustatyti, kad šie planai, žemėlapiai ar schemos būtų tvirtinami be žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinio sutikimo, t. y. siūloma sureguliuoti esamą padėtį, nes, tikėtina, žemės savininkų sutikimus dėl minėtų teritorijų nustatymo bus neįmanoma arba labai sunku gauti. Siūloma nustatyti, kad Įstatymo projekte nurodytos teritorijos nustatomos ir pranešimai žymai padaryti, prašymai įrašyti šias teritorijas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui pateikiami iki 2021 m. gruodžio 31 d. (nuo 2022 m. sausio 1 d. šios teritorijos būtų laikomos Nekilnojamojo turto registro objektais).

Įstatymo projekte nurodyta, kad šiais atvejais žemės sklypo savininkui ar valstybinės ar savivaldybės žemės sklypo patikėtinui išmokamos kompensacijos dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo, kurių dydis apskaičiuojamas pagal atitinkamo žemės sklypo vidutinę rinkos vertę, nustatytą taikant masinį turto vertinimą vadovaujantis Vyriausybės nustatyta tvarka, išskyrus atvejus, kai minėtai veiklai statybą leidžiantys dokumentai buvo išduoti, projektai, kuriems įstatymų nustatytais atvejais šie dokumentai neišduodami, buvo suderinti ir (ar) ši veikla buvo pradėta

vykdyti iki 1992 m. gegužės 11 d., t. y. iki Nutarimo, kuriuo buvo nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įsigaliojimo dienos. Šiuo metu galiojantis specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo teisinis reguliavimas numato „<...> nuostolių, patiriamų dėl papildomų žemės sklypo specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nustatymo <...>“, atlyginimą (Žemės įstatymo 22 straipsnio 6 dalis). Įstatymo projekto rengėjų nuomone, nuostata dėl minėtų kompensacijų išmokėjimo atitinka Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintą nuosavybės neliečiamumo principą. Atsižvelgiant į tai, kad nuostolius minėtais atvejais sunku įrodyti, ir į tai, kad žemės sklypų savininkams būtina atlyginti, Įstatymo projekte pasirinktas kompensacijų apskaičiavimo būdas pagal atitinkamo žemės sklypo vidutinę rinkos vertę, o Vyriausybė nustatys tvarką, kaip skaičiuoti vertės pokytį (t. y. kaip sumažėja žemės sklypo vertė taikant atitinkamas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas).

Įstatymo projekte numatyta, kokie asmenys ir kaip turi būti informuojami apie minėtų teritorijų nustatymą, jose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, teisę kreiptis į konkretų subjektą dėl kompensacijų sumokėjimo. Atsižvelgiant į tai, kad galiojantis teisinis reguliavimas, pagal kurį teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, turėjo būti įrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, nenumato jų įrašymo (registravimo) teritorijose, kuriose nesuformuoti žemės sklypai, Įstatymo projekte nurodyta, kad kompensacijas turi teisę gauti žemės sklypo savininkas ar valstybinės ar savivaldybės žemės sklypo patikėtinis.

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad šios nuostatos netaikomos nustatant sanitarinės apsaugos zonas (t. y. jas nustato asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios šios zonos turi būti nustatytos, vykdymu ir turi būti gautas žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas dėl minėtų teritorijų nustatymo – išimtis dėl sutikimo gavimo numatyta tik Įstatymo projekte nurodytais atvejais, kai šių teritorijų įrašymą į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų nustatyta tvarka organizuoja Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio padalinio vadovas ir branduolinės energetikos objektų sanitarinės apsaugos zonoms, kurių nustatymą Įstatymo projektu siūloma pripažinti viešojo intereso tenkinimu). Šiuo metu Administracinių nusižengimų kodekso 53 straipsnyje nustatyta atsakomybė už ūkinės ar kitokios veiklos vykdymą, objektų naudojimą nenustačius sanitarinės apsaugos zonos ribų, kai tai numatyta įstatymuose ar kituose teisės aktuose, t. y. pagal galiojančią teisinį reguliavimą negalima vykdyti veiklos, jei jai vykdyti privaloma sanitarinės apsaugos zona nenustatyta. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, tokių atvejų „įteisinimas“ reikštų teisinio reguliavimo nenuoseklumą, nes Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad sanitarinės apsaugos zonos negali būti nustatomos ir įrašomos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą ar registruojamos Nekilnojamojo turto registre tose teritorijose, kuriose objektai, kuriuos draudžiama statyti, planuoti ar įrengti sanitarinės apsaugos zonoje, yra pastatyti ar įrengti, jų statyba pradėta ar statybą leidžiantys dokumentai išduoti ir (ar) šiuos objektus galima planuoti pagal teritorijų planavimo dokumentus.

Įvertinus šiame aiškinamajame rašte minėtus galiojančio teisinio reguliavimo trūkumus (sanitarinės apsaugos zonos buvo nurodomos poveikio sveikatai vertinimo dokumentuose, t. y. jos buvo „nustatytos“, bet dažnu atveju nebuvo gautas žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas ir šios teritorijos nebuvo įrašomos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, o leidimą veiklai asmuo, suinteresuotas jos vykdymu, gaudavo), Įstatymo projekte nurodyta, kad, jei iki Įstatymo projekto įsigaliojimo ūkinei ir (ar) kitokiai veiklai, dėl kurios turėjo būti nustatytos Įstatymo projekte nurodytos sanitarinės apsaugos zonos, šios zonos pagal iki Įstatymo projekto įsigaliojimo galiojusį teisinį reguliavimą buvo nustatytos, bet, į jas patekus Nekilnojamojo turto registre įregistruotiems žemės sklypams (jų dalims), neįrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, asmuo, suinteresuotas šios ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymu, Įstatymo projekte nurodytus pranešimus ir prašymus Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui pateikia per dvejus kalendorinius metus nuo šio Įstatymo projekto įsigaliojimo. Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad šiais atvejais turi būti gautas žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas.

Dėl atvejų, kai Įstatymo projekte nurodytos teritorijos turi būti nustatytos dėl ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, kuriai vykdyti pagal galiojantį teisinį reguliavimą šių teritorijų nustatyti nereikėjo

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad, jei Įstatymo projekte nurodytos teritorijos turi būti nustatytos dėl ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, kuriai vykdyti iki Įstatymo projekto įsigaliojimo šių teritorijų nustatyti nereikėjo, o ši veikla vykdoma ar jai vykdyti statybą leidžiantys dokumentai išduoti, šias teritorijas nustato Vyriausybė ar Vyriausybės įgaliota institucija Vyriausybės ar Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka tvirtinamais planais, žemėlapiais ir (ar) schemomis, o joms nustatyti žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas neprivalomas. Šiais atvejais kompensacijos apskaičiuojamos ir išmokamos Įstatymo projekte nurodyta Vyriausybės nustatyta tvarka vadovaujantis Įstatymo projekto 13 straipsnio nuostatomis, išskyrus atvejus, kai, tenkinant viešąjį interesą, šios teritorijos nustatomos vykdomai veiklai, dėl kurios iki Įstatymo projekto įsigaliojimo ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimai teisės aktuose buvo nustatyti, bet nebuvo numatyta galimybė mokėti kompensacijas dėl šių apribojimų taikymo. Ši išimtis numatyta atsižvelgiant į tai, kad galiojantis teisinis reguliavimas tokiose teritorijose nustato veiklos apribojimus, bet žemės savininkams ar patikėtiniams nesukuria teisėtų lūkesčių dėl kompensacijų išmokėjimo, nes teisės aktai su šiais apribojimais juos supažindino, todėl Įstatymo projekto nuostatos prieš jo įsigaliojimą susiformavusiems teisiniams santykiams netaikomos.

Tokios Įstatymo projekte nurodytos teritorijos – magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijos (veiklos apribojimai nustatyti energetikos ministro patvirtintose Magistralinio dujotiekio įrengimo taisyklėse, prievolė gauti šių dujotiekių savininko ar valdytojo pritarimą projektui ar numatomai veiklai – Nutarime, statybos techniniuose reglamentuose pagal Statybos įstatymą), potvynių grėsmės teritorijos (veiklos apribojimai nustatyti Saugomų teritorijų įstatyme), branduolinės energetikos objektų sanitarinės apsaugos zonos (veiklos apribojimai nustatyti Branduolinės energijos įstatyme), pajūrio juosta (veiklos apribojimai nustatyti Pajūrio juostos įstatyme). Dėl teisinio reguliavimo aiškumo šiuos ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimus Įstatymo projektu siūloma nustatyti kaip specialiąsias žemės naudojimo sąlygas.

Dėl vykdomos ūkinės ir (ar) kitokios veiklos ir specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad teritorijose, kuriose iki Įstatymo projekto įsigaliojimo buvo vykdoma ūkinė ir (ar) kitokia veikla, pastatyti statiniai ir (ar) išduoti statybą leidžiantys dokumentai, patenkančiose į po Įstatymo projekto įsigaliojimo nustatytas Įstatymo projekte nurodytas teritorijas, specialiosios žemės naudojimo sąlygos taikomos tik ūkinei ir (ar) kitokiai veiklai, pradėti planuoti ir (ar) vykdyti įsigaliojus šiam įstatymui, jei kituose įstatymuose nenustatyta kitaip. Ši nuostata leidžia specialiąsias žemės naudojimo sąlygas įvertinti proporcingumo aspektu: atsižvelgiant į faktinę padėtį, nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos nepažeis kitų asmenų teisių ir nesutrukdys teisėtai vykdomos veiklos.

Dėl atvejų, kai Įstatymo projekte nurodytų asmenų apie Įstatymo projekte nurodytas teritorijas, nustatytas tenkinant viešąjį interesą, informuoti nereikia

Įstatymo projekte nurodyta, kad žemės savininkų, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio, taip pat fizinių ar juridinių asmenų, naudojančių žemę pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotą sutartį, ir (ar) nustatytoje šiame įstatyme nurodytoje teritorijoje esančių Nekilnojamojo turto registre įregistruotų nekilnojamųjų daiktų savininkų ar patikėtinių apie Įstatymo projekte nurodytas teritorijas, nustatytas tenkinant viešąjį interesą, informuoti nereikia, jei jų naudojami žemės sklypai (jų dalys) ir (ar) Nekilnojamojo turto registre įregistruoti nekilnojamieji daiktai patenka į anksčiau nustatytas tas pačias Įstatymo projekte nurodytas teritorijas (praktikoje gali būti atvejų, kai dalis teritorijų planavimo dokumentų sprendinių planuojamose teritorijose nesikeičia: pvz., rengiant nekilnojamojo kultūros paveldo specialiojo teritorijų planavimo dokumentus, į planuojamą teritoriją gali patekti šimtai sklypų, kurie pagal anksčiau parengtus ir patvirtintus tvarkymo planus pateko į nustatytas kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijas).

Dėl atvejų, kai iki Įstatymo projekto įsigaliojimo buvo gautas žemės savininko sutikimas, kuriame nebuvo aptartas nuostolių atlyginimas

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad tais atvejais, kai iki Įstatymo projekto įsigaliojimo buvo gautas žemės savininko sutikimas, kuriame nebuvo aptartas nuostolių atlyginimas, žemės savininkas dėl nuostolių, patiriamų dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo nustatytose Įstatymo projekte nurodytose teritorijose, atlyginimo turi teisę kreiptis į asmenį, suinteresuotą ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu, ar į šio asmens teisių ir pareigų perėmėją, o, kai tokio nėra, – į teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto organizatorių arba, jei nepavyksta susitarti, į teismą dėl nuostolių atlyginimo teismo tvarka ne vėliau kaip per vienerius kalendorinius metus (t. y. atsižvelgiant į galiojantį teisinį reguliavimą, nustatytą Žemės įstatymo 22 straipsnio 14 d.) nuo pranešimo apie taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas išsiuntimo (jei nežinoma žemės sklypo savininko buvimo vieta arba pranešimo nepavyksta įteikti – nuo Įstatymo projekte nurodyto skelbimo išspausdinimo viename iš nacionalinių laikraščių) dienos, jeigu kiti įstatymai nenustato kitaip. Įstatymo projekte nenumatyti atvejai, kad iki Įstatymo projekto įsigaliojimo galėjo būti gautas valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas, kuriame nebuvo aptartas nuostolių atlyginimas, nes valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis nebuvo įgaliotas tartis dėl nuostolių atlyginimo – sutikimas buvo duodamas arba ne.

Dėl Įstatymo projekto lydimųjų įstatymų projektu

Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad kituose įstatymuose nustatyti kiti ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimai nelaikytini specialiosiomis žemės naudojimo sąlygomis, ir į tai, kad yra įstatymų, kurių nuostatos dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų tarpusavyje nesuderintos ir (ar) kuriuose pateikiamos nuorodos į Nutarimą, parengiami su Įstatymo projekto nuostatomis susijusių kitų įstatymų pakeitimo įstatymų projektai. Pasiūlymus su Įstatymo projektu susijusiems kitų įstatymų pakeitimo projektams pagal kompetenciją parengė už atitinkamas veiklos sritis atsakingos ministerijos.

Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektu siūloma numatyti atsakomybę asmenims, nesilaikantiems Įstatymo projekte nustatytų reikalavimų. Šiame aiškinamajame rašte buvo paminėtos priežastys administracinei atsakomybei nustatyti (specialiosios žemės naudojimo sąlygos taikomos nuo žymos apie Įstatymo projekte nurodytas teritorijas padarymo arba nuo šių teritorijų įregistravimo Nekilnojamojo turto registre, todėl, to nepadarius, nebus užtikrinta Įstatymo projekte nurodytų objektų ar veiklos apsauga, visuomenės sveikatos sauga, valstybės saugumas, aplinkos ir viešojo intereso apsauga). Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projekto II skyriaus II skirsnio skirtingu laiku įsigaliosiančios nuostatos skiriasi dėl Įstatymo projekte nurodytų teritorijų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą ir registravimo Nekilnojamojo turto registre, ir į tai, kad Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad draudimas vykdyti ūkinę ir (ar) kitokią veiklą, jei šiai veiklai vykdyti nustatytos Įstatymo projekte nurodytos teritorijos neįregistruotos Nekilnojamojo turto registre, įsigaliojant nuo 2024 m. sausio 1 d., Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti skirtingą atskirų straipsnių įsigaliojimo datą. Šio įstatymo 247, 305, 385 straipsnius siūloma keisti redakciniais tikslais, siekiant suvienodinti atskiras sąvokas ir nenurodyti Įstatymo projekte nebuvo nurodytų (palyginus su galiojančiu Nutarimu) teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nekeičiant nustatyto teisinio reguliavimo. Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projekto 6 straipsniu keičiamo Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnyje nurodytiems pareigūnams siūloma nustatyti pareigą tirti visus 256 straipsnyje nurodytus pažeidimus. Kadangi 256 straipsnis, siekiant jį suderinti su Įstatymo projektu, keičiamas iš esmės ir papildomas naujomis nusižengimų sudėtimis, šiame straipsnyje numatytų administracinių nusižengimų tyrimas priklausys ne tik galiojančio 589 straipsnio 31, 43, 69 ir 87

punktuose nurodytų institucijų (Aplinkos ministerijos sistemos) pareigūnų kompetencijai, bet ir kitų institucijų pareigūnų kompetencijai, atsižvelgiant į teritorijų, kuriose turi būti taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymo tikslus ir apribojimų pobūdį. 589 straipsnyje nurodytų institucijų pareigūnai, pagal kompetenciją tirdami, ar ūkinė veikla vykdoma nepažeidžiant Įstatymo projekte nurodytoms teritorijoms nustatytų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, visų pirma turi nustatyti, ar žemės sklypai, kuriuose vykdoma ūkinė veikla, patenka į minėto įstatymo nurodytas teritorijas, kuriose turi būti taikomos šios sąlygos, t.y. nustatyti, ar įvykdyti Įstatymo projekte nurodyti reikalavimai dėl žymos padarymo ir (ar) prašymo įrašyti šias teritorijas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą (pagal vėlesnes 256 straipsnio redakcijas – ar pateiktas prašymas registruoti šias teritorijas). Siekiant užtikrinti pažeidimų prevenciją ir efektyvų sankcijų taikymą, 256 straipsnyje tikslinga nustatyti atsakomybę ne tik asmenims, bet ir juridinių asmenų vadovams ir kitiems atsakingiems asmenims už ūkinės veiklos vykdymą nenustatytose Įstatymo projekte nurodytose teritorijose, taip pat pranešimo žymai padaryti ir (ar) prašymo įregistruoti nepateikimą, nustatytų teritorijų neįregistravimą. Nurodyti pažeidimai gali sukelti neigiamus veiksnius ar poveikį gamtai, žmogaus sveikatai, viešajam interesui, valstybės saugumui. Siekiant išvengti neigiamų pasekmių bei užtikrinti efektyvų, proporcingą ir atgrasantį sankcijų taikymą, siūlome įtvirtinti atsakomybę ir už pakartotinius reikalavimų dėl įstatymo projekte nurodytų teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, pažeidimus.

Aplinkos oro apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūloma pripažinti netekusiomis galios sanitarinės apsaugos zonos apibrėžties ir šių zonų nustatymo nuostatas.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad teritorijose, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi statybos apribojimai, specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatytos Įstatymo projekte.

Aviacijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūloma atsisakyti aerodromo sanitarinės apsaugos zonos nustatymo; nustatyti, kad aerodromo apsaugos zonų dydis, specialiosios žemės naudojimo sąlygos aerodromo apsaugos zonose ir vietoje aerodromo sanitarinės apsaugos zonų nustatomose aerodromo triukšmo apsauginėse zonose nustatytos Įstatymo projekte ir nurodyti, kaip nustatomas aerodromo triukšmo apsauginės zonos dydis (pagal perspektyvinio aerodromo triukšmo žemėlapiu, sudaromo kiekvienam aerodromui atskirai, duomenis).

Branduolinės energijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad branduolinės energetikos objektų sanitarinės apsaugos zonų dydžio reikalavimai ir šiose zonose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatytos Įstatymo projekte.

Elektroninių ryšių įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad viešųjų ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zonų dydis ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos šiose zonose nustatytos Įstatymo projekte.

Atsižvelgiant į Įstatymo projektu ir Energetikos įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūlomą teisinį reguliavimą ir siekiant tarpusavyje suderinti nurodytų įstatymų nuostatas, *Elektros energetikos įstatymo* pakeitimo įstatymo projektu siūloma pakeisti 75 straipsnio 3, 4, 5 dalis.

Energetikos įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūloma pakeisti šio įstatymo 2 straipsnio 10 dalyje vartojamą sąvoką „šilumos tiekimo tinklai“ į „šilumos perdavimo tinklai“, siekiant ją suvienodinti su kituose įstatymuose vartojamomis sąvokomis. Taip pat siūloma papildyti 18 straipsnyje esančias nuostatas dėl energetikos objektus eksploatuojančių įmonių teisės nekliudomai patekti prie jų eksploatuojamų energetikos objektų ir atlikti ne tik jų modernizavimo ar eksploatavimo, bet ir remonto, techninės priežiūros, rekonstravimo darbus; nurodyti, kad energetikos objektų apsaugos zonų dydis ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos šiose zonose nustatytos Įstatymo projekte.

Gamtinių dujų įstatymo pakeitimo įstatymo projekte, siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, siūloma nurodyti, kad apsaugos zonų dydis ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos šiose zonose nustatytos Įstatymo projekte, o mažiausi leistini atstumai nuo vamzdinių ir kitų įrenginių iki statinių, žemės ir vandens paviršiaus nustatomi energetikos ministro patvirtintose gamtinių dujų vamzdinių ir kitų įrenginių apsaugos ir (ar) įrengimo taisyklėse. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo

projekte nenustatomi norminiai atstumai tarp statinių ir (ar) įrenginių, žemės ir vandens paviršiaus, ir į tai, kad galiojančio Gamtinių dujų įstatymo 13 straipsnio 3 d. nustatyta, kad norminiai atstumai nustatomi ne įstatymu, o įgyvendinamaisiais teisės aktais (energetikos ministras jau yra gavęs ir realizavęs įgaliojimą nustatyti mažiausius leistinus atstumus), norminių atstumų teisinis reguliavimas nėra keičiamas, tik teisinio aiškumo ir apibrėžtumo tikslais Gamtinių dujų įstatymo 13 straipsnio 3 d. vietoje Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos siūloma įrašyti konkretų subjektą – energetikos ministrą, kuris jau yra patvirtinęs minėtoje normoje minimas gamtinių dujų vamzdynų ir įrenginių apsaugos ir (ar) įrengimo taisykles. Norminiai atstumai (daugeliu atvejų priklausantys nuo techninių parametrų, kurie reglamentuojami poįstatyminiais teisės aktais) šiuo metu yra nustatyti ne įstatymuose, o ministrų tvirtinamuose teisės aktuose (pvz., norminiai atstumai tarp statinių, tarp statinių ir sklypo ribų ar kitų objektų nustatyti aplinkos ministro įsakymais tvirtinamuose statybos techniniuose reglamentuose, energetikos ministro patvirtintose kitų energetikos objektų įrengimo taisyklėse ir t.t.).

Geležinkelių transporto kodekso pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonų dydis ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos šiose zonose nustatytos Įstatymo projekte, ūkinės ir (ar) kitos veiklos apribojimus nustatančias šio kodekso nuostatas pripažinti netekusiomis galios.

Geodezijos ir kartografijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad gruntinio geodezinio ženklo apsaugos zonos dydis ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos šioje zonoje nustatytos Įstatymo projekte.

Geriamojo vandens įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūloma pakeisti geriamojo vandens vandenviečių apibrėžtį atsižvelgiant į Įstatymo projekte nurodytą požeminio vandens vandenvietės sąvoką, pripažinti netekusiomis galios geriamojo vandens vandenviečių apsaugą reglamentuojančias nuostatas.

Kelių įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad kelių apsaugos zonų dydis ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos šiose zonose nustatytos Įstatymo projekte, ūkinės ir (ar) kitos veiklos apribojimus nustatančias šio įstatymo nuostatas pripažinti netekusiomis galios.

Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad specialiosios žemės naudojimo sąlygos uosto rezervinėse teritorijose nustatytos Įstatymo projekte.

Miškų įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad specialiosios žemės naudojimo sąlygos miško žemėje nustatytos Įstatymo projekte, ūkinės ir (ar) kitos veiklos apribojimus nustatančias šio įstatymo nuostatas pripažinti netekusiomis galios.

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūloma atsisakyti apsaugos zonos sąvokos (ji nurodyta Įstatymo projekte) ir nustatyti, kad specialiosios žemės naudojimo sąlygos kultūros paveldo objektų teritorijose, kultūros paveldo vietovėse ir jų apsaugos zonose nustatytos Įstatymo projekte, ūkinės ir (ar) kitos veiklos apribojimus šiose teritorijose nustatančias šio įstatymo nuostatas pripažinti netekusiomis galios. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme siūloma palikti kultūros paveldo objektuose, o ne jų teritorijose ar apsaugos zonose veiklą reglamentuojančias nuostatas. Šiuo metu, kol nėra iki galo sutvarkyta nekilnojamojo kultūros paveldo apskaita, galimi atvejai, kai kultūros paveldo objektams laikinai nėra nustatytos teritorijos ir apsaugos zonos, todėl nebūtų įstatyminio pagrindo taikyti Įstatymo projekte nustatytas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas. Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijos, apsaugos zonos bei pozonai apibūdintos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 11 straipsnyje.

Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad šiuo metu į nekilnojamojo turto kadastrą įrašomas žemės sklypo kadastro duomuo „žemės naudojimo specialiosios sąlygos ir saugomų teritorijų apsaugos reglamentai“ pakeičiamas į „Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytos teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos“. Atsižvelgiant į Įstatymo projektu siūlomą specialiųjų žemės naudojimo sąlygų teisinį reguliavimą, nuo 2022 m. sausio 1 d., siūloma Įstatymo projekte nurodytas teritorijas išbraukti iš žemės sklypo kadastro duomenų sąrašo (papildomą

rašytinę informaciją apie žemės sklypui taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas šio žemės sklypo savininkas, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis galėtų gauti Nekilnojamojo turto registro nuostatų nustatyta tvarka). Siūloma nustatyti, kad Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija formuoja valstybės politiką Nekilnojamojo turto kadastro srityje.

Nekilnojamojo turto registro įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad Įstatymo projekte nurodytos teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nuo 2022 m. sausio 1 d. yra šio registro objektas.

Pajūrio juostos įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad pajūrio juostos žemyninės dalies ribos nustatomos pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo planu, specialiosios žemės naudojimo sąlygos pajūrio juostoje nustatytos Įstatymo projekte, ūkinės ir (ar) kitos veiklos apribojimus nustatančias šio įstatymo nuostatas pripažinti netekusiomis galios. Atsižvelgiant į tai, kad statybą leidžiančių dokumentų naujų ypatingųjų ir neypatingųjų statinių, kurių projektiniams pasiūlymams pritarė aplinkos ministras, statybai aplinkos ministro nustatyta tvarka išduoda Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, Pajūrio juostos įstatymo pakeitimo įstatymo projekte siūloma pripažinti netekusiomis galios šią tvarką reglamentuojančias nuostatas.

Saugomų teritorijų įstatymo pakeitimo įstatymo projekte siūloma pripažinti netekusiomis galios minėto įstatymo nuostatas, nustatančias specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, pateikiant nuorodas į Įstatymo projektą; nurodyti, kad pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo planas yra *saugomų teritorijų* specialiojo teritorijų planavimo dokumentas (šiuo metu Pajūrio juostos įstatyme nustatyta, kad pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo planas yra specialiojo teritorijų planavimo dokumentas, bet pajūrio juosta nepriskirta saugomų teritorijų sistemai); nustatyti, kad gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose viena išimčių nustatytam draudimui tvenkti ir reguliuoti upes, keisti, gilinti jų vagas, keisti upių ir ežerų krantų liniją, natūralų upių nuotėkį ir natūralų ežerų vandens lygį – kai reikia įrengti naujus su draustinio paskirtimi nesusijusius vandens telkinius didelės ir vidutinės tikimybės potvynių grėsmės teritorijose. Iš ekologinių apsaugos zonų sąrašo siūloma išbraukti kurortų apsaugos zonas dėl šių priežasčių:

- siekiant sumažinti perteklinių teisės aktų skaičių ir administracinę naštą, Įstatymo projekto rengėjų nuomone, apsaugos zonos neturėtų būti nustatomos kurortams ir kurortinėms teritorijoms, apibrėžtoms pagal administracinės ribas, tikslingiau nustatyti apsaugos zonas gamtiniais ištekliams, o tai Įstatymo projektu ir siūloma padaryti;

- pagal Saugomų teritorijų įstatymą ekologinės apsaugos zonos nustatomos atitinkamo lygmens teritorijų planavimo dokumentuose arba kituose dokumentuose. Vietos savivaldos įstatyme nustatyta, kad teritorijų planavimas, savivaldybės bendrojo plano ar savivaldybės dalių bendrųjų planų ir detaliųjų planų sprendinių įgyvendinimas yra savarankiškoji savivaldybių funkcija;

- Teritorijų planavimo įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad savivaldybės lygmens ir vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų rengimą organizuoja savivaldybės administracijos direktorius, išskyrus nurodytus teritorijų planavimo dokumentus, kurių rengimą organizuoja Vyriausybės įgaliotos institucijos, ir atvejus, kai kiti įstatymai nustato kitus specialiojo teritorijų planavimo organizatorius. Šiame įstatyme nustatyta, kokie privalomieji reikalavimai (rengiant bendruosius planus) ar privalomi teritorijos naudojimo reglamentai (rengiant detaliuosius planus) nustatomi savivaldybės lygmens ar vietovės lygmens kompleksiniuose teritorijų planavimo dokumentuose. Teritorijų planavimo įstatymo 15 straipsnio 6 dalyje ir 18 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad, atsižvelgiant į rengiamo kompleksinio teritorijų planavimo dokumento mastelį, planuojamą teritoriją ir jos vertingumą, planavimo darbų programoje suformuluotus planavimo uždavinius, gali būti nustatomi įstatymais pagrįsti papildomi privalomieji reikalavimai arba teritorijos naudojimo reglamentai;

- Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo 19 straipsnio 8 dalyje nustatyta: „Rekreacinių teritorijų naudojimo ir apsaugos priežiūrą atlieka savivaldybių institucijos vadovaudamosi įstatymais ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos tvirtinamais Rekreacinių teritorijų naudojimo, planavimo ir apsaugos nuostatais. Rekreacinėse teritorijose draudžiama veikla,

galinti pabloginti rekreacinių išteklių būklę ir kelianti pavojų asmenų saugumui ir poilsio organizavimui. Rekreacinių teritorijų naudojimo, planavimo ir apsaugos nuostatuose numatytais atvejais gali būti nustatomi veiklos rekreacinėse teritorijose reglamentai, jeigu vykdoma veikla gali turėti neigiamą poveikį rekreaciniams ištekliams, aplinkai ir žmonių sveikatai.“. Aplinkos ministro 2004 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. D1-35 patvirtintų Rekreacinių teritorijų naudojimo, planavimo ir apsaugos nuostatų 6.7 papunktyje nurodyta, kad savivaldybių institucijos, vykdydamos rekreacinių teritorijų naudojimo ir apsaugos priežiūrą „<...> gyvenamosiose teritorijose, turinčiose kurorto ar kurortinės teritorijos statusą, tvirtina ūkinės veiklos reguliavimo apsaugos reglamentus siekiant užtikrinti rekreacinių išteklių, aplinkos, žmonių sveikatos apsaugą nuo neigiamo ūkinės veiklos poveikio. Ūkinės veiklos reguliavimo reglamentuose sudaromi draudžiamų veiklų sąrašai, ribinis taršos dydis, nustatomi viešosios turizmo paslaugų ir poilsio infrastruktūros įrengimo, statinių architektūros formos bei dydžio, kurie derinami prie vietovės kraštovaizdžio, rekreacinių išteklių naudojimo turizmui ir poilsiui reikalavimai, kurie privalomi įmonėms, juridiniams ir fiziniams asmenims, organizuojantiems ir vykdančioms veiklą rekreacinėse teritorijose, naudojančioms rekreacinius išteklius <...> “. Manytina, kad Rekreacinių teritorijų naudojimo, planavimo ir apsaugos nuostatuose nustatyto teisinio reguliavimo pakanka kurortų savivaldybėms planuoti konkrečias teritorijas ir veiklą jose, atsižvelgiant į planuojamą teritoriją ir jos vertingumą;

- manytina, kad mineralinių vandenų, gydomojo purvo, sveikatai palankaus mikroklimato, rekreacinių želdinių, vandens telkinių (t. y. kurorto sąvokos apibrėžtyje nustatytų veiksnių) apsaugą užtikrina galiojančių teisės aktų nuostatos, todėl netikslinga nustatyti kurortų apsaugos zonas su bendromis skirtingiems miestams ar miesteliams taikytinomis specialiosiomis žemės naudojimo sąlygomis – kurortuose vykdoma veikla planuojami teritorijų planavimo dokumentais;

- Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 3 punkte įtvirtintas proporcingumo principas reikalauja, kad pasirinktos teisinio reguliavimo priemonės turi sudaryti kuo mažesnę administracinę ir kitokią naštą, nevaržyti teisinių santykių subjektų daugiau, negu to reikia teisinio reguliavimo tikslams pasiekti.

Statybos įstatymo pakeitimo įstatymo projekte siūloma nurodyti, kad žemės sklypo savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas turi būti pateiktas dėl Įstatymo projekte nurodytų teritorijų įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą, Nekilnojamojo turto kadastrą (nuo 2022 m. sausio 1 d. – dėl registravimo Nekilnojamojo turto registre) ir nustatyti, kad, jei specialiųjų reikalavimų galiojimo metu iki statybą leidžiančio dokumento gavimo teritorija, kurioje rengiamas statinio projektas, pateko į naujai nustatytas šiame įstatymo projekte nurodytas teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, statinio projektas turi atitikti šio įstatymo reikalavimus. Kaip perteklinio siūloma atsisakyti žodžio „gretimas“ prieš žodžius „žemės sklypo savininkas“, nes dėl statytojo numatomos vykdyti veiklos atsirandanti teritorija, kurioje taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, gali patekti ne tik į gretimą, bet ir į toliau esančius kitus žemės sklypus.

Teritorijų planavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūloma pripažinti netekusiomis galios nuostatas dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų „nurodymo“ ir „nustatymo“, nes specialiąsias žemės naudojimo sąlygas nustato Įstatymo projektas.

Triukšmo valdymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūloma pripažinti netekusia galios nuostatą dėl oro uosto sanitarinės apsaugos zonos nustatymo, atsižvelgiant į Įstatymo projektu siūlomą prievolę nustatyti aerodromo triukšmo apsauginę zoną.

Vadovybės apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūloma pripažinti netekusiomis galios specialiųjų žemės naudojimo sąlygų reguliavimą nustatančias nuostatas ir nustatyti, kad specialiosios žemės naudojimo sąlygos Vadovybės apsaugos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos saugomų objektų apsaugos zonose nustatytos Įstatymo projekte.

Vandens įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūloma pripažinti netekusiomis galios specialiųjų žemės naudojimo sąlygų reguliavimą nustatančias nuostatas ir nustatyti, kad specialiosios žemės naudojimo sąlygos paviršiniuose vandens telkiniuose nustatytos Įstatymo projekte.

Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projektu siūloma ūkinės veiklas ir (ar) objektus, kuriems nustatomos sanitarinės apsaugos zonos, suderinti su Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi, patvirtintu Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (pateikiant veiklos rūšį ir kodą, kaip nurodyta šiame klasifikatoriuje ar konkrečią ūkinę veiklą, priskirtiną nurodytam klasifikatoriaus kodui), kai kurių gamybinių objektų apimtis koreguoti pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme pateiktas ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas ar atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, apimtis, parengtas *Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo* pakeitimo įstatymo projektas, kuriuo siūloma patikslinti sanitarinės apsaugos zonos apibrėžtį, nurodyti šios zonos nustatymo tikslus ir tai, kad ūkinei veiklai ir (ar) objektams, kuriems nustatomos sanitarinės apsaugos zonos, šių zonų dydį nurodo Įstatymo projektas arba šis dydis nurodomas atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą. Siūloma nurodyti, kad specialiosios žemės naudojimo sąlygos sanitarinės apsaugos zonose nustatytos Įstatymo projekte.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo teisinis reguliavimas šiuo metu nustatytas Žemės įstatyme. Atsižvelgiant į tai, kad įstatymo projekte nustatomas specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo šiame įstatymo projekte nurodytose teritorijose, jų įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą (nuo 2022 m. sausio 1 d. – registravimo Nekilnojamojo turto registre) ir galiojimo teisinis reguliavimas, *Žemės įstatymo* pakeitimo įstatymo projekte siūloma pripažinti netekusiomis galios šį reguliavimą nustatančias nuostatas ir nustatyti, kad nuo 2022 m. sausio 1 d. tikslinama Žemės informacinės sistemos paskirtis – naudotojams nebus teikiama informacija apie specialiąsias žemės naudojimo sąlygas.

Žemės gelmių įstatymo papildymo 19¹ straipsniu įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad specialiosios žemės naudojimo sąlygos žemės gelmių išteklių, išgaunamų atviru kasybos būdu, telkiniuose nustatytos Įstatymo projekte.

Žmonių palaikų laidojimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad krematorių sanitarinės apsaugos zona nustatoma vadovaujantis Įstatymo projektu ir patikslinti nuostatą dėl kapinių sanitarinės apsaugos zonos (siūloma nustatyti ne tik steigiamoms naujoms kapinėms, bet ir įsteigtų kapinių plečiamoms teritorijoms).

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektu dėl šioje aiškinamojo rašto dalyje nurodytų priežasčių siūloma nustatyti nuolatinio užkrečiamosios ligos židinio ir jo apsaugos zonos sąvokų apibrėžtis ir nurodyti, kad šių apsaugos zonų dydį ir jose galiojančias specialiąsias žemės naudojimo sąlygas nustato Įstatymo projektas.

Kokių teigiamų rezultatų laukiama po Įstatymo projekto įsigaliojimo

Įstatymo projektas nustato aiškų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų turinį, vieningą šių sąlygų taikymo sistemą, Įstatymo projekte nurodytų teritorijų nustatymo, įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą (nuo 2022 m. – registravimo Nekilnojamojo turto registre) principus, visuomenės informavimo apie nustatytas (nustatomas) Įstatymo projekte nurodytas teritorijas būdus, numato kompensacijas dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo šiose teritorijose, nustatytose tenkinant viešąjį interesą. Įstatymo projekto lydimieji įstatymų projektai išsprendžia kolizijas ir spragas galiojančiame teisiniame reguliavime.

Įstatymo projektu siūloma įgyvendinti Konstitucinio Teismo išaiškinimus apie ūkinės asmens veiklos ribojimą. Įgyvendinant Įstatymo projektą, numatomas teisinis reguliavimas aiškiau reglamentuos asmenų, suinteresuotų ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios turi būti taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos šiame įstatymo projekte nurodytose teritorijose, vykdymu, prievolę gauti rašytinius sutikimus dėl šių teritorijų nustatymo ir specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo nustatytose teritorijose, jų atsakomybę dėl Įstatymo projekte nustatytų reikalavimų nevykdymo ir teigiamai paveiks bendrą ūkio būklę ir (ar) atskiras verslo sritis, turės teigiamą poveikį aplinkai. Galimos numatomo teisinio reguliavimo alternatyvos, nepriėmus Įstatymo projekto, – nebus ištaisytos šio aiškinamojo rašto 3 dalyje nurodytos galiojančio teisinio

reguliavimo spragos ir kolizijos su galiojančiais įstatymais ir jų įgyvendinamaisiais teisės aktais.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Numatomos teigiamos teisinio reguliavimo pasekmės aptartos numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažymoje ir šio aiškinamojo rašto 4 dalyje. Priėmus teikiamą Įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas įstatymas įtakos kriminogeninei situacijai neturės.

Aiškus ir skaidrus Įstatymo projekte nurodytų teritorijų nustatymo ir specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo jose teisinis reglamentavimas mažins korupcijos galimybę.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įgyvendinus Įstatymo projekto nuostatas, bus sukurtas aiškus ir nuoseklus jame nurodytų teritorijų nustatymo ir specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo šiose teritorijose teisinis reguliavimas. Viena įstatyme aiškiai apibrėžus visas taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, bus išvengta kolizijų su kitais įstatymais ir jų įgyvendinamaisiais teisės aktais, užtikrintas sklandus ir skaidrus teritorijų planavimo dokumentų įgyvendinimas. Sukurtas specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo teisinio reguliavimo aiškumas ir apibrėžtumas sudarys palankesnes sąlygas ilgalaikiai ir darniai ūkio plėtrai, skatins naujų investicijų pritraukimą.

Įgyvendinus nuostatas, kuriose nurodyta, kada pradedamos taikyti specialiosios žemės naudojimo sąlygos Įstatymo projekte nurodytose teritorijose, sutrumpės pagal šiuo metu galiojančią teisinį reguliavimą jų taikymo pradžia nustatyta laikas. Siūlomas teisinis reguliavimas sukurs palankesnes sąlygas verslui, nes padės išvengti situacijų, kai gali būti vykdoma šiomis sąlygomis draudžiama veikla, jei teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, neįrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą.

Nurodžius, kada ir kuriame numatomos veiklos planavimo (projektavimo) etape turi būti gautas žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas dėl Įstatymo projekte nurodytų teritorijų nustatymo ir specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo šiose naujai nustatytose teritorijose, bus išvengta šiuo metu dažnai vykstančių teisminių procesų.

Įgyvendinus Įstatymo projekto nuostatas, kuriomis nustatoma, kokia tvarka bus leidžiama vykdyti veiklą, nesusijusią su branduolinės energetikos objektų statyba, eksploatavimu, eksploatavimo nutraukimu ar uždarytų radioaktyviųjų atliekų atliekynų priežiūra branduolinės energetikos objektų sanitarinės apsaugos zonose, atsiras reali galimybė panaudoti verslo reikmėms šiuo metu nebenaudojamus, didelę materialinę vertę turinčius VĮ Ignalinos atominėi elektrinei priklausančius statinius ar įrenginius, esančius Ignalinos atominės elektrinės sanitarinės apsaugos zonoje, kurių panaudojimas, įvertinus konkrečią situaciją, nekeltų grėsmės nei Ignalinos atominės elektrinės saugiai veiklai, nei šiuose statiniuose (įrenginiuose) dirbsiančių žmonių sveikatai. Tokiu būdu būtų sutaupomos milijoninės lėšos, nes nebenaudojami statiniai ir (ar) įrenginiai galėtų būti ne nugriauti (demonuoti), bet panaudoti verslo reikmėms.

Pažymėtina, kad specialiosios žemės naudojimo sąlygos gali būti taikomos didelėse teritorijose, todėl ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdytojas, pagal galiojančią teisinį reguliavimą prieš pateikdamas prašymą įrašyti šias teritorijas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, Vyriausybės patvirtintų Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų nustatyta tvarka privalo parengti nurodytus dokumentus (žemės sklypui taikytinų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų planus, kadastro duomenų formas ir pan.), teisės aktų nustatytais atvejais atliekant viešųjų pirkimų procedūras. Šie privalomi darbai dabar atima daug laiko ir lėšų. Pradėjus registruoti Įstatymo projekte nurodytas teritorijas Nekilnojamojo turto registre, nebeliks prievolės jas įrašyti į

Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, sumažės administracinė našta. Pažymėtina, kad parengtame Nekilnojamojo turto registro įstatymo pakeitimo įstatymo projekte numatyta, kad registro objekto paieškos ir peržiūros paslaugas numatyta teikti neatlygintinai – tai verslo subjektams palengvins sąlygas planuoti veiklą.

Iki Įstatymo projekto įsigaliojimo Vyriausybė parengs įgyvendinamuosius teisės aktus, nustatančius kompensacijų apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarką ūkinės veiklos subjektams, kurie galimai gali patirti nuostolius, jei jų valdomi žemės sklypai ar kiti nekilnojamieji daiktai pateks į viešojo intereso tikslais nustatytas Įstatymo projekte nurodytas teritorijas, kuriose turės būti taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant inkorporuoti Įstatymo projektą į teisinę sistemą, būtina pakeisti šiuos galiojančius ar įsigaliosiančius įstatymus: Administracinių nusižengimų kodeksą, Aplinkos oro apsaugos įstatymą, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymą, Aviacijos įstatymą, Branduolinės energijos įstatymą, Elektroninių ryšių įstatymą, Elektros energetikos įstatymą, Energetikos įstatymą, Gamtinių dujų įstatymą, Geležinkelių transporto kodeksą, Geodezijos ir kartografijos įstatymą, Geriamojo vandens įstatymą, Kelių įstatymą, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymą, Miškų įstatymą, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą, Nekilnojamojo turto kadastro įstatymą, Nekilnojamojo turto registro įstatymą, Pajūrio juostos įstatymą, Saugomų teritorijų įstatymą, Statybos įstatymą, Teritorijų planavimo įstatymą, Triukšmo valdymo įstatymą, Vadovybės apsaugos įstatymą, Vandens įstatymą, Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymą, Žemės įstatymą, Žemės gelmių įstatymą, Žmonių palaikų laidojimo įstatymą, Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymą.

9. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Įstatymo projekto naujos sąvokos ir jas apibūdinantys terminai aprobuoti Valstybinėje lietuvių kalbos komisijoje.

10. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas ir jo lydimieji įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas, Europos Sąjungos dokumentus.

11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Siekiant inkorporuoti Įstatymo projektą ir jo lydimuosius įstatymo projektus į teisinę sistemą, būtina pakeisti ir (ar) panaikinti šiuos Vyriausybės nutarimus: Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimą Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“, Vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimą Nr. 318 „Dėl Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatų patvirtinimo“, Vyriausybės patvirtintus atskirus valstybinių parkų, gamtinių, biosferos ir kultūrinių rezervatų nuostatus, Vyriausybės 2002 m. spalio 10 d. nutarimą Nr. 1610 „Dėl Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo įgyvendinimo“, 2012 m. gegužės 29 d. Vyriausybės nutarimą Nr. 625 „Dėl Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos bei rekonstravimo ir įrenginių įrengimo derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 2002 m. balandžio 15 d. Vyriausybės nutarimą Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“, 2014 m. balandžio 23 d. Vyriausybės nutarimą Nr. 379 „Dėl Nekilnojamojo turto registro nuostatų patvirtinimo“, Vyriausybės 2013 m. lapkričio 5 d. nutarimą Nr. 1025 „Dėl Kultūros paveldo objektų

ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių patvirtinimo“, Vyriausybės 2006 m. spalio 30 d. nutarimą Nr. 1086 „Dėl Kultūrinių draustinių nuostatų patvirtinimo“, Vyriausybės 2004 m. gruodžio 2 d. nutarimą Nr. 1541 „Dėl Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“, Vyriausybės 2012 m. gegužės 29 d. nutarimą Nr. 626 „Dėl informacijos apie teritorijas, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi vėjo elektrinių statybos apribojimai, teikimo, vėjo elektrinių statybos vietų šiose teritorijose derinimo ir kompensacijų mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Vyriausybės 2001 m. gegužės 23 d. nutarimą Nr. 603 „Dėl daugiabučių namų patalpų savininkų (bendrasavininkų) bendrosios nuosavybės administravimo pavyzdinių nuostatų patvirtinimo“.

Įstatymo projekte siūlomiems pakeitimams įgyvendinti ministrams pagal jiems pavestas valdymo sritis ir Valstybės saugumo departamento direktoriui iki Įstatymo projekto įsigaliojimo reikės atitinkamai pakeisti keičiamų įstatymų įgyvendinamuosius teisės aktus. Įstatymo projekte numatyta, kad teisės aktus, susijusius su Įstatymo projekte nurodytų teritorijų registravimu, Vyriausybė, ministrai pagal jiems pavestas valdymo sritis priima iki 2021 m. sausio 1 d. Pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintą ir iki 2018 m. lapkričio 31 d. valstybės įmonei Registrų centrui pateiktą teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, lyginamąją lentelę (t. y. Įstatymo projekte nurodytų teritorijų pavadinimų prilyginimą šiuo metu Nutarime nurodytų teritorijų pavadinimams) valstybės įmonė Registrų centras šio įstatymo įsigaliojimo dieną pakeis įrašus Nekilnojamojo turto kadastrė ir Nekilnojamojo turto registre apie žemės sklypams taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymo projektu numatytos kompensacijos teisės aktų nustatyta tvarka gali būti mokamos iš valstybės, savivaldybių biudžeto lėšų, Europos Sąjungos fondų arba kitų finansavimo šaltinių lėšų.

Šio aiškinamojo rašto 7 dalyje nurodytoms kompensacijoms išmokėti reikalingų valstybės biudžeto lėšų poreikis paaiškės, kai Vyriausybės nustatyta tvarka bus faktiškai įvertinti nuostoliai, patiriami dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo. Juos įvertinus, kitiems kalendoriniams metams (ar periodams) bus galima planuoti biudžeto lėšas kompensacijų išmokėjimui. Atitinkamos ministerijos pagal kompetenciją kreipsis dėl lėšų iš valstybės biudžeto skyrimo kompensacijoms dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo viešojo intereso tikslais nustatytose teritorijose (pvz.: Krašto apsaugos ministerija – krašto apsaugos objektų ir radiolokatorių apsaugos zonose, Sveikatos apsaugos ministerija – nuolatinių juodligės židinių apsaugos zonose, Vidaus reikalų ministerija – Vadovybės apsaugos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos saugomų objektų ir valstybės sienos apsaugos objektų ir įrenginių apsaugos zonose, Valstybės saugumo departamentas – Valstybės saugumo departamento saugomų objektų apsaugos zonose, Aplinkos ministerija – meteorologijos stočių, vandens matavimo stočių, meteorologinių radiolokatorių apsaugos zonose, saugomose teritorijose (pagal Saugomų teritorijų įstatymą), pelkėse ir šaltinyuose, žemės gelmių išteklių telkiniuose, Kultūros ministerija – kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonose, Susisiekimo ministerija – valstybei priklausančių kelių apsaugos zonose).

Kompensacijos Lietuvos kariuomenei ar kitoms institucijoms teritorijose, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi statybos apribojimai, šiuo metu apskaičiuojamos ir išmokamos Vyriausybės 2012 m. gegužės 29 d. nutarime Nr. 626 „Dėl informacijos apie teritorijas, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi vėjo elektrinių statybos apribojimai, teikimo, vėjo elektrinių statybos vietų šiose teritorijose derinimo ir kompensacijų mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

Kompensacijos dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo Įstatymo projekte nurodytose teritorijose, nustatytose tenkinant viešąjį interesą, iš valstybės biudžeto lėšų

nemokamos, kai šios teritorijos nustatomos ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos taikomos dėl kitų suinteresuotų asmenų vykdomos ūkinės komercinės veiklos.

Atsižvelgiant į tai, kad Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti atsakomybę už pranešimo žymai apie nustatytas Įstatymo projekte nurodytas teritorijas padaryti ir (ar) prašymo įrašyti šias teritorijas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą arba jas įregistruoti Nekilnojamojo turto registre per įstatymuose nustatytą terminą nepateikimą, ir į tai, kad nurodytos institucijos, kurios pagal kompetenciją tikrins šių dokumentų pateikimą (nepateikimą), šioms institucijoms papildomoms funkcijoms vykdyti gali prireikti biudžeto lėšų.

Pagal galiojančią teisinę reguliavimą teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, į jas patenkantiems žemės sklypams turi būti įrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą. Įstatymo projekte pereinamuoju laikotarpiu ši prievolė išlieka, *bet šiuo aspektu nauja finansinė našta nesukuriama*, papildomų lėšų poreikis atsiras Įstatymo projekte numatytos žymos apie taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas žemės sklypo registro įrašė padarymui (pagal galiojančius įkainius – po 2,90 Eur kiekvienam žemės sklypui). Informaciją apie žemės sklypą, kuriems reikia padaryti žymas, skaičių ir bendrą lėšų žymoms padaryti poreikį, įvertinusi konkrečią situaciją, turės ir (ar) gaus institucija, pagal kompetenciją atsakinga už atitinkamų šiame įstatyme nurodytų teritorijų nustatymą (pvz., Krašto apsaugos ministerija – dėl žemės sklypų, patenkančių į krašto apsaugos objektų apsaugos zonas, skaičiaus).

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Įstatymo projektą nuo 2022-01-01 žemės sklypų kadastro duomenų keitimai neprivalomi, todėl *sumažės pagal galiojančią teisinę reguliavimą patiriama finansinė našta*.

Įgyvendinant Įstatymo projektą, Nekilnojamojo turto registrui modifikuoti reikalingas lėšas parengus investicinį projektą numatoma gauti iš Aplinkos ministerijai skiriamų asignavimų ir (ar) iš 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ priemonei Nr. 10.1.3-ESFA-V-918 „Viešojo administravimo subjektų iniciatyvos, skirtos paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybei gerinti“ skirtų lėšų. Atsižvelgiant į tai, kad reikiamam Nekilnojamojo turto registro modifikavimui skirtas veiksmas (Nr. 2.1.1.24) numatytas Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 metų programos įgyvendinimo 2016–2018 metų veiksmų plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016 m. balandžio 29 d. Nr. 1V-329 „Dėl Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 metų programos įgyvendinimo 2016–2018 metų veiksmų plano patvirtinimo“, sudarytos prielaidos teikti projektinį pasiūlymą dėl atitinkamo projekto įtraukimo į Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ Nr. 10.1.3-ESFA-V-918 priemonės „Viešojo administravimo subjektų iniciatyvos, skirtos paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimui“ iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų siūlomų bendrai finansuoti valstybės projektų sąrašą. Įstatymo projekto priėmimas būtų pagrindas Nekilnojamojo turto registro modifikavimui iš minėtų šaltinių gauti (numatyti) lėšas (numatytas finansavimas – 1 mln. Eur), taip pat planuoti ir užtikrinti lėšas modifikuoto registro funkcionavimui.

13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projekto rengimo metu iš specialistų gauti vertinimai ir išvados įvertinti.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas bei sritis

Nėra.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Aplinkos ministras

Kęstutis Navickas

8018-04-16

vykdanti TD direktorė J. J. J.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SPECIALIŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir paskirtis

Šis įstatymas nustato specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, nurodo teritorijas, kuriose šios sąlygos turi būti taikomos (toliau – šiame įstatyme nurodytos teritorijos), reglamentuoja šių teritorijų nustatymą ir nustato šiame procese dalyvaujančių asmenų teises ir pareigas, sudaro teisinę prielaidą šiame įstatyme nurodytas teritorijas centralizuotai registruoti Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti visuomenės sveikatos saugą, šiame įstatyme nurodytų objektų ar veiklos apsaugą nuo neigiamų veiksnių ar poveikio, valstybės saugumą, aplinkos ir viešojo intereso apsaugą šiame įstatyme nurodytose teritorijose.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Aerodromo kontrolės taškas** – aerodrome nustatytas geografinis taškas, esantis šalia pradinio ar planuoto aerodromo geografinio centro.

2. **Aerodromo triukšmo apsauginė zona** – aplink aerodromą esanti teritorija, kurioje dėl galimo neigiamo triukšmo poveikio visuomenės sveikatai turi būti taikomos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

3. **Apsaugos zona** – Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytų objektų apsaugai skirta teritorija, kurioje turi būti taikomos šiuo įstatymu nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

4. **Didelės tikimybės potvynis** – 10 procentų pasikartojimo tikimybės potvynis, kai, remiantis hidrologiniais skaičiavimais, tokių pat charakteristikų potvynis gali pasikartoti vieną kartą per dešimt metų.

5. **Elektros kabelių oro linija** – elektros tinklų dalis, skirta elektrai persiųsti nutiestais oro kabeliais, pritvirtintais prie atramų ar statinių konstrukcijų.

6. **Elektros kabelių povandeninė linija** – elektros tinklų dalis, skirta elektrai persiųsti vandens telkinyje įrengtais kabeliais, įskaitant kabelius, įrengtus po vandeniu esančiuose inžineriniuose statiniuose.

7. **Elektros kabelių požeminė linija** – elektros tinklų dalis, skirta elektrai persiųsti po žeme įrengtais kabeliais, įskaitant kabelius, įrengtus po vandens telkinio dugnu, ar kabelius, įrengtus po vandens telkinio dugnu esančiuose inžineriniuose statiniuose.

8. **Elektros oro linija** – elektros tinklų dalis, skirta elektrai persiųsti prie atramų pritvirtintais laidais.

9. **Grupinis suskystintų naftos dujų balionų įrenginys** – suskystintų naftos dujų tiekimo ir laikymo įrenginys, susidedantis iš daugiau kaip dviejų suskystintų naftos dujų balionų, jungiamųjų vamzdinių, uždarymo įtaisų, dujų slėgio reguliavimo ir apsauginės armatūros.

10. **I grupės požeminio vandens vandenvietė** – su atmosferos krituliais, paviršiniu ir gretimų sluoksnių požeminiu vandeniu neturinti ryšio uždara požeminio vandens vandenvietė, įrengta vandeninguosiuose sluoksniuose, esančiuose po regionine vandenspara.

11. **II grupės požeminio vandens vandenvietė** – su atmosferos krituliais, paviršiniu ir gretimų sluoksnių požeminiu vandeniu silpną ryšį turinti pusiau uždara požeminio vandens vandenvietė, įrengta iš dalies izoliuotuose vandeninguosiuose sluoksniuose.

12. **III grupės požeminio vandens vandenvietė** – atvira požeminio vandens vandenvietė, tiesiogiai arba per išsipleišėjusias vandensparas turinti ryšį su paviršiniais vandens telkiniais, papildanti atvirų telkinių vandeniu arba atmosferos krituliais.

13. **Kilimo ir tūpimo takas** – stačiakampio formos sausumos aerodromo zona, parengta orlaiviams tūpti ir kilti.

14. **Kilimo ir tūpimo tako slenkstis** – kilimo ir tūpimo tako dalies, kurioje galima tūpti orlaiviams, pradžia.

15. **Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos zonos draudžiamasis ženklas** – vidaus reikalų ministro nustatyto pavyzdžio ženklas, žymintis valstybės sienos apsaugos zonos ribas ir draudžiantis patekti į šią zoną asmenims, neįrašytiems į Valstybės sienos apsaugos tarnybos sudaromą asmenų, turinčių teisę būti valstybės sienos apsaugos zonoje, pasienio juostoje, pasienio vandenyse, kurių vandenimis arba krantais eina išorės siena, sąrašą.

16. **Magistralinio dujotiekio vietovės klasė** – saugos kriterijus, kuriuo apibūdinamas magistralinio dujotiekio vamzdynas ir išilgai šio vamzdyno besitęsianti teritorija, esanti po 200 metrų į abi puses nuo jo ašies, ir pagal kurį nustatomi šioje teritorijoje taikomi užstatymo normatyvai (didžiausias leistinas pastatų ir jų aukštų skaičius, mažiausi leistini atstumai nuo magistralinio dujotiekio iki statinių ir kitų objektų, žemės ir vandens paviršiaus).

17. **Mažos tikimybės potvynis** – 0,1 procento pasikartojimo tikimybės potvynis, kai, remiantis hidrologiniais skaičiavimais, tokių pat charakteristikų potvynis gali pasikartoti vieną kartą per tūkstantį metų.

18. **Meteorologijos stotis** – į nacionalinį meteorologinių stebėjimų tinklą aplinkos ministro nustatyta tvarka įtraukta teritorija su statiniais ar be jų, skirta Pasaulinės meteorologijos organizacijos reikalavimus atitinkantiems reguliariems meteorologiniams stebėjimams ir matavimams atlikti.

19. **Meteorologinis radiolokatorius** – meteorologijos tikslams skirtas radiolokatorius, naudojamas kritulių tipui (lietus, sniegas, kruša), jų iškritimo koordinatėms ir judėjimo kryptiai nustatyti.

20. **Meteorologinių stebėjimų aikštelė** – aptverta meteorologijos stoties teritorija ar jos dalis, kurioje išdėstyti meteorologinių stebėjimų, matavimų prietaisai ir įrenginiai.

21. **Naftos produktai** – skystieji produktai, pagaminti iš naftos, naftos distiliatų, gamtinių dujų kondensatų ir (ar) alyvos, gautos iš bituminių mineralų.

22. **Naftos produktų talpykla** – stacionarusis požeminis arba antžeminis bet kokio tipo ir tūrio rezervuaras arba konteinerinė cisterna, sumontuota atskirai, grupėje, naftos produktų terminale arba degalinėje (įskaitant degalinės cisterną konteineryje), skirta naftos produktams laikyti.

23. **Naftos talpykla** – stacionarusis požeminis arba antžeminis bet kokio tipo ir tūrio rezervuaras arba konteinerinė cisterna, sumontuota atskirai, grupėje, naftos terminale, skirta naftai laikyti.

24. **Natūralios pievos ir ganyklos** – neiami, nesusinami, nepersėjami žolynai, kuriuose vyrauja natūralūs laukiniai augalai, saugotini dėl jų svarbos žemės ūkio naudmenų plotų biologinei įvairovei.

25. **Nuolatinis juodligės židiny** – dėl juodligės nugaišintų arba nugaišusių gyvūnų užkasimo vieta.

26. **Potvynis** – laikinas žemės, kuri paprastai nėra po vandeniu, užtvvinimas, pvz., upių, ežerų, dirbtinių vandens telkinių, tarpinių vandenų, jūros pakrančių užtvvinimas, taip pat teritorijų užtvvinimas dėl hidrotechnikos statinių avarių, išskyrus užtvvinimą iš nuotakyno.

27. **Potvynių grėsmės teritorija** – teritorija, kurioje tikėtina didelė potvynio rizika.

28. **Požeminio vandens vandenvietė** – įrenginių, kuriais požeminis vanduo surenkamas ir nukreipiamas į žemės paviršių, išdėstymo vieta.

29. **Požeminio vandens vandenvietės apsaugos zona** – požeminio vandens vandenvietės apsaugai skirta teritorija, kurioje taikomos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

30. **Požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 1-oji juosta** – atsižvelgiant į požeminio vandens vandenvietės grupę nustatyto pločio arčiausiai kaptazo įrenginių esanti juosta, kurios paskirtis – apsaugoti vandenvietę nuo taršos ir kurioje draudžiama ūkinė ir kita veikla, nesusijusi su vandens paėmimu, gerinimu ir tiekimu.

31. **Požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 2-oji juosta** – už požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 1-osios juostos esanti matematiškai ar analitiškai apskaičiuoto pločio juosta, kurioje ribojama mikrobiologinę ir cheminę taršą galinti sukelti ūkinė veikla.

32. **Požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 3-ioji juosta** – už požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 2-osios juostos esanti matematiškai ar analitiškai apskaičiuoto pločio juosta, kurioje ribojama cheminę taršą galinti sukelti ūkinė veikla.

33. **Požeminio vandens vandenvietės taršos apribojimo juosta** – aplink I ir II grupės požeminio vandens vandenvietės, iš kurios išgaunamas gėlas vanduo, naudojamas ar planuojamas naudoti maistui, kaptazo įrenginius nustatyta 50 metrų pločio juosta (įskaitant požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 1-ąją juostą), kurioje draudžiama mikrobiologinę ir (arba) cheminę taršą galinti sukelti ūkinė veikla.

34. **Riedulynas** – natūrali riedulių santalka žemės plote, kuriame rieduliai užima ne mažiau kaip 40 procentų paviršiaus.

35. **Riedulys** – natūraliai apzulinta kietosios uolienos nuolauža, kurios nors vienas matmuo (ilgis, plotis ar aukštis) yra ne mažesnis kaip 20 cm.

36. **Sanitarinės apsaugos zona** – aplink stacionarų taršos šaltinį arba kelis šaltinius esanti teritorija, kurioje dėl galimo neigiamo planuojamos ar vykdomos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai galioja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

37. **Skirstykla** – teritorija, statinys ar patalpa, kurioje įrengti elektros priėmimo ir skirstymo įrenginiai, turintys komutavimo aparatus, magistralines ir jungiamąsias šynas, pagalbinis įrenginys (kompresorius, akumuliatorius ir kt.), taip pat apsaugos ir automatikos įtaisus ir matavimo prietaisus.

38. **Skirstomasis punktas** – statinys ar patalpa, kurioje įrengti 6 kV ar aukštesnės įtampos pirminės ir antrinės komutacijos elektros įrenginiai ir kiti elektros įrenginiai, skirti elektros energijai priimti ir skirstyti tam tikroje teritorijoje.

39. **Skystieji degalai** – vidaus degimo varikliams skirti skystieji naftos produktai (benzinas, dyzelinas, žibalas ir kt.), kiti tokios paskirties organiniai produktai (pvz., biodegalai) arba jų mišiniai, išskyrus suskystintas naftos dujas, suskystintas ir suslėgtas gamtines dujas.

40. **Skystųjų degalų degalinė** – įrenginių ir statinių kompleksas specialiai įrengtoje teritorijoje, skirtas skystiesiems degalams priimti, laikyti, perpilti į kelių transporto priemonių degalų bakus ir (ar) kilnojamąsias talpyklas.

41. **Skystųjų degalų kolonėlė** – skystųjų degalų degalinės įrenginys degalams pilti į kelių transporto priemonių degalų bakus ir (ar) kilnojamąsias talpyklas.

42. **Smegduobė** – kūginė, cilindrinė ar kitokios formos duobė, susidariusi dėl negiliai slūgsančių uolienų ištirpimo ir (ar) išplovimo, įgriuvus žemės paviršiui.

43. **Specialiosios žemės naudojimo sąlygos** – Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatyti nurodytose teritorijose taikomi ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimai, priklausantys nuo geografinės padėties, gretimybių, pagrindinės žemės naudojimo paskirties, žemės sklypo naudojimo būdo, vykdomos konkrečios veiklos, statinių, nekilnojamojo kultūros paveldo ir aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos, valstybės saugumo ir viešojo intereso poreikių.

44. **Srovės keitimo stotis** – teritorija, statinys ar patalpa, kurioje įrengti pirminės ir antrinės komutacijos elektros įrenginiai ir kiti elektros įrenginiai, skirti nuolatinei elektros srovei keisti kintamąja ir priešingai.

45. **Suskystintų naftos dujų balionas** – suskystintoms naftos dujoms gabenti, laikyti ir naudoti skirtas kilnojamas slėginis indas, kurio talpa neviršija 150 litrų ir kuris turi vienas ar dvejus žiotis ventiliams, jungėms arba antvamzdžiams įsukti.

46. **Suskystintų naftos dujų balionų sandėlis** – pagal specialiuosius reikalavimus įrengta vieta (patalpa, spinta, konteineris, aikštelė), kurioje saugomi pilni, tušti ir avarinės būklės suskystintų naftos dujų balionai.

47. **Suskystintų naftos dujų dujinimo įrenginys** – suskystintoms naftos dujoms išgarinti skirtas įrenginys.

48. **Suskystintų naftos dujų kolonėlė** – suskystintų naftos dujų degalinės įrenginys, skirtas kelių transporto priemonių suskystintų naftos dujų balionams pildyti.

49. **Suskystintų naftos dujų rezervuaras** – suskystintoms naftos dujoms laikyti ir (ar) nenutrūkstamai skirstyti skirta antžeminė ar požeminė stacionarioji slėginė talpykla kartu su dujų slėgio reguliatoriais, uždarymo ir saugos įtaisais.

50. **Šiaurės Lietuvos karstinis regionas** – Šiaurės Lietuvos teritorija, kurioje tirpstant gipsui formuojasi požeminės tuštumos, o žemės paviršiuje aptinkama senų ir atsiranda naujų smegduobių.

51. **Transformatorinė** – teritorija, statinys ar patalpa, kurioje įrengti 6–10 kV įtampos vienas arba keli transformatoriai ir kiti elektros įrenginiai, skirti elektros energijai skirstyti ir jos parametrams keisti.

52. **Transformatorių pastotė** – teritorija, statinys ar patalpa, kurioje įrengti 35 kV ir aukštesnės įtampos galios transformatoriai ir kiti elektros įrenginiai, skirti elektros energijai skirstyti ir jos parametrams keisti.

53. **Ugnies darbai** – darbai, kuriuos atliekant naudojama atvira ugnis, susidaro kibirkštys, įrankių, įrenginių paviršiai ar medžiagos įkaista iki dujų oro mišinio užsiliepsnojimo temperatūros.

54. **Vandens matavimo stotis** – į nacionalinį hidrologinių stebėjimų tinklą aplinkos ministro nustatyta tvarka įtrauktas statinys su įrenginiais, naudojamais Pasaulinės meteorologijos organizacijos reikalavimus atitinkantiems reguliariems hidrologiniams stebėjimams ir matavimams atlikti.

55. **Vidutinės tikimybės potvynis** – 1 procento pasikartojimo tikimybės potvynis, kai, remiantis hidrologiniais skaičiavimais, tokių pat charakteristikų potvynis gali pasikartoti vieną kartą per šimtą metų.

56. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatyme, Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatyme, Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekse, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatyme, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme, Lietuvos Respublikos kelių įstatyme, Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatyme, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatyme, Lietuvos Respublikos melioracijos įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos pajūrio juostos įstatyme, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatyme, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos

Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatyme, Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatyme, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos vandens įstatyme, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės įstatyme, Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatyme, Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatyme.

3 straipsnis. Apsaugos, sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo zonų nustatymas

Šiame įstatyme nurodytos apsaugos zonos nustatomos nuo teritorijos, statinio ar įrenginio, kuriam nustatoma apsaugos zona, išorinių atitvarų, sienelių ar ribų, jei šiame įstatyme nenustatyta kitaip. Sanitarinės apsaugos zonų, aerodromo triukšmo apsauginių zonų nustatymas atitinkamai nurodytas šio įstatymo 51 straipsnyje ir Aviacijos įstatyme.

II SKYRIUS

SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ TEISINIS REGULIAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

4 straipsnis. Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų teisinė galia

1. Specialiąsias žemės naudojimo sąlygas nustato šis įstatymas. Kituose įstatymuose nustatyti kiti ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimai nelaikytini specialiosiomis žemės naudojimo sąlygomis.

2. Rengiant teritorijų planavimo dokumentus, žemės valdos projektus, statinių ar kitos veiklos projektus, vykdam užkinę ir (ar) kitokią veiklą, turi būti laikomasi visų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, taikomų tose teritorijose, kuriose rengiami šioje straipsnio dalyje nurodyti dokumentai ir (ar) vykdoma ūkinė ir (ar) kitokia veikla.

5 straipsnis. Šiame įstatyme nurodytų teritorijų registravimo politikos formavimas

1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija formuoja valstybės politiką šiame įstatyme nurodytų teritorijų registravimo ir jų duomenų tvarkymo Nekilnojamojo turto registre srityje, rengia įstatymų ir kitų teisės aktų projektus, susijusius su šių teritorijų registravimu Nekilnojamojo turto registre bei koordinuoja jų įgyvendinimą.

2. Nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos registruojamos vadovaujantis šiuo ir Nekilnojamojo turto registro įstatymu.

ANTRASIS SKIRSNIS

ŠIAME ĮSTATYME NURODYTŲ TERITORIJŲ NUSTATYMAS, JŲ ĮRAŠYMAS Į NEKILNOJAMOJO TURTO KADASTRĄ IR NEKILNOJAMOJO TURTO REGISTRĄ, INFORMAVIMAS APIE ŠIAS TERITORIJAS, ĮRAŠŲ IR (AR) ŽYMŲ APIE JAS PANAIKINIMAS AR PAKEITIMAS, SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ TAIKYMO PRADŽIA IR PABAIGA, KOMPENSACIJOS DĖL DĖL ŠIŲ SĄLYGŲ TAIKYMO

6 straipsnis. Šiame įstatyme nurodytų teritorijų nustatymo dokumentai

1. Šiame įstatyme nurodytos teritorijos nustatomos vienu iš šių dokumentų:

- 1) patvirtintais teritorijų planavimo dokumentais ir (ar) žemės valdos projektais;
- 2) statinių projektais, kai išduotas statybą leidžiantis dokumentas;
- 3) poveikio visuomenės sveikatai vertinimo dokumentais (atlikus poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūras, kai poveikio aplinkai vertinimas neatliekamas);
- 4) energetikos ministro nustatyta tvarka parengtais ir suderintais kilnojamųjų elektros energetikos objektų ir įrenginių, mažo ir vidutinio slėgio dujotiekių įrengimo projektais ir (ar) kitais

suderintais projektais, kuriems įstatymų nustatytais atvejais statybą leidžiantys dokumentai neišduodami;

5) poveikio aplinkai vertinimo dokumentais;

6) įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka Vyriausybės, įstatymų ar Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintais planais, žemėlapiais ir (ar) schemomis nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, kai šiame įstatyme nurodytos teritorijos nustatomos tenkinant viešąjį interesą.

2. Šiame įstatyme nurodytos teritorijos nustatomos šio straipsnio 1 dalies 4–5 punktuose nurodytais dokumentais, kai įstatymų nustatytais atvejais ūkinei ir (ar) kitokiai veiklai vykdyti šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 6 punktuose nurodyti dokumentai nerengiami ir (ar) poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūros atliekamos poveikio aplinkai vertinimo metu.

7 straipsnis. Žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinis sutikimas dėl šiame įstatyme nurodytų teritorijų nustatymo

1. Šiame įstatyme nurodytos teritorijos nustatomos gavus į šias teritorijas patenkančio Nekilnojamojo turto registre įregistruoto žemės sklypo savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio, o kai žemės sklypas nesuformuotas – valstybinės žemės patikėtinio rašytinį sutikimą dėl šių teritorijų nustatymo (toliau – žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas), išskyrus šio straipsnio 3 dalyje ir šio įstatymo 9 straipsnio 5 dalyje nurodytus atvejus, kai šis sutikimas neprivalomas. Žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimą gauna asmuo (fiziniai asmenys, juridiniai asmenys ar jų padaliniai, kitos organizacijos ar jų padaliniai) (toliau – asmuo), suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios turi būti nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas sutikimas laikytinas žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimu dėl šiame įstatyme nurodytų teritorijų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą. Jei šiame įstatyme nurodytai teritorijai nustatyti buvo gautas žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas ir ši teritorija buvo nustatyta, šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nurodytais dokumentais naujai nustatomai šiame įstatyme nurodytai teritorijai, kurioje taikomos tos pačios specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatyti naujas sutikimas nereikalingas, kai žemės sklypo ar valstybinės žemės dalis, patenkanti į nustatomą minėtą teritoriją, sumažėja.

3. Žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas neprivalomas, kai, tenkinant viešąjį interesą, šiame įstatyme nurodytos teritorijos nustatomos teritorijų planavimo dokumentais ar žemės valdos projektais arba šių teritorijų planus, žemėlapius ir (ar) schemas įstatymų, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka patvirtina Vyriausybė, įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto šiais atvejais:

- 1) valstybei svarbiems projektams įgyvendinti;
- 2) krašto apsaugai ir Lietuvos Respublikos Valstybės sienos apsaugai;
- 3) Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento ir Vadovybės apsaugos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Vadovybės apsaugos departamentas) saugomiems objektams;
- 4) valstybinių aerodromų apsaugos zonoms ir triukšmo apsauginėms zonoms;
- 5) Klaipėdos valstybinio jūrų uosto rezervinėms teritorijoms;
- 6) branduolinės energetikos objektams, magistraliniams dujotiekiams ir naftotiekiams (produktotiekiams), elektros energijos perdavimo tinklams, viešajai geležinkelio infrastruktūrai, valstybei ar savivaldybei priklausantiems keliams; savivaldybėms ir (ar) viešojo geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausančiai ar kitaip valdomai arba naudojamai geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrai ir požeminio vandens vandenvietėms;
- 7) natūralių pievų ir ganyklų, pajūrio juostos, paviršinių vandens telkinių ir jų apsaugos zonų bei juostų, pelkių ir šaltinių apsaugai;

- 8) potvynių grėsmės teritorijoms, Šiaurės Lietuvos karštiniam regionui;
- 9) kapinėms įrengti ir (ar) praplėsti;
- 10) saugomų teritorijų, gamtos ir kultūros paveldo objektų ir jų teritorijų, kultūros paveldo vietovių apsaugai;

11) meteorologijos stočių, vandens matavimo stočių, meteorologinių radiolokatorių apsaugai;

12) nuolatinių užkrečiamųjų ligų židinių apsaugai.

4. Žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikime dėl šiame įstatyme nurodytų teritorijų nustatymo turi būti aptarta:

1) šios teritorijos (teritorijų) dydis;

2) nuostolių, patiriamų dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo nustatytoje šiame įstatyme nurodytose teritorijose, atlyginimas. Nuostolių dydis nustatomas šalių susitarimu;

3) informavimo apie pradedamas taikyti šias specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, jų taikymo pabaigą tvarka.

5. Valstybinės žemės patikėtinio sutikimas duodamas Vyriausybės nustatyta tvarka, savivaldybės žemės patikėtinio – savivaldybės tarybos nustatyta tvarka. Kai dėl teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymo buvo gautas valstybinės žemės patikėtinio sutikimas, jo patirtų nuostolių dydis apskaičiuojamas ir šie nuostoliai atlyginami šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nurodyta tvarka vadovaujantis šio įstatymo 13 straipsnio 4 dalimi. Kai dėl teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymo buvo gautas savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas, jo patirtų nuostolių dydis apskaičiuojamas ir šie nuostoliai atlyginami savivaldybės tarybos nustatyta tvarka vadovaujantis šio įstatymo 13 straipsnio 4 dalimi.

6. Šio straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodyti nuostoliai, patiriami dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo naujai nustatytoje šiame įstatyme nurodytoje teritorijoje (jos dalyje), žemės savininkui neatlyginami, kai:

1) šiame įstatyme nurodyta teritorija nustatoma tik dėl šio žemės savininko naudai vykdomos veiklos;

2) dėl tų pačių ar skirtingų apribojimų atsiradę tokie patys nuostoliai buvo atlyginti, jei teritorija (jos dalis), kurioje šie nuostoliai buvo atlyginti, sutampa su naujai nustatyta šiame įstatyme nurodyta teritorija (jos dalimi).

7. Žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas (išskyrus šio straipsnio 3 dalyje ir šio įstatymo 9 straipsnio 5 dalyje nurodytus atvejus) turi būti gautas:

1) iki teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto patvirtinimo;

2) iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo;

3) iki sveikatos apsaugos ministro įgaliotos institucijos teigiamo sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos priėmimo (kai atliekamos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūros neatliekant poveikio aplinkai vertinimo);

4) iki kilnojamųjų elektros energetikos objektų ir įrenginių, mažo ir vidutinio slėgio dujotiekių įrengimo projektų ir (ar) kitų projektų, kuriems įstatymų nustatytais atvejais statybą leidžiantys dokumentai neišduodami, suderinimo su suinteresuotomis institucijomis ir (ar) asmenimis dienos;

5) per 30 darbo dienų po teigiamo sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos priėmimo (kai atliekamos poveikio aplinkai vertinimo procedūros).

8. Jei ūkinei ir (ar) kitokiai veiklai vykdyti rengiami keli šio straipsnio 7 dalies 1–4 punktuose nurodyti dokumentai, žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas turi būti gautas iki vykdomos pirmosios procedūros nurodyto dokumento patvirtinimo (išdavimo) ar šio straipsnio 7 dalies 3 punkte nurodyto teigiamo sprendimo priėmimo.

8 straipsnis. Žyma apie naujai nustatytas ir (ar) pasikeitusias (panaikintas) šiame įstatyme nurodytas teritorijas

1. Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro įstatymų nustatyta tvarka pateikiamas pranešimas apie

naujai nustatytas ir (ar) pasikeitusias (panaikintas) šiame įstatyme nurodytas teritorijas kartu su Nekilnojamojo turto kadastro nuostatuose nurodytais nustatytų teritorijų erdviniais duomenimis ir į šias teritorijas patenkančių arba nebepatenkančių (kai pasikeitė ar buvo panaikinta anksčiau nustatyta ta pati teritorija) Nekilnojamojo turto registre įregistruotų žemės sklypų unikaliais numeriais (toliau – pranešimas). Šio pranešimo pagrindu Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas žemės sklypo registro įrašė padaro atitinkamą žymą apie naujai nustatytas ir (ar) pasikeitusias (panaikintas) šiame įstatyme nurodytas teritorijas ir pranešime nurodytu adresu informuoja šio pranešimo pateikėją apie žymos padarymą.

2. Pranešimą pateikia asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu, o kai tokio nėra, – teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto organizatorius arba, kai tenkinant viešąjį interesą, šiame įstatyme nurodytų teritorijų planus, žemėlapius ir (ar) schemas tvirtina Vyriausybė, įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija, – įstatymų ar ministro (pagal pavestas valdymo sritis) įgaliota institucija.

3. Pranešimas pateikiamas, kai šiame įstatyme nurodytos teritorijos nustatomos:

1) teritorijų planavimo dokumentu ar žemės valdos projektu, – per 5 darbo dienas nuo teritorijų planavimo dokumento įsigaliojimo dienos ar žemės valdos projekto patvirtinimo dienos;

2) statinių projektais, – per 5 darbo dienas nuo statybą leidžiančio dokumento išdavimo dienos;

3) šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytais dokumentais, – per 5 darbo dienas nuo teigiamo sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos priėmimo dienos;

4) šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytais dokumentais, – per 5 darbo dienas nuo šių dokumentų suderinimo su suinteresuotomis institucijomis ir (ar) asmenimis dienos;

5) poveikio aplinkai vertinimo dokumentais, – per 35 darbo dienas nuo teigiamo sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos priėmimo dienos;

6) šio įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais, kai šių teritorijų planus, žemėlapius ir (ar) schemas tvirtina Vyriausybė, įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, – per 5 darbo dienas nuo šių planų, žemėlapių ir (ar) schemų patvirtinimo dienos.

9 straipsnis. Nustatytų šiame įstatyme nurodytų teritorijų įrašymas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą

1. Registruojant naujus žemės sklypus, suformuotus pagal patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus ir (ar) žemės valdos projektus (teritorijose, kuriose iki teritorijų planavimo dokumentų ar žemės valdos projektų patvirtinimo nebuvo suformuoti žemės sklypai), nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos, jei į jas patenka naujai suformuotas žemės sklypas (jo dalis), šiam žemės sklypui įrašomos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą.

2. Nekilnojamojo turto registre įregistruotam žemės sklypui (jo daliai) patekus į nustatytas šiame įstatyme nurodytas teritorijas, šios teritorijos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą įrašomos pagal šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nurodytus dokumentus keičiant žemės sklypo kadastro duomenis. Žemės sklypo kadastro duomenys keičiami ir šių duomenų pakeitimai į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą įrašomi Vyriausybės patvirtintų Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų nustatyta tvarka ir sąlygomis pateikus prašymą Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui įrašyti šiame įstatyme nurodytas teritorijas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą (toliau – prašymas).

3. Prašymą (išskyrus šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytus atvejus) kartu su Nekilnojamojo turto kadastro nuostatuose nurodytais dokumentais per dvejus kalendorinius metus nuo šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nurodytos žymos padarymo (bet ne vėliau kaip iki 2021 m. gruodžio 31 d.) Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui pateikia asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu, o kai tokio nėra, – teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto

organizatorius (kai tokio nėra, – žemės sklypo savininkas ar valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis).

4. Šio įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais, kai šiame įstatyme nurodytos teritorijos nustatytos tenkinant viešąjį interesą, prašymą kartu su Nekilnojamojo turto kadastro nuostatuose nurodytais dokumentais per dvejus kalendorinius metus nuo šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nurodytos žymos padarymo (bet ne vėliau kaip iki 2021 m. gruodžio 31 d.) Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui pateikia asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu, o kai tokio nėra, – teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto organizatorius arba, kai šiame įstatyme nurodytų teritorijų planus, žemėlapius ir (ar) schemas tvirtina Vyriausybė, įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija, – įstatymų ar ministro (pagal pavestas valdymo sritis) įgaliota institucija.

5. Jei formuojant žemės sklypą (teritorijose, kuriose iki teritorijų planavimo dokumentų ar žemės valdos projektų patvirtinimo nebuvo suformuoti žemės sklypai), šiame įstatyme nurodytos teritorijos, į kurias pateko šis žemės sklypas (jo dalis), nekilnojamojo daikto kadastro duomenų byloje nebuvo nurodytos ir (ar) įrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, šių žemės sklypo kadastro duomenų – šiame įstatyme nurodytų teritorijų – įrašymą į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų nustatyta tvarka organizuoja Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Nacionalinės žemės tarnybos) teritorinio padalinio vadovas. Per 20 darbo dienų nuo asmens, suinteresuoto ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios turėjo būti nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu, prašymo pateikimo dienos Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio padalinio vadovas Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui pateikia šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nurodytą pranešimą arba motyvuotai atsisako organizuoti šių teritorijų įrašymą į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą. Šioje straipsnio dalyje nurodytu atveju šiame įstatyme nurodytų teritorijų erdviniai duomenys pateikiami Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui kartu su prašymu ir kitais Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro nuostatuose nurodytais dokumentais. Žemės sklypo, kuris patenka į šioje straipsnio dalyje nurodytas teritorijas, savininkas, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis apie keičiamus žemės sklypo kadastro duomenis informuojamas Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų nustatyta tvarka.

10 straipsnis. Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo pradžia

1. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos žemės sklypui (jo daliai), naujai suformuotam pagal patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus ir (ar) žemės valdos projektus (teritorijose, kuriose iki teritorijų planavimo dokumentų ar žemės valdos projektų patvirtinimo nebuvo suformuoti žemės sklypai), taikomos nuo nustatytų šiame įstatyme nurodytų teritorijų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą dienos.

2. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos Nekilnojamojo turto registre įregistruotam žemės sklypui (jo daliai) taikomos nuo žymos apie nustatytas šiame įstatyme nurodytas teritorijas žemės sklypo registro įrašė padarymo dienos.

3. Teritorijose, kuriose nesuformuoti žemės sklypai, specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatytose šiame įstatyme nurodytose teritorijose taikomos nuo:

- 1) teritorijų planavimo dokumento įsigaliojimo ar žemės valdos projekto patvirtinimo;
- 2) statybą leidžiančio dokumento išdavimo;
- 3) teigiamo sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos priėmimo (kai sprendimas priimamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūros metu neatliekant poveikio aplinkai vertinimo) dienos;

4) valstybinės žemės patikėtinio rašytinio sutikimo gavimo dienos, jei šiame įstatyme nurodytoms teritorijoms nustatyti įstatymų nustatytais atvejais šios straipsnio dalies 1–3 punktuose nurodyti dokumentai nebuvo rengiami;

5) plano, žemėlapių ir (ar) schemos patvirtinimo, kai šiame įstatyme nurodytų teritorijų, nustatytų tenkinant viešąjį interesą, planus, žemėlapius ir (ar) schemas tvirtina Vyriausybė, įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija, o, jei dokumentas, kuriuo tvirtinami šie planai, žemėlapiai ir (ar) schemos, skelbiamas Teisės aktų registre, – nuo šio dokumento paskelbimo Teisės aktų registre (jei jame nebūtų numatyta vėlesnė jo įsigaliojimo data).

4. Jei ūkinei ir (ar) kitokiai veiklai vykdyti nustatant šiame įstatyme nurodytas teritorijas buvo rengiami keli šio straipsnio 3 dalies 1–3 punktuose nurodyti dokumentai, specialiosios žemės naudojimo sąlygos taikomos nuo pirmosios procedūros nurodyto dokumento įsigaliojimo (patvirtinimo, išdavimo, priėmimo) dienos.

11 straipsnis. Informavimas apie šiame įstatyme nurodytas teritorijas, nustatomas ir (ar) nustatytas tenkinant viešąjį interesą

1. Kai šiame įstatyme nurodytų teritorijų planus, žemėlapius ir (ar) schemas tenkinant viešąjį interesą tvirtina Vyriausybė, įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, informacija apie priimtą sprendimą nustatyti minėtas teritorijas, likus ne mažiau kaip 20 darbo dienų iki planuojamo sprendimo ar kito dokumento dėl šių teritorijų planų, žemėlapių ir (ar) schemų patvirtinimo priėmimo dienos, turi būti paskelbta savivaldybės ir Vyriausybės, įstatymų ar Vyriausybės įgaliotos institucijos interneto svetainėje. Sprendimo ar kito dokumento dėl šių teritorijų planų, žemėlapių ir (ar) schemų patvirtinimo projektas ar nuoroda, kur galima susipažinti su šiuo projektu, likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki sprendimo ar kito dokumento priėmimo dienos, turi būti paskelbtas viename iš nacionalinių ir viename iš vietinių laikraščių, jeigu toks leidžiamas numatomos nustatyti teritorijos vietoje, savivaldybės ir Vyriausybės, įstatymų ar Vyriausybės įgaliotos institucijos interneto svetainėje nurodant nustatomas teritorijas ir jose taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas (išskyrus atvejus, kai šio sprendimo ar kito dokumento negalima skelbti dėl valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančios informacijos).

2. Kai šiame įstatyme nurodytos teritorijos nustatytos tenkinant viešąjį interesą, asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šios teritorijos, vykdymu, o kai tokio nėra, – teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto organizatorius arba įstatymų ar ministro (pagal pavestas valdymo sritis) įgaliota institucija per 15 darbo dienų nuo teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto įsigaliojimo dienos raštu (siunčiant paštu, kai šiame įstatyme nurodytos teritorijos nustatomos teritorijų planavimo dokumentu ar žemės valdos projektu) arba per 15 darbo dienų nuo planų, žemėlapių ir (ar) schemų patvirtinimo dienos registruotu laišku, įteikiamu pasirašytinai (kai šių teritorijų planus, žemėlapius ir (ar) schemas tvirtina Vyriausybė, įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija), praneša žemės sklypo, kuriame numatoma taikyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, savininkui, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtiniui, taip pat fiziniam ar juridiniam asmeniui arba kitai organizacijai ar jų padaliniam, naudojantiems žemę pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotą sutartį, ir (ar) šioje nustatytoje teritorijoje esančių Nekilnojamojo turto registre įregistruotų nekilnojamųjų daiktų savininkams ar patikėtiniams jų deklaruotos gyvenamosios vietos ar buveinės adresu, nurodydamas konkrečias nustatytas šiame įstatyme nurodytas teritorijas ir jose taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas (arba pateikia nuorodą, kur su jomis galima susipažinti) ir sprendimą, kuriuo buvo patvirtintas teritorijų planavimo dokumentas ar žemės valdos projektas arba sprendimą ar kitą dokumentą, kuriuo buvo patvirtintas atitinkamos teritorijos planas, žemėlapis ir (ar) schema. Tuo pačiu raštu informuojama apie teisę kreiptis į konkretų subjektą (nurodant jo pavadinimą, juridinio asmens arba kitos organizacijos ar jų padalinių kodą, buveinę, kontaktinius duomenis arba fizinio asmens vardą, pavardę, deklaruotą gyvenamąją vietą, kontaktinius duomenis) dėl šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nurodytos kompensacijos sumokėjimo. Jei į šioje straipsnio dalyje nurodytas teritorijas patenka gyvenamosios paskirties daugiabutis pastatas, apie šias nustatytas teritorijas ir jose taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas atitinkamai raštu ar registruotu laišku, įteikiamu pasirašytinai, informuojama šio pastato savininkų bendrija ar kitas bendrojo naudojimo objektų valdytojas, kuris apie tai per 15 darbo dienų nuo šio raštu ar registruotu laišku gauto

pranešimo gavimo dienos raštu praneša butų ir kitų patalpų savininkams. Šioje straipsnio dalyje nenurodytus valstybinės arba savivaldybės žemės naudotojus apie konkrečias šiame įstatyme nurodytas teritorijas, nustatytas tenkinant viešąjį interesą, jose taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas ir teisę kreiptis į konkretų subjektą dėl kompensacijos sumokėjimo per 20 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos atitinkamai šiame straipsnyje nurodyta tvarka informuoja valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis.

3. Jei registruoto laiško (kai šiame įstatyme nurodytų teritorijų planus, žemėlapius ir (ar) schemas tvirtina Vyriausybė, įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija) nepavyksta įteikti, per 15 darbo dienų nuo šio laiško grąžinimo dienos informacija apie nustatytas šiame įstatyme nurodytas teritorijas, jose taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas ir konkretų subjektą, į kurį galėtų būti kreipiamasi dėl šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nurodytų kompensacijų sumokėjimo, viešai paskelbiama Vyriausybės, įstatymų ar Vyriausybės įgaliotos institucijos interneto svetainėje, viename iš nacionalinių ir viename iš vietinių laikraščių, jeigu toks leidžiamas šios nustatytos teritorijos vietoje. Skelbiamoje informacijoje nurodoma: sprendimas ar kitas dokumentas, kuriuo buvo patvirtintas atitinkamos teritorijos planas, žemėlapis ir (ar) schema; žemės sklypo, kuriame numatoma taikyti šias specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, unikalus numeris; adresas (savivaldybė, gyvenamoji vietovė, gatvė, numeris); specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikytinos nustatytoje teritorijoje arba nuoroda, kur su jomis galima susipažinti; konkretaus subjekto, į kurį galėtų būti kreipiamasi dėl šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nurodytų kompensacijų sumokėjimo, pavadinimas, juridinio asmens arba kitos organizacijos ar jų padalinių kodas, buveinė, kontaktiniai duomenys arba fizinio asmens vardas, pavardė, deklaruota gyvenamoji vieta, kontaktiniai duomenys. Kai ši informacija viešai paskelbiama viename iš nacionalinių ir viename iš vietinių laikraščių, kai toks leidžiamas nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos vietoje, yra laikoma, kad žemės savininkui, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinui, taip pat fiziniam ar juridiniam asmeniui arba kitai organizacijai ar jų padaliniams, naudojančiams žemę pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotą sutartį, ir (ar) Nekilnojamojo turto registre įregistruoto nekilnojamojo daikto savininkui ar patikėtinui apie šiame įstatyme nurodytas teritorijas, nustatytas tenkinant viešąjį interesą, ir jose taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, o šio įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nurodytiems fiziniams ar juridiniams asmenims arba kitoms organizacijoms ar jų padaliniams – apie teisę gauti šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nurodytas kompensacijas pranešta skelbimo išspausdinimo viename iš nacionalinių laikraščių dieną.

4. Jei nežinoma žemės sklypo savininko, fizinio asmens, naudojančio žemę pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotą sutartį, ir (ar) nustatytoje šiame įstatyme nurodytoje teritorijoje esančio Nekilnojamojo turto registre įregistruoto nekilnojamojo daikto savininko ar patikėtinio gyvenamoji vieta, informacija apie šiame įstatyme nurodytas teritorijas, nustatytas tenkinant viešąjį interesą, ir jose taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas žemės sklypui (jo daliai) paskelbiama šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.

5. Kai šiame įstatyme nurodyta teritorija buvo nustatyta tenkinant viešąjį interesą, informacija apie šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nurodytais dokumentais nustatomą mažesnio, kaip anksčiau nustatyta, dydžio tą pačią šiame įstatyme nurodytą teritoriją viešai paskelbiama šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka. Jei žemės sklypai nebepatenka į nustatytą sumažėjusią tą pačią šiame įstatyme nurodytą teritoriją (arba jų dalis, patenkanti į šią teritoriją, pasikeičia), šių žemės sklypų savininkai, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtiniai, taip pat fiziniai ar juridiniai asmenys arba kitos organizacijos ar jų padaliniai, naudojančys žemę pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotą sutartį, ir (ar) šioje nustatytoje teritorijoje esančių Nekilnojamojo turto registre įregistruotų nekilnojamųjų daiktų savininkai ar patikėtiniai apie tai informuojami šio straipsnio 2–4 dalyse nustatyta tvarka.

12 straipsnis. Įrašų ir (ar) žymų apie šiame įstatyme nurodytą teritoriją Nekilnojamojo turto kadastrė ir Nekilnojamojo turto registre panaikinimas arba pakeitimas. Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo nustatytoje šiame įstatyme nurodytoje teritorijoje pabaiga.

1. Kai pripažįstamos netekusiomis galios visos šiame įstatyme nurodytoje teritorijoje nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas įstatymo įsigaliojimo dieną žemės sklypo, patenkančio į šiam įstatyme nurodytą teritoriją, kurioje visos nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos buvo pripažintos netekusiomis galios, registro įrašė panaikina įrašus ir (ar) žymą apie šią teritoriją. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos netaikomos nuo įstatymo, kurio pagrindu pripažįstamos netekusiomis galios visos šiame įstatyme nurodytoje teritorijoje nustatytos šios specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įsigaliojimo dienos.

2. Kai nelieka objekto (objekto, kuriame vykdoma ir (ar) planuojama vykdyti ūkinę ir (ar) kitokia veikla, statinio ir (ar) įrenginio, arba kito šiame įstatyme nurodyto objekto ar veiklos), dėl kurio buvo nustatyta šiame įstatyme nurodyta teritorija arba objektas pasikeičia taip, kad dėl jo nustatyta šiame įstatyme nurodyta teritorija taip pat pasikeičia, Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas šio objekto savininko ar valdytojo arba žemės sklypo, patenkančio į nustatytą pasikeitusią ir (ar) panaikintą teritoriją, savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio (pateikus šio objekto savininko ar valdytojo, jei toks yra, rašytinį sutikimą) prašymu kartu su Nekilnojamojo turto kadastro nuostatuose nurodytais dokumentais šių nuostatų nustatyta tvarka ir sąlygomis žemės sklypo registro įrašė panaikina ir (ar) pakeičia įrašus ir (ar) žymą apie šią teritoriją. Kai objekto nelieka, specialiosios žemės naudojimo sąlygos žemės sklypui netaikomos nuo įrašų ir (ar) žymos apie šią teritoriją Nekilnojamojo turto kadastre ir Nekilnojamojo turto registre panaikinimo dienos. Kai objektas pasikeičia, specialiosios žemės naudojimo sąlygos žemės sklypui netaikomos nuo įrašų ir (ar) žymos apie šią teritoriją Nekilnojamojo turto kadastre ir Nekilnojamojo turto registre pakeitimo dienos.

3. Kai nustatyta šiame įstatyme nurodyta teritorija panaikinama teismo sprendimu, šio sprendimo pagrindu Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas per 5 darbo dienas nuo įsiteisėjusio teismo sprendimo gavimo dienos žemės sklypo, patenkančio į šią teritoriją, registro įrašė panaikina įrašus ir (ar) žymą apie šią teritoriją.

13 straipsnis. Kompensacijos dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo nustatytose šiame įstatyme nurodytose teritorijose

1. Kompensacijos dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo šiame įstatyme nurodytose teritorijose, nustatytose tenkinant viešąjį interesą, kai žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas neprivalomas (toliau – kompensacijos), apskaičiuojamos ir išmokamos Vyriausybės nustatyta tvarka vadovaujantis šio straipsnio 4 dalimi. Kompensacijos išmokamos vieną kartą arba mokamos kasmet ne ilgiau kaip 3 metus.

2. Kompensacijas turi teisę gauti žemės sklypo ar teritorijos, kurioje nesuformuoti žemės sklypai, patenkančių į nustatytas šiame įstatyme nurodytas teritorijas, savininkas, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis, taip pat kiti žemės naudotojai pagal kiekvieno jų atskirai patiriamų nuostolių dydį.

3. Asmuo, turintis teisę į kompensaciją (ar šio asmens teisių ir pareigų perėmėjas), Vyriausybės nustatyta tvarka dėl jos kreipiasi į asmenį, suinteresuotą ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios tenkinant viešąjį interesą nustatyta šiame įstatyme nurodyta teritorija, vykdymu, ar į šio asmens teisių ir pareigų perėmėją, o, kai tokio nėra, – į instituciją, nustačiusią šią teritoriją.

4. Kompensacijos dydis apskaičiuojamas Vyriausybės nustatyta tvarka įvertinus žemės sklype ar teritorijoje, kurioje nesuformuoti žemės sklypai, patenkančiuose į nustatytas šiame įstatyme nurodytas teritorijas, taikomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų visumą: nuostolius, patiriamus dėl vykdomos veiklos, suplanuotos veiklos (kai buvo pradėtos vykdyti procedūros, reikalingos šiai veiklai) ir (ar) galimybės valdyti, naudoti ir (ar) disponuoti Nekilnojamojo turto registre įregistruotu nekilnojamoju daiktu sumažėjimo, galimybės naudoti žemės sklypą pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, žemės sklypo naudojimo būdą (būdus) praradimo, triukšmo mažinimo priemonių įgyvendinimo, kitus nuostolius. Kai viena ar abi šalys nesutinka su apskaičiuotu kompensacijos dydžiu ir (ar) kai dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo turi būti kompensuojama valstybinės žemės patikėtiniui teritorijose, kuriose nesuformuoti žemės sklypai,

nuostolių dydis apskaičiuojamas taikant Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatytą individualų turto ir (ar) verslo vertinimą (turto vertinimo metodas parenkamas atsižvelgiant į Vyriausybės nustatytus kriterijus), kurį užsako ir už vertinimo darbus sumoka šiuo vertinimu suinteresuota šalis. Tais atvejais, kai kompensacijos apskaičiuojamos teritorijose, kuriose nesuformuoti žemės sklypai, individualų turto ir (ar) verslo vertinimą užsako ir už vertinimo darbus sumoka asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu, ar šio asmens teisių ir pareigų perėmėjas, o, kai tokio nėra, – institucija, nustačiusi šią teritoriją. Kai dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo šiame įstatyme nurodytose teritorijose, nustatytose tenkinant viešąjį interesą, žemės sklypo savininkas netenka galimybės naudoti žemės sklypą pagal nustatytą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) žemės sklypo naudojimo būdą (būdus), dėl to patiriami nuostoliai apskaičiuojami įvertinant specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo laikotarpiu mokėtiną žemės mokesčio dydį ir negali būti mažesni už nuostolius, apskaičiuojamus atlyginant už visuomenės poreikiams paimamą žemę.

5. Kompensacijos nemokamos, kai:

1) dėl tų pačių ar skirtingų apribojimų taikymo buvo atlyginta, jei teritorija (jos dalis), kurioje dėl šių apribojimų taikymo buvo atlyginta, sutampa su naujai nustatyta šiame įstatyme nurodyta teritorija (jos dalimi);

2) kitais įstatymų nustatytais atvejais.

III SKYRIUS INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA

PIRMASIS SKIRSNIS AERODROMO APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

14 straipsnis. Aerodromo apsaugos zonos

Aerodromo apsaugos zonos nustatomos kariniams aerodromams ir civiliniams aerodromams.

15 straipsnis. Karinio aerodromo ir civilinio aerodromo apsaugos zonų dydis

1. Aerodromo apsaugos zona A – žemės ir (ar) vandens paviršiaus plotas, apribotas lygiašonės trapecijos, kurios mažesnis pagrindas sutampa su kilimo ir tūpimo tako (toliau – KTT) galu, o didesnis yra nutolęs nuo KTT galo tokiu atstumu:

1) 1 200 metrų (aerodromo, kurio KTT ilgis – iki 1 200 metrų); šiuo atveju trapecijos mažesniojo pagrindo ilgis – 60 metrų, o didesniojo – 420 metrų;

2) 3 400 metrų (aerodromo, kurio KTT ilgis – 1 200 metrų ir didesnis); šiuo atveju trapecijos mažesniojo pagrindo ilgis – 300 metrų, o didesniojo – 1 400 metrų.

2. Aerodromo apsaugos zona B – žemės ir (ar) vandens paviršiaus plotas, apribotas linijos, nutolusios nuo KTT išilginės ašies ir KTT slenksčio tokiu atstumu (išskyrus aerodromo apsaugos zoną A):

1) 200 metrų (aerodromo, kurio KTT ilgis – iki 1 200 metrų);

2) 300 metrų (aerodromo, kurio KTT ilgis – 1 200 metrų ir didesnis).

3. Aerodromo apsaugos zona C – žemės ir (ar) vandens paviršiaus plotas nuo aerodromo apsaugos zonos B krašto iki linijos, nutolusios nuo KTT išilginės ašies ir KTT slenksčio tokiu atstumu (išskyrus aerodromo apsaugos zoną A):

1) 300 metrų (aerodromo, kurio KTT ilgis – iki 1 200 metrų);

2) 600 metrų (aerodromo, kurio KTT ilgis – 1 200 metrų ir didesnis).

4. Aerodromo apsaugos zona D – žemės ir (ar) vandens paviršiaus plotas nuo aerodromo apsaugos zonos C krašto iki linijos, nutolusios nuo KTT išilginės ašies ir KTT slenksčio tokiu atstumu:

1) 2,7 kilometro (aerodromo, kurio KTT ilgis – iki 800 metrų);

2) 3,6 kilometro (aerodromo, kurio KTT ilgis – 800 metrų ir didesnis, bet mažesnis nei 1 200 metrų);

3) 5,1 kilometro (aerodromo, kurio KTT ilgis – 1 200 metrų ir didesnis).

5. Aerodromo apsaugos zona E (taikoma tik aerodromams, kurių KTT ilgis – 1 200 metrų ir didesnis) – žemės ir (ar) vandens paviršiaus plotas nuo aerodromo apsaugos zonos D krašto iki apskritimo, kurio centras yra aerodromo kontrolės taškas ir spindulys – 15 kilometrų, linijos.

16 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos karinio aerodromo ir civilinio aerodromo apsaugos zonose

1. Nesuderinus Vyriausybės patvirtinto Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos, rekonstravimo, įrenginių įrengimo ir želdinių sodinimo (įveisimo) derinimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka, draudžiama toliau nurodytose aerodromo apsaugos zonose:

1) apsaugos zonose A ir B – statyti ir rekonstruoti statinius ir įrengti įrenginius, nepriklausomai nuo jų aukščio;

2) apsaugos zonoje C – statyti ir rekonstruoti statinius ir įrengti įrenginius, kurių aukštis aerodromo žemiausio KTT slenksčio altitudės atžvilgiu yra 20 metrų ir didesnis;

3) apsaugos zonoje D – statyti ir rekonstruoti statinius ir įrengti įrenginius, kurių aukštis aerodromo žemiausio KTT slenksčio altitudės atžvilgiu yra 45 metrai ir didesnis;

4) apsaugos zonoje E – statyti ir rekonstruoti statinius ir įrengti įrenginius, kurių aukštis aerodromo žemiausio KTT slenksčio altitudės atžvilgiu yra 100 metrų ir didesnis;

5) apsaugos zonose A, B ir C – sodinti želdinius (išskyrus žolinius augalus), įveisti miškus, parkus, medelynus, pramoninius sodus;

6) apsaugos zonose A, B, C, D ir E – tiesti elektros tinklus ir elektroninių ryšių infrastruktūros linijas (išskyrus požemines), statyti statinius ir įrengti įrenginius, kurie skleidžia radijo ir elektromagnetines bangas, spinduliuoja ar atspindi šviesą, keldami pavojų orlaivių skrydžių saugai, ir gali turėti neigiamą įtaką aviacijos ryšių, navigacijos ir stebėjimo sistemų veiklai, taip pat dėl kurių veiklos blogėja matomumas, statyti ar rekonstruoti fermas, sąvartynus ir kitus statinius, apie kuriuos telksis paukščiai ir laukiniai gyvūnai.

2. Civilinės aviacijos administracija nepritaria projektui ar numatomai veiklai civilinių ir karinių, naudojamų civilinių orlaivių skrydžiams, aerodromų apsaugos zonose, jei šio straipsnio 1 dalyje nurodyti darbai trukdys skrydžių saugai, kariuomenės vadas nepritaria projektui ar numatomai veiklai karinio aerodromo apsaugos zonose, jei šie darbai kels grėsmę karinės aviacijos saugumui.

ANTRASIS SKIRSNIS KELIŲ APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

17 straipsnis. Kelių apsaugos zonos

Kelių apsaugos zonos nustatomos:

- 1) magistraliniams keliams;
- 2) krašto keliams;
- 3) rajoniniams keliams;
- 4) vietinės reikšmės I–III kategorijos keliams;
- 5) vietinės reikšmės IV kategorijos keliams.

18 straipsnis. Kelių apsaugos zonų dydis

1. Magistralinių kelių apsaugos zona – žemės juosta po 70 metrų abipus kelio briaunų.
2. Krašto kelių apsaugos zona – žemės juosta po 50 metrų abipus kelio briaunų.
3. Rajoninių kelių apsaugos zona – žemės juosta po 20 metrų abipus kelio briaunų.
4. Vietinės reikšmės I–III kategorijos kelių apsaugos zona – žemės juosta po 10 metrų abipus kelio briaunų.

5. Vietinės reikšmės IV kategorijos kelių apsaugos zona – žemės juosta po 3 metrus abipus kelio briaunų.

19 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos kelių apsaugos zonose

1. Kelių apsaugos zonose draudžiama:

- 1) statyti pastatus, kurie nesusiję su transporto priemonių ir keleivių aptarnavimu;
- 2) įrengti išorinę reklamą keliuose, virš kelių ir kelių apsaugos zonose, išskyrus standus, eismo dalyvius informuojančius apie kelio būklę;
- 3) įrengti išorinę reklamą gatvėse ir prie jų, jeigu ji gali užstoti technines eismo reguliavimo priemones, pabloginti matomumą, akinti eismo dalyvius, kelti pavojų eismo dalyviams;
- 4) naudoti reklamą, imituojančią kelio ženklus ir (arba) naudojančią kelio ženklų simboliką.

2. Kelių apsaugos zonose, Teritorijų planavimo įstatyme, Statybos įstatyme ar Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka negavus kelio savininko pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

- 1) statyti statinius ar įrengti įrenginius, išskyrus statinius ar įrenginius, kurių statyba ar įrengimas draudžiami pagal šio straipsnio 1 dalį, taip pat laikinus sniegą sulaikančius įrenginius rudens, žiemos ir pavasario laikotarpiais;
- 2) statyti paminklinius akcentus-simbolius;
- 3) įrengti karjerus, vandens telkinius;
- 4) dirbti įvairius darbus, sandėliuoti bet kokias medžiagas, išskyrus medžiagas, skirtas kelių statybos darbams.

3. Kelio savininkas nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jei šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai trukdys kelių transporto eismo saugai ar sutrikdys transporto priemonių eismą.

TREČIASIS SKIRSNIS

GELEŽINKELIO KELIŲ IR JŲ ĮRENGINIŲ, GELEŽINKELIO ŽELDINIŲ APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

20 straipsnis. Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonos

Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonos nustatomos:

- 1) geležinkelio keliams ir jų įrenginiams:
 - a) viešosios geležinkelių infrastruktūros keliams ir jų įrenginiams;
 - b) privažiuojamiesiems geležinkelio keliams ir jų įrenginiams;
 - c) siauriesiems geležinkeliams (600 mm ir 750 mm pločio vėžės) ir jų įrenginiams;
- 2) geležinkelio želdiniams.

21 straipsnis. Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonų dydis

1. Viešosios geležinkelių infrastruktūros kelių ir jų įrenginių, siaurųjų geležinkelių (600 mm ir 750 mm pločio vėžės) ir jų įrenginių apsaugos zona:

1) miesto gyvenamosiose vietovėse – žemės juosta po 20 metrų abipus kraštinių geležinkelio kelių ašių, bet zonos riba negali būti arčiau kaip 5 metrai iki geležinkelio statinio (geležinkelio kelio ir jo priklausinių);

2) kaimo gyvenamosiose vietovėse – žemės juosta po 45 metrus abipus kraštinių geležinkelio kelių ašių, bet zonos riba negali būti arčiau kaip 5 metrai iki geležinkelio statinio (geležinkelio kelio ir jo priklausinių), išskyrus šios straipsnio dalies 3 punkte nurodytą atvejį;

3) pervažose kaimo gyvenamosiose vietovėse – žemės juosta po 70 metrų abipus kraštinių geležinkelio kelių ašių; ši zona tolygiai siaurėja iki 45 metrų (400 metrų atstumu į abi puses nuo pervažos).

2. Privažiuojamųjų geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zona sutampa su geležinkelio kelio statinio ribomis, bet zonos riba negali būti arčiau kaip 3,1 metro nuo geležinkelio kelio ašies.

3. Geležinkelio želdinių apsaugos zona – žemės juosta kaimo gyvenamosiose vietovėse po 25 metrus abipus viešosios geležinkelio infrastruktūros kelio, siaurojo geležinkelio (600 mm ir 750 mm pločio vėžės) kelio, prasidedanti 20 metrų atstumu nuo kraštinių geležinkelio kelių ašių.

22 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonose

1. Geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonose, geležinkelio želdinių apsaugos zonose draudžiama statyti ir rekonstruoti pastatus (jei rekonstravimo metu didėja pastato išorės matmenys), nesusijusius su geležinkelių transporto veikla.

2. Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar susisieikimo ministro nustatyta tvarka negavus geležinkelių infrastruktūros valdytojo ar želdinius prižiūrinčios įmonės pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

1) statyti ir rekonstruoti statinius (išskyrus pastatus, kurių statyba ar rekonstravimas draudžiami pagal šio straipsnio 1 dalį), tiesti inžinerinius tinklus;

2) įrengti pervažas ir perėjas;

3) atlikti įvairius kasybos, sprogdinimo, melioravimo darbus;

4) kasti žemę giliau kaip 0,3 metro, mechanizuotai lyginti gruntą;

5) sodinti medžius ir krūmus;

6) kirsti medžius ir krūmus, išskyrus atvejus, kai šie medžiai ir krūmai susisieikimo ministro nustatyta tvarka pripažinti keliančiais pavojų geležinkelių transporto eismo saugai.

3. Geležinkelių infrastruktūros valdytojas ar želdinius prižiūrinti įmonė nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jei šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai trukdys numatytam geležinkelio kelių ir jų įrenginių plėtros vystymui ir priežiūrai, neužtikrins eismo saugos reikalavimų ir kels pavojų aplinkai, žmonių turtui, gyvybei ar sveikatai.

**KETVIRTASIS SKIRSNIS
ELEKTROS TINKLŲ APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS
ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS**

23 straipsnis. Elektros tinklų apsaugos zonos

Elektros tinklų apsaugos zonos nustatomos:

1) elektros oro linijoms (toliau – oro linijos);

2) elektros kabelių oro linijoms (toliau – oro kabelių linijos);

3) elektros kabelių požeminėms linijoms (toliau – požeminės kabelių linijos);

4) elektros kabelių povandeninėms linijoms (toliau – povandeninės kabelių linijos);

5) transformatorių pastotėms;

6) transformatorinėms ir skirstomiesiems punktams.

24 straipsnis. Elektros tinklų apsaugos zonų dydis

1. Oro linijos apsaugos zona – žemės juosta išilgai oro linijos, kurios ribos nustatomos matuojant horizontalų atstumą abipus kraštinių oro linijos laidų, ir oro erdvė virš šios juostos. Oro linijos apsaugos zonos ribos nustatomos atsižvelgiant į šios linijos įtampą:

1) iki 1 kV įtampos oro linijoms – po 2 metrus;

2) 6 ir 10 kV įtampos oro linijoms – po 10 metrų;

3) 35 kV įtampos oro linijoms – po 15 metrų;

4) 110 kV įtampos oro linijoms – po 20 metrų;

5) 330 ir 400 kV įtampos oro linijoms – po 30 metrų;

6) 750 kV įtampos oro linijoms – po 40 metrų.

2. Oro kabelių linijos apsaugos zona – žemės juosta išilgai oro kabelių linijos, kurios ribos yra po 2 metrus abipus kraštinių kabelių, ir oro erdvė virš šios juostos.

3. Požeminės kabelių linijos apsaugos zona – žemės juosta išilgai požeminių kabelių linijos, kurios ribos yra po 1 metrą abipus šios linijos, vanduo virš jos ir žemė po šia juosta.

4. Oro linijos apsaugos zona ir oro kabelių linijos apsaugos zona išilgai šių linijų ir kabelių sankirtos su vandens telkiniais (upėmis, kanalais, ežerais ir kitais) – oro erdvė virš vandens telkinių paviršiaus, matuojant horizontalų atstumą nuo kraštinių laidų ar kabelių: laivybiniais vandens telkiniams – 100 metrų atstumu, nelaivybiniais vandens telkiniams – atstumais, nustatytais šio straipsnio 1 ir 2 dalyse.

5. Povandeninės kabelių linijų apsaugos zona – žemės (dugno) juosta išilgai povandeninės kabelių linijos, kurios ribos yra po 100 metrų abipus šios linijos kabelių inžinerinio statinio išorinių ribų (jei kabelių inžinerinio statinio nėra, – nuo šios linijos kraštinių kabelių), ir vanduo virš šios juostos.

6. Transformatorių pastotės, skirstyklos, srovės keitimo stoties apsaugos zona atitinkamai sutampa su transformatorių pastotės, skirstyklos ir srovės keitimo stoties statiniais ir įrenginiais užstatyta teritorija ir oro erdvė virš jos. Uždaroms transformatorių pastotėms apsaugos zonos nenustatomos.

7. Transformatorinės ar skirstomojo punkto apsaugos zona yra 5 metrų pločio žemės juosta aplink transformatorinę ar skirstomąjį punktą ir oro erdvė virš šios juostos. Integruotoms į pastatą transformatorinėms apsaugos zonos nenustatomos.

25 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos elektros tinklų apsaugos zonose

1. Elektros tinklų apsaugos zonose draudžiama:

1) statyti gyvenamosios, kultūros, mokslo, gydymo, maitinimo, paslaugų, prekybos, administracinės, viešbučių, transporto, sporto paskirties pastatus 110 kV ir aukštesnės įtampos oro linijų apsaugos zonose;

2) statyti ir (ar) įrengti stadionus, sporto, žaidimų aikšteles, turgavietes, pavojingų medžiagų talpyklas ir saugyklas, sąvartynus, viešojo transporto stoteles;

3) statyti ir (ar) įrengti visų rūšių transporto priemonių ir mechanizmų stovėjimo ir saugojimo aikšteles oro linijų apsaugos zonose;

4) organizuoti renginius, susijusius su žmonių susibūrimu, sandėliuoti bet kokias medžiagas, išskyrus skirtas elektros tinklų statybos darbams vykdyti;

5) gadinti, užtvirti ar užversti kelius, skirtus privažiuoti prie elektros tinklų;

6) laidyti aitvarus ir skraidymo aparatų sportinius modelius, skraidyti bet kokio tipo skraidymo aparatais žemiau kaip 30 metrų virš aukščiausio oro linijos laido, išskyrus elektros tinklų naudotojų naudojamus elektros tinklų priežiūrai skirtus skraidymo aparatus;

7) stovėti visų rūšių transportui po oro linijų laidais 330 kV ir aukštesnės įtampos oro linijų apsaugos zonose;

8) barstyti iš lėktuvų ir kitų skraidymo aparatų trąšas ir chemikalus ant 35 kV ir aukštesnės įtampos oro linijų, transformatorių pastotėlių, skirstyklų ir srovės keitimo stočių;

9) naudoti ugnį ir atlikti ugnies darbus, įrengti bei naudoti laužavietes, kepsnines, turistines viryklės, laikinas lauko pirtis ir kitus atvirus arba uždarus ugnies šaltinius, taip pat bet kokius aukštos temperatūros, galinčius sukelti ugnį, įrenginius, išskyrus atvejį, nurodytą šio straipsnio 2 dalies 8 punkte.

2. Elektros tinklų apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar Lietuvos Respublikos energetikos ministro nustatyta tvarka negavus perdavimo sistemos operatoriaus ar skirstomųjų tinklų operatoriaus pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

1) statyti statinius ir (ar) įrengti įrenginius, išskyrus statinius ir įrenginius, kurių statyba draudžiama pagal šio straipsnio 1 dalį;

2) keisti pastato (patalpos, patalpų) ar inžinerinio statinio paskirtį;

3) rekonstruoti, griauti statinius ar išardyti įrenginius;

4) įrengti gyvūnų laikymo aikšteles, vielines užtvartas ir metalines tvoras;

5) atlikti įvairius kasybos, dugno gilinimo, žemės kasimo (lyginimo), sprogdinimo, melioravimo, užtvindymo darbus;

6) sodinti, auginti arba kirsti želdinius (išskyrus krūmus ir žolinius augalus);

7) mechanizuotai laistyti žemės ūkio kultūras;

8) naudoti ugnį ir atlikti ugnies darbus technologiniams procesams vykdyti;

9) įrengti visų rūšių transporto priemonių ir kitų mechanizmų stovėjimo aikšteles požeminių kabelių linijų apsaugos zonose;

10) dirbti smūginiais ir (ar) vibraciją sukeliančiais mechanizmais požeminių kabelių linijų apsaugos zonose;

11) keisti žemės paviršiaus altitudes daugiau kaip 0,3 metro (kasti gruntą arba užpilti papildomą grunto sluoksnį) požeminių ir povandeninių kabelių linijų apsaugos zonose;

12) nuleisti inkarus, plaukti su nuleistais inkarais ir kitais dugną siekiančiais įrankiais povandeninių kabelių linijų apsaugos zonose;

13) įvažiuoti transporto priemonėms ir kitiems mechanizms, kurių aukštis su krovinio arba be jo yra daugiau kaip 4,5 metrai nuo kelio (žemės) paviršiaus oro linijų ir oro kabelių linijų apsaugos zonoje.

3. Perdavimo sistemos operatorius ar skirstomųjų tinklų operatorius nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jei šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai pažeis elektros tinklų techninės saugos reikalavimus ir (ar) kels pavojų aplinkai, žmonių turtui, jų gyvybei ar sveikatai.

PENKTASIS SKIRSNIS

MAGISTRALINIŲ DUJOTIEKIŲ IR NAFTOTIEKIŲ (PRODUKTOTIEKIŲ) APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

26 straipsnis. Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonos

Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonos nustatomos:

1) magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) vamzdinams;

2) talpykloms kondensatui laikyti ir dujoms iš jo pašalinti;

3) kitiems magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) įrenginiams ir statiniams (stotims, uždarymo įtaisams, valymo ir diagnozavimo įtaisų paleidimo ir priėmimo kameroms, slėgio ribojimo mazgams).

27 straipsnis. Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonų dydis

1. Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) vamzdino apsaugos zona – žemės juosta išilgai vamzdino trasos, kurios ribos yra po 25 metrus abipus vamzdino ašies, virš šios juostos esanti oro erdvė, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš ir po šia juosta.

2. Talpyklos kondensatui laikyti ir dujoms iš jo pašalinti apsaugos zona – 50 metrų pločio žemės juosta aplink talpyklą, virš šios juostos esanti oro erdvė ir žemė po šia juosta.

3. Kitų magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) įrenginių ir statinių (stočių, uždarymo įtaisų, valymo ir diagnozavimo įtaisų paleidimo ir priėmimo kamerų, slėgio ribojimo mazgų) apsaugos zona – žemės juosta, kurios ribos yra 25 metrų atstumu aplink teritorijos, kurioje yra šie įrenginiai ar statiniai, aptvėrimą, virš šios juostos esanti oro erdvė ir žemė po šia juosta.

28 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonose

1. Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonose draudžiama:

1) statyti pastatus, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytus atvejus;

2) statyti ir (ar) įrengti sporto, žaidimų aikšteles, stadionus, turgavietes, lauko teatrus ir kitus viešam susibūrimui skirtus inžinerinius statinius ir įrenginius;

3) statyti ir (ar) įrengti degalines, pavojingų medžiagų talpyklas, saugyklas ir sąvartynus;

4) statyti ir (ar) įrengti transporto priemonių sustojimo vietas, transporto priemonių ar kitų mechanizmų stovėjimo ir saugojimo aikšteles, taip pat tiesti kelius ir geležinkelių kelius išilgai vamzdyno trasos, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodytus atvejus;

5) įrengti turistines stovyklavietes, taip pat statyti ir (ar) įrengti bei laikyti vagonėlius, kilnojamuosius namelius, kemperius, palapines ir medžioklės bokštelių;

6) 3 metrų atstumu į abi puses nuo vamzdyno išorinės sienelės lygiagrečiai su magistralinių dujotiekių ar naftotiekių (produktotiekių) vamzdynu tiesti kitus inžinerinius tinklus, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 5 punkte nurodytus atvejus;

7) 6 metrų atstumu į abi puses nuo vamzdyno ašies, taip pat 6 metrų atstumu aplink talpyklos kondensatui laikyti ir dujoms iš jo pašalinti aptvėrimą ir (arba) 27 straipsnio 3 dalyje nurodytų kitų magistralinių dujotiekių ar naftotiekių (produktotiekių) įrenginių aptvėrimą sodinti ir auginti želdinius (išskyrus žolinius augalus), įveisti miškus, parkus, medelynus, pramoninius sodus;

8) sandėliuoti bet kokias medžiagas (išskyrus pašarus, energetikos ministro nustatyta tvarka gavus magistralinio dujotiekio ar naftotiekio (produktotiekio) savininko ar valdytojo pritarimą ir medžiagas, skirtas magistralinių dujotiekių ar naftotiekių (produktotiekių) statybos darbams). Šis reikalavimas negalioja magistralinių dujotiekių, įgilintų ne mažiau nei 20 metrų nuo vandens telkinio dugno, apsaugos zonose;

9) pilti druskas (išskyrus atvejus, kai druska barstomi keliai), chemines medžiagas, kurios gali pakenkti magistraliniam dujotiekiui ar naftotiekiui (produktotiekiui), atliekas;

10) gadinti, užtvirti ar užversti kelius, skirtus privažiuoti prie magistralinių dujotiekių ar naftotiekių (produktotiekių);

11) naudoti ugnį ir atlikti ugnies darbus, įrengti bei naudoti laužavietes, kepsnines, turistines virykles, laikinas lauko pirtis ir kitus atvirus arba uždarus ugnies šaltinius, taip pat bet kokius aukštos temperatūros, galinčius sukelti ugnį, įrenginius, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 15 punkte nurodytą atvejį;

12) ardyti vamzdyno pakrančių tvirtinimus, vandens pralaidas, žemės ir kitus įrenginius, saugančius magistralinį dujotiekį ar naftotiekį (produktotiekį) nuo pažeidimų;

13) organizuoti renginius, susijusius su žmonių susibūrimu;

14) nuleisti inkarus, plaukti su nuleistais inkarais ir kitais vandens telkinių dugną siekiančiais įrankiais. Šis reikalavimas negalioja magistralinių dujotiekių, įgilintų ne mažiau nei 20 metrų nuo vandens telkinio dugno, apsaugos zonose;

15) sustoti visų rūšių transportui magistralinio dujotiekio ar naftotiekio (produktotiekio) apsaugos zonų susikirtimuose su valstybinės reikšmės keliais, išvažinėti žemę, suformuojant vėžes (provėžas), važiuoti esamomis vėžėmis (provėžomis) bet kokiomis transporto priemonėmis ir jų junginiais. Šis reikalavimas netaikomas, kai magistralinio dujotiekio ar naftotiekio (produktotiekio) savininkas ar valdytojas atlieka magistralinio dujotiekio ar naftotiekio (produktotiekio) eksploatacijos, remonto ar statybos darbus ir kai priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos atlieka gaisrų gesinimo ar kitus žmonių paieškos ir gelbėjimo darbus arba pasirengimą šiems darbams;

16) medžiojant naudoti šaunamuosius ginklus, kai magistralinio dujotiekio ar naftotiekio (produktotiekio) trasa eina virš žemės paviršiaus ir (ar) yra įrengta perpumpavimo stotis.

2. Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar energetikos ministro nustatyta tvarka negavus šių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) savininko ar valdytojo pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

1) statyti statinius ir (ar) įrengti įrenginius, išskyrus statinius ir įrenginius, kurių statyba (įrengimas) draudžiama pagal šio straipsnio 1 dalį;

2) statant valstybinio jūrų uosto infrastruktūrą ir suprastruktūrą – statyti pastatus;

3) rekonstruoti, griauti statinius ar išardyti įrenginius, keisti pastato (patalpos, patalpų) ar inžinerinio statinio paskirtį;

4) statant valstybinio jūrų uosto infrastruktūrą ir suprastruktūrą – statyti ir (ar) įrengti transporto priemonių sustojimo vietas, transporto priemonių ar kitų mechanizmų stovėjimo ir saugojimo aikšteles, taip pat tiesti kelius ir geležinkelių kelius išilgai vamzdyno trasos;

5) 3 metrų atstumu į abi puses nuo vamzdyno išorinės sienelės lygiagrečiai su magistralinių dujotiekių ar naftotiekių (produktotiekių) vamzdynu tiesti drenažo vamzdžius;

6) naudoti žemės gelmių išteklius ir ertmes, vykdyti vandens telkinių gilinimo ir valymo darbus;

7) vykdyti tiesioginius žemės gelmių geologinius tyrimus ir kitus darbus, susijusius su gręžinių, iškasų įrengimu ir grunto bandinių ėmimu;

8) krauti į stirtas šieną, šiaudus, šakas, medieną;

9) priskirti žemę mėgėjų sodo teritorijoms;

10) skirti žuvininkystės plotus, pramoniniu būdu žvejoti ir gaudyti vandens gyvūnus;

11) kapoti bei pjaustyti ledą vandens telkiniuose;

12) vykdyti žemės melioravimo, drėkinimo ir sausinimo, kasybos, užtvindymo darbus;

13) vykdyti žemės darbus (grunto kasimo, supylimo, tankinimo darbus) ar požeminius darbus giliau kaip 0,3 metro;

14) keisti žemės paviršiaus altitudes daugiau kaip 0,3 metro (kasti gruntą arba užpilti papildomą grunto sluoksnį);

15) naudoti ugnį ir atlikti ugnies darbus technologiniams procesams vykdyti;

16) dirbti smūginiais ir (ar) vibraciją sukeliančiais mechanizmais;

17) vykdyti sprogdinimo darbus;

18) statyti ir eksploatuoti uosto infrastruktūrą ir uosto suprastruktūrą;

19) kirsti ir (ar) kapoti želdinius (išskyrus žolinius augalus);

20) būti aptvertų magistralinių dujotiekių ar naftotiekių (produktotiekių) įrenginių teritorijose;

21) važiuoti krovininėmis transporto priemonėmis, jų junginiais ir kitais mechanizmais neįrengus kelio.

3. Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) savininkas ar valdytojas nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jei šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai pažeis magistralinių dujotiekių ar naftotiekių (produktotiekių) techninės saugos reikalavimus ir (ar) kels pavojų aplinkai, žmonių turtui, jų gyvybei ar sveikatai.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

SKIRSTOMŲJŲ DUJOTIEKIŲ APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

29 straipsnis. Skirstomųjų dujotiekių apsaugos zonos

Skirstomųjų dujotiekių apsaugos zonos nustatomos šioms, ne didesnių kaip 16 bar slėgio, skirstomųjų dujotiekių dalims:

- 1) dujotiekių vamzdynams;
- 2) dujų slėgio reguliavimo įrenginiams;
- 3) katodinės saugos įrenginiams;
- 4) suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) įrenginiams.

30 straipsnis. Skirstomųjų dujotiekių apsaugos zonų dydis

1. Dujotiekių vamzdyno apsaugos zona – žemės juosta išilgai vamzdyno trasos, virš šios juostos esanti oro erdvė, žemė po šia juosta bei vanduo virš ir po šia juosta:

1) ne didesnio kaip 5 barų slėgio dujotiekių vamzdynų apsaugos zonos ribos yra 1 metras abipus vamzdyno sienelės;

2) didesnio kaip 5 barai, bet ne didesnio kaip 16 barų slėgio dujotiekių vamzdynų apsaugos zonos ribos yra po 2 metrus abipus vamzdyno sienelės.

2. Dujų slėgio reguliavimo įrenginių apsaugos zona – žemės juosta aplink šį įrenginį:

1) dujų slėgio reguliavimo įrenginių (ne didesnio kaip 5 barai darbinio slėgio) apsaugos zonos ribos yra 2 metrai aplink šį įrenginį, o jei šis įrenginys yra pastate, apsaugos zonos ribos yra 2 metrai aplink šį pastatą;

2) dujų slėgio reguliavimo įrenginių (didesnio kaip 5 barai darbinio slėgio, bet ne didesnio nei 16 barų darbinio slėgio) apsaugos zonos ribos yra 7 metrai aplink šį įrenginį, o jei šis įrenginys yra pastate, apsaugos zonos ribos yra 7 metrai aplink šį pastatą.

3. Katodinės saugos įrenginių, esančių ne pastate, apsaugos zona – 2 metrų pločio žemės juosta aplink įrenginį.

4. SGD įrenginių apsaugos zonų dydžiai nustatyti šio įstatymo 1 priede.

31 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos skirstomųjų dujotiekių apsaugos zonose

1. Skirstomųjų dujotiekių apsaugos zonose draudžiama:

1) statyti ir (ar) įrengti pavojingų medžiagų saugyklos, talpyklos, įrengti sąvartynus;
2) sandėliuoti bet kokias medžiagas, išskyrus atvejus, kai vykdomi skirstomųjų dujotiekių remonto, rekonstravimo ir avarijų, sutrikimų ar kitų įvykių (gedimų) lokalizavimo ir likvidavimo darbai;

3) pilti druskas (išskyrus atvejus, kai druska barstomi keliai), chemines medžiagas, kurios gali pakenkti skirstomiesiems dujotiekams, atliekas;

4) sodinti ir auginti želdinius (išskyrus žolinius augalus);

5) nuleisti inkarus, plaukti su nuleistais inkarais ir kitais vandens telkinių dugną siekiančiais įrankiais;

6) vykdyti sprogdinimo darbus, taip pat tuo atveju, kai sprogdinimo darbų poveikio riba patenka į dujotiekių apsaugos zoną;

7) gadinti, užtvirti ar užversti kelius, skirtus privažiuoti prie skirstomųjų dujotiekių, jų įrenginių ir įtaisų;

8) naudoti ugnį ir atlikti ugnies darbus, įrengti bei naudoti laužavietes ir kitus atvirus arba uždarus ugnies šaltinius, taip pat bet kokius aukštos temperatūros įrenginius, kurie galėtų pažeisti ar kelti grėsmę dujotiekiui, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 6 punkte nurodytus atvejus;

9) ardyti vandens telkinių kranto tvirtinimus, pakrantes, vandens pralaidas ir kitus įrenginius ties dujotiekių perėjimais per vandens telkinius.

2. Skirstomųjų dujotiekių apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar energetikos ministro nustatyta tvarka negavus skirstomųjų dujotiekių savininko ar valdytojo pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

1) statyti, rekonstruoti, griauti statinius ir įrengti, išardyti įrenginius, išskyrus statinius ir įrenginius, kurių statyba (įrengimas) draudžiama pagal šio straipsnio 1 dalį;

2) vykdyti tiesioginius žemės gelmių geologinius tyrimus ir kitus darbus, susijusius su gręžinių, iškasų įrengimu ir grunto bandinių (išskyrus dirvos pavyzdžius) ėmimu, vandens telkinių gilinimo, kasybos darbus;

3) įrengti sporto, žaidimų aikšteles, turgavietes, transporto sustojimo vietas ir stovėjimo aikšteles;

4) keisti žemės paviršiaus altitudes daugiau kaip 0,3 metro (nukasti gruntą arba užpilti papildomą grunto sluoksnį);

5) vykdyti žemės darbus (grunto kasimo, supylimo, tankinimo darbus) ar požeminius darbus giliau kaip 0,3 metro;

6) naudoti ugnį ir atlikti ugnies darbus technologiniams procesams vykdyti;

7) dirbti smūginiais ir/ar vibraciją sukeliančiais mechanizmais;

8) vykdyti žemės melioravimo, drėkinimo ir sausinimo darbus;

9) būti aptvertų skirstomųjų dujotiekių įrenginių, įtaisų ir objektų teritorijose.

3. Skirstomųjų dujotiekių savininkas ar valdytojas nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jei šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai pažeis skirstomųjų dujotiekių techninės saugos reikalavimus ir (ar) kels pavojų aplinkai, žmonių turtui, jų gyvybei ar sveikatai.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

MAGISTRALINIŲ DUJOTIEKIŲ VIETOVĖS KLASIŲ TERITORIJOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

32 straipsnis. Magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijos

Magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijos nustatomos magistralinio dujotiekio vamzdinams.

33 straipsnis. Magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijų dydis

Magistralinių dujotiekių vietovės klasės teritorija – žemės juosta išilgai magistralinio dujotiekio vamzdžio trasos, kurios ribos yra po 200 metrų abipus vamzdžio ašies ir 200 metrų atstumu nuo kraštinių jo taškų.

34 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijose

1. Magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme, Žemės įstatyme ar energetikos ministro nustatyta tvarka negavus šių dujotiekių savininko ar valdytojo pritarimo (derinimo) projektui ar numatomi veiksmai, draudžiama:

- 1) formuoti ir pertvarkyti žemės sklypus;
- 2) keisti ir (ar) nustatyti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, žemės sklypų naudojimo būdą (būdus), teritorijos naudojimo reglamentą;
- 3) statyti ir rekonstruoti statinius, įrengti įrenginius;
- 4) keisti statinių ir (ar) patalpų paskirtį;
- 5) organizuoti renginius, susijusius su žmonių susibūrimu.

2. Magistralinių dujotiekių savininkas ar valdytojas nepritaria projektui ar numatomi veiksmai, jei šio straipsnio 1 dalyje nurodyti darbai pažeis magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijose taikomus užstatymo normatyvus, magistralinių dujotiekių techninės saugos reikalavimus ir (ar) kels pavojų aplinkai, žmonių turtui, jų gyvybei ar sveikatai.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

NAFTOS IR NAFTOS PRODUKTŲ ĮRENGINIŲ APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

35 straipsnis. Naftos ir naftos produktų įrenginių apsaugos zonos

Naftos ir naftos produktų įrenginių apsaugos zonos nustatomos:

- 1) naftos ir naftos produktų, išskyrus suskystintas naftos dujas, talpykloms (toliau – naftos ir naftos produktų talpyklos);
- 2) skystųjų degalų kolonėlėms.

36 straipsnis. Naftos ir naftos produktų įrenginių apsaugos zonų dydis

1. Naftos ir naftos produktų talpyklų apsaugos zona yra žemės juosta aplink šias talpyklas. Apsaugos zona nustatoma nuo pylimo ar atitvarinės sienos (toliau – užtvara) išorinės ribos, juosiančios naftos ir naftos produktų talpyklas, jei tokia užtvara yra. Jei užtvaros nėra, apsaugos zona nustatoma nuo naftos ir naftos produktų talpyklos išorinės sienelės. Naftos ir naftos produktų talpyklų apsaugos zonos ribos nustatomos atsižvelgiant į talpyklų turį: nuo 0,45 m³ iki 60 m³ – 10 metrų, o daugiau kaip 60 m³ – 15 metrų.

2. Skystųjų degalų kolonėlės apsaugos zona – 7 metrai pločio žemės juosta aplink šį įrenginį ir oro erdvė virš jos.

37 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos naftos ir naftos produktų įrenginių apsaugos zonose

Naftos ir naftos produktų talpyklų ir skystųjų degalų kolonėlių apsaugos zonose draudžiama:

- 1) statyti statinius ir įrengti įrenginius, nesusijusius su naftos ir naftos produktų talpyklų, skystųjų degalų degalinių įrenginių reikmėmis; sandėliuoti bet kokias medžiagas ir konstrukcijas, išskyrus medžiagas ir konstrukcijas, skirtas naftos ir naftos produktų talpyklų ir skystųjų degalų degalinių įrenginių statybos darbams vykdyti;
- 2) sodinti, auginti arba kirsti želdinius (išskyrus žolinius augalus);
- 3) naudoti ugnį ir atlikti ugnies darbus.

DEVINTASIS SKIRSNIS

SUSKYSTINTŲ NAFTOS DUJŲ ĮRENGINIŲ APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

38 straipsnis. Suskystintų naftos dujų įrenginių apsaugos zonos

Suskystintų naftos dujų įrenginių apsaugos zonos nustatomos:

- 1) antžeminiams suskystintų naftos dujų rezervuarams;
- 2) požeminiams suskystintų naftos dujų rezervuarams;
- 3) suskystintų naftos dujų dujinimo įrenginiams;
- 4) grupiniams suskystintų naftos dujų balionų įrenginiams;
- 5) suskystintų naftos dujų kolonėlėms;
- 6) suskystintų naftos dujų balionų pildymo, siurblinės ir (ar) kompresorinės (dujų pildymo posto, dujų pildymo stoties) pastatams;
- 7) suskystintų naftos dujų balionų sandėliams;
- 8) suskystintų naftos dujų balionų sandėliavimo aikštelėms ir (ar) konteineriams.

39 straipsnis. Suskystintų naftos dujų įrenginių apsaugos zonų dydis

1. Suskystintų naftos dujų įrenginių apsaugos zona – žemės juosta aplink suskystintų naftos dujų įrenginį ir (ar) jo įtaisus arba statinį, kuriame yra šie įrenginiai, ir oro erdvė virš šio įrenginio ir (ar) jo įtaisų arba statinio, kuriame yra šie įrenginiai.
2. Suskystintų naftos dujų įrenginių apsaugos zonų dydžiai nustatyti šio įstatymo 1 priede.

40 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos suskystintų naftos dujų įrenginių apsaugos zonose

Suskystintų naftos dujų įrenginių apsaugos zonose draudžiama:

- 1) statyti statinius ir įrengti įrenginius, nesusijusius su suskystintų naftos dujų įrenginių reikmėmis; sandėliuoti bet kokias medžiagas, išskyrus medžiagas ir konstrukcijas, skirtas suskystintų naftos dujų įrenginių statybos ir remonto darbams vykdyti;
- 2) sodinti, auginti arba kirsti želdinius (išskyrus žolinius augalus);
- 3) naudoti ugnį ir atlikti ugnies darbus.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ, PAVIRŠINIŲ NUOTEKŲ TVARKYMO INFRASTRUKTŪROS APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

41 straipsnis. Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos

Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos nustatomos:

- 1) vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo vamzdynamics, įrengiamiems iki 2,5 metro gylyje;
- 2) vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo vamzdynamics, įrengiamiems giliau kaip 2,5 metro;
- 3) magistraliniams vamzdynamics, kurių skersmuo yra 400 milimetrų ir didesnis;

- 4) vandens rezervuarams, skaidrintuvams;
- 5) vandens tiekimo bokštams, vandens ir nuotekų siurblinėms, nuotekų rezervuarams.

42 straipsnis. Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonų dydis

1. Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo vamzdynų, įrengiamų iki 2,5 metro gylyje, apsaugos zona – žemės juosta išilgai vamzdyno trasos, kurios ribos yra po 2,5 metro abipus vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos.
2. Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo vamzdynų, įrengiamų giliau kaip 2,5 metro, apsaugos zona – žemės juosta išilgai vamzdyno trasos, kurios ribos yra po 5 metrus abipus vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos.
3. Magistralinių vamzdynų, kurių skersmuo yra 400 milimetrų ir didesnis, apsaugos zona – žemės juosta išilgai vamzdyno trasos, kurios ribos yra po 10 metrų abipus vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos.
4. Vandens rezervuarų, skaidrintuvų apsaugos zona – 30 metrų pločio žemės juosta aplink šių įrenginių išorines ribas.
5. Vandens tiekimo bokštų, vandens ir nuotekų siurblinių, nuotekų rezervuarų apsaugos zona – 10 metrų pločio žemės juosta aplink šių statinių ar įrenginių išorines ribas.

43 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonose

1. Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonose draudžiama:

- 1) pilti druskas (išskyrus atvejus, kai druska barstomi keliai);
- 2) sandėliuoti pašarus, trąšas bei chemines medžiagas, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 8 punkte nurodytus atvejus;
- 3) statyti ir (ar) įrengti sąvartynus, stambiagabaričių atliekų surinkimo aikšteles;
- 4) pilti chemines medžiagas ir jų tirpalus, naftą ir jos produktus;
- 5) vykdyti grunto sprogdinimo darbus;
- 6) vandens telkiniuose nuleisti inkarus, plaukti su nuleistais inkarais ir kitais vandens telkinių dugną siekiančiais įrankiais. Šis reikalavimas negalioja magistralinių vamzdynų, kurių skersmuo yra 400 milimetrų ir didesnis, įgilintų ne mažiau nei 10 metrų nuo vandens telkinio dugno, apsaugos zonose, įvertinant galimą vandens telkinio dugno išplovimą ir pasikeitimą;
- 7) vandens telkiniuose cheminėmis medžiagomis naikinti augaliją;
- 8) gadinti, užtvirti ar užversti kelius, skirtus privažiuoti prie vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros.

2. Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar Lietuvos Respublikos aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus šios infrastruktūros savininko ar valdytojo pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

- 1) statyti, rekonstruoti, griauti statinius ir įrengti, išardyti įrenginius, išskyrus statinius ir įrenginius, kurių statyba (įrengimas) draudžiama pagal šio straipsnio 1 dalį;
- 2) sodinti ir auginti želdinius (išskyrus žolinius augalus);
- 3) melioruoti, drėkinti ir sausinti žemę;
- 4) keisti žemės paviršiaus altitudes daugiau kaip 0,3 metro (kasti gruntą arba užpilti papildomą grunto sluoksnį) ar vykdyti požeminius darbus;
- 5) gilinti vandens telkinius, kasti bei siurbti jų dugną;
- 6) vykdyti tiesioginius žemės gelmių geologinius tyrimus ir kitus darbus, susijusius su gręžinių įrengimu ir grunto (išskyrus dirvą) bandinių ėmimu;
- 7) sandėliuoti bet kokias medžiagas, išskyrus medžiagas, skirtas vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros statybos ir remonto darbams, ir medžiagas, nurodytas šio straipsnio 1 dalies 1 punkte;

8) uosto teritorijoje – sandėliuoti pašarus, trąšas bei chemines medžiagas.

3. Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros savininkas ar valdytojas nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jei šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai pažeis vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros techninės saugos reikalavimus ir (ar) kels pavojų aplinkai, žmonių turtui, jų gyvybei ar sveikatai.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS

VIEŠŲJŲ RYŠIŲ TINKLŲ ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ INFRASTRUKTŪROS APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

44 straipsnis. Viešųjų ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zonos

Viešųjų ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zonos nustatomos:

- 1) požeminių viešųjų ryšių tinklų laidinėms linijoms;
- 2) kitų viešųjų ryšių tinklų laidinėms linijoms;
- 3) kitiems elektroninių ryšių infrastruktūros objektams.

45 straipsnis. Viešųjų ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zonų dydis

1. Požeminių viešųjų ryšių tinklų laidinių linijų apsaugos zona – žemės juosta išilgai požeminių viešųjų ryšių tinklų laidinių linijų, kurios ribos yra po 1 metrą abipus šių laidinių linijų, vanduo virš jos ir žemė po šia juosta.

2. Kitų viešųjų ryšių tinklų laidinių linijų apsaugos zona – žemės juosta išilgai kitų viešųjų ryšių tinklų laidinių linijų, kurios ribos yra po 2 metrus abipus šių laidinių linijų, oro erdvė virš jos ir žemė po šia juosta.

3. Kitų elektroninių ryšių infrastruktūros objektų apsaugos zona – 2 metrų pločio žemės juosta aplink šiuos objektus.

46 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos viešųjų ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zonose

1. Viešųjų ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos nustatyta tvarka negavus elektroninių ryšių infrastruktūros savininko ar valdytojo pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

- 1) statyti, rekonstruoti, griauti statinius ir įrengti, išardyti įrenginius;
- 2) pilti druskas (išskyrus atvejus, kai druska barstomi keliai), sandėliuoti pašarus, trąšas bei chemines medžiagas;
- 3) vykdyti tiesioginius žemės gelmių geologinius tyrimus, kasybos, sprogdinimo darbus;
- 4) keisti žemės paviršiaus altitudes daugiau kaip 0,3 metro (kasti gruntą arba užpilti papildomą grunto sluoksnį) ar vykdyti požeminius darbus;
- 5) dirbti smūginiais ir (ar) vibraciją sukeliančiais mechanizmais;
- 6) naudoti ugnį ir atlikti ugnies darbus;
- 7) sodinti ir auginti želdinius (išskyrus žolinius augalus);
- 8) įrengti visų rūšių transporto priemonių ir mechanizmų stovėjimo ir saugojimo aikšteles.

2. Elektroninių ryšių infrastruktūros savininkas ar valdytojas nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jei šio straipsnio 1 dalyje nurodyti darbai trikdytų viešojo ryšių tinklo ir (ar) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų veikimą, pažeistų viešojo ryšių tinklo ir (ar) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų saugumą, viešojo ryšių tinklo vientisumą.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS

ŠILUMOS PERDAVIMO TINKLŲ APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

47 straipsnis. Šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonos

Šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonos nustatomos:

- 1) šilumos perdavimo tinklų dalims:
 - a) antžeminiams šilumos perdavimo tinklų vamzdynams;
 - b) požeminiams šilumos bei karšto vandens perdavimo tinklų vamzdynams;
- 2) šilumos perdavimo tinklų technologiniams priklausiniams:
 - a) šiluminėms kameroms, sklendžių aptarnavimo paviljonams, drenažo šuliniams, termofikacinio vandens bei drenažo siurbliams, grupiniams šilumos punktams;
 - b) išilgai požeminių šilumos bei karšto vandens perdavimo tinklų vamzdynų paklotiems drenažo vamzdžiams, telesignalizacijos kabeliams bei jiems priklausantiems įrenginiams.

48 straipsnis. Šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonų dydis

1. Antžeminių šilumos perdavimo tinklų vamzdynų ir požeminių šilumos bei karšto vandens perdavimo tinklų vamzdynų apsaugos zona – žemės juosta išilgai antžeminio šilumos perdavimo tinklų vamzdyno ar požeminių šilumos bei karšto vandens perdavimo tinklų vamzdyno, kurios ribos yra po 5 metrus abipus kanalo (arba vamzdyno, jei vamzdynas paklotas bekanaliu būdu) išorinių ribų ir žemė po šia juosta.

2. Šiluminių kamerų, sklendžių aptarnavimo paviljonų, drenažo šulinių, termofikacinio vandens bei drenažo siurblių, grupinių šilumos punktų apsaugos zona – 5 metrų pločio žemės juosta aplink šių įrenginių ir (ar) statinių išorines ribas ir žemė po šia juosta.

3. Išilgai požeminių šilumos bei karšto vandens perdavimo tinklų vamzdynų paklotų drenažo vamzdžių, telesignalizacijos kabelių bei jiems priklausančių įrenginių apsaugos zona – žemės juosta išilgai šių priklausinių, kurios ribos yra po 5 metrus abipus šių inžinerinių tinklų ir įrenginių išorinių ribų bei žemė virš ir po šia juosta.

49 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonose

1. Šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonose draudžiama:

1) pilti druskas (išskyrus atvejus, kai druska barstomi keliai), chemines medžiagas, kurios gali pakenkti šilumos perdavimo tinklams ar jų dalims, atliekas;

2) gadinti, užverti ar užversti kelius, skirtus privažiuoti prie šilumos perdavimo tinklų;

3) 2 metrų atstumu į abi puses nuo tinklo kanalo (vamzdyno, drenažo) išorinių ribų sodinti ir auginti želdinius (išskyrus žolinius augalus). Likusioje šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonoje sodinant ir (ar) auginant želdinius, šiems darbams vykdyti turi būti gautas šilumos perdavimo tinklų savininko ar valdytojo pritarimas šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

2. Šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar energetikos ministro nustatyta tvarka negavus šių šilumos perdavimo tinklų savininko ar valdytojo pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

1) statyti, rekonstruoti, griauti statinius ir įrengti, išardyti įrenginius;

2) keisti žemės paviršiaus altitudes (kasti gruntą arba užpilti papildomą grunto sluoksnį);

3) dirbti smūginiais ir/ar vibraciją sukeliančiais mechanizmais, vykdyti grunto sprogdinimo darbus;

4) vykdyti žemės darbus (grunto kasimo, supylimo, tankinimo darbus) ar požeminius darbus giliau kaip 0,3 metro;

5) statyti ir (ar) įrengti sporto, žaidimų aikšteles, stadionus, turgavietes, lauko teatrus, pramogų zonas ir kitus viešam susibūrimui skirtus inžinerinius statinius ir įrenginius, degalines, pavojingų medžiagų talpyklas, saugyklas ir sąvartynus, transporto priemonių sustojimo vietas ir stovėjimo aikšteles;

6) sandėliuoti bet kokias medžiagas, išskyrus medžiagas, skirtas šilumos perdavimo tinklų ir jų technologinių įrenginių statybos ir remonto darbams;

7) vykdyti tiesioginius žemės gelmių geologinius tyrimus ir kitus darbus, susijusius su gręžinių įrengimu ir grunto (išskyrus dirvą) bandinių ėmimu;

8) tiesti kitus inžinerinius tinklus.

3. Šilumos perdavimo tinklų savininkas ar valdytojas nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jei šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai pažeis šilumos perdavimo tinklų techninės saugos reikalavimus ir (ar) kels pavojų aplinkai, žmonių turtui, jų gyvybei ar sveikatai.

IV SKYRIUS

SANITARINĖS APSAUGOS IR AERODROMO TRIUKŠMO APSAUGINĖS ZONOS, NUOLATINIŲ UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ ŽIDINIŲ APSAUGOS ZONOS

PIRMASIS SKIRSNIS

SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

50 straipsnis. Sanitarinės apsaugos zonos

Atsižvelgiant į planuojamą ir (ar) vykdomą ūkinę veiklą, sanitarinės apsaugos zonos nustatomos:

1) gamybiniais objektams – objektams, kuriuose vykdoma gamybinė veikla, susijusi su prekių ir gaminių (vartojimo prekių, tarpinių produktų arba gamybos priemonių) gamyba, išskyrus branduolinės energetikos objektus;

2) komunaliniams objektams – objektams, kuriuose vykdoma ūkinė veikla, susijusi su nuotekų ir atliekų tvarkymu, žmonių palaikų laidojimu ir kremavimu, išskyrus branduolinės energetikos objektus;

3) branduolinės energetikos objektams;

4) pastatams, kuriuose laikomi ūkiniai gyvūnai, su esančiais prie jų mėšlo ir srutų kaupimo įrenginiais arba be jų.

51 straipsnis. Sanitarinės apsaugos zonų nustatymo pagrindai

1. Sanitarinės apsaugos zonų dydį nurodo šis įstatymas arba asmens, planuojančio ir (ar) vykdančio ūkinę veiklą pasirinkimu šis dydis nustatomas atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu. Jei poveikio visuomenės sveikatai vertinimas atliktas, nustatant sanitarinės apsaugos zoną taikomas poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu nustatytas sanitarinės apsaugos zonos dydis.

2. Sanitarinės apsaugos zonos nustatomos aplink stacionarius taršos šaltinius, esančius statiniuose ir (ar) įrenginiuose ar jų grupėse arba jiems skirtose teritorijose, kuriuose planuojama ar vykdoma ūkinė veikla ir (ar) objektai, arba aplink statinių ar įrenginių, kuriuose yra minėti taršos šaltiniai, išorines atitvaras ar ribas (atsižvelgiant į ūkinės veiklos rūšį, taršos šaltinių išsidėstymą). Sanitarinės apsaugos zonos nustatomos aplink šių objektų stacionarius taršos šaltinius, išmetančius (išleidžiančius, paskleidžiančius) aplinkos oro teršalus, kvapus, triukšmą ar kitus fizikinius veiksnius.

3. Nustatant sanitarinės apsaugos zonas, ūkinės veiklos išmetamų (išleidžiamų, paskleidžiamų) aplinkos oro teršalų, kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių sukeliama žmogaus sveikatai kenksminga aplinkos tarša už sanitarinės apsaugos zonų ribų neturi viršyti ribinių užterštumo (ar kitokių) verčių, nustatytų gyvenamosios paskirties pastatų (namų), viešbučių, mokslo, poilsio, gydymo paskirties pastatų, su apgyvendinimu susijusių specialiosios paskirties pastatų, rekreacijai skirtų objektų aplinkai.

4. Sanitarinės apsaugos zonos ūkinei veiklai ir (ar) objektams negali būti nustatomos ir įrašomos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą ar registruojamos Nekilnojamojo turto registre tose teritorijose, kuriose objektai, kuriuos draudžiama statyti, planuoti ar įrengti sanitarinės apsaugos zonoje, yra pastatyti ar įrengti, jų statyba pradėta ar statybą leidžiantys dokumentai išduoti ir (ar) šiuos objektus galima planuoti pagal teritorijų planavimo

dokumentus. Šios straipsnio dalies nuostatos dėl sanitarinės apsaugos zonų nustatymo netaikomos šio įstatymo 9 straipsnio 5 dalyje nurodytais atvejais.

5. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu įvertinus konkrečios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, šiuo įstatymu nurodytas ar poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu nustatytas sanitarinės apsaugos zonos dydis gali būti sumažintas arba padidintas laikantis šio straipsnio 3 dalyje nustatytų principų.

6. Jeigu objektai išdėstyti kompleksiskai (pramonės rajonas, įmonių grupė ar kiti) ir tarp jų nėra objektų, kuriuos draudžiama statyti ar įrengti sanitarinės apsaugos zonoje, gali būti nustatoma bendra jų sanitarinės apsaugos zona.

52 straipsnis. Sanitarinės apsaugos zonų dydis

1. Gamybinių objektų sanitarinės apsaugos zonos nustatomos gamybinės veiklos rūšims atsižvelgiant į Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus patvirtintą Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių. Gamybinių objektų sanitarinės apsaugos zonų dydis nurodytas šio įstatymo 2 priede.

2. Komunaliniai objektai ir jų sanitarinės apsaugos zonų dydis nurodyti šio įstatymo 3 priede.

3. Branduolinės energetikos objektų sanitarinės apsaugos zonų dydis dėl galimo neigiamo jonizuojančiosios spinduliuotės poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai nustatomas ir tikslinamas pagal gyventojų gaunamas ar prognozuojamas apšvitos dozes, kurios įvertinamos atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu.

4. Pastatų, kuriuose laikomi ūkiniai gyvūnai, su esančiais prie jų mėšlo ir srutų kaupimo įrenginiais arba be jų sanitarinės apsaugos zonų dydis nurodytas šio įstatymo 4 priede.

53 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos sanitarinės apsaugos zonoje

1. Šio įstatymo 50 straipsnio 1, 2 ir 4 punktuose nurodytose sanitarinės apsaugos zonoje draudžiama statyti sodo namus, gyvenamosios, viešbučių, kultūros, mokslo (bendrojo lavinimo, profesinės, aukštąsias mokyklas, vaikų darželius, lopšelius ir kitus pastatus, skirtus neformaliajam švietimui), poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatus, specialiosios paskirties pastatus, susijusius su apgyvendinimu, įrengti minėtų objektų patalpas kitos paskirties statiniuose ir (ar) rekonstruojant arba remontuojant statinius, keisti statinių ir (ar) patalpų paskirtį į šioje dalyje nurodytas paskirtis, planuoti teritorijas rekreacijai ir minėtų objektų statybai, išskyrus atvejus, kai šie objektai naudojami tik įmonės vykdomos veiklos reikmėms.

2. Branduolinės energetikos objektų sanitarinės apsaugos zonoje draudžiama:

- 1) atlikti darbus ir veiksmus, nurodytus šio straipsnio 1 dalyje;
- 2) auginti augalus ir gyvulius ar kitus gyvūnus maisto produktų, farmacijos produktų, kūno priežiūros ir kosmetikos priemonių gamybai;
- 3) rinkti ir naudoti miškų, vandens telkinių gėrybes pramoniniu būdu komerciniais tikslais;
- 4) gaminti ir sandėliuoti sprogiąsias medžiagas;
- 5) gaminti ir sandėliuoti ginklus ir šaudmenis, išskyrus ginklų ir šaudmenų, skirtų krašto apsaugai, valstybės sienos apsaugai bei branduolinės energetikos objekto fizinei saugai užtikrinti, laikymą;

6) gaminti ir bandyti skraidančius aparatus;

7) branduolinės energetikos objekto riboto patekimo zonos (kaip apibrėžta Branduolinės energijos įstatyme) dalyje, esančioje 50 metrų atstumu nuo branduolinės energetikos objekto, kuriame branduolinė energija naudojama elektros ir (ar) šilumos energijos gamybai, kuriame yra saugomas panaudotas branduolinis kuras ir (ar) kuriame yra labai radioaktyvios atliekos – statyti, rekonstruoti statinius, įrengti įrenginius, keisti statinių paskirtį, sodinti želdinius (išskyrus žolinius augalus), įveisti miškus, parkus, medelynus, pramoninius sodus.

3. Branduolinės energetikos objektų sanitarinės apsaugos zonoje galima kita įstatymais leidžiama veikla, nesusijusi su branduolinės energetikos objektų statyba, eksploatavimu,

eksploatavimo nutraukimu ar uždarytų radioaktyviųjų atliekų atliekynų priežiūra, tik gavus energetikos ministro, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro, Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos nustatyta tvarka visų branduolinės energetikos objekto sanitarinės apsaugos zonoje veiklą vykdančių licencijų turėtojų (kaip apibrėžta Branduolinės energijos įstatyme) ir Radiacinės saugos centro pritarimus numatomi ūkinei veiklai.

4. Radiacinės saugos centras nepritaria šio straipsnio 3 dalyje nurodytai numatomi veiklai, jei, pateikus sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka atliktą šio straipsnio 3 dalyje nurodytoje veikloje dalyvaujančių gyventojų apšvitos dozių vertinimą, nustatoma, kad jų gaunamos apšvitos dozės gali viršyti sveikatos apsaugos ministro gyventojams nustatytas apribotąsias dozes.; licencijos turėtojas – jei šio straipsnio 3 dalyje nurodyta veikla sutrikdys branduolinės energetikos objektų veiklą, trukdys užtikrinti branduolinės, radiacinės, fizinės saugos ir avarinės parengties reikalavimus ir (ar) vykdyti branduolinės energetikos objektų statybos ir griovimo, radioaktyviųjų atliekų ir panaudoto branduolinio kuro tvarkymo darbus. Licencijos turėtojas pritaria šio straipsnio 3 dalyje nurodytai numatomi veiklai tik gavęs Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos sutikimą. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija sutinka dėl licencijos turėtojo pritarimo tik įsitikinusi, kad bus užtikrintas branduolinės, radiacinės ir fizinės saugos bei avarinės parengties reikalavimų įgyvendinimas, o tais atvejais, kai šiems reikalavimams įgyvendinti būtinos kompensuojančios priemonės – kad šios priemonės įdiegtos.

ANTRASIS SKIRSNIS AERODROMO TRIUKŠMO APSAUGINĖS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

54 straipsnis. Aerodromo triukšmo apsauginė zona

Aerodromo triukšmo apsauginė zona nustatoma aerodromams su dirbtine orlaivių kilimo ir tūpimo tako danga, kai kilimo ir tūpimo tako ilgis ne trumpesnis nei 1200 metrų.

55 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos aerodromo triukšmo apsauginėje zonoje

1. Aerodromo triukšmo apsauginėje zonoje draudžiama statyti gyvenamosios, mokslo (bendrojo lavinimo, profesinės, aukštąsias mokyklas, vaikų darželius, lopšelius ir kitus pastatus, skirtus neformaliajam švietimui), poilsio, gydymo paskirties pastatus, įrengti minėtų objektų patalpas kitos paskirties statiniuose ir (ar) rekonstruojant arba remontuojant statinius, keisti statinių ir (ar) patalpų paskirtį į šioje dalyje nurodytas paskirtis, planuoti teritorijas rekreacijai ir minėtų objektų statybai, išskyrus atvejus, kai šie objektai naudojami tik aerodromo valdytojo reikmėms ir (ar) su oro uosto veikla susijusiai veiklai vykdyti.

2. Aerodromo triukšmo apsauginėje zonoje draudžiama rekonstruoti (jei rekonstravimo metu didėja pastato išorės matmenys) gyvenamosios paskirties pastatus, sodo namus.

TREČIASIS SKIRSNIS NUOLATINIŲ JUODLIGĖS ŽIDINIŲ APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

56 straipsnis. Nuolatinio juodligės židinio apsaugos zona

Nuolatinio juodligės židinio apsaugos zona nustatoma nuolatiniam juodligės židiniui.

57 straipsnis. Nuolatinio juodligės židinio apsaugos zonos dydis

Nuolatinio juodligės židinio apsaugos zoną sudaro 3 metrų pločio žemės juosta aplink nuolatinį juodligės židinį žymintį ženklą nuo išorinės jo ribos.

58 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos nuolatinio juodligės židinio apsaugos zonoje

Nuolatinio juodligės židinio apsaugos zonoje draudžiama bet kokia ūkinė ir (ar) kitokia veikla.

V SKYRIUS SAUGOMOS TERITORIJOS

PIRMASIS SKIRSNIS KULTŪROS PAVELDO OBJEKTŲ IR VIETОВIŲ TERITORIJOS, JŲ APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

59 straipsnis. Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijos, jų apsaugos zonos

Specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatomos:

- 1) kultūros paveldo objektų, nepaskelbtų saugomais, teritorijoms;
- 2) valstybės ar savivaldybių saugomų kultūros paveldo objektų teritorijoms ir vietovėms pagal šių objektų ir vietovių apsaugos tikslus, nurodytus teisės akte, kuriuo jie yra paskelbti saugomais;
- 3) valstybės ar savivaldybių saugomų kultūros paveldo objektų apsaugos zonoms;
- 4) valstybės ar savivaldybių saugomų kultūros paveldo vietovių apsaugos zonoms.

60 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos kultūros paveldo objektų teritorijose, kultūros paveldo vietovėse ir (ar) jų apsaugos zonose

1. Kultūros paveldo objekto, nepaskelbto saugomu, teritorijoje draudžiama naikinti ar kitaip žaloti kultūros paveldo objekto ir jo aplinkos autentiškumą bei vertingąsias savybes, registruotas Kultūros vertybių registre;

2. Moksliniam pažinimui saugomo kultūros paveldo objekto teritorijose, kultūros paveldo vietovėse ir (ar) jų apsaugos zonose draudžiama:

1) saugomo objekto teritorijoje, vietovėje – naikinti ar kitaip žaloti nekilnojamųjų kultūros vertybių ir jų aplinkos autentiškumą bei vertingąsias savybes, registruotas Kultūros vertybių registre;

2) neištirtose saugomo objekto teritorijos, vietovės dalyse – vykdyti darbus, nesusijusius su jų priežiūra ir konservavimu;

3) saugomo objekto teritorijoje, vietovėje ir jų apsaugos nuo fizinio poveikio pozonyje – atlikti bet kokius vandens lygį keičiančius darbus arba veiksmus, galinčius sukelti grunto deformaciją sausumoje ar po vandeniu, vandens bangavimą;

4) saugomo archeologinio objekto teritorijoje – plėtoti žemdirbystę ar miškų ūkį, išskyrus savaime užaugančių medžių ir krūmų šalinimą;

5) saugomo objekto, kuriam Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nustatyta tvarka nustatytas rezervinis režimas, teritorijoje – atlikti ardomuosius tyrimus, tvarkybos darbus, vykdyti ūkinę veiklą;

6) saugomo objekto teritorijoje, vietovėje ir jų apsaugos zonose – naikinti ar kitaip žaloti nekilnojamosios kultūros vertybės informacinius stendus arba kultūros paveldo objektų ar vietovių teritorijos ir jų apsaugos zonos riboženklis ir kitus statinius ir (ar) daiktus, skirtus vertingosioms savybėms pažymėti ar parodančius, kad teritorija yra saugoma kaip nekilnojamoji kultūros vertybė. Šie statiniai ir (ar) daiktai gali būti keičiami ar statomi nauji tik gavus už kultūros paveldo apsaugą atsakingos institucijos pritarimą projektui ar numatomi veiklai Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, Statybos įstatyme ar kultūros ministro nustatyta tvarka;

7) saugomo objekto teritorijoje, vietovėje – atidengti autentiškas netirtas saugomas dalis ar elementus, atkasti netirtus pastatų rūsius, atidaryti laidojimo kriptas ar rūsius, atidengti ir judinti archeologinius sluoksnius, judinti, tirti, iškelti povandeninius objektus, atskiras jų dalis ar archeologinius radinius. Šiems darbams vykdyti turi būti gautas institucijos, atsakingos už kultūros paveldo apsaugą, leidimas, išduotas Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme nustatyta tvarka.

3. Viešajam pažinimui ir naudojimui saugomo kultūros paveldo objekto teritorijoje, vietovėje ir (ar) jų apsaugos zonose draudžiama:

1) saugomo objekto teritorijoje, vietovėje – naikinti ar kitaip žaloti nekilnojamųjų kultūros vertybių ir jų aplinkos autentiškumą bei jų vertingąsias savybes, registruotas Kultūros vertybių registre;

2) saugomo objekto teritorijoje, vietovėje ir jų apsaugos zonose:

a) statyti statinius, kurie aukščiau, apimtimi ar išraiška nustelbtų nekilnojamąsias kultūros vertybes arba trukdytų jas apžvelgti;

b) naikinti ar kitaip žaloti paminklines lentas, nekilnojamosios kultūros vertybės informacinius stendus arba kultūros paveldo objektų ar vietovių teritorijos ir jų apsaugos zonos riboženklis ir kitus statinius ir (ar) daiktus, skirtus vertingosioms savybėms pažymėti ar parodančius, kad teritorija yra saugoma kaip nekilnojamoji kultūros vertybė. Šie statiniai ir (ar) daiktai gali būti keičiami ar statomi nauji tik gavus už kultūros paveldo apsaugą atsakingos institucijos pritarimą projektui ar numatomai veiklai Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, Statybos įstatyme ar kultūros ministro nustatyta tvarka;

3) neištirtose saugomo objekto teritorijos, vietovės dalyse – vykdyti darbus, nesusijusius su jų priežiūra ir konservavimu;

4) neištirtose saugomo objekto teritorijos, vietovės dalyse – atidengti autentiškas netirtas saugomas dalis ar elementus, atkasti netirtus pastatų rūsius, atidaryti laidojimo kriptas ar rūsius, atidengti ir judinti archeologinius sluoksnius, judinti, tirti, iškelti povandeninius objektus, atskiras jų dalis ar archeologinius radinius. Šiems darbams vykdyti turi būti gautas institucijos, atsakingos už kultūros paveldo apsaugą, leidimas, išduotas Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme nustatyta tvarka.

4. Viešajam pažinimui ir naudojimui saugomo objekto teritorijoje, vietovėje ir (ar) jų apsaugos zonose, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme, Žemės įstatyme ar kultūros ministro nustatyta tvarka negavus už kultūros paveldo apsaugą atsakingos institucijos pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

1) saugomo objekto teritorijoje ir vietovėje – formuoti ir pertvarkyti žemės sklypus, keisti žemės sklypų naudojimo būdą (būdus), užstatymo tankį, intensyvumą, užstatymo tipą;

2) saugomo objekto teritorijoje, vietovėje ir jų apsaugos zonose:

a) statyti statinius ir įrenginius, keisti jų aukštį, keisti upių vagas, keisti esamus ir įrengti naujus vandens telkinius, keisti reljefą, steigti naujus ar plėsti esamus karjerus, sodinti vertingąsias savybes užstosiančius želdinius;

b) įrengti komercinės reklamas, lauko antenas ir kitus techninius įrenginius kultūros paveldo statinių išorėje.

5. Viešajai pagarbai saugomų kultūros paveldo objektų teritorijoje, vietovėje ir (ar) jų apsaugos zonose draudžiama:

1) saugomo objekto teritorijoje – naikinti ar kitaip žaloti saugomo objekto ir jo aplinkos autentiškumą bei vertingąsias savybes, registruotas Kultūros vertybių registre;

2) saugomo objekto teritorijoje, vietovėje ir jų apsaugos zonose – naikinti ar kitaip žaloti nekilnojamosios kultūros vertybės informacinius stendus arba kultūros paveldo objektų ar vietovių teritorijos ir jų apsaugos zonos riboženklis ir kitus statinius ir (ar) daiktus, skirtus vertingosioms savybėms pažymėti ar parodančius, kad teritorija yra saugoma kaip nekilnojamoji kultūros vertybė. Šie statiniai ir (ar) daiktai gali būti keičiami ar statomi nauji tik gavus už kultūros paveldo apsaugą atsakingos institucijos pritarimą projektui ar numatomai veiklai Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, Statybos įstatyme ar kultūros ministro nustatyta tvarka.

6. Už kultūros paveldo apsaugą atsakinga institucija nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jei šio straipsnio 2 dalies 6 punkte, 3 dalies 2 punkto b papunktyje, 4 dalyje ir 5 dalies 2 punkte nurodyti darbai vykdomi ne pagal paveldosaugos reikalavimus, jie sunaikins ir (ar) sužalos nekilnojamąsias kultūros vertybes ir (ar) jų vertingąsias savybes bei nekilnojamųjų kultūros vertybių ir jų aplinkos autentiškumą.

ANTRASIS SKIRSNIS

GAMTOS PAVELDO OBJEKTŲ TERITORIJOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

61 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos gamtos paveldo objektų teritorijose

1. Gamtos paveldo objektų teritorijose draudžiama:

- 1) naikinti ir (ar) žaloti gamtos paveldo objektus ar jų vertės požymius;
- 2) kasti ir (ar) arti žemę, vykdyti žemės darbus (grunto kasimo, supylimo, tankinimo darbus), perkelti į kitą vietą riedulius, išskyrus atvejus, kai šie darbai susiję su gamtos paveldo objektų atkūrimu, eksponavimu ar tvarkymu ir jiems vykdyti yra gautas už gamtos paveldo objekto teritorijos apsaugą atsakingos institucijos pritarimas šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka;
- 3) statyti statinius, įrengti įrenginius, nesusijusius su gamtos paveldo objektų atkūrimu, eksponavimu ar tvarkymu;
- 4) statyti ir (ar) įrengti užtvankas;
- 5) ne tam skirtose vietose statyti transporto priemones, palapines, kurti laužus, važinėti ne keliais;
- 6) sandėliuoti aktyvias chemines, degias bei sprogstamąsias medžiagas.

2. Gamtos paveldo objektų teritorijoje, Teritorijų planavimo įstatyme, Žemės įstatyme, Statybos įstatyme ar aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus už gamtos paveldo objekto teritorijos apsaugą atsakingos institucijos pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

- 1) formuoti ir pertvarkyti žemės sklypus;
- 2) keisti žemės sklypų naudojimo būdą (būdus), užstatymo tankį, intensyvumą, užstatymo tipą;
- 3) statyti statinius, išskyrus statinius, kurių statyba draudžiama pagal šio straipsnio 1 dalį;
- 4) rekonstruoti, kapitališkai remontuoti, griauti statinius, keisti pastato (patalpos, patalpų) ar inžinerinio statinio paskirtį, tiesti inžinerinius tinklus;
- 5) atlikti šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytus darbus.

3. Už gamtos paveldo objekto teritorijos apsaugą atsakinga institucija nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jei šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai sunaikins ir (ar) sužalos gamtos paveldo objektą ir (ar) jo vertės požymius arba neleis jo atkurti, eksponuoti ar tvarkyti.

TREČIASIS SKIRSNIS

GAMTOS PAVELDO OBJEKTŲ BUFERINĖS APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

62 straipsnis. Gamtos paveldo objektų buferinės apsaugos zonos dydis

Gamtos paveldo objekto buferinės apsaugos zonos ribos nustatomos aplink gamtos paveldo objekto teritoriją ne mažesniu atstumu, kaip:

- 1) 25 metrai, kai gamtos paveldo objektai yra kalvos, gūbriai, daubos, ozai, kopos, griovos, raguvos, smegduobės ir kitos reljefo formos, atstumą matuojant teigiamų reljefo formų atveju nuo papėdės, neigiamų – nuo šlaito viršutinės briaunos;
- 2) 25 metrai, kai gamtos paveldo objektai yra atodangos, skardžiai, olos, uolos, atstumą matuojant nuo šlaito viršutinės ir apatinės briaunos;
- 3) 5 metrai, kai gamtos paveldo objektai yra akmenys, atstumą matuojant nuo akmens kraštų statmenų projekcijų į žemės paviršių;
- 4) 25 metrai, kai gamtos paveldo objektai yra šaltiniai, ežerėliai, kriokliai, atstumą matuojant nuo vandens telkinio ribos;
- 5) 5 metrai, kai gamtos paveldo objektai yra medžiai, atstumą matuojant nuo medžio lajos projekcijos į žemės paviršių.

63 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonose

1. Gamtos paveldo objektų buferinės apsaugos zonos fizinės apsaugos pozonyje draudžiama:

1) kasti ir (ar) arti žemę, vykdyti žemės darbus (grunto kasimo, supylimo, tankinimo darbus), perkelti į kitą vietą riedulius, išskyrus atvejus, kai šie darbai susiję su gamtos paveldo objektų atkūrimu, eksponavimu ar tvarkymu ir jiems vykdyti yra gautas už gamtos paveldo objekto buferinės apsaugos zonos apsaugą atsakingos institucijos pritarimas šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka;

2) statyti statinius, įrengti įrenginius, nesusijusius su gamtos paveldo objektų atkūrimu, eksponavimu ar tvarkymu;

3) statyti ir (ar) įrengti užtvankas, išskyrus atvejus, kai atkuriami ir tvarkomi kultūros paveldo objektai;

4) ne tam skirtose vietose statyti transporto priemones, palapines, kurti laužus, važinėti ne keliais;

5) sandėliuoti aktyvias chemines, degias bei sprogstamąsias medžiagas.

2. Gamtos paveldo objektų buferinės apsaugos zonos vizualinės (regimosios) apsaugos pozonyje draudžiama statyti statinius ir įveisti želdinius, trukdančius apžvelgti gamtos paveldo objektus.

3. Gamtos paveldo objektų buferinės apsaugos zonos fizinės apsaugos pozonyje, Teritorijų planavimo įstatyme, Žemės įstatyme, Statybos įstatyme ar aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus už gamtos paveldo objekto buferinės apsaugos zonos apsaugą atsakingos institucijos pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

1) formuoti ir pertvarkyti žemės sklypus;

2) keisti žemės sklypų naudojimo būdą (būdus), užstatymo tankį, intensyvumą, užstatymo tipą;

3) statyti statinius, išskyrus statinius, kurių statyba draudžiama pagal šio straipsnio 1 dalį;

4) rekonstruoti, kapitališkai remontuoti, griauti statinius, tiesti inžinerinius tinklus;

5) atlikti šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytus darbus.

4. Už gamtos paveldo objekto buferinės apsaugos zonos apsaugą atsakinga institucija nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jei šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai sunaikins ir (ar) sužalos gamtos paveldo objektą ir (ar) jo vertės požymius arba neleis jo atkurti, eksponuoti ar tvarkyti.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

KULTŪRINIAI REZERVATAI (REZERVATAI – MUZIEJAI) IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

64 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos kultūriniuose rezervatuose (rezervatuose-muziejuose)

1. Kultūriniuose rezervatuose (rezervatuose-muziejuose) draudžiama keisti pagrindinę konservacinę žemės naudojimo paskirtį.

2. Kultūriniuose rezervatuose (rezervatuose-muziejuose) draudžiama ūkinė ir (ar) kitokia veikla, išskyrus šioje straipsnio dalyje nurodytą veiklą, Statybos įstatyme, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, kultūros ministro nustatyta tvarka gavus už kultūrinio rezervato (rezervato-muziejaus) apsaugą atsakingos institucijos pritarimą šiai veiklai:

1) mokslinio tyrimo ir muziejinį darbą;

2) pažesčių kultūrinio kraštovaizdžio teritorinių kompleksų bei objektų atkūrimą;

3) kultūrinio kraštovaizdžio teritorinių kompleksų bei objektų atkūrimą, remontą, tyrinėjimą, restauravimą ir konservavimą;

4) kultūrinio kraštovaizdžio teritorinių kompleksų bei objektų pritaikymą lankymui ir eksponavimui;

5) statinių ir (ar) įrenginių, kurių reikia rezervato steigimo ir veiklos tikslams įgyvendinti, statybą, rekonstravimą, remontą, griovimą ir (ar) išardymą, inžinerinių tinklų tiesimą ir (ar) demontavimą;

6) kitą veiklą, atitinkančią rezervato steigimo tikslus ir nepažeidžiančią rezervate saugomų vertybių.

3. Už kultūrinio rezervato (rezervato-muziejaus) apsaugą atsakinga institucija nepritaria projektui ar numatomi veiklai, jei šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai vykdomi ne pagal paveldosaugos reikalavimus, jie sunaikins ir (ar) sužalos nekilnojamąsias kultūros vertybes ir (ar) pažeis kultūrinio rezervato (rezervato-muziejaus) teritorijoje esančių nekilnojamųjų kultūros vertybių vertingąsias savybes ir jų autentiškumą.

PENKTASIS SKIRSNIS

GAMTINIAI REZERVATAI IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

65 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos gamtiniuose rezervatuose

1. Gamtiniuose rezervatuose draudžiama keisti pagrindinę konservacinę žemės naudojimo paskirtį.

2. Gamtiniuose rezervatuose draudžiama ūkinė ir (ar) kitokia veikla, išskyrus:

1) natūralių gamtinių procesų eigos tyrimus ir stebėjimus;

2) žmonių paieškos ir gelbėjimo, ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarių padarinių likvidavimo darbus, valstybės sienos ir (ar) krašto apsaugą, viešosios tvarkos palaikymą, aplinkos apsaugos ir saugomų teritorijų valstybinę kontrolę, priešgaisrinę apsaugą;

3) epizootijų atvejais – sanitarinių priemonių vykdymą;

4) statinių ir (ar) įrenginių, kurių reikia rezervato steigimo ir veiklos tikslams įgyvendinti, statybą, rekonstravimą, remontą, griovimą ir (ar) išardymą, inžinerinių tinklų demontavimą;

5) pažeisto gamtinio kraštovaizdžio, ekosistemų bei objektų, natūralių buveinių ir saugomų rūšių atkūrimą ir palaikymą, invazinių rūšių naikinimą;

6) kitų priemonių, atitinkančių rezervato steigimo tikslus, įgyvendinimą.

3. Šio straipsnio 2 dalies 1, 3, 4, 5 ir 6 punktuose nurodytą veiklą vykdyti draudžiama, Statybos įstatyme ar aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus už gamtinio rezervato apsaugą atsakingos institucijos pritarimo šiai veiklai. Už gamtinio rezervato apsaugą atsakinga institucija nepritaria projektui ar numatomi veiklai, jei nurodyti darbai sunaikins ir (ar) sužalos gamtiniame rezervate saugomas gamtos vertybes arba neleis jų atkurti, eksponuoti ar tvarkyti.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

VALSTYBINIŲ GAMTINIŲ REZERVATŲ BUFERINĖS APSAUGOS ZONOS IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

66 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos valstybinių gamtinių rezervatų buferinėse apsaugos zonose

1. Valstybinio gamtinio rezervato buferinės apsaugos zonoje draudžiama:

1) įrengti naujus karjerus;

2) naudoti trąšas ir augalų apsaugos produktus ne žemės ūkio naudmenose;

3) kirsti mišką pagrindinio naudojimo plynuoju kirtimu 300 metrų atstumu aplink rezervatą;

4) auginti ir dauginti genetiškai modifikuotus organizmus, augalus ir jų sėklas;

5) statyti statinius su įrenginiais ir (ar) įrengti įrenginius, kuriems reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai arba taršos leidimai, išskyrus kaimo turizmo sodybas, kurios taršos leidimus turėti privalo tik dėl to, kad planuoja per parą į aplinką išleisti daugiau kaip 5 kubinius metrus buitinių nuotekų;

6) keisti hidrologinį režimą, išskyrus natūralaus hidrologinio režimo atkūrimą, kuriam šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka turi pritarti už gamtinio rezervato buferinės zonos apsaugą atsakinga institucija.

2. Valstybinių gamtinių rezervatų buferinėse apsaugos zonose, Teritorijų planavimo įstatyme, Žemės įstatyme, Statybos įstatyme ar aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus už gamtinio rezervato buferinės zonos apsaugą atsakingos institucijos pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

1) formuoti ir pertvarkyti žemės sklypus;
2) keisti žemės sklypų naudojimo būdą (būdus), užstatymo tankį, intensyvumą, užstatymo tipą;

3) statyti, rekonstruoti, kapitališkai remontuoti, griauti statinius, tiesti inžinerinius tinklus;
4) vykdyti šio straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytą veiklą.

3. Už gamtinio rezervato buferinės zonos apsaugą atsakinga institucija nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jei nurodyti darbai sunaikins ir (ar) sužalos gamtiniame rezervate saugomas gamtos vertybes arba neleis jų atkurti, eksponuoti ar tvarkyti.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

KULTŪRINIAI DRAUSTINIAI IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

67 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos kultūriniuose draustiniuose

1. Kultūriniuose draustiniuose draudžiama:

1) naikinti ir (ar) žaloti nekilnojamąsias kultūros vertybes;
2) naikinti, keisti, žaloti reljefo formas;
3) įrengti naujus naudingųjų iškasenų karjerus ir šachtas, naujus gręžinius naftos ir dujų žvalgybai ir gavybai;
4) statyti statinius su įrenginiais ir (ar) įrengti įrenginius, kuriems reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai arba taršos leidimai, aukštybinius pastatus, naujus aerodromus;
5) statyti vėjo elektrines;
6) tiesti naujus antžeminius tranzitinius inžinerinius tinklus ir tranzitines susisiekimo komunikacijas;
7) įrengti atliekų saugojimo aikštes, sąvartynus, miestų, miestelių ir pramonės įmonių nuotekų valymo įrenginius;

2. Kultūriniuose draustiniuose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme, Žemės įstatyme, kultūros ministro nustatyta tvarka negavus už kultūrinio draustinio apsaugą atsakingos institucijos pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

1) formuoti ir pertvarkyti žemės sklypus;
2) keisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, žemės sklypų naudojimo būdą (būdus), užstatymo tankį, intensyvumą, užstatymo tipą, leistiną statinių aukštį;
3) statyti, rekonstruoti, kapitališkai remontuoti, griauti statinius, įrengti, pertvarkyti įrenginius, išskyrus statinius ir įrenginius, kurių statyba ar įrengimas draudžiami pagal šio straipsnio 1 dalį;
4) tiesti inžinerinius tinklus, išskyrus tinklus, kurių tiesimas draudžiamas pagal šio straipsnio 1 dalį;
5) keisti pastato (patalpos, patalpų) ar inžinerinio statinio paskirtį;
6) statyti ir (ar) įrengti užtvankas.

3. Už kultūrinio draustinio apsaugą atsakinga institucija nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jei šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai vykdomi ne pagal paveldosaugos reikalavimus, jie sunaikins ir (ar) sužalos nekilnojamąsias kultūros vertybes ir (ar) pažeis kultūrinio draustinio teritorijoje esančių nekilnojamųjų kultūros vertybių vertingąsias savybes ir jų autentiškumą.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

GAMTINIAI IR KOMPLEKSINIAI DRAUSTINIAI IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

68 straipsnis. Gamtiniai ir kompleksiniai draustiniai

Šiame skirsnyje nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos taikomos visuose gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose, taip pat ir esančiuose valstybiniuose parkuose ar biosferos rezervatuose. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos atskiroms gamtinių ir kompleksinių draustinių rūšims papildomai nustatytos šio skyriaus devintajame – dvidešimt antrajame skirsniuose.

69 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose

1. Gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose draudžiama:

1) naikinti ar žaloti reljefo formas;

2) pradėti durpių kasybą, įrengti naujus angliavandenilių (naftos ir (ar) dujų) išteklių tyrimo ir naudojimo gręžinius, naudingųjų iškasenų šachtas, karjerus, vykdyti tiesioginius naudingųjų iškasenų geologinius tyrimus;

3) rinkti, perkelti į kitą vietą už sklypo ribų, sprogdinti, pjaustyti ar kitaip naikinti didesnius kaip 0,5 kubinio metro riedulius, riedulynuose – visus akmenis; upėse ir ežeruose rinkti didesnius kaip 1 kubinis decimetras natūralius akmenis, juos pašalinti ar perkelti į kitą vietą, išskyrus atvejus, kai akmenų vandens telkiniuose perkėlimas būtinas vykdant draustiniuose leidžiamą veiklą arba šios veiklos vykdymui taikomos išimtys pagal šio straipsnio nuostatas ir šiems darbams vykdyti yra gautas už gamtinio ar kompleksinio draustinio apsaugą atsakingos institucijos pritarimas šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka;

4) reguliuoti (tvenkti (patvenkti) ir kitais būdais keisti vandens lygį, gylį ir (arba) krantų liniją,) upes ir ežerus, natūralų nuotėkį, išskyrus atvejus, kai gavus už gamtinio ar kompleksinio draustinio apsaugą atsakingos institucijos pritarimą:

a) vykdomi gerą vandens telkinio būklę užtikrinantys darbai ir darbai, skirti saugomų rūšių ir buveinių apsaugos priemonių įgyvendinimui;

b) atkuriamą erozijos nuardytą kranto liniją ir (ar) taikomos kitos priešerozinės kranto apsaugos priemonės, renatūralizuojamos ištiesintų upių vagos;

c) atkuriamas natūralus hidrologinis režimas;

d) užtikrinama nepakitusi valstybės sienos padėtis;

e) vykdomi ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarių padarinių likvidavimo darbai;

f) vykdomi šios straipsnio dalies 13 punkto b papunktyje nurodyti darbai;

5) įrengti naujus su draustinio paskirtimi nesusijusius vandens telkinius didelės ir vidutinės tikimybės potvynių grėsmės teritorijose, o kitose gamtinio ar kompleksinio draustinio teritorijose – viename žemės sklype įrengti vieną ar kelis dirbtinius vandens telkinius, kurių bendras plotas didesnis kaip 0,1 hektaro, išskyrus atvejus, kai jie susiję su draustinio kraštovaizdžio, gamtos ir nekilnojamųjų kultūros vertybių išsaugojimu ir šiems darbams vykdyti yra gautas už gamtinio ar kompleksinio draustinio apsaugą atsakingos institucijos pritarimas šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka;

6) sausinti naujus nemelioruotus žemės plotus, keisti pelkes, kitas šlapynes, smėlynus į kitas žemės naudmenas, rekultivuoti eksploatuotus durpynus į kitas, negu pelkė, žemės naudmenas, natūralias pievas suarti, persėti, kalkinti, apsodinti mišku, plantaciniais ar kitais želdiniais arba kitaip jas pakeisti;

7) auginti ir dauginti genetiškai modifikuotus organizmus, augalus ir jų sėklas;

8) naudoti saugomų rūšių individus neturint leidimo ar juos tyčia naikinti arba trikdyti tokiomis formomis, kurios gali sutrukdyti užtikrinti saugomų rūšių palankią apsaugos būklę, neturint leidimo draustinyje introdukuoti arba į jį perkelti čia natūraliai negyvenusias rūšis;

9) statyti ir (ar) įrengti sąvartynus, atliekų surinkimo ir saugojimo aikšteles;

10) tiesti antžeminius tranzitinius inžinerinius tinklus, išskyrus tinklus, tiesiamus įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus arba tiesiamus esamų kelių trasose ir kitus tos pačios rūšies tinklus inžinerinių tinklų trasose;

11) statyti ir (ar) įrengti aerodromus, oro uostų infrastruktūros statinius ir įrenginius, vėjo elektrines, išskyrus šios straipsnio dalies 13 punkto a papunktyje nurodytą atvejį;

12) statyti statinius su įrenginiais ir (ar) įrengti įrenginius, kuriems reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai arba taršos leidimai, išskyrus kaimo turizmo sodybas, kurios taršos leidimus turėti privalo tik dėl to, kad planuoja per parą į aplinką išleisti daugiau kaip 5 kubinius metrus buitinių nuotekų. Šiems darbams vykdyti turi būti gautas už gamtinio ar kompleksinio draustinio apsaugą atsakingos institucijos pritarimas šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka;

13) vykdyti šiame punkte nurodytą ūkinę ir (ar) kitokią veiklą, jeigu, atlikus minėtos veiklos poveikio aplinkai vertinimą Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo arba Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka (kai numatoma ūkinei veiklai neprivaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimą pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 3 straipsnio 2 dalį), nėra priimto sprendimo, kad planuojama veikla nepakenks draustinio kraštovaizdžiui, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms (visais atvejais sprendimas turi būti priimtas gamtos ir nekilnojamųjų kultūros vertybių tyrimo ir planuojamos įgyvendinti veiklos techninių, technologinių, vietos ir kitų sprendinių analizės pagrindu):

a) sodyboje ar prie esamų ūkinių pastatų statyti iki 25 metrų aukščio (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško) vėjo elektrinę;

b) keisti upių ir ežerų krantus, gylį, natūralų upių nuotėkį ar natūralų ežerų vandens lygį (neįrengiant užtvankų) įgyvendinant ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarių prevencines priemones, vykdant tvarkomosios paveldosaugos bei tvarkomosios statybos darbus Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nustatyta tvarka, gerinant laivybos vidaus vandens keliuose sąlygas. Šios veiklos negali sutrukdyti pasiekti gerą šių vandens telkinių būklę;

c) įveisti miško plotus, nenumatytus savivaldybių teritorijų miškų išdėstymo žemėtvarkos schemose, didesnius kaip vieno hektaro ploto sodus ar plantacinius želdinius;

d) atlikti tiesioginius žemės gelmių geologinius tyrimus;

14) įrengti saulės šviesos energijos elektrines:

a) ant pastatų, kurie yra kultūros paveldo objektai, stogų ir (ar) fasadų;

b) ant kitų pastatų stogų ar pastatų fasadų, išskyrus atvejus, kai saulės šviesos elektrinės nematomos nuo gamtos ir kultūros paveldo objektų (kompleksų), gatvės, kelio ar apžvalgos vietų (regyklų), turizmo trasų;

15) įrengti išorinę reklamą:

a) miestuose, miesteliuose ir (ar) sodybose, išskyrus atvejus, kai reklama susijusi tuose miestuose, miesteliuose ir (ar) sodybose vykdoma veikla;

b) kaimuose ir viensėdžiuose, išskyrus atvejus, kai reklama susijusi su gamtos ir kultūros vertybėmis, lankomais objektais. Šiems darbams vykdyti turi būti gautas už gamtinio ar kompleksinio draustinio apsaugą atsakingos institucijos pritarimas šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka;

16) įrengti laukinių žvėrių aptvarus, išskyrus atvejus, kai jie reikalingi gamtotvarkos priemonėms įgyvendinti ir yra numatyti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose;

17) įrengti stacionarius medžioklės įrenginius;

18) laikyti ir naudoti apgyvendinimui, nakvynei, maitinimui ar kitiems tikslams vagonėlius ar kitus šioms paskirtims naudojamus kilnojamuosius objektus arba įrenginius, išskyrus atvejus, kai tokie objektai laikomi ir naudojami:

a) prie statomų ir (ar) rekonstruojamų statinių jų statybos metu, turint Statybos įstatymo nustatyta tvarka išduotą statybą leidžiantį dokumentą ir kai šie objektai numatyti statinio projekte;

b) mokslo ir studijų institucijoms atliekant mokslinius tyrimus;

c) turint savivaldybės vykdomosios institucijos išduotą leidimą – viešiesiems renginiams rengti;

- d) kaip įregistruotų bitynų kilnojamosios bitidės;
- e) teisės aktų nustatytoje vietoje ir laiku vykdant verslinę žūklę;

19) statyti statinius, išskyrus statinius, kurių statyba atitinka savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų ir saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendinius ir atvejus, kai Saugomų teritorijų įstatyme nustatytais sąlygomis:

- a) statomi statiniai, susiję su draustinio steigimo tikslais;
- b) statomi statiniai, būtini vykdant veiklą, kuriai taikomos išimtys pagal šio straipsnio nuostatas;
- c) statomi sodybos statiniai buvusios sodybos vietoje;
- d) atkuriami kultūros paveldo objektai pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą;
- e) statomi statiniai, siekiant užtikrinti valstybės sienos apsaugą, valstybinio jūrų uosto veiklą;
- f) statomi sodybos pastatai ir inžineriniai statiniai sodybose;
- g) atstatomi identiški buvusių sodybų pastatai ir jų inžineriniai statiniai pirminėse jų stovėjimo vietose;

20) statesniuose kaip 15 laipsnių natūraliuose šlaituose, taip pat arčiau kaip 50 metrų nuo šių šlaitų viršutinės ir apatinės briaunos:

- a) statyti pastatus, išskyrus šios straipsnio dalies 19 punkto d, e ir g papunkčiuose nurodytus atvejus, kai atkuriami sunykusi urbanistinė struktūra ir naujų pastatų statybos vieta yra įsiterpusi tarp sodybų, kurių pastatai mažesniais atstumais yra pastatyti iki 1993 m. lapkričio 24 d. arba kai statomi gyvenamosios paskirties pastato priklausiniai, sukuriant būdingą sodybos planinę struktūrą;
- b) didinti esamų pastatų tūrius, išskyrus atvejus, kai sodybose pastatai rekonstruojami Saugomų teritorijų įstatyme nustatytais sąlygomis arba kai draustinio tvarkymo plane numatyta galimybė padidinti pastatų tūrius;

21) vykdyti plynuosius ir atvejinius pagrindinius miško kirtimus sklypuose arba jų dalyse, kuriuose:

- a) auga Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės arba saugomos augalų bendrijos, įrašytos į Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintą Augalų bendrijų raudonosios knygos sąrašą (toliau – saugomos augalų bendrijos);
- b) yra pagal Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymą saugomų augalų, grybų augavietės arba gyvūnų radavietės, išskyrus ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarijų padarinių likvidavimo atvejus arba atvejus, kai nustatomas užkrėtimas kenksmingaisiais organizmais, jeigu reikalavimas sunaikinti nustatytas teisės aktuose;

22) vykdyti miško kirtimus neįšalus gruntui, sklypuose arba jų dalyse, kuriuose:

- a) auga Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės arba saugomos augalų bendrijos;
- b) yra pagal Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymą griežtai saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių augavietės arba radavietės, išskyrus ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarijų padarinių likvidavimo ar masinio kenkėjų išplitimo atvejus arba atvejus, kai nustatomas užkrėtimas kenksmingaisiais organizmais, jeigu reikalavimas sunaikinti nustatytas teisės aktuose;

23) priskirti žemę mėgėjų sodo teritorijoms ir plėsti esamas mėgėjų sodų teritorijas;

24) įkurti ir plėsti specializuotus gėlininkystės, sodininkystės, šiltnaminės daržininkystės, tvenkininės žuvininkystės ir kitus tokio pobūdžio specializuotus ūkius;

25) įrengti kempingus, stovyklavietes ir poilsia vietas, išskyrus stovyklavietes ir poilsia vietas, numatytas draustinio tvarkymo plane arba prie bendruosiuose ir (ar) specialiuosiuose planuose pažymėtų vandens ir dviračių turizmo trasų ir šiems darbams vykdyti yra gautas už gamtinio ar kompleksinio draustinio apsaugą atsakingos institucijos pritarimas šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka;

26) važiuoti ne keliais savaeigėmis motorinėmis transporto priemonėmis, išskyrus atvejus, kai:

- a) jas naudoja asmenys savo žemėje arba turėdami kitų žemės savininkų ir valdytojų sutikimą jų valdomoje žemėje statybos, žemės ūkio, miškų ūkio, verslinės žūklės ar medžioklės darbams;

b) vykdomi žmonių paieškos ir gelbėjimo darbai, ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarių padarinių likvidavimo darbai, valstybės sienos ir (ar) krašto apsauga, viešosios tvarkos užtikrinimas, kariniai mokymai ir (ar) pratybos, aplinkos apsaugos ir saugomų teritorijų valstybinė kontrolė, gamtotvarkos, paveldosaugos, aplinkos monitoringo ir tyrimo darbai;

c) jas naudoja važiuoti vandens telkinių ledu laikantis specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, nustatytų paviršiniams vandens telkiniams;

27) kurti laužus ne tam skirtose vietose;

28) keisti pagrindinę konservacinę ir miškų ūkio žemės naudojimo paskirtį, taip pat paversti miško žemę kitomis naudmenomis, išskyrus Saugomų teritorijų įstatyme nurodytus atvejus;

29) valstybiniuose draustiniuose ir draustiniuose, esančiuose valstybiniuose parkuose, privačios nuosavybės teise priklausančią žemės sklypą dalyti dalimis, jeigu po padalijimo (atidalijimo) bent viena sklypo dalis tampa mažesnė kaip 7 hektarai, o besiribojančių su vandens telkiniu žemės sklypų pakrančių ilgis – mažesnis kaip 50 metrų, išskyrus Saugomų teritorijų įstatyme nurodytus atvejus.

2. Gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme, Žemės įstatyme arba aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus už gamtinio ar kompleksinio draustinio apsaugą atsakingos institucijos pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

1) formuoti ir pertvarkyti žemės sklypus;

2) keisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį (išskyrus konservacinę ir miškų ūkio žemės naudojimo paskirtį, kurios keitimas draudžiamas pagal šio straipsnio 1 dalį), žemės sklypų naudojimo būdą (būdus), užstatymo tankį, intensyvumą, užstatymo tipą, leistiną statinių aukštį;

3) statyti statinius, išskyrus statinius, kurių statyba draudžiama pagal šio straipsnio 1 dalį;

4) rekonstruoti, kapitališkai remontuoti, griauti statinius, keisti pastato (patalpos, patalpų) ar inžinerinio statinio paskirtį, tiesti inžinerinius tinklus;

5) kaimuose ir viensėdžiuose rengti viešus renginius;

6) atlikti šio straipsnio 1 dalies 3, 4, 5, 12, 25 punktuose ir 15 punkto b papunktyje nurodytus darbus.

3. Už gamtinio ar kompleksinio draustinio apsaugą atsakinga institucija nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jei šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai sunaikins ir (ar) sužalos gamtiniame ar kompleksiniame draustinyje saugomas gamtos ir (ar) nekilnojamąsias kultūros vertybes arba neleis jų atkurti, eksponuoti ar tvarkyti.

DEVINTASIS SKIRSNIS

GEOLOGINIAI DRAUSTINIAI IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

70 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos geologiniuose draustiniuose

1. Geologiniuose draustiniuose draudžiama:

1) griauti, kasinėti, užpilti atodangas, karstines įgriuvas ir smegduobes, išskyrus tuos atvejus, kai šie reiškiniai kelia pavojų statiniams, įrenginiams ar žmonių gyvybei ir kai tokiems darbams yra gautas už geologinio draustinio apsaugą atsakingos institucijos pritarimas;

2) naikinti, žaloti, rinkti, atkasti, užkasti, perkelti į kitą vietą riedulius;

3) tiesti tranzitinius požeminius inžinerinius tinklus.

2. Už geologinio draustinio apsaugą atsakinga institucija nepritaria numatomai veiklai ar projektui, jei šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyti darbai sunaikins ir (ar) sužalos geologiniame draustinyje saugomas gamtos vertybes arba neleis jų atkurti, eksponuoti ar tvarkyti.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

GEOMORFOLOGINIAI DRAUSTINIAI IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

71 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos geologiniuose draustiniuose
Geomorfologiniuose draustiniuose draudžiama:

- 1) keisti natūralias vandenskyrų ribas;
- 2) plynai kirsti medžius ir krūmus šlaituose, kurių nuolydis 15 laipsnių ir statesniuose, taip pat kalvų viršūnėse, išskyrus:
 - a) atliekant ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarių padarinių likvidavimo darbus;
 - b) kai saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatyta eksponuoti reljefo formas ir (ar) gamtos ar kultūros paveldo objektus;
- 3) sodinti želdinių masyvus, jeigu tai suvienodina reljefą.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS

HIDROGRAFINIAI DRAUSTINIAI IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

72 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos hidrografiniuose draustiniuose

1. Hidrografiniuose draustiniuose draudžiama vykdyti pakrančių želdinių ir aplinkos pertvarkymo darbus, aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus už hidrografinio draustinio apsaugą atsakingos institucijos pritarimo šiai veiklai.
2. Už hidrografinio draustinio apsaugą atsakinga institucija nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jei šio straipsnio 1 dalyje nurodyti darbai sunaikins ir (ar) sužalos hidrografiniame draustinyje saugomas gamtos vertybes arba neleis jų atkurti, eksponuoti ar tvarkyti.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS

PEDOLOGINIAI DRAUSTINIAI IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

73 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos pedologiniuose draustiniuose
Pedologiniuose draustiniuose draudžiama:

- 1) ardyti natūralią dirvožemio dangą ir miško paklotę, išskyrus atvejus, kai atkuriamas ar įveisiamas miškas, atliekami archeologiniai tyrimai;
- 2) naudoti trąšas ir augalų apsaugos produktus, išskyrus augalų apsaugos produktų naudojimo invaziniams augalams naikinti atvejus, numatytus aplinkos ministro nustatyta tvarka patvirtintuose invazinių rūšių populiacijų gausos reguliavimo veiksmų planuose ar saugomų teritorijų planavimo dokumentuose, taip pat atvejus, kai nustatomas masinis kenkėjų išplitimas arba užkrėtimas kenksmingaisiais organizmais;
- 3) gruntui neįšalus (mechanškai suardant dirvožemio dangą) vykdyti kirtimus, atlikti kitus ūkinius darbus, kurie gali suardyti dirvožemio dangą, išskyrus atliekant ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarių padarinių likvidavimo darbus.

TRYLIKTASIS SKIRSNIS

BOTANINIAI DRAUSTINIAI IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

74 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos botaniniuose draustiniuose
Botaniniuose draustiniuose draudžiama:

- 1) miško laukymėse ir aikštėse sodinti medžius, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus atvejus;
- 2) naudoti trąšas ir augalų apsaugos produktus, išskyrus jų naudojimą dirbamoje žemėje, urbanizuotose teritorijose, taip pat augalų apsaugos produktų naudojimo invaziniams augalams naikinti atvejus, numatytus aplinkos ministro nustatyta tvarka patvirtintuose invazinių rūšių populiacijų gausos reguliavimo veiksmų planuose ar saugomų teritorijų planavimo dokumentuose, ir atvejus, kai nustatomas masinis kenkėjų išplitimas arba užkrėtimas kenksmingaisiais organizmais;

- 3) sakinti mišką;
- 4) atlikti miško ūkio darbus neįšalus gruntui;
- 5) vykdyti plynus kirtimus pelkėse, išskyrus atvejus, kai vykdomi ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarijų padarinių likvidavimo darbai ir saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatyti gamtotvarkos darbai;
- 6) vandens telkiniuose žvejoti traukiamaisiais tinklais;
- 7) įrengti šėryklas ir viliojimo vietas kanopiniams žvėrim.

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS

ZOOLOGINIAI DRAUSTINIAI IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

75 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos zoologiniuose draustiniuose

1. Zoologiniuose draustiniuose draudžiama:

- 1) keisti vandens telkinių terminį ir cheminį režimą, kalkinti žemę;
- 2) naudoti trąšas ir augalų apsaugos produktus, išskyrus atvejus, kai aplinkos ministro nustatyta tvarka patvirtintuose invazinių rūšių populiacijų gausos reguliavimo veiksmų planuose ar saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas augalų apsaugos produktų panaudojimas invaziniams augalams naikinti, ir atvejus, kai nustatomas masinis kenkėjų išplitimas arba užkrėtimas kenksmingaisiais organizmais.

2. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos atskiroms zoologinių draustinių rūšims papildomai nustatytos šio skyriaus penkioliktajame – septynioliktajame skirsniuose.

PENKIOLIKTASIS SKIRSNIS

ICHTIOLOGINIAI DRAUSTINIAI IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

76 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos ichtiologiniuose draustiniuose

Ichtiologiniuose draustiniuose draudžiama:

- 1) važiuoti per brastas;
- 2) vykdyti verslinę žvejybą.
- 3) keisti vandens telkinių dugną, natūralias buveines, jeigu tai pablogintų draustinyje saugomų rūšių būklę.

ŠEŠIOLIKTASIS SKIRSNIS

ORNITOLOGINIAI DRAUSTINIAI IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

77 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos ornitologiniuose draustiniuose

1. Ornitologiniuose draustiniuose draudžiama:

- 1) apsodinti mišku miško laukymes ir aikštes;
- 2) tiesti antžemines viešųjų ryšių tinklų laidines linijas, elektros tinklų oro linijas ir oro kabelių linijas, statyti vėjo elektrines;
- 3) skraidyti orlaiviais su varikliu (-iais) žemiau kaip vieno kilometro aukštyje, išskyrus ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarijų padarinių likvidavimo, žmonių paieškos ir gelbėjimo, nusikalstamų veikų užkardymo ir jas padariusių asmenų nustatymo bei sulaikymo ir karinės jėgos naudojimo taikos metu atvejus;
- 4) medžioti paukščius, o kitus gyvūnus – nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 1 d., išskyrus atvejus, kai varninių paukščių ar kitų žalingų gyvūnų gausą reguliuoti numatyta saugomų teritorijų planavimo dokumentuose;
- 5) žvejoti nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 1 d.;
- 6) lankytis nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 1 d., išskyrus atvejus, kai:

a) atliekami žemės ūkio, miškų ūkio darbai, aplinkos ministro nustatyta tvarka suderintuose įveisimo planuose numatyti vandens telkinių įžuvinimo darbai;

b) vykdomi draustinio tvarkymo darbai ir jiems vykdyti yra gautas už ornitologinio draustinio apsaugą atsakingos institucijos pritarimas šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka;

c) vykdomi aplinkos tyrimo, aplinkos monitoringo, mokslo tiriamieji darbai ir jiems vykdyti yra gautas už ornitologinio draustinio apsaugą atsakingos institucijos pritarimas šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka;

d) vykdoma aplinkos apsaugos valstybinė kontrolė, saugomų teritorijų kontrolė;

e) lankomi ir (ar) eksploatuojami šiuose draustiniuose esantys statiniai, taip pat atliekami ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarių padarinių likvidavimo darbai;

f) nustatytas draudimo lankytis laikotarpis aplinkos ministro įsakymu dėl draustinio geografinės padėties ir (ar) saugomų gyvūnų rūšių ypatybių paankstintas arba pratęstas ne ilgiau kaip 30 dienų;

7) sakinti mišką, atlikti miškų ūkio darbus nuo kovo 1 d. iki rugpjūčio 1 d., išskyrus atvejus, kai atliekami ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarių padarinių likvidavimo darbai.

2. Šio straipsnio 1 dalies 6 punkto b ir c papunkčiuose nurodytą veiklą vykdyti draudžiama, aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus už ornitologinio draustinio apsaugą atsakingos institucijos pritarimo šiai veiklai. Už ornitologinio draustinio apsaugą atsakinga institucija nepritaria numatomai veiklai, jei nurodyti darbai sunaikins ir (ar) sužalos ornitologiniame draustinyje saugomas gamtos vertybes arba neleis jų atkurti, eksponuoti ar tvarkyti.

SEPTYNIOLIKTASIS SKIRSNIS

TERIOLOGINIAI, HERPETOLOGINIAI IR ENTOMOLOGINIAI DRAUSTINIAI IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

78 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos teriologiniuose, herpetologiniuose ir entomologiniuose draustiniuose

1. Teriologiniuose, herpetologiniuose ir entomologiniuose draustiniuose draudžiama:

1) apsodinti mišku miško laukymes ir aikštes;

2) įrengti automobilių stovėjimo aikšteles;

3) lankytis nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 1 d., išskyrus atvejus, kai:

a) atliekami žemės ar miškų ūkio darbai;

b) vykdomi draustinio tvarkymo darbai ir jiems vykdyti yra gautas už teriologinio, herpetologinio ar entomologinio draustinio apsaugą atsakingos institucijos pritarimas šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka;

c) vykdomi aplinkos tyrimo, aplinkos monitoringo, mokslo tiriamieji darbai ir jiems vykdyti yra gautas už teriologinio, herpetologinio ar entomologinio draustinio apsaugą atsakingos institucijos pritarimas šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka;

d) vykdoma aplinkos apsaugos valstybinė kontrolė, saugomų teritorijų kontrolė;

e) lankomi ir (ar) eksploatuojami šiose teritorijose esantys statiniai, taip pat atliekami ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarių padarinių likvidavimo darbai;

f) nustatytas draudimo lankytis laikotarpis aplinkos ministro įsakymu paankstintas arba pratęstas ne ilgiau kaip 30 dienų;

4) vykdyti entomologiniuose draustiniuose kai kurių rūšių medžių sanitarinius kirtimus aplinkos ministro patvirtintų Miško kirtimo taisyklių nustatytais atvejais;

5) įrengti šėryklas kanopiniams žvėrimis;

6) įrengti viliojimo vietas kanopiniams žvėrimis šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka negavus už teriologinio, herpetologinio ar entomologinio draustinio apsaugą atsakingos institucijos pritarimo.

2. Šio straipsnio 1 dalies 3 punkto b, c papunkčiuose ir 6 punkte nurodytą veiklą vykdyti draudžiama, aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus už teriologinio, herpetologinio ar entomologinio draustinio apsaugą atsakingos institucijos pritarimo šiai veiklai. Už teriologinio, herpetologinio ar entomologinio draustinio apsaugą atsakinga institucija nepritaria numatomai

veiklai, jei nurodyti darbai sunaikins ir (ar) sužalos teriologiniame, herpetologiniame ar entomologiniame draustinyje saugomas gamtos vertybes arba neleis jų atkurti, eksponuoti ar tvarkyti.

AŠTUONIOLIKTASIS SKIRSNIS

BOTANINIAI-ZOOLOGINIAI DRAUSTINIAI IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

79 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos botaniniuose-zoologiniuose draustiniuose

1. Botaniniuose-zoologiniuose draustiniuose draudžiama:

1) apsodinti mišku miško laukymės ir aikštes;

2) naudoti trąšas ir augalų apsaugos produktus, išskyrus:

a) jų naudojimą dirbamoje žemėje, urbanizuotose teritorijose;

b) augalų apsaugos produktų naudojimo invaziniams augalams naikinti atvejus, numatytus aplinkos ministro nustatyta tvarka patvirtintuose invazinių rūšių populiacijų gausos reguliavimo veiksmų planuose ar saugomų teritorijų planavimo dokumentuose;

c) atvejus, kai nustatomas masinis kenkėjų išplitimas arba užkrėtimas kenksmingaisiais organizmais;

3) vykdyti verslinę žvejybą;

4) įrengti šėryklas kanopiniams žvėrimis šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka negavus už botaninio-zoologinio draustinio apsaugą atsakingos institucijos pritarimo.

2. Šio straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytą veiklą vykdyti draudžiama, aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus už botaninio-zoologinio draustinio apsaugą atsakingos institucijos pritarimo šiai veiklai. Už botaninio-zoologinio draustinio apsaugą atsakinga institucija nepritaria numatomai veiklai, jei nurodyti darbai sunaikins ir (ar) sužalos draustinyje saugomas gamtos vertybes arba neleis jų atkurti, eksponuoti ar tvarkyti.

DEVYNIOLIKTASIS SKIRSNIS

GENETINIAI DRAUSTINIAI IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

80 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos genetiniuose draustiniuose

Genetiniuose draustiniuose draudžiama:

1) naikinti ir žaloti augalus rūšių, kurių genetinei vertei palaikyti ir išsaugoti įsteigtas draustinis, ar augalus rūšių, kurios medyje padeda geriausiems medžiams augti, valytis šakas, formuoti stiebus ir lajas, atlieka dirvų apsaugos ir gerinimo funkcijas;

2) sodinti mišką, kur jis iki tol neaugo;

3) atkurti medyną miško dauginamąja medžiaga, išauginta ne iš tame pačiame draustinyje surinktų sėklų;

4) kirsti sveikus medžius ir krūmus, jeigu jie nekenkia augalams rūšių, kurių genetinei vertei palaikyti ir išsaugoti įsteigtas draustinis;

5) kirsti miške tikslines augalų rūšis pridengiančius medžius, pridengiantį pomiškį ir traką, kai be jų priedangos tikslinės augalų rūšys neišsilaiko;

6) ardyti miško paklotę, natūralią dirvožemio dangą, žolinę dangą, išskyrus tuos atvejus, kai skatinamas augalų rūšių, kurių genetinei įvairovei palaikyti ir išsaugoti įsteigtas draustinis, žėlimas ir atkuriamas miškas ar atliekami archeologiniai tyrimai;

7) tiesti naujus kelius, užtvindyti, tręšti ir naudoti cheminius preparatus, išskyrus tuos, kurie naudojami kovai su ligomis ir kenkėjais;

8) miške įrengti proskynas ir valksmus, jei tai nenumatyta miško kirtimus reglamentuojančiuose teisės aktuose;

9) įrengti šėryklas ir viliojimo vietas kanopiniams žvėrimis.

DVIDEŠIMTASIS SKIRSNIS TELMOLOGINIAI DRAUSTINIAI IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

81 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos telmologiniuose draustiniuose

1. Telmologiniuose draustiniuose draudžiama:

- 1) kalkinti dirvožemį, naudoti trąšas ir augalų apsaugos produktus, išskyrus:
 - a) jų naudojimą dirbamoje žemėje, urbanizuotose teritorijose;
 - b) augalų apsaugos produktų naudojimo invaziniams augalams naikinti atvejus, numatytus invazinių rūšių populiacijų gausos reguliavimo veiksmų planuose ar saugomų teritorijų planavimo dokumentuose;
 - c) atvejus, kai nustatomas masinis kenkėjų išplitimas arba užkrėtimas kenksmingaisiais organizmais;
- 2) vykdyti plynuosius ir atvejinius pagrindinius miško kirtimus pelkėse ir jų apypelkiuose 100 metrų atstumu nuo pelkės ribos, taip pat pelkių mineralinio grunto salose;
- 3) vykdyti miško kirtimus neįšalus gruntoi, išskyrus atvejus, kai atliekami ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarių padarinių likvidavimo darbai;
- 4) lankytis nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 1 d., išskyrus atvejus, kai:
 - a) atliekami žemės ūkio ar miškų ūkio darbai;
 - b) vykdomi aplinkos tyrimo, aplinkos monitoringo, mokslo tiriamieji darbai ir jiems vykdyti yra gautas už telmologinio draustinio apsaugą atsakingos institucijos pritarimas šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka;
 - c) vykdomi draustinio tvarkymo darbai ir jiems vykdyti yra gautas už telmologinio draustinio apsaugą atsakingos institucijos pritarimas šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka;
 - d) vykdoma aplinkos apsaugos valstybinė kontrolė, saugomų teritorijų kontrolė;
 - e) lankomi ir (ar) eksploatuojami šiose teritorijose esantys statiniai, taip pat atliekami ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarių padarinių likvidavimo darbai;
 - f) nustatytas draudimo lankytis laikotarpis aplinkos ministro įsakymu paankstintas arba pratęstas ne ilgiau kaip 30 dienų.
2. Šio straipsnio 1 dalies 4 punkto b ir c papunkčiuose nurodytą veiklą vykdyti draudžiama, aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus už telmologinio draustinio apsaugą atsakingos institucijos pritarimo šiai veiklai. Už telmologinio draustinio apsaugą atsakinga institucija nepritaria numatomi veiklai, jei nurodyti darbai sunaikins ir (ar) sužalos telmologiniame draustinyje saugomas gamtos vertybes arba neleis jų atkurti, eksponuoti ar tvarkyti.

DVIDEŠIMT PIRMASIS SKIRSNIS TALASOLOGINIAI DRAUSTINIAI IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

82 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos talasologiniuose draustiniuose

Talasologiniuose draustiniuose draudžiama:

- 1) statyti statinius, išskyrus hidrotechnikos statinius, būtinus saugiai laivybai užtikrinti, krantodaros procesams stabilizuoti;
- 2) tvarkyti jūros dugną, transformuoti saugomų augalų ir gyvūnų rūšių bei natūralias buveines, jeigu tai pažeistų cheminę vandens sudėtį, keistų, terštų ar kitaip pablogintų šių buveinių būklę;
- 3) išleisti nuotekas;
- 4) medžioti vandens ir pelkių paukščius;
- 5) statyti 55 milimetrų ir didesnio aktytumo žvejybos tinklus nuo lapkričio 16 d. iki balandžio 15 d. tokiam gylyje, kur nuo vandens paviršiaus iki viršutinės tinklo ribos yra mažiau kaip 15 metrų;
- 6) vilkti inkarus, grandines, atlikti kitus jūros dugną ardančius veiksmus;

7) rinkti moliuskus ir jūros dumblius, išskyrus mokslo tiriamųjų darbų atvejais.

DVIDEŠIMT ANTRASIS SKIRSNIS KRAŠTOVAIZDŽIO DRAUSTINIAI IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

83 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos kraštovaizdžio draustiniuose

Kraštovaizdžio draustiniuose draudžiama tiesti antžemines viešųjų ryšių tinklų laidines linijas, elektros oro linijas ir elektros kabelių oro linijas.

DVIDEŠIMT TREČIASIS SKIRSNIS VALSTYBINIAI PARKAI IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

84 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos valstybiniuose parkuose

1. Valstybiniuose parkuose esančiose konservacinio funkcinio prioriteto zonose (rezervatai, draustiniai), gamtos ir kultūros paveldo objektų teritorijose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatytos šiame įstatyme atitinkamai nurodytose teritorijose (rezervatuose, draustiniuose, kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonose, gamtos paveldo objektų teritorijose).

2. Šio straipsnio 1 dalyje nenurodytose valstybinių parkų funkcinio prioriteto (ekologinės apsaugos, rekreacinio, ūkinio ir kito prioriteto) zonose draudžiama:

1) naikinti ir žaloti reljefo formas, hidrografinio tinklo natūralius elementus, istoriškai susiformavusio kultūrinio kraštovaizdžio pobūdžio, urbanistinių ir architektūrinių jo elementų požymius;

2) įrengti naujus angliavandenilių (naftos ir (ar) dujų) išteklių tyrimo ir naudojimo gręžinius, naudingųjų iškasenų šachtas, karjerus, išskyrus atvejus, kai žemės ūkio funkcinio prioriteto zonoje įrengiamas ne daugiau kaip vienas, ne didesnis kaip 0,2 hektaro ploto ir tik savo ūkio reikmėms (ne komerciniais tikslais) smėlio ar žvyro mažasis karjeras;

3) sausinti naujus nemelioruotus žemės plotus, keisti pelkes ir kitas šlapynes ir smėlynus į kitas žemės naudmenas, rekultivuoti baigtus eksploatuoti durpynus į kitas, nei pelkė, žemės naudmenas, natūralias pievas suarti, persėti, kalkinti, apsodinti mišku, plantaciniais ar kitais želdiniais arba kitaip jas keisti;

4) reguliuoti (tvenkti (patvenkti) ir kitais būdais keisti vandens lygį, gylį ir (arba) krantų liniją,) upes ir ežerus, natūralų nuotėkį, išskyrus atvejus, kai gavus už valstybinio parko apsaugą atsakingos institucijos pritarimą:

a) vykdomi gerą vandens telkinio būklę užtikrinantys darbai ir darbai, skirti saugomų rūšių ir buveinių apsaugos priemonių įgyvendinimui;

b) atkuriamas erozijos nuardyta kranto linija ir (ar) taikomos kitos priešerozinės kranto apsaugos priemonės, renatūralizuojamos ištiesintų upių vagos;

c) atkuriamas natūralus hidrologinis režimas;

d) užtikrinama nepakitusi valstybės sienos padėtis;

e) vykdomi ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarių padarinių likvidavimo darbai;

f) vykdomi šios straipsnio dalies 11 punkto b papunktyje nurodyti darbai;

5) auginti ir dauginti genetiškai modifikuotus organizmus, augalus ir jų sėklas;

6) naudoti saugomų rūšių individus neturint teisės aktais nustatyto leidimo ar juos tyčia naikinti arba trikdyti tokiomis formomis, kurios gali sutrukdyti užtikrinti saugomų rūšių palankią apsaugos būklę, neturint teisės aktais nustatyto leidimo valstybiniame parke introdukuoti arba į jį perkelti čia natūraliai negyvenusias rūšis;

7) statyti ir (ar) įrengti sąvartynus;

8) tiesti antžeminius tranzitinius inžinerinius tinklus, išskyrus tinklus, tiesiamus įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus arba tiesiamus esamų kelių trasose ar kitus tos pačios rūšies tinklus inžinerinių tinklų trasose;

9) statyti ir (ar) įrengti aerodromus, oro uostų infrastruktūros statinius ir įrenginius, vėjo elektrines, išskyrus šios straipsnio dalies 11 punkto a papunktyje nurodytą atvejį;

10) statyti statinius su įrenginiais ir (ar) įrengti įrenginius, kuriems reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai ar taršos leidimai, išskyrus miestų ir miestelių nuotekų valyklas, poilsio paskirties pastatus, kitus visuomeninės paskirties statinius (kurių statyba (įrengimas) atitinka savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų ir valstybinio parko planavimo schemas (ribų ir tvarkymo plano) sprendinius), kurie nurodytus leidimus turėti privalo tik dėl to, kad per parą į aplinką išleis daugiau kaip 5 kubinius metrus buitės nuotekų. Šiems darbams vykdyti turi būti gautas už valstybinio parko apsaugą atsakingos institucijos pritarimas šio straipsnio 4 dalyje nurodyta tvarka;

11) vykdyti šiame punkte nurodytą ūkinę ir (ar) kitokią veiklą, jeigu, atlikus minėtos veiklos poveikio aplinkai vertinimą Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo arba Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka (kai numatomai ūkinei veiklai neprivaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimą pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 3 straipsnio 2 dalį), nėra priimto sprendimo, kad planuojama veikla nepakenks valstybinio parko kraštovaizdžiui, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms (visais atvejais sprendimas turi būti priimtas gamtos ir nekilnojamųjų kultūros vertybių tyrimo ir planuojamos įgyvendinti veiklos techninių, technologinių, vietos ir kitų sprendinių analizės pagrindu):

a) sodyboje ar prie esamų ūkinių pastatų statyti iki 25 metrų aukščio (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško) vėjo elektrinę;

b) keisti upių ir ežerų krantus, natūralų upių nuotėkį ar natūralų ežerų vandens lygį (neįrengiant užtvankų) įgyvendinant ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarių prevencines priemones, vykdant tvarkomosios paveldosaugos bei tvarkomosios statybos darbus Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nustatyta tvarka, gerinant laivybos vidaus vandens keliuose sąlygas. Šios veiklos negali sutrukdyti pasiekti gerą šių vandens telkinių būklę;

c) įveisti miško plotus, nenumatytus savivaldybių teritorijų miškų išdėstymo žemėtvarkos schemose, didesnius kaip vieno hektaro ploto sodus ar plantacinius želdinius;

d) atlikti tiesioginius žemės gelmių geologinius tyrimus;

12) įrengti saulės šviesos energijos elektrines:

a) ant pastatų, kurie yra kultūros paveldo objektai, stogų ir (ar) fasadų;

b) ant kitų pastatų stogų ar pastatų fasadų, išskyrus atvejus, kai saulės šviesos elektrinės nematomos nuo gamtos ir nekilnojamųjų kultūros vertybių, gatvės, kelio ar apžvalgos vietų, turizmo trasų;

13) įrengti išorinę reklamą kaimuose ir viensėdžiuose, nesusijusią su gamtos ir kultūros vertybėmis, lankomais objektais. Šiems leidžiamiems darbams vykdyti turi būti gautas už valstybinio parko apsaugą atsakingos institucijos pritarimas šio straipsnio 4 dalyje nurodyta tvarka;

14) įrengti stacionarius medžioklės įrenginius, laukinių žvėrių aptvarus, išskyrus atvejus, kai statomi ar įrengiami aptvarai, reikalingi gamtotvarkos priemonėms įgyvendinti ir yra numatyti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose;

15) laikyti ir naudoti apgyvendinimui, nakvynei, maitinimui ar kitiems tikslams vagonėlius ar kitus šioms paskirtims naudojamus kilnojamuosius objektus arba įrenginius, išskyrus atvejus, kai tokie objektai laikomi ir naudojami:

a) kempinguose;

a) prie statomų ir (ar) rekonstruojamų statinių jų statybos metu, turint Statybos įstatymo nustatyta tvarka išduotą statybą leidžiantį dokumentą ir kai šie objektai numatyti statinio projekte;

b) mokslo ir studijų institucijoms atliekant mokslinius tyrimams;

c) turint savivaldybės vykdomosios institucijos išduotą leidimą – viešiesiems renginiams rengti;

d) kaip įregistruotų bitynų kilnojamosios bitidės;

e) teisės aktų nustatytoje vietoje ir laiku vykdant verslinę žūklę;

16) statyti statinius, išskyrus statinius, kurių statyba atitinka savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų ir saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendinius ir atvejus, kai Saugomų teritorijų įstatyme nustatytais sąlygomis:

- a) statomi statiniai, susiję su valstybinio parko steigimo tikslais;
- b) statomi statiniai, būtini vykdant veiklą, kuriai taikomos išimtys pagal šio straipsnio nuostatas;
- c) statomi sodybos statiniai buvusios sodybos vietoje;
- d) atkuriami kultūros paveldo objektai pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą;
- e) statomi statiniai, siekiant užtikrinti valstybės sienos apsaugą, valstybinio jūrų uosto veiklą;
- f) statomi sodybos pastatai ir inžineriniai statiniai sodybose;
- g) atstatomi identiški buvusių sodybų pastatai ir jų inžineriniai statiniai pirminėse jų stovėjimo vietose;

17) statesniuose kaip 15 laipsnių natūraliuose šlaituose, taip pat arčiau kaip 50 metrų nuo šių šlaitų viršutinės ir apatinės briaunos:

- a) statyti pastatus, išskyrus šios straipsnio dalies 16 punkto d, e ir g papunkčiuose nurodytus atvejus, kai atkuriamas sunykusi urbanistinė struktūra ir naujų pastatų statybos vieta yra įsiterpusi tarp sodybų, kurių pastatai mažesniais atstumais yra pastatyti iki 1993 m. lapkričio 24 d. arba kai statomi gyvenamosios paskirties pastato priklausiniai, sukuriant būdingą sodybos planinę struktūrą;
- b) didinti esamų pastatų tūrius, išskyrus atvejus, kai sodybose pastatai rekonstruojami Saugomų teritorijų įstatyme nustatytais sąlygomis arba kai valstybinio parko planavimo schemoje (ribų ir tvarkymo planuose) numatyta galimybė padidinti pastatų tūrius;

18) važiuoti ne keliais ar įrengtomis trasomis savaeigėmis motorinėmis transporto priemonėmis, išskyrus atvejus, kai:

- a) jas naudoja asmenys savo žemėje arba turėdami kitų žemės savininkų ir valdytojų sutikimą jų valdomoje žemėje statybos, žemės ūkio, miškų ūkio, verslinės žūklės ar medžioklės darbams;
- b) vykdomi žmonių paieškos ir gelbėjimo darbai, ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarių padarinių likvidavimo darbai, valstybės sienos ir (ar) krašto apsauga, viešosios tvarkos užtikrinimas, kariniai mokymai ir (ar) pratybos, aplinkos apsaugos ir saugomų teritorijų valstybinė kontrolė, gamtotvarkos, aplinkos monitoringo ir tyrimo, hidrometeorologijos darbai;
- c) jas naudoja važiuoti vandens telkinių ledu laikantis specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, nustatytų paviršiniams vandens telkiniams;

19) stovyklauti, statyti palapines, išskyrus vietas, nustatytas valstybinio parko planavimo schemoje (ribų ir tvarkymo plane);

20) užtvirti kelius ir takus, skirtus privažiuoti ar prieiti prie saugomų gamtos ir nekilnojamųjų kultūros vertybių, poilsiaviečių, takų, regyklų, kitų rekreacinių objektų.

3. Visose valstybinio parko funkcinio prioriteto zonose draudžiama:

- 1) keisti pagrindinę konservacinę ir miškų ūkio žemės naudojimo paskirtį, paversti miško žemę kitomis naudmenomis, išskyrus Saugomų teritorijų įstatyme nurodytus atvejus;
- 2) privačios nuosavybės teise priklausanti žemės sklypą dalyti dalimis, jeigu po padalijimo (atidalijimo) bent viena sklypo dalis tampa mažesnė kaip 7 hektarai, o besiribojančių su vandens telkiniu žemės sklypų pakrančių ilgis – mažesnis kaip 50 metrų, išskyrus Saugomų teritorijų įstatyme nurodytus atvejus.

4. Valstybiniuose parkuose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme, Žemės įstatyme arba aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus už valstybinio parko apsaugą atsakingos institucijos pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

- 1) formuoti ir pertvarkyti žemės sklypus;
- 2) keisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį (išskyrus konservacinę ir miškų ūkio žemės naudojimo paskirtį, kurios keitimas draudžiamas pagal šio straipsnio 3 dalį), žemės sklypų naudojimo būdą (būdus), užstatymo tankį, intensyvumą, užstatymo tipą, leistiną statinių aukštį;

- 3) statyti statinius, išskyrus statinius, kurių statyba draudžiama pagal šio straipsnio 2 dalį;
 - 4) rekonstruoti, kapitališkai remontuoti, griauti statinius, keisti pastato (patalpos, patalpų) ar inžinerinio statinio paskirtį, tiesti inžinerinius tinklus;
 - 5) atlikti šio straipsnio 2 dalies 4, 10 ir 13 punktuose nurodytus darbus.
5. Už valstybinio parko apsaugą atsakinga institucija nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jei šio straipsnio 4 dalyje nurodyti darbai sunaikins ir (ar) sužalos valstybiniame parke saugomas gamtos ir nekilnojamąsias kultūros vertybes arba neleis jų atkurti, eksponuoti ar tvarkyti.

DVIDEŠIMT KETVIRTASIS SKIRSNIS

VALSTYBINIŲ PARKŲ IR VALSTYBINIŲ DRAUSTINIŲ BUFERINĖS APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

85 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos valstybinių parkų ir valstybinių draustinių buferinėse apsaugos zonose

1. Valstybinio parko ar valstybinio draustinio buferinės apsaugos zonoje draudžiama keisti hidrologinį režimą, išskyrus natūralaus hidrologinio režimo atkūrimą, kuriam reikalingų darbų vykdymui yra gautas už valstybinio parko ar valstybinio draustinio buferinės apsaugos zonos apsaugą atsakingos institucijos pritarimas šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

2. Valstybinio parko ar valstybinio draustinio buferinės apsaugos zonoje, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme, Žemės įstatyme ar aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus už valstybinio parko ar valstybinio draustinio buferinės apsaugos zonos apsaugą atsakingos institucijos pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

- 1) formuoti ir pertvarkyti žemės sklypus;
- 2) keisti žemės sklypų naudojimo būdą (būdus), užstatymo tankį, intensyvumą, užstatymo tipą, leistiną statinių aukštį;
- 3) statyti, rekonstruoti statinius;
- 4) kapitališkai remontuoti, griauti statinius, tiesti inžinerinius tinklus;
- 5) atlikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus darbus.

3. Už valstybinio parko ar valstybinio draustinio buferinės apsaugos zonos apsaugą atsakinga institucija nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jei šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai sunaikins ir (ar) sužalos valstybiniame parke ar valstybiniame draustinyje saugomas gamtos ir nekilnojamąsias kultūros vertybes arba neleis jų atkurti, eksponuoti ar tvarkyti.

DVIDEŠIMT PENKTASIS SKIRSNIS

BIOSFEROS REZERVATAI IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

86 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos biosferos rezervatuose

1. Biosferos rezervatuose esančiose konservacinio funkcinio prioriteto zonose (rezervatai, draustiniai), gamtos ir kultūros paveldo objektų teritorijose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatytos šiame įstatyme atitinkamai nurodytose teritorijose (rezervatuose, draustiniuose, kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonose, gamtos paveldo objektų teritorijose).

2. Šio straipsnio 1 dalyje nenurodytose biosferos rezervatų funkcinio prioriteto (ekologinės apsaugos, ūkinės veiklos ir kito prioriteto) zonose draudžiama:

1) naikinti ir žaloti reljefo formas, hidrografinio tinklo natūralius elementus, istoriškai susiformavusio kultūrinio kraštovaizdžio pobūdžio, urbanistinių ir architektūrinių jo elementų požymius;

2) įrengti naujus angliavandenilių (naftos ir (ar) dujų) išteklių tyrimo ir naudojimo gręžinius, naudingųjų iškasenų šachtas, karjerus, išskyrus atvejus, kai žemės ūkio funkcinio prioriteto zonoje įrengiamas ne daugiau kaip vienas, ne didesnis kaip 0,2 hektaro ploto ir tik savo ūkio reikmėms (ne komerciniais tikslais) smėlio ar žvyro mažasis karjeras;

3) sausinti naujus nemelioruotus žemės plotus, keisti pelkes ir kitas šlapynes ir smėlynus į kitas žemės naudmenas, rekultivuoti baigtus eksploatuoti durpynus į kitas, nei pelkė, žemės naudmenas, natūralias pievas suarti, persėti, kalkinti, apsodinti mišku, plantaciniais ar kitais želdiniais arba kitaip jas keisti;

4) reguliuoti (tvenkti (patvenkti) ir kitais būdais keisti vandens lygį, gylį ir (arba) krantų liniją,) upes ir ežerus, natūralų nuotėkį, išskyrus atvejus, kai gavus už biosferos rezervato apsaugą atsakingos institucijos pritarimą:

a) vykdomi gerą vandens telkinio būklę užtikrinantys darbai ir darbai, skirti saugomų rūšių ir buveinių apsaugos priemonių įgyvendinimui;

b) atkuriamą erozijos nuardytą kranto liniją ir (ar) taikomos kitos priešerozinės kranto apsaugos priemonės, renatūralizuojamos ištiesintų upių vagos;

c) atkuriamas natūralus hidrologinis režimas;

d) užtikrinama nepakitusi valstybės sienos padėtis;

e) vykdomi ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarių padarinių likvidavimo darbai;

f) vykdomi darbai, nurodyti šios straipsnio dalies 11 punkto b papunktyje;

5) auginti ir dauginėti genetiškai modifikuotus organizmus, augalus ir jų sėklas;

6) naudoti saugomų rūšių individus neturint teisės aktais nustatyto leidimo ar juos tyčia naikinti arba trikdyti tokiomis formomis, kurios gali sutrukdyti užtikrinti saugomų rūšių palankią apsaugos būklę, neturint teisės aktais nustatyto leidimo biosferos rezervate introdukuoti arba į jį perkelti čia natūraliai negyvenusias rūšis;

7) statyti ir (ar) įrengti sąvartynus;

8) tiesti antžeminius tranzitinius inžinerinius tinklus, išskyrus tinklus, tiesiamus įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus arba tiesiamus esamų kelių trasose ar kitus tos pačios rūšies tinklus inžinerinių tinklų trasose;

9) statyti ir (ar) įrengti aerodromus, oro uostų infrastruktūros statinius ir įrenginius, vėjo elektrines, išskyrus šios straipsnio dalies 11 punkto a papunktyje nurodytą atvejį;

10) statyti statinius su įrenginiais ir (ar) įrengti įrenginius, kuriems reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai ar taršos leidimai, išskyrus miestų ir miestelių nuotekų valyklas, poilsio paskirties pastatus, kitus visuomeninės paskirties statinius (kurių statyba (įrengimas) atitinka savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų ir biosferos rezervato planavimo schemas (ribų ir tvarkymo plano) sprendinius), kurie nurodytus leidimus turėti privalo tik dėl to, kad per parą į aplinką išleis daugiau kaip 5 kubinius metrus buitinių nuotekų. Šiems darbams vykdyti turi būti gautas už biosferos rezervato apsaugą atsakingos institucijos pritarimas šio straipsnio 4 dalyje nurodyta tvarka;

11) vykdyti šiame punkte nurodytą ūkinę ir (ar) kitokią veiklą, jeigu, atlikus minėtos veiklos poveikio aplinkai vertinimą Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo arba Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka (kai numatomai ūkinei veiklai neprivaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimą pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 3 straipsnio 2 dalį), nėra priimto sprendimo, kad planuojama veikla nepakenks biosferos rezervato kraštovaizdžiui, gamtos ir nekilnojamosios kultūros vertybėms (visais atvejais sprendimas turi būti priimtas gamtos ir nekilnojamųjų kultūros vertybių tyrimo ir planuojamos įgyvendinti veiklos techninių, technologinių, vietos ir kitų sprendinių analizės pagrindu):

a) sodyboje ar prie esamų ūkinių pastatų statyti iki 25 metrų aukščio (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško) vėjo elektrinę;

b) keisti upių ir ežerų krantus, natūralų upių nuotėkį ar natūralų ežerų vandens lygį (neįrengiant užtvankų) įgyvendinant ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarių prevencines priemones, vykdant tvarkomosios paveldosaugos bei tvarkomosios statybos darbus Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nustatyta tvarka, gerinant laivybės vidaus vandens keliuose sąlygas. Šios veiklos negali sutrukdyti pasiekti gerą šių vandens telkinių būklę;

c) įveisti miško plotus, nenumatytus savivaldybių teritorijų miškų išdėstymo žemėtvarkos schemose, didesnius kaip vieno hektaro ploto sodus ar plantacinius želdinius;

d) atlikti tiesioginius žemės gelmių geologinius tyrimus;

12) įrengti saulės šviesos energijos elektrines:

a) ant pastatų, kurie yra kultūros paveldo objektai, stogų ir (ar) fasadų;

b) ant kitų pastatų stogų ar pastatų fasadų, išskyrus atvejus, kai saulės šviesos elektrinės nematomos nuo gamtos ir nekilnojamųjų kultūros vertybių, gatvės, kelio ar apžvalgos vietų, turizmo trasų;

13) įrengti išorinę reklamą kaimuose ir viensėdžiuose, nesusijusią su gamtos ir kultūros vertybėmis, lankomais objektais. Šiems leidžiamiems darbams vykdyti turi būti gautas už biosferos rezervato apsaugą atsakingos institucijos pritarimas šio straipsnio 4 dalyje nurodyta tvarka;

14) įrengti stacionarius medžioklės įrenginius, laukinių žvėrių aptvarus, išskyrus atvejus, kai statomi ar įrengiami aptvarai, reikalingi gamtotvarkos priemonėms įgyvendinti ir yra numatyti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose;

15) laikyti ir naudoti apgyvendinimui, nakvynei, maitinimui ar kitiems tikslams vagonėlius ar kitus šioms paskirtims naudojamus kilnojamuosius objektus arba įrenginius, išskyrus atvejus, kai tokie objektai laikomi ir naudojami:

a) kempinguose;

b) prie statomų ir (ar) rekonstruojamų statinių jų statybos metu, turint Statybos įstatymo nustatyta tvarka išduotą statybą leidžiantį dokumentą ir kai šie objektai numatyti statinio projekte;

c) mokslo ir studijų institucijoms atliekant mokslinius tyrimus;

d) turint savivaldybės vykdomosios institucijos išduotą leidimą – viešiesiems renginiams rengti;

e) kaip įregistruotų bitynų kilnojamosios bitidės;

f) teisės aktų nustatytoje vietoje ir laiku vykdant verslinę žūklę;

16) statyti statinius, išskyrus statinius, kurių statyba atitinka savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų ir saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendinius ir atvejus, kai Saugomų teritorijų įstatyme nustatytais sąlygomis:

a) statomi statiniai, susiję su biosferos rezervato steigimo tikslais;

b) statomi statiniai, būtini vykdant veiklą, kuriai taikomos išimtys pagal šio straipsnio nuostatas;

c) statomi sodybos statiniai buvusios sodybos vietoje;

d) atkuriami kultūros paveldo objektai pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą;

e) statomi statiniai, siekiant užtikrinti valstybės sienos apsaugą, valstybinio jūrų uosto veiklą;

f) statomi sodybos pastatai ir inžineriniai statiniai sodybose;

g) atstatomi identiški buvusių sodybų pastatai ir jų inžineriniai statiniai pirminėse jų stovėjimo vietose;

17) statesniuose kaip 15 laipsnių natūraliuose šlaituose, taip pat arčiau kaip 50 metrų nuo šių šlaitų viršutinės ir apatinės briaunos:

a) statyti pastatus, išskyrus šios straipsnio dalies 16 punkto d, e ir g papunkčiuose nurodytus atvejus, kai atkuriamas sunykusi urbanistinė struktūra ir naujų pastatų statybos vieta yra įsiterpusi tarp sodybų, kurių pastatai mažesniais atstumais yra pastatyti iki 1993 m. lapkričio 24 d. arba kai statomi gyvenamosios paskirties pastato priklausiniai, sukuriant būdingą sodybos planinę struktūrą;

b) didinti esamų pastatų tūrius, išskyrus atvejus, kai sodybose pastatai rekonstruojami Saugomų teritorijų įstatyme nustatytais sąlygomis arba kai biosferos rezervato planavimo schemeje (ribų ir tvarkymo planuose) numatyta galimybė padidinti pastatų tūrius;

18) važiuoti ne keliais ar įrengtomis trasomis savaeigėmis motorinėmis transporto priemonėmis, išskyrus atvejus, kai:

a) jas naudoja asmenys savo žemėje arba turėdami kitų žemės savininkų ir valdytojų sutikimą jų valdomoje žemėje statybos, žemės ūkio, miškų ūkio, verslinės žūklės ar medžioklės darbams;

b) vykdomi žmonių paieškos ir gelbėjimo darbai, ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarių padarinių likvidavimo darbai, valstybės sienos ir (ar) krašto apsauga, viešosios tvarkos užtikrinimas,

kariniai mokymai ir (ar) pratybos, aplinkos apsaugos ir saugomų teritorijų valstybinė kontrolė, gamtotvarkos, aplinkos monitoringo ir tyrimo, hidrometeorologijos darbai;

c) jas naudoja važiuoti vandens telkinių ledu laikantis specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, nustatytų paviršiniams vandens telkiniams;

19) stovyklauti, statyti palapines, išskyrus vietas, nustatytas biosferos rezervato planavimo schemoje (ribų ir tvarkymo plane);

20) užtvirti kelius ir takus, skirtus privažiuoti ar prieiti prie saugomų gamtos ir nekilnojamųjų kultūros vertybių, poilsiaviečių, takų, regyklų, kitų rekreacinių objektų.

3. Visose biosferos rezervato funkcinio prioriteto zonose draudžiama keisti pagrindinę konservacinę ir miškų ūkio žemės naudojimo paskirtį, paversti miško žemę kitomis naudmenomis, išskyrus Saugomų teritorijų įstatyme nurodytus atvejus.

4. Biosferos rezervatuose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme arba aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus už biosferos rezervato apsaugą atsakingos institucijos pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

1) formuoti ir pertvarkyti žemės sklypus;

2) keisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį (išskyrus konservacinę ir miškų ūkio žemės naudojimo paskirtį, kurios keitimas draudžiamas pagal šio straipsnio 3 dalį), žemės sklypų naudojimo būdą (būdus), užstatymo tankį, intensyvumą, užstatymo tipą;

3) statyti statinius, išskyrus statinius, kurių statyba draudžiama pagal šio straipsnio 2 dalį;

4) rekonstruoti, kapitališkai remontuoti, griauti statinius ir įrenginius, keisti pastato (patalpos, patalpų) ar inžinerinio statinio paskirtį, tiesti inžinerinius tinklus;

5) atlikti šio straipsnio 2 dalies 4, 10 ir 13 punktuose nurodytus darbus.

5. Už biosferos rezervato apsaugą atsakinga institucija nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jei šio straipsnio 4 dalyje nurodyti darbai sunaikins ir (ar) sužalos biosferos rezervate saugomas gamtos ir nekilnojamąsias kultūros vertybes arba neleis jų atkurti, eksponuoti ar tvarkyti.

DVIDEŠIMT ŠEŠTASIS SKIRSNIS

BIOSFEROS REZERVATŲ BUFERINĖS APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

87 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos biosferos rezervatų buferinėse apsaugos zonose

1. Biosferos rezervatų buferinės apsaugos zonoje draudžiama keisti hidrologinį režimą, išskyrus natūralaus hidrologinio režimo atkūrimą, kuriam reikalingų darbų vykdymui yra gautas atitinkamos saugomos teritorijos direkcijos pritarimas šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

2. Biosferos rezervato buferinės apsaugos zonoje, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme, Žemės įstatyme ar aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus už biosferos rezervato buferinės zonos apsaugą atsakingos institucijos pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

1) formuoti ir pertvarkyti žemės sklypus;

2) keisti žemės sklypų naudojimo būdą (būdus), užstatymo tankį, intensyvumą, užstatymo tipą;

3) statyti, rekonstruoti statinius;

4) kapitališkai remontuoti, griauti statinius, tiesti inžinerinius tinklus;

5) atlikti šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytus darbus.

3. Už biosferos rezervato buferinės zonos apsaugą atsakinga institucija nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jei šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai sunaikins ir (ar) sužalos biosferos rezervate saugomas gamtos ir nekilnojamąsias kultūros vertybes arba neleis jų atkurti, eksponuoti ar tvarkyti.

DVIDEŠIMT SEPTINTASIS SKIRSNIS

BIOSFEROS POLIGONAI IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

88 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos biosferos poligonuose

1. Biosferos poligonuose esančiose konservacinio funkcinio prioriteto zonose (rezervatai, draustiniai), gamtos ir kultūros paveldo objektų teritorijose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatytos šiame įstatyme atitinkamai nurodytose teritorijose (rezervatuose, draustiniuose, kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonose, gamtos paveldo objektų teritorijose).

2. Šio straipsnio 1 dalyje nenurodytose biosferos poligonų funkcinio prioriteto (ekologinės apsaugos, ūkinės veiklos ir kito prioriteto) zonose draudžiama:

- 1) statyti ir (ar) įrengti sąvartynus;
- 2) naikinti ir žaloti reljefo formas, hidrografinio tinklo natūralius elementus;
- 3) sausinti naujus nemelioruotus žemės plotus, keisti pelkes ir kitas šlapynes ir smėlynus į kitas žemės naudmenas, rekultivuoti baigtus eksploatuoti durpynus į kitas, nei pelkė, žemės naudmenas, natūralias pievas suarti, persėti, kalkinti, apsodinti mišku, plantaciniais ar kitais želdiniais arba kitaip jas keisti;
- 4) naudoti saugomų rūšių individus neturint teisės aktais nustatyto leidimo ar juos tyčia naikinti arba trikdyti tokiomis formomis, kurios gali sutrukdyti užtikrinti saugomų rūšių palankią apsaugos būklę, neturint teisės aktais nustatyto leidimo biosferos poligone introdukuoti arba į jį perkelti čia natūraliai negyvenusias rūšis;

5) vykdyti plynuosius pagrindinius miško kirtimus tais atvejais, kai:

a) auga Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės arba saugomos augalų bendrijos;

b) yra pagal Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymą saugomų augalų, grybų augavietės arba gyvūnų radavietės, išskyrus ekstremaliųjų situacijų atvejus arba atvejus, kai nustatomas užkrėtimas kenksmingaisiais organizmais, jeigu reikalavimas sunaikinti nustatytas teisės aktuose;

6) vykdyti miško kirtimus neįšalus gruntui tais atvejais, kai:

a) auga Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės arba saugomos augalų bendrijos;

b) yra pagal Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymą griežtai saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių augavietės arba radavietės, išskyrus ekstremaliųjų situacijų ar masinio kenkėjų išplitimo atvejus arba atvejus, kai nustatomas užkrėtimas kenksmingaisiais organizmais, jeigu reikalavimas sunaikinti nustatytas teisės aktuose.

3. Visose biosferos poligono funkcinio prioriteto zonose draudžiama keisti pagrindinę konservacinę ir miškų ūkio žemės naudojimo paskirtį, paversti miško žemę kitomis naudmenomis, išskyrus Saugomų teritorijų įstatyme nurodytus atvejus.

4. Biosferos poligonuose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme arba aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus už biosferos poligono apsaugą atsakingos institucijos pritarimo (derinimo) projektui ar numatomi veiklai, draudžiama:

1) formuoti ir pertvarkyti žemės sklypus;

2) keisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, žemės sklypų naudojimo būdą (būdus), užstatymo tankį, intensyvumą, užstatymo tipą;

3) statyti statinius, išskyrus statinius, kurių statyba draudžiama pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis;

4) tiesti inžinerinius tinklus.

5. Už biosferos poligono apsaugą atsakinga institucija nepritaria projektui ar numatomi veiklai, jei šio straipsnio 4 dalyje nurodyti sunaikins ir (ar) sužalos biosferos poligone saugomas gamtos vertybes arba neleis jų atkurti, eksponuoti ar tvarkyti.

VI SKYRIUS EKOLOGINĖS APSAUGOS ZONOS, GAMTOS IŠTEKLIAI

PIRMASIS SKIRSNIS

AKVAKULTŪROS TVENKINIŲ APSAUGOS JUOSTOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

89 straipsnis. Akvakultūros tvenkinių apsaugos juostų dydis

Aplink akvakultūros tvenkinius nustatomos 20 metrų pločio apsaugos juostos.

90 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos akvakultūros tvenkinių apsaugos juostose

Akvakultūros tvenkinių apsaugos juostose draudžiama:

- 1) statyti statinius (išskyrus hidrotechnikos statinius ir statinius, skirtus akvakultūros tvenkiniams eksploatuoti ir prižiūrėti);
- 2) naudoti pesticidus ir kitus chemikalus, neskirtus akvakultūros tvenkiniams eksploatuoti ir prižiūrėti;
- 3) dirbti žemę, ardyti velėną, ganyti gyvulius;
- 4) įrengti poilsiavietes, kūrenti laužus;
- 5) statyti motorines transporto priemones, išskyrus specialiąsias, kurių reikia akvakultūros tvenkiniams eksploatuoti ir prižiūrėti;
- 6) užkasti kritusius gyvulius ir šiukšles, įrengti sąvartynus.

ANTRASIS SKIRSNIS

MELIORUOTOS ŽEMĖS IR MELIORACIJOS STATINIŲ APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

91 straipsnis. Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos

Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos nustatomos:

- 1) melioruotai žemei;
- 2) melioracijos statiniams:
 - a) melioracijos grioviui;
 - b) bendrojo naudojimo drenažo rinktuvams;
 - c) polderiams.

92 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos melioruotoje žemėje

1. Melioruotoje žemėje draudžiama važinėti per melioracijos griovius nenustatytoje vietoje, tvenkti melioracijos griovių vagas, melioracijos grioviuose ir jų šlaituose ganyti gyvulius, kūrenti ugnį, sandėliuoti medieną ir kitas statybines medžiagas, pašarus, trąšas, pilti gruntą, šiukšles, išleisti nuotekas į drenažo sistemas, arti žemę mažesniu nei 1 metro atstumu nuo griovio šlaito viršutinės briaunos (išskyrus atvejus, kai žemė ariama persėjant daugiametę žolę). Polderių pylimo vidinio šlaito papėdžių ir polderio kanalų juostų negalima užstatyti, jose neturi augti medžiai ir krūmai, jų negalima arti.

2. Melioruotoje žemėje, Statybos įstatyme ar Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro nustatyta tvarka negavus savivaldybės administracijos direktoriaus įgalioto savivaldybės administracijos atstovo pritarimo projektui ar numatomi veiklai, draudžiama:

- 1) vykdyti kasybos darbus, statybos reikmėms kasti gruntą, pilti atvežtinį gruntą ar vykdyti požeminius darbus;
- 2) statyti ar rekonstruoti statinius, įrengti įrenginius;
- 3) vykdyti gręžimo ir (ar) kasimo giliau kaip 0,7 metro, sprogdinimo darbus, atliekamus tiesioginio žemės gelmių geologinio tyrimo metu;
- 4) įrengti dirbtinius vandens telkinius;
- 5) sodinti mišką.

3. Savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliotas savivaldybės administracijos atstovas nepritaria projektui ar numatomi veiklai, jei šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai trukdys melioracijos sistemos funkcionavimui.

93 straipsnis. Melioracijos statinių apsaugos zonų dydis

1. Melioracijos griovio apsaugos zona – žemės juosta išilgai šio griovio, kurios ribos yra 15 metrų nuo griovio šlaito viršutinės briaunos.

2. Bendrojo naudojimo drenažo rinktuvų apsaugos zona – žemės juosta išilgai drenažo rinktuvo, kurios ribos yra po 15 metrų abipus rinktuvo ašinės linijos. Tiksliai nustatius (atsikalus) drenažo rinktuvo buvimo vietą ir suderinus su savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliotu savivaldybės administracijos atstovu, – po 5 metrus abipus drenažo rinktuvo (išskyrus taršos šaltinius).

3. Polderių apsaugos zona – 15 metrų pločio žemės juosta abipus pylimo (nuo vidinio ir išorinio šlaitų (ten, kur galima) papėdės ir kanalo viršutinės briaunos).

94 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos melioracijos statinių apsaugos zonose

Melioracijos statinių apsaugos zonose draudžiama:

- 1) statyti pastatus;
- 2) sodinti medžius;
- 3) įrengti dirbtinius vandens telkinius.

TREČIASIS SKIRSNIS**MIŠKO ŽEMĖ IR JOJE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS****95 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos miško žemėje**

Miško žemėje draudžiama:

- 1) statyti statinius ir (ar) įrenginius, tiesti inžinerinius tinklus, išskyrus miško infrastruktūrai priskiriamus inžinerinius statinius ir (ar) įrenginius;
- 2) paversti miško žemę kitomis žemės naudmenomis, išskyrus Miškų įstatyme nustatytus atvejus.

KETVIRTASIS SKIRSNIS**NATŪRALIOS PIEVOS IR GANYKLOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS****96 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos natūraliose pievose ir ganyklose**

Natūralias pievas ir ganyklas draudžiama suarti, sausinti arba kitaip keisti jų žolynų būklę ir sudėtį, užsodinti želdiniais ar įveisti mišką.

PENKTASIS SKIRSNIS**PAJŪRIO JUOSTA IR JOJE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS****97 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos pajūrio juostoje**

Pajūrio juostoje draudžiama:

- 1) padalyti, atidalyti privačios nuosavybės teise priklausančius žemės sklypus, suteiktus iki Pajūrio juostos įstatymo įsigaliojimo;
- 2) niokoti gamtos ir kultūros paveldo objektus, ardyti paplūdimius, povandeninį krantą, kopagūbrį, kopas, klifo šlaitus ar kitaip žaloti reljefą, dirvožemį, augmeniją ir gyvūniją;
- 3) vykdyti žemės gelmių išteklių gavybą, išskyrus požeminį vandenį;
- 4) važiuoti motorinėmis transporto priemonėmis, traktoriais ir savaeigėmis mašinomis pajūrio juostos paplūdimiu, kopagūbriu (kopomis) ir povandeniniu krantu, išskyrus atvejus, kai:

a) vykdomi žmonių paieškos ir gelbėjimo darbai, valstybės sienos ir (ar) krašto apsauga, įgyvendinamos ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarijų prevencinės priemonės, vykdomi ekstremaliųjų įvykių ir avarijų padarinių likvidavimo darbai;

b) vykdomi paplūdimių tvarkymo ir priežiūros darbai;

c) įgyvendinamos krantotvarkos priemonės;

d) vykdomas viešosios tvarkos užtikrinimas, aplinkos apsaugos ir saugomų teritorijų valstybinė kontrolė;

e) vykdomi moksliniai tyrimai;

f) įgyvendinami valstybei svarbūs projektai;

g) vykdomi inžinerinės infrastruktūros eksploatavimo darbai;

h) esamais privažiavimo prie jūros kranto keliais su kieta danga ir (ar) kitais teritorijų planavimo dokumentuose nurodytais esamais keliais reikia gabenti inventorių ir plaukiojimo priemones, paslaugoms teikti ar veiklai būtinas prekes, iškrauti, vykdyti pirminį pardavimą, supirkti žvejybos produktus, sugautus žvejybos laivais Baltijos jūroje, nustatytose jų iškrovimo, pirminio pardavimo ir supirkimo vietose;

5) arčiau kaip 100 m nuo Baltijos jūros kranto ir 50 m nuo Kuršių marių kranto statyti, rekonstruoti statinius, įrengti įrenginius, išskyrus atvejus, kai, vadovaujantis Pajūrio juostos įstatyme nurodytais teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais:

a) statomi, rekonstruojami statiniai ir (ar) įrengiami įrenginiai įgyvendinant valstybei svarbius projektus;

b) statomi, rekonstruojami statiniai ir (ar) įrengiami įrenginiai vandens ištekliams naudoti ir aplinkai nuo žalingo vandens poveikio saugoti, uosto akvatorijoje vykdomai laivybai stebėti ir saugumui užtikrinti, kranto linijai stabilizuoti, natūraliai nešmenų pusiausvyrai atkurti ir kitoms vandens ūkio ar uosto reikmėms užtikrinti;

c) statomos, rekonstruojamos ir (ar) įrengiamos priekrantės žvejybos laivų prieplaukos, šių laivų saugojimo aikštelės;

d) pagal aplinkos ministro patvirtintą sąrašą statomi ir (ar) įrengiami poilsio sezonui skirti laikini paplūdimių statiniai ir (ar) įrenginiai su jiems aptarnauti skirta inžinerine infrastruktūra;

e) statomi ir (ar) rekonstruojami ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarijų metu sugriauti ir (ar) pažeisti statiniai buvusių statinių vietoje nedidinant jų tūrio;

f) statomi, rekonstruojami specialiosios paskirties pastatai ir (ar) įrengiami įrenginiai, skirti žmonių gelbėjimo tikslams;

6) toliau kaip 100 m nuo Baltijos jūros kranto ir 50 m nuo Kuršių marių kranto statyti, rekonstruoti statinius, įrengti įrenginius, išskyrus:

a) šio straipsnio 5 punkto a–f papunkčiuose nurodytus statinius ir įrenginius;

b) kai, vadovaujantis Pajūrio juostos įstatyme nurodytais teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, statomi, rekonstruojami statiniai ir (ar) įrengiami įrenginiai, nenurodyti šiame straipsnio punkte, atitinkantys pajūrio juostos nustatymo tikslus ir nesukeliantys naujų neigiamų pasekmių ar poveikio aplinkai.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

PAVIRŠINIAI VANDENS TELKINIAI IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

98 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos paviršiniuose vandens telkiniuose

Paviršiniuose vandens telkiniuose draudžiama:

1) statyti užtvankas Nemuno upėje bei ekologiniu ir kultūriniu požiūriu vertingose upėse ar jų ruožuose. Ekologiniu ir kultūriniu požiūriu vertingų upių ar jų ruožų sąrašą tvirtina Vyriausybė;

2) įrengti salas, išskyrus salas dirbtiniuose nepratekamuose paviršiniuose vandens telkiniuose;

3) įrengti brastas;

4) šalinti iš vandens telkinių dugno riedulius, išskyrus atvejus, kai tai būtina vykdant šio straipsnio 8 punkte nurodytas veiklas;

5) paviršinius vandens telkinius, išskyrus dirbtinius vandens telkinius, paversti kitomis naudmenomis;

6) važiuoti motorinėmis transporto priemonėmis, traktoriais ir savaeigėmis mašinomis paviršinių vandens telkinių dugnu, išskyrus atvejus, kai:

a) važiuojama per brastas, kurios, vadovaujantis Lietuvos Respublikos kelių įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių kelių plėtojimo, priežiūros ir naudojimosi jais teisinius pagrindus, pripažįstamos kelių dalimis, vykdomi žmonių paieškos ir gelbėjimo darbai, ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarijų padarinių likvidavimo darbai, valstybės sienos ir (ar) krašto apsauga, viešosios tvarkos užtikrinimas, aplinkos apsaugos ir saugomų teritorijų valstybinė kontrolė, kariniai ir (ar) priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų mokymai ir (ar) pratybos, saugomų teritorijų gamtotvarkos, paviršinių vandens telkinių tvarkymo darbai ir būklės tyrimai, inžinerinės infrastruktūros eksploatavimo darbai;

b) organizuojami ir vyksta sporto renginiai ir (arba) sporto pratybos;

c) nustatytose vietose į paviršinį vandens telkinį nuleidžiamos (ištraukiamos) plaukiojimo priemonės;

7) važiuoti motorinėmis transporto priemonėmis, traktoriais ir savaeigėmis mašinomis paviršinių vandens telkinių ledu, išskyrus atvejus, kai:

a) vykdomi žmonių paieškos ir gelbėjimo darbai, ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarijų padarinių likvidavimo darbai, valstybės sienos ir (ar) krašto apsauga, viešosios tvarkos užtikrinimas, aplinkos apsaugos ir saugomų teritorijų valstybinė kontrolė, kariniai ir (ar) priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų mokymai ir (ar) pratybos, saugomų teritorijų gamtotvarkos, paviršinių vandens telkinių tvarkymo darbai ir būklės tyrimai, inžinerinės infrastruktūros eksploatavimo darbai, kertamos nendrės;

b) organizuojami ir vyksta sporto renginiai ir (arba) sporto pratybos;

c) organizuojama ir vykdoma verslinė žvejyba naudojant motorines transporto priemones, traktorius ir savaeiges mašinas, būtinas tokios žvejybos organizavimui ir vykdymui;

d) organizuojama ir vykdoma mėgėjų žvejyba naudojant ne kelių transporto priemones žvejų ir įrangos gabenimui į žvejybos vietą ir iš jos;

8) reguliuoti (tvenkti (patvenkti) ir kitais būdais keisti vandens lygį, gylį ir (arba) krantų liniją), upes ir ežerus, išskyrus atvejus, kai:

a) atliekami paviršinių vandens telkinių tvarkymo darbai;

b) įrengiamos maudyklos, bendrojo naudojimo krantinės miestuose ir miesteliuose;

d) atliekami vidaus vandens kelių įrengimo ir (ar) priežiūros darbai;

e) eksploatuojami žemės gelmių išteklių telkiniai ežeruose;

f) statomi ir (ar) rekonstruojami melioracijos statiniai, inžineriniai tinklai, susisiekimo komunikacijos, specialiosios paskirties pastatai;

g) vykdomos žuvų išteklių apsaugos priemonės (dirbtinių nerštaviečių, žuvų pralaidų, aptekėjimo kanalų ir pan. įrengimas);

h) vykdomos potvynių prevencijos priemonės (polderių sistemų, krantosaugos statinių, apsauginių pylimų, vandens nuvedimo kanalų ir pan. įrengimas);

i) vykdomi ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarijų padarinių likvidavimo darbai;

j) atkuriamą erozijos nuardytą kranto liniją ir (ar) taikomos kitos priešerozinės kranto apsaugos priemonės;

k) vykdomi gerą vandens telkinio būklę užtikrinantys darbai ir darbai, skirti saugomų rūšių ir buveinių apsaugos priemonių įgyvendinimui;

l) vykdomi nekilnojamojo kultūros paveldo tyrimai ar tvarkybos darbai;

m) užtikrinama nepakitusi valstybės sienos padėtis.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

PAVIRŠINIŲ VANDENS TELKINIŲ APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

99 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose

Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose draudžiama:

1) lieti srutas arba skystą mėšlą, neįterpiančią į gruntą, statyti tvartus, fermas, įrengti srutų ir mėšlo sandėliavimo vietas ir įrenginius ir (ar) tirštojo mėšlo rietuves ne prie esamų tvartų ir (ar) fermų;

2) statyti ir (ar) įrengti sąvartynus, kapines, išskyrus veikiančių kapinių išplėtimą nemažinant atstumo iki vandens telkinio;

3) barstyti ar purkšti iš lėktuvų ar kitų skraidančių aparatų augalų apsaugos produktus ir mineralines trąšas;

4) tręšiant per metus į dirvą įterpti daugiau kaip 80 kilogramų azoto ir 15 kilogramų fosforo veikliosios medžiagos;

5) plynai kirsti medžius ir krūmus šlaituose, kurių nuolydis didesnis kaip 15 laipsnių, išskyrus atvejus, kai piliakalnių, pilkapių, gamtos paveldo objektų ir kiti šlaitai tvarkomi pagal kultūros paveldo objekto tvarkymo projektus, saugomų teritorijų planavimo dokumentus, saugomų rūšių veiksmų planus, aplinkos ministro nustatyta tvarka patvirtintus invazinių rūšių populiacijų gausos reguliavimo veiksmų planus;

6) auginti ir dauginti genetiškai modifikuotus organizmus, augalus ir jų sėklas;

7) statyti pastatus natūraliuose šlaituose, kurių nuolydis didesnis kaip 15 laipsnių, išskyrus atvejus, kai:

a) sodybose ar buvusiose sodybose statomi sodybų pastatai;

b) inžinerinei infrastruktūrai būtinai statiniai;

8) statyti pastatus mažesniu kaip 50 metrų atstumu iki paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos išorinės ribos, išskyrus atvejus, kai:

a) atstatomi identiški buvusios sodybos pastatai;

b) statomi pastatai miestuose, miesteliuose ir kaimų kompaktiškai užstatytose teritorijose, sodybose, savivaldybių ar jų dalių bendruosiuose planuose numatytoje urbanizuoti teritorijose kaime;

c) už paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos išorinės ribos statoma ne daugiau kaip viena ne didesnio kaip 25 kvadratinio metrų bendrojo ploto ir ne aukštesnė kaip 4,5 metro asmeninio naudojimo pirtis be rūšio sodyboje ar kitos paskirties žemės rekreacinių teritorijų naudojimo būdo žemės sklype;

d) statomi elingai, numatyti savivaldybės ar jos dalies bendrajame plane ir (ar) saugomos teritorijos specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose nustatytoje rekreacijai skirtoje teritorijoje;

9) statant naujus pastatus arba rekonstruojant esamus pastatus sodyboje, kurios pastatai yra mažesniu nei 50 metrų atstumu nuo paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos išorinės ribos, mažinti šį atstumą, išskyrus šio straipsnio 8 punkto b ir c papunkčiuose nurodytus atvejus;

10) laikyti ir naudoti apgyvendinimui, nakvynei, maitinimui ar kitiems tikslams vagonėlius ar kitus šioms paskirtims naudojamus kilnojamosius objektus arba įrenginius, išskyrus atvejus, kai tokie objektai laikomi ir naudojami:

a) sodyboje (ne daugiau kaip vienas vagonėlis);

b) kempinguose;

c) prie statomų ir (ar) rekonstruojamų statinių jų statybos metu, turint Statybos įstatymo nustatyta tvarka išduotą statybą leidžiantį dokumentą ir kai šie objektai numatyti statinio projekte;

d) mokslo institucijų vykdomiems moksliniams tyrimams atlikti;

e) turint savivaldybės vykdomosios institucijos išduotą leidimą – viešiesiems renginiams rengti;

f) kaip įregistruotų bitynų kilnojamosios bitidės;

g) nustatytose vietose ir laiku vykdant verslinę žūklę;

11) važiuoti motorinėmis transporto priemonėmis ir jas statyti arčiau kaip 25 metrai nuo vandens telkinio kranto, išskyrus atvejus, kai:

a) mažesniu nei nurodyta atstumu šiomis priemonėmis važiuojama ar jos statomos čia esančiuose keliuose, gatvėse, aikštėse, stovėjimo aikštelėse, gyvenamųjų namų kiemuose;

b) vykdomi žmonių paieškos ir gelbėjimo darbai, ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarių padarinių likvidavimo darbai, valstybės sienos ir (ar) krašto apsauga, viešosios tvarkos užtikrinimas, kariniai mokymai ir (ar) pratybos, aplinkos apsaugos ir saugomų teritorijų valstybinės kontrolė, saugomų teritorijų gamtotvarkos, aplinkos monitoringo ir tyrimo, hidrometeorologijos darbai;

c) vykdomi leistini žemės ar miškų ūkio, melioracijos, vidaus vandens kelių priežiūros ir statinių statybos darbai, nustatytoje vietoje – verslinė žūklė;

d) reikia į vandenį nuleisti plaukiojimo priemonės arba užvažiuoti motorinėmis transporto priemonėmis ant paviršinio vandens telkinio ledo, jeigu teisės aktai šiame telkinyje leidžia tokią veiklą;

e) jas naudoja važiuoti vandens telkinių ledu laikantis specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, nustatytų paviršiniams vandens telkiniams;

f) vykdomi inžinerinės infrastruktūros eksploatavimo darbai;

12) tverti tvoras, kitais statiniais, įrenginiais ir (ar) įveisiama želdiniais, medžių ir krūmų liekanomis kliudyti pakrante praeiti asmenims (toliau šiame punkte – užtvėrimai) paviršinio vandens telkinio apsaugos zonos dalyje, apimančioje 5 metrus nuo vandens (kranto) linijos (esant vidutiniam vandens lygiui). Jeigu žemė pirmuosius 5 metrus nuo vandens telkinio kranto linijos yra užpelkėjusi arba yra stačiame šlaite (skardyje), nurodytas užtvėrimų draudimas taikomas didesniu atstumu nuo vandens taip, kad bent 1 metro pločio žemės juosta būtų tinkama asmenims praeiti vandens telkinio pakrante. Šio punkto reikalavimai netaikomi tvoroms, kurios būtinos aptverti:

a) šio įstatymo 100 straipsnio 4 punkto a–f papunkčiuose nurodytus statinius ir (ar) įrenginius paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostose;

b) kultūros, gamtos paveldo objektus, parkus ir kitus atskiruosius želdynus, botanikos, zoologijos sodus, dendrologines kolekcijas, vaikų poilsiui skirtas teritorijas, gamtotvarkos priemonių įgyvendinimo teritorijas (kai jos numatytos saugomos teritorijos gamtotvarkos plane).

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

PAVIRŠINIŲ VANDENS TELKINIŲ PAKRANTĖS APSAUGOS JUOSTOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

100 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostose

Paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostose draudžiama:

1) atlikti darbus ir veiksmus, draudžiamus paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose pagal šio įstatymo 99 straipsnio nuostatas;

2) dirbti žemę, naudoti trąšas, cheminius augalų apsaugos produktus, kitas chemines medžiagas ir jų mišinius, jeigu jie gali patekti į vandenį ir sukelti vandens ekosistemų pakenkimus;

3) vykdyti žemės darbus (grunto kasimo, supylimo, tankinimo darbus), keisti kranto liniją, reljefą ir žemės paviršių, išskyrus atvejus, kai kranto linija, reljefas ar žemės paviršius keičiamas:

a) statant ir (ar) įrengiant šio straipsnio 4 punkto a–e papunkčiuose nurodytus statinius ir (ar) įrenginius;

b) taikant esamų statinių apsaugos nuo potvynių, erozijos prevencijos ar jos padarinių šalinimo priemones;

c) atliekant paviršinių vandens telkinių tvarkymo darbus pagal aplinkos ministro patvirtintus Paviršinių vandens telkinių tvarkymo reikalavimus;

4) statyti statinius ir įrengti įrenginius, išskyrus atvejus, kai:

a) atstatomi identiški buvusios sodybos pastatai ir jų inžineriniai statiniai;

b) statomi ir (ar) įrengiami hidrotechnikos statiniai, vandens matavimo stotys, vandens paėmimo ir išleidimo į vandens telkinius įrenginiai ir statiniai, vandenvietės, informaciniai ženklai, stendai, pėsčiųjų takai, paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostą kertantys keliai ir inžineriniai tinklai, tiltai, sodybose ar prie jų – lieptai, uostuose ir prieplaukose – jų statiniai, prie

vidauso vandenių kelių – vidauso vandenių transporto priemonių kuro užpylimo statiniai ir (ar) įrenginiai;

c) statomi elingai, numatyti savivaldybės ar jos dalies bendrajame plane ir (ar) saugomos teritorijos specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose nustatytoje rekreacijai skirtoje teritorijoje;

d) statomi ir (ar) įrengiami nesudėtingi paplūdimių statiniai ir (ar) įrenginiai, kurių sąrašą nustato aplinkos ministras;

e) draustiniuose, valstybiniuose parkuose ir biosferos rezervatuose – statomi savivaldybės ir vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentuose ir (ar) šių saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose numatyti su jų steigimo tikslais susiję statiniai;

f) statomi ir (ar) įrengiami statiniai ir (ar) įrenginiai, skirti naudingųjų iškasenų išgavimui iš paviršinio vandens telkinio dugno pagal patvirtintus žemės gelmių naudojimo planus;

5) rekonstruojant pastatus, didinti pastato tūrį ir (ar) pastatų užstatytą plotą.

DEVINTASIS SKIRSNIS

PELKĖS IR ŠALTINYNAI IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

101 straipsnis. Pelkės ir šaltinynai

1. Pelkės ir šaltinynai – teritorijos, atitinkančios vieną arba kelis šių požymių:

1) teritorija patenka į inventorizuotus Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių pelkių ir šaltinynų plotus;

2) vyksta pelkėdaros procesas, kurio požymiai nurodyti šio straipsnio 2 dalyje;

3) pelkine augalija gausiai užaugusi buvusi vandens telkinio dalis;

4) požeminis vanduo natūraliai trykšta iš žemės paviršiaus.

2. Pelkėdara vyksta, jeigu yra visi šie požymiai:

1) vyrauja durpinis dirvožemis, kurio durpių sluoksnis ne mažesnis kaip 5 centimetrai, arba dirvožemis priskiriamas šiems šlapžemių dirvožemių tipams: aliuvinis – pelkinis, užneštasis (palaidotasis) arba deliuvinis – glėjinis;

2) vyrauja pelkinė augalija: viksvos, nendrės, meldai, švendrai, kupstiniai švyliai, puplaiškiai, pelkiniai asiūkliai, kiminiai, purienos, gegužliniai, gailiai, spanguolės ir žaliosios ar baltosios samanos;

3) žemė nuolat įmirkusi, nenusausinta.

102 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos pelkėse ir šaltinynuose

Pelkėse ir šaltinynuose draudžiama:

1) vykdyti teritorijos sausinimo darbus, keisti šaltinynų ir (ar) jų grupių hidrologinį režimą, ardyti pelkių ir apypelkių augalinę dangą, išskyrus atvejus, kai Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nustatyta tvarka atlikus poveikio aplinkai vertinimą priimamas teigiamas sprendimas;

2) pelkes ir šaltinynus paversti ariama žeme ir (ar) miško naudmenomis, užsodinti želdiniais;

3) pelkes ir šaltinynus paversti žeme, užimta paviršiniais vandens telkiniais, išskyrus atvejus, kai žemės sklype įrengiamas vienas, ne didesnis kaip 0,1 ha ploto dirbtinis nepratekamas paviršinis vandens telkinys.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

POTVYNIŲ GRĖSMĖS TERITORIJOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

103 straipsnis. Potvynių grėsmės teritorijos

Potvynių grėsmės teritorijas sudaro:

1) didelės tikimybės potvynių grėsmės teritorijos – teritorijos, kurios gali būti užliejamos didelės tikimybės potvynių;

2) vidutinės tikimybės potvynių grėsmės teritorijos – teritorijos, kurios gali būti užliejamos vidutinės tikimybės potvynių;

3) mažos tikimybės potvynių grėsmės teritorijos – teritorijos, kurios gali būti užliejamos mažos tikimybės potvynių.

104 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos potvynių grėsmės teritorijose

1. Didelės tikimybės potvynių grėsmės teritorijose draudžiama:

1) įrengti gyvulių laikymo, sрутų ir mėšlo sandėliavimo vietas, tirštojo mėšlo rietuves;

2) statyti statinius ir įrengti įrenginius, išskyrus sodybos statinius esamose sodybose, hidrotechninius statinius, inžinerinius tinklus ir susisiektimo komunikacijas, aplinkos tyrimų ir stebėjimų įrenginius, kai jie apsaugoti nuo potvynių.

2. Vidutinės tikimybės potvynių grėsmės teritorijose draudžiama:

1) statyti gamybos ir pramonės, kitos (fermų) paskirties pastatus; sandėliavimo paskirties pastatus, jei juose laikomos pavojingos medžiagos;

2) statyti gyvenamuosius ir visuomeninės paskirties pastatus, išskyrus atvejus, kai jie apsaugoti nuo potvynių.

3. Mažos tikimybės potvynių grėsmės teritorijose draudžiama:

1) statyti gamybos ir pramonės, kitos (fermų) paskirties pastatus, kuriuose vykdomai veiklai Aplinkos apsaugos įstatymo nustatyta tvarka būtinas taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas;

2) statyti sandėliavimo paskirties pastatus, jei juose laikomos pavojingos medžiagos.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS

POŽEMINIO VANDENS VANDENVIEČIŲ APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

105 straipsnis. Požeminio vandens vandenvietės ir jų apsaugos zonos

1. Požeminio vandens vandenvietės, atsižvelgiant į jų jautrumą taršai, priskiriamos vienai iš trijų grupių. Požeminio vandens vandenvietės priskirti vienai iš trijų grupių gali tik juridiniai ir fiziniai asmenys bei šių asmenų grupės, veikiančios pagal jungtinės veiklos sutartis, turintys (turinčios) Vyriausybės nustatyta tvarka išduotą leidimą tirti žemės gelmes. Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonas sudaro:

1) vandenviečių apsaugos zonų juostos;

2) vandenviečių apsaugos zonų juostos ir vandenviečių taršos apribojimo juostos.

2. Požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 3-iąją juostą gali sudaryti:

1) 3 a sektorius – kaptažo sritis eksploatuojamame sluoksnyje;

2) 3 b sektorius – kaptažo sritis gruntinio vandens sluoksnyje.

106 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose

1. Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose negali būti nenaudojamų, išskyrus konservuotus, gręžinių.

2. Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose draudžiama:

1) įrengti angliavandenilių (naftos ir (ar) dujų) išteklių tyrimui ir (ar) naudojimui skirtus gręžinius;

2) į požeminius vandeninguosius sluoksnius tiesiogiai išleisti valytas ir nevalytas komunalines, gamybines ir paviršines nuotekas, radioaktyvias ir chemines medžiagas.

3. Visų grupių vandenviečių apsaugos zonų 1-ojoje juostoje draudžiama bet kokia veikla, tiesiogiai nesusijusi su požeminio vandens paėmimu, gerinimu ir tiekimu.

4. Visų požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų 2-ojoje juostoje draudžiama įrengti naujus požeminio vandens išteklių naudojimui skirtus gręžinius, išskyrus atvejus, kai viešasis

geriamojo vandens tiekėjas neturi galimybės tiekti vandenį arba neužtikrina vartotojui tiekiamo vandens kokybės.

5. I grupės vandenviečių apsaugos zonos 2-ojoje juostoje draudžiama:

1) gaminti, naudoti ir sandėliuoti augalų apsaugos produktus ir kitas chemines medžiagas, išskyrus naudojamus geriamojo vandens paruošimui;

2) įrengti pavojingųjų atliekų apdorojimo įrenginius ir sąvartynus.

6. II grupės vandenviečių apsaugos zonos 2-ojoje juostoje draudžiama:

1) vykdyti šio straipsnio 5 dalyje nurodytas veiklas;

2) statyti pastatus, neprijungtus prie komunalinių nuotekų šalinimo tinklų arba prie vietinių nuotekų šalinimo tinklų, pagal teisės aktų reikalavimus užtikrinančių lygiavertį komunaliniams nuotekų šalinimo tinklams aplinkos apsaugos lygį;

3) tręšti nuotekomis, nuotekų dumbliu, mėšlu, skystu mėšlu ir srutomis;

4) įrengti kapines, užkasti kritusius gyvulius;

5) įrengti mėšlo ir srutų kaupimo ir tvarkymo statinius ar įrenginius, nuotekų filtravimo sistemas, nuotekų dumblo kaupimo (kompostavimo) aikšteles, žaliųjų atliekų kompostavimo aikšteles;

6) įrengti užterštos žemės ir grunto valymo aikšteles;

7) įrengti naftos ir naftos produktų saugyklas.

7. III grupės vandenviečių apsaugos zonos 2-ojoje juostoje draudžiama:

1) vykdyti šio straipsnio 5 ir 6 dalyse nurodytas veiklas ir įrengti atliekų tvarkymo įrenginius;

2) įrengti nuotekų valymo įrenginius su išleistuvais į paviršinius vandenis;

3) įrengti karjerus.

8. II grupės vandenviečių apsaugos zonos 3-iojoje juostoje draudžiama:

1) 3a sektoriuje vykdyti šio straipsnio 5 dalyje nurodytas veiklas;

2) 3b sektoriuje vykdyti šio straipsnio 2 dalyje nurodytas veiklas.

9. III grupės vandenviečių apsaugos zonos 3-iojoje juostoje draudžiama vykdyti šio straipsnio 6 dalyje nurodytas veiklas.

10. Vandenvietės taršos apribojimo juostoje draudžiama vykdyti šio straipsnio 4 dalyje ir 7 dalies 1 ir 3 punktuose nurodytas veiklas.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS

ŠIAURĖS LIETUVOS KARSTINIS REGIONAS IR JAME TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

107 straipsnis. Šiaurės Lietuvos karstinis regionas

1. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos Šiaurės Lietuvos karstiniame regione nustatomos:

1) Šiaurės Lietuvos karstiniam regionui;

2) intensyvaus karsto žemėms – teritorijoms, kuriose aptinkama daugiau kaip 5 smegduobės 100 hektarų plote;

3) karstinių smegduobių apsaugos zonoms (žemės juostoms aplink karstines smegduobes, kurių plotis – 5 metrai nuo šlaito briaunos).

2. Šiaurės Lietuvos karstinio regiono ribas ir intensyvaus karsto žemių grupes šiame regione nustato aplinkos ministras.

3. Šiaurės Lietuvos karstinio regiono intensyvaus karsto žemių grupės skirstomos pagal karstinių reiškinių intensyvumo kriterijų:

1) I grupės žemė – kai 100 hektarų plote aptinkama nuo 5 iki 20 karstinių smegduobių;

2) II grupės žemė – kai 100 hektarų plote aptinkama nuo 21 iki 50 karstinių smegduobių;

3) III grupės žemė – kai 100 hektarų plote aptinkama nuo 51 iki 80 karstinių smegduobių;

4) IV grupės žemė – kai 100 hektarų plote aptinkama daugiau kaip 80 karstinių smegduobių.

108 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos Šiaurės Lietuvos karstiniame regione

1. Šiaurės Lietuvos karstiniame regione draudžiama:

- 1) išleisti (infiltruoti) nevalytas nuotekas į gruntą;
- 2) vykdyti ūkinę veiklą, neįvertinus poveikio paviršiniams, požeminiams vandenims (ši nuostata taikoma ūkinei veiklai, kuriai pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymą privaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūras);
- 3) statyti statinius, išskyrus negyvenamuosius, teisės aktais priskiriamus nesudėtingiems statiniams, be nustatyta tvarka atliktų ir įregistruotų inžinerinių geologinių ir geotechninių tyrimų rezultatų;
- 4) tiesinti ir gilinti natūralias upių vagas, keisti jų hidrologinį režimą, statyti užtvankas, įrengti hidroelektrines prie esamų užtvankų;
- 5) sausinti (išskyrus esamo drenažo remontą) ar drėkinti žemę, išskyrus daržų, sodų, gėlynų, vejų drėkinimą;
- 6) barstyti iš lėktuvų chemines augalų apsaugos priemones ir mineralines trąšas;
- 7) naudoti skystąsias trąšas;
- 8) į karstines smegduobes leisti bet kokius skysčius ir versti bet kokias kietas medžiagas (nuotekas, drenažo vandenis, atliekas ir panašiai), išskyrus gruntą, kai užverčiama smegduobė;
- 9) kasti karstinėse smegduobėse durpes, suarti ir paversti dirbama žeme karstines smegduobes;
- 10) užpilti karstines smegduobes, atsivėrusias Biržų regioninio parko teritorijoje, negavus parko direkcijos pritarimo;
- 11) užpilti karstines smegduobes negavus savivaldybės, kurios teritorijoje atsivėrusi smegduobė, administracijos direktoriaus įgalioto savivaldybės administracijos atstovo pritarimo (kai karstinė smegduobė nepatenka į Biržų regioninio parko teritoriją);
- 12) užpilti smegduobes ne moliniu gruntu.

2. Intensyvaus karsto žemėse:

- 1) draudžiama kita, nei šios straipsnio dalies 4–7 punktuose nustatyta pasėlių struktūra, tręšimo ir augalų apsaugos produktų naudojimo sistema;
- 2) augalų apsaugos produktai naudojami (išskyrus IV grupės intensyvaus karsto žemes), laikantis žemės ūkio ministro patvirtintų Geros augalų apsaugos praktikos taisyklių;
- 3) visuose ūkiuose, išskyrus asmeninius ūkius, dirvos gali būti tręšiamos tik pagal tręšimo planus, parengtus aplinkos ministro ir žemės ūkio ministro nustatyta tvarka;
- 4) intensyvaus karsto I grupės žemėje:
 - a) daugiametės žolės turi sudaryti ne mažiau kaip 20 procentų pasėlių;
 - b) tręšiant per metus į dirvožemį gali patekti iki 100 kg/ha bendrojo azoto iš mineralinių ir organinių trąšų; tręšiant vien tik kraikiniu mėšlu, per metus į dirvą galima jo įterpti iki 20 t/ha;
- 5) intensyvaus karsto II grupės žemėje:
 - a) daugiametės žolės turi sudaryti ne mažiau kaip 30 procentų pasėlių;
 - b) tręšiant per metus į dirvožemį gali patekti iki 80 kg/ha bendrojo azoto iš mineralinių ir organinių trąšų; tręšiant vien tik kraikiniu mėšlu, per metus į dirvą galima jo įterpti iki 16 t/ha;
- 6) intensyvaus karsto III grupės žemėje:
 - a) daugiametės žolės ir ganyklos turi sudaryti ne mažiau kaip 40 procentų pasėlių;
 - b) tręšiant per metus į dirvožemį gali patekti iki 70 kg/ha bendrojo azoto iš mineralinių ir organinių trąšų; tręšiant vien tik kraikiniu mėšlu, per metus į dirvą galima jo įterpti iki 14 t/ha;
- 7) intensyvaus karsto IV grupės žemėje:
 - a) gali būti tik pievos ir miškai, auginami medingieji ir vaistiniai augalai;
 - b) tręšti galima tik organinėmis trąšomis. Tręšiant per metus į dirvožemį gali patekti iki 60 kg/ha bendrojo azoto arba į dirvą galima įterpti iki 12 t/ha kraikinio mėšlo;
 - c) pievose ir ariamoje žemėje draudžiama naudoti augalų apsaugos produktus.

3. Karstinės smegduobės apsaugos zonoje draudžiama:

- 1) arti ar kitaip dirbti žemę (auginti galima tik daugiametės žolės, kurios turi būti šienaujamos, o šienas pašalinamas iš zonos);

- 2) tręšti organinėmis ir mineralinėmis trąšomis;
- 3) naudoti augalų apsaugos produktus.

TRYLIKTASIS SKIRSNIS **ŽEMĖS GELMIŲ IŠTEKLIŲ TELKINIAI IR JUOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS** **ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS**

109 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos žemės gelmių išteklių telkiniuose

1. Šiame straipsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos taikomos aprobuotų atviru kasybos būdu (nuo žemės paviršiaus karjerais) išgaunamų žemės gelmių išteklių telkiniuose, išskyrus atvejus, kai šie telkiniai patenka į valstybinius parkus, draustinius ar rezervatus.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytuose žemės gelmių išteklių telkiniuose draudžiama:

- 1) statyti statinius, įrengti įrenginius, tiesti inžinerinius tinklus (išskyrus statinius, įrenginius ar inžinerinius tinklus, skirtus šių telkinių eksploatavimui);
- 2) įveisti mišką ar sodą;
- 3) įrengti dirbtinius vandens telkinius ir mažuosius karjerus;
- 4) keisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) žemės sklypo naudojimo būdą (būdus), išskyrus pakeitimą į kitos paskirties žemės naudingųjų iškasenų teritorijų naudojimo būdą.

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS **ŽEMĖS ŪKIO PASKIRTIES SKLYPAI IR DIRVOŽEMIO APSAUGOS TIKSLAIS JUOSE** **TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS**

110 straipsnis. Žemės ūkio paskirties žemės sklypams dirvožemio apsaugos tikslais taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos

Žemės ūkio paskirties žemės sklypams dirvožemio apsaugos tikslais taikomos šios specialiosios žemės naudojimo sąlygos:

- 1) ariamoji žemė, kurios dirvožemio našumas didesnis už vidutinį šalyje, taip pat žemė, kurioje yra eksploatuojamos melioracijos sistemos, turi būti naudojama taip, kad nesumažėtų jos plotas, išskyrus ekologiškai nuskurdintas gamtinio karkaso teritorijas, ir nepablogėtų dirvožemio savybės;
- 2) žemės ūkio naudmenos, kurių dirvožemis yra veikiamas vėjo ir vandens erozijos, turi būti naudojamos taikant antierozinių priemonių kompleksą;
- 3) žemės naudmenų plotai, kuriuos sudaro dirvožemio ir vandens apsauginę reikšmę turintys ir ekologiškai vertingi miškai bei medžių ir krūmų želdiniai, pažymėti teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose, turi būti naudojami atsižvelgiant į kraštovaizdžio formavimo ir aplinkos apsaugos reikalavimus;
- 4) atliekant žemės kasimo darbus, draudžiama naikinti derlingąjį dirvožemio sluoksnį.

VII SKYRIUS **ĮVAIRIŲ OBJEKTŲ AR REIŠKINIŲ STEBĖJIMO IR MATAVIMO STATINIAI,** **ĮRENGINIAI IR JŲ TERITORIJOS**

PIRMASIS SKIRSNIS **MOLĖTŲ ASTRONOMIJOS OBSERVATORIJOS APSAUGOS ZONA IR JOJE** **TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS**

111 straipsnis. Molėtų astronomijos observatorijos apsaugos zona

Molėtų astronomijos observatorijos apsaugos zona yra ovalo formos ir tęsiasi nuo didžiojo teleskopo bokšto 4 kilometrus į pietus, po 3,5 kilometro į rytus ir vakarus bei 3 kilometrus į šiaurę.

112 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos Molėtų astronomijos observatorijos apsaugos zonoje

1. Molėtų astronomijos observatorijos apsaugos zonoje, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme, Žemės įstatyme ar Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka negavus Molėtų astronomijos observatorijos administracijos pritarimo (derinimo) projektui ar numatamai veiklai, draudžiama:

- 1) statyti, rekonstruoti, kapitališkai remontuoti statinius, įrengti poilsia vietas ir įrenginius;
- 2) tiesti 110 kV ir aukštesnės įtampos elektros tinklus;
- 3) įrengti išorinį gyvenamųjų vietovių apšvietimą;
- 4) vykdyti plynuosius ir atvejinius pagrindinius miško kirtimus;
- 5) keisti žemės reljefą;
- 6) vykdyti kitus darbus, kurių metu teršiama atmosfera arba naktį lauke naudojamas apšvietimas.

2. Molėtų astronomijos observatorijos administracija nepritaria projektui ar numatamai veiklai, jei šio straipsnio 1 dalyje nurodyti darbai trukdys astronominiams stebėjimams, darydami įtaką dangaus apšvietumui ir atmosferos skaidrumui.

ANTRASIS SKIRSNIS

METEOROLOGINIŲ STEBĖJIMŲ AIKŠTELIŲ APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

113 straipsnis. Meteorologinių stebėjimų aikštelių apsaugos zonos

Meteorologinių stebėjimų aikštelėms nustatomos šios apsaugos zonos:

- 1) specialioji meteorologinių stebėjimų aikštelės apsaugos zona;
- 2) bendroji meteorologinių stebėjimų aikštelės apsaugos zona.

114 straipsnis. Meteorologinių stebėjimų aikštelių apsaugos zonų dydis

1. Specialioji meteorologinių stebėjimų aikštelės apsaugos zona – 30 metrų pločio žemės juosta aplink meteorologinių stebėjimų aikštelę.

2. Bendroji meteorologinių stebėjimų aikštelės apsaugos zona – 200 metrų pločio žemės juosta aplink meteorologinių stebėjimų aikštelę, išskyrus specialiąją meteorologinių stebėjimų aikštelės apsaugos zoną.

115 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos meteorologinių stebėjimų aikštelių apsaugos zonose

1. Specialiojoje meteorologinių stebėjimų aikštelės apsaugos zonoje draudžiama bet kokia veikla, išskyrus statinių remontą ir rekonstravimą nedidinant išorės matmenų ar statinių statybą, remontą, rekonstravimą, įrenginių įrengimą, kai šie statiniai ar įrenginiai reikalingi meteorologijos stoties veiklai vykdyti.

2. Bendrojoje meteorologinių stebėjimų aikštelės apsaugos zonoje draudžiama:

- 1) sodinti medžius;
- 2) įrengti drėkinimo, sausinimo sistemas, karjerus, vandens telkinius;
- 3) vykdyti kasybos, sprogdinimo darbus, keisti žemės reljefą;
- 4) statyti ar įrengti sąvartynus;
- 5) statyti ar įrengti motokroso ar ralio trasas, hipodromus, transporto stovėjimo aikšteles, naujus kelius (išskyrus pagalbines gatves, pagrindines pėsčiųjų ir dviračių eismo gatves ir takus, pagalbinius pėsčiųjų ir dviračių eismo takus), padidinti įrengto kelio ir (ar) jo statinių išorės matmenis;

6) naudoti statybos produktus, įrenginius ir kitas medžiagas, kurios spinduliuoja ar atspindi šviesą.

3. Bendrojoje meteorologinių stebėjimų aikštelės apsaugos zonoje, Teritorijų planavimo įstatyme, Statybos įstatyme ar aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus Lietuvos

hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos pritarimo (derinimo) projektui, draudžiama statyti ar rekonstruoti statinius, įrengti įrenginius, išskyrus statinius ir įrenginius, kurių statyba (įrengimas) draudžiama pagal šio straipsnio 2 dalį.

4. Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos nepritaria projektui, jei statinių statyba, rekonstravimas ar įrenginių įrengimas trukdys meteorologiniams stebėjimams ir matavimams.

TREČIASIS SKIRSNIS

METEOROLOGINIŲ RADIOLOKATORIŲ APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

116 straipsnis. Meteorologinių radiolokatorių apsaugos zonų dydis

Meteorologinio radiolokatoriaus apsaugos zona – 15 kilometro pločio žemės juosta aplink meteorologinį radiolokatorių.

117 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos meteorologinių radiolokatorių apsaugos zonose

1. Meteorologinių radiolokatorių apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos pritarimo (derinimo) projektui, draudžiama statyti ar rekonstruoti statinius, įrengti įrenginius.

2. Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos nepritaria projektui, jei statinių statyba, rekonstravimas ar įrenginių įrengimas trukdys kritulių stebėjimams ir matavimams.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

RADIOLOKATORIŲ APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

118 straipsnis. Radiolokatorių apsaugos zonos

Radiolokatoriams nustatomos šios apsaugos zonos:

- 1) bendroji radiolokatoriaus apsaugos zona;
- 2) specialioji radiolokatoriaus apsaugos zona.

119 straipsnis. Radiolokatorių apsaugos zonų dydis

1. Bendroji radiolokatoriaus apsaugos zona – 1,5 kilometro pločio žemės juosta aplink karinį, valstybės sienos apsaugai skirtą ar civilinės aviacijos radiolokatorių.

2. Specialioji radiolokatoriaus apsaugos zona – 30 kilometrų pločio žemės juosta aplink karinį radiolokatorių, išskyrus bendrąją radiolokatoriaus apsaugos zoną.

120 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos radiolokatorių apsaugos zonose

1. Bendrojoje radiolokatoriaus apsaugos zonoje statinių statyba, rekonstravimas ir įrenginių įrengimas turi būti Vyriausybės nustatyta tvarka derinami su Civilinės aviacijos administracija (bendrojoje civilinės aviacijos radiolokatoriaus apsaugos zonoje), Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Valstybės sienos apsaugos tarnyba) (bendrojoje valstybės sienos apsaugai skirtą radiolokatoriaus apsaugos zonoje) ar kariuomenės vadu (bendrojoje karinio radiolokatoriaus apsaugos zonoje).

2. Specialiojoje radiolokatoriaus apsaugos zonoje statinių ir įrenginių, kurių aukštis virš žemės paviršiaus yra 50 metrų ir daugiau, statyba ir rekonstravimas ar įrengimas turi būti derinami Vyriausybės patvirtinto Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos, rekonstravimo, įrenginių įrengimo ir želdinių sodinimo (įveisimo) derinimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka su kariuomenės vadu.

3. Civilinės aviacijos administracija teikia išvadas dėl statinių statybos, rekonstravimo, įrenginių įrengimo, įvertinusi, ar statinių statyba bei rekonstravimas ir įrenginių įrengimas netrukdytų skrydžių saugai, kariuomenės vadas – ar statinių statyba bei rekonstravimas ir įrenginių įrengimas netrukdytų stebėti, kontroliuoti ir ginti oro erdvę, Valstybės sienos apsaugos tarnyba, – ar statinių statyba bei rekonstravimas ir įrenginių įrengimas netrukdytų saugoti valstybės sieną.

PENKTASIS SKIRSNIS

VANDENS MATAVIMO STOČIŲ APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

121 straipsnis. Vandens matavimo stočių apsaugos zonos

Vandens matavimo stotims nustatomos šios apsaugos zonos:

- 1) vandens matavimo stoties prie upės ar kanalo apsaugos zona;
- 2) vandens matavimo stoties prie ežero ar tvenkinio apsaugos zona.

122 straipsnis. Vandens matavimo stočių apsaugos zonų dydis

1. Vandens matavimo stoties prie upės ar kanalo apsaugos zona – žemės juosta, kurios ilgis yra po 20 metrų išilgai upės ar kanalo kranto linijos, skaičiuojant nuo vandens matavimo stoties statinio išorinės atitvaros į upės ar kanalo pusę, plotis – iki kito upės ar kanalo kranto ir vanduo virš šios juostos.

2. Vandens matavimo stoties prie ežero ar tvenkinio apsaugos zona – žemės juosta, kurios ilgis yra po 20 metrų išilgai ežero ar tvenkinio kranto linijos, skaičiuojant nuo vandens matavimo stoties statinio išorinės atitvaros į ežero ar tvenkinio pusę, plotis – 20 metrų į ežero ar tvenkinio pusę ir vanduo virš šios juostos.

123 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos vandens matavimo stočių apsaugos zonose

1. Vandens matavimo stočių apsaugos zonose draudžiama įrengti prielaukas, lieptus, nesudėtingus paplūdimio statinius, girdyklas, brastas.

2. Vandens matavimo stočių apsaugos zonose, Statybos įstatyme ar aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos pritarimo projektui ar numatomi veiklai, draudžiami upės ar kanalo vagos, ežero ar tvenkinio gilinimo, valymo, ledo sprogdinimo, kasybos, žemės darbai.

3. Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos nepritaria projektui ar numatomi veiklai, jei šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai trukdytų hidrologiniams stebėjimams ir matavimams.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

GRUNTINIŲ GEODEZINIŲ ŽENKLŲ APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

124 straipsnis. Gruntinio geodezinio ženklo apsaugos zonos dydis

Gruntinio geodezinio ženklo apsaugos zoną sudaro 1 metro pločio žemės juosta aplink šį ženklą nuo išorinės jo ribos.

125 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos gruntinio geodezinio ženklo apsaugos zonoje

Gruntinio geodezinio ženklo apsaugos zonoje draudžiama bet kokia ūkinė ir (ar) kitokia veikla.

VIII SKYRIUS

KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO REZERVINĖS TERITORIJOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

126 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto rezervinėse teritorijose

1. Klaipėdos valstybinio jūrų uosto rezervinėse teritorijose Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme, Žemės įstatyme ar susisiekimo ministro nustatyta tvarka negavus valstybės įmonės Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

- 1) formuoti ir pertvarkyti žemės sklypus;
- 2) keisti ir (ar) nustatyti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, žemės sklypų naudojimo būdą (būdus), teritorijos naudojimo reglamentą;
- 3) statyti, rekonstruoti, kapitališkai remontuoti, griauti bet kokius statinius, kurių paskirtis nesusijusi su Klaipėdos valstybinio jūrų uosto veikla;
- 4) keisti statinių paskirtį;
- 5) tiesti inžinerinius tinklus;
- 6) vykdyti tiesioginius naudingųjų iškasenų geologinius tyrimus ir naudoti naudingąsias iškasenas.

2. Valstybės įmonė Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jei šio straipsnio 1 dalyje nurodyti darbai ir (ar) veikla trukdys Klaipėdos valstybinio jūrų uosto strategijos projektuose, teritorijų planavimo dokumentuose numatytą Klaipėdos valstybinio jūrų uosto infrastruktūros plėtros planą įgyvendinimui.

IX SKYRIUS

VADOVYBĖS APSAUGOS DEPARTAMENTO IR VALSTYBĖS SAUGUMO DEPARTAMENTO SAUGOMŲ OBJEKTŲ APSAUGA

PIRMASIS SKIRSNIS

VADOVYBĖS APSAUGOS DEPARTAMENTO SAUGOMŲ OBJEKTŲ APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

127 straipsnis. Vadovybės apsaugos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos saugomi objektai

Prie Vadovybės apsaugos departamento saugomų objektų priskiriami: Prezidentūros, Seimo, Vyriausybės pastatai, Respublikos Prezidento, Ministro Pirmininko rezidencijų pastatai su jiems priskirtais žemės sklypais ir priklausiniais.

128 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos Vadovybės apsaugos departamento saugomų objektų apsaugos zonose

1. Vadovybės apsaugos departamento saugomų objektų apsaugos zonose draudžiama:
 - 1) statyti visuomeninės paskirties pastatus, dėl kurių gali padidėti transporto priemonių ir (ar) žmonių srautai;
 - 2) statyti gamybos ir pramonės paskirties pastatus;
 - 3) statyti ar įrengti automobilių stovėjimo aikštes, degalines, sprogmenų ir (ar) degių medžiagų saugyklas, jų prekybos vietas;
 - 4) statyti statinius, kurių aukštis viršija Vyriausybės nustatytą maksimalų aukštį.
2. Vadovybės apsaugos departamento saugomų objektų apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Vyriausybės ar Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka negavus Vadovybės apsaugos departamento pritarimo projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:
 - 1) statyti ar rekonstruoti statinius, išskyrus statinius, kurių statyba (įrengimas) draudžiama pagal šio straipsnio 1 dalį;
 - 2) keisti statinių paskirtį;

3) sudaryti žemės sklypų ir (ar) statinių perleidimo, nuomos ar panaudos sandorius.

3. Vadovybės apsaugos departamentas nepritaria projektui, numatomi veiksmai ar sandoriui, jei šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai (sandoriai) trukdys Vadovybės apsaugos departamento funkcijų vykdymui ir kels grėsmę saugomų asmenų ar objektų saugumui ir (ar) sudarys prielaidas šiai grėsmei kilti.

ANTRASIS SKIRSNIS

VALSTYBĖS SAUGUMO DEPARTAMENTO SAUGOMŲ OBJEKTŲ APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

129 straipsnis. Valstybės saugumo departamento saugomi objektai

Valstybės saugumo departamento saugomi objektai – Valstybės saugumo departamento valdomi pastatai su jiems priskirtais žemės sklypais ir priklausiniais.

130 straipsnis. Valstybės saugumo departamento saugomų objektų apsaugos zonų dydis

Valstybės saugumo departamento saugomų objektų apsaugos zona – 200 metrų pločio žemės juosta aplink šio įstatymo 129 straipsnyje nurodytiems pastatams priskirtų žemės sklypų ribas.

131 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos Valstybės saugumo departamento saugomų objektų apsaugos zonose

1. Valstybės saugumo departamento saugomų objektų apsaugos zonose draudžiama:

- 1) statyti ir (ar) įrengti degalines, sprogmenų ir (ar) degių medžiagų saugyklas,
- 2) vykdyti sprogdinimo darbus;
- 3) statyti ir (ar) įrengti pavojingų atliekų saugojimo aikšteles, sąvartynus;
- 4) statyti ir (ar) įrengti sporto, žaidimų aikšteles, stadionus, turgavietes, lauko teatrus, pramogų zonas ir kitus viešam susibūrimui skirtus inžinerinius statinius ir įrenginius, dėl kurių gali padidėti transporto priemonių ir (ar) žmonių srautai;

5) tiesti 110 kV ir aukštesnės įtampos elektros tinklus 100 metrų atstumu į abi puses nuo šio įstatymo 129 straipsnyje nurodytiems pastatams priskirtų žemės sklypų ribų.

2. Valstybės saugumo departamento saugomų objektų apsaugos zonose, Teritorijų planavimo įstatyme, Statybos įstatyme ar Valstybės saugumo departamento direktoriaus nustatyta tvarka negavus Valstybės saugumo departamento pritarimo (derinimo) projektui ar numatomi veiksmai, draudžiama:

1) keisti ir (ar) nustatyti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, žemės sklypų naudojimo būdą (būdus), teritorijos naudojimo reglamentą;

2) statyti, rekonstruoti, griauti (išardyti) statinius ir įrengti, išardyti įrenginius, išskyrus statinius ir (ar) įrenginius, kurių statyba (įrengimas) draudžiama pagal šio straipsnio 1 dalį;

3) keisti statinių paskirtį;

4) vykdyti kasybos, žemės kasimo (lyginimo) darbus, tiesioginius žemės gelmių geologinius tyrimus;

5) tiesti inžinerinius tinklus;

6) įrengti kelio ženklus, statyti ir (ar) įrengti viešojo transporto stoteles;

7) sudaryti žemės sklypų (jų dalių) ir (ar) statinių (jų dalių) perleidimo, nuomos ar panaudos sandorius;

8) įrengti vaizdo ir kitas stebėjimo sistemas;

9) įrengti gatvių, kiemų, teritorijų ir informacinių stendų apšvietimą.

3. Valstybės saugumo departamentas nepritaria projektui, numatomi veiksmai ar sandoriui, jei šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai trukdys Valstybės saugumo departamento elektroninių apsaugos sistemų funkcionavimui ir (ar) informacijos, sudarančios valstybės ar tarnybos paslaptį, apsaugai.

X SKYRIUS

KRAŠTO APSAUGA IR VALSTYBĖS SIENOS APSAUGA

PIRMASIS SKIRSNIS

KRAŠTO APSAUGOS OBJEKTŲ APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

132 straipsnis. Krašto apsaugos objektai

Krašto apsaugos objektai – kitos paskirties žemės sklypai, kurių naudojimo būdas – teritorijos krašto apsaugos tikslams.

133 straipsnis. Krašto apsaugos objektų apsaugos zonų dydis

Aplink krašto apsaugos objektus nustatomos šios apsaugos zonos:

- 1) 400 m pločio žemės juosta, jei šiame objekte yra įrengti ar planuojami įrengti sprogmenų sandėliai;
- 2) 100 m pločio žemės juosta neurbanizuotose teritorijose, išskyrus šios straipsnio dalies 1 punkte nurodytą atvejį;
- 3) 50 m pločio žemės juosta urbanizuotose teritorijose (išskyrus miestus), išskyrus šios straipsnio dalies 1 punkte nurodytą atvejį;
- 4) 25 m pločio žemės juosta miestuose, išskyrus šios straipsnio dalies 1 punkte nurodytą atvejį.

134 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos krašto apsaugos objektų apsaugos zonose

1. Krašto apsaugos objektų apsaugos zonose, Statybos įstatyme arba Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro nustatyta tvarka negavus Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos pritarimo projektui ar numatomi veiksmai, draudžiama:

- 1) statyti, rekonstruoti statinius, įrengti įrenginius, keisti statinių paskirtį;
- 2) sodinti želdinius (išskyrus žolinius augalus), įveisti miškus, parkus, medelynus, pramoninius sodus;
- 3) vykdyti sprogdinimo darbus;
- 4) vykdyti tiesioginius žemės gelmių geologinius tyrimus ir kitus darbus, susijusius su gręžinių įrengimu ir grunto bandinių (išskyrus dirvos pavyzdžius) ėmimu, vandens telkinių gilinimo, kasybos darbus;
- 5) gadinti, užtvirti ar užversti kelius, skirtus privažiuoti prie krašto apsaugos objektų.

2. Krašto apsaugos ministras ar jo įgaliotas asmuo nepritaria projektui ar numatomi veiksmai, jei šio straipsnio 1 dalyje nurodyti darbai trukdys krašto apsaugos veiklai ir jos apsaugai ir (ar) dėl krašto apsaugos vykdomos veiklos kils grėsmė šiuos darbus vykdančių asmenų ar jų turto saugumui.

ANTRASIS SKIRSNIS

TERITORIJOS, KURIOSE, ATSIŽVELGIANT Į NACIONALINIO SAUGUMO REIKALAVIMUS, TAIKOMI STATYBOS APRIBOJIMAI IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

135 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos teritorijose, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi statybos apribojimai

1. Teritorijose, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi statybos apribojimai, Vyriausybės nustatyta tvarka negavus Lietuvos kariuomenės ir kitų nacionalinių saugumą užtikrinančių institucijų pritarimo (derinimo) projektui, draudžiama statyti, rekonstruoti ar įrengti vėjo elektrines.

2. Lietuvos kariuomenė nepritaria projektui, jei planuojamos statyti vėjo elektrinės nurodytose statybos vietose kliudys stebėti, kontroliuoti ir ginti oro erdvę, kitos nacionalinį saugumą

užtikrinančios institucijos – jei planuojamos statyti vėjo elektrinės nurodytose statybos vietose kliudys atlikti tiesiogines jų funkcijas, susijusias su nacionalinio saugumo užtikrinimu. Vėjo elektrinių statybos vietų su Lietuvos kariuomene ir kitomis nacionalinį saugumą užtikrinančiomis institucijomis derinimo sąlygos nustatytos Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme.

TREČIASIS SKIRSNIS

VALSTYBĖS SIENOS APSAUGOS OBJEKTŲ IR ĮRENGINIŲ APSAUGOS ZONOS IR JOSE TAIKOMOS SPECIALIOSIOS ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGOS

136 straipsnis. Valstybės sienos apsaugos objektai ir įrenginiai, kuriems nustatomos apsaugos zonos

Prie valstybės sienos apsaugos objektų ir įrenginių, kuriems nustatomos apsaugos zonos, priskiriami: valstybės siena, pasienio juosta, valstybės sienos ženklai, valstybės sienos apsaugos zonos draudžiamieji ženklai, pasienio keliai ir patrulio takai, vaizdo, ryšių ir (ar) signalizacijos sistemos (kompleksai), stebėjimo bokštai ir stiebai, atraminiai punktai, elingai, prieplaukos, kontaktiniai punktai, Valstybės sienos apsaugos tarnybos struktūrinių padalinių dislokacijos vietos, pasienio kontrolės punktai, kiti valstybės sienos apsaugos objektai.

137 straipsnis. Valstybės sienos apsaugos objektų ir įrenginių apsaugos zonos

Valstybės sienos apsaugos objektams ir įrenginiams (toliau – apsaugos objektai) nustatomos šios apsaugos zonos:

- 1) valstybės sienos su Baltarusijos Respublika ir su Rusijos Federacija (toliau – išorės siena) apsaugos zona;
- 2) valstybės sienos su Latvijos Respublika ir su Lenkijos Respublika (toliau – vidaus siena) apsaugos zona;
- 3) pasienio kontrolės punktų, esančių prie automobilių kelių ir upių, apsaugos zona;
- 4) apsaugos objektų, nepatenkančių į šios straipsnio dalies 1–2 punktuose nurodytas teritorijas (išskyrus valstybės sienos ženklus, valstybės sienos apsaugos zonos draudžiamuosius ženklus), apsaugos zona;
- 5) valstybės sienos ženklo, valstybės sienos apsaugos zonos draudžiamojo ženklo apsaugos zona.

138 straipsnis. Valstybės sienos apsaugos objektų ir įrenginių apsaugos zonų dydis

1. Išorės sienos apsaugos zona – 500 metrų pločio žemės juosta į Lietuvos Respublikos teritorijos gilumą nuo valstybės sienos su Baltarusijos Respublika ir su Rusijos Federacija, kai valstybės siena eina sausuma, arba nuo vandens telkinio kranto, kai valstybės siena eina pasienio vandenimis.

2. Vidaus sienos apsaugos zona – 100 metrų pločio žemės juosta į Lietuvos Respublikos teritorijos gilumą nuo valstybės sienos su Latvijos Respublika ir su Lenkijos Respublika, kai valstybės siena eina sausuma, arba nuo vandens telkinio kranto, kai valstybės siena eina pasienio vandenimis.

3. Pasienio kontrolės punktų, esančių prie automobilių kelių ir upių, apsaugos zona:

1) neurbanizuotose teritorijose – 100 metrų pločio žemės juosta nuo šių pasienio kontrolės punktų teritorijos ribos;

2) urbanizuotose teritorijose – 50 metrų pločio žemės juosta nuo šių pasienio kontrolės punktų teritorijos ribos.

3. Šio įstatymo 137 straipsnio 4 punkte nurodytų apsaugos objektų apsaugos zona:

1) neurbanizuotose teritorijose – 100 metrų pločio žemės juosta aplink šių objektų sklypų ribas;

2) urbanizuotose teritorijose (išskyrus miestus) – 50 metrų pločio žemės juosta aplink šių objektų sklypų ribas;

3) miestuose – 10 metrų pločio žemės juosta aplink šių objektų sklypų ribas.

4. Valstybės sienos ženklo, valstybės sienos apsaugos zonos draudžiamą ženklo apsaugos zona – 2,5 metro pločio žemės juosta aplink šiuos ženklus.

139 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos valstybės sienos apsaugos objektų ir įrenginių apsaugos zonose

1. Valstybės sienos apsaugos objektų ir įrenginių apsaugos zonose, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytas zonas, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme, Žemės įstatyme ar Valstybės sienos apsaugos tarnybos vado nustatyta tvarka negavus Valstybės sienos apsaugos tarnybos pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

- 1) statyti, rekonstruoti statinius, hidrotechninius įrenginius;
- 2) įrengti telekomunikacijų, radijo ryšio tinklo trikdžius skleidžiančius įrenginius;
- 3) sodinti želdinius (išskyrus žolinius augalus), įveisti miškus, parkus, medelynus, pramoninius sodus;
- 4) vykdyti sprogdinimo darbus;
- 5) vykdyti tiesioginius žemės gelmių geologinius tyrimus ir kitus darbus, susijusius su gręžinių įrengimu ir grunto bandinių (išskyrus dirvos pavyzdžius) ėmimu, vandens telkinių gilinimo, kasybos darbus;
- 6) gadinti, užtvirti ar užversti kelius, vedančius link apsaugos objektų;
- 7) vykdyti veiklą, susijusią su ginklų, šaudmenų, sprogmenų ir specialiųjų priemonių (ar juos imituojančių priemonių) naudojimu.

2. Valstybės sienos apsaugos tarnyba nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jei šio straipsnio 1 dalyje nurodyti darbai trukdys:

- 1) užtikrinti nepakitusią valstybės sienos linijos padėtį;
- 2) stebėti, kontroliuoti ir saugoti valstybės sieną;
- 3) valstybės sienos stebėjimo sistemų, elektroninių ryšių tinklų funkcionavimui;
- 4) apsaugoti valstybės sienos apsaugos objektus ir įrenginius nuo sugadinimo, sunaikinimo.

3. Valstybės sienos ženklo, valstybės sienos apsaugos zonos draudžiamą ženklo apsaugos zonoje, Statybos įstatyme ar Valstybės sienos apsaugos tarnybos vado nustatyta tvarka negavus Valstybės sienos apsaugos tarnybos pritarimo projektui ar numatomai veiklai, draudžiama vykdyti statybos, kasybos, žemės ūkio darbus, tiesti inžinerinius tinklus.

4. Valstybės sienos apsaugos tarnyba nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jei šio straipsnio 3 dalyje nurodyti darbai sugadins, sunaikins valstybės sienos ženklus ir valstybės sienos apsaugos zonos draudžiamuosius ženklus, pakeis šių ženklų vietą.

XI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

140 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 142 straipsnį ir III skyriaus septintąjį skirsnį, įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

2. Šio įstatymo 142 straipsnis, išskyrus šiame straipsnyje išdėstyto 10 straipsnio 2 dalį, ir III skyriaus septintasis skirsnis įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.

3. Šio įstatymo 142 straipsnyje išdėstyto 10 straipsnio 2 dalis įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.

4. Vyriausybė, ministrai pagal jiems pavestas valdymo sritis ir šio įstatymo suteiktus įgaliojimus, Valstybės saugumo departamento direktorius iki 2019 m. sausio 31 d. pagal kompetenciją priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nurodytus teisės aktus.

5. Teisės aktus, susijusius su šiame įstatyme nurodytų teritorijų registravimu, Vyriausybė, ministrai pagal jiems pavestas valdymo sritis ir šio įstatymo suteiktus įgaliojimus priima iki 2021 m. sausio 1 d.

6. Valstybės registruose, kadastruose ir (ar) valstybės informacinėse sistemose kaupiami duomenys apie teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, Vyriausybės

įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir sąlygomis pateikiami Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui iki 2021 m. birželio 30 d. Šios teritorijos nuo 2022 m. sausio 1 d. laikytinos Nekilnojamojo turto registro objektais.

7. Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas, vadovaudamasi šiuo įstatymu, kitą dieną po jo įsigaliojimo Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka Nekilnojamojo turto kadastre ir Nekilnojamojo turto registre pakeičia įrašus apie žemės sklypams taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas.

141 straipsnis. Įstatymo taikymas

1. Jei iki šio įstatymo įsigaliojimo Nekilnojamojo turto registre įregistruotam žemės sklypui (jo daliai), patenkančiam į šio įstatymo V skyriuje nurodytas saugomas teritorijas, pajūrio juostą, paviršinio vandens telkinių apsaugos zonas ir juostas, Šiaurės Lietuvos karstinį regioną (ar į pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį teisinį reguliavimą tas pačias teritorijas), šios teritorijos buvo neįrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatytos šiose teritorijose, šiame žemės sklype (jo dalyje) taikomos. Žyma apie nustatytas šioje straipsnio dalyje nurodytas teritorijas žemės sklypo registro įrašė padaroma iki 2021 m. gruodžio 31 d.

2. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėti rengti teritorijų planavimo dokumentai, žemės valdos projektai, statinių ar kitos veiklos projektai turi atitikti šio įstatymo reikalavimus.

3. Jei iki šio įstatymo įsigaliojimo ūkinei ir (ar) kitokiai veiklai, dėl kurios turėjo būti nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos, statybą leidžiantys dokumentai išduoti, projektai, kuriems įstatymų nustatytais atvejais tokie dokumentai neišduodami, suderinti ir ši veikla vykdoma, bet minėtos teritorijos nenustatytos ir, į jas patekus Nekilnojamojo turto registre įregistruotiems žemės sklypams (jų dalims), neįrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, jas nustato Vyriausybė ar Vyriausybės įgaliota institucija Vyriausybės ar Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka tvirtinamais planais, žemėlapiais ir (ar) schemomis. Šioms teritorijoms nustatyti žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas neprivalomas. Šioje straipsnio dalyje nurodytos teritorijos nustatomos ir šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje ir 9 straipsnio 2 dalyje nurodyti pranešimai ir prašymai pateikiami iki 2021 m. gruodžio 31 d. šio įstatymo 8 straipsnio 3 dalies 6 punkte ir 9 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka. Pranešimus ir prašymus Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui pateikia asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios turi būti nustatytos minėtos teritorijos, vykdymu, o, kai tokio nėra, – įstatymų ar ministro (atitinkamai pagal jam pavestas valdymo sritis) įgaliota institucija. Žemės savininkas, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis, taip pat fizinis ar juridinis asmuo arba kita organizacija ar jų padaliniai, naudojantys žemę pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotą sutartį, ir (ar) nustatytoje šiame įstatyme nurodytoje teritorijoje esančių Nekilnojamojo turto registre įregistruotų nekilnojamųjų daiktų savininkai ar patikėtiniai apie nustatytas šioje straipsnio dalyje nurodytas teritorijas ir jose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, o asmenys, turintys teisę į kompensacijas, – apie teisę kreiptis į konkretų subjektą dėl šios kompensacijos sumokėjimo informuojami šio įstatymo 11 straipsnyje nustatyta tvarka. Šioje straipsnio dalyje nurodytais atvejais žemės sklypo savininkui, valstybinės ar savivaldybės žemės sklypo patikėtinui išmokamos kompensacijos, kurių dydis apskaičiuojamas pagal atitinkamo žemės sklypo vidutinę rinkos vertę, nustatytą Vyriausybės nustatyta tvarka taikant masinį turto vertinimą, išskyrus atvejus, kai šioje straipsnio dalyje nurodytai veiklai statybą leidžiantys dokumentai buvo išduoti, projektai, kuriems įstatymų nustatytais atvejais tokie dokumentai neišduodami, buvo suderinti ir (ar) ši veikla buvo pradėta vykdyti iki 1992 m. gegužės 11 d. Šios kompensacijos nemokamos, kai dėl tų pačių ar skirtingų apribojimų taikymo buvo atlyginta, jei teritorija (jos dalis), kurioje dėl šių apribojimų taikymo buvo atlyginta, sutampa su naujai nustatyta šiame įstatyme nurodyta teritorija (jos dalimi), kai šiame įstatyme nurodyta teritorija nustatoma tik dėl šio žemės savininko naudai vykdomos veiklos, kitais įstatymų numatytais atvejais. Šios straipsnio dalies nuostatos netaikomos nustatant sanitarinės apsaugos zonas.

4. Jei iki šio įstatymo įsigaliojimo ūkinei ir (ar) kitokiai veiklai, dėl kurios turėjo būti nustatytos šiame įstatyme nurodytos sanitarinės apsaugos zonos, šios zonos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį teisinį reguliavimą nustatytos, bet, į jas patekus Nekilnojamojo turto registre įregistruotiems žemės sklypams (jų dalims), neįrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą (išskyrus šio įstatymo 9 straipsnio 5 dalyje nurodytus atvejus), asmuo, suinteresuotas šios ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymu, šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje ir 9 straipsnio 2 dalyje nurodytus pranešimus ir prašymus Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui pateikia per dvejus kalendorinius metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo (bet ne vėliau kaip iki 2021 m. gruodžio 31 d.) gavus žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimus, jei jie nebuvo gauti (išskyrus atvejus, kai šiame įstatyme nurodytos teritorijos nustatytos tenkinant viešąjį interesą, kai žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas neprivalomas).

5. Jei šiame įstatyme nurodytos teritorijos turi būti nustatytos dėl ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, kuriai vykdyti iki šio įstatymo įsigaliojimo šių teritorijų nustatyti nereikėjo, kai ši veikla vykdoma ar jai vykdyti statybą leidžiantys dokumentai išduoti, jas nustato Vyriausybė ar Vyriausybės įgaliota institucija Vyriausybės ar Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka tvirtinamais planais, žemėlapiais ir (ar) schemomis. Šioms teritorijoms nustatyti žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas neprivalomas. Asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios turi būti nustatytos minėtos teritorijos, vykdymu, o, kai tokio nėra, – įstatymų ar ministro (atitinkamai pagal jam pavestas valdymo sritis) įgaliota institucija pranešimą žymai apie šioje straipsnio dalyje nurodytas nustatytas teritorijas padaryti, prašymą šias teritorijas įrašyti į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą arba įregistruoti į Nekilnojamojo turto registrą pateikia šio įstatymo 8 straipsnio 3 dalies 6 punkte, 9 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka. Žemės savininkas, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis, taip pat fizinis ar juridinis asmuo arba kita organizacija ar jų padaliniai, naudojantys žemę pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotą sutartį, ir (ar) nustatytoje šiame įstatyme nurodytoje teritorijoje esančių Nekilnojamojo turto registre įregistruotų nekilnojamųjų daiktų savininkai ar patikėtiniai apie nustatytas šioje straipsnio dalyje nurodytas teritorijas ir jose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, o asmenys, turintys teisę į kompensacijas, – apie teisę kreiptis į konkretų subjektą dėl šios kompensacijos sumokėjimo informuojami šio įstatymo 11 straipsnyje nustatyta tvarka. Šioje straipsnio dalyje nurodytais atvejais išmokamos kompensacijos vadovaujantis šio įstatymo 13 straipsnio nuostatomis, išskyrus atvejus, kai, tenkinant viešąjį interesą, šioje straipsnio dalyje nurodytos teritorijos nustatomos šioje straipsnio dalyje nurodytai veiklai, dėl kurios iki šio įstatymo įsigaliojimo ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimai teisės aktuose ir (ar) teritorijų planavimo dokumentuose buvo nustatyti, bet nebuvo numatyta galimybė mokėti kompensacijas dėl dėl šių apribojimų taikymo (magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijos, potvynių grėsmės teritorijos, branduolinės energetikos objektų sanitarinės apsaugos zonos, pajūrio juosta).

6. Jei iki šio įstatymo įsigaliojimo žymos apie šiame įstatyme nurodytas teritorijas žemės sklypo registro įrašė padarytos, bet šios teritorijos neįrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, šio įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje nurodytas dvejų kalendorinių metų terminas skaičiuojamas nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos. Šioje straipsnio dalyje nurodytu atveju šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nurodyti prašymai Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui pateikiami kartu su nustatytų teritorijų erdviniais duomenimis gavus žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimus, jei jie nebuvo gauti (išskyrus atvejus, kai šiame įstatyme nurodytos teritorijos nustatytos tenkinant viešąjį interesą, kai žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas neprivalomas).

7. Teritorijose, kuriose iki šio įstatymo įsigaliojimo buvo vykdoma ūkinė ir (ar) kitokia veikla, pastatyti statiniai ir (ar) išduoti statybą leidžiantys dokumentai, patenkančiose į po šio įstatymo įsigaliojimo nustatytas šiame įstatyme nurodytas teritorijas, specialiosios žemės naudojimo sąlygos taikomos tik ūkinei ir (ar) kitokiai veiklai, pradėti planuoti ir (ar) vykdyti įsigaliojus šiam įstatymui, jei kituose įstatymuose nenustatyta kitaip.

8. Iki šio įstatymo įsigaliojimo gauti žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimai dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą ir (ar) valstybinės žemės patikėtinio rašytiniai sutikimai tiesti susisiekimo komunikacijas, inžinerinius tinklus bei statyti jiems funkcionuoti būtinus statinius valstybinėje žemėje, kurioje nesuformuoti žemės sklypai, prilyginami šiame įstatyme nurodytiems žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimams.

9. Kai iki šio įstatymo įsigaliojimo buvo gautas žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas, kuriame nebuvo aptarta informavimo apie pradedamas taikyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, jų taikymo pabaigą tvarka, asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu, ar šio asmens teisių ir pareigų perėmėjas, o, kai tokio nėra, – teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto organizatorius, teikdamas Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui pranešimą apie žymos žemės sklypo registro įrašę padarymą, tą pačią dieną kitu, paštu siunčiamu dokumentu, pateikia rašytinę informaciją žemės sklypo, kuriame numatoma taikyti šias specialiąsias žemės naudojimo sąlygas ir (ar) jų nebetaikyti, savininkui, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinui jo deklaruotos gyvenamosios vietos ar buveinės adresu apie pradedamas taikyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas ar jų taikymo pabaigą (jei žemės sklypo savininko gyvenamoji vieta nežinoma, informacija apie pradedamas taikyti ir (ar) nebetaikyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas žemės sklypui (jo daliai) viešai paskelbiama Vyriausybės, įstatymų ar Vyriausybės įgaliotos institucijos interneto svetainėje, viename iš nacionalinių ir viename iš vietinių laikraščių, jeigu toks leidžiamas numatomos nustatyti teritorijos vietoje).

10. Kai iki šio įstatymo įsigaliojimo buvo gautas žemės savininko sutikimas, kuriame nebuvo aptartas nuostolių atlyginimas, žemės savininkas dėl nuostolių, patiriamų dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo nustatytose šiame įstatyme nurodytose teritorijose, atlyginimo turi teisę kreiptis į asmenį, suinteresuotą ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu, ar į šio asmens teisių ir pareigų perėmėją, o, kai tokio nėra, – į teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto organizatorių arba, jei nepavyksta susitarti, į teismą dėl nuostolių atlyginimo teismo tvarka ne vėliau kaip per vienerius kalendorinius metus nuo pranešimo apie taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas išsiuntimo (jei nežinoma žemės sklypo savininko deklaruota gyvenamoji vieta – nuo šio įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nurodyto skelbimo išspausdinimo viename iš nacionalinių laikraščių) dienos, jeigu kiti įstatymai nenustato kitaip. Asmenims, praleidusiems šioje straipsnio dalyje nustatytą terminą dėl priežasčių, kurias teismas pripažįsta svarbiomis, praleistas terminas gali būti atnaujinamas. Šioje straipsnio dalyje nurodytų žemės savininko patirtų nuostolių dydis ir atlyginimo terminai nustatomi asmens, suinteresuoto ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu, ar šio asmens teisių ir pareigų perėmėjo, o, kai tokio nėra, – teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto organizatoriaus ir žemės savininko rašytiniu susitarimu. Šalims nesusitarus, ginčus dėl nuostolių atlyginimo nagrinėja teismas.

11. Jei iki šio įstatymo įsigaliojimo kituose įstatymuose ar Vyriausybės nutarimuose nurodyta teritorija, kurioje turi būti taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, buvo nustatyta ir įrašyta į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, o šiame įstatyme tokia teritorija nenurodyta, Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas kitą dieną po šio įstatymo įsigaliojimo žemės sklypo, patenkančio į šioje straipsnio dalyje nurodytą teritoriją, registro įrašę panaikina įrašus ir (ar) žymą apie šią teritoriją.

142 straipsnis. Šio įstatymo II skyriaus antrojo skirsnio redakcija nuo 2022 m. sausio 1 d.

„ANTRASIS SKIRSNIS

ŠIAME ĮSTATYME NURODYTŲ TERITORIJŲ NUSTATYMAS, JŲ REGISTRAVIMAS IR IŠREGISTRAVIMAS, INFORMAVIMAS APIE ŠIAS TERITORIJAS, SPECIALIŲJŲ

ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ PAKEITIMAS, JŲ TAIKYMO PRADŽIA IR PABAIGA, KOMPENSACIJOS DĖL ŠIŲ SĄLYGŲ TAIKYMO

6 straipsnis. Šiame įstatyme nurodytų teritorijų nustatymo dokumentai

1. Šiame įstatyme nurodytos teritorijos nustatomos vienu iš šių dokumentų:
 - 1) patvirtintais teritorijų planavimo dokumentais ir (ar) žemės valdos projektais;
 - 2) statinių projektais, kai išduotas statybą leidžiantis dokumentas;
 - 3) poveikio visuomenės sveikatai vertinimo dokumentais (atlikus poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūras, kai poveikio aplinkai vertinimas neatliekamas);
 - 4) energetikos ministro nustatyta tvarka parengtais ir suderintais kilnojamųjų elektros energetikos objektų ir įrenginių, mažo ir vidutinio slėgio dujotiekių įrengimo projektais ir (ar) kitais suderintais projektais, kuriems įstatymų nustatytais atvejais statybą leidžiantys dokumentai neišduodami;
 - 5) poveikio aplinkai vertinimo dokumentais;
 - 6) įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka Vyriausybės, įstatymų ar Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintais planais, žemėlapiais ir (ar) schemomis nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, kai šiame įstatyme nurodytos teritorijos nustatomos tenkinant viešąjį interesą.

2. Šiame įstatyme nurodytos teritorijos nustatomos šio straipsnio 1 dalies 4–5 punktuose nurodytais dokumentais, kai įstatymų nustatytais atvejais ūkinei ir (ar) kitokiai veiklai vykdyti šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 6 punktuose nurodyti dokumentai nerengiami ir (ar) poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūros atliekamos poveikio aplinkai vertinimo metu.

7 straipsnis. Žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinis sutikimas dėl šiame įstatyme nurodytų teritorijų nustatymo

1. Šiame įstatyme nurodytos teritorijos nustatomos gavus į šias teritorijas patenkančio Nekilnojamojo turto registre įregistruoto žemės sklypo savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio, o kai žemės sklypas nesuformuotas – valstybinės žemės patikėtinio rašytinį sutikimą dėl šių teritorijų nustatymo (toliau – žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas), išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytus atvejus, kai šis sutikimas neprivalomas. Žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimą gauna asmuo (fiziniai asmenys, juridiniai asmenys ar jų padaliniai, kitos organizacijos ar jų padaliniai) (toliau – asmuo), suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios turi būti nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas sutikimas laikytinas žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimu dėl šiame įstatyme nurodytų teritorijų registravimo Nekilnojamojo turto registre. Jei šiame įstatyme nurodytai teritorijai nustatyti buvo gautas žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas ir ši teritorija buvo nustatyta, šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nurodytais dokumentais naujai nustatoma šiame įstatyme nurodytai teritorijai, kurioje taikomos tos pačios specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatyti naujas sutikimas nereikalingas, kai žemės sklypo ar valstybinės žemės dalis, patenkanti į nustatomą minėtą teritoriją, sumažėja.

3. Žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas neprivalomas, kai, tenkinant viešąjį interesą, šiame įstatyme nurodytos teritorijos nustatomos teritorijų planavimo dokumentais ar žemės valdos projektais arba šių teritorijų planus, žemėlapius ir (ar) schemas įstatymų, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka patvirtina Vyriausybė, įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto šiais atvejais:

- 1) valstybei svarbiems projektams įgyvendinti;
- 2) krašto apsaugai ir Lietuvos Respublikos Valstybės sienos apsaugai;

3) Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento ir Vadovybės apsaugos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Vadovybės apsaugos departamentas) saugomiems objektams;

4) valstybinių aerodromų apsaugos zonoms ir triukšmo apsauginėms zonoms;

5) Klaipėdos valstybinio jūrų uosto rezervinėms teritorijoms;

6) branduolinės energetikos objektams, magistraliniams dujotiekiams ir naftotiekiams (produktotiekiams), elektros energijos perdavimo tinklams, viešajai geležinkelių infrastruktūrai, valstybei ar savivaldybei priklausantiems keliams; savivaldybėms ir (ar) viešojo geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausančiai ar kitaip valdomai arba naudojamai geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrai ir požeminio vandens vandenvietėms;

7) natūralių pievų ir ganyklų, pajūrio juostos, paviršinių vandens telkinių ir jų apsaugos zonų bei juostų, pelkių ir šaltinių apsaugai;

8) potvynių grėsmės teritorijoms, Šiaurės Lietuvos karstiniam regionui;

9) kapinėms įrengti ir (ar) praplėsti;

10) saugomų teritorijų, gamtos ir kultūros paveldo objektų ir jų teritorijų, kultūros paveldo vietovių apsaugai;

11) meteorologijos stočių, vandens matavimo stočių, meteorologinių radiolokatorių apsaugai;

12) nuolatinių užkrečiamųjų ligų židinių apsaugai.

4. Žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikime dėl šiame įstatyme nurodytų teritorijų nustatymo turi būti aptarta:

1) šios teritorijos (teritorijų) dydis;

2) nuostolių, patiriamų dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo nustatytoje šiame įstatyme nurodytoje teritorijoje, atlyginimas. Nuostolių dydis nustatomas šalių susitarimu;

3) informavimo apie pradedamas taikyti šias specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, jų taikymo pabaigą tvarka.

5. Valstybinės žemės patikėtinio sutikimas duodamas Vyriausybės nustatyta tvarka, savivaldybės žemės patikėtinio – savivaldybės tarybos nustatyta tvarka. Kai dėl teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymo buvo gautas valstybinės žemės patikėtinio sutikimas, jo patirtų nuostolių dydis apskaičiuojamas ir šie nuostoliai atlyginami šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nurodyta tvarka vadovaujantis šio įstatymo 13 straipsnio 4 dalimi. Kai dėl teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymo buvo gautas savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas, jo patirtų nuostolių dydis apskaičiuojamas ir šie nuostoliai atlyginami savivaldybės tarybos nustatyta tvarka vadovaujantis šio įstatymo 13 straipsnio 4 dalimi.

6. Šio straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodyti nuostoliai, patiriami dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo naujai nustatytoje šiame įstatyme nurodytoje teritorijoje (jos dalyje), žemės savininkui neatlyginami, kai:

1) šiame įstatyme nurodyta teritorija nustatoma tik dėl šio žemės savininko naudai vykdomos veiklos;

2) dėl tų pačių ar skirtingų apribojimų atsiradę tokie patys nuostoliai buvo atlyginti, jei teritorija (jos dalis), kurioje šie nuostoliai buvo atlyginti, sutampa su naujai nustatyta šiame įstatyme nurodyta teritorija (jos dalimi).

7. Žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas (išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytus atvejus) turi būti gautas:

1) iki teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto patvirtinimo;

2) iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo;

3) iki sveikatos apsaugos ministro įgaliosios institucijos teigiamo sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos priėmimo (kai atliekamos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūros neatliekant poveikio aplinkai vertinimo);

4) iki kilnojamųjų elektros energetikos objektų ir įrenginių, mažo ir vidutinio slėgio dujotiekių įrengimo projektų ir (ar) kitų projektų, kuriems įstatymų nustatytais atvejais statybą

leidžiantys dokumentai neišduodami, suderinimo su suinteresuotomis institucijomis ir (ar) asmenimis dienos;

5) per 30 darbo dienų po teigiamo sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos priėmimo (kai atliekamos poveikio aplinkai vertinimo procedūros).

8. Jei ūkinei ir (ar) kitokiai veiklai vykdyti rengiami keli šio straipsnio 7 dalies 1–3 punktuose nurodyti dokumentai, žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas turi būti gautas iki vykdomos pirmosios procedūros nurodyto dokumento patvirtinimo (išdavimo) ar šio straipsnio 7 dalies 3 punkte nurodyto teigiamo sprendimo priėmimo.

8 straipsnis. Nustatytų šiame įstatyme nurodytų teritorijų registravimas Nekilnojamojo turto registre

1. Šiame įstatyme nurodytų teritorijų įregistravimo Nekilnojamojo turto registre teisiniai pagrindai – dokumentai, įrodantys šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų, kuriais šios teritorijos nustatomos, patvirtinimą:

1) teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto patvirtinimo dokumentas;

2) statybą leidžiantis dokumentas;

3) sveikatos apsaugos ministro įgaliotų institucijų teigiamas sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos priėmimo (atlikus poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūras, kai poveikio aplinkai vertinimas neatliekamas);

4) suderintas kilnojamųjų elektros energetikos objektų ir įrenginių, mažo ir vidutinio slėgio dujotiekių įrengimo projektas ir (ar) kitas projektas, kuriam įstatymų nustatytais atvejais statybą leidžiantys dokumentai neišduodami;

5) į šiame įstatyme nurodytas teritorijas patenkančios žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas, kai poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūros atliekamos poveikio aplinkai vertinimo metu;

6) dokumentas, kuriuo Vyriausybė, įstatymų ar Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka patvirtina planus, žemėlapius ir (ar) schemas.

2. Duomenys apie šiame įstatyme nurodytas teritorijas privalo būti naudojami rengiant teritorijų planavimo dokumentus, žemės valdos projektus, statybų ir (ar) kitokios veiklos projektus ar vykdam bet kokią kitą veiklą.

3. Šiame įstatyme nurodytų teritorijų erdvinį duomenų paieškos ir peržiūros paslaugos per Lietuvos erdvinės informacijos portalą Geodezijos ir kartografijos įstatymo nustatyta tvarka naudotojams teikiamos neatlygintinai.

9 straipsnis. Prašymas įregistruoti nustatytas šiame įstatyme nurodytas teritorijas

1. Prašymas įregistruoti nustatytas šiame įstatyme nurodytas teritorijas pateikiamas Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui (toliau – prašymas) arba duomenys įregistravimui apie šias teritorijas perduodami automatinio būdu elektroninėmis priemonėmis Nekilnojamojo turto registro nuostatų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

2. Prašymą (išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytus atvejus) pateikia asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu, o kai tokio nėra, – teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto organizatorius (kai tokio nėra, – žemės sklypo savininkas ar valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis).

3. Šio įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais, kai šiame įstatyme nurodytos teritorijos nustatytos tenkinant viešąjį interesą, prašymą pateikia asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu, o kai tokio nėra, – teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto organizatorius arba, kai šiame įstatyme nurodytų teritorijų planus, žemėlapius ir (ar) schemas tvirtina Vyriausybė, įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija, – įstatymų ar ministro (pagal pavestas valdymo sritis) įgaliota institucija.

4. Prašymas pateikiamas, kai šiame įstatyme nurodytos teritorijos nustatomos:

1) teritorijų planavimo dokumentu ar žemės valdos projektu, – per 5 darbo dienas nuo teritorijų planavimo dokumento įsigaliojimo dienos ar žemės valdos projekto patvirtinimo dienos;

2) statinių projektais, – per 5 darbo dienas nuo statybą leidžiančio dokumento išdavimo dienos;

3) šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytais dokumentais, – per 5 darbo dienas nuo teigiamo sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos priėmimo dienos;

4) šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytais dokumentais, – per 5 darbo dienas nuo šių dokumentų suderinimo su suinteresuotomis institucijomis ir (ar) asmenimis dienos;

5) poveikio aplinkai vertinimo dokumentais, – per 35 darbo dienas nuo teigiamo sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos priėmimo dienos;

6) šio įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais, kai šių teritorijų planus, žemėlapius ir (ar) schemas tvirtina Vyriausybė, įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, – per 5 darbo dienas nuo šių planų, žemėlapių ir (ar) schemų patvirtinimo dienos.

10 straipsnis. Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymas

1. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos taikomos nuo nustatytų šiame įstatyme nurodytų teritorijų įregistravimo Nekilnojamojo turto registre dienos.

2. Ūkinė ir (ar) kitokia veikla gali būti vykdoma, jei šiai veiklai vykdyti nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos įregistruotos Nekilnojamojo turto registre.

11 straipsnis. Informavimas apie šiame įstatyme nurodytas teritorijas, nustatomas ir (ar) nustatytas tenkinant viešąjį interesą

1. Kai šiame įstatyme nurodytų teritorijų planus, žemėlapius ir (ar) schemas tenkinant viešąjį interesą tvirtina Vyriausybė, įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, informacija apie priimtą sprendimą nustatyti minėtas teritorijas, likus ne mažiau kaip 20 darbo dienų iki planuojamo sprendimo ar kito dokumento dėl šių teritorijų planų, žemėlapių ir (ar) schemų patvirtinimo priėmimo dienos, turi būti paskelbta savivaldybės ir Vyriausybės, įstatymų ar Vyriausybės įgaliotos institucijos interneto svetainėje. Sprendimo ar kito dokumento dėl šių teritorijų planų, žemėlapių ir (ar) schemų patvirtinimo projektas ar nuoroda, kur galima susipažinti su šiuo projektu, likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki sprendimo ar kito dokumento priėmimo dienos, turi būti paskelbtas viename iš nacionalinių ir viename iš vietinių laikraščių, jeigu toks leidžiamas numatomos nustatyti teritorijos vietoje, savivaldybės ir Vyriausybės, įstatymų ar Vyriausybės įgaliotos institucijos interneto svetainėje nurodant nustatomas teritorijas ir jose taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas (išskyrus atvejus, kai šio sprendimo ar kito dokumento negalima skelbti dėl valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančios informacijos).

2. Kai šiame įstatyme nurodytos teritorijos nustatytos tenkinant viešąjį interesą, asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šios teritorijos, vykdymu, o kai tokio nėra, – teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto organizatorius arba įstatymų ar ministro (pagal pavestas valdymo sritis) įgaliota institucija per 15 darbo dienų nuo teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto įsigaliojimo dienos raštu (siunčiant paštu, kai šiame įstatyme nurodytos teritorijos nustatomos teritorijų planavimo dokumentu ar žemės valdos projektu) arba per 15 darbo dienų nuo planų, žemėlapių ir (ar) schemų patvirtinimo dienos registruotu laišku, įteikiamu pasirašytinai (kai šių teritorijų planus, žemėlapius ir (ar) schemas tvirtina Vyriausybė, įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija), praneša žemės sklypo, kuriame numatoma taikyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, savininkui, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtiniui, taip pat fiziniam arba juridiniam asmeniui arba kitai organizacijai ar jų padaliniams, naudojantiems žemę pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotą sutartį, ir (ar) šioje nustatytoje teritorijoje esančių Nekilnojamojo turto registre įregistruotų nekilnojamųjų daiktų savininkams ar patikėtiniams jų deklaruotos gyvenamosios vietos ar buveinės adresu, nurodydamas konkrečias nustatytas šiame įstatyme nurodytas teritorijas ir jose taikytinas specialiąsias žemės naudojimo

sąlygas (arba pateikia nuorodą, kur su jomis galima susipažinti) ir sprendimą, kuriuo buvo patvirtintas teritorijų planavimo dokumentas ar žemės valdos projektas arba sprendimą ar kitą dokumentą, kuriuo buvo patvirtintas atitinkamos teritorijos planas, žemėlapis ir (ar) schema. Tuo pačiu raštu informuojama apie teisę kreiptis į konkretų subjektą (nurodant jo pavadinimą, juridinio asmens arba kitos organizacijos ar jų padalinių kodą, buveinę, kontaktinius duomenis arba fizinio asmens vardą, pavardę, deklaruotą gyvenamąją vietą, kontaktinius duomenis) dėl šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nurodytos kompensacijos sumokėjimo. Jei į šioje straipsnio dalyje nurodytas teritorijas patenka gyvenamosios paskirties daugiabutis pastatas, apie šias nustatytas teritorijas ir jose taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas atitinkamai raštu ar registruotu laišku, įteikiamu pasirašytinai, informuojama šio pastato savininkų bendrija ar kitas bendrojo naudojimo objektų valdytojas, kuris apie tai per 15 darbo dienų nuo šio raštu ar registruotu laišku gauto pranešimo gavimo dienos raštu praneša butų ir kitų patalpų savininkams. Šioje straipsnio dalyje nenurodytus valstybinės arba savivaldybės žemės naudotojus apie konkrečias šiame įstatyme nurodytas teritorijas, nustatytas tenkinant viešąjį interesą, jose taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas ir teisę kreiptis į konkretų subjektą dėl kompensacijos sumokėjimo per 20 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos atitinkamai šiame straipsnyje nurodyta tvarka informuoja valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis.

3. Jei registruoto laiško (kai šiame įstatyme nurodytų teritorijų planus, žemėlapius ir (ar) schemas tvirtina Vyriausybė, įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija) nepavyksta įteikti, per 15 darbo dienų nuo šio laiško grąžinimo dienos informacija apie nustatytas šiame įstatyme nurodytas teritorijas, jose taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas ir konkretų subjektą, į kurį galėtų būti kreipiamasi dėl šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nurodytų kompensacijų sumokėjimo, viešai paskelbiama Vyriausybės, įstatymų ar Vyriausybės įgaliotos institucijos interneto svetainėje, viename iš nacionalinių ir viename iš vietinių laikraščių, jeigu toks leidžiamas šios nustatytos teritorijos vietoje. Skelbiamoje informacijoje nurodoma: sprendimas ar kitas dokumentas, kuriuo buvo patvirtintas atitinkamos teritorijos planas, žemėlapis ir (ar) schema; žemės sklypo, kuriame numatoma taikyti šias specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, unikalų numerį; adresą (savivaldybė, gyvenamoji vietovė, gatvė, numeris); specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikytinos nustatytoje teritorijoje arba nuoroda, kur su jomis galima susipažinti; konkretaus subjekto, į kurį galėtų būti kreipiamasi dėl šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nurodytų kompensacijų sumokėjimo, pavadinimas, juridinio asmens arba kitos organizacijos ar jų padalinių kodas, buveinė, kontaktiniai duomenys arba fizinio asmens vardas, pavardė, deklaruota gyvenamoji vieta, kontaktiniai duomenys. Kai ši informacija viešai paskelbiama viename iš nacionalinių ir viename iš vietinių laikraščių, kai toks leidžiamas nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos vietoje, yra laikoma, kad žemės savininkui, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtiniui, taip pat fiziniam ar juridiniam asmeniui arba kitai organizacijai ar jų padaliniams, naudojančioms žemę pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotą sutartį, ir (ar) Nekilnojamojo turto registre įregistruoto nekilnojamojo daikto savininkui ar patikėtiniui apie šiame įstatyme nurodytas teritorijas, nustatytas tenkinant viešąjį interesą, ir jose taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, o šio įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nurodytiems fiziniams ar juridiniams asmenims arba kitoms organizacijoms ar jų padaliniams – apie teisę gauti šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nurodytas kompensacijas pranešta skelbimo išspausdinimo viename iš nacionalinių laikraščių dieną.

4. Jei nežinoma žemės sklypo savininko, fizinio asmens, naudojančio žemę pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotą sutartį, ir (ar) nustatytoje šiame įstatyme nurodytoje teritorijoje esančio Nekilnojamojo turto registre įregistruoto nekilnojamojo daikto savininko ar patikėtinio gyvenamoji vieta, informacija apie šiame įstatyme nurodytas teritorijas, nustatytas tenkinant viešąjį interesą, ir jose taikytinas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas žemės sklypui (jo daliai) paskelbiama šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.

5. Kai šiame įstatyme nurodyta teritorija buvo nustatyta tenkinant viešąjį interesą, informacija apie šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nurodytais dokumentais nustatomą mažesnio, kaip anksčiau nustatyta, dydžio tą pačią šiame įstatyme nurodytą teritoriją viešai paskelbiama šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka. Jei žemės sklypai nebepatenka į nustatytą sumažėjusią tą pačią šiame

įstatyme nurodytą teritoriją (arba jų dalis, patenkanti į šią teritoriją, pasikeičia), šių žemės sklypų savininkai, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtiniai, taip pat fiziniai ar juridiniai asmenys arba kitos organizacijos ar jų padaliniai, naudojantys žemę pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotą sutartį, ir (ar) šioje nustatytoje teritorijoje esančių Nekilnojamojo turto registre įregistruotų nekilnojamųjų daiktų savininkai ar patikėtiniai apie tai informuojami šio straipsnio 2–4 dalyse nustatyta tvarka.

12 straipsnis. Šiame įstatyme nurodytų teritorijų išregistravimas iš Nekilnojamojo turto registro. Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, taikomų nustatytoje šiame įstatyme nurodytoje teritorijoje, pakeitimas, šių sąlygų taikymo pabaiga

1. Kai pripažįstamos netekusiomis galios visos šiame įstatyme nurodytoje teritorijoje nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas įstatymo įsigaliojimo dieną išregistruoja šiame įstatyme nurodytą teritoriją, kurioje nustatytos visos specialiosios žemės naudojimo sąlygos buvo pripažintos netekusiomis galios. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos netaikomos nuo įstatymo, kurio pagrindu pripažįstamos netekusiomis galios visos šiame įstatyme nurodytoje teritorijoje nustatytos šios specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įsigaliojimo dienos.

2. Kai pripažįstamos netekusiomis galios dalis šiame įstatyme nurodytoje teritorijoje nustatytų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų arba jos pakeičiamos, Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas įstatymo įsigaliojimo dieną atitinkamai patikslina informaciją Nekilnojamojo turto registre apie šiame įstatyme nurodytoje teritorijoje taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas. Pripažintos netekusiomis galios specialiosios žemės naudojimo sąlygos netaikomos nuo įstatymo, kurio pagrindu jos pripažįstamos netekusiomis galios šiame įstatyme nurodytoje teritorijoje, įsigaliojimo dienos. Pakeistos specialiosios žemės naudojimo sąlygos galioja nuo įstatymo, kurio pagrindu jos pakeičiamos šiame įstatyme nurodytoje teritorijoje, įsigaliojimo dienos.

3. Kai nelieta objekto (objekto, kuriame vykdoma ir (ar) planuojama vykdyti ūkinę ir (ar) kitokia veikla, statinio ir (ar) įrenginio, arba kito šiame įstatyme nurodyto objekto ar veiklos), dėl kurio buvo nustatyta šiame įstatyme nurodyta teritorija, Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas šio objekto savininko ar valdytojo arba žemės sklypo, patenkančio į nustatytą pasikeitusią ir (ar) panaikintą teritoriją, savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio (pateikus šio objekto savininko ar valdytojo, jei toks yra, rašytinį sutikimą) prašymu kartu su Nekilnojamojo turto registro nuostatuose nurodytais dokumentais šių nuostatų nustatyta tvarka ir sąlygomis išregistruoja šią teritoriją. Šioje straipsnio dalyje nurodytu atveju specialiosios žemės naudojimo sąlygos netaikomos nuo jų išregistravimo dienos.

4. Kai nustatyta šiame įstatyme nurodyta teritorija panaikinama teismo sprendimu, šio sprendimo pagrindu Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas per 5 darbo dienas nuo įsiteisėjusio teismo sprendimo gavimo dienos išregistruoja panaikintą teritoriją.

13 straipsnis. Kompensacijos dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo nustatytose šiame įstatyme nurodytose teritorijose

1. Kompensacijos dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo šiame įstatyme nurodytose teritorijose, nustatytose tenkinant viešąjį interesą, kai žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas neprivalomas (toliau – kompensacijos), apskaičiuojamos ir išmokamos Vyriausybės nustatyta tvarka vadovaujantis šio straipsnio 4 dalimi. Kompensacijos išmokamos vieną kartą arba mokamos kasmet ne ilgiau kaip 3 metus.

2. Kompensacijas turi teisę gauti žemės sklypo ar teritorijos, kurioje nesuformuoti žemės sklypai, patenkančių į nustatytas šiame įstatyme nurodytas teritorijas, savininkas, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis, taip pat kiti žemės naudotojai pagal kiekvieno jų atskirai patiriamų nuostolių dydį.

3. Asmuo, turintis teisę į kompensaciją (ar šio asmens teisių ir pareigų perėmėjas), Vyriausybės nustatyta tvarka dėl jos kreipiasi į asmenį, suinteresuotą ūkinės ir (ar) kitokios veiklos,

dėl kurios tenkinant viešąjį interesą nustatyta šiame įstatyme nurodyta teritorija, vykdymu, ar į šio asmens teisių ir pareigų perėmėją, o, kai tokio nėra, – į instituciją, nustačiusią šią teritoriją.

4. Kompensacijos dydis apskaičiuojamas Vyriausybės nustatyta tvarka įvertinus žemės sklype ar teritorijoje, kurioje nesuformuoti žemės sklypai, patenkančiuose į nustatytas šiame įstatyme nurodytas teritorijas, taikomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų visumą: nuostolius, patiriamus dėl vykdomos veiklos, suplanuotos veiklos (kai buvo pradėtos vykdyti procedūros, reikalingos šiai veiklai) ir (ar) galimybės valdyti, naudoti ir (ar) disponuoti Nekilnojamojo turto registre įregistruotu nekilnojamoju daiktu sumažėjimo, galimybės naudoti žemės sklypą pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, žemės sklypo naudojimo būdą (būdus) praradimo, triukšmo mažinimo priemonių įgyvendinimo, kitus nuostolius. Kai viena ar abi šalys nesutinka su apskaičiuotu kompensacijos dydžiu ir (ar) kai dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo turi būti kompensuojama valstybinės žemės patikėtiniui teritorijose, kuriose nesuformuoti žemės sklypai, nuostolių dydis apskaičiuojamas taikant Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatytą individualų turto ir (ar) verslo vertinimą (turto vertinimo metodas parenkamas atsižvelgiant į Vyriausybės nustatytus kriterijus), kurį užsako ir už vertinimo darbus sumoka šiuo vertinimu suinteresuota šalis. Tais atvejais, kai kompensacijos apskaičiuojamos teritorijose, kuriose nesuformuoti žemės sklypai, individualų turto ir (ar) verslo vertinimą užsako ir už vertinimo darbus sumoka asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu, ar šio asmens teisių ir pareigų perėmėjas, o, kai tokio nėra, – institucija, nustačiusi šią teritoriją. Kai dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo šiame įstatyme nurodytose teritorijose, nustatytose tenkinant viešąjį interesą, žemės sklypo savininkas netenka galimybės naudoti žemės sklypą pagal nustatytą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) žemės sklypo naudojimo būdą (būdus), dėl to patiriami nuostoliai apskaičiuojami įvertinant specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo laikotarpiu mokėtiną žemės mokesčio dydį ir negali būti mažesni už nuostolius, apskaičiuojamus atlyginant už visuomenės poreikiams paimamą žemę.

5. Kompensacijos nemokamos, kai:

1) dėl tų pačių ar skirtingų apribojimų taikymo buvo atlyginta, jei teritorija (jos dalis), kurioje dėl šių apribojimų taikymo buvo atlyginta, sutampa su naujai nustatyta šiame įstatyme nurodyta teritorija (jos dalimi);

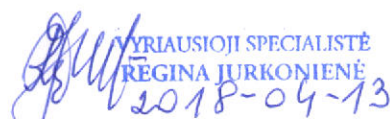
2) kitais įstatymų nustatytais atvejais.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-04-16

Teisės apsaugos skyriaus
Rėda Čiurkevičiūtė
vykdomoji TPD direktorė

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-04-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ĮSTATYMO NR. I-446 2, 21 IR 34 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 22 STRAIPSNIO
PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 4 dalį.

2 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnio 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) laikytis žemės sklypui Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose nustatytų reikalavimų;“.

3 straipsnis. 22 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 22 straipsnį.

4 straipsnis. 34 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Žemės informacinės sistemos paskirtis – naudojantis atskiruose teminiuose erdvinių duomenų rinkiniuose sukauptais ir į vieną sistemą susietais erdviniais duomenimis apie žemę, tvarkyti ir teikti naudotojams informaciją apie Lietuvos Respublikos žemės fondą, žemės naudmenų sudėtį, žemės kiekybines ir kokybines savybes, kitas žemės naudojimui turinčias įtakos charakteristikas.“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 4 straipsnį, įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.
2. Šio įstatymo 4 straipsnis įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės ir personalo departamento
direktore
Agnė Jakstienė
2018-03-16

Aplinkos ministras
Kęstutis Navakas
2018-03-16

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ĮSTATYMO NR. I-446 2, 21 IR 34 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 22 STRAIPSNIO
PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMAS**

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 4 dalį.

~~4. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos įstatymais ar Vyriausybės nutarimais nustatyti ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimai, priklausantys nuo geografinės padėties, gretimybių, pagrindinės žemės naudojimo paskirties, žemės sklypo naudojimo būdo ir jame vykdomos konkrečios veiklos, žemės sklype esančių statinių, aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos poreikių.~~

2 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnio 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) laikytis žemės sklypui Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose nustatytų reikalavimų;“.

3 straipsnis. 22 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 22 straipsnį.

~~22 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos~~

~~1. Specialiąsias žemės naudojimo sąlygas nustato šis Įstatymas, kiti įstatymai ir Vyriausybės nutarimai.~~

~~2. Šiuo Įstatymu žemės ūkio paskirties žemės sklypams nustatomos šios specialiosios žemės naudojimo sąlygos:~~

~~1) ariamoji žemė, kurios dirvožemio našumas didesnis už vidutinį šalyje, taip pat žemė, kurioje yra eksploatuojamos melioracijos sistemos, turi būti naudojama taip, kad nesumažėtų jos plotas, išskyrus ekologiškai nuskurdintas gamtinio karkaso teritorijas, ir nepablogėtų dirvožemio savybės;~~

~~2) žemės ūkio naudmenos, kurių dirvožemis yra veikiamas vėjo ir vandens erozijos, turi būti naudojamos taikant antierozinių priemonių kompleksą;~~

~~3) žemės naudmenų plotai, kuriuos sudaro dirvožemio ir vandens apsauginę reikšmę turintys ir ekologiškai vertingi miškai bei medžių ir krūmų želdiniai, taip pat pelkės, akmenynai, natūralios pievos ir ganyklos, pažymėti teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose, turi būti naudojami atsižvelgiant į kraštovaizdžio formavimo ir aplinkos apsaugos reikalavimus.~~

~~3. Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo tvarką nustato Vyriausybė.~~

~~4. Rengiant teritorijų planavimo dokumentus, žemės valdos projektus, statybų ar kitokios veiklos projektus, turi būti laikomasi nustatytų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų.~~

~~5. Konkrečiam žemės sklypui taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos įrašomos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą registruojant suformuotus naujus (teritorijose, kuriose iki teritorijų planavimo dokumentų ar žemės valdos projektų patvirtinimo nebuvo suformuoti žemės sklypai) žemės sklypus pagal teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus.~~

6. ~~Nekilnojamojo turto registre įregistruotam žemės sklypui (ar jo daliai) taikomos papildomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą įrašomos (esamos panaikinamos), jeigu jos nustatomos patvirtinus naują teritorijų planavimo dokumentą, žemės valdos projektą, žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytiniu sutikimu. Žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą neprivalomas tik tais atvejais, kai teritorijų planavimo dokumentas ar žemės valdos projektas rengiamas tenkinant viešąjį interesą šio Įstatymo 45 straipsnio 1 dalyje nurodytoms reikmėms. Kai įstatymų nustatytais atvejais planuojamai ūkinei veiklai vykdyti teritorijų planavimo dokumentai ar žemės valdos projektai nerengiami, tačiau specialiosios žemės naudojimo sąlygos turi būti nustatytos, Nekilnojamojo turto registre įregistruotam žemės sklypui (ar jo daliai) taikomos papildomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos įrašomos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytiniu sutikimu, jeigu jie susitarė su asmeniu, suinteresuotu planuojamos ūkinės veiklos vykdymu, dėl nuostolių, patiriamų dėl papildomų žemės sklypo specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nustatymo, atlyginimo.~~

7. ~~Kai, patvirtinus naują teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą, Nekilnojamojo turto registre įregistruotam žemės sklypui (ar jo daliai) turi būti taikomos papildomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos arba panaikinamos anksčiau šiam sklypui (ar jo daliai) taikytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto organizatorius per vieną mėnesį nuo teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto patvirtinimo apie tai raštu praneša žemės sklypo savininkui arba valstybinės ar savivaldybės žemės naudotojui, nurodydamas konkrečias taikytinas ar panaikinamas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, ir Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro įstatymų nustatyta tvarka pateikia Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui pranešimą, kurio pagrindu jis žemės sklypo registro įrašė padaro atitinkamą žymą apie taikomas ar panaikintas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas.~~

8. ~~Šio straipsnio 6 dalyje nustatytais atvejais, taip pat kai, formuojant naują žemės sklypą (teritorijose, kuriose iki teritorijų planavimo dokumentų ar žemės valdos projektų patvirtinimo nebuvo suformuoti žemės sklypai), šiam žemės sklypui taikytinos specialiosios žemės naudojimo sąlygos nekilnojamojo daikto kadastro duomenų byloje nebuvo nurodytos ir (ar) įrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, keičiami žemės sklypo kadastro duomenys. Žemės sklypo kadastro duomenys keičiami ir šių duomenų pakeitimai į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą įrašomi Vyriausybės patvirtintų Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų nustatyta tvarka ir sąlygomis.~~

9. ~~Prašymą pakeisti žemės sklypo kadastro duomenis ir į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą įrašyti naujas (papildomas) specialiąsias žemės naudojimo sąlygas paduoda žemės sklypo savininkas, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis arba asmuo, suinteresuotas planuojamos ūkinės veiklos, dėl kurios nustatomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, vykdymu.~~

10. ~~Jeigu formuojant žemės sklypą (teritorijose, kuriose iki teritorijų planavimo dokumentų ar žemės valdos projektų patvirtinimo nebuvo suformuoti žemės sklypai) jam taikytinos specialiosios žemės naudojimo sąlygos nekilnojamojo daikto kadastro duomenų byloje nebuvo nurodytos ir (ar) įrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, šių žemės sklypo kadastro duomenų — žemės sklypo formavimo metu taikytinų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų — įrašymą į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą organizuoja Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio padalinio vadovas.~~

11. ~~Ginčai dėl teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, pagal kuriuos žemės sklypui turi būti taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos ar panaikinamos anksčiau taikytos sąlygos, nagrinėjami Teritorijų planavimo įstatymo ir šio Įstatymo nustatyta tvarka.~~

12. Nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos konkrečiam žemės sklypui taikomos nuo jų įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą.

13. Žemės savininkai, valstybinės arba savivaldybės žemės patikėtiniai ir naudotojai, nesilaikantys nustatytų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, įstatymų nustatyta tvarka traukiami atsakomybėn ir privalo atlyginti kitiems asmenims, savivaldybėms ar valstybei padarytą žalą. Šiose bylose valstybei atstovauja Nacionalinė žemės tarnyba, jeigu kituose įstatymuose nenustatyta kitaip.

14. Žemės savininkas, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis arba kitas naudotojas dėl nuostolių, patiriamų dėl Nekilnojamojo turto registre įregistruoto žemės sklypo papildomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nustatymo, atlyginimo (išskyrus atvejus, kai papildomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos buvo nustatytos žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytiniu sutikimu) turi teisę kreiptis į teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto rengimo organizatorių arba tiesiogiai į teismą dėl nuostolių atlyginimo teismo tvarka. Žemės savininkas, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis arba kitas naudotojas į teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto rengimo organizatorių dėl šioje dalyje nurodytų nuostolių atlyginimo gali kreiptis ne vėliau kaip per vienus metus nuo pranešimo apie papildomų specialiųjų sąlygų žemės sklypui (ar jo daliai) nustatymą gavimo dienos. Šioje dalyje nurodytų žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio arba kito naudotojo patirtų nuostolių dydis ir atlyginimo terminai nustatomi teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto rengimo organizatoriaus ir žemės sklypo savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio arba kito naudotojo susitarimu. Šalims nesusitarus, ginčus dėl nuostolių atlyginimo Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka sprendžia teismas.

15. Kompensacijos už realiai sumažintą gaunamą naudą arba anksčiau vykdytos veiklos ribojimą dėl Saugomų teritorijų įstatymo nustatytų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo išmokamos Vyriausybės nustatyta tvarka.

4 straipsnis. 34 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Žemės informacinės sistemos paskirtis – naudojantis atskiruose teminiuose erdvinio duomenų rinkiniuose sukauptais ir į vieną sistemą susietais erdviniais duomenimis apie žemę, tvarkyti ir teikti naudotojams informaciją apie Lietuvos Respublikos žemės fondą, žemės naudmenų sudėtį, žemės kiekybines ir kokybines savybes, žemės naudojimo sąlygas, kitas žemės naudojimui turinčias įtakos charakteristikas.“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 4 straipsnį, įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.
2. Šio įstatymo 4 straipsnis įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

Teisės įgyvendinimo departamento
direktoriė
Agnė Jakšienė
2018 03 14

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
APLINKOS ORO APSAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-1392 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO
IR 12 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMAS

2018 m.

Vilnius

d. Nr.

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 18 dalį.

2 straipsnis. 12 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 12 straipsnį.

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės ir personalo departamento
direktoriaus
Agnė Jakštienė
2018-03-14

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
RĖGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
APLINKOS ORO APSAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-1392 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO
IR 12 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMAS**

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 18 dalį.

~~18. Sanitarinė apsaugos zona — aplink stacionarų taršos šaltinį arba keletą šaltinių esantis žemės plotas, kuriame galioja Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytos specialiosios sąlygos.~~

2 straipsnis. 12 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 12 straipsnį.

~~12 straipsnis. Sanitarinė apsaugos zona~~

~~Sanitarinių apsaugos zonų nustatymo ir priežiūros tvarką tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.~~

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-05-15

Teisės ir personalo departamento
direktoriė
Agnė Jakstienė
2018 04 14

PRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
AVIACIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-2066 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„10 straipsnis. Statinių statyba ir kliūčių ženklavimas bei žiburių įrengimas

1. Aerodromo apsaugos zonų dydis ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos aerodromo apsaugos ir aerodromo triukšmo apsauginėse zonose nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.

2. Aerodromo triukšmo apsauginė zona nustatoma atsižvelgiant į perspektyvinius aerodromo triukšmo kontūrų žemėlapius, sudaromus Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Aerodromo triukšmo apsauginė zona nustatoma pagal perspektyvinio aerodromo triukšmo žemėlapių duomenis, apimant teritoriją, kurioje aerodrome kylančių ir tupiančių orlaivių, antžeminių orlaivių operacijų ir kitų su aerodromo veikla susijusių aerodromo triukšmo šaltinių keliamo triukšmo lygis viršija sveikatos apsaugos ministro nustatytus triukšmo ribinius dydžius ir teritoriją, kurioje šie dydžiai pagal prognozuojamą skrydžių srauto didėjimą būtų viršijami po 10 metų. Aerodromo triukšmo apsauginę zoną pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka parengtas schemas tvirtina Vyriausybė ar Vyriausybės įgaliota institucija.“

3. CAA ir kariuomenės vadas atitinkamai turi teisę uždrausti civilinių ir karinių aerodromų apsaugos zonose įrengti arba naudoti žiburius, galinčius kelti pavojų orlaivių skrydžių saugai.

4. Statinių ir įrenginių, kurių aukštis virš žemės paviršiaus yra 100 m ir daugiau, statyba, rekonstravimas ar įrengimas, išskyrus aerodromo apsaugos ir aerodromo triukšmo zonas, Vyriausybės nustatyta tvarka turi būti suderinti su CAA ir kariuomenės vadu, o pasienio ruože statinių ir įrenginių, kurių aukštis virš žemės paviršiaus yra 30 m ir daugiau, – ir su Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos.

5. Kliūtys turi būti ženklavamos tam tikrais nakties ir dienos ženklais. Jų įrengimo ir naudojimo tvarką nustato CAA, suderinusi su kariuomenės vadu.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės ir parlamentarinio departamento
direktorė
Agnė Jakstienė
2018-03-14

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
AVIACIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-2066 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„10 straipsnis. Statinių statyba ir kliūčių ženklavimas bei žiburių įrengimas

1. ~~Statinių statybos bei rekonstravimo ir ūkinė veikla~~ Aerodromo apsaugos ir sanitarinės apsaugos zonose leidžiama Vyriausybės nustatyta tvarka zonų dydis ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos aerodromo apsaugos ir aerodromo triukšmo apsauginėse zonose nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.

2. ~~Aerodromo sanitarinės apsaugos zonos teritorijos ribos nustatomos atsižvelgiant į triukšmo, elektromagnetinės energijos dydžius, oro, dirvožemio ir vandens taršą. Aerodromo triukšmo apsauginė zona nustatoma atsižvelgiant į perspektyvinius aerodromo triukšmo kontūrų žemėlapius, sudaromus Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Aerodromo triukšmo apsauginė zona nustatoma pagal perspektyvinio aerodromo triukšmo žemėlapio duomenis, apimant teritoriją, kurioje aerodrome kylančių ir tupiančių orlaivių, antžeminių orlaivių operacijų ir kitų su aerodromo veikla susijusių aerodromo triukšmo šaltinių keliamo triukšmo lygis viršija sveikatos apsaugos ministro nustatytus triukšmo ribinius dydžius ir teritoriją, kurioje šie dydžiai pagal prognozuojamą skrydžių srauto didėjimą būtų viršijami po 10 metų. Aerodromo triukšmo apsauginę zoną pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka parengtas schemas tvirtina Vyriausybė ar Vyriausybės įgaliota institucija.~~

3. CAA ir kariuomenės vadas atitinkamai turi teisę uždrausti civilinių ir karinių aerodromų apsaugos zonose įrengti arba naudoti žiburius, galinčius kelti pavojų orlaivių skrydžių saugai.

4. Statinių ir įrenginių, kurių aukštis virš žemės paviršiaus yra 100 m ir daugiau, statyba, rekonstravimas ar įrengimas, išskyrus aerodromo apsaugos ir ~~sanitarinės apsaugos aerodromo triukšmo apsaugines~~ zonas, Vyriausybės nustatyta tvarka turi būti suderinti su CAA ir kariuomenės vadu, o pasienio ruože statinių ir įrenginių, kurių aukštis virš žemės paviršiaus yra 30 m ir daugiau, – ir su Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos.

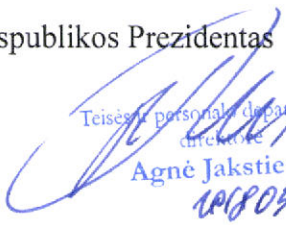
5. Kliūtys turi būti ženklavamos tam tikrais nakties ir dienos ženklais. Jų įrengimo ir naudojimo tvarką nustato CAA, suderinusi su kariuomenės vadu.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisėjų personalo departamento
direktoriė
Agnė Jakstienė
2018-03-14

Aplinkos ministras
Kęstutis Navakas

2018-03-15

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
RĖGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
BRANDUOLINĖS ENERGIJOS ĮSTATYMO NR. I-1613 2 IR 28 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 36 dalį.

2 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„28 straipsnis. Sanitarinės apsaugos zona

1. Aplink branduolinės energetikos objektą nustatoma sanitarinės apsaugos zona. Branduolinės energetikos objektų sanitarinės apsaugos zonų dydžio reikalavimai ir šiose zonose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.

2. Prieš pirmą kartą įvežant branduolines ir (ar) branduolinio kuro ciklo medžiagas į branduolinės energetikos objekto aikštelę, iš sanitarinės apsaugos zonos Vyriausybės nustatyta tvarka išskeldinami visi gyventojai.

3. Aplinkos monitoringas ir visuomenės sveikatos stebėseną (monitoringas) sanitarinės apsaugos zonoje ir už jos ribų vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo ir Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) įstatymais.

4. Sanitarinės apsaugos zonoje licencijos turėtojas planuoja ir įgyvendina branduolinių ir radiologinių avarijų ir jų padarinių likvidavimo priemonės, sudaro reikiamas sąlygas informacijai perduoti, taip pat užtikrina skubų sanitarinės apsaugos zonoje dirbančių darbuotojų įspėjimą branduolinių ir (ar) radiologinių avarijų atvejais.“

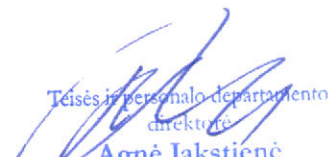
3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

Teisės ir personalo departamento
direktoriė
Agnė Jakstienė
20180314

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINIA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
BRANDUOLINĖS ENERGIJOS ĮSTATYMO NR. I-1613 2 IR 28 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 36 dalį.

~~36. Sanitarinė apsaugos zona — zona aplink branduolinės energetikos objektą, kurioje dėl galimo neigiamo jonizuojančiosios spinduliuotės poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai galioja nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.~~

2 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„28 straipsnis. ~~Sanitarinė~~ **Sanitarinės** apsaugos zona

1. Aplink branduolinės energetikos objektą nustatoma ~~sanitarinė~~ **sanitarinės** apsaugos zona, kurios ribos, tvarkymo režimai ir veiklos šioje zonoje reikalavimai nustatomi vadovaujantis šiuo įstatymu ir kitais teisės aktais. ~~Sanitarinės apsaugos zonos ribos, vadovaujantis teritorijų planavimo dokumentais, pažymimos objekto statybos projektiniuose dokumentuose ir peržiūros pasikeitus branduolinės energetikos objekto charakteristikoms.~~ **Branduolinės energetikos objektų sanitarinės apsaugos zonų dydžio reikalavimai ir šiose zonose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.**

2. Prieš pirmą kartą įvežant branduolines ir (ar) branduolinio kuro ciklo medžiagas į branduolinės energetikos objekto aikštelę, iš sanitarinės apsaugos zonos teritorijos Vyriausybės nustatyta tvarka iškeldinami visi gyventojai. ~~Joje draudžiama su branduolinės energetikos objekto eksploatavimu, eksploatavimo nutraukimu ar priežiūra nesusijusi veikla, statinių ir įrenginių statyba, išskyrus kitų naujų branduolinės energetikos objektų statybą, su jų eksploatavimu, eksploatavimo nutraukimu ir priežiūra susijusią veiklą ir jų eksploatavimui ar eksploatavimo nutraukimui reikalingų statinių ir įrenginių statybą šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.~~ Žemė, miškai ir vandens telkiniai, esantys sanitarinėje apsaugos zonoje, teisės aktų nustatyta tvarka gali būti naudojami kitai ūkinei komercinei veiklai tik gavus visų atitinkamoje teritorijoje veiklą vykdančių licencijų turėtojų rašytinį sutikimą ir suderinus su Sveikatos apsaugos ministerija, Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija ir Aplinkos ministerija.

3. Aplinkos monitoringas ir visuomenės sveikatos stebėseną (monitoringas) ~~sanitarinėje~~ **sanitarinės** apsaugos zonoje ir už jos ribų vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo ir Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) įstatymais.

4. ~~Sanitarinėje~~ **Sanitarinės** apsaugos zonoje licencijos turėtojas planuoja ir įgyvendina branduolinių ir radiologinių avarių ir jų padarinių likvidavimo priemones, sudaro reikiamas sąlygas informacijai perduoti, taip pat užtikrina skubų sanitarinės apsaugos zonoje dirbančių darbuotojų įspėjimą branduolinių ir (ar) radiologinių avarių atvejais.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas

2018-03-15

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės ir personalo departamento
direktore

Agnė Jakstienė

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ

2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2135 41 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 41 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 41 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„41 straipsnis. Viešųjų ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsauga

1. Viešųjų ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zonų dydis ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos šiose zonose nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.

2. Viešųjų ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zonų žymėjimo būdus, darbų atlikimo šiose zonose tvarką nustato Ryšių reguliavimo tarnyba.

3. Už viešųjų ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros priežiūrą yra atsakingi infrastruktūros savininkai.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

Teisės ir personalo departamento
direktorė
Agnė Jakstienė
2018 03 14

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
RĖGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2135 41 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 41 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 41 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„41 straipsnis. Viešųjų ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsauga

1. Viešųjų ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zona sudaro žemės, kaip ji apibrėžta Žemės įstatyme, ruožas, esantis išilgai viešųjų ryšių tinklų laidinių linijų ir aplink elektroninių ryšių infrastruktūros objektus, su jame esančia augmenija ir statiniais. Šioje zonoje draudžiama statyti statinius, sandėliuoti įrenginius ir medžiagas, kasinėti, gręžti gręžinius, sprogdinti ir atlikti kitus darbus, kurių metu ar dėl jų gali būti pažeista elektroninių ryšių infrastruktūra, be išankstinio elektroninių ryšių infrastruktūros savininkų sutikimo zonų dydis ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos šiose zonose nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.

2. Viešųjų ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zonų matmenis nustato Vyriausybė. Viešųjų ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zonų žymėjimo būdus, darbų atlikimo šiose zonose tvarką nustato Ryšių reguliavimo tarnyba.

3. Už viešųjų ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros priežiūrą yra atsakingi infrastruktūros savininkai.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės ir personalo departamento
direktorė
Agnė Jakstienė
2018-03-14

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 19 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„19 straipsnis. Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonos“.

2. Pakeisti 19 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonų dydis ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos šiose zonose nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.“

3. Pripažinti netekusia galios 19 straipsnio 6 dalį.

4. Pripažinti netekusia galios 19 straipsnio 7 dalį.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

Teisės ir personalo departamento
direktore
Agnė Jakstienė
2018-03-14

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
Rėgina JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 19 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„19 straipsnis. Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, **geležinkelio želdinių** apsaugos zonos“.

2. Pakeisti 19 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje ~~be geležinkelių infrastruktūros valdytojo rašytinio sutikimo draudžiama:~~

1) ~~kasti žemę giliau kaip 0,3 metro, mechanizuotai lyginti gruntą, atlikti sprogdinimo ir melioravimo darbus;~~

2) ~~sodinti ar kirsti medžius ir krūmus, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nurodytus atvejus;~~

3) ~~įrengti pervažas ir perėjas;~~

4) ~~statyti naujus ir rekonstruoti esamus pastatus, skirtus geležinkelių transporto veiklai, ir inžinerinius statinius.~~

Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonų dydis ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos šiose zonose nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.“

3. Pripažinti netekusia galios 19 straipsnio 6 dalį.

6. ~~Geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje draudžiama statyti naujus ir rekonstruoti esamus pastatus, nesusijusius su geležinkelių transporto veikla.~~

4. Pripažinti netekusia galios 19 straipsnio 7 dalį.

7. ~~Geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonų, geležinkelio želdinių apsaugos zonų ribas nustato Vyriausybė.~~

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

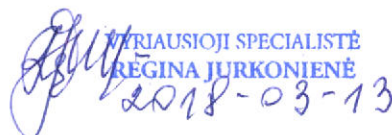
Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

Teisės ir personalo departamento
direktorė
Agnė Jakstienė
2018 03 14

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
RĖGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GERIAMOJO VANDENS ĮSTATYMO NR. IX-433 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 13
STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMAS

2018 m.

Vilnius

d. Nr.

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. **Geriamojo vandens vandenvietė** – požeminio vandens vandenvietė, iš kurios išgaunamas požeminis gėlas vanduo, atitinkantis teisės aktų nustatytus geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimus arba naudojamas kaip žaliava geriamajam vandeniui ruošti.“

2. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 29 dalį.

2 straipsnis. 13 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 13 straipsnį.

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

Teisės ir personalo departamento
direktore
Agnė Jakstienė
2018-03-14

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
RĖGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GERIAMOJO VANDENS ĮSTATYMO NR. IX-433 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 13
STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMAS

2018 m.

Vilnius

d. Nr.

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. Geriamojo vandens vandenvietė – įrenginių, kuriais požeminis vanduo, atitinkantis teisės aktų nustatytus geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimus arba naudojamas kaip žaliava geriamajam vandeniui ruošti, surenkamas ir nukreipiamas į žemės paviršių, išdėstymo vieta. **požeminio vandens vandenvietė, iš kurios išgaunamas požeminis gėlas vanduo, atitinkantis teisės aktų nustatytus geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimus arba naudojamas kaip žaliava geriamajam vandeniui ruošti.**“

2. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 29 dalį.

~~29. Geriamojo vandens vandenvietės apsaugos zona – geriamojo vandens vandenvietės apsaugai nuo užteršimo ir išsekimo skirta teritorija, kurioje ribojama ūkinė veikla.~~

2 straipsnis. 13 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 13 straipsnį.

~~13 straipsnis. Geriamojo vandens vandenviečių apsauga~~

~~1. Geriamojo vandens vandenviečių, iš kurių tiekama ar planuojama tiekti vidutiniškai daugiau kaip 10 m³ geriamojo vandens per parą arba kai geriamasis vanduo tiekiamas 50 ir daugiau asmenų, arba kai jis naudojamas ūkinei komercinei veiklai, apsaugos zonos nustatomos teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose. Šių zonų nustatymo tvarką nustato aplinkos ministras. Šiose zonose taikomi ūkinės veiklos, galinčios užteršti iš geriamojo vandens vandenviečių paimamą vandenį, apribojimai, kuriuos nustato Vyriausybė, tvirtindama Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų aprašą.~~

~~2. Gyvenamosiose teritorijose naudojamų geriamojo vandens vandenviečių, kur nėra galimybių sudaryti visų geriamojo vandens vandenvietės apsaugos zonos juostų (išskyrus griežto režimo), naudojimo sąlygas nustato Vyriausybės įgaliota institucija.~~

~~3. Už tinkamą geriamojo vandens vandenviečių apsaugos zonų griežto režimo juostų ir visų vandens tiekimo įrenginių jose tvarkymą atsako vandens tiekėjai.~~

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės ir personalo departamento
direktore
Agnė Jakstienė
2018-03-14

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-02-15

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KELIŲ ĮSTATYMO NR. I-891 2, 12 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. **Kelio apsaugos zona** – žemės juosta abipus kelio briaunų, kurioje ribojama ūkinė veikla.“

2 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**12 straipsnis. Kelio apsaugos zona**

Siekiant sudaryti saugias eismo sąlygas, nuo kelio briaunų į abi puses nustatoma kelio apsaugos zona. Kelių apsaugos zonų dydis nustatytas Lietuvos Respublikos specialiujų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.“

3 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 13 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Kelių apsaugos zonose leidžiama statyti statinius ar įrenginius laikantis Statybos įstatymo, atsižvelgiant į kelių plėtros perspektyvą bei saugaus eismo reikalavimus, pagal normatyvinių statybos techninių dokumentų nustatytą tvarką ir suderintus projektus.“

2. Pakeisti 13 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos kelių apsaugos zonose nustatytos Specialiujų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.“

3. Pripažinti netekusia galios 13 straipsnio 4 dalį.

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės ir personalo departamento
direktore
Agnė Jakstienė
2018-03-14

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KELIŲ ĮSTATYMO NR. I-891 2, 12 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. **Kelio apsaugos zona** – šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje nustatyto pločio žemės juosta abipus kelio briaunų, kurioje ribojama ūkinė veikla.“

2 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„12 straipsnis. Kelio apsaugos zona

4. Siekiant sudaryti saugias eismo sąlygas, nuo kelio briaunų į abi puses nustatoma kelio apsaugos zona. **Kelių apsaugos zonų dydis nustatytas Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.** Jos plotis pagal kelio reikšmę yra:

1) magistralinių kelių	po 70 metrų;
2) krašto kelių	po 50 metrų;
3) rajoninių kelių	po 20 metrų;
4) vietinės reikšmės I–III kategorijos kelių	po 10 metrų;
5) vietinės reikšmės IV kategorijos kelių	po 3 metrus.

2. Kelio apsaugos zonas miestuose, kaimo gyvenamosiose vietovėse įstatymų nustatyta tvarka gali tikslinti Teritorijų planavimo įstatyme numatyti planavimo organizatoriai, turintys teisę tvirtinti teritorijų planavimo dokumentus (bendruosius, detaliuosius, specialiuosius planus).“

3 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 13 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Kelių apsaugos zonose leidžiama statyti statinius ar įrenginius laikantis Statybos įstatymo, atsižvelgiant į kelių plėtros perspektyvą bei saugaus eismo reikalavimus, pagal normatyvinių statybos techninių dokumentų nustatytą tvarką ir suderintus projektus ~~Kelių apsaugos zonose rudens, žiemos ir pavasario laikotarpiais leidžiama statyti laikinus sniegą sulaikančius įrenginius.~~“

2. Pakeisti 13 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. **Specialiosios žemės naudojimo sąlygos kelių apsaugos zonose nustatytos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.** Kelių apsaugos zonose draudžiama:

1) statyti gyvenamuosius namus, visuomeninius ir kitus pastatus, kurie nesusiję su transporto priemonių ir keleivių aptarnavimu;

2) statyti paminklinius akcentus, simbolius, įrengti karjerus, vandens telkinius, sandėliuoti medžiagas be kelio ir žemės savininko (valdytojo) leidimo.“

3. Pripažinti netekusia galios 13 straipsnio 4 dalį.

4. ~~Draudžiama įrengti išorinę reklamą keliuose, virš kelių, kelių juostose ir jų apsaugos zonose, išskyrus stendus, eismo dalyvius informuojančius apie kelio būklę. Išorinę reklamą įrengti draudžiama gatvėse ir prie jų, jeigu ji gali užstoti technines eismo reguliavimo priemones, pabloginti matomumą, akinti eismo dalyvius, kelti pavojų eismo dalyviams. Taip pat draudžiama naudoti reklamą, imituojančią kelio ženklus ir (arba) naudojančią kelio ženklų simboliką.~~

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės ir personalo departamento
direktoriė
Agnė Jakstienė
2018-03-14

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO ĮSTATYMO NR. I-1340 22 STRAIPSNIO
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos uosto rezervinėse teritorijose nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, rezervinių teritorijų priežiūros bei tvarkymo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės ir personalo departamento
direktore
Agnė Jakstienė
2018-03-19

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

Projekto
lyginamasis variantas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO ĮSTATYMO NR. I-1340 22 STRAIPSNIO
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. **Specialiosios žemės naudojimo sąlygos** Ūkinės veiklos uosto rezervinėse teritorijose apribojimus, nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, rezervinių teritorijų priežiūros bei tvarkymo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės ir personalo departamento
direktorė
Agnė Jakstienė
2018-03-14

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
RĖGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEKILNOJAMOJO TURTO KADASTRO
ĮSTATYMO NR. VIII-1764 4, 6 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Papildyti 4 straipsnį 4 dalimi:

„4. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija formuoja valstybės politiką Nekilnojamojo turto kadastro srityje.“

2 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 6 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) pagrindinė žemės naudojimo paskirtis;“.

2. Pakeisti 6 straipsnio 1 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9) Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytos teritorijos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos;“.

3 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Prašymą įrašyti nekilnojamojo daikto kadastro duomenis į nekilnojamojo turto kadastrą ar juos pakeisti pateikia nekilnojamojo daikto savininkas ar patikėjimo teise valdantis nekilnojamąjį daiktą asmuo, išskyrus šio Įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 6 straipsnyje nustatytus atvejus, kai nekilnojamojo turto kadastre įrašyti duomenys Kadastro nuostatuose nustatyta tvarka keičiami atitinkamai minėtuose straipsniuose nurodytų institucijų teikimu ar asmenų prašymu. Keičiant nekilnojamojo turto kadastre įrašytus žemės sklypų kadastro duomenis, kai Kadastro nuostatuose nustatyta tvarka įrašomas sodininkų bendrijos, kurioje yra mėgėjų sodo sklypas, pavadinimas ir kodas, prašymą įrašyti nekilnojamojo daikto kadastro duomenis į nekilnojamojo turto kadastrą ar juos pakeisti Kadastro nuostatų nustatyta tvarka gali pateikti sodininkų bendrijos pirmininkas, jo įgaliotas asmuo arba sodininkų bendrijos valdyba, jeigu ji yra sudaryta. Kai nekilnojamojo daikto kadastro duomenys į nekilnojamojo turto kadastrą įrašomi ar pakeičiami mokesčių administravimo tikslais, prašymą įrašyti ar pakeisti kadastro duomenis pateikia mokesčių administratorius.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

2. Šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje išdėstyto Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 9 punktą galioja iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

[Signature]
2018-04-13

[Signature]
2018-04-16

[Signature]
2018-04-13

Aplinkos ministras
Kestutis Naivickas
2018-04-16

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-04-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEKILNOJAMOJO TURTO KADASTRO
ĮSTATYMO NR. VIII-1764 4, 6 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Papildyti 4 straipsnį 4 dalimi:

„4. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija formuoja valstybės politiką Nekilnojamojo turto kadastro srityje.“

2 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 6 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) pagrindinė ~~tikslinė~~ žemės naudojimo paskirtis;“.

2. Pakeisti 6 straipsnio 1 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9) Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytos teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo specialiosios sąlygos ir saugomų teritorijų apsaugos reglamentai;“.

3 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Prašymą įrašyti nekilnojamojo daikto kadastro duomenis į nekilnojamojo turto kadastrą ar juos pakeisti pateikia nekilnojamojo daikto savininkas ar patikėjimo teise valdantis nekilnojamąjį daiktą asmuo, išskyrus šio Įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje ir ~~Žemės įstatymo 22 straipsnio 6 dalyje~~ **Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 6 straipsnyje** nustatytus atvejus, kai nekilnojamojo turto kadastre įrašyti duomenys Kadastro nuostatuose nustatyta tvarka keičiami atitinkamai minėtuose straipsniuose nurodytų institucijų teikimu ar asmenų prašymu. Keičiant nekilnojamojo turto kadastre įrašytus žemės sklypų kadastro duomenis, kai Kadastro nuostatuose nustatyta tvarka įrašomas sodininkų bendrijos, kurioje yra mėgėjų sodo sklypas, pavadinimas ir kodas, prašymą įrašyti nekilnojamojo daikto kadastro duomenis į nekilnojamojo turto kadastrą ar juos pakeisti Kadastro nuostatų nustatyta tvarka gali pateikti sodininkų bendrijos pirmininkas, jo įgaliotas asmuo arba sodininkų bendrijos valdyba, jeigu ji yra sudaryta. Kai nekilnojamojo daikto kadastro duomenys į nekilnojamojo turto kadastrą įrašomi ar pakeičiami mokesčių administravimo tikslais, prašymą įrašyti ar pakeisti kadastro duomenis pateikia mokesčių administratorius.“

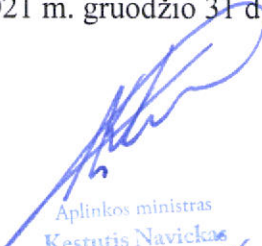
3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

2. Šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje išdėstyto Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 9 punktą galioja iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-04-16

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
RĖGINA JURKONIENĖ
2018-04-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO NR. IX-886 2 IR 24 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 17 dalį ir ją išdėstyti taip:

„17. **Sanitarinės apsaugos zona** – aplink stacionarų taršos šaltinį arba kelis šaltinius esanti teritorija, kurioje dėl galimo neigiamo planuojamos ar vykdomos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai galioja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.“

2 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 24 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„24 straipsnis. Sanitarinės apsaugos zonos

1. Asmenys, planuojantys ir (ar) vykdytys ūkinę veiklą, kuri yra susijusi su poveikiu aplinkai ir dėl to galimu neigiamu poveikiu visuomenės sveikatai, inicijuoja sanitarinių apsaugos zonų nustatymą. Sanitarinės apsaugos zonos nustatomos ūkinei veiklai ir (ar) objektams, nurodytiems Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.

2. Sanitarinės apsaugos zonų nustatymo tikslai:

1) apsaugoti visuomenės sveikatą nuo ūkinės veiklos sukeltų visuomenės sveikatai darančių įtaką veiksmų galimo neigiamo poveikio arba sumažinti šio poveikio riziką;

2) suderinti fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių, savivaldybių ir valstybės interesus dėl teritorijos naudojimo ir veiklos plėtojimo teritorijoje sąlygų, siekiant užtikrinti visuomenės sveikatos saugą.

3. Ūkinei veiklai ir (ar) objektams, kuriems nustatomos sanitarinės apsaugos zonos, sanitarinės apsaugos zonų dydį nurodo Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas arba šis dydis nustatomas atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu, įvertinus konkrečios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytas ar poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu nustatytas sanitarinės apsaugos zonų dydis gali būti sumažintas arba padidintas.

4. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos ūkinės veiklos ir (ar) objektų sanitarinės apsaugos zonose nustatytos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.

5. Kontrolę, kaip laikomasi sanitarinės apsaugos zonų nustatymo ir zonoms nustatytų reikalavimų, pagal kompetenciją vykdo savivaldybių institucijos, Sveikatos apsaugos ministerijos įgaliosios institucijos ir kitos valstybės valdymo institucijos.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės ir personalo departamento
direktorė
Agnė Jakšienė
2018-03-16

Aplinkos ministras
Kęstutis Navakas
2018-03-15

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO NR. IX-886 2 IR 24 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 17 dalį ir ją išdėstyti taip:

„17. Sanitarinės apsaugos zona – aplink stacionarų taršos šaltinį arba kelis šaltinius esanti teritorija, kurioje dėl galimo neigiamo **planuojamos ar vykdomos ūkinės veiklos poveikio** visuomenės sveikatai galioja įstatymais **Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu** ar ~~Vyriausybės nutarimais~~ nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.“

2 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 24 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„24 straipsnis. Sanitarinės apsaugos zonos

1. Asmenys, ~~projektuojantys, statantys, rekonstruojantys (norintys keisti ūkinę veiklą, didinti jos intensyvumą), valdantys ar turintys nuosavybės teisę statinius planuojantys ir (ar) vykdytys ūkinę veiklą, kuriuose vykdoma (planuojama vykdyti) ūkinė veikla kuri yra susijusi su žmogaus gyvenamosios aplinkos tarša poveikiu aplinkai ir dėl to galimu neigiamu poveikiu visuomenės sveikatai, arba planuojantys šių statinių teritorijas, nustato inicijuoja sanitarinės apsaugos zonas sanitarinių apsaugos zonų nustatymą. Sanitarinės apsaugos zonos nustatomos ūkinei veiklai ir (ar) objektams, nurodytiems Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme. Sanitarinės apsaugos zonos ribos nustatomos ir įrašomos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą vadovaujantis Žemės įstatymu.~~

2. Sanitarinės apsaugos zonų nustatymo tikslai:

1) **apsaugoti visuomenės sveikatą nuo ūkinės veiklos sukeltų visuomenės sveikatai darančių įtaką veiksmų galimo neigiamo poveikio arba sumažinti šio poveikio riziką;**

2) **suderinti fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių, savivaldybių ir valstybės interesus dėl teritorijos naudojimo ir veiklos plėtojimo teritorijoje sąlygų, siekiant užtikrinti visuomenės sveikatos saugą.**

23. Ūkinei veiklai ir (ar) objektams, kuriai kuriems nustatomos sanitarinės apsaugos zonos, sanitarinės apsaugos zonos zonų ribų dydį nustato **nurodo Vyriausybė Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas arba šis dydis nustatomas atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą. Pastatams, kuriuose laikomi ūkiniai gyvūnai (iki 300 sutartinių gyvulių), su esančiais prie jų mėšlo ir srutų kaupimo įrenginiais arba be jų, sanitarinės apsaugos zonos nenustatomos. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu, įvertinus konkrečios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, Vyriausybės patvirtinti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytas ar poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu nustatytas sanitarinės apsaugos zonos zonų ribų dydis gali būti sumažintas arba padidintas.**

3. ~~Planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu, atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, įvertinus konkrečios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, gali būti nustatyti kitokie negu Vyriausybės patvirtinti sanitarinės apsaugos zonos ribų dydžiai.~~

4. Ūkinei veiklai, kuri susijusi su žmogaus gyvenamosios aplinkos tarša, nustatytose ir įteisintose sanitarinės apsaugos zonose draudžiama statyti gyvenamosios paskirties pastatus (namus), sodo namus, viešbučių, administracinių, prekybos, maitinimo, kultūros, mokslo, poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatus, specialiosios paskirties pastatus, susijusius su apgyvendinimu, įrengti minėtų objektų patalpas kitos paskirties pastatuose, steigti rekreacines teritorijas, išskyrus atvejus, kai minėti objektai naudojami tik įmonės ar ūkininko ūkio reikmėms. **Specialiosios žemės naudojimo sąlygos ūkinės veiklos ir (ar) objektų sanitarinės apsaugos zonų specialiąsias žemės naudojimo sąlygas nustato zonose nustatytos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.**

5. Kontrolę, kaip laikomasi sanitarinės apsaugos zonų nustatymo ir zonoms nustatytų reikalavimų, pagal kompetenciją vykdo savivaldybių institucijos, Sveikatos apsaugos ministerijos įgaliosios institucijos ir kitos valstybės valdymo institucijos.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės ir personalo departamento
direktore
Agnė Jakstienė
2018-03-17

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
RĖGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS GELMIŲ ĮSTATYMO NR. I-1034 PAPILDYMO 19¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo papildymas 19¹ straipsniu

Papildyti įstatymą 19¹ straipsniu:

„19¹ straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos

Specialiosios žemės naudojimo sąlygos žemės gelmių išteklių, išgaunamų atviru kasybos būdu, telkiniuose nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės į personalo departamento
direktore

Agnė Jakstienė

2018-03-17

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas

2018-03-15

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
RĖGINA JURKONIENĖ

2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS GELMIŲ ĮSTATYMO NR. I-1034 PAPILDYMO 19¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo papildymas 19¹ straipsniu

Papildyti įstatymą 19¹ straipsniu:

„19¹ straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos

Specialiosios žemės naudojimo sąlygos žemės gelmių išteklių, išgaunamų atviru kasybos būdu, telkiniuose nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

Teisės ir personalo departamento
direktorė
Agnė Jakstienė
2018-03-14

VYKIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO NR. X-1404 10 IR 24 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

Vilnius

d. Nr.

1 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 10 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Krematorių sanitarinės apsaugos zona nustatoma Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatyta tvarka.“

2 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 24 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Sanitarinės apsaugos zonos dydis steigiamoms naujoms kapinėms, taip pat įsteigtų kapinių plečiamoms teritorijoms nustatomas Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatyta tvarka, tačiau negali būti mažesnis kaip 100 metrų.“

2. Pripažinti netekusia galios 24 straipsnio 3 dalį.

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisėtvarkos departamento
direktorė
Agnė Jakstienė
2018-03-17

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-16

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO NR. X-1404 10 IR 24 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 10 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Krematorių ~~sanitarinė~~ **sanitarinės** apsaugos zona nustatoma vadovaujantis Vyriausybės Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatyta tvarka.“

2 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 24 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. ~~Sanitarinių~~ **Sanitarinės** apsaugos zonų ~~ribos~~ **zonos dydis** steigiamoms naujoms kapinėms, **taip pat įsteigtų kapinių plečiamoms teritorijoms** nustatomas Vyriausybės **Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme** nustatyta tvarka, tačiau negali būti mažesnės **mažesnis** kaip 100 metrų.“

2. Pripažinti netekusia galios 24 straipsnio 3 dalį.

3. ~~Kapines steigti sanitarinėse apsaugos zonose draudžiama.~~

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

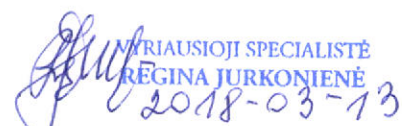
Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

Teisės ir personalo departamento
direktore
Agnė Jakstienė
2018-03-14

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
RĖGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
TRIUKŠMO VALDYMO ĮSTATYMO NR. IX-2499 24 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

Vilnius

d. Nr.

1 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

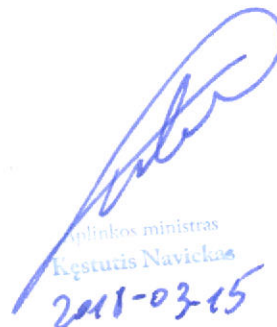
Pripažinti netekusia galios 24 straipsnio 1 dalį.

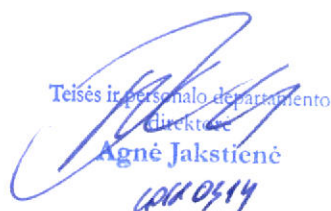
2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

Teisės ir personalo departamento
direktoriė
Agnė Jakstienė
2018-03-14

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
TRIUKŠMO VALDYMO ĮSTATYMO NR. IX-2499 24 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

Vilnius

d. Nr.

1 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusią galios 24 straipsnio 1 dalį.

~~1. Oro uostų sanitarinės apsaugos zonos nustatomos atsižvelgiant į triukšmo lygį.~~

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės ir personalo departamento
direktorė
Agnė Jakstienė

2018-03-17

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas

2018-03-15

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ

2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 75 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 75 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 75 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Elektros energetikos objektų ir įrenginių, esančių elektros energetikos objektus ir įrenginius valdančiai elektros energetikos įmonei nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais nepriklausančioje žemėje ar kituose nekilnojamosiose daiktuose, eksploatavimui, aptarnavimui, remontui, techninei priežiūrai, rekonstravimui, modernizavimui ir (ar) naudojimui užtikrinti šiuo įstatymu nustatomi žemės ir kitų nekilnojamųjų daiktų servitutai šių objektų ir įrenginių teisės aktuose nustatytų apsaugos zonų ribose. Tinklų operatoriai tiesti perdavimo, skirstomuosius tinklus ar įrengti kitus elektros įrenginius tinklų operatoriui nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais nepriklausančioje žemėje ar kituose nekilnojamosiose daiktuose turi teisę tik įstatymų nustatyta tvarka su žemės ar kito nekilnojamojo turto savininku išsprendę žemės ar kito nekilnojamojo turto naudojimo klausimą. Tinklų operatoriai, sudarę sutartis su žemės ar kito nekilnojamojo turto savininkais dėl žemės ar kito nekilnojamojo turto servitutų nustatymo elektros tinklams įrengti tinklų operatoriams nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais nepriklausančioje žemėje ar kituose nekilnojamosiose daiktuose, žemės ar kitų nekilnojamųjų daiktų savininkams išmoka vienkartinės kompensacijas nuostoliams dėl servituto nustatymo atlyginti, kurių maksimalus dydis yra apskaičiuojamas pagal Vyriausybės patvirtintą metodiką. Kompensacijos nemokamos, kai dėl tų pačių ar skirtingų apribojimų atsiradę tokie patys nuostoliai buvo atlyginti, jei teritorija (jos dalis), kurioje šie nuostoliai buvo atlyginti, sutampa su nustatytu servitutu (jo dalimi). Žemės ar kitų nekilnojamųjų daiktų savininkams atlyginama sunaikintų sodinių, pasėlių, iškirsto miško rinkos vertė bei nuostoliai, atsiradę dėl galimybės naudoti žemės sklypą, jo dalį ar kitą nekilnojamąjį turtą pagal pagrindinę žemės ar kito nekilnojamojo turto naudojimo paskirtį praradimo.“

2. Pakeisti 75 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Tinklų operatoriai turi teisę nekludomi prieiti, privažiuoti ar kitaip patekti prie jiems priklausančių ar jų eksploatuojamų elektros tinklų, esančių kito žemės ar kito nekilnojamojo daikto savininko ar naudotojo teritorijoje, teisės aktų nustatyta tvarka atlikti jų remonto, techninės priežiūros, eksploatavimo, medžių ir krūmų kirtimo (dėl iškirstos medienos naudojimo sprendžia žemės savininkai), rekonstravimo ar modernizavimo darbus, taip pat įrengti naujus elektros energetikos objektus, neišplečiant esamų apsaugos zonų ribų.“

3. Pakeisti 75 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

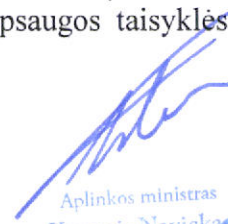
„5. Tinklų operatorių vykdomą veiklą elektros tinklų apsaugos zonose, jose esančių proskynų plotį, mažiausius leistinus atstumus nuo elektros tinklų iki statinių, žemės ir vandens paviršiaus nustato energetikos ministro patvirtintos elektros tinklų apsaugos taisyklės ir elektros įrenginių įrengimo taisyklės.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-04-16

vykdomasis VP direktorius

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 75 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 75 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 75 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Elektros energetikos objektų ir įrenginių, esančių elektros energetikos objektus ir įrenginius valdančiai elektros energetikos įmonei nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais nepriklausančioje žemėje ar kituose nekilnojamuosiuose daiktuose, eksploatavimui, aptarnavimui, remontui, techninei priežiūrai, rekonstravimui, modernizavimui ir (ar) naudojimui užtikrinti šiuo įstatymu nustatomi žemės ir kitų nekilnojamųjų daiktų servitutai šių objektų ir įrenginių teisės aktuose nustatytų apsaugos zonų ribose. Tinklų operatoriai tiesti perdavimo, skirstomuosius tinklus ar įrengti kitus elektros įrenginius tinklų operatoriui nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais nepriklausančioje žemėje ar kituose nekilnojamuosiuose daiktuose turi teisę tik įstatymų nustatyta tvarka su žemės ar kito nekilnojamojo turto savininku išsprendę žemės ar kito nekilnojamojo turto naudojimo klausimą. Tinklų operatoriai, sudarę sutartis su žemės ar kito nekilnojamojo turto savininkais dėl žemės ar kito nekilnojamojo turto servitutų nustatymo elektros tinklams įrengti tinklų operatoriams nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais nepriklausančioje žemėje ar kituose nekilnojamuosiuose daiktuose, žemės ar kitų nekilnojamųjų daiktų savininkams išmoka vienkartinės kompensacijas nuostoliams dėl servituto nustatymo atlyginti, kurių maksimalus dydis yra apskaičiuojamas pagal Vyriausybės patvirtintą metodiką. **Kompensacijos nemokamos, kai dėl tų pačių ar skirtingų apribojimų atsiradę tokie patys nuostoliai buvo atlyginti, jei teritorija (jos dalis), kurioje šie nuostoliai buvo atlyginti, sutampa su nustatytu servitutu (jo dalimi).** Žemės ar kitų nekilnojamųjų daiktų savininkams atlyginama sunaikintų sodinių, pasėlių, iškirsto miško rinkos vertė bei nuostoliai, atsiradę dėl galimybės naudoti žemės sklypą, jo dalį ar kitą nekilnojamąjį turtą pagal pagrindinę žemės ar kito nekilnojamojo turto naudojimo paskirtį praradimo.“

2. Pakeisti 75 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Tinklų operatoriai turi teisę nekliudomi prieiti, privažiuoti ar kitaip patekti prie jiems priklausančių ar jų eksploatuojamų elektros tinklų, esančių kito žemės ar kito nekilnojamojo daikto savininko ar naudotojo teritorijoje, teisės aktų nustatyta tvarka atlikti jų remonto, techninės priežiūros, eksploatavimo, medžių ir krūmų kirtimo (~~esant žemės savininko sutikimui; dėl iškirstos medienos naudojimo sprendžia žemės savininkai~~), rekonstravimo ar modernizavimo darbus, taip pat įrengti naujus elektros energetikos objektus, neišplečiant esamų apsaugos zonų ribų. ~~Be tinklų operatoriaus rašytinio sutikimo elektros tinklų apsaugos zonose draudžiama statyti, remontuoti, rekonstruoti arba griauti bet kokius statinius, atlikti įvairius kasybos, krovos, dugno gilinimo, žemės kasimo, sprogdinimo, melioravimo, užtvindymo darbus, mechanizuotai laistyti žemės ūkio kultūras, įrengti gyvulių laikymo aikšteles, vielines užtvanas ir metalines tvoras, sodinti arba kirsti medžius, atlikti kitus teisės aktuose numatytus ribojamus darbus ar veiksmus. Prašymą dėl šių darbų atlikimo tinklų operatoriai turi išnagrinėti ir į juos atsakyti ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo prašymo gavimo dienos. Jeigu per nurodytą terminą tinklų operatorius neatsako, laikoma, kad jis sutinka.~~“

3. Pakeisti 75 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. ~~Apsaugos zonų atstumus, jose galiojančias specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas, apsaugos zonose ribojamus darbus ir veiksmus, Tinklų operatorių vykdomą veiklą elektros tinklų apsaugos zonose, jose esančių proskynų plotį, mažiausius leistinus atstumus nuo elektros energetikos objektų tinklų iki statinių, žemės ir vandens paviršiaus nustato Vyriausybės~~

įgalios institucijos **energetikos ministro** patvirtintos elektros energetikos objektų tinklų apsaugos taisyklės ir kiti teisės aktai **elektros įrenginių įrengimo taisyklės.**"

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

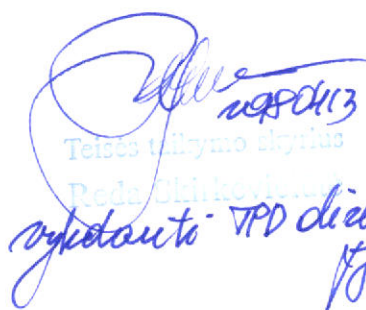
Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-04-13

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-04-16

Teisės tikrinimo skyrius
Rada Okinkovicius
vykdančio VPD direktoriaus
18.04.18

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-884 2 IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Energetikos objektai – elektrinės ir katilinės; elektros tinklai ir jų technologiniai priklausiniai; magistraliniai dujotiekiai, gamtinių dujų sistemos, gamtinių dujų saugyklos, suskystintų gamtinių dujų terminalai ir saugyklos; magistraliniai naftotiekiai (produktotiekiai); naftos perdirbimo įrenginiai, naftos ir naftos produktų terminalai ir saugyklos, suskystintų naftos dujų įrenginiai; šilumos ~~tiekim~~ **perdavimo** tinklai ir jų technologiniai priklausiniai.“

2 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Energetikos objektų apsaugai ir eksploatavimui užtikrinti nustatomos apsaugos zonos. **Energetikos objektų apsaugos zonų dydis ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos šiose zonose nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.** Statybos, želdinimo ir žemės darbai šioje zonoje yra ribojami. Apsaugos zonoje esančių žemės ir kitų nekilnojamųjų daiktų servitutai nustatomi teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis. Apsaugos zonoje esančių nekilnojamųjų daiktų savininkai, **patikėtiniai** ~~ar~~ ir jų naudotojai turi leisti energetikos įmonėms patekti prie joms priklausančių ar jų eksploatuojamų energetikos objektų ir atlikti ~~modernizavimo ar eksploatavimo~~ **jų remonto, techninės priežiūros, eksploatavimo, rekonstravimo ar modernizavimo** darbus. Nuostolius, atsiradusius dėl energetikos įmonių veiklos apsaugos zonose, atlygina energetikos įmonė, kuriai nuosavybės teise priklauso apsaugos zonos nekilnojamajame daikte esantis energetikos objektas.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

Teisės ir personalo departamento
direktore
Agnė Jakšienė
2018 04 14

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINIA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-884 2 IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. **Energetikos objektai** – elektrinės ir katilinės; elektros tinklai ir jų technologiniai priklausiniai; magistraliniai dujotiekiai, gamtinių dujų sistemos, gamtinių dujų saugyklos, suskystintų gamtinių dujų terminalai ir saugyklos; magistraliniai naftotiekiai (produktotiekiai); naftos perdirbimo įrenginiai, naftos ir naftos produktų terminalai ir saugyklos, suskystintų naftos dujų įrenginiai; šilumos perdavimo tinklai ir jų technologiniai priklausiniai.“

2 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Energetikos objektų apsaugai ir eksploatavimui užtikrinti nustatomos apsaugos zonos. Energetikos objektų apsaugos zonų dydis ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos šiose zonose nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme. Apsaugos zonoje esančių žemės ir kitų nekilnojamųjų daiktų servitutai nustatomi teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis. Apsaugos zonoje esančių nekilnojamųjų daiktų savininkai, patikėtiniai ir jų naudotojai turi leisti energetikos įmonėms patekti prie joms priklausančių ar jų eksploatuojamų energetikos objektų ir atlikti jų remonto, techninės priežiūros, eksploatavimo, rekonstravimo ar modernizavimo darbus. Nuostolius, atsiradusius dėl energetikos įmonių veiklos apsaugos zonose, atlygina energetikos įmonė, kuriai nuosavybės teise priklauso apsaugos zonos nekilnojamajame daikte esantis energetikos objektas.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas, įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

Teisės ir personalo departamento
direktorė
Agnė Jakstienė
2018-03-19

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
RĖGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1973 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 13 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Apsaugos zonų dydis ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos šiose zonose nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme. Mažiausi leistini atstumai nuo vamzdinių ir kitų įrenginių iki statinių ir kitų objektų, žemės ir vandens paviršiaus nustatomi energetikos ministro patvirtintose gamtinių dujų vamzdinių ir kitų įrenginių apsaugos ir (ar) įrengimo taisyklėse.“

2. Pakeisti 13 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijų dydis ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos šiose teritorijose nustatytos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme. Didžiausią leistiną pastatų ir jų aukštų skaičių vietovės klasės teritorijoje ir vietovės klasės vienetė, atsižvelgiant į magistralinio dujotiekio vamzdinio pavojeingumo ir rizikos laipsnį, nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 1 straipsnio 2 dalį ir šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

2. Šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje išdėstyta Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo 13 straipsnio 4 dalis įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas

2018-03-15

Teisės ir pareigų departamento
direktorė
Agnė Jakstienė
2018-03-19

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
RĖGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1973 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 13 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Apsaugos zonų ~~atstumai, apsaugos zonose dydis galiojančios specialios ir specialiosios~~ žemės ir miške naudojimo sąlygos **šiose zonose apsaugos zonose ribojami darbai ir veiksmai, nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme. mažiausi** **Mažiausi** leistini atstumai nuo vamzdinių ir kitų įrenginių iki statinių ir kitų objektų, žemės ir vandens paviršiaus nustatomi Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos **energetikos ministro** patvirtintose gamtinių dujų vamzdinių ir kitų įrenginių apsaugos ir (ar) įrengimo taisyklėse ir kituose teisės aktuose.“

2. Pakeisti 13 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. **Magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijų dydis ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos šiose teritorijose nustatytos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.** Didžiausią leistiną pastatų ir jų aukštų skaičių vietovės klasės teritorijoje ir vietovės klasės vienetė, atsižvelgiant į magistralinio dujotiekio vamzdinio pavojeingumo ir rizikos laipsnį, nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

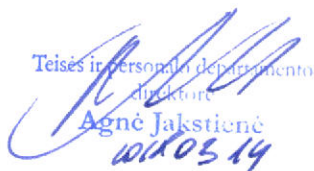
1. Šis įstatymas, išskyrus 1 straipsnio 2 dalį ir šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

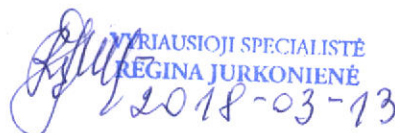
2. Šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje išdėstyta Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo 13 straipsnio 4 dalis įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-16

Teisės ir personalo departamento
direktorė
Agnė Jakstienė
2018-03-14

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
RĖGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMO NR. I-301 2, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 20¹, 25, 27 IR
28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 35 dalį ir ją išdėstyti taip:

„35. **Saugomų teritorijų tipinis apsaugos reglamentas** – Vyriausybės patvirtintas dokumentas, kuriuo numatomi kraštovaizdžio tvarkymo zonų, nustatomų rengiant valstybinių parkų, valstybinių rezervatų ir biosferos rezervatų planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planus), draustinių ir pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo planus, kraštovaizdžio apsaugos, naudojimo ir tvarkymo reikalavimai.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 57 dalį ir ją išdėstyti taip:

„57. Kitos šiame Įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinės augalijos įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatyme, Lietuvos Respublikos vandens įstatyme, Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatyme.“

2 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) šis Įstatymas, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, Aplinkos apsaugos, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių, Laukinės gyvūnijos, Laukinės augalijos, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, Miškų, Teritorijų planavimo, Statybos bei kiti įstatymai;“.

2. Pakeisti 5 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) saugomų teritorijų tipinis apsaugos reglamentas;“.

3. Papildyti 5 straipsnį 11 dalimi:

„1¹. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos saugomose teritorijose nustatytos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.“

3 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 7 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Gamtinių rezervatų apsaugos ir tvarkymo reikalavimus nustato šis Įstatymas, Vyriausybės patvirtinti atskirų gamtinių rezervatų nuostatai (valstybiniuose parkuose ir biosferos rezervatuose esančių rezervatų – valstybinių parkų ir biosferos rezervatų nuostatai), kiti šio Įstatymo 5 straipsnyje nurodyti veiklos saugomose teritorijose reglamentavimo dokumentai.“

2. Pakeisti 7 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Kultūrinių rezervatų (rezervatų-muziejų) apsaugos ir tvarkymo reikalavimus nustato šis Įstatymas, Vyriausybės patvirtinti kultūrinių rezervatų nuostatai, kiti šio Įstatymo 5 straipsnyje nurodyti veiklos saugomose teritorijose reglamentavimo dokumentai.“

3. Pripažinti netekusia galios 7 straipsnio 7 dalį.

4 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„9 straipsnis. Veiklos draustiniuose reglamentavimas

1. Draustinių apsaugą ir tvarkymą nustato šis Įstatymas, Vyriausybės patvirtinti bendri gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatai, atskirų draustinių nuostatai, tvirtinami juos steigiančių institucijų, kiti šio Įstatymo 5 straipsnyje nurodyti veiklos saugomose teritorijose reglamentavimo dokumentai. Draustiniuose neleidžiama veikla, galinti pakenkti kraštovaizdžiui, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms (juos sunaikinti, sužaloti).

2. Siekiant išsaugoti kraštovaizdį, gamtos ir nekilnojamasias kultūros vertybes, gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose negali būti statomi vizualinę taršą sukeliantys statiniai, sodinami želdiniai, užstojančios istorinę, kultūrinę ir estetinę vertę turinčias panoramas.

3. Statybų gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose reglamentavimas:

1) leidžiama remontuoti, rekonstruoti esamus statinius laikantis draustinio tvarkymo plane ir (ar) savivaldybės ar vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentuose nustatytų sprendinių, jeigu nurodyti planai numato specifines sąlygas ir galimybes jų rekonstrukcijai;

2) sodyboje gali būti tik vienas gyvenamosios paskirties pastatas (namas), kuris gali būti vieno ar dviejų butų. Sodybos ar atstatomi buvusios sodybos pastatai ir jos inžineriniai statiniai išdėstomi viename iki 2 hektarų ploto žemės sklype arba didesnio sklypo dalyje, nesuformuotoje atskiru sklypu ir apimančioje iki 2 hektarų plotą, išskyrus atvejus, kai atstatomi istorinės dvaro sodybos statiniai, kurie (registruoti Kultūros vertybių registre kaip nekilnojamosios kultūros vertybės) buvo išdėstyti didesniame kaip 2 hektarų plote. Jeigu atliekant kadastrinius matavimus vienos sodybos pastatų ir inžinerinių statinių užimama žemė priskiriama keliems gretimoms žemės sklypams dėl to, kad sodybą padalija viešasis kelias ar upė, laikoma, kad sodyba yra išsidėsčiusi keliuose žemės sklypuose (žemės valdoje), ir šiame straipsnyje nustatyta pastatų ir inžinerinių statinių statybos sodybose teisė juose taikoma tol, kol šie žemės sklypai ir juose esantys statiniai priklauso tam pačiam žemės savininkui (bendraturčiams);

3) leidžiama atkurti kultūros paveldo objektus pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą;

4) leidžiama atstatyti identiškus buvusių sodybų pastatus ir jų inžinerinius statinius pirminėse jų stovėjimo vietose pagal išlikusius archyvinčius dokumentus: vietovės planus, pastatų ir inžinerinių statinių projektus (brėžinius), matavimų bylas, kitus dokumentus, pagal kuriuos atkuriamas buvęs pastatų vaizdas (jų fasadai, medžiagos, konstrukcijos). Atstatant identiškus buvusios sodybos pastatus ir jų inžinerinius statinius, jų statybos vietai netaikomi Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatyti statybos atstumo nuo vandens telkinio kranto, statybos natūraliuose šlaituose apribojimai, šios dalies 3 punkte nustatytas reikalavimas sodybos pastatus ir jos inžinerinius statinius išdėstyti ne didesniame kaip 2 hektarų plote;

5) leidžiama naujus sodybos pastatus ir inžinerinius statinius statyti buvusios sodybos vietoje, atsižvelgiant į etnografinių regionų architektūros reikalavimus. Jei neįmanoma sodybos atstatyti toje vietoje, kur ji buvo, dėl to, kad vieta yra užlieta vandeniu dėl natūralaus upės ar ežero kranto linijos pasikeitimo, dėl vandens telkinio patvenkimo arba dėl reljefo formų pasikeitimo, užaugusio miško, nutiestų kelių ar kitų objektyvių priežasčių, pastatų statybai tokiu atveju gali būti parinkta kita, negu buvusi, pastatų vieta, tačiau pastatai turi būti išdėstomi ne didesniame kaip 2 hektarų plote taikant Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytus apribojimus, kitus aplinkosauginius reikalavimus. Kai tokiais atvejais parenkant atstatomos sodybos pastatams naują jų statybos vietą žemės sklype dėl jo formos ar dėl kitų greta esančių objektų neįmanoma išlaikyti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatyto pastatų statybos atstumo nuo vandens telkinio kranto arba atstumo nuo šlaito briaunos, statybos vieta atstatomos sodybos pastatams privalo būti parenkama kitoje vietoje taip, kad

atstumas nuo vandens ir nuo nurodytų šlaitų būtų kuo didesnis. Asmeninio naudojimo pirties statybai prie vandens telkinio taikomos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nuostatos paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose;

6) statesniuose kaip 15 laipsnių natūraliuose šlaituose, taip pat arčiau kaip 50 metrų nuo šių šlaitų viršutinės ir apatinės briaunos esamų pastatų turiai gali būti didinami, kai pastatai rekonstruojami taikant etnografiniam regionui būdingus tūrius, formas, įrengiant šlaitinius stogus arba kai draustinio tvarkymo plane numatyta galimybė padidinti pastatų tūrius;

7) buvusios sodybos atstatymo teisė šioje dalyje nustatyta tvarka įgyvendinama taip, kad vietoj vienos buvusios sodybos gali būti atstatoma tik viena sodyba. Sprendimų dėl buvusių sodybų atstatymo priėmimo tvarką nustato Vyriausybė.

4. Draustiniuose skatinama veikla, išsauganti, palaikanti ir išryškinanti kraštovaizdį, gamtos ir nekilnojamasias kultūros vertybes, atkurianti tradicinius gamtinės ar kultūrinės aplinkos elementus, išsauganti etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijas, taip pat tradiciniai verslai, pažintinis turizmas, invazinių rūšių gausos reguliavimas, saugomų rūšių apsaugos priemonių įgyvendinimas.

5. Valstybiniais ir savivaldybių draustiniams, taip pat valstybiniuose parkuose ir biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose esantiems draustiniams taikomas Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme ir šiame straipsnyje nustatytas veiklos reglamentavimas. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyti apsaugos reikalavimai ir etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo reikalavimai detalizuojami draustinio nuostatuose (kai draustinis yra valstybiniame parke ar biosferos rezervate, – valstybinio parko ar biosferos rezervato nuostatuose), atsižvelgiant į jo kraštovaizdžio, gamtos ir nekilnojamųjų kultūros vertybių ypatumus ir apibrėžtą draustinio išskirtinę vertę, o draustinio, kuriam nėra patvirtintų individualių jo nuostatų, – bendruose gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatuose, kuriuose reikalavimai detalizuojami atsižvelgiant į šio Įstatymo 8 straipsnyje nurodytas gamtinių ir kompleksinių draustinių rūšis ir jų steigimo tikslus. Šio straipsnio 3 dalyje nurodyti statybų reikalavimai detalizuojami draustinių tvarkymo planuose (kai draustiniai yra valstybiniuose parkuose ir biosferos rezervatuose, – valstybinių parkų ir biosferos rezervatų planavimo schemose (ribų ir tvarkymo planuose)).“

5 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 11 straipsnio 3 dalį.

6 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Valstybinių parkų planavimo schemose (ribų ir tvarkymo planuose) išskiriamos šios funkcinio prioriteto zonos: konservacinio (rezervatai ir draustiniai), ekologinės apsaugos, rekreacinio bei ūkinio (žemės, miškų ar vandenų ūkio) ir kito prioriteto zonos. Šiuose dokumentuose taip pat išskiriamos kraštovaizdžio tvarkymo zonos, kuriose kraštovaizdžio apsaugai, naudojimui ir tvarkymui taikomas saugomų teritorijų tipinis apsaugos reglamentas.“

7 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„13 straipsnis. Veiklos valstybiniuose parkuose reglamentavimas

1. Valstybinių parkų apsaugos ir tvarkymo ypatumus nustato šis Įstatymas, Vyriausybės patvirtinti nacionalinių ir regioninių parkų nuostatai, kiti šio Įstatymo 5 straipsnyje nurodyti veiklos saugomose teritorijose reglamentavimo dokumentai.

2. Valstybiniuose parkuose draudžiama arba ribojama veikla, galinti pakenkti jų kraštovaizdžiui, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms, taip pat gamtiniais rekreaciniams ištekliams, juose negali būti statomi vizualinę taršą sukeliantys statiniai, sodinami želdiniai, užstojančios istorinę, kultūrinę ir estetinę vertę turinčias panoramas. Veikla valstybinių parkų rezervatuose, draustiniuose, paveldo objektų teritorijose reglamentuojama šio Įstatymo 7, 9 ir 11 straipsniuose nustatyta tvarka.

3. Statybų valstybiniuose parkuose reglamentavimas:

1) draudžiami statyti ir (ar) įrengti nauji statiniai ir (ar) įrenginiai nurodyti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme;

2) leidžiama rekonstruoti esamus sodybos pastatus ir inžinerinius statinius sodybose. Sodyboje gali būti tik vienas gyvenamosios paskirties pastatas (namas), kuris gali būti vieno ar dviejų butų. Sodybos ar atstatomos buvusios sodybos pastatai ir jos inžineriniai statiniai išdėstomi viename iki 2 hektarų ploto žemės sklype arba didesnio sklypo dalyje, nesuformuotoje atskiru sklypu ir apimančioje iki 2 hektarų plotą, išskyrus atstatomas istorines dvaro sodybas, kurių statiniai (registruoti Kultūros vertybių registre kaip nekilnojamosios kultūros vertybės) buvo išdėstyti didesniame kaip 2 hektarų plote. Jeigu atliekant kadastrinius matavimus vienos sodybos pastatų ir inžinerinių statinių užimama žemė priskiriama keliems gretimiems žemės sklypams dėl to, kad sodybą padalija viešasis kelias ar upė, laikoma, kad sodyba yra išsidėsčiusi keliuose žemės sklypuose (žemės valdoje), ir šiame straipsnyje nustatyta pastatų ir inžinerinių statinių statybos sodybose teisė juose taikoma tol, kol šie žemės sklypai ir juose esantys statiniai priklauso tam pačiam žemės savininkui (bendraturčiams);

3) leidžiama atkurti kultūros paveldo objektus pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą;

4) leidžiama atstatyti identiškus buvusių sodybų pastatus ir jų inžinerinius statinius pirminėse jų stovėjimo vietose pagal išlikusius archyvinčius dokumentus: vietovės planus, pastatų ir inžinerinių statinių projektus (brėžinius), matavimų bylas, kitus dokumentus, pagal kuriuos atkuriamas buvęs pastatų vaizdas (jų fasadai, medžiagos, konstrukcijos). Atstatant identiškus buvusios sodybos pastatus ir jų inžinerinius statinius, jų statybos vietai netaikomi Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatyti statybos atstumo nuo vandens telkinio kranto, statybos natūraliuose šlaituose apribojimai, šios dalies 2 punkte nustatytas reikalavimas sodybos pastatus ir jos inžinerinius statinius išdėstyti ne didesniame kaip 2 hektarų plote;

5) leidžiama naujus sodybos pastatus ir inžinerinius statinius statyti buvusios sodybos vietoje, atsižvelgiant į etnografinių regionų architektūros reikalavimus. Jei neįmanoma sodybos atstatyti toje vietoje, kur ji buvo, dėl to, kad vieta yra užlieta vandeniu dėl natūralaus upės ar ežero kranto linijos pasikeitimo, dėl vandens telkinio patvenkimo arba dėl reljefo formų pasikeitimo, užaugusio miško, nutiestų kelių ar kitų objektyvių priežasčių, pastatų statybai tokiu atveju gali būti parinkta kita, negu buvusi, pastatų vieta, tačiau pastatai turi būti išdėstomi ne didesniame kaip 2 hektarų plote taikant Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytus pastatų statybos atstumo nuo vandens telkinio kranto ir statybos šlaituose apribojimus, kitus aplinkosauginius reikalavimus. Kai tokiais atvejais parenkant atstatomos sodybos pastatams naują jų statybos vietą žemės sklype dėl jo formos ar dėl kitų greta esančių objektų neįmanoma išlaikyti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatyto pastatų statybos atstumo nuo vandens telkinio kranto arba atstumo nuo šlaito briaunos, statybos vieta atstatomos sodybos pastatams privalo būti parenkama kitoje vietoje taip, kad atstumas nuo vandens ir nuo nurodytų šlaitų būtų kuo didesnis. Asmeninio naudojimo pirties statybai prie vandens telkinio taikomos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatos paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose;

6) leidžiama remontuoti, rekonstruoti esamus statinius laikantis valstybinio parko planavimo scheme (ribų ir tvarkymo planuose) ir (ar) savivaldybės ar vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentuose nustatytų sprendinių, jeigu nurodyti planai numato specifines sąlygas ir galimybes jų rekonstrukcijai;

7) statesniuose kaip 15 laipsnių natūraliuose šlaituose, taip pat arčiau kaip 50 metrų nuo šių šlaitų viršutinės ir apatinės briaunos esamų pastatų turi būti didinami, kai pastatai rekonstruojami taikant etnografiniam regionui būdingus tūrius, formas arba kai valstybinio parko planavimo scheme (ribų ir tvarkymo planuose) numatyta galimybė padidinti pastatų tūrius;

8) sodybų pastatai statomi laikantis etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijų pagal valstybinių parkų planavimo scheme (ribų ir tvarkymo planuose) nustatytus reikalavimus ir rekomendacijas, išskyrus atvejus, kai atkuriami kultūros paveldo objektai pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą ar atstatomi identiškai buvusių sodybų pastatai;

9) buvusios sodybos atstatymo teisė šioje dalyje nustatyta tvarka įgyvendinama taip, kad vietoj vienos buvusios sodybos gali būti atstatoma tik viena sodyba. Sprendimų dėl buvusių sodybų atstatymo priėmimo tvarką nustato Vyriausybė.

4. Atsižvelgiant į etnografinio regiono architektūros tradicijas, valstybinio parko miestelių ir kaimų architektūros, kraštovaizdžio ypatumus, paveldo objektų, kraštovaizdžio, gamtos ir nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos poreikius, valstybinio parko nuostatuose apibrėžiama valstybinio parko išskirtinė vertė ir detalizuojami šio straipsnio 2 dalyje nurodyti apsaugos reikalavimai ir etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo reikalavimai, o valstybinio parko nuostatuose – šio straipsnio 3 dalyje nurodyti statybos reikalavimai.

5. Valstybiniuose parkuose skatinama veikla, išsauganti ir išryškinanti kraštovaizdį, gamtos ir nekilnojamasias kultūros vertybes bei atkurianti tradicinius gamtinės ar kultūrinės aplinkos elementus, taip pat tradiciniai amatai ir verslai, pažintinis turizmas, pagal valstybinių parkų planavimo schemų (ribų ir tvarkymo planų) sprendinius teritorijos pritaikomos rekreacijai ir lankymui atsižvelgiant į kraštovaizdžio, gamtos ir nekilnojamųjų kultūros vertybių išsaugojimo reikalavimus, taip pat skatinamas invazinių rūšių paplitimo mažinimas, saugomų rūšių apsaugos priemonių įgyvendinimas.“

8 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) bendrosios ekologinės apsaugos – pajūrio, požeminio vandens vandenviečių, paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos, intensyvaus karsto žemės;“.

9 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusiomis galios 19 straipsnio 3. 5 ir 6 dalis.

2. Pakeisti 19 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Valstybinių parkų, valstybinių rezervatų ir draustinių buferinės apsaugos zonose negali būti statomi vizualinę taršą sukeliantys statiniai, statomi ir (ar) rekonstruojami statiniai, jeigu jie blogina paveldo objektų eksponavimo sąlygas. Valstybinių parkų buferinės apsaugos zonų hidrologinės įtakos dalyse gali būti nustatyti bendrieji ekologinės apsaugos zoniniai.“

10 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„20 straipsnis. Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrantės apsaugos juostos ir veiklos jose reglamentavimas

1. Kad į vandens telkinius nepatektų pavojingų medžiagų, vandens telkinių krantai būtų apsaugoti nuo erozijos, būtų užtikrintas vandens telkinių pakrančių ekosistemų stabilumas, išsaugota migracinių koridorių funkcija, saugomas vandens telkinių pakrančių gamtinis kraštovaizdis ir jo estetinės vertybės, sudarytos palankios sąlygos rekreacijai, užtikrinta visuomenės teisė naudotis vandens telkiniais ir eiti jų pakrantėmis, išskiriamos paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos. Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos dalyje prie vandens telkinio nustatoma pakrantės apsaugos juosta. Prie rezervatuose esančių paviršinių vandens telkinių jų apsaugos zonos ir pakrančių apsaugos juostos nenustatomos.

2. Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija.

3. Jeigu dėl įvykusios kranto erozijos (vandens telkinio kranto linijos pasislinkimo) nebeužtikrinamas Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytas reikalavimas dėl tvorų, kitų statinių, įrenginių ar įveisiamų želdinių, medžių ir krūmų liekanų, kliudančių pakrante eiti asmenims (toliau šiame straipsnyje – užtvėrimai), nebuvimo, žemės savininkas ar valdytojas gali imtis priemonių atkurti erozijos pažeistą pakrantę. Jeigu pakrantės atkūrimo priemonės nevykdomos, užtvėrimai iš Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodyto pločio paviršinio vandens telkinio apsaugos zonos dalies, kurioje šis įstatymas draudžia užtvėrimus (toliau šiame straipsnyje – pakrantė be užtvėrimų), turi būti pašalinti per vienerius metus nuo kranto erozijos fakto paaiškėjimo. Kranto erozijos fakto paaiškėjimo momentu laikomas valstybinio aplinkos apsaugos inspektoriaus ar

valstybinio saugomų teritorijų pareigūno surašytas aktas, kuriuo, įvertinus kranto būklę ir erozijos tendencijas, konstatuojama, kad reikalavimas dėl užtvėrimų pakrantėje nebuvimo neįvykdomas dėl įvykusios kranto erozijos.

4. Asmenų teisė naudoti pakrantę be užtvėrimų apsistoti yra neatskiriama nuo pareigos užtikrinti, kad apsistojimo vietoje aplinka nebūtų teršiama atliekomis ir kad čia esančios atliekos būtų surinktos ir išvežtos (išneštos). Apsistojimu pakrantėje be užtvėrimų laikomas asmenų buvimas vienoje vietoje ilgesnį laiką negu reikia pereiti pakrantę be užtvėrimų. Jeigu pasirinktoje apsistoti pakrantės be užtvėrimų dalyje yra nurodyta informacija (pastatytas Vyriausybės įgaliotos institucijos rekomenduojamos formos informacinis ženklas) apie tai, kad žemės sklypas yra privati nuosavybė, savarankiškai pakrantėje be užtvėrimų apsistosisiantys asmenys be žemės savininko sutikimo gali apsistoti tik šviesiu paros metu (ne anksčiau kaip pusantros valandos iki saulės patekėjimo ir ne vėliau kaip pusantros valandos saulei nusileidus).

5. Šio straipsnio nuostatos draustiniuose, paveldo objektų teritorijose ir valstybiniuose parkuose taikomos tiek, kiek jos neprieštarauja šio Įstatymo 9, 11 ir 13 straipsnių nuostatoms.“

11 straipsnis. 20¹ straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 20¹ straipsnio 2 dalį.

12 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 25 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„25 straipsnis. Saugomų teritorijų valstybės kadastras

1. Saugomų teritorijų apsaugai ir racionaliam tvarkymui organizuoti yra tvarkomas Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų ir valstybės kadastras (duomenų sistema), kurio valdytojas yra Aplinkos ministerija ir kuriame registruojami rezervatai, draustiniai, gamtos paveldo objektai, valstybiniai parkai, pajūrio juosta, biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijos, atkuriamieji ir genetiniai sklypai, valstybinių parkų ir biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijų funkcinio prioriteto zonos, valstybinių rezervatų, valstybinių draustinių, gamtos paveldo objektų, valstybinių parkų, biosferos rezervatų buferinės apsaugos zonos, taip pat tinklo „Natura 2000“ teritorijos. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastru (duomenų sistemoje) kaupiami ir saugomi, sisteminami, apdorojami, duomenys apie nurodytas teritorijas ir jose saugomas gamtos ir nekilnojamasias kultūros vertybes.

2. Saugomų teritorijų valstybės kadastro tvarkytojo funkcijas atlieka Vyriausybės įgaliota institucija. Jo duomenų registravimo bei naudojimo tvarką ir apsaugą nustato Vyriausybė.

3. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastro (duomenų sistemos) duomenys yra vieši ir teikiami neatlygintinai. Pagal duomenų teikimo sutartis šie duomenys neatlygintinai perduodami susijusiems registrams ir valstybės informacinėms sistemoms.“

13 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 27 straipsnio 5 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) organizuoja saugomų teritorijų planavimo dokumentų, reikalingų gamtiniais rezervatams, gamtiniais ir kompleksiniams draustiniams, valstybiniams parkams (išskyrus istorinius nacionalinius parkus), pajūrio juostai, biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijoms, atkuriamiesiems ir genetiniams sklypams steigti ir tvarkyti, buferinės apsaugos zonoms, taip pat tinklo „Natura 2000“ teritorijoms nustatyti, gamtos paveldo objektams skelbti, saugoti ir tvarkyti, rengimą, saugomų teritorijų planavimo dokumentų ir projektų sprendinių įgyvendinimą, dalyvauja nagrinėjant ir derinant atitinkamo lygmens teritorijų planavimo dokumentus;“

2. Pripažinti netekusiu galios 27 straipsnio 5 dalies 7 punktą.

14 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 28 straipsnio 2 dalį 5 punktu:

„5) pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo planas – rengiamas pajūrio juostos žemyninės dalies riboms ir kraštovaizdžio tvarkymo zonoms joje nustatyti ir keisti.“

2. Pakeisti 28 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Rengiant valstybinių rezervatų, biosferos rezervatų ir valstybinių parkų planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planus) ir pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo planą, vadovaujamas saugomų teritorijų tipiniu apsaugos reglamentu.“

3. Pakeisti 28 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Rengiant planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planus) naujiems valstybiniais rezervatams, biosferos rezervatams ir valstybiniais parkams, ribų planus valstybiniais ir savivaldybių draustiniais ir biosferos poligonams steigti, atliekamas ekonominis vertinimas, numatomos kompensavimo už reikalingą nutraukti veiklą (jeigu tai būtina), žemės išpirkimo (pirkimo pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme arba Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatyme nustatytą tvarką arba žemės paėmimo visuomenės poreikiams pagal Žemės įstatyme nustatytą procedūrą), pažeistų teritorijų atkūrimo išlaidos ir saugomai teritorijai steigti ir išlaikyti reikalingų lėšų šaltiniai. Kai saugomos teritorijos reikiamos apsaugos negalima užtikrinti teisės aktais ar saugomų teritorijų tipiniu apsaugos reglamentu, steigiamo valstybinio parko ir biosferos rezervato planavimo scheme (ribų ir tvarkymo plane) gali būti nurodyti papildomi kraštovaizdžio apsaugos, naudojimo ir tvarkymo reikalavimai.“

15 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 11 straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.
2. Šio įstatymo 11 straipsnio 2 dalis įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.
3. Šio įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje išdėstyto Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 7 punktą galioja iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

 Aplinkos ministras
 Kęstutis Navakas
 2018-03-15

 Teisės ir personalo departamento
 direktorius
 R. Valionis
 2018-03-14

 VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
 REGINA JURKONIENĖ
 2018-03-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMO NR. I-301 2, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 20¹, 25, 27
IR 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 35 dalį ir ją išdėstyti taip:

„35. Saugomų teritorijų ~~tipiniai~~ **tipinis** apsaugos ~~reglamentai~~ **reglamentas** – Vyriausybės patvirtinti ~~patvirtintas dokumentas, kuriuo numatomi~~ kraštovaizdžio tvarkymo zonų, nustatomų rengiant valstybinių parkų, valstybinių rezervatų ir biosferos rezervatų planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planus), ~~ir~~ draustinių ir pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo planus, kraštovaizdžio apsaugos, naudojimo ir tvarkymo reikalavimai.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 57 dalį ir ją išdėstyti taip:

„57. Kitos šiame Įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, **Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme**, Lietuvos Respublikos laukinės augalijos įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatyme, Lietuvos Respublikos vandens įstatyme, Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatyme.“

2 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) šis Įstatymas, **Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų**, Aplinkos apsaugos, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių, Laukinės gyvūnijos, Laukinės augalijos, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, Miškų, Teritorijų planavimo, Statybos bei kiti įstatymai;“.

2. Pakeisti 5 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) saugomų teritorijų ~~tipiniai~~ **tipinis** apsaugos ~~reglamentai~~ **reglamentas**;“.

3. Papildyti 5 straipsnį 1¹ dalimi:

„1¹. **Specialiosios žemės naudojimo sąlygos saugomose teritorijose nustatytos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.**“

3 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 7 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Gamtinių rezervatų apsaugos ir tvarkymo ~~ypatumus reikalavimus~~ nustato šis Įstatymas, Vyriausybės patvirtinti atskirų gamtinių rezervatų nuostatai (valstybiniuose parkuose ir biosferos rezervatuose esančių rezervatų – valstybinių parkų ir biosferos rezervatų nuostatai), kiti šio Įstatymo 5 straipsnyje nurodyti veiklos saugomose teritorijose reglamentavimo dokumentai. ~~Gamtiniuose rezervatuose leidžiama tik ši veikla:~~

- 1) natūralių gamtinių procesų eigos tyrimai ir stebėjimai;
- 2) priešgaisrinių priemonių vykdymas;
- 3) epizootijų atvejais sanitarinių priemonių vykdymas;
- 4) statinių, kurių reikia rezervato steigimo ir veiklos tikslams įgyvendinti, statyba;
- 5) pažeisto gamtinio kraštovaizdžio, ekosistemų ir objektų, natūralių buveinių atkūrimas ir palaikymas, invazinių rūšių naikinimas;

6) kitų priemonių, atitinkančių rezervato steigimo tikslus, įgyvendinimas.“

2. Pakeisti 7 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Kultūrinių rezervatų (rezervatų-muziejų) apsaugos ir tvarkymo ypatumus **reikalavimus** nustato šis Įstatymas, Vyriausybės patvirtinti kultūrinių rezervatų nuostatai, kiti šio Įstatymo 5 straipsnyje nurodyti veiklos saugomose teritorijose reglamentavimo dokumentai.

Kultūriniuose rezervatuose (rezervatuose-muziejuose) leidžiama tik ši veikla:

- 1) mokslinio tyrimo ir muziejinis darbas;
- 2) ~~veiklos pažeistų kultūrinio kraštovaizdžio teritorinių kompleksų bei objektų (vertybių) atkūrimas;~~

3) ~~kultūrinio kraštovaizdžio kompleksų bei objektų (vertybių) remontavimas, tyrinėjimas, restauravimas ir konservavimas;~~

4) ~~kultūrinio kraštovaizdžio kompleksų bei objektų (vertybių) pritaikymas lankymui ir eksponavimas;~~

5) statinių, kurių reikia rezervato steigimo tikslams įgyvendinti, statyba;

6) ~~kita veikla, atitinkanti rezervato steigimo tikslus ir nurodyta kultūrinių rezervatų nuostatuose bei teritorijų planavimo dokumentuose.“~~

3. Pripažinti netekusia galios 7 straipsnio 7 dalį.

7. ~~Rezervatuose ir 5 km atstumu aplink rezervatus draudžiama auginti ir dauginti genetiškai modifikuotus organizmus, augalus ir jų sėklas.~~

4 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„9 straipsnis. Veiklos draustiniuose reglamentavimas

1. Draustinių apsaugą ir tvarkymą nustato šis Įstatymas, Vyriausybės patvirtinti bendri gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatai, atskirų draustinių nuostatai, tvirtinami juos steigiančių institucijų, kiti šio Įstatymo 5 straipsnyje nurodyti veiklos saugomose teritorijose reglamentavimo dokumentai. Draustiniuose neleidžiama veikla, galinti pakenkti kraštovaizdžiui, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms (juos sunaikinti, sužaloti).

2. Siekiant išsaugoti kraštovaizdį, gamtos ir nekilnojamasias kultūros vertybes, gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose ~~draudžiama:~~ **negali būti statomi vizualinę taršą sukeliantys statiniai, sodinami želdiniai, užstojančios istorinę, kultūrinę ir estetinę vertę turinčias panoramas.**

1) ~~naikinti ar žaloti reljefo formas;~~

2) ~~pradėti durpių kasybą ir kitų naudingųjų iškasenų naudojimą (gavybą), vykdyti naudingųjų iškasenų naudojimui (gavybai) skirtus tiesioginius žemės gelmių geologinius tyrimus;~~

3) ~~rengti naujus naudingųjų iškasenų karjorus ir šachtas, taip pat naujus gręžinius naftos ir dujų žvalgybai bei gavybai, įrengti sąvartynus;~~

4) ~~tiesiti naujus antžeminius tranzitinius inžinerinius tinklus, išskyrus tinklus, tiesiamus įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus arba tiesiamus esamų kelių trasose, ir kitus tos pačios rūšies tinklus inžinerinių tinklų trasose;~~

5) ~~rinkti, perkelti į kitą vietą už sklypo ribų, sprogdinti, pjaustyti ar kitaip naikinti didesnius kaip 0,5 kubinio metro natūraliai juose esančius akmenis, riedulynuose (akmenynuose) — visus akmenis, taip pat upėse ir ežeruose rinkti didesnius kaip 1 kubinis decimetras natūralius akmenis, juos pašalinti ar perkelti į kitą vietą, išskyrus atvejus, kai akmenų vandens telkiniuose perkėlimas būtinas vykdant veiklą, kuri yra leidžiama draustinyje arba kurios vykdymui taikomos išimtys pagal šio straipsnio nuostatas;~~

6) tvenkti ir reguliuoti upes, keisti, gilinti jų vagas, keisti upių ir ežerų krantų liniją, natūralių upių nuotėkį ir natūralių ežerų vandens lygį, išskyrus atvejus, kai reikia užtikrinti gerą paviršinio vandens telkinio būklę pagal Vandens įstatymo nuostatas, renatūralizuoti ištiesintų upių vagas, atkurti natūralų hidrologinį režimą, įgyvendinti saugomų rūšių ir buveinių apsaugos priemones, užtikrinti nepakitusių valstybės sienos linijos padėtį;

7) įrengti naujus su draustinio paskirtimi nesusijusius vandens telkinius potvynių užliejamose teritorijose, o potvynių neužliejamose teritorijose viename žemės sklype įrengti vieną ar kelis naujus dirbtinius vandens telkinius, nesusijusius su draustinio kraštovaizdžio, gamtos ir nekilnojamųjų kultūros vertybių išsaugojimu, kurių bendras plotas didesnis kaip 0,1 hektaro;

8) sausinti naujus nemelioruotus žemės plotus, keisti pelkes, kitas šlapynes, smėlynus ir kitas žemės naudmenas, rekultivuoti eksploatuotus durpynus ir kitas, negu pelkė, žemės naudmenas, natūralias pievas suarti, persėti, kalkinti, apsodinti mišku, plantaciniais ar kitais želdiniais arba kitaip jas keisti;

9) sodinti želdinius, užstojančius istorinę, kultūrinę ir estetinę vertę turinčias panoramas;

10) auginti ir dauginti genetiškai modifikuotus organizmus, augalus ir jų sėklas;

11) naudoti saugomų rūšių individus neturint teisės aktuose nustatyto leidimo ar juos tyčia naikinti arba trikdyti tokiomis formomis, kurios gali sutrukdyti užtikrinti saugomų rūšių palankią apsaugos būklę, neturint teisės aktuose nustatyto leidimo draustinyje introdukuoti arba į jį perkelti čia natūraliai negyvenusias rūšis;

12) įrengti saulės šviesos energijos elektrines, išskyrus atvejus, numatytus šio Įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje, išorinę reklamą, kuri nesuderinta su priskirta saugomų teritorijų direkcija, važiuoti ne keliais savaeigėmis motorinėmis transporto priemonėmis, statyti, laikyti ar naudoti apgyvendinimui, nakvynei, maitinimui ar kitiems tikslams vagonėlius ar kitus kilnojamuosius objektus arba įrenginius, įrengti laukinių žvėrių aptvarus ir kitus stacionarius medžioklės įrenginius, išskyrus gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatuose nustatytus atvejus.

3. Statybų gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose reglamentavimas:

1) leidžiama statyti naujus statinius, susijusius su draustinio steigimo tikslais, ir kitus statinius, būtinus vykdant veiklą, kuriai taikomos išimtys pagal šio straipsnio nuostatas;

2) 1) leidžiama statyti naujus statinius draustinių tvarkymo planuose ir (ar) savivaldybių ar jų dalių bendruosiuose planuose numatytose vietose, taip pat remontuoti, rekonstruoti esamus statinius laikantis draustinio tvarkymo plane ir (ar) savivaldybės ar jos dalies bendrajame plane vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentuose nustatytų sprendinių, jeigu nurodyti planai numato specifines sąlygas ir galimybes jų rekonstrukcijai;

3) 2) leidžiama statyti naujus sodybos pastatus ir inžinerinius statinius sodybose. Š sodyboje gali būti tik vienas gyvenamosios paskirties pastatas (namas), kuris gali būti vieno ar dviejų butų. Sodybos ar atstatomi buvusios sodybos pastatai ir jos inžineriniai statiniai išdėstomi viename iki 2 hektarų ploto žemės sklype arba didesnio sklypo dalyje, nesuformuotoje atskiru sklypu ir apimančioje iki 2 hektarų plotą, išskyrus atvejus, kai atstatomi istorinės dvaro sodybos statiniai, kurie (registruoti Kultūros vertybių registre kaip nekilnojamosios kultūros vertybės) buvo išdėstyti didesniame kaip 2 hektarų plote. Jeigu atliekant kadastrinius matavimus vienos sodybos pastatų ir inžinerinių statinių užimama žemė priskiriama keliems gretimoms žemės sklypams dėl to, kad sodybą padalija viešasis kelias ar upė, laikoma, kad sodyba yra išsidėsčiusi keliuose žemės sklypuose (žemės valdoje), ir šiame straipsnyje nustatyta pastatų ir inžinerinių statinių statybos sodybose teisė juose taikoma tol, kol šie žemės sklypai ir juose esantys statiniai priklauso tam pačiam žemės savininkui (bendraturčiams);

4) 3) leidžiama atkurti kultūros paveldo objektus pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą;

5) 4) leidžiama atstatyti identiškus buvusių sodybų pastatus ir jų inžinerinius statinius pirminėse jų stovėjimo vietose pagal išlikusius archyvinis dokumentus: vietovės planus, pastatų ir inžinerinių statinių projektus (brėžinius), matavimų bylas, kitus dokumentus, pagal kuriuos atkuriamas buvęs pastatų vaizdas (jų fasadai, medžiagos, konstrukcijos). Atstatant identiškus buvusios sodybos pastatus ir jų inžinerinius statinius, jų statybos vietai netaikomi šio Įstatymo 20

straipsnyje ir kituose teisės aktuose **Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme** nustatyti statybos atstumo nuo vandens telkinio kranto, **statybos natūraliuose šlaituose** apribojimai, šios dalies 3 punkte nustatytas reikalavimas sodybos pastatus ir jos inžinerinius statinius išdėstyti ne didesniame kaip 2 hektarų plote ir šios dalies 7 punkte nustatyti statybos natūraliuose šlaituose apribojimai;

6 5) leidžiama naujus sodybos pastatus ir inžinerinius statinius statyti buvusios sodybos vietoje, atsižvelgiant į etnografinių regionų architektūros reikalavimus. Jei neįmanoma sodybos atstatyti toje vietoje, kur ji buvo, dėl to, kad vieta yra užlieta vandeniu dėl natūralaus upės ar ežero kranto linijos pasikeitimo, dėl vandens telkinio patvenkimo arba dėl reljefo formų pasikeitimo, užaugusio miško, nutiestų kelių ar kitų objektyvių priežasčių, pastatų statybai tokiu atveju gali būti parinkta kita, negu buvusi, pastatų vieta, tačiau pastatai turi būti išdėstomi ne didesniame kaip 2 hektarų plote taikant šio įstatymo 20 straipsnyje bei kituose teisės aktuose **Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme** nustatytus pastatų statybos atstumo nuo vandens telkinio kranto ir šios dalies 7 punkte nustatytus statybos šlaituose apribojimus, kitus aplinkosauginius reikalavimus. Kai tokiais atvejais parenkant atstatomos sodybos pastatams naują jų statybos vietą žemės sklype dėl jo formos ar dėl kitų greta esančių objektų neįmanoma išlaikyti šio įstatymo 20 straipsnyje bei kituose teisės aktuose **Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme** nustatyto pastatų statybos atstumo nuo vandens telkinio kranto arba šios dalies 7 punkte nustatyto atstumo nuo šlaito briaunos, statybos vieta atstatomos sodybos pastatams privalo būti parenkama kitoje vietoje taip, kad atstumas nuo vandens ir nuo nurodytų šlaitų būtų kuo didesnis. Asmeninio naudojimo pirties statybai prie vandens telkinio taikomos šio įstatymo 20 straipsnio 6 dalies **Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme** nuostatos **paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos**;

7 6) draudžiama statyti naujus pastatus statesniuose kaip 15 laipsnių natūraliuose šlaituose, taip pat arčiau kaip 50 metrų nuo šių šlaitų viršutinės ir apatinės briaunos, išskyrus atvejus, nurodytus šios dalies 4 ir 5 punktuose, arba kai naujų pastatų statybos vieta yra įsiterpusi tarp sodybų, kurių pastatai mažesniais atstumais yra pastatyti iki 1993 m. lapkričio 24 d., tais atvejais, kai atkuriamas sunykusi urbanistinė struktūra. S statesniuose kaip 15 laipsnių natūraliuose šlaituose, taip pat arčiau kaip 50 metrų nuo šių šlaitų viršutinės ir apatinės briaunos draudžiama didinti esamų pastatų tūrius **gali būti didinami** išskyrus atvejus, kai pastatai rekonstruojami taikant etnografiniam regionui būdingus tūrius, formas, įrengiant šlaitinius stogus, **kai statomi nauji gyvenamosios paskirties pastato (namo) priklausiniai, sukuriant būdingą sodybos planinę struktūrą,** arba kai draustinio tvarkymo plane numatyta galimybė padidinti pastatų tūrius;

8 7) buvusios sodybos atstatymo teisė šioje dalyje nustatyta tvarka įgyvendinama taip, kad vietoj vienos buvusios sodybos gali būti atstatoma tik viena sodyba. Sprendimų dėl buvusių sodybų atstatymo priėmimo tvarką nustato Vyriausybė;

9) leidžiama statyti naujus statinius ir įrenginius, rekonstruoti esamus statinius, siekiant užtikrinti valstybės sienos apsaugą;

10) draudžiama statyti naujus ūkinės veiklos objektus su įrenginiais, kuriems reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai arba taršos leidimai (išskyrus atvejus, kai sodybos ar buvusios sodybos pertvarkomos į kaimo turizmo sodybas, kurios taršos leidimus turėti privalo tik dėl to, kad planuoja per parą į aplinką išleisti daugiau kaip 5 kubinius metrus buitinių nuotekų), aerodromus, oro uostų infrastruktūros statinius ir įrenginius, vėjo elektrines (išskyrus šio straipsnio 5 dalies 2 punkte nurodytus atvejus), statyti vizualinę taršą sukeliančius statinius;

11) leidžiama įrengti saulės šviesos energijos elektrines, saulės šilumos energijos kolektorius tik ant pastatų stogų ir (ar) pastatų fasadų, kurie nėra matomi nuo gamtos ir kultūros paveldo objektų (kompleksų), gatvės, kelio ar apžvalgos vietų (regyklų), turizmo trasų. Pastatuose ar sodybose, kurie yra kultūros paveldo objektai, šių inžinerinių statinių (įrenginių) statyba draudžiama;

4. Kultūriniuose draustiniuose draudžiama:

1) naikinti ar žaloti kultūros paveldo vertybes, naikinti jų autentiškumą;

2) iš esmės pakeisti kultūros paveldo aplinką, mažinant kultūros paveldo objektų vertę.“

5. Šioje dalyje nurodytą veiklą vykdyti draustinyje leidžiama, jeigu, atlikus vertinimą Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka arba Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka (kai veiklos poveikio aplinkai vertinimas neatliekamas pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 3 straipsnio 2 dalį), yra priimtas sprendimas, kad planuojama veikla nepakenks draustinio kraštovaizdžiui, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms. Visais atvejais sprendimas turi būti priimtas gamtos ir nekilnojamųjų kultūros vertybių tyrimo ir planuojamos įgyvendinti veiklos techninių, technologinių, vietos ir kitų sprendinių analizės pagrindu. Veikla, dėl kurios leistinumo draustinyje sprendžiama atlikus vertinimą, yra:

1) tiesioginis žemės gelmių geologinis tyrimas tik bendro gelmių pažinimo, kartografavimo ar stebėsenos (monitoringo) tikslais;

2) vienos ne aukštesnės kaip 25 metrai (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško) vėjo elektrinės sodyboje ar prie ūkinių pastatų statyba;

3) upių ir ežerų krantų, natūralaus upių nuotėkio ar natūralaus ežerų vandens lygio keitimas, kuris galimas tik neįrengiant užtvankų ir tik įgyvendinant stichinių nelaimių prevencines priemones, vykdamas tvarkomosios paveldosaugos ir tvarkomosios statybos darbus. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nustatyta tvarka, gerinant laivybos sąlygas Vyriausybės patvirtintuose valstybinės reikšmės vidaus vandens keliuose. Šios veiklos negali sutrukdyti pasiekti gerą šių vandens telkinių būklę;

4) miško plotų, nenumatytų savivaldybių teritorijų miškų išdėstymo žemėtvarkos schemose, ir didesnių kaip vieno hektaro ploto sodų ar plantacinių želdinių įveisimas.

6 4. Draustiniuose skatinama veikla, išsauganti, palaikanti ir išryškinanti kraštovaizdį, gamtos ir nekilnojamosios kultūros vertybes, atkurianti tradicinius gamtinės ar kultūrinės aplinkos elementus, išsauganti etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijas, taip pat tradiciniai verslai, pažintinis turizmas, invazinių rūšių gausos reguliavimas, saugomų rūšių apsaugos priemonių įgyvendinimas.

7 5. Valstybiniams ir savivaldybių draustiniams, taip pat valstybiniuose parkuose ir biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose esantiems draustiniams taikomas **Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme** ir šiame straipsnyje nustatytas veiklos reglamentavimas. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyti apsaugos reikalavimai ir etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo reikalavimai detalizuojami draustinio nuostatuose (kai draustinis yra valstybiniame parke ar biosferos rezervate, – valstybinio parko ar biosferos rezervato nuostatuose), atsižvelgiant į jo kraštovaizdžio, gamtos ir nekilnojamųjų kultūros vertybių ypatumus ir apibrėžtą draustinio išskirtinę vertę, o draustinio, kuriam nėra patvirtintų individualių jo nuostatų, – bendruose gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatuose, kuriuose reikalavimai detalizuojami atsižvelgiant į šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytas gamtinių ir kompleksinių draustinių rūšis ir jų steigimo tikslus. Šio straipsnio 3 dalyje ~~nustatyti~~ **nurodyti** statybų reikalavimai detalizuojami draustinių tvarkymo planuose (kai draustiniai yra valstybiniuose parkuose ir biosferos rezervatuose, – valstybinių parkų ir biosferos rezervatų planavimo schemose (ribų ir tvarkymo planuose)).“

5 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 11 straipsnio 3 dalį.

3. Paveldo objektų teritorijose draudžiama:

- 1) naikinti ir žaloti paveldo objektus ar jų vertės požymius;
- 2) kasti, arti žemę, perkelti į kitą vietą riedulius, išskyrus atvejus, jei šie darbai susiję su paveldo objektų eksponavimu, naudojimu ar tvarkymu;
- 3) statyti statinius, nesusijusius su paveldo objektų eksponavimu ar tvarkymu.

6 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Valstybinių parkų planavimo schemose (ribų ir tvarkymo planuose) išskiriamos šios funkcinio prioriteto zonos: konservacinio (rezervatai ir draustiniai), ekologinės apsaugos,

rekreacinio bei ūkinio (žemės, miškų ar vandenių ūkio) ir kito prioriteto zonos. Šiuose dokumentuose taip pat išskiriamos kraštovaizdžio tvarkymo zonos, kuriose kraštovaizdžio apsaugai, naudojimui ir tvarkymui taikomi taikomas saugomų teritorijų tipiniai tipinis apsaugos reglamentai reglamentas.“

7 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„13 straipsnis. Veiklos valstybiniuose parkuose reglamentavimas

1. Valstybinių parkų apsaugos ir tvarkymo ypatumus nustato šis Įstatymas, Vyriausybės patvirtinti nacionalinių ir regioninių parkų nuostatai, kiti šio Įstatymo 5 straipsnyje nurodyti veiklos saugomose teritorijose reglamentavimo dokumentai.

2. Valstybiniuose parkuose draudžiama arba ribojama veikla, galinti pakenkti jų kraštovaizdžiui, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms, taip pat gamtiniams rekreaciniams ištekliams, juose negali būti statomi vizualinę taršą sukeliantys statiniai, sodinami želdiniai, užstojančios istorinę, kultūrinę ir estetinę vertę turinčias panoramas. Veikla valstybinių parkų rezervatuose, draustiniuose, paveldo objektų teritorijose reglamentuojama šio Įstatymo 7, 9 ir 11 straipsniuose nustatyta tvarka. Kitose valstybinių parkų funkcinio prioriteto zonose draudžiama:

1) įrengti sąvartynus;

2) naikinti ir žaloti reljefo formas, hidrografinio tinklo natūralius elementus, istoriškai susiformavusio kultūrinio kraštovaizdžio pobūdžio, urbanistinių ir architektūrinių jo elementų požymius;

3) įrengti naujus gręžinius naftos ir dujų žvalgybai bei gavybai naudingųjų iškasenų šachtas, karjerus, išskyrus atvejus, kai valstybinio parko žemės ūkio funkcinio prioriteto zonoje, suderinus su saugomos teritorijos direkcija Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka, žemės savininkas ar naudotojas įrengia ne daugiau kaip vieną iki 0,2 hektaro ploto smėlio ar žvyro mažąjį karjerą, skirtą žemės savininko ar naudotojo žemės sklype esančių naudingųjų iškasenų naudojimui savo ūkio reikmėms;

4) sausinti naujus nemelioruotus žemės plotus, ardyti pelkių augalinę dangą, keisti pelkes ir kitas šlapynes ir smėlynus į kitas žemės naudmenas, rekultivuoti baigtus eksploatuoti durpynus į kitas, negu pelkė, žemės naudmenas, natūralias pievas suarti, persėti, kalkinti, apsodinti mišku, plantaciniais ar kitais želdiniais arba kitaip jas keisti;

5) tvenkti ir reguliuoti upes, keisti, gilinti jų vagas, keisti upių ir ežerų krantų liniją, natūralių upių nuotėkį ir natūralių ežerų vandens lygį, išskyrus atvejus, kai reikia užtikrinti gerą paviršinio vandens telkinio būklę pagal Vandens įstatymo nuostatas, renatūralizuoti ištiesintų upių vagas, atkurti natūralų hidrologinį režimą, įgyvendinti saugomų rūšių ir buveinių apsaugos priemones, užtikrinti nepakitusių valstybės sienos linijos padėtį;

6) sodinti želdinius, užstojančius istorinę, kultūrinę bei estetinę vertę turinčias panoramas;

7) auginti ir dauginti genetiškai modifikuotus organizmus, augalus ir jų sėklas;

8) naudoti saugomų rūšių individus neturint teisės aktuose nustatyto leidimo ar juos tyčia naikinti arba trikdyti tokiomis formomis, kurios gali sutrukdyti užtikrinti saugomų rūšių palankią apsaugos būklę, neturint teisės aktuose nustatyto leidimo valstybiniame parke introdukuoti arba į jį perkelti čia natūraliai negyvenusias rūšis;

9) įrengti saulės šviesos energijos elektrines, išskyrus atvejus, numatytus šio straipsnio 3 dalyje, tiesti antžeminius tranzitinius inžinerinius tinklus, įrengti išorinę reklamą, važiuoti ne keliais ar įrengtomis trasomis savaeigėmis motorinėmis transporto priemonėmis, ne kempinguose statyti, laikyti ir naudoti apgyvendinimui, nakvynei, maitinimui ar kitiems tikslams vagonelius ar kitus kilnojamuosius objektus arba įrenginius, įrengti laukinių žvėrių aptvarus, medžioklei skirtus nesudėtingus statinius, išskyrus valstybinių parkų nuostatuose nustatytus atvejus.

3. Statybų valstybiniuose parkuose reglamentavimas:

1) leidžiama statyti naujus statinius, susijusius su valstybinio parko steigimo tikslais, ir kitus statinius, būtinus vykdant veiklą, kurios išimtys nustatytos šio straipsnio 2 dalyje draudžiami

statyti ir (ar) įrengti nauji statiniai ir (ar) įrenginiai nurodyti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme;

2) leidžiama statyti naujus ir rekonstruoti esamus sodybos pastatus ir inžinerinius statinius sodybose. Sodyboje gali būti tik vienas gyvenamosios paskirties pastatas (namas), kuris gali būti vieno ar dviejų butų. Sodybos ar atstatomos buvusios sodybos pastatai ir jos inžineriniai statiniai išdėstomi viename iki 2 hektarų ploto žemės sklype arba didesnio sklypo dalyje, nesuformuotoje atskiru sklypu ir apimančioje iki 2 hektarų plotą, išskyrus atstatomas istorines dvaro sodybas, kurių statiniai (registruoti Kultūros vertybių registre kaip nekilnojamosios kultūros vertybės) buvo išdėstyti didesniame kaip 2 hektarų plote. Jeigu atliekant kadastrinius matavimus vienos sodybos pastatų ir inžinerinių statinių užimama žemė priskiriama keliems gretimoms žemės sklypams dėl to, kad sodybą padalija viešasis kelias ar upė, laikoma, kad sodyba yra išsidėsčiusi keliuose žemės sklypuose (žemės valdoje), ir šiame straipsnyje nustatyta pastatų ir inžinerinių statinių statybos sodybose teisė juose taikoma tol, kol šie žemės sklypai ir juose esantys statiniai priklauso tam pačiam žemės savininkui (bendraturčiams);

3) leidžiama atkurti kultūros paveldo objektus pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą;

4) leidžiama atstatyti identiškus buvusių sodybų pastatus ir jų inžinerinius statinius pirminėse jų stovėjimo vietose pagal išlikusius archyvinis dokumentus: vietovės planus, pastatų ir inžinerinių statinių projektus (brėžinius), matavimų bylas, kitus dokumentus, pagal kuriuos atkuriamas buvęs pastatų vaizdas (jų fasadai, medžiagos, konstrukcijos). Atstatant identiškus buvusios sodybos pastatus ir jų inžinerinius statinius, jų statybos vietai netaikomi šio įstatymo 20 straipsnyje ir kituose teisės aktuose **Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme** nustatyti statybos atstumo nuo vandens telkinio kranto, statybos natūraliuose šlaituose apribojimai, šios dalies 2 punkte nustatytas reikalavimas sodybos pastatus ir jos inžinerinius statinius išdėstyti ne didesniame kaip 2 hektarų plote ir šios dalies 7 punkte nustatyti statybos natūraliuose šlaituose apribojimai;

5) leidžiama naujus sodybos pastatus ir inžinerinius statinius statyti buvusios sodybos vietoje, atsižvelgiant į etnografinių regionų architektūros reikalavimus. Jei neįmanoma sodybos atstatyti toje vietoje, kur ji buvo, dėl to, kad vieta yra užlieta vandeniu dėl natūralaus upės ar ežero kranto linijos pasikeitimo, dėl vandens telkinio patvenkimo arba dėl reljefo formų pasikeitimo, užaugusio miško, nutiestų kelių ar kitų objektyvių priežasčių, pastatų statybai tokiu atveju gali būti parinkta kita, negu buvusi, pastatų vieta, tačiau pastatai turi būti išdėstomi ne didesniame kaip 2 hektarų plote taikant šio įstatymo 20 straipsnyje bei kituose teisės aktuose **Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme** nustatytus pastatų statybos atstumo nuo vandens telkinio kranto ir šios dalies 7 punkte nustatytus statybos šlaituose apribojimus, kitus aplinkosauginius reikalavimus. Kai tokiais atvejais parenkant atstatomos sodybos pastatams naują jų statybos vietą žemės sklype dėl jo formos ar dėl kitų greta esančių objektų neįmanoma išlaikyti šio įstatymo 20 straipsnyje bei kituose teisės aktuose **Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme** nustatyto pastatų statybos atstumo nuo vandens telkinio kranto arba šios dalies 7 punkte nustatyto atstumo nuo šlaito briaunos, statybos vieta atstatomos sodybos pastatams privalo būti parenkama kitoje vietoje taip, kad atstumas nuo vandens ir nuo nurodytų šlaitų būtų kuo didesnis. Asmeninio naudojimo pirties statybai prie vandens telkinio taikomos šio įstatymo 20 straipsnio 6 dalies **Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo** nuostatos paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose;

6) leidžiama remontuoti, rekonstruoti esamus statinius, statyti naujus statinius valstybinio parko planavimo schemeje (ribų ir tvarkymo planuose) ir (ar) savivaldybės ar jos dalies bendrajame plane numatytoje vietoje, taip pat rekonstruoti esamus statinius laikantis valstybinio parko planavimo schemeje (ribų ir tvarkymo planuose) ir (ar) savivaldybės ar jos dalies bendrajame plane vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentuose nustatytų sprendinių, jeigu nurodyti planai numato specifines sąlygas ir galimybes jų rekonstrukcijai;

7) draudžiama statyti naujus pastatus statėsiuose kaip 15 laipsnių natūraliuose šlaituose, taip pat arčiau kaip 50 metrų nuo šių šlaitų viršutinės ir apatinės briaunos, išskyrus šios dalies 3 ir 4 punktuose nurodytus atvejus arba kai naujų pastatų statybos vieta yra įsiterpusi tarp sodybų, namų

valdų, kurių pastatai mažesniais atstumais yra pastatyti iki 1993 m. lapkričio 24 d. S statėsiuose kaip 15 laipsnių natūraliuose šlaituose, taip pat arčiau kaip 50 metrų nuo šių šlaitų viršutinės ir apatinės briaunos draudžiama didinti esamų pastatų tūrius **gali būti didinami**, išskyrus atvejus, kai pastatai rekonstruojami taikant etnografiniam regionui būdingus tūrius, formas, kai statomi nauji gyvenamosios paskirties pastato (namo) priklausiniai sukuriant būdingą sodybos planinę struktūrą arba kai valstybinio parko planavimo schemeje (ribų ir tvarkymo planuose) numatyta galimybė padidinti pastatų tūrius;

8) sodybų pastatai statomi laikantis etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijų pagal valstybinių parkų planavimo scheme (ribų ir tvarkymo planuose) nustatytus reikalavimus ir rekomendacijas, išskyrus atvejus, kai atkuriami kultūros paveldo objektai pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą ar šios dalies 4 punkte nurodytu atveju atstatomi identiški buvusių sodybų pastatai;

9) buvusios sodybos atstatymo teisė šioje dalyje nustatyta tvarka įgyvendinama taip, kad vietoj vienos buvusios sodybos gali būti atstatoma tik viena sodyba. Sprendimų dėl buvusių sodybų atstatymo priėmimo tvarką nustato Vyriausybė;

10) leidžiama statyti naujus statinius ir įrenginius, rekonstruoti esamus statinius, siekiant užtikrinti valstybės sienos apsaugą;

11) draudžiama statyti kitus naujus ūkinės veiklos objektus su įrenginiais, kuriems reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai ar taršos leidimai (išskyrus valstybinio parko planavimo scheme (ribų ir tvarkymo plane) ar savivaldybės ar jos dalies bendrajame plane numatytus miestų ir miestelių nuotekų valyklas, poilsio paskirties pastatus, kitus visuomeninės paskirties objektus, kurie nurodytus leidimus turėti privalo tik dėl to, kad per parą į aplinką išleis daugiau kaip 5 kubinius metrus buitės nuotekų), aerodromus, oro uostų infrastruktūros statinius ir įrenginius, vėjo elektrines (išskyrus šio straipsnio 5 dalies 2 punkte nurodytus atvejus);

12) leidžiama įrengti saulės šviesos energijos elektrines, saulės šilumos energijos kolektorius tik ant pastatų stogų ir (ar) pastatų fasadų, kurie nėra matomi nuo gamtos ir kultūros paveldo objektų (kompleksų), gatvės, kelio ar apžvalgos vietų (regyklų), turizmo trasų. Gyvenamojo prioriteto funkcinėse zonose jų įrengimas reglamentuojamas valstybinio parko nuostatuose. Pastatuose ar sodybose, kurie yra kultūros paveldo objektai, šių inžinerinių statinių (įrenginių) statyba draudžiama.

4. Atsižvelgiant į etnografinio regiono architektūros tradicijas, valstybinio parko miestelių ir kaimų architektūros, kraštovaizdžio ypatumus, paveldo objektų, kraštovaizdžio, gamtos ir nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos poreikius, valstybinio parko nuostatuose apibrėžiama valstybinio parko išskirtinė vertė ir detalizuojami šio straipsnio 2 dalyje nustatyti **nurodyti** apsaugos reikalavimai ir etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo reikalavimai, o valstybinio parko nuostatuose – šio straipsnio 3 dalyje nustatyti **nurodyti** statybos reikalavimai.

5. Šioje dalyje nurodytą veiklą vykdyti valstybinio parko ekologinės apsaugos, rekreacinio, gyvenamojo, ūkinio (žemės, miškų ar vandens ūkio) ar kito funkcinio prioriteto zonoje leidžiama, jeigu, atlikus vertinimą Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka arba Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka (kai veiklos poveikio aplinkai vertinimas neatliekamas pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 3 straipsnio 2 dalį), yra priimtas sprendimas, kad planuojama veikla nepakenks valstybinio parko kraštovaizdžiui, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms. Visais atvejais sprendimas turi būti priimtas gamtos ir nekilnojamųjų kultūros vertybių tyrimo ir planuojamos įgyvendinti veiklos techninių, technologinių, vietos ir kitų sprendinių analizės pagrindu. Veikla, dėl kurios leistinumo sprendžiama atlikus vertinimą, yra:

1) tiesioginis žemės gelmių geologinis tyrimas tik bendro gelmių pažinimo, kartografavimo ar stebėsenos (monitoringo) tikslais;

2) vienos, ne aukštesnės kaip 25 metrai (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško), vėjo elektrinės sodyboje ar prie esamų ūkinių pastatų statyba;

3) upių ir ežerų krantų, natūralaus upių nuotėkio ar natūralaus ežerų vandens lygio keitimas, kuris galimas tik neįrengiant užtvankų ir tik įgyvendinant stichinių nelaimių prevencines priemones;

~~vykdant tvarkomosios paveldosaugos bei tvarkomosios statybos darbus. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme nustatyta tvarka, gerinant laivybos vidaus vandens keliuose sąlygas. Šios veiklos negali sutrukdyti pasiekti gerą šių vandens telkinių būklę;~~

~~4) miško plotų, nenumatytų savivaldybių teritorijų miškų išdėstymo žemėtvarkos schemose, ir didesnių kaip vieno hektaro ploto sodų ar plantacinių želdinių įveisimas.~~

6 5. Valstybiniuose parkuose skatinama veikla, išsauganti ir išryškinanti kraštovaizdį, gamtos ir nekilnojamasias kultūros vertybes bei atkurianti tradicinius gamtinės ar kultūrinės aplinkos elementus, taip pat tradiciniai amatai ir verslai, pažintinis turizmas, pagal valstybinių parkų planavimo schemų (ribų ir tvarkymo planų) sprendinius teritorijos pritaikomos rekreacijai ir lankymui atsižvelgiant į kraštovaizdžio, gamtos ir nekilnojamųjų kultūros vertybių išsaugojimo reikalavimus, taip pat skatinamas invazinių rūšių paplitimo mažinimas, saugomų rūšių apsaugos priemonių įgyvendinimas.“

8 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) bendrosios ekologinės apsaugos – ~~kurortų~~, pajūrio, požeminio vandens vandenviečių, paviršinių vandens telkinių **apsaugos zonos**, intensyvaus karsto **apsaugos zonos žemės**;“.

9 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusiomis galios 19 straipsnio 3. 5 ir 6 dalis.

~~3. Gamtinių rezervatų buferinėse apsaugos zonose draudžiama:~~

~~1) įrengti naujus naudingųjų iškasenų karjerus;~~

~~2) keisti hidrologinį režimą;~~

~~3) naudoti trąšas ir pesticidus ne žemės ūkio naudmenose;~~

~~4) kirsti mišką pagrindinio naudojimo plynuoju kirtimu 300 metrų pločio juostoje aplink rezervatą;~~

~~5) auginti ir dauginti genetiškai modifikuotus organizmus, augalus ir jų sėklas. Šis draudimas taikomas ir teritorijose, esančiose 5 km atstumu aplink gamtinių rezervatų buferines apsaugos zonas.~~

~~5. Paveldo objektų fizinės apsaugos pozoniuose draudžiama:~~

~~1) kasti žemę ir atlikti kitus darbus, galinčius sukelti grunto deformaciją ir vibraciją, arti žemę, perkelti į kitą vietą riedulius, išskyrus atvejus, kai šie darbai susiję su paveldo objektų eksponavimu, naudojimu ar tvarkymu;~~

~~2) statyti statinius, nesusijusius su paveldo objektų eksponavimu ar tvarkymu;~~

~~3) laikyti aktyvias chemines, degias bei sprogstamąsias medžiagas;~~

~~4) statyti užtvankas bei keičiančius vandens lygį hidrotechninius statinius, tiesinti ir gilinti šaltinių ir upių vagas, išskyrus atvejus, kai atkuriami ir tvarkomi kultūros paveldo objektai (nekilnojamosios kultūros vertybės).~~

~~6. Paveldo objektų vizualinės (regimosios) apsaugos pozoniuose draudžiami darbai, trukdantys apžvelgti paveldo objektus.~~

2. Pakeisti 19 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Valstybinių parkų, valstybinių rezervatų ir draustinių bei biosferos rezervatų buferinės apsaugos zonose ~~draudžiama statyti negali būti statomi vizualinę taršą sukeliantys statiniai, statomi ir (ar) rekonstruojami statinūsai~~, jeigu jie blogina paveldo objektų eksponavimo sąlygas. ~~didina teritorijos vizualią (regimąją) taršą~~. Valstybinių parkų buferinės apsaugos zonų hidrologinės įtakos dalyse gali būti nustatyti bendrieji ekologinės apsaugos pazoniai.“

10 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„20 straipsnis. Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrantės apsaugos juostos ir veiklos jose reglamentavimas

1. Kad į vandens telkinius nepatektų pavojingų medžiagų, vandens telkinių krantai būtų apsaugoti nuo erozijos, būtų užtikrintas vandens telkinių pakrančių ekosistemų stabilumas, išsaugota migracinių koridorių funkcija, saugomas vandens telkinių pakrančių gamtinis kraštovaizdis ir jo estetinės vertybės, sudarytos palankios sąlygos rekreacijai, užtikrinta visuomenės teisė naudotis vandens telkiniais ir eiti jų pakrantėmis, išskiriamos paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos. Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos dalyje prie vandens telkinio nustatoma pakrantės apsaugos juosta. Prie rezervatuose esančių paviršinių vandens telkinių jų apsaugos zonos ir pakrančių apsaugos juostos nenustatomos.

2. Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija.

3. Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose draudžiama:

1) lieti srutas arba skystą mėšlą neįterpiant jų į gruntą;

2) įrengti sąvartynus, kapines, išskyrus veikiančių kapinių išplėtimą, nemažinant atstumo iki vandens telkinio;

3) statyti pastatus vidutinės ir didesnės už vidutinę potvynių rizikos (vieno procento ir didesnės užliejimo tikimybės) teritorijose, kurias nustato Vyriausybės įgaliota institucija, išskyrus jose esančias sodybas; yra 343 kitame skyriuje

4) statyti pastatus natūraliuose šlaituose, kurių nuolydis didesnis kaip 15 laipsnių, išskyrus atvejus, kai sodybose ar buvusiose sodybose statomi sodybų pastatai ir inžineriniai statiniai, taip pat statomi susisiekimo, energetikos, kitai inžinerinei infrastruktūrai būtini statiniai. Sodyboje gali būti tik vienas gyvenamosios paskirties pastatas (namas), kuris gali būti vieno ar dviejų butų;

5) statyti pastatus mažesniu atstumu iki pakrantės apsaugos juostos, negu nustatyta Vyriausybės patvirtintose Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, išskyrus pastatus miestuose, miesteliuose ir kaimų kompaktiškai užstatytose teritorijose, sodybose, savivaldybių ar jų dalių bendruosiuose planuose numatytoje urbanizuoti teritorijose kaime ir šio straipsnio 6 dalyje nurodytas pirtis. Statant naujus pastatus arba rekonstruojant esamus pastatus sodybose, kurių pastatai yra mažesniu, negu Vyriausybės nustatytas minimalus atstumas, atstumu nuo pakrantės apsaugos juostos, draudžiama mažinti atstumą iki pakrantės apsaugos juostos;

6) statyti, laikyti ir naudoti apgyvendinimui ir nakvynei vagonėlius ar kitus kilnojamuosius objektus arba įrenginius, išskyrus atvejį, kai sodyboje laikomas ir naudojamas ne daugiau kaip vienas vagonėlis, taip pat atvejus, kai tokie objektai laikomi ir naudojami kempinguose, prie statomų ypatingų ir neypatingų statinių jų statybos laikotarpiu turint teisės aktų nustatyta tvarka išduotą leidimą statyti naują ar rekonstruoti esamą statinį, mokslo institucijų vykdomiems moksliniams tyrimams atlikti, masiniam renginiui rengti turint savivaldybės institucijos išduotą leidimą, kai laikomos ir naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotų bitynų kilnojamosios bitidės, taip pat kai minėti kilnojamieji objektai naudojami teisės aktų nustatytoje vietoje ir laiku vykdamą verslinę žūklę;

7) auginti ir dauginti genetiškai modifikuotus organizmus, augalus ir jų sėklas.“

4. Pakrantės apsaugos juostoje draudžiama:

1) dirbti žemę, naudoti trąšas, cheminius augalų apsaugos produktus, kitas chemines medžiagas ir jų mišinius, jeigu jie gali patekti į vandenį, išskyrus Vyriausybės patvirtintose Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose nustatytus atvejus;

2) vykdyti žemės darbus, keisti kranto liniją, reljefą ir žemės paviršių, išskyrus atvejus, kai kranto linija, reljefas ar žemės paviršius keičiami statant šio straipsnio 5 dalyje nurodytus statinius, taikant esamų statinių apsaugos nuo potvynių, erozijos prevencijos ar jos padarinių šalinimo priemones, taip pat atliekant paviršinių vandens telkinių tvarkymo darbus vadovaujantis Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintu Paviršinių vandens telkinių tvarkymo reikalavimų aprašu.

5. Pakrantės apsaugos juostoje leidžiama statyti tik hidrotechnikos statinius, vandens paėmimo ir išleidimo į vandens telkinius įrenginius ir statinius, vandenvietes, informacinius ženklus (įskaitant šio straipsnio 10 dalyje nurodytus informacinius ženklus apie žemės nuosavybės formą), stendus, lieptus, pėsčiųjų takus, vandens telkinio pakrantės apsaugos juostą kertančius kelius ir

inžinerinius tinklus, tiltus, uostuose ir prieplaukose jų statinius, elingus — savivaldybės ar jos dalies bendrajame plane nustatytoje rekreacinėje teritorijoje, nesudėtingus paplūdimių statinius, kurių sąrašą nustato Vyriausybės įgaliota institucija, ir įrenginius, draustiniuose, valstybiniuose parkuose ir biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose — šių saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus ir kitus su steigimo tikslais susijusius statinius. Pakrantės apsaugos juostoje leidžiama atlikti čia teisėtai pastatyto pastato kapitalinį remontą.

6. Sodybose ir kitos paskirties (rekreacinio naudojimo būdo) žemės sklypuose už pakrantės apsaugos juostos ribų paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose gali būti statoma tik po vieną ne didesnio kaip 25 kvadratinų metrų bendrojo ploto ir ne aukštesnę kaip 4,5 metro (aukštis skaičiuojamas nuo statinių užstatomo ploto žemės paviršiaus vidutinės altitudės iki pastato stogo kraigo) asmeninio naudojimo pirtį be rūsio.

7. Draudžiama važiuoti motorinėmis transporto priemonėmis ir jas statyti arčiau kaip 25 metrai nuo vandens telkinio kranto, išskyrus atvejus, kai mažesniu, negu nurodyta, atstumu šiomis priemonėmis važiuojama ar jos statomos čia esančiuose keliuose, gatvėse, aikštėse, stovėjimo aikštelėse, gyvenamųjų namų kiemuose, taip pat vykdant valstybės sienos apsaugą, aplinkos, miškų, saugomų teritorijų apsaugą ir valstybinę kontrolę, laivybos valstybinę kontrolę, aplinkos monitoringo ir tyrimo darbus, specialiųjų tarnybų užduotis, leistinus žemės ar miškų ūkio, melioracijos, vidaus vandens kelių priežiūros ir statinių statybos darbus, teisės aktuose nustatytose vietose — verslinę žūklę, taip pat atvejus, kai reikia į vandenį nuleisti plaukiojimo priemonės arba užvažiuoti motorinėmis transporto priemonėmis ant vandens telkinių ledo, jeigu teisės aktai vandens telkinyje leidžia tokią veiklą.

8. Vandens telkinių pakrančių užtvėrimo reglamentavimas:

1) pakrantėje 5 metrų atstumu nuo vandens telkinio kranto (esant vidutiniam vandens lygiui) negali būti tvėriamos tvoros, kitais statiniais, įrenginiais ar įveisiamais želdiniais, medžių ir krūmų liekanomis kliudoma pakrante eiti asmenims (toliau šiame straipsnyje — užtvėrimai);

2) jeigu žemės juosta, nurodyta šios dalies 1 punkte, yra užpelkėjusi arba yra stačiame šlaite (skardyje), užtvėrimų draudimas taikomas taip, kad bent vieno metro pločio žemės juosta turi būti tinkama eiti asmenims vandens telkinio pakrante;

3) šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodytose pakrantės dalyse gali būti aptverti statiniai ar įrenginiai dėl jų eksploatavimo saugumo (kai tai numatyta normatyviniuose dokumentuose), paveldo objektai, parkai ir kiti atskirieji želdynai, botanikos, zoologijos sodai, dendrologinės kolekcijos, vaikų poilsiui skirtos teritorijos, teritorijos, kuriose įgyvendinamos gamtotvarkos priemonės (kai tai numatyta saugomos teritorijos gamtotvarkos plane).

9 3. Jeigu dėl įvykusios kranto erozijos (vandens telkinio kranto linijos pasislinkimo) nebeužtikrinamas šio straipsnio 8 dalyje **Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme** nurodytas reikalavimas dėl tvorų, kitų statinių, įrenginių ar įveisiamų želdinių, medžių ir krūmų liekanų, **kliudančių pakrante eiti asmenims (toliau šiame straipsnyje — užtvėrimai)**, užtvėrimų nebuvimo, žemės savininkas ar valdytojas gali imtis priemonių atkurti erozijos pažeistą pakrantę. Jeigu pakrantės atkūrimo priemonės nevykdomos, užtvėrimai iš šio straipsnio 8 dalies 1 ir 2 punkte **Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme** nurodyto pločio pakrantės paviršinio vandens telkinio apsaugos zonos dalies, kurioje šis įstatymas draudžia užtvėrimus (toliau šiame straipsnyje — **pakrantė be užtvėrimų**), turi būti pašalinti per vienerius metus nuo kranto erozijos fakto paaiškinimo. Kranto erozijos fakto paaiškinimo momentu laikomas valstybinio aplinkos apsaugos inspektorius ar valstybinio saugomų teritorijų pareigūno surašytas aktas, kuriuo, įvertinus kranto būklę ir erozijos tendencijas, konstatuojama, kad reikalavimas dėl užtvėrimų pakrantėje nebuvimo nevykdomas dėl įvykusios kranto erozijos.

10 4. Asmenų teisė naudoti ~~vandens telkinio pakrantės apsaugos juostą~~ **pakrantę be užtvėrimų** apsisistoti yra neatskiriama nuo pareigos užtikrinti, kad apsisistojimo vietoje aplinka nebūtų teršiama atliekomis ir kad čia esančios atliekos būtų surinktos ir išvežtos (išneštos). Apsistojimu pakrantėje **be užtvėrimų** laikomas asmenų buvimas vienoje vietoje ilgesnį laiką negu reikia pereiti pakrantės apsaugos juostą **pakrantę be užtvėrimų**. Jeigu pasirinktoje apsisistoti ~~vandens telkinio pakrantės apsaugos juostos~~ **pakrantės be užtvėrimų** dalyje yra nurodyta informacija (pastatytas

Vyriausybės įgaliotos institucijos rekomenduojamos formos informacinis ženklas) apie tai, kad žemės sklypas yra privati nuosavybė, savarankiškai ~~pakrantės apsaugos juostoje~~ **pakrantėje be užtvėrimų** apsistojantys asmenys be žemės savininko sutikimo gali apsistoti tik šviesiu paros metu (ne anksčiau kaip pusantros valandos iki saulės patekėjimo ir ne vėliau kaip pusantros valandos saulei nusileidus) ~~šio straipsnio 8 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytoje pakrantės apsaugos juostos dalyje.~~

44 **5.** Šio straipsnio nuostatos draustiniuose, paveldo objektų teritorijose ir valstybiniuose parkuose taikomos tiek, kiek jos neprieštarauja šio Įstatymo 9, 11 ir 13 straipsnių nuostatomis.“

11 straipsnis. 20¹ straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 20¹ straipsnio 2 dalį.

~~2. Atsižvelgdama į šio straipsnio 1 dalyje nustatytą apsaugos tikslą, tvirtindama Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų aprašą požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose, Vyriausybė nustato ūkinės veiklos, galinčios užteršti iš vandenviečių paimamą vandenį, apribojimus.~~

12 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 25 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„25 straipsnis. Saugomų teritorijų valstybės kadastras

1. Saugomų teritorijų apsaugai ir racionaliam tvarkymui organizuoti yra tvarkomas Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų ir valstybės kadastras (duomenų sistema), kurio valdytojas yra Aplinkos ministerija ir kuriame registruojami rezervatai, draustiniai, gamtos paveldo objektai, valstybiniai parkai, **pajūrio juosta**, biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijos, atkuriamieji ir genetiniai sklypai, valstybinių parkų ir biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijų funkcinio prioriteto zonos, valstybinių rezervatų, valstybinių draustinių, gamtos paveldo objektų, valstybinių parkų, biosferos rezervatų buferinės apsaugos zonos, taip pat tinklo „Natura 2000“ teritorijos. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastre (duomenų sistemoje) kaupiami ir saugomi, sisteminami, apdorojami, duomenys apie nurodytas teritorijas ir jose saugomas gamtos ir nekilnojamąsias kultūros vertybes.

2. Saugomų teritorijų valstybės kadastro ~~vadovaujančios tvarkymo įstaigos tvarkytojo~~ funkcijas atlieka Vyriausybės įgaliota institucija. Jo duomenų registravimo bei naudojimo tvarką ir apsaugą nustato Vyriausybė.

4 **3.** Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastro (duomenų sistemos) duomenys yra vieši ir teikiami neatlygintinai. Pagal duomenų teikimo sutartis šie duomenys neatlygintinai perduodami susijusiems registrams ir valstybės informacinėms sistemoms. ~~Jų pagrindu Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas atitinkamo nekilnojamojo daikto Nekilnojamojo turto registro įrašė neatlygintinai daro žymas apie šiuos juridinius faktus: žemės sklypo buvimą šio straipsnio 1 dalyje nurodytose saugomose teritorijose (įskaitant tinklo „Natura 2000“ teritorijas), nustatytas saugomos teritorijos specialiąsias žemės naudojimo sąlygas.“~~

13 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 27 straipsnio 5 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) organizuoja saugomų teritorijų planavimo dokumentų, reikalingų gamtiniais rezervatams, gamtiniais ir kompleksiniams draustiniams, valstybiniams parkams (išskyrus istorinius nacionalinius parkus), **pajūrio juostai**, biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijoms, atkuriamiesiems ir genetiniams sklypams steigti ir tvarkyti, buferinės apsaugos zonoms, taip pat tinklo „Natura 2000“ teritorijoms nustatyti, gamtos paveldo objektams skelbti, saugoti ir tvarkyti, rengimą, saugomų teritorijų planavimo dokumentų ir projektų sprendinių įgyvendinimą, dalyvauja nagrinėjant ir derinant atitinkamo lygmens teritorijų planavimo dokumentus;“

2. Pripažinti netekusiu galios 27 straipsnio 5 dalies 7 punktą.

7) ~~teikia Nekilnojamojo turto registro ir Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytojui duomenis žemės sklypo kadastro duomenims pakeisti, įrašant specialiąją žemės ir miško naudojimo sąlygą, atitinkančią teisės aktuose ar teritorijų planavimo dokumentuose nustatytas veiklos apribojimus ar~~

kitus reikalavimus, susijusius su teritorijomis, nurodytomis šios dalies 1 punkte, jeigu specialioji žemės naudojimo sąlyga nebuvo įrašyta atkuriant nuosavybės teises į žemę, suteikiant ją naudoti, perleidžiant nuosavybėn neatlygintinai ar parduodant;

14 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 28 straipsnio 2 dalį 5 punktu:

„5) pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo planas – rengiamas pajūrio juostos žemyninės dalies riboms ir kraštovaizdžio tvarkymo zonoms joje nustatyti ir keisti.“

2. Pakeisti 28 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Rengiant valstybinių rezervatų, biosferos rezervatų ir valstybinių parkų planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planus) ir pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo planą, vadovaujasi Vyriausybės patvirtintais saugomų teritorijų tipiniais tipiniu apsaugos reglamentais reglamentu.“

3. Pakeisti 28 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Rengiant planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planus) naujiems valstybiniams rezervatams, biosferos rezervatams ir valstybiniams parkams, ribų planus valstybiniams ir savivaldybių draustiniais ir biosferos poligonams steigti, atliekamas ekonominis vertinimas, numatomos kompensavimo už reikalingą nutraukti veiklą (jeigu tai būtina), žemės išpirkimo (pirkimo pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme arba Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatyme nustatytą tvarką arba žemės paėmimo visuomenės poreikiams pagal Žemės įstatyme nustatytą procedūrą), pažeistų teritorijų atkūrimo išlaidos ir saugomai teritorijai steigti ir išlaikyti reikalingų lėšų šaltiniai. Kai steigiamos saugomos teritorijos reikiamos apsaugos negalima užtikrinti teisės aktais ar saugomų teritorijų tipiniais tipiniu apsaugos reglamentais reglamentu, steigiamo valstybinio parko ir biosferos rezervato planavimo scheme (ribų ir tvarkymo plane) gali būti nurodyti papildomi reglamentai, nustatantys galimas arba ribojamas (draudžiamas) veiklos rūšis, leidžiamus statyti statinius, jų aukštį ir statybos produktus, teritorijos užstatymo tankį, statybos ribas ar statinių statybos zonas kraštovaizdžio apsaugos, naudojimo ir tvarkymo reikalavimai.“

15 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 11 straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.
2. Šio įstatymo 11 straipsnio 2 dalis įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.
3. Šio įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje išdėstyto Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 7 punktą galioja iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Tėisės ir personalo departamento
direktore
Agnė Jakstienė
2019-03-14

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2019-03-15

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2019-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 53, 247, 256, 305, 385, 589
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 53 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 53 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„53 straipsnis. Reikalavimų dėl sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo apsauginių zonų pažeidimas

1. Ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymas, objektų naudojimas, nenustačius įstatymuose nurodytų sanitarinės apsaugos zonų,

užtraukia baudą asmenims nuo dviejų šimtų penkiasdešimt iki keturių šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo keturių šimtų penkiasdešimt iki aštuonių šimtų penkiasdešimt eurų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo keturių šimtų iki aštuonių šimtų eurų, ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo aštuonių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio penkių šimtų eurų.

3. Pranešimo žymai apie nustatytas sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo apsaugines zonas padaryti ir (ar) prašymo įrašyti šias zonas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą per įstatymuose nustatytą terminą, kai pranešimą ir (ar) prašymą turi pateikti asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šios sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo apsauginės zonos, vykdymu, nepateikimas

užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto penkiasdešimt iki trijų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo trijų šimtų penkiasdešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų.

4. Šio straipsnio 3 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo trijų šimtų dvidešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio eurų.”

2 straipsnis. 247 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 247 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalyje numatyta veika, kai dėl jos nepavojingomis atliekomis buvo užteršta aplinka požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, biosferos poligonuose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose, gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonose, kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonose, rekreacinėse teritorijose, išžvalgytų naudingųjų iškasenų telkiniuose, aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) meteorologinių stebėjimų aikštelių, vandens matavimo stočių apsaugos zonose, Šiaurės Lietuvos karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuose vietose ir pelkėse, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonose,

užtraukia įspėjimą arba baudą nuo šešiasdešimt iki vieno šimto keturiasdešimt eurų.“

2. Pakeisti 247 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Šio straipsnio 3 dalyje numatyta veika, kai dėl jos pavojingomis atliekomis buvo užteršta aplinka požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, biosferos poligonuose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose, gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonos, kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonos, rekreacinėse teritorijose, išžvalgytų naudingųjų iškasenų telkiniuose, aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) meteorologinių stebėjimų aikštelių, vandens matavimo stočių apsaugos zonos, Šiaurės Lietuvos karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuose vietose ir pelkėse, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonos,

užtraukia baudą nuo vieno šimto penkiasdešimt iki trijų šimtų eurų.“

3. Pakeisti 247 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Šio straipsnio 5 dalyje numatyta veika, kai dėl jos nepavojingomis atliekomis buvo užteršta aplinka požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, biosferos poligonuose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose, gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonos, kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonos, rekreacinėse teritorijose, išžvalgytų naudingųjų iškasenų telkiniuose, aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) meteorologinių stebėjimų aikštelių, vandens matavimo stočių apsaugos zonos, Šiaurės Lietuvos karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuose vietose ir pelkėse, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonos,

užtraukia baudą nuo trijų šimtų iki aštuonių šimtų penkiasdešimt eurų.“

4. Pakeisti 247 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Šio straipsnio 7 dalyje numatyta veika, kai dėl jos pavojingomis atliekomis buvo užteršta aplinka požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, biosferos poligonuose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose, gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonos, kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonos, rekreacinėse teritorijose, išžvalgytų naudingųjų iškasenų telkiniuose, aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) meteorologinių stebėjimų aikštelių, vandens matavimo stočių apsaugos zonos, Šiaurės Lietuvos karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuose vietose ir pelkėse, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonos,

užtraukia baudą nuo penkių šimtų penkiasdešimt iki vieno tūkstančio penkių šimtų eurų.“

5. Pakeisti 247 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Šio straipsnio 9 dalyje numatyta veika, kai dėl jos nepavojingomis atliekomis buvo užteršta aplinka požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, biosferos poligonuose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose, gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonos, kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonos, rekreacinėse teritorijose, išžvalgytų naudingųjų iškasenų telkiniuose, aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) meteorologinių stebėjimų aikštelių, vandens matavimo stočių apsaugos zonos, Šiaurės Lietuvos karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuose vietose ir pelkėse, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonos,

užtraukia baudą nuo vieno tūkstančio keturių šimtų iki dviejų tūkstančių keturių šimtų eurų.“

6. Pakeisti 247 straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip:

„12. Šio straipsnio 11 dalyje numatyta veika, kai dėl jos pavojingomis atliekomis buvo užteršta aplinka požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, biosferos poligonuose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose

sklypuose, gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonos, kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonos, rekreacinėse teritorijose, išžvalgytų naudingųjų iškasenų telkiniuose, aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) meteorologinių stebėjimų aikštelių, vandens matavimo stočių apsaugos zonos, Šiaurės Lietuvos karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuose vietose ir pelkėse, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonos,

užtraukia baudą nuo dviejų tūkstančių trijų šimtų iki dviejų tūkstančių devynių šimtų eurų.“

7. Pakeisti 247 straipsnio 14 dalį ir ją išdėstyti taip:

„14. Šio straipsnio 13 dalyje numatyta veika, kai dėl jos nepavojingomis atliekomis buvo užteršta aplinka požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, biosferos poligonuose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose, gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonos, kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonos, rekreacinėse teritorijose, išžvalgytų naudingųjų iškasenų telkiniuose, aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) meteorologinių stebėjimų aikštelių, vandens matavimo stočių apsaugos zonos, Šiaurės Lietuvos karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuose vietose ir pelkėse, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonos,

užtraukia baudą nuo trijų tūkstančių iki keturių tūkstančių trijų šimtų eurų.“

8. Pakeisti 247 straipsnio 16 dalį ir ją išdėstyti taip:

„16. Šio straipsnio 15 dalyje numatyta veika, kai dėl jos pavojingomis atliekomis buvo užteršta aplinka požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, biosferos poligonuose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose, gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonos, kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonos, rekreacinėse teritorijose, išžvalgytų naudingųjų iškasenų telkiniuose, aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) meteorologinių stebėjimų aikštelių, vandens matavimo stočių apsaugos zonos, Šiaurės Lietuvos karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuose vietose ir pelkėse, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonos,

užtraukia baudą nuo keturių tūkstančių dviejų šimtų iki šešių tūkstančių eurų.“

9. Pakeisti 247 straipsnio 18 dalį ir ją išdėstyti taip:

„18. Šio straipsnio 17 dalyje numatyta veika požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonos, kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonos, rekreacinėse teritorijose, išžvalgytų naudingųjų iškasenų telkiniuose, aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių), meteorologinių stebėjimų aikštelių, vandens matavimo stočių apsaugos zonos, Šiaurės Lietuvos karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuose vietose ir pelkėse, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonos,

užtraukia baudą asmenims nuo šešiasdešimt iki vieno šimto dvidešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo vieno šimto dvidešimt iki dviejų šimtų dvidešimt eurų.“

10. Pakeisti 247 straipsnio 20 dalį ir ją išdėstyti taip:

„20. Šio straipsnio 19 dalyje numatyta veika požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonos, kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonos, rekreacinėse teritorijose, išžvalgytų naudingųjų iškasenų telkiniuose, aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių), meteorologinių stebėjimų aikštelių, vandens matavimo stočių apsaugos zonos, Šiaurės Lietuvos

karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuose vietose ir pelkėse, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonose,

užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto dvidešimt iki dviejų šimtų dvidešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo trijų šimtų iki penkių šimtų šešiasdešimt eurų.“

11. Pakeisti 247 straipsnio 22 dalį ir ją išdėstyti taip:

„22. Šio straipsnio 21 dalyje numatyta veika požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonose, kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonose, rekreacinėse teritorijose, išžvalgytų naudingųjų iškasenų telkiniuose, aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių), meteorologinių stebėjimų aikštelių, vandens matavimo stočių apsaugos zonose, Šiaurės Lietuvos karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuose vietose ir pelkėse, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonose,

užtraukia baudą nuo aštuonių šimtų iki vieno tūkstančio aštuonių šimtų eurų.“

12. Pakeisti 247 straipsnio 24 dalį ir ją išdėstyti taip:

„24. Šio straipsnio 23 dalyje numatyta veika požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonose, kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonose, rekreacinėse teritorijose, išžvalgytų naudingųjų iškasenų telkiniuose, aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių), meteorologinių stebėjimų aikštelių, vandens matavimo stočių apsaugos zonose, Šiaurės Lietuvos karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuose vietose ir pelkėse, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonose,

užtraukia baudą nuo vieno tūkstančio dviejų šimtų iki dviejų tūkstančių trijų šimtų eurų.“

13. Pakeisti 247 straipsnio 26 dalį ir ją išdėstyti taip:

„26. Šio straipsnio 25 dalyje numatyta veika požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonose, kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonose, rekreacinėse teritorijose, išžvalgytų naudingųjų iškasenų telkiniuose, aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių), meteorologinių stebėjimų aikštelių, vandens matavimo stočių apsaugos zonose, Šiaurės Lietuvos karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuose vietose ir pelkėse, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonose,

užtraukia baudą nuo dviejų tūkstančių iki keturių tūkstančių keturių šimtų eurų.“

14. Pakeisti 247 straipsnio 28 dalį ir ją išdėstyti taip:

„28. Šio straipsnio 27 dalyje numatyta veika požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonose, kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonose, rekreacinėse teritorijose, išžvalgytų naudingųjų iškasenų telkiniuose, aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių), meteorologinių stebėjimų aikštelių, vandens matavimo stočių apsaugos zonose, Šiaurės Lietuvos karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuose vietose ir pelkėse, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonose,

užtraukia baudą nuo keturių tūkstančių dviejų šimtų iki šešių tūkstančių eurų.“

3 straipsnis. 256 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 256 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„256 straipsnis. Reikalavimų dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytų teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, pažeidimas

1. Pranešimo žymai apie Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytas teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, padaryti ir (ar) prašymo įrašyti šias teritorijas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą per įstatymuose nustatytą terminą, kai pranešimą turi pateikti asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šios Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu, nepateikimas

užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto penkiasdešimt iki trijų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo trijų šimtų penkiasdešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,

užtraukia baudą asmenims nuo trijų šimtų dvidešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio eurų.

3. Ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymas nustatytose Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytose teritorijose, pažeidžiant jose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas,

užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto penkiasdešimt iki keturių šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo dviejų šimtų penkiasdešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų.

4. Šio straipsnio 3 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,

užtraukia baudą asmenims nuo keturių šimtų dvidešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų septyniasdešimt iki vieno tūkstančio eurų.

5. Ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymas paviršiniuose vandens telkiniuose, pažeidžiant juose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas,

užtraukia baudą asmenims nuo trijų šimtų iki penkių šimtų šešiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų iki tūkstančio keturių šimtų penkiasdešimt eurų.

6. Šio straipsnio 5 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,

užtraukia baudą asmenims nuo penkių šimtų penkiasdešimt iki tūkstančio dviejų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo tūkstančio dviejų šimtų iki dviejų tūkstančių trijų šimtų eurų.“

4 straipsnis. 305 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 305 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Valstybinių parkų ar biosferos rezervatų, išskyrus valstybiniuose parkuose ar biosferos rezervatuose esančias gamtos paveldo objektų teritorijas ir valstybinių parkų ar biosferos rezervatų ir jų ribų planuose išskirtus gamtinius rezervatus ir draustinius, apsaugos ir naudojimo režimo pažeidimas

užtraukia įspėjimą arba baudą asmenims nuo trisdešimt iki devyniasdešimt eurų ir baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo šešiasdešimt iki vieno šimto septyniasdešimt eurų.“

2. Pakeisti 305 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Gamtinių rezervatų, draustinių, gamtos paveldo objektų teritorijų arba valstybinių parkų ar biosferos rezervatų ir jų ribų planuose išskirtų gamtinių rezervatų ar draustinių, valstybiniuose parkuose ar biosferos rezervatuose esančių gamtos paveldo objektų teritorijų apsaugos ir naudojimo režimo pažeidimas

užtraukia baudą asmenims nuo trisdešimt iki vieno šimto penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo vieno šimto penkiasdešimt iki dviejų šimtų trisdešimt eurų.“

5 straipsnis. 385 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 385 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Objektų statyba, rekonstravimas ir įrengimas aerodromų apsaugos zonose nesuderinus su Civilinės aviacijos administracija ir su Lietuvos kariuomenės vadu (karinių aerodromų apsaugos zonose), objektų statybos, rekonstravimo ir įrengimo darbai radiolokatorių apsaugos zonoje nesuderinus su Civilinės aviacijos administracija, Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos ir su kariuomenės vadu

užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto keturiasdešimt iki trijų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo trijų šimtų iki keturių šimtų penkiasdešimt eurų.“

6 straipsnis. 589 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 589 straipsnio 23 punktą ir jį išdėstyti taip:

„23) Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos ir jos valdymo sričiai priskirtų įstaigų – dėl šio kodekso 48 straipsnio 1, 2 dalyse, 121, 178, 179, 181, 256, 312, 313, 335, 336, 348, 505, 507 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“.

2. Pakeisti 589 straipsnio 30 punktą ir jį išdėstyti taip:

„30) Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos – dėl šio kodekso 45 straipsnyje, 49 straipsnio 1, 2, 4 dalyse, 51, 69, 70, 78 straipsniuose, 127 straipsnio 1, 2 dalyse, 139 straipsnyje, 144 straipsnio 4, 5 dalyse, 145, 152, 153, 155, 156, 157, 158, 160, 161, 162, 163, 181 straipsniuose, 209 straipsnio 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 dalyse, 224, 256 straipsniuose, 291 straipsnio 5 dalyje, 299 straipsnio 2, 3, 4 dalyse, 304² straipsnio 2 dalyje, 312, 343, 344, 346, 347, 505, 507 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“.

3. Pakeisti 589 straipsnio 35 punktą ir jį išdėstyti taip:

„35) Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos – dėl šio kodekso 92 straipsnio 1 dalyje, 144 straipsnio 1, 4, 5 dalyse, 177, 198, 224, 256, 314, 351, 352, 353, 354, 355, 505, 507 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“.

4. Pakeisti 589 straipsnio 37 punktą ir jį išdėstyti taip:

„37) Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos – dėl šio kodekso 111, 239, 253, 256, 262, 263 straipsniuose, 265 straipsnio 5 dalyje, 311, 505, 507 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“.

5. Pakeisti 589 straipsnio 55 punktą ir jį išdėstyti taip:

„55) Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos – dėl šio kodekso 47 straipsnio 3 dalyje, 65 straipsnio 3 dalyje, 115, 208 straipsniuose, 209 straipsnio 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 dalyse, 214, 224, 256, 266 straipsniuose, 282 straipsnio 1 dalyje, 290 straipsnio 1 dalyje, 373 straipsnio 1 dalyje, 374 straipsnyje, 406 straipsnio 1, 2, 3, 5 dalyse, 408 straipsnyje, 410 straipsnio 1 dalyje, 415 straipsnio 1, 2, 3, 4, 5 dalyse, 416 straipsnio 1, 2, 3, 4, 5, 6 dalyse, 417 straipsnio 1, 2, 3, 4, 6, 8 dalyse, 420 straipsnio 1, 2 dalyse, 421, 422, 424 straipsniuose, 426 straipsnio 4 dalyje, 428 straipsnio 1 dalyje, 431 straipsnio 1, 2 dalyse, 432, 436, 438 straipsniuose, 439 straipsnio 2 dalyje, 450, 481, 484 straipsniuose, 506 straipsnio 4 dalyje, 508, 536, 537, 538, 539, 543 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“.

6. Pakeisti 589 straipsnio 60 punktą ir jį išdėstyti taip:

„60) Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos – dėl šio kodekso 256, 323, 324, 325 straipsniuose, 326 straipsnio 1 dalyje, 327 straipsnyje, 328 straipsnio 2 dalyje, 330, 331, 505, 507 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“.

7. Pakeisti 589 straipsnio 63 punktą ir jį išdėstyti taip:

„63) Lietuvos transporto saugos administracijos – dėl šio kodekso 127 straipsnio 1, 2 dalyse, 150, 256, 306, 307 straipsniuose, 369 straipsnio 5, 6 dalyse, 370, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384 straipsniuose, 401 straipsnio 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26 dalyse, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 409, 410, 411 straipsniuose, 413 straipsnio 1 dalyje, 415 straipsnio 2 dalyje, 425 straipsnyje, 426 straipsnio 4 dalyje, 429 straipsnyje, 431 straipsnio 1, 2 dalyse, 434 straipsnio 1, 2, 3 dalyse, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458

straipsniuose, 459 straipsnio 3, 4, 5, 7, 8 dalyse, 463, 505, 507 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų“.

8. Pakeisti 589 straipsnio 93 punktą ir jį išdėstyti taip:

„93) Civilinės aviacijos administracijos – dėl šio kodekso 256, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398 straipsniuose, 413 straipsnio 2 dalyje, 443, 505, 515 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų“.

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šio įstatymo 2, 4, 5, 6 straipsniai įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

2. Šio įstatymo 1 ir 3 straipsniai įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d. ir galioja iki 2021 m. gruodžio 31 d.

3. Šio įstatymo 53 straipsnio redakcija, galiojanti nuo 2022 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.:

„53 straipsnis. Reikalavimų dėl sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo apsauginių zonų pažeidimas

1. Ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymas, objektų naudojimas, nenustačius įstatymuose nurodytų sanitarinės apsaugos zonų,

užtraukia baudą asmenims nuo dviejų šimtų penkiasdešimt iki keturių šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo keturių šimtų penkiasdešimt iki aštuonių šimtų penkiasdešimt eurų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,

Užtraukia baudą asmenims nuo keturių šimtų iki aštuonių šimtų eurų, ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo aštuonių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio penkių šimtų eurų.

3. Prašymo įregistruoti nustatytas sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo apsauginės zonas Nekilnojamojo turto registre per įstatymuose nustatytą terminą, kai prašymą turi pateikti asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šios sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo apsauginės zonos, vykdymu, nepateikimas

užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto penkiasdešimt iki trijų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo trijų šimtų penkiasdešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų.

4. Šio straipsnio 3 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,

užtraukia baudą asmenims nuo trijų šimtų dvidešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio eurų.”

4. Šio įstatymo 256 straipsnio redakcija, galiojanti nuo 2022 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.:

„256 straipsnis. Reikalavimų dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytų teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, pažeidimas

1. Prašymo įregistruoti nustatytas Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytas teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, Nekilnojamojo turto registre per įstatymuose nustatytą terminą, kai prašymą turi pateikti asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šios Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu, nepateikimas,

užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto penkiasdešimt iki trijų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo trijų šimtų penkiasdešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,

užtraukia baudą asmenims nuo trijų šimtų dvidešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio eurų.

3. Ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymas nustatytoje Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytoje teritorijoje, pažeidžiant jose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas,

užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto penkiasdešimt iki keturių šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo dviejų šimtų penkiasdešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų.

4. Šio straipsnio 3 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo keturių šimtų dvidešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų septyniasdešimt iki vieno tūkstančio eurų.

5. Ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymas paviršiniuose vandens telkiniuose, pažeidžiant juose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas,

užtraukia baudą asmenims nuo trijų šimtų iki penkių šimtų šešiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų iki tūkstančio keturių šimtų penkiasdešimt eurų.

6. Šio straipsnio 5 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo penkių šimtų penkiasdešimt iki tūkstančio dviejų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo tūkstančio dviejų šimtų iki dviejų tūkstančių trijų šimtų eurų.“

5. Šio įstatymo 53 straipsnio redakcija, galiojanti nuo 2024 m. sausio 1 d.:

„53 straipsnis. Reikalavimų dėl sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo apsauginių zonų pažeidimas

1. Ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymas, objektų naudojimas, nenustačius įstatymuose nurodytų sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo apsauginių zonų ir neįregistravus šių zonų Nekilnojamojo turto registre,

užtraukia baudą asmenims nuo dviejų šimtų penkiasdešimt iki keturių šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo keturių šimtų penkiasdešimt iki aštuonių šimtų penkiasdešimt eurų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo keturių šimtų iki aštuonių šimtų eurų, ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo aštuonių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio penkių šimtų eurų.

3. Prašymo įregistruoti nustatytas sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo apsauginės zonas Nekilnojamojo turto registre per įstatymuose nustatytą terminą, kai prašymą turi pateikti asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šios sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo apsauginės zonos, vykdymu, nepateikimas

užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto penkiasdešimt iki keturių šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo dviejų šimtų penkiasdešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų.

4. Šio straipsnio 3 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo trijų šimtų dvidešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio eurų.”

6. Šio įstatymo 256 straipsnio redakcija, galiojanti nuo 2024 m. sausio 1 d.

„256 straipsnis. Reikalavimų dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytų teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, pažeidimas

1. Prašymo įregistruoti nustatytas Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytas teritorijas Nekilnojamojo turto registre per įstatymuose nustatytą terminą, kai prašymą turi pateikti asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šios Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu, nepateikimas

užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto penkiasdešimt iki trijų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo trijų šimtų penkiasdešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų.

2. Šio straipsnio 3 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo trijų šimtų dvidešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio eurų.

3. Ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymas, objektų naudojimas, nenustačius Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytų teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, ir neįregistravus jų Nekilnojamojo turto registre,

užtraukia baudą asmenims nuo dviejų šimtų penkiasdešimt iki keturių šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo keturių šimtų penkiasdešimt iki aštuonių šimtų penkiasdešimt eurų.

4. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo keturių šimtų dvidešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo aštuonių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio eurų.

5. Ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymas nustatytoje Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytose teritorijose, pažeidžiant jose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas,

užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto penkiasdešimt iki keturių šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo dviejų šimtų penkiasdešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų.

6. Šio straipsnio 5 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo keturių šimtų dvidešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų septyniasdešimt iki vieno tūkstančio eurų.

7. Ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymas paviršiniuose vandens telkiniuose, pažeidžiant juose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas,

užtraukia baudą asmenims nuo trijų šimtų iki penkių šimtų šešiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų iki tūkstančio keturių šimtų penkiasdešimt eurų.

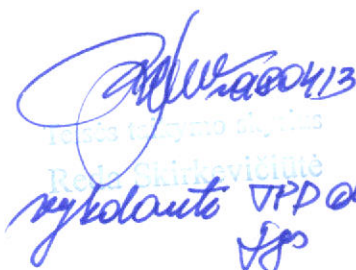
8. Šio straipsnio 7 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo penkių šimtų penkiasdešimt iki tūkstančio dviejų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo tūkstančio dviejų šimtų iki dviejų tūkstančių trijų šimtų eurų.“

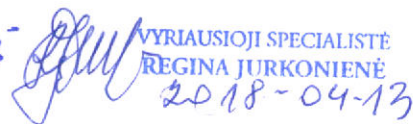
Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas

2018-04-16

Rėda Skirkevičiūtė
Viduriniojo mokyklų direktorė

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-04-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 53, 247, 256, 305, 385, 589
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 53 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 53 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

~~„53 straipsnis. Ūkinės ar kitokios veiklos vykdymas, objektų naudojimas nenustačius sanitarinės apsaugos zonos ribų, kai tai numatyta įstatymuose ar kituose teisės aktuose Reikalavimų dėl sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo apsauginių zonų pažeidimas~~

1. Ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymas, objektų naudojimas, nenustačius įstatymuose nurodytų sanitarinės apsaugos zonų ribų kai tai numatyta įstatymuose ar kituose teisės aktuose,

užtraukia baudą asmenims nuo dviejų šimtų penkiasdešimt iki keturių šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo keturių šimtų penkiasdešimt iki aštuonių šimtų penkiasdešimt eurų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo keturių šimtų iki aštuonių šimtų dvidešimt eurų, ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo aštuonių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio penkių šimtų eurų.

3. Pranešimo žymai apie nustatytas sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo apsaugines zonas padaryti ir (ar) prašymo įrašyti šias zonas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą per įstatymuose nustatytą terminą, kai pranešimą ir (ar) prašymą turi pateikti asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šios sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo apsauginės zonos, vykdymu, nepateikimas

užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto penkiasdešimt iki trijų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo trijų šimtų penkiasdešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų.

4. Šio straipsnio 3 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,

užtraukia baudą asmenims nuo trijų šimtų dvidešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio eurų.”

2 straipsnis. 247 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 247 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalyje numatyta veika, kai dėl jos nepavojingomis atliekomis buvo užteršta aplinka požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, biosferos poligonuose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose, saugomų gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonose, ir kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonose, rekreacinėse teritorijose, kurortų apsaugos zonose, išžvalgytų naudingųjų iškasenų, ir požeminių vandens telkiniųuose plotuose, oro uostų aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) vamzdynų bei jų įrenginių, hidrometeorologijos meteorologinių stebėjimų

aikštelių, vandens matavimo stočių apsaugos zonose, Šiaurės Lietuvos intensyvaus karsto zonoje karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuose vietose ir pelkėse, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės automobilių kelių pakelių juostose ir apsaugos zonose,

užtraukia įspėjimą arba baudą nuo šešiasdešimt iki vieno šimto keturiasdešimt eurų.“

2. Pakeisti 247 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Šio straipsnio 3 dalyje numatyta veika, kai dėl jos pavojingomis atliekomis buvo užteršta aplinka požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, biosferos poligonuose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose, **saugomų gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonose, ir kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonose, rekreacinėse teritorijose, kurortų apsaugos zonose, išžvalgytų naudingųjų iškasenų, ir požeminių vandens telkiniųuose plotuose, oro uostų aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) vamzdinių bei jų įrenginių, hidrometeorologijos meteorologinių stebėjimų aikštelių, vandens matavimo stočių apsaugos zonose, Šiaurės Lietuvos intensyvaus karsto zonoje karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuose vietose ir pelkėse, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės automobilių kelių pakelių juostose ir apsaugos zonose,**

užtraukia baudą nuo vieno šimto penkiasdešimt iki trijų šimtų eurų.“

3. Pakeisti 247 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Šio straipsnio 5 dalyje numatyta veika, kai dėl jos nepavojingomis atliekomis buvo užteršta aplinka požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, biosferos poligonuose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose, **saugomų gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonose, ir kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonose, rekreacinėse teritorijose, kurortų apsaugos zonose, išžvalgytų naudingųjų iškasenų, ir požeminių vandens telkiniųuose plotuose, oro uostų aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) vamzdinių bei jų įrenginių, hidrometeorologijos meteorologinių stebėjimų aikštelių, vandens matavimo stočių apsaugos zonose, Šiaurės Lietuvos intensyvaus karsto zonoje karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuose vietose ir pelkėse, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės automobilių kelių pakelių juostose ir apsaugos zonose,**

užtraukia baudą nuo trijų šimtų iki aštuonių šimtų penkiasdešimt eurų.“

4. Pakeisti 247 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Šio straipsnio 7 dalyje numatyta veika, kai dėl jos pavojingomis atliekomis buvo užteršta aplinka požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, biosferos poligonuose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose, **saugomų gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonose, ir kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonose, rekreacinėse teritorijose, kurortų apsaugos zonose, išžvalgytų naudingųjų iškasenų, ir požeminių vandens telkiniųuose plotuose, aerodromų aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) vamzdinių bei jų įrenginių, hidrometeorologijos meteorologinių stebėjimų aikštelių, vandens matavimo stočių apsaugos zonose, Šiaurės Lietuvos intensyvaus karsto zonoje karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuose vietose ir pelkėse, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės automobilių kelių pakelių juostose ir apsaugos zonose,**

užtraukia baudą nuo penkių šimtų penkiasdešimt iki vieno tūkstančio penkių šimtų eurų.“

5. Pakeisti 247 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Šio straipsnio 9 dalyje numatyta veika, kai dėl jos nepavojingomis atliekomis buvo užteršta aplinka požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, biosferos poligonuose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose, **saugomų gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonose, ir kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonose,**

rekreacinėse teritorijose, ~~kurortų apsaugos zonos~~se, išžvalgytų naudingųjų iškasenų, ~~ir požeminių vandens telkiniųuose plotuose, oro uostų aerodromų~~, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) vamzdynų bei jų įrenginių, hidrometeorologijos **meteorologinių stebėjimų aikštelių**, vandens matavimo stočių apsaugos zonos, Šiaurės Lietuvos intensyvaus karsto zonoje karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuose vietose ir pelkėse, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės automobilių kelių pakelių juostose ir apsaugos zonos,

užtraukia baudą nuo vieno tūkstančio keturių šimtų iki dviejų tūkstančių keturių šimtų eurų.“

6. Pakeisti 247 straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip:

„12. Šio straipsnio 11 dalyje numatyta veika, kai dėl jos pavojingomis atliekomis buvo užteršta aplinka požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, biosferos poligonuose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose, ~~saugomų gamtos paveldo objektų teritorijose~~, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonos, ir kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonos, rekreacinėse teritorijose, ~~kurortų apsaugos zonos~~se, išžvalgytų naudingųjų iškasenų, ~~ir požeminių vandens telkiniųuose plotuose, oro uostų aerodromų~~, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) vamzdynų bei jų įrenginių, hidrometeorologijos **meteorologinių stebėjimų aikštelių**, vandens matavimo stočių apsaugos zonos, Šiaurės Lietuvos intensyvaus karsto zonoje karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuose vietose ir pelkėse, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės automobilių kelių pakelių juostose ir apsaugos zonos,

užtraukia baudą nuo dviejų tūkstančių trijų šimtų iki dviejų tūkstančių devynių šimtų eurų.“

7. Pakeisti 247 straipsnio 14 dalį ir ją išdėstyti taip:

„14. Šio straipsnio 13 dalyje numatyta veika, kai dėl jos nepavojingomis atliekomis buvo užteršta aplinka požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, biosferos poligonuose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose, ~~saugomų gamtos paveldo objektų teritorijose~~, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonos, ir kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonos, rekreacinėse teritorijose, ~~kurortų apsaugos zonos~~se, išžvalgytų naudingųjų iškasenų, ~~ir požeminių vandens telkiniųuose plotuose, oro uostų aerodromų~~, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) vamzdynų bei jų įrenginių, hidrometeorologijos **meteorologinių stebėjimų aikštelių**, vandens matavimo stočių apsaugos zonos, Šiaurės Lietuvos intensyvaus karsto zonoje karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuose vietose ir pelkėse, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės automobilių kelių pakelių juostose ir apsaugos zonos,

užtraukia baudą nuo trijų tūkstančių iki keturių tūkstančių trijų šimtų eurų.“

8. Pakeisti 247 straipsnio 16 dalį ir ją išdėstyti taip:

„16. Šio straipsnio 15 dalyje numatyta veika, kai dėl jos pavojingomis atliekomis buvo užteršta aplinka požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, biosferos poligonuose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose, ~~saugomų gamtos paveldo objektų teritorijose~~, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonos, ir kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonos, rekreacinėse teritorijose, ~~kurortų apsaugos zonos~~se, išžvalgytų naudingųjų iškasenų, ~~ir požeminių vandens telkiniųuose plotuose, oro uostų aerodromų~~, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) vamzdynų bei jų įrenginių, hidrometeorologijos **meteorologinių stebėjimų aikštelių**, vandens matavimo stočių apsaugos zonos, Šiaurės Lietuvos intensyvaus karsto zonoje karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuose vietose ir pelkėse, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės automobilių kelių pakelių juostose ir apsaugos zonos,

užtraukia baudą nuo keturių tūkstančių dviejų šimtų iki šešių tūkstančių eurų.“

9. Pakeisti 247 straipsnio 18 dalį ir ją išdėstyti taip:

„18. Šio straipsnio 17 dalyje numatyta veika požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, ~~saugomų gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonos, ir kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonos, rekreacinėse teritorijose, kurortų apsaugos zonos, išžvalgytų naudingųjų iškasenų, ir požeminių vandens telkiniųuose plotuose, ore uostų aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) vamzdynų bei jų įrenginių, hidrometeorologijos meteorologinių stebėjimų aikštelių, vandens matavimo stočių~~ apsaugos zonos, Šiaurės Lietuvos intensyvaus karsto zonoje karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuotose vietose ir pelkėse, ~~geležinkelių geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės automobilių kelių pakelių juostose ir~~ apsaugos zonos,

užtraukia baudą asmenims nuo šešiasdešimt iki vieno šimto dvidešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo vieno šimto dvidešimt iki dviejų šimtų dvidešimt eurų.“

10. Pakeisti 247 straipsnio 20 dalį ir ją išdėstyti taip:

„20. Šio straipsnio 19 dalyje numatyta veika požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, ~~saugomų gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonos, ir kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonos, rekreacinėse teritorijose, kurortų apsaugos zonos, išžvalgytų naudingųjų iškasenų, ir požeminių vandens telkiniųuose plotuose, ore uostų aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) vamzdynų bei jų įrenginių, hidrometeorologijos meteorologinių stebėjimų aikštelių, vandens matavimo stočių~~ apsaugos zonos, Šiaurės Lietuvos intensyvaus karsto zonoje karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuotose vietose ir pelkėse, ~~geležinkelių geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės automobilių kelių pakelių juostose ir~~ apsaugos zonos,

užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto dvidešimt iki dviejų šimtų dvidešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo trijų šimtų iki penkių šimtų šešiasdešimt eurų.“

11. Pakeisti 247 straipsnio 22 dalį ir ją išdėstyti taip:

„22. Šio straipsnio 21 dalyje numatyta veika požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, ~~saugomų gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonos, ir kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonos, rekreacinėse teritorijose, kurortų apsaugos zonos, išžvalgytų naudingųjų iškasenų, ir požeminių vandens telkiniųuose plotuose, ore uostų aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) vamzdynų bei jų įrenginių, hidrometeorologijos meteorologinių stebėjimų aikštelių, vandens matavimo stočių~~ apsaugos zonos, Šiaurės Lietuvos intensyvaus karsto zonoje karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuotose vietose ir pelkėse, ~~geležinkelių geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės automobilių kelių pakelių juostose ir~~ apsaugos zonos,

užtraukia baudą nuo aštuonių šimtų iki vieno tūkstančio aštuonių šimtų eurų.“

12. Pakeisti 247 straipsnio 24 dalį ir ją išdėstyti taip:

„24. Šio straipsnio 23 dalyje numatyta veika požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, ~~saugomų gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonos, ir kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonos, rekreacinėse teritorijose, kurortų apsaugos zonos, išžvalgytų naudingųjų iškasenų, ir požeminių vandens telkiniųuose plotuose, ore uostų aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) vamzdynų bei jų įrenginių, hidrometeorologijos meteorologinių stebėjimų aikštelių, vandens matavimo stočių~~ apsaugos zonos, Šiaurės Lietuvos intensyvaus karsto zonoje karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse, šaltiniuotose vietose ir pelkėse, ~~geležinkelių geležinkelio kelių ir jų įrenginių,~~

~~geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės automobilių kelių pakelių juostose ir apsaugos zonoje,~~

~~užtraukia baudą nuo vieno tūkstančio dviejų šimtų iki dviejų tūkstančių trijų šimtų eurų.“~~

13. Pakeisti 247 straipsnio 26 dalį ir ją išdėstyti taip:

„26. Šio straipsnio 25 dalyje numatyta veika požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonoje, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, ~~saugomų gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonoje, ir kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonoje, rekreacinėse teritorijose, kurortų apsaugos zonoje, išžvalgytų naudingųjų iškasenų, ir požeminių vandens telkiniųuose plotuose, ore uostų aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) vamzdynų bei jų įrenginių, hidrometeorologijos meteorologinių stebėjimų aikštelių, vandens matavimo stočių~~ apsaugos zonoje, Šiaurės Lietuvos intensyvaus karsto zonoje **karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse**, šaltiniuose vietose ir pelkėse, ~~geležinkelio geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės automobilių kelių pakelių juostose ir apsaugos zonoje,~~

~~užtraukia baudą nuo dviejų tūkstančių iki keturių tūkstančių keturių šimtų eurų.“~~

14. Pakeisti 247 straipsnio 28 dalį ir ją išdėstyti taip:

„28. Šio straipsnio 27 dalyje numatyta veika požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonoje, rezervatuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose, ~~saugomų gamtos paveldo objektų teritorijose, gamtos paveldo objektų buferinėse apsaugos zonoje, ir kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos zonoje, rekreacinėse teritorijose, kurortų apsaugos zonoje, išžvalgytų naudingųjų iškasenų, ir požeminių vandens telkiniųuose plotuose, ore uostų aerodromų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) vamzdynų bei jų įrenginių, hidrometeorologijos meteorologinių stebėjimų aikštelių, vandens matavimo stočių~~ apsaugos zonoje, Šiaurės Lietuvos intensyvaus karsto zonoje **karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse**, šaltiniuose vietose ir pelkėse, ~~geležinkelio geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių ir valstybinės reikšmės automobilių kelių pakelių juostose ir apsaugos zonoje,~~

~~užtraukia baudą nuo keturių tūkstančių dviejų šimtų iki šešių tūkstančių eurų.“~~

3 straipsnis. 256 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 256 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

~~„256 straipsnis. Specialiųjų žemės, miško, vandens telkinių naudojimo sąlygų pažeidimas arba šių sąlygų neįrašymas ar neteisingas įrašymas į žemės, miško, vandens telkinio nuosavybę patvirtinančius dokumentus~~

1. Specialiųjų žemės, miško naudojimo sąlygų pažeidimas ar nevykdymas

~~užtraukia baudą nuo vieno šimto penkiasdešimt iki trijų šimtų eurų.~~

2. Specialiųjų žemės, miško, vandens telkinių naudojimo sąlygų neįrašymas arba neteisingas įrašymas į žemės, miško, vandens telkinio nuosavybės dokumentus

~~užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo trijų šimtų iki aštuonių šimtų penkiasdešimt eurų.~~

3. Specialiųjų vandens telkinių naudojimo sąlygų pažeidimas arba nevykdymas

~~užtraukia baudą asmenims nuo trijų šimtų iki penkių šimtų šešiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo šešių šimtų iki vieno tūkstančio keturių šimtų penkiasdešimt eurų.~~

4. Šio straipsnio 3 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,

~~užtraukia baudą asmenims nuo penkių šimtų penkiasdešimt iki vieno tūkstančio dviejų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno tūkstančio dviejų šimtų iki dviejų tūkstančių trijų šimtų eurų.~~

„256 straipsnis. Reikalavimų dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytų teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, pažeidimas

1. Pranešimo žymai apie nustatytas Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytas teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, padaryti ir (ar) prašymo įrašyti šias teritorijas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą per įstatymuose nustatytą terminą, kai pranešimą turi pateikti asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šios Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu, nepateikimas

užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto penkiasdešimt iki trijų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo trijų šimtų penkiasdešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,

užtraukia baudą asmenims nuo trijų šimtų dvidešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio eurų.

3. Ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymas nustatytoje Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytoje teritorijoje, pažeidžiant jose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas,

užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto penkiasdešimt iki keturių šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo dviejų šimtų penkiasdešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų.

4. Šio straipsnio 3 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,

užtraukia baudą asmenims nuo keturių šimtų dvidešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų septyniasdešimt iki vieno tūkstančio eurų.

5. Ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymas paviršiniuose vandens telkiniuose, pažeidžiant juose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas,

užtraukia baudą asmenims nuo trijų šimtų iki penkių šimtų šešiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų iki tūkstančio keturių šimtų penkiasdešimt eurų.

6. Šio straipsnio 5 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,

užtraukia baudą asmenims nuo penkių šimtų penkiasdešimt iki tūkstančio dviejų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo tūkstančio dviejų šimtų iki dviejų tūkstančių trijų šimtų eurų.“

4 straipsnis. 305 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 305 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Valstybinių parkų ar biosferos rezervatų, išskyrus valstybiniuose parkuose ar biosferos rezervatuose esančias gamtos paveldo objektus **teritorijas** ir valstybinių parkų ar biosferos rezervatų ir jų ribų planuose išskirtus gamtinius rezervatus ir draustinius, apsaugos ir naudojimo režimo pažeidimas

užtraukia įspėjimą arba baudą asmenims nuo trisdešimt iki devyniasdešimt eurų ir baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo šešiasdešimt iki vieno šimto septyniasdešimt eurų.“

2. Pakeisti 305 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Gamtinių rezervatų, draustinių, gamtos paveldo objektų **teritorijų** arba valstybinių parkų ar biosferos rezervatų ir jų ribų planuose išskirtų gamtinių rezervatų ar draustinių, valstybiniuose parkuose ar biosferos rezervatuose esančių gamtos paveldo objektų **teritorijų** apsaugos ir naudojimo režimo pažeidimas

užtraukia baudą asmenims nuo trisdešimt iki vieno šimto penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo vieno šimto penkiasdešimt iki dviejų šimtų trisdešimt eurų.“

5 straipsnis. 385 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 385 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Objektų statyba, rekonstravimas ir įrengimas aerodromų apsaugos zonos nesuderinus su Civilinės aviacijos administracija ir su Lietuvos kariuomenės vadu (karinių aerodromų apsaugos zonos), objektų statybos, rekonstravimo ir įrengimo darbai ~~radiolokacinių stočių radiolokatorių~~ apsaugos zonoje nesuderinus su Civilinės aviacijos administracija, **Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos** ir su kariuomenės vadu

užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto keturiasdešimt iki trijų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo trijų šimtų iki keturių šimtų penkiasdešimt eurų.“

6 straipsnis. 589 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 589 straipsnio 23 punktą ir jį išdėstyti taip:

„23) Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos ir jos valdymo sričiai priskirtų įstaigų – dėl šio kodekso 48 straipsnio 1, 2 dalyse, 121, 178, 179, 181, **256**, 312, 313, 335, 336, 348, 505, 507 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“.

2. Pakeisti 589 straipsnio 30 punktą ir jį išdėstyti taip:

„30) Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos – dėl šio kodekso 45 straipsnyje, 49 straipsnio 1, 2, 4 dalyse, 51, 69, 70, 78 straipsniuose, 127 straipsnio 1, 2 dalyse, 139 straipsnyje, 144 straipsnio 4, 5 dalyse, 145, 152, 153, 155, 156, 157, 158, 160, 161, 162, 163, 181 straipsniuose, 209 straipsnio 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 dalyse, 224 ~~straipsnyje~~, **256 straipsniuose**, 291 straipsnio 5 dalyje, 299 straipsnio 2, 3, 4 dalyse, 304² straipsnio 2 dalyje, 312, 343, 344, 346, 347, 505, 507 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“.

3. Pakeisti 589 straipsnio 35 punktą ir jį išdėstyti taip:

„35) Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos – dėl šio kodekso 92 straipsnio 1 dalyje, 144 straipsnio 1, 4, 5 dalyse, 177, 198, 224, **256**, 314, 351, 352, 353, 354, 355, 505, 507 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“.

4. Pakeisti 589 straipsnio 37 punktą ir jį išdėstyti taip:

„37) Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos – dėl šio kodekso 111, 239, 253, **256**, 262, 263 straipsniuose, 265 straipsnio 5 dalyje, 311, 505, 507 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“.

5. Pakeisti 589 straipsnio 55 punktą ir jį išdėstyti taip:

„55) Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos – dėl šio kodekso 47 straipsnio 3 dalyje, 65 straipsnio 3 dalyje, 115, 208 straipsniuose, 209 straipsnio 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 dalyse, 214, 224, **256**, 266 straipsniuose, 282 straipsnio 1 dalyje, 290 straipsnio 1 dalyje, 373 straipsnio 1 dalyje, 374 straipsnyje, 406 straipsnio 1, 2, 3, 5 dalyse, 408 straipsnyje, 410 straipsnio 1 dalyje, 415 straipsnio 1, 2, 3, 4, 5 dalyse, 416 straipsnio 1, 2, 3, 4, 5, 6 dalyse, 417 straipsnio 1, 2, 3, 4, 6, 8 dalyse, 420 straipsnio 1, 2 dalyse, 421, 422, 424 straipsniuose, 426 straipsnio 4 dalyje, 428 straipsnio 1 dalyje, 431 straipsnio 1, 2 dalyse, 432, 436, 438 straipsniuose, 439 straipsnio 2 dalyje, 450, 481, 484 straipsniuose, 506 straipsnio 4 dalyje, 508, 536, 537, 538, 539, 543 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“.

6. Pakeisti 589 straipsnio 60 punktą ir jį išdėstyti taip:

„60) Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos – dėl šio kodekso **256**, 323, 324, 325 straipsniuose, 326 straipsnio 1 dalyje, 327 straipsnyje, 328 straipsnio 2 dalyje, 330, 331, 505, 507 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“.

7. Pakeisti 589 straipsnio 63 punktą ir jį išdėstyti taip:

„63) Lietuvos transporto saugos administracijos – dėl šio kodekso 127 straipsnio 1, 2 dalyse, 150, **256**, 306, 307 straipsniuose, 369 straipsnio 5, 6 dalyse, 370, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384 straipsniuose, 401 straipsnio 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14,

15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26 dalyse, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 409, 410, 411 straipsniuose, 413 straipsnio 1 dalyje, 415 straipsnio 2 dalyje, 425 straipsnyje, 426 straipsnio 4 dalyje, 429 straipsnyje, 431 straipsnio 1, 2 dalyse, 434 straipsnio 1, 2, 3 dalyse, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458 straipsniuose, 459 straipsnio 3, 4, 5, 7, 8 dalyse, 463, 505, 507 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“.

8. Pakeisti 589 straipsnio 93 punktą ir jį išdėstyti taip:

„93) Civilinės aviacijos administracijos – dėl šio kodekso 256, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398 straipsniuose, 413 straipsnio 2 dalyje, 443, 505, 515 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“.

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šio įstatymo 2, 4, 5, 6 straipsniai įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

2. Šio įstatymo 1 ir 3 straipsniai įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d. ir galioja iki 2021 m. gruodžio 31 d.

3. Šio įstatymo 53 straipsnio redakcija, galiojanti nuo 2022 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.:

„53 straipsnis. Reikalavimų dėl sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo apsauginių zonų pažeidimas

1. Ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymas, objektų naudojimas, nenustačius įstatymuose nurodytų sanitarinės apsaugos zonų,

užtraukia baudą asmenims nuo dviejų šimtų penkiasdešimt iki keturių šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo keturių šimtų penkiasdešimt iki aštuonių šimtų penkiasdešimt eurų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo keturių šimtų iki aštuonių šimtų eurų, ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo aštuonių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio penkių šimtų eurų.

3. ~~Pranešimo žymai apie Prašymo įregistruoti~~ nustatytas sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo apsauginės zonas ~~padaryti ir (ar) prašymo įrašyti šias zonas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą~~ **Nekilnojamojo turto registre** per įstatymuose nustatytą terminą, kai pranešimą turi pateikti asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šios sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo apsauginės zonos, vykdymu, nepateikimas

užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto penkiasdešimt iki trijų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo trijų šimtų penkiasdešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų.

4. Šio straipsnio 3 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo trijų šimtų dvidešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio eurų.”

4. Šio įstatymo 256 straipsnio redakcija, galiojanti nuo 2022 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.:

„256 straipsnis. Reikalavimų dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytų teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, pažeidimas

1. ~~Pranešimo žymai apie Prašymo įregistruoti~~ nustatytas Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytas teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, ~~padaryti ir (ar) prašymo įrašyti šias teritorijas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą~~ **Nekilnojamojo turto registre** per įstatymuose nustatytą terminą, kai prašymą turi pateikti asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu, nepateikimas,

užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto penkiasdešimt iki trijų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo trijų šimtų penkiasdešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo trijų šimtų dvidešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio eurų.

3. Ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymas nustatytoje Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytose teritorijose, pažeidžiant jose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas,

užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto penkiasdešimt iki keturių šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo dviejų šimtų penkiasdešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų.

4. Šio straipsnio 3 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo keturių šimtų dvidešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų septyniasdešimt iki vieno tūkstančio eurų.

5. Ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymas paviršiniuose vandens telkiniuose, pažeidžiant juose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas,

užtraukia baudą asmenims nuo trijų šimtų iki penkių šimtų šešiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų iki tūkstančio keturių šimtų penkiasdešimt eurų.

6. Šio straipsnio 5 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo penkių šimtų penkiasdešimt iki tūkstančio dviejų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo tūkstančio dviejų šimtų iki dviejų tūkstančių trijų šimtų eurų.“

5. Šio įstatymo 53 straipsnio redakcija, galiojanti nuo 2024 m. sausio 1 d.:

„53 straipsnis. Reikalavimų dėl sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo apsauginių zonų pažeidimas

1. Ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymas, objektų naudojimas, nenustačius įstatymuose nurodytų sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo apsauginių zonų **ir neįregistravus šių zonų Nekilnojamojo turto registre,**

užtraukia baudą asmenims nuo dviejų šimtų penkiasdešimt iki keturių šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo keturių šimtų penkiasdešimt iki aštuonių šimtų penkiasdešimt eurų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo keturių šimtų iki aštuonių šimtų eurų, ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo aštuonių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio penkių šimtų eurų.

3. Prašymo įregistruoti nustatytas sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo apsauginės zonas Nekilnojamojo turto registre per įstatymuose nustatytą terminą, kai prašymą turi pateikti asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šios sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo apsauginės zonos, vykdymu, nepateikimas

užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto penkiasdešimt iki keturių šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo dviejų šimtų penkiasdešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų.

4. Šio straipsnio 3 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo trijų šimtų dvidešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio eurų.”

6. Šio įstatymo 256 straipsnio redakcija, galiojanti nuo 2024 m. sausio 1 d.

„256 straipsnis. Reikalavimų dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytų teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, pažeidimas

1. Prašymo įregistruoti nustatytas Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytas teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, Nekilnojamojo turto registre per įstatymuose nustatytą terminą, kai prašymą turi pateikti asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šios Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytos teritorijos, vykdymu, nepateikimas

užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto penkiasdešimt iki trijų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo trijų šimtų penkiasdešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų.

2. Šio straipsnio 3 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo trijų šimtų dvidešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio eurų.

3. Ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymas, objektų naudojimas, nenustačius Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytų teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, ir neįregistravus jų Nekilnojamojo turto registre,

užtraukia baudą asmenims nuo dviejų šimtų penkiasdešimt iki keturių šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo keturių šimtų penkiasdešimt iki aštuonių šimtų penkiasdešimt eurų.

4. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,

užtraukia baudą asmenims nuo keturių šimtų dvidešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo aštuonių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio eurų.

35. Ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymas nustatytose Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytose teritorijose, pažeidžiant jose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas,

užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto penkiasdešimt iki keturių šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo dviejų šimtų penkiasdešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų.

46. Šio straipsnio 35 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo keturių šimtų dvidešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų septyniasdešimt iki vieno tūkstančio eurų.

57. Ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymas paviršiniuose vandens telkiniuose, pažeidžiant juose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas,

užtraukia baudą asmenims nuo trijų šimtų iki penkių šimtų šešiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešių šimtų iki tūkstančio keturių šimtų penkiasdešimt eurų.

68. Šio straipsnio 57 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo penkių šimtų penkiasdešimt iki tūkstančio dviejų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo tūkstančio dviejų šimtų iki dviejų tūkstančių trijų šimtų eurų.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas

2018-04-06

Respublikos Prezidentas

[Signature]
Respublikos Prezidentas
Dalia Grybauskaitė

[Signature]
YRAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-04-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS
ĮSTATYMO NR. XI-1375 49 IR 51 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 49 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 49 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Vėjo elektrinių statybos vietos teritorijose, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo klausimus, taikomos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, iš anksto, teritorijų planavimo metu, derinamos su Lietuvos kariuomene ir kitomis institucijomis įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Vėjo elektrinių statybos vietoms nepritariama, jeigu planuojamų statyti vėjo elektrinių keliamų trukdžių negalima išvengti panaudojant papildomas priemones. Jeigu nustatoma, kad planuojamų statyti vėjo elektrinių keliamų trukdžių galima išvengti panaudojant papildomas priemones, vėjo elektrinių statybos vietos derinamos su sąlyga, kad statyti ar įrengti elektrinę planuojantis asmuo ne vėliau kaip iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo derinimo išvadoje nurodytai institucijai pateiks patvirtintą statybos projektą ir su šia institucija pasirašys sutartį dėl kompensacijos, skirtos daliai investicijų ir kitoms išlaidoms, kurios reikalingos nacionalinio saugumo funkcijų vykdymui užtikrinti, atlyginti, sumokėjimo, ir pateiks šios prievolės įvykdymo užtikrinimą. Kompensacijos dydis apskaičiuojamas dauginant leidime plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus iš atsinaujinančių energijos išteklių numatomų įrengti elektrinės pajėgumų dydį (kW) iš 18 eurų už 1 kW. Kompensacijų mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė. Kompensacijos naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka kaip kitos biudžetinių įstaigų lėšos, kurios nėra gautos kaip valstybės biudžeto asignavimai.“

2 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 51 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Lietuvos kariuomenė Vyriausybės nustatyta tvarka teikia informaciją apie teritorijas, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas

2018-04-16

Teisės akto projektas
Vėjo elektrinių
vykdomo TD direktoriaus

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
RĖGINA JURKONIENĖ
2018-04-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS
ĮSTATYMO NR. XI-1375 49 IR 51 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 49 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 49 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Vėjo elektrinių statybos vietos teritorijose, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo klausimus, ~~taikomi apribojimai~~, **taikomos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**, iš anksto, teritorijų planavimo metu, derinamos su Lietuvos kariuomene ir kitomis institucijomis įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Vėjo elektrinių statybos vietoms nepritariama, jeigu planuojamų statyti vėjo elektrinių kelių trukdžių negalima išvengti panaudojant papildomas priemones. Jeigu nustatoma, kad planuojamų statyti vėjo elektrinių kelių trukdžių galima išvengti panaudojant papildomas priemones, vėjo elektrinių statybos vietos derinamos su sąlyga, kad statyti ar įrengti elektrinę planuojantis asmuo ne vėliau kaip iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo derinimo išvadoje nurodytai institucijai pateiks patvirtintą statybos projektą ir su šia institucija pasirašys sutartį dėl kompensacijos, skirtos daliai investicijų ir kitoms išlaidoms, kurios reikalingos nacionalinio saugumo funkcijų vykdymui užtikrinti, atlyginti, sumokėjimo, ir pateiks šios prievolės įvykdymo užtikrinimą. Kompensacijos dydis apskaičiuojamas dauginant leidime plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus iš atsinaujinančių energijos išteklių numatomų įrengti elektrinės pajėgumų dydį (kW) iš 18 eurų už 1 kW. Kompensacijų mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė. Kompensacijos naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka kaip kitos biudžetinių įstaigų lėšos, kurios nėra gautos kaip valstybės biudžeto asignavimai.“

2 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 51 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

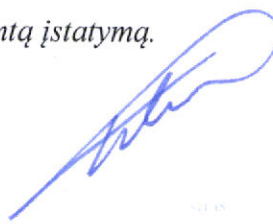
„5. Lietuvos kariuomenė Vyriausybės nustatyta tvarka teikia informaciją apie teritorijas, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, ~~taikomi apribojimai~~ vėjo elektrinėms projektuoti ir statyti **taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ignas Štikonas
2018-04-16

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
RĖGINA JURKONIENĖ
2018-04-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GEODEZIJOS IR KARTOGRAFIJOS ĮSTATYMO NR. IX-415 17 STRAIPSNIO
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 17 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Gruntinio geodezinio ženklo apsaugos zonos dydis ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos šioje zonoje nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.“

2. Pakeisti 17 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Įrengus gruntinį geodezinį ženklą, žemės savininko ar kito naudotojo prašymu nuostoliai dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nustatymo atlyginami Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nustatyta tvarka.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

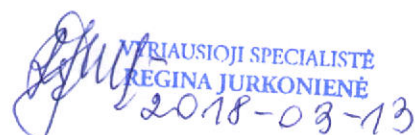
Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-16

Teisės ir personalo departamento
direktoriė
Agnė Jakstienė
2018-03-14

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GEODEZIJOS IR KARTOGRAFIJOS ĮSTATYMO NR. IX-415 17 STRAIPSNIO
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 17 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. **Gruntinio geodezinio ženklo apsaugos zonos dydis ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos šioje zonoje nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme** ~~Apie gruntinius geodezinius ženklus nuo išorinės jų ribos teisės aktų nustatyta tvarka nustatoma apsaugos zona, kurioje draudžiama bet kokia ūkinė veikla.~~“

2. Pakeisti 17 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Įrengus **gruntinį** geodezinį ženklą, žemės savininko ar kito naudotojo prašymu nuostoliai dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nustatymo atlyginami Lietuvos Respublikos žemės **Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų** įstatymo nustatyta tvarka.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

Teisės ir personalo departamento
direktorė
Agnė Jakstienė
2018-03-14

VIRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
RĖGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 PAPILDYMO 2¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Papildymas 2¹ straipsniu

Papildyti įstatymą 2¹ straipsniu:

„2¹ straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos miško žemėje

Specialiosios žemės naudojimo sąlygos miško žemėje nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navakas

2018-03-15

Teisės ir personalo departamento
direktore

Agnė Jakstienė

2018-03-14

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ

2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 PAPILDYMO 2¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Papildymas 2¹ straipsniu

Papildyti įstatymą 2¹ straipsniu:

„2¹ straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos miško žemėje

Specialiosios žemės naudojimo sąlygos miško žemėje nustatytos Lietuvos Respublikos specialiąjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

Teisės ir personalo departamento
direktore
Agnė Jakstienė
2018-03-14

VYBAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
STATYBOS ĮSTATYMO NR. XII-2573 24 IR 27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 24 straipsnio 24 dalį ir ją išdėstyti taip:

„24. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti statinio projektai turi atitikti Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus, kurie galiojo tą dieną, kai buvo išduoti specialieji reikalavimai. Praėjus 5 metams po specialiųjų reikalavimų išdavimo ir tais atvejais, kai specialieji reikalavimai nebuvo išduoti, šio straipsnio 1 dalyje nurodyti statinio projektai turi atitikti Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus, kurie galiojo prašymo gauti statybą leidžiantį dokumentą, kuris buvo priimtas, pateikimo dieną. Jei iki prašymo gauti statybą leidžiantį dokumentą pateikimo teritorija, kurioje rengiamas statinio projektas, pateko į naujai nustatytas Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytas teritorijas, kuriose turi būti taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, statinio projektas turi atitikti minėto įstatymo nustatytus reikalavimus. Kai teisės aktų numatytais atvejais yra privaloma parengti statinio projektą, tačiau nėra privaloma gauti statybą leidžiantį dokumentą, statinio projektas turi atitikti normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus, kurie galiojo statinio projektavimo darbų rangos sutarties pasirašymo dieną.“

2 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 27 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) leidimas statyti naują statinį – naujo ypatingojo ir neypatingojo statinio statybai; naujo nesudėtingojo statinio statybai mieste, konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, kitoje teritorijoje aplinkos ministro nustatytais atvejais; naujo nesudėtingojo statinio statybai kultūros paveldo objekto teritorijoje, kultūros paveldo objekto apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje ir jos apsaugos zonoje kultūros ministro ir aplinkos ministro nustatytais atvejais;“.

2. Pakeisti 27 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) leidimas rekonstruoti statinį – ypatingojo ar neypatingojo statinio rekonstravimui; nesudėtingojo statinio rekonstravimui mieste, konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, kitoje teritorijoje aplinkos ministro nustatytais atvejais; nesudėtingojo statinio rekonstravimui kultūros paveldo objekto teritorijoje, kultūros paveldo objekto apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje ir jos apsaugos zonoje kultūros ministro ir aplinkos ministro nustatytais atvejais;“.

3. Pakeisti 27 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 4–12 punktuose nurodytų statinio projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina savivaldybės administracija, kai statybą leidžiantį dokumentą išduoda ji, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, kai statybos darbai projektuojami kultūros paveldo statinyje, jo teritorijoje, kultūros paveldo vietovėje, jos apsaugos zonoje, saugomoje kultūrinėje teritorijoje (kultūriniame arba kompleksiniame (kraštovaizdžio) draustinyje, istoriniame nacionaliniame, istoriniame regioniniame parke) esančiuose statiniuose. Šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 4 ir 12 punktuose nurodytų statinio projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina ir Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos

ministerijos. Šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 4, 6, 7 ir 8 punktuose nurodytų statinio projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina ir Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ar jo įgaliota institucija. Šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 4 ir 9 punktuose nurodytų statinio projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams pagal kompetenciją tikrina ir Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos, kai pertvarkoma daugiabučio namo ar jo dalies šildymo ir apsirūpinimo karštu vandeniu bendroji inžinerinė sistema (keičiamas šildymo būdas, atsijungiama nuo (prisijungiama prie) šilumos tiekimo inžinerinių tinklų).“

4. Pakeisti 27 straipsnio 5 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„14) žemės sklypo savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas dėl Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytų teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą, Nekilnojamojo turto kadastrą, kai šiam sklypui dėl statytojo žemės sklype numatomos vykdyti ar vykdomos ūkinės veiklos šios teritorijos turi būti nustatytos, arba valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinis sutikimas, kai dėl šios veiklos atsiranda apribojimų valstybinėje ar savivaldybės žemėje;“.

5. Pakeisti 27 straipsnio 5 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„14) žemės sklypo savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas dėl Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytų teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, registravimo Nekilnojamojo turto registre, kai šiam sklypui dėl statytojo žemės sklype numatomos vykdyti ar vykdomos ūkinės veiklos šios teritorijos turi būti nustatytos, arba valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinis sutikimas, kai dėl šios veiklos atsiranda apribojimų valstybinėje ar savivaldybės žemėje;“.

6. Pakeisti 27 straipsnio 16 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) kai nepateiktas žemės sklypo savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas dėl Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytų teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą, Nekilnojamojo turto kadastrą, kai šiam sklypui dėl statytojo žemės sklype numatomos vykdyti ar vykdomos ūkinės veiklos šios teritorijos turi būti nustatytos, arba valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinis sutikimas, kai dėl šios veiklos atsiranda apribojimų valstybinėje ar savivaldybės žemėje.“

7. Pakeisti 27 straipsnio 16 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) kai nepateiktas žemės sklypo savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas dėl Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytų teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, registravimo Nekilnojamojo turto registre, kai šiam sklypui dėl statytojo žemės sklype numatomos vykdyti ar vykdomos ūkinės veiklos šios teritorijos turi būti nustatytos, arba valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinis sutikimas, kai dėl šios veiklos atsiranda apribojimų valstybinėje ar savivaldybės žemėje.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 2 straipsnio 5 ir 7 dalis ir šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

2. Šio įstatymo 2 straipsnio 5 ir 7 dalyse išdėstyti Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 4 punktas ir 16 dalies 3 punktas įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.

3. Šio įstatymo 2 straipsnio 4 ir 6 dalyse išdėstyti Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 4 punktas ir 16 dalies 3 punktas galioja iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas

2019-03-15

Teisės ir personalo departamento
direktorė
Agnė Jakstienė
2019-03-15

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
STATYBOS ĮSTATYMO NR. XII-2573 24 IR 27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 24 straipsnio 24 dalį ir ją išdėstyti taip:

„24. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti statinio projektai turi atitikti Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus, kurie galiojo tą dieną, kai buvo išduoti specialieji reikalavimai. Praėjus 5 metams po specialiųjų reikalavimų išdavimo ir tais atvejais, kai specialieji reikalavimai nebuvo išduoti, šio straipsnio 1 dalyje nurodyti statinio projektai turi atitikti Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus, kurie galiojo prašymo gauti statybą leidžiantį dokumentą, kuris buvo priimtas, pateikimo dieną. **Jei iki prašymo gauti statybą leidžiantį dokumentą pateikimo teritorija, kurioje rengiamas statinio projektas, pateko į naujai nustatytas Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytas teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, statinio projektas turi atitikti minėto įstatymo nustatytus reikalavimus.** Kai teisės aktų numatytais atvejais yra privaloma parengti statinio projektą, tačiau nėra privaloma gauti statybą leidžiantį dokumentą, statinio projektas turi atitikti normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus, kurie galiojo statinio projektavimo darbų rangos sutarties pasirašymo dieną.“

2 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 27 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) leidimas statyti naują statinį – naujo ypatingojo ir neypatingojo statinio statybai; naujo nesudėtingojo statinio statybai mieste, konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, kitoje teritorijoje aplinkos ministro nustatytais atvejais; naujo nesudėtingojo statinio statybai kultūros paveldo objekto teritorijoje, kultūros paveldo objekto apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje **ir jos apsaugos zonoje** kultūros ministro ir aplinkos ministro nustatytais atvejais;“.

2. Pakeisti 27 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) leidimas rekonstruoti statinį – ypatingojo ar neypatingojo statinio rekonstravimui; nesudėtingojo statinio rekonstravimui mieste, konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, kitoje teritorijoje aplinkos ministro nustatytais atvejais; nesudėtingojo statinio rekonstravimui kultūros paveldo objekto teritorijoje, kultūros paveldo objekto apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje **ir jos apsaugos zonoje** kultūros ministro ir aplinkos ministro nustatytais atvejais;“.

3. Pakeisti 27 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 4–12 punktuose nurodytų statinio projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina savivaldybės administracija, kai statybą leidžiantį dokumentą išduoda ji, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, kai statybos darbai projektuojami kultūros paveldo statinyje, jo teritorijoje, kultūros paveldo vietovėje, **jos apsaugos zonoje**, saugomoje kultūrinėje teritorijoje (kultūriniame arba kompleksiniame (kraštovaizdžio) draustinyje, istoriniame nacionaliniame, istoriniame regioniniame parke) esančiuose statiniuose. Šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 4 ir 12 punktuose nurodytų statinio projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina ir Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos. Šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 4, 6, 7 ir 8 punktuose nurodytų statinio projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams aplinkos ministro nustatyta tvarka

„14) gretimo žemės sklypo savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas dėl **Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytų teritorijų, kuriose taikomos specialiųjų specialiosios žemės naudojimo sąlygų sąlygos**, įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą, Nekilnojamojo turto kadastrą, ~~kitus valstybės registrus~~, kai šiam sklypui dėl statytojo žemės sklype numatomos vykdyti ar vykdomos ūkinės veiklos **šios teritorijos** turi būti nustatytos šios sąlygos, arba valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinis sutikimas, kai dėl šios veiklos atsiranda apribojimų valstybinėje ar savivaldybės žemėje;“.

„14) ~~gretimo~~ žemės sklypo savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas dėl **Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytų teritorijų, kuriose taikomos specialųjų specialiosios žemės naudojimo sąlygų sąlygos**, įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą, Nekilnojamojo turto kadastrą, kitus valstybės registrus, **registravimo Nekilnojamojo turto registre**, kai šiam sklypui dėl statytojo žemės sklype numatomos vykdyti ar vykdomos ūkinės veiklos **šios teritorijos** turi būti nustatytos **šios sąlygos**, arba valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinis sutikimas, kai dėl šios veiklos atsiranda apribojimų valstybinėje ar savivaldybės žemėje;“.

„3) kai nepateiktas ~~gretim~~ žemės sklypo savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas dėl **Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytų teritorijų, kuriose taikomos specialiųjų specialiosios žemės naudojimo sąlygų sąlygos**, įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą, Nekilnojamojo turto kadastrą, ~~kitus valstybės registrus~~, kai šiam sklypui dėl statytojo žemės sklype numatomos vykdyti ar vykdomos ūkinės veiklos **šios teritorijos** turi būti nustatytos ~~šios sąlygos~~, arba valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinis sutikimas, kai dėl šios veiklos atsiranda apribojimų valstybinėje ar savivaldybės žemėje.“

„3) kai nepateiktas ~~gretim~~ žemės sklypo savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas dėl **Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytų teritorijų, kuriose taikomos specialiųjų specialiosios žemės naudojimo sąlygų sąlygos**, ~~įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą, Nekilnojamojo turto kadastrą, kitus valstybės registrus~~ **registravimo Nekilnojamojo turto registre**, kai šiam sklypui dėl statytojo žemės sklype numatomos vykdyti ar vykdomos ūkinės veiklos **šios teritorijos** turi būti nustatytos ~~šios sąlygos~~, arba valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinis sutikimas, kai dėl šios veiklos atsiranda apribojimų valstybinėje ar savivaldybės žemėje.“

1. Šis įstatymas, išskyrus 2 straipsnio 5 ir 7 dalis ir šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

2. Šio įstatymo 2 straipsnio 5 ir 7 dalyse išdėstyti Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 14 punktą ir 16 dalies 3 punktą išgalioja 2022 m. sausio 1 d.

3. Šio įstatymo 2 straipsnio 4 ir 6 dalyse išdėstyti Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 14 punktas ir 16 dalies 3 punktas galioja iki 2021 m. gruodžio 31 d.

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
 REGINA JURKONIENĖ
 2018-03-13

2018-03-15

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VANDENS ĮSTATYMO NR. VIII-474 2, 3 IR 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Įstatymo taikymas

1. Šis Įstatymas taikomas asmenims, kurie valdo, naudoja ar saugo Lietuvos Respublikoje esančius vandens telkinius ir juose esantį vandenį nepaisant jų paskirties bei nuosavybės formų.

2. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos paviršiniuose vandens telkiniuose nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.“

2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 3 straipsnį 1¹ dalimi ir ją išdėstyti taip:

„1¹. **Dirbtinis nepratekamas paviršinis vandens telkinys** – vandens telkinys, įrengiamas iškasant daubą (iškasą) arba supilant pylimą ir nenaudojant hidroizoliacinių priemonių, atskiriančių šio telkinio vandenį nuo gruntinio vandens, nepapildomas iš upių, ežerų, tvenkinių ir (arba) kanalų.“

2. Pakeisti 3 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. **Dirbtinis vandens telkinys** – techninėmis priemonėmis sukurtas paviršinis vandens telkinys (kanalas, tvenkinys, rekultivuotame karjere įrengtas vandens telkinys, kūdra), išskyrus vandens talpyklas, kuriose esantis vanduo nelaidžiomis medžiagomis ir (ar) konstrukcijomis atskirtas nuo aplinkos grunto (baseinai, rezervuarai ir pan.).“

3. Pakeisti 3 straipsnio 19 dalį ir ją išdėstyti taip:

„19. **Paviršinis vandens telkinys** – kiekybės rodikliais apibūdinama reikšminga žemės paviršiuje esanti vandens aplinkos dalis, tai yra: jūra ar jos dalis, upė ar jos dalis, ežeras, dirbtinis vandens telkinys.“

4. Pripažinti netekusia galios 3 straipsnio 39 dalį.

5. Pripažinti netekusia galios 3 straipsnio 40 dalį.

3 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 14 straipsnio 3 dalį.

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės ir personalo departamento
direktore
Agnė Jakšienė
2018-03-14

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-14

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VANDENS ĮSTATYMO NR. VIII-474 2, 3 IR 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Įstatymo taikymas

1. Šis Įstatymas taikomas asmenims, kurie valdo, naudoja ar saugo Lietuvos Respublikoje esančius vandens telkinius ir juose esantį vandenį nepaisant jų paskirties bei nuosavybės formų.

2. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos paviršiniuose vandens telkiniuose nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.“

2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 3 straipsnį 1¹ dalimi ir ją išdėstyti taip:

„1¹. Dirbtinis nepratekamas paviršinis vandens telkinys – vandens telkinys, įrengiamas iškasant daubą (iškasą) arba supilant pylimą ir nenaudojant hidroizoliacinių priemonių, atskiriančių šio telkinio vandenį nuo gruntinio vandens, nepapildomas iš upių, ežerų, tvenkinių ir (arba) kanalų.“

2. Pakeisti 3 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Dirbtinis vandens telkinys – techninėmis priemonėmis sukurtas paviršinis vandens telkinys (kanalas, tvenkinys, rekultivuotame karjere įrengtas vandens telkinys, kūdra), išskyrus vandens talpyklas, kuriose esantis vanduo nelaidžiomis medžiagomis ir (ar) konstrukcijomis atskirtas nuo aplinkos grunto (baseinai, rezervuarai ir pan.).“

3. Pakeisti 3 straipsnio 19 dalį ir ją išdėstyti taip:

„19. Paviršinis vandens telkinys – ~~identifikuota~~ **kiekybės rodikliais apibūdinama** reikšminga **žemės paviršiuje esanti** vandens aplinkos dalis, ~~esanti žemės paviršiuje~~, tai yra: **jūra ar jos dalis**, upė ar jos dalis, ~~kanalas, ežeras, tvenkinys, kūdra, rekultivuotas į vandens telkinį karjeras dirbtinis vandens telkinys. Prie paviršinių vandens telkinių taip pat priskiriami tarpinių ir priekrantės vandens plotai.~~“

4. Pripažinti netekusia galios 3 straipsnio 39 dalį.

~~39. Vandenvietė – teritorija, kurioje įrengti kaptazo ir kiti inžineriniai įrenginiai, kuriais išgaunamas vanduo tiekiamas į vandentiekio sistemą.~~

5. Pripažinti netekusia galios 3 straipsnio 40 dalį.

~~40. Vandenvietės apsaugos zona – vandenvietės apsaugai skirta teritorija, kuriai nustatytos ūkinę veiklą ribojančios sąlygos.~~

3 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 14 straipsnio 3 dalį.

„3. ~~Draudžiama statyti užtvankas Nemuno upėje bei ekologiniu ir kultūriniu požiūriu vertingose upėse. Ekologiniu ir kultūriniu požiūriu vertingų upių ar jų ruožų sąrašą patvirtina Vyriausybė iki 2004 m. liepos 1 d.~~“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas

2018-03-15

Teisės ir personalo departamento
direktore
Agnė Jakščiūtė

2018-03-14

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ PROFILAKTIKOS
IR KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-1553 2 IR 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį 35 dalimi:

„35. **Nuolatinis užkrečiamosios ligos židiny** – Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintas pavojingos ar ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židiny, kuriame negalimas privalomas aplinkos kenksmingumo pašalinimas (dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija) ir kuriame yra rizika užsikrėsti pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamąja liga.“

2. Papildyti 2 straipsnį 36 dalimi:

„36. **Nuolatinio užkrečiamosios ligos židinio apsaugos zona** – aplink nuolatinį užkrečiamosios ligos židinį žymintį ženklą esanti teritorija, kurioje dėl rizikos užsikrėsti pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamąja liga galioja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.“

2 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 14 straipsnį 6 dalimi:

„6. Jei pavojingų ar ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose privalomas aplinkos kenksmingumo pašalinimas (dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija) negalimas, tokie židiniai dėl jų keliamos rizikos užsikrėsti pavojingomis ar ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis Vyriausybės įgaliotos institucijos yra tvirtinami kaip nuolatiniai užkrečiamųjų ligų židiniai ir jie Vyriausybės įgaliotos institucijos yra paženklinami žemės sklypuose. Nuolatinį užkrečiamųjų ligų židinių ženklinimo tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija.“

2. Papildyti 14 straipsnį 7 dalimi:

„7. Nuolatiniams užkrečiamųjų ligų židiniams nustatomos apsaugos zonos, kurių dydį ir jose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas nustato Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas.“

3. Papildyti 14 straipsnį 8 dalimi:

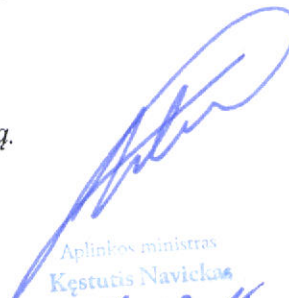
„8. Kontrolę, kaip laikomasi nuolatinį užkrečiamųjų ligų židinių apsaugos zonoms nustatytų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, pagal kompetenciją vykdo savivaldybių institucijos, Žemės ūkio ministerija, Aplinkos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija ar jų įgaliotos institucijos, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba ir kitos valstybės valdymo institucijos.“

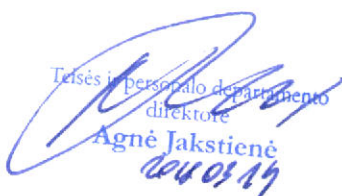
3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

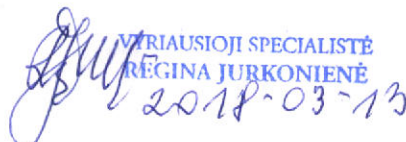
Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navakas
2018-03-16

Teisės ir personalo departamento
direktore
Agnė Jakstienė
2018-03-17

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
RĖGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ PROFILAKTIKOS
IR KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-1553 2 IR 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį 35 dalimi:

„35. Nuolatinis užkrečiamosios ligos židinys – Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintas pavojingos ar ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinys, kuriame negalimas privalomas aplinkos kenksmingumo pašalinimas (dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija) ir kuriame yra rizika užsikrėsti pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamąja liga.“

2. Papildyti 2 straipsnį 36 dalimi:

„36. Nuolatinio užkrečiamosios ligos židinio apsaugos zona – aplink nuolatinį užkrečiamosios ligos židinį žymintį ženklą esanti teritorija, kurioje dėl rizikos užsikrėsti pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamąja liga galioja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.“

2 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 14 straipsnį 6 dalimi:

„6. Jei pavojingų ar ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose privalomas aplinkos kenksmingumo pašalinimas (dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija) negalimas, tokie židiniai dėl jų keliamos rizikos užsikrėsti pavojingomis ar ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis Vyriausybės įgaliotos institucijos yra tvirtinami kaip nuolatiniai užkrečiamųjų ligų židiniai ir jie Vyriausybės įgaliotos institucijos yra paženklinami žemės sklypuose. Nuolatinį užkrečiamųjų ligų židinių ženklavimo tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija.“

2. Papildyti 14 straipsnį 7 dalimi:

„7. Nuolatiniams užkrečiamųjų ligų židiniams nustatomos apsaugos zonos, kurių dydį ir jose taikomas specialiasias žemės naudojimo sąlygas nustato Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas.“

3. Papildyti 14 straipsnį 8 dalimi:

„8. Kontrolę, kaip laikomasi nuolatinį užkrečiamųjų ligų židinių apsaugos zonoms nustatytų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, pagal kompetenciją vykdo savivaldybių institucijos, Žemės ūkio ministerija, Aplinkos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija ar jų įgaliotos institucijos, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba ir kitos valstybės valdymo institucijos.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-16

Teisės ir personalo departamento
direktoriė
Agnė Jakstienė
2018-03-14

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEKILNOJAMOJO TURTO REGISTRO ĮSTATYMO NR. I-1539 PAPILDYMO 15¹
STRAIPSNIU IR 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas reglamentuoja žemės, statinių ir kitų nekilnojamųjų daiktų (toliau – nekilnojamieji daiktai), daiktinių teisių į nekilnojamuosius daiktus, šių teisių suvaržymų, įstatymų nustatytų juridinių faktų, teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, registravimą nekilnojamojo turto registre, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro (toliau – nekilnojamojo turto registras) statusą, šio registro steigimą, tvarkymą, reorganizavimą ir likvidavimą, Nekilnojamojo turto registro tvarkytojo teises, pareigas bei atsakomybę.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Nekilnojamojo turto registro paskirtis

Nekilnojamojo turto registras steigiamas nekilnojamiesiems daiktams, nuosavybės bei kitoms daiktinėms teisėms į šiuos daiktus, šių teisių suvaržymams, įstatymų nustatytiems juridiniams faktams, teritorijoms, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, registruoti, oficialiai informacijai apie registre sukauptus duomenis teikti.“

3 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3 straipsnis. Nekilnojamųjų daiktų, daiktinių teisių į juos, šių teisių suvaržymų, juridinių faktų, teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įregistravimo momentas

Nekilnojamieji daiktai, daiktinės teisės į juos, šių teisių suvaržymai, juridiniai faktai, teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, laikomi įregistruotais, kai atitinkami duomenys įrašomi į Nekilnojamojo turto registro duomenų bazę. Duomenų įrašymo į Nekilnojamojo turto registro duomenų bazę tvarką nustato Nekilnojamojo turto registro nuostatai. Juos tvirtina Vyriausybė.“

4 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Teritoriniai registratoriai tvarko nekilnojamojo turto registrą, įregistruoja nekilnojamuosius daiktus, daiktines teises į juos, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Tai atlieka teritorinių registratorių darbuotojai, turintys Nekilnojamojo turto registro nuostatų nustatyta tvarka suteiktą kvalifikaciją.“

5 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusiu galios 15 straipsnio 2 dalies 19 punktą.

6 straipsnis. Papildymas 15¹ straipsniu

Papildyti įstatymą 15¹ straipsniu:

„15¹ straipsnis. Teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, registravimas

1. Nekilnojamojo turto registre registruojamos pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą nustatytos teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

2. Teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, registro įrašų sudarymo tvarką ir turinį nustato Nekilnojamojo turto registro nuostatai.“

7 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 16 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„16 straipsnis. Nekilnojamojo turto registre įregistruotų daiktinių teisių į nekilnojamąjį daiktą, juridinių faktų, teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, išregistravimas“

2. Papildyti 16 straipsnį 3¹ dalimi:

„3¹. Nekilnojamojo turto registre įregistruota teritorija, kurioje taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, išregistruojama Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų statyme nustatytais atvejais ir jeigu pateikiami įstatymų nustatyti dokumentai, patvirtinantys teritorijos, kurioje taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, panaikinimą.“

3. Pakeisti 16 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Nekilnojamojo turto registre įregistruotų daiktinių teisių į nekilnojamąjį daiktą, juridinių faktų, teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, išregistravimo tvarką nustato Nekilnojamojo turto registro nuostatai.“

8 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 21 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„21 straipsnis. Nekilnojamojo daikto, daiktinių teisių į jį, šių teisių suvaržymų juridinių faktų, teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, registravimo vieta“

2. Pakeisti 21 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, registruoja bet kuris Nekilnojamojo turto registro tvarkytojo teritorinis registratorius Nekilnojamojo turto registro nuostatų nustatyta tvarka.“

9 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 22 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„22 straipsnis. Daiktinių teisių į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymų, juridinių faktų, teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įregistravimo nekilnojamojo turto registre teisiniai pagrindai“

Daiktinių teisių į nekilnojamąjį daiktą atsiradimą, juridinius faktus ir teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymą patvirtinantys dokumentai, kuriais remiantis šios teisės, jų suvaržymai bei juridiniai faktai, teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, registruojami nekilnojamojo turto registre, yra:

- 1) valstybės institucijos sprendimas;
- 2) teismo sprendimas, nutartis, nutarimas, nuosprendis;
- 3) įstatymų nustatytų institucijų ar pareigūnų sprendimas areštuoti turtą, o įsigaliojus Turto arešto aktų registro įstatymui – turto arešto aktų registro dokumentai;
- 4) nekilnojamojo daikto savininko santuokos, ištuokos, vardo, pavardės pakeitimo, mirties liudijimas;
- 5) paveldėjimo teisės liudijimas;

- 6) teismo pranešimas apie civilinės bylos dėl nekilnojamojo turto registre įregistruoto nekilnojamojo daikto teisinio statuso iškelimą;
- 7) rašytiniai sandoriai;
- 8) nekilnojamojo daikto pardavimo varžytynėse, aukcione sutartis (aktas);
- 9) kitų valstybės kadastrų ir registrų dokumentai;
- 10) kiti įstatymų nustatyti dokumentai;
- 11) įstatymų nustatyti dokumentai, patvirtinantys teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymą.“

10 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 23 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„23 straipsnis. Prašymų įregistruoti daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, padavimo tvarka“

2. Pakeisti 23 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Prašymą įregistruoti nuosavybės teisę į nekilnojamąjį daiktą paduoda jį įgijęs asmuo, o kai registruojamos kitos daiktinės teisės, taip pat šių teisių į nekilnojamuosius daiktus suvaržymai ar teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, – šių teisių turėtojas arba asmuo, suinteresuotas jų įregistravimu. Prašymą įregistruoti juridinius faktus paduoda įgaliota institucija ar jų įregistravimu suinteresuotas asmuo. Prašymą Nekilnojamojo turto registro nuostatų nustatyta tvarka asmuo paduoda pats arba per savo atstovą, turintį įstatymų nustatyta tvarka išduotą įgaliojimą. Prašymas įregistruoti ar išregistruoti nekilnojamąjį daiktą, daiktinę teisę, daiktinių teisių suvaržymus, juridinius faktus ar teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos gali būti pateikiamas asmeniškai, paštu, elektroninių ryšių priemonėmis Elektroninių ryšių priemonėmis teikiama prašymą asmuo turi pasirašyti saugiu elektroniniu parašu, patvirtintu kvalifikuotu sertifikatu (toliau – saugus elektroninis parašas).“

3. Pakeisti 23 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Kartu su prašymu turi būti pateikiami dokumentai, patvirtinantys prašomų įregistruoti daiktinių teisių, šių teisių suvaržymų, juridinių faktų atsiradimą, teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymą. Dokumento, patvirtinančio nekilnojamojo daikto įgijimą nuosavybėn, daiktinių teisių, šių teisių suvaržymų, juridinių faktų atsiradimą, teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatymą pateikiamas tik originalas arba įstatymų nustatyta tvarka patvirtintas jo nuorašas. Dokumentai gali būti rašytiniai ir elektroniniai. Elektroniniai dokumentai turi būti pasirašyti saugiu elektroniniu parašu, arba gali būti pateikiamos skaitmenine forma rašytinių dokumentų kopijos, patvirtintos saugiu elektroniniu parašu.“

11 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 24 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„24 straipsnis. Prašymų įregistruoti daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, registravimas“

2. Pakeisti 24 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Asmenų paduoti prašymai įregistruoti daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, registruojami prašymų registravimo knygoje. Ją pildo teritorinio registratoriaus darbuotojai.“

3. Pakeisti 24 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Prašymų registravimo knygoje kaupiami duomenys apie tai, kokie asmenys, kada, kokių pagrindų prašė nekilnojamojo turto registre įregistruoti daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, ir koks teritorinio registratoriaus įgaliotų asmenų sprendimas buvo priimtas. Prašymų registravimo knygos formą, turinį ir pildymo tvarką nustato Nekilnojamojo turto registro nuostatai.“

12 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 26 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„26 straipsnis. Prašymų įregistruoti daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nagrinėjimas ir sprendimų priėmimas“

1. Prašymas įregistruoti nuosavybės teisę į nekilnojamąjį daiktą turi būti išnagrinėtas, sprendimas dėl jo priimtas ir duomenys į Nekilnojamojo turto registro duomenų bazę turi būti įrašyti ne vėliau kaip per dešimt darbo dienų po prašymo padavimo dienos arba asmens prašymu – skubos tvarka, per vieną darbo dieną. Prašymas įregistruoti kitą daiktinę teisę, šios teisės suvaržymus, juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, turi būti išnagrinėtas, sprendimas dėl jo priimtas ir duomenys į Nekilnojamojo turto registro duomenų bazę turi būti įrašyti ne vėliau kaip per penkias darbo dienas po prašymo padavimo. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka asmens prašymas gali būti išnagrinėtas ir duomenys į Nekilnojamojo turto registro duomenų bazę įrašyti skubos tvarka.

2. Prašymus įregistruoti daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nagrinėja ir sprendimus priima teritorinio registratoriaus įgalioti darbuotojai.

3. Išnagrinėjęs prašymą, teritorinio registratoriaus įgaliotas darbuotojas gali priimti vieną iš šių sprendimų:

1) prašymą tenkinti – daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įregistruoti nekilnojamojo turto registre;

2) prašymą atmesti – atsisakyti daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įregistruoti nekilnojamojo turto registre;

3) sprendimo priėmimą atidėti dėl aplinkybių, kurios trukdo nekilnojamojo turto registre įregistruoti daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Šiame sprendime teritorinio registratoriaus įgaliotas darbuotojas nustato ne ilgesnį kaip vieno mėnesio terminą aplinkybėms, trukdančioms įregistruoti daiktines teises, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, pašalinti.

4. Sprendimų dėl daiktinių teisių į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymų, juridinių faktų, teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įregistravimo priėmimo tvarką ir jų formą nustato Nekilnojamojo turto registro nuostatai.

5. Kai priimamas sprendimas prašymą tenkinti, ne vėliau kaip per 24 valandas po sprendimo priėmimo teritorinio registratoriaus įgalioti darbuotojai į nekilnojamojo turto registro duomenų bazę įrašo duomenis apie įregistruotas daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

6. Kai priimamas sprendimas prašymą atmesti arba sprendimo priėmimą atidėti dėl aplinkybių, kurios trukdo įregistruoti daiktinę teisę, daiktinės teisės suvaržymus ar juridinius faktus, notarui, per kurį pateiktas asmens prašymas, arba prašymą pateikusiam asmeniui (kai prašymas pateiktas šio įstatymo 17 straipsnio 3 dalyje nustatytu atveju) teritorinis registratorius Nekilnojamojo turto registro nuostatų nustatyta tvarka ne vėliau kaip per šio straipsnio 1 dalyje nustatytus terminus įteikia arba išsiunčia sprendimą atsisakyti įregistruoti daiktinę teisę, daiktinės teisės suvaržymus ar juridinius faktus arba sprendimą dėl sprendimo priėmimo atidėjimo. Notaras ne vėliau kaip kitą darbo dieną apie gautą sprendimą informuoja prašymą pateikusį asmenį.“

13 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„27 straipsnis. Pranešimas apie daiktinių teisių į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymų, juridinių faktų, teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įregistravimą nekilnojamojo turto registre

Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas, įregistravęs daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, prašymą pateikusių asmens pageidavimu išduodami Nekilnojamojo turto registro nuostatų nustatytos formos ir turinio registro išrašai.“

14 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 29 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„29 straipsnis. Nekilnojamojo turto registro tvarkytojo teisė atsisakyti įregistruoti daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos

Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas atsisako įregistruoti daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, jeigu prašymo nagrinėjimo metu nustatoma nors viena iš šių aplinkybių:

- 1) asmenys, padavę prašymą, neturėjo teisės jį paduoti;
- 2) dokumentas, kurio pagrindu prašoma atlikti registraciją, neatitinka šio įstatymo reikalavimų;
- 3) dokumento, kurio pagrindu prašoma atlikti registraciją, forma neatitinka įstatymų ar sandorio šalių nustatytos formos;
- 4) dokumentas, kurio pagrindu prašoma atlikti registraciją, yra panaikintas, pripažintas neteisėtu ar kitokiu būdu pripažintas netekusiu galios;
- 5) nesumokėtas Nekilnojamojo turto registro tvarkytojo nustatytas registravimo mokesčio avansas;
- 6) prašyme ar Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui pateiktame dokumente nėra Nekilnojamojo turto registro nuostatuose numatytų duomenų, būtinų nekilnojamajam daiktui bei daiktinių teisių į jį įgijėjams identifikuoti;
- 7) įstatymai nenumato galimybės prašomas įregistruoti daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, registruoti nekilnojamojo turto registre;
- 8) Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui pateikto dokumento duomenys apie nekilnojamąjį daiktą nesutampa su į nekilnojamojo turto kadastrą įrašytais duomenimis apie tą nekilnojamąjį daiktą;
- 9) jau yra priimtas Nekilnojamojo turto registro tvarkytojo sprendimas atsisakyti (sprendimo priėmimą atidėti) įregistruoti tas pačias daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, tų pačių dokumentų pagrindu.“

15 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 33 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Techninės klaidos gali būti ištaisytos suinteresuoto asmens prašymu arba kai Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas pastebėjo klaidą, jei nėra pagrindo manyti, kad toks ištaisymas pažeis teisių į tą nekilnojamąjį daiktą turėtojų ar trečiųjų asmenų teisėtus interesus. Techninės klaidos taisomos neatlygintinai ir apie klaidos ištaisymą pranešama prašymą ištaisyti duomenis padavusiam asmeniui bei asmeniui, tiesiogiai susijusiam su taisomais duomenimis apie nekilnojamojo turto registre įregistruotas daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.“

16 straipsnis. 35 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 35 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„35 straipsnis. Nekilnojamojo turto registro sandara

Nekilnojamojo turto registrą sudaro atskirų nekilnojamųjų daiktų ir teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, registro įrašai.“

17 straipsnis. 36 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 36 straipsnį 4¹ dalimi:

„4¹. Nekilnojamojo turto registro penktoje dalyje Nekilnojamojo turto registro nuostatų nustatyta tvarka įrašomi erdviniai duomenys apie teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.“

2. Pakeisti 36 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Nekilnojamojo turto registro duomenų detalų turinį, nekilnojamųjų daiktų ir teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, registro įrašų sudarymo ir įforminimo tvarką nustato Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas.“

18 straipsnis. 37 straipsnio pakeitimas

„Pakeisti 37 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„37 straipsnis. Nekilnojamojo turto registro duomenų bazė

1. Nekilnojamojo turto registro duomenų ir nekilnojamojo turto kadastro duomenų originalai kaupiami ir saugomi nekilnojamojo turto registro duomenų bazėje. Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės duomenų struktūrą ir jų teikimo vartotojams tvarką nustato Nekilnojamojo turto registro nuostatai.

2. Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašai ar kiti dokumentai, parengti remiantis šios duomenų bazės duomenimis, yra vienintelė oficiali informacija, įrodanti nekilnojamojo daikto, daiktinių teisių į jį, šių teisių suvaržymų, juridinių faktų ir teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įregistravimo nekilnojamojo turto registre faktą.“

19 straipsnis. 41 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 41 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„41 straipsnis. Atlyginimas už daiktinių teisių į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymų, juridinių faktų, teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įregistravimą (išregistravimą)

Atlyginimo už daiktinių teisių į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymų, juridinių faktų, teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įregistravimą (išregistravimą) dydį ir tvarką nustato Vyriausybė.“

20 straipsnis. 43 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 43 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„43 straipsnis. Atlyginimas už naudojimąsi nekilnojamojo turto registro duomenimis

Atlyginimo už naudojimąsi nekilnojamojo turto registro duomenimis dydį ir tvarką nustato Vyriausybė. Teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, paieškos ir peržiūros paslaugos teikiamos neatlygintinai.“

21 straipsnis. 44 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 44 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„44 straipsnis. Nekilnojamojo turto registro lėšos

Nekilnojamojo turto registras tvarkomas lėšomis, gautomis už nekilnojamojo daikto, daiktinių teisių į jį, šių teisių suvaržymų, juridinių faktų, teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įregistravimą (išregistravimą) ir naudojimąsi nekilnojamojo turto registro duomenimis. Nekilnojamojo turto registrui tvarkyti gali būti skiriama valstybės biudžeto lėšų.“

22 straipsnis. 45 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 45 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„45 straipsnis. Nekilnojamojo turto registro organizavimas ir likvidavimas

Nekilnojamojo turto registras reorganizuojamas ir likviduojamas įstatymu. Likvidavus nekilnojamojo turto registrą, dokumentai, pagal kuriuos buvo įregistruotas nekilnojamasis daiktas,

daiktinės teisės į jį, šių teisių suvaržymai, juridiniai faktai, teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, Archyvų įstatymo nustatyta tvarka perduodami Valstybės archyvui, o reorganizavus nekilnojamojo turto registrą – naujam registrai.“

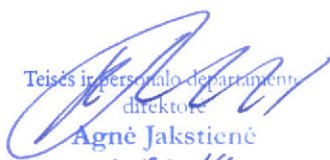
23 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 5 straipsnį, įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.
2. Šio įstatymo 5 straipsnis įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.
3. Šio įstatymo 3, 12, 18 straipsnių pakeitimas vietoj žodžių „Nekilnojamojo turto registro centrinis duomenų bankas“ į žodžius „Nekilnojamojo turto registro duomenų bazė“ įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navakas
2018-03-15

Teisės ir personalo departamentų
direktore
Agnė Jakstienė
2018-03-14

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
Rėgina JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEKILNOJAMOJO TURTO REGISTRO ĮSTATYMO NR. I-1539 PAPILDYMO 15¹
STRAIPSNIU IR 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas reglamentuoja žemės, statinių ir kitų nekilnojamųjų daiktų (toliau – nekilnojamieji daiktai), daiktinių teisių į nekilnojamuosius daiktus, šių teisių suvaržymų, įstatymų nustatytų juridinių faktų, **teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**, registravimą nekilnojamojo turto registre, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro (toliau – nekilnojamojo turto registras) statusą, šio registro steigimą, tvarkymą, reorganizavimą ir likvidavimą, Nekilnojamojo turto registro tvarkytojo teises, pareigas bei atsakomybę.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Nekilnojamojo turto registro paskirtis

Nekilnojamojo turto registras steigiamas nekilnojamiesiems daiktams, nuosavybės bei kitoms daiktinėms teisėms į šiuos daiktus, šių teisių suvaržymams, įstatymų nustatytiems juridiniams faktams, **teritorijoms, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**, registruoti, oficialiai informacijai apie registre sukauptus duomenis teikti.“

3 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3 straipsnis. Nekilnojamųjų daiktų, daiktinių teisių į juos, šių teisių suvaržymų, juridinių faktų, **teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**, įregistravimo momentas

Nekilnojamieji daiktai, daiktinės teisės į juos, šių teisių suvaržymai, juridiniai faktai, **teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**, laikomi įregistruotais, kai atitinkami duomenys įrašomi į Nekilnojamojo turto ~~registrą~~ **registro duomenų bazę. Duomenų įrašymo momentu laikomas Centrinio registratoriaus patvirtinimas apie duomenų įrašymą į centrinį duomenų banką. Duomenų įrašymo į centrinį duomenų banką Nekilnojamojo turto registro duomenų bazę** tvarką nustato Nekilnojamojo turto registro nuostatai. Juos tvirtina Vyriausybė.“

4 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Teritoriniai registratoriai tvarko nekilnojamojo turto registrą, įregistruoja nekilnojamuosius daiktus, daiktines teises į juos, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, **teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**. Tai atlieka teritorinių registratorių darbuotojai, turintys Nekilnojamojo turto registro nuostatų nustatyta tvarka suteiktą kvalifikaciją.“

5 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusiu galios 15 straipsnio 2 dalies 19 punktą.

~~19) nekilnojamosios kultūros vertybės apsaugos reglamento ar specialiųjų naudojimo sąlygų nustatyti daiktinių teisių į nekilnojamąjį daiktą suvaržymai;~~

6 straipsnis. Papildymas 15¹ straipsniu

Papildyti įstatymą 15¹ straipsniu:

„15¹ straipsnis. Teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, registravimas

1. Nekilnojamojo turto registre registruojamos pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą nustatytos teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

2. Teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, registro įrašų sudarymo tvarką ir turinį nustato Nekilnojamojo turto registro nuostatai.“

7 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 16 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„16 straipsnis. Nekilnojamojo turto registre įregistruotų daiktinių teisių į nekilnojamąjį daiktą, ~~ir~~ juridinių faktų, teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, išregistravimas“

2. Papildyti 16 straipsnį 3¹ dalimi:

„3¹. Nekilnojamojo turto registre įregistruota teritorija, kurioje taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, išregistruojama Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytais atvejais ir jeigu pateikiami įstatymų nustatyti dokumentai, patvirtinantys teritorijos, kurioje taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, panaikinimą.“

3. Pakeisti 16 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Nekilnojamojo turto registre įregistruotų daiktinių teisių į nekilnojamąjį daiktą, ~~ir~~ juridinių faktų, teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, išregistravimo tvarką nustato Nekilnojamojo turto registro nuostatai.“

8 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 21 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„21 straipsnis. Nekilnojamojo daikto, daiktinių teisių į jį, šių teisių suvaržymų, ~~ir~~ juridinių faktų, teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, registravimo vieta“

2. Pakeisti 21 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, ~~ir~~ juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, ~~įregistruoja~~ registruoja bet kuris Nekilnojamojo turto registro tvarkytojo teritorinis registratorius Nekilnojamojo turto registro nuostatų nustatyta tvarka.“

9 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 22 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„22 straipsnis. Daiktinių teisių į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymų, ~~ir~~ juridinių faktų, teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įregistravimo nekilnojamojo turto registre teisiniai pagrindai“

Daiktinių teisių į nekilnojamąjį daiktą atsiradimą, juridinius faktus ir teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymą patvirtinantys dokumentai, kuriais remiantis šios teisės, jų suvaržymai bei juridiniai faktai, teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, registruojami nekilnojamojo turto registre, yra:

- 1) valstybės institucijos sprendimas;
- 2) teismo sprendimas, nutartis, nutarimas, nuosprendis;

3) įstatymų nustatytų institucijų ar pareigūnų sprendimas areštuoti turtą, o įsigaliojus Turto arešto aktų registro įstatymui – turto arešto aktų registro dokumentai;

4) nekilnojamojo daikto savininko santuokos, ištuokos, vardo, pavardės pakeitimo, mirties liudijimas;

5) paveldėjimo teisės liudijimas;

6) teismo pranešimas apie civilinės bylos dėl nekilnojamojo turto registre įregistruoto nekilnojamojo daikto teisinio statuso iškėlimą;

7) rašytiniai sandoriai;

8) nekilnojamojo daikto pardavimo varžytynėse, aukcione sutartis (aktas);

9) kitų valstybės kadastrų ir registrų dokumentai;

10) kiti įstatymų nustatyti dokumentai;

11) įstatymų nustatyti dokumentai, patvirtinantys teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymą.“

10 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 23 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„23 straipsnis. Prašymų įregistruoti daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, **teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**, padavimo tvarka“

2. Pakeisti 23 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Prašymą įregistruoti nuosavybės teisę į nekilnojamąjį daiktą paduoda jį įgijęs asmuo, o kai registruojamos kitos daiktinės teisės, taip pat šių teisių į nekilnojamuosius daiktus suvaržymai **ar teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**, – šių teisių turėtojas arba asmuo, suinteresuotas jų įregistravimu. Prašymą įregistruoti juridinius faktus paduoda įgaliota institucija ar jų įregistravimu suinteresuotas asmuo. Prašymą **Nekilnojamojo turto registro nuostatų nustatyta tvarka** asmuo paduoda pats arba per savo atstovą, turintį įstatymų nustatyta tvarka išduotą įgaliojimą. **Prašymas įregistruoti ar išregistruoti nekilnojamąjį daiktą, daiktinę teisę, daiktinių teisių suvaržymus, juridinius faktus ar teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos gali būti pateikiamas asmeniškai, paštu, elektroninių ryšių priemonėmis. Elektroninių ryšių priemonėmis teikiama prašymą asmuo turi pasirašyti saugiu elektroniniu parašu, patvirtintu kvalifikuotu sertifikatu (toliau – saugus elektroninis parašas).**“

3. Pakeisti 23 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Kartu su prašymu turi būti pateikiami dokumentai, patvirtinantys prašomų įregistruoti daiktinių teisių, šių teisių suvaržymų, juridinių faktų atsiradimą, **teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymą**. ~~Dokumentai, turi būti pateikti dviem egzemplioriais; vienas iš jų turi būti dokumento~~ **Dokumento, patvirtinančio nekilnojamojo daikto įgijimą nuosavybėn, daiktinių teisių, šių teisių suvaržymų, juridinių faktų atsiradimą, teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymą pateikiamas tik originalas arba įstatymų nustatyta tvarka patvirtintas jo nuorašas. Dokumentai gali būti rašytiniai ir elektroniniai. Elektroniniai dokumentai turi būti pasirašyti saugiu elektroniniu parašu, arba gali būti pateikiamos skaitmenine forma rašytinių dokumentų kopijos, patvirtintos saugiu elektroniniu parašu.**“

11 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 24 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„24 straipsnis. Prašymų įregistruoti daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, **teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**, registravimas“

2. Pakeisti 24 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Asmenų paduoti prašymai įregistruoti daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, **teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo**

sąlygos, registruojami prašymų registravimo knygoje. Ją pildo teritorinio registratoriaus darbuotojai.

3. Pakeisti 24 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Prašymų registravimo knygoje kaupiami duomenys apie tai, kokie asmenys, kada, kokių pagrindu prašė nekilnojamojo turto registre įregistruoti daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, **bei** juridinius faktus, **teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**, ir koks teritorinio registratoriaus įgaliotų asmenų sprendimas buvo priimtas. Prašymų registravimo knygos formą, turinį ir pildymo tvarką nustato Nekilnojamojo turto registro nuostatai.“

12 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 26 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„26 straipsnis. Prašymų įregistruoti daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, **teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**, nagrinėjimas ir sprendimų priėmimas“

1. Prašymas įregistruoti nuosavybės teisę į nekilnojamąjį daiktą turi būti išnagrinėtas, sprendimas dėl jo priimtas ir duomenys į Nekilnojamojo turto registro duomenų bazę turi būti įrašyti ne vėliau kaip per dešimt darbo dienų po prašymo padavimo dienos arba asmens prašymu – skubos tvarka, per vieną darbo dieną. Prašymas įregistruoti kitą daiktinę teisę, šios teisės suvaržymus, juridinius faktus, **teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**, turi būti išnagrinėtas, sprendimas dėl jo priimtas ir duomenys į Nekilnojamojo turto registro duomenų bazę turi būti įrašyti ne vėliau kaip per penkias darbo dienas po prašymo padavimo. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka asmens prašymas gali būti išnagrinėtas ir duomenys į Nekilnojamojo turto registro **duomenų bazę** įrašyti skubos tvarka.

2. Prašymus įregistruoti daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, **teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**, nagrinėja ir sprendimus priima teritorinio registratoriaus įgalioti darbuotojai.

3. Išnagrinėjęs prašymą, teritorinio registratoriaus įgaliotas darbuotojas gali priimti vieną iš šių sprendimų:

1) prašymą tenkinti – daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, **teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**, įregistruoti nekilnojamojo turto registre;

2) prašymą atmesti – atsisakyti daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, **teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**, įregistruoti nekilnojamojo turto registre;

3) sprendimo priėmimą atidėti dėl aplinkybių, kurios trukdo nekilnojamojo turto registre įregistruoti daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, **teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**. Šiame sprendime teritorinio registratoriaus įgaliotas darbuotojas nustato ne ilgesnį kaip vieno mėnesio terminą aplinkybėms, trukdančioms įregistruoti daiktines teises, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, pašalinti.

4. Sprendimų dėl daiktinių teisių į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymų, juridinių faktų, **teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**, įregistravimo priėmimo tvarką ir jų formą nustato Nekilnojamojo turto registro nuostatai.

5. Kai priimamas sprendimas prašymą tenkinti, ne vėliau kaip per 24 valandas po sprendimo priėmimo teritorinio registratoriaus įgalioti darbuotojai į nekilnojamojo turto registro **centrinę duomenų banką bazę** įrašo duomenis apie įregistruotas daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, **teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**.

6. Kai priimamas sprendimas prašymą atmesti arba sprendimo priėmimą atidėti dėl aplinkybių, kurios trukdo įregistruoti daiktinę teisę, daiktinės teisės suvaržymus ar juridinius faktus, notarui, per kurį pateiktas asmens prašymas, arba prašymą pateikusiam asmeniui (kai prašymas

pateiktas šio įstatymo 17 straipsnio 3 dalyje nustatyto atveju) teritorinis registratorius Nekilnojamojo turto registro nuostatų nustatyta tvarka ne vėliau kaip per šio straipsnio 1 dalyje nustatytus terminus įteikia arba išsiunčia sprendimą atsisakyti įregistruoti daiktinę teisę, daiktinės teisės suvaržymus ar juridinius faktus arba sprendimą dėl sprendimo priėmimo atidėjimo. Notaras ne vėliau kaip kitą darbo dieną apie gautą sprendimą informuoja prašymą pateikusį asmenį.“

13 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„27 straipsnis. Pranešimas apie daiktinių teisių į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymų, juridinių faktų, **teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**, įregistravimą nekilnojamojo turto registre

Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas, įregistravęs daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, **teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**, ~~asmeniui, padavusiam prašymą dėl įregistravimo, įteikia arba išsiunčia (prašyme nurodytu adresu) prašymą pateikusio asmens pageidavimu išduodami~~ Nekilnojamojo turto registro nuostatų nustatytos formos ir turinio registro išrašai. ~~iš nekilnojamojo turto registro.“~~

14 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 29 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„29 straipsnis. Nekilnojamojo turto registro tvarkytojo teisė atsisakyti įregistruoti daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, **teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**

Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas atsisako įregistruoti daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, **teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**, jeigu prašymo nagrinėjimo metu nustatoma nors viena iš šių aplinkybių:

- 1) asmenys, padavę prašymą, neturėjo teisės jį paduoti;
- 2) dokumentas, kurio pagrindu prašoma atlikti registraciją, neatitinka šio įstatymo reikalavimų;
- 3) dokumento, kurio pagrindu prašoma atlikti registraciją, forma neatitinka įstatymų ar sandorio šalių nustatytos formos;
- 4) dokumentas, kurio pagrindu prašoma atlikti registraciją, yra panaikintas, pripažintas neteisėtu ar kitokiu būdu pripažintas netekusiu galios;
- 5) nesumokėtas Nekilnojamojo turto registro tvarkytojo nustatytas registravimo mokesčio avansas;
- 6) prašyme ar Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui pateiktame dokumente nėra Nekilnojamojo turto registro nuostatuose numatytų duomenų, būtinų nekilnojamajam daiktui bei daiktinių teisių į jį įgijėjams identifikuoti;
- 7) įstatymai nenumato galimybės prašomas įregistruoti daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, ar juridinius faktus, **teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**, registruoti nekilnojamojo turto registre;
- 8) Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui pateikto dokumento duomenys apie nekilnojamąjį daiktą nesutampa su į nekilnojamojo turto kadastrą įrašytais duomenimis apie tą nekilnojamąjį daiktą;
- 9) jau yra priimtas Nekilnojamojo turto registro tvarkytojo sprendimas atsisakyti (sprendimo priėmimą atidėti) įregistruoti tas pačias daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, **teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**, tų pačių dokumentų pagrindu.“

15 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 33 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Techninės klaidos gali būti ištaisytos suinteresuoto asmens prašymu arba kai Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas pastebėjo klaidą, jei nėra pagrindo manyti, kad toks

ištaisymas pažeis teisių į tą nekilnojamąjį daiktą turėtojų ar trečiųjų asmenų teisėtus interesus. Techninės klaidos taisomos neatlygintinai ir apie klaidos ištaisymą pranešama prašymą ištaisyti duomenis padavusiam asmeniui bei asmeniui, tiesiogiai susijusiam su taisomais duomenimis apie nekilnojamojo turto registre įregistruotas daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymus, juridinius faktus, **teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.**“

16 straipsnis. 35 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 35 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„35 straipsnis. Nekilnojamojo turto registro sandara

Nekilnojamojo turto registrą sudaro atskirų nekilnojamųjų daiktų ir teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, registro įrašai.“

17 straipsnis. 36 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 36 straipsnį 4¹ dalimi:

„4¹. Nekilnojamojo turto registro penktoje dalyje Nekilnojamojo turto registro nuostatų nustatyta tvarka įrašomi erdviniai duomenys apie teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.“

2. Pakeisti 36 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Nekilnojamojo turto registro duomenų detalių turinį, ~~ir~~ nekilnojamųjų daiktų ir teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, registro įrašų sudarymo ir įforminimo tvarką nustato Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas.“

18 straipsnis. 37 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 37 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„37 straipsnis. Nekilnojamojo turto registro ~~centrinis~~ duomenų bankas-bazė

1. Nekilnojamojo turto registro duomenų ir nekilnojamojo turto kadastro duomenų originalai kaupiami ir saugomi nekilnojamojo turto registro ~~centriname~~ duomenų ~~banke~~ bazėje. Nekilnojamojo turto registro ~~centrinio~~ duomenų ~~banke~~ bazės duomenų struktūrą ir jų teikimo vartotojams tvarką nustato Nekilnojamojo turto registro nuostatai.

2. Nekilnojamojo turto registro ~~centrinio~~ duomenų ~~banke~~ bazės išrašai ar kiti dokumentai, parengti remiantis ~~šio~~ ~~šios~~ duomenų ~~banke~~ bazės duomenimis, yra vienintelė oficiali informacija, įrodanti nekilnojamojo daikto, daiktinių teisių į jį, šių teisių suvaržymų, ~~bei~~ juridinių faktų ir teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įregistravimo nekilnojamojo turto registre faktą.“

19 straipsnis. 41 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 41 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„41 straipsnis. Atlyginimas už daiktinių teisių į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymų, juridinių faktų, **teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įregistravimą (išregistravimą)**

Atlyginimo už daiktinių teisių į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymų, juridinių faktų, teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, **įregistravimą (išregistravimą)** dydį ir tvarką nustato Vyriausybė.“

20 straipsnis. 43 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 43 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„43 straipsnis. Atlyginimas už naudojimąsi nekilnojamojo turto registro duomenimis

Atlyginimo už naudojimąsi nekilnojamojo turto registro duomenimis dydį ir tvarką nustato Vyriausybė. **Teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, paieškos ir peržiūros paslaugos teikiamos neatlygintinai.**“

21 straipsnis. 44 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 44 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„44 straipsnis. Nekilnojamojo turto registro lėšos

Nekilnojamojo turto registras tvarkomas lėšomis, gautomis už nekilnojamojo daikto, daiktinių teisių į jį, šių teisių suvaržymų, bei juridinių faktų, **teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**, įregistravimą (**išregistravimą**) ir naudojamasi nekilnojamojo turto registro duomenimis. Nekilnojamojo turto registrui tvarkyti gali būti skiriama valstybės biudžeto lėšų.“

22 straipsnis. 45 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 45 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„45 straipsnis. Nekilnojamojo turto registro organizavimas ir likvidavimas

Nekilnojamojo turto registras reorganizuojamas ir likviduojamas įstatymu. Likvidavus nekilnojamojo turto registrą, dokumentai, pagal kuriuos buvo įregistruotas nekilnojamas daiktas, daiktinės teisės į jį, šių teisių suvaržymai, juridiniai faktai, **teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos**, Archyvų įstatymo nustatyta tvarka perduodami Valstybės archyvu, o reorganizavus nekilnojamojo turto registrą – naujam registrui.“

23 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 5 straipsnį, įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.
2. Šio įstatymo 5 straipsnis įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.
3. Šio įstatymo 3, 12, 18 straipsnių pakeitimas vietoj žodžių „Nekilnojamojo turto registro centrinis duomenų bankas“ į žodžius „Nekilnojamojo turto registro duomenų bazė“ įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės įstatymų departamentas
direktore
Agnė Jakstienė
2018-03-19

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PAJŪRIO JUOSTOS ĮSTATYMO NR. IX-1016 1, 4, 5, 6 IR 7 STRAIPSNIŲ, TREČIOJO
SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m.

Vilnius

Nr.

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis Įstatymas apibūdina pajūrio juostos nustatymo tikslus, jos sudedamąsias dalis, nustato pajūrio kraštovaizdžio, žemės ir jūros akvatorijos apsaugą ir naudojimą.“

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Pajūrio juostos žemyninės dalies ribos nustatomos pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo planu. Pajūrio juosta Kuršių nerijos dalyje sutampa su Kuršių nerijos nacionalinio parko sausumos teritorija ir šiam parkui priskirta Baltijos jūros akvatorija.“

3 straipsnis. Trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimas

Pakeisti trečiojo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„TREČIASIS SKIRSNIS

VEIKLOS PAJŪRIO JUOSTOJE REGULIAVIMAS“

4 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Valstybė turi pirmumo teisę tokiomis pačiomis sąlygomis Civilinio kodekso, Žemės įstatymo nustatyta tvarka įsigyti žemės savininkų parduodamus žemės sklypus, kurie buvo jiems suteikti pajūrio juostoje iki šio Įstatymo įsigaliojimo.“

5 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„6 straipsnis. Veiklos pajūrio juostoje reguliavimas

1. Pajūrio juostoje žemės, akvatorijos naudotojai privalo laikytis šiame Įstatyme, kituose įstatymuose nustatytų ūkinės veiklos apribojimų, šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje nurodytų teritorijų planavimo dokumentų sprendinių, netrukdyti įgyvendinti krantotvarkos priemonės. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos pajūrio juostoje nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.“

2. Pajūrio juostoje teikiama pirmenybė šios juostos nustatymo tikslams neprieštaraujančiai veiklai plėtoti.

3. Pajūrio juostoje esančių kultūros vertybių tvarkymą nustato Nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas.

4. Privatizavimo prie jūros kranto tvarką pajūrio juostoje pagal kompetenciją nustato Neringos savivaldybė, suderinusi su Kuršių nerijos nacionalinio parko direkcija, Nacionaline žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) ir Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Žuvininkystės tarnyba), Klaipėdos miesto savivaldybė, suderinusi su Kuršių nerijos nacionalinio parko direkcija (Kuršių nerijos

dalyje), Aplinkos apsaugos agentūra (pajūrio juostos žemyninėje dalyje), Nacionaline žemės tarnyba ir Žuvininkystės tarnyba, Klaipėdos rajono savivaldybė, suderinusi su Aplinkos apsaugos agentūra, Pajūrio regioninio parko direkcija (Pajūrio regioninio parko teritorijoje), Nacionaline žemės tarnyba ir Žuvininkystės tarnyba, ir Palangos miesto savivaldybė, suderinusi su Aplinkos apsaugos agentūra, Nacionaline žemės tarnyba, Žuvininkystės tarnyba ir Pajūrio regioninio parko direkcija (Pajūrio regioninio parko teritorijoje).“

6 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„7 straipsnis. Statybą leidžiantys dokumentai naujų ypatingųjų ir neypatingųjų statinių statybai pajūrio juostoje

Statybą leidžiančius dokumentus naujų ypatingųjų ir neypatingųjų statinių, kurių projektiniams pasiūlymams pritarė aplinkos ministras, statybai pajūrio juostoje aplinkos ministro nustatyta tvarka išduoda Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos.“

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

2. Pajūrio juostos ribų planas (schema), patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės iki šio įstatymo įsigaliojimo, galioja tol, kol jis pripažįstamas netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu. Pajūrio juostos ribų planą (schema) patvirtinusi Lietuvos Respublikos Vyriausybė pripažįsta jį netekusiu galios, kai pajūrio juostos žemyninės dalies ribos perkeliamos į Pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo planą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės ir personalo departamentas
direktore
Agnė Jakstienė
2018-03-19

Aplinkos ministras
Jonas Naujikas
2018-03-15

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PAJŪRIO JUOSTOS ĮSTATYMO NR. IX-1016 1, 4, 5, 6 IR 7 STRAIPSNIŲ, TREČIOJO
SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m.

Vilnius

Nr.

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas apibūdina pajūrio juostos nustatymo tikslus, jos sudedamąsias dalis, nustato pajūrio kraštovaizdžio ~~apsaugą ir naudojimą~~, žemės ir jūros akvatorijos ~~naudojimo sąlygas bei ūkinės veiklos apribojimus~~ **apsaugą ir naudojimą.**“

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. ~~Pajūrio juostos ribos nustatomos Pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo plane.~~ Pajūrio juostos žemyninės dalies ribos nustatomos pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo planu. Pajūrio juosta Kuršių nerijos dalyje sutampa su Kuršių nerijos nacionalinio parko sausumos teritorija ir šiam parkui priskirta Baltijos jūros akvatorija.“

3 straipsnis. Trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimas

Pakeisti trečiojo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„TREČIASIS SKIRSNIS

VEIKLOS PAJŪRIO JUOSTOJE JUOSTOS NAUDOJIMO SĄLYGOS IR ŪKINĖS VEIKLOS JOJE APRIBOJIMAI REGULIAVIMAS“

4 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. ~~Pajūrio juostoje privačios nuosavybės teise priklausančys žemės sklypai, suteikti iki šio įstatymo įsigaliojimo, yra nedalomi dalimis parduodant, išnuomojant, atidalijant, įkeičiant, dovanojant.~~ Valstybė turi pirmumo teisę tokiomis pačiomis sąlygomis Civilinio kodekso, Žemės įstatymo nustatyta tvarka įsigyti žemės savininkų parduodamus žemės sklypus, kurie buvo jiems suteikti pajūrio juostoje iki šio įstatymo įsigaliojimo.“

5 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„6 straipsnis. ~~Bendrieji ūkinės veiklos apribojimai~~ **Veiklos pajūrio juostoje reguliavimas**

1. Pajūrio juostoje žemės, akvatorijos naudotojai privalo laikytis šiame įstatyme, ~~taip pat Jūros aplinkos apsaugos, Saugomų teritorijų~~, kituose įstatymuose ir teisės aktuose bei teritorijų planavimo dokumentuose nustatytų ūkinės veiklos apribojimų, šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje nurodytų teritorijų planavimo dokumentų sprendinių, netrukdyti įgyvendinti krantotvarkos priemonės. **Specialiosios žemės naudojimo sąlygos pajūrio juostoje nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.**

2. Pajūrio juostoje teikiama pirmenybė šios juostos nustatymo tikslams neprieštaraujančiai veiklai plėtoti.

3. Pajūrio juostoje esančių kultūros vertybių tvarkymą nustato Nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas.

4. Pajūrio juostoje draudžiama:

1) niokoti gamtos ir kultūros paveldo objektus, ardyti paplūdimius, povandeninį krantą, kopagūbri, kopas, klifo šlaitus ar kitaip žaloti reljefą, dirvožemį, augmeniją ir gyvūniją;

2) eksploatuoti naudinguosius žemės gelmių išteklius. Šis reikalavimas netaikomas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka vykdomai šių išteklių gavybai;

3) statyti statinius arčiau kaip 100 m nuo Baltijos jūros kranto, 50 m nuo Kuršių marių kranto, išskyrus šio Įstatymo 7 straipsnyje nurodytus atvejus ir kai jų statyba atitinka pajūrio juostos nustatymo tikslus;

4) važiuoti motorinėmis transporto priemonėmis, traktoriais ir savaeigėmis mašinomis pajūrio juostos paplūdimiu, kopagūbriu (kopomis) ir povandeniniu krantu, išskyrus ekstremaliųjų situacijų ir avarijų atvejus, atvejus, kai vykdomi paplūdimių priežiūros ir valymo darbai, įgyvendinamos krantotvarkos priemonės, vykdoma kontrolinė (inspekinė, priežiūros) veikla su pažymėtomis transporto priemonėmis, atliekami moksliniai tyrimai, taip pat transporto priemonės, naudojamas valstybei svarbiems projektams įgyvendinti, specialiosios transporto priemonės ir kitą transportą, skirtą inžinerinės infrastruktūros objektams.

5 4. Šio straipsnio 4 dalies 4 punkte nenurodytais atvejais prie jūros kranto privažiuoti, gabenti inventorių ir plaukiojimo priemones, paslaugoms teikti ar veiklai būtinas prekes, įskaitant žuvų išteklių naudotojų, žvejojančių Baltijos jūros priekranteje, transporto priemones žvejybos produktų, sugautų Baltijos jūroje žvejybos laivais, iškrovimo, pirminio pardavimo ir supirkimo vietose, galima tik teritorijų planavimo dokumentuose nustatytais ir esamais privažiavimo keliais su kieta danga. Privažiavimo prie jūros kranto tvarką pajūrio juostoje pagal kompetenciją nustato Neringos savivaldybė, suderinusi su Kuršių nerijos nacionalinio parko direkcija, Nacionaline žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) ir Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Žuvininkystės tarnyba), Klaipėdos miesto savivaldybė, suderinusi su Kuršių nerijos nacionalinio parko direkcija (Kuršių nerijos dalyje), Aplinkos apsaugos agentūra (pajūrio juostos žemyninėje dalyje), Nacionaline žemės tarnyba ir Žuvininkystės tarnyba, Klaipėdos rajono savivaldybė, suderinusi su Aplinkos apsaugos agentūra, Pajūrio regioninio parko direkcija (Pajūrio regioninio parko teritorijoje), Nacionaline žemės tarnyba ir Žuvininkystės tarnyba, ir Palangos miesto savivaldybė, suderinusi su Aplinkos apsaugos agentūra, Nacionaline žemės tarnyba, Žuvininkystės tarnyba ir Pajūrio regioninio parko direkcija (Pajūrio regioninio parko teritorijoje).“

6 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„7 straipsnis. Statinių statybos sąlygos ir tvarka Statybą leidžiantys dokumentai naujų ypatingųjų ir neypatingųjų statinių statybai pajūrio juostoje

1. Vadovaujantis Statybos įstatymu ir Saugomų teritorijų įstatymu, šio Įstatymo 5 straipsnyje nurodytais teritorijų planavimo dokumentais, pajūrio juostoje gali būti:

1) statomi statiniai vandens ištekliams naudoti ir aplinkai nuo žalingo vandens poveikio saugoti, kranto linijai stabilizuoti, natūraliai nešmenų pusiausvyrai atkurti ir kitoms vandens ūkio ar uosto reikmėms (užtvankos, krantinės, molai, pralaidos, pylimai, bangolaužiai, bunos);

2) atstatomi stichinių nelaimių ir katastrofų metu sugriauti ar pažeisti statiniai nedidinant jų tūrio;

3) statomos priekrantės žvejybos laivų prieplaukos, įrengiamos šių laivų saugojimo aikštelės;

4) statomi laikini paplūdimių statiniai;

5) statomi nauji statiniai vietoj buvusių, skaidant stambių pastatų tūrį, keičiant jų paskirtį, įrengiant infrastruktūrą, nesukeliant naujų neigiamų pasekmių gyvenimo ir aplinkos kokybei ir kai tokių statinių statyba numatyta specialiuosiuose planuose;

~~6) rekonstruojami Nekilnojamojo turto registre įregistruoti statiniai privačioje žemėje arba valstybinėje žemėje, jeigu yra sudaryta ilgalaikė jais užstatytų žemės sklypų žemės nuomos sutartis arba valstybinė žemė yra valdoma patikėjimo teise;~~

~~7) remontuojami ar griunami statiniai, atnaujinami (modernizuojami) pastatai.~~

~~2 Statybą leidžiančius dokumentus išduoda savivaldybės administracijos direktorius (jei įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas), išskyrus statybą leidžiančius dokumentus naujai statomiems ypatingiems ar neypatingiems statiniams kuriuos per 30 dienų nuo prašymo gavimo dienos naujų ypatingųjų ir neypatingųjų statinių, kurių projektiniams pasiūlymams pritarė aplinkos ministras, statybai pajūrio juostoje aplinkos ministro nustatyta tvarka išduoda Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos. (toliau – Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija) aplinkos ministrui pritarus naujo ypatingo ar neypatingo statinio statybai.~~

~~3 Statytojo (užsakovo) prašymas ir kiti dokumentai Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos sprendimui dėl pritarimo naujo ypatingo ar neypatingo statinio statybai pajūrio juostoje priimti rengiami ir teikiami šia tvarka:~~

~~1) statytojas (užsakovas) prašymą ir projektinius pasiūlymus dėl naujo ypatingo ar neypatingo statinio statybos pajūrio juostoje pateikia savivaldybės, kurioje jis planuoja statyti statinį, institucijai;~~

~~2) savivaldybės institucija prašymą ir projektinius pasiūlymus apsvarsto viešai ir, surinkusi už atitinkamų veiklos sričių priežiūrą atsakingų valstybės institucijų (pagal įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytą kompetenciją) bei kitų suinteresuotų organizacijų pasiūlymus, juos apibendrina ir perduoda Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai;~~

~~3) jeigu numatoma statyba ir veikla atitinka šio Įstatymo 5 straipsnyje nurodytų teritorijų planavimo dokumentų sprendinius ir pajūrio juostos nustatymo tikslus ir yra gautas aplinkos ministro pritarimas, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija priima sprendimą išduoti statybą leidžiančius dokumentus naujo ypatingo ar neypatingo statinio statybai pajūrio juostoje.“~~

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

2. Pajūrio juostos ribų planas (schema), patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės iki šio įstatymo įsigaliojimo, galioja tol, kol jis pripažįstamas netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu. Pajūrio juostos ribų planą (schemą) patvirtinusi Lietuvos Respublikos Vyriausybė pripažįsta jį netekusiu galios, kai pajūrio juostos žemyninės dalies ribos perkeliamos į Pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo planą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės ir pareigų
direktorius
Agnė Jakstienė
2018-03-14

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VADOVYBĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1183 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 9 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„**9 straipsnis. Saugomų objektų apsaugos užtikrinimas**“.

2. Pakeisti 9 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Saugomų objektų - Prezidentūros, Seimo, Vyriausybės pastatų, Respublikos Prezidento, Ministro Pirmininko rezidencijų pastatų su jiems priskirtais žemės sklypais ir priklausiniais - apsaugai užtikrinti, be šio straipsnio 2 dalyje nustatyto specialaus režimo, nustatomos saugomų objektų apsaugos zonos. Saugomų objektų apsaugos zonų ribas tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos šiose zonose nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.“

3. Pripažinti netekusiais galios 9 straipsnio 4 dalies 1, 2 ir 3 punktus.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės ir personalo departamento
direktore
Agnė Jakstienė
2018 03 19

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENTĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VADOVYBĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1183 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 9 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„9 straipsnis. Saugomų objektų apsaugos užtikrinimas ~~ir saugomų objektų apsaugos zonų nustatymas~~“.

2. Pakeisti 9 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Saugomų objektų – Prezidentūros, Seimo, Vyriausybės pastatų, Respublikos Prezidento, Ministro Pirmininko rezidencijų pastatų su jiems priskirtais žemės sklypais ir priklausiniais – apsaugai užtikrinti, be šio straipsnio 2 dalyje nustatyto specialaus režimo, nustatomos saugomų objektų apsaugos zonos. Saugomų objektų apsaugos zonų ribas tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. **Specialiosios žemės naudojimo sąlygos šiose zonose nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme**“.

3. Pripažinti netekusiais galios 9 straipsnio 4 dalies 1, 2 ir 3 punktus.

„1) ~~saugomų objektų apsaugos zonose draudžiama statyti ar rekonstruoti viešojo naudojimo pastatus, dėl kurių gali padidėti transporto priemonių ir (ar) žmonių srautai, taip pat naujus gamybos ir pramonės paskirties pastatus, automobilių stovėjimo aikšteles, degalines, sprogmenų ir (ar) degių medžiagų saugyklas, jų prekybos vietas;~~

2) ~~saugomų objektų apsaugos zonose statomų ar rekonstruojamų statinių aukštis negali viršyti Vyriausybės nustatyto maksimalaus aukščio;~~

3) ~~saugomų objektų apsaugos zonose statyti naujus ar rekonstruoti esamus statinius, keisti jų paskirtį, sudaryti žemės sklypų ir (ar) statinių perleidimo, nuomos ar panaudos sandorius leidžiama tik suderinus su Vadovybės apsaugos departamentu Vyriausybės nustatyta tvarka;~~“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Arlinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

Teisės ir personalo departamento
direktoriė
Agnė Jakstienė
2018-03-14

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
RĖGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEKILNOJAMJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-733 2, 4, 17, 19
IR 20 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 2 dalį.
2. Pakeisti 2 straipsnio 24 dalį ir ją išdėstyti taip:
„24. **Paveldosaugos reikalavimai** – kultūros paveldo objekto, vietovės, jų teritorijų ir apsaugos zonų valdymo, naudojimo, disponavimo jais sąlygos, nustatytos šiame įstatyme, jame nurodytuose dokumentuose ir kituose teisės aktuose vertingosioms savybėms apsaugoti.“

3. Papildyti 2 straipsnį 42 dalimi:

„42. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės įstatyme.“

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Papildyti 4 straipsnio 4 dalį 5 punktu:

„5) Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos kultūros paveldo objektų teritorijose, kultūros paveldo vietovėse ir jų apsaugos zonose.“

3 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Moksliniam pažinimui saugomame objekte, jo teritorijoje, vietovėje draudžiama be institucijos, atsakingos už kultūros paveldo apsaugą, sutikimo atidengti autentiškas netirtas saugomo objekto dalis ar elementus, atkasti ar atidaryti netirtus saugomų statinių rūsius ar laidojimo kriptas, naudoti metalo, elektroninius ar kitokius iešiklius archeologinių ir kitų radinių ar objektų paieškai, judinti, tirti, iškelti povandeninius objektus, atskiras jų dalis ar archeologinius radinius vidaus vandenyse, jūros rajono vidaus vandenyse, teritorinėje jūroje, gretutinėje zonoje ir išskirtinėje ekonominėje zonoje, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse.“

4 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 19 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Viešajam pažinimui ir naudojimui saugomame objekte draudžiama:

- 1) naikinti ar kitaip žaloti saugomo objekto vertingąsias savybes;
- 2) naikinti ar žaloti saugomo objekto ženklavimui skirtas lentas, informacinius standus.“

2. Pakeisti 19 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Siekiant, kad saugomo objekto vertingosioms savybėms nebūtų padaryta neigiamo poveikio, turi būti gautas už kultūros paveldo apsaugą atsakingos institucijos sutikimas, jeigu norima:

- 1) keisti saugomų statinių naudojimo paskirtį;
- 2) įrengti komercines reklamas, lauko antenas ir kitus techninius įrenginius saugomų statinių išorėje.“

3. Pripažinti netekusia galios 19 straipsnio 7 dalį.

5 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas.

Pakeisti 20 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Viešosios pagarbos nekilnojamojo kultūros paveldo vieta gali būti saugoma, nors ir nėra jokių žmogų, įvykių ar kitokias jos vertingąsias savybes liudijančių autentiškų dalių ar elementų. Ši vieta žymima saugomo objekto ženklavimui skirtomis lentomis, skulptūros kūriniais, memorialiniais statiniais, buvusią įvykio ar gyvenamąją aplinką parodančiais daiktais.“

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

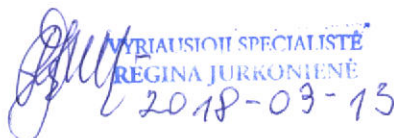
Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2019-03-15

Teisės ir personalo departamento
direktorė
Agnė Jakstienė
2019-03-15

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2019-03-15

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEKILNOJAMO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-733 2, 4, 17, 19
IR 20 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 2 dalį.

~~2. Apsaugos zonos – greta saugomo kultūros paveldo objekto ar vietovės esančios teritorijos, kurioms nustatomos žemės sklypų ir kitų nekilnojamųjų daiktų tvarkymo ir naudojimo specialiosios sąlygos, kad kultūros paveldo objekto ar vietovės vertingosios savybės būtų apsaugotos nuo galimo neigiamo veiklos tose gretimose teritorijose poveikio.~~

2. Pakeisti 2 straipsnio 24 dalį ir ją išdėstyti taip:

„24. Paveldosaugos reikalavimai – saugomo kultūros paveldo objekto, ar vietovės, jų teritorijų ir apsaugos zonų valdymo, naudojimo, disponavimo jais sąlygos, teritorijos ir apsaugos zonos ir kitos specialiosios naudojimo sąlygos, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytos šiame įstatyme, jame nurodytuose dokumentuose ir kituose teisės aktuose vertingosioms savybėms apsaugoti.“

3. Papildyti 2 straipsnį 42 dalimi:

„42. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės įstatyme.“

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Papildyti 4 straipsnio 4 dalį 5 punktu:

„5) Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos kultūros paveldo objektų teritorijose, kultūros paveldo vietovėse ir jų apsaugos zonose.“

3 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Moksliniam pažinimui saugomame objekte, jo teritorijoje, vietovėje draudžiama:

1) ~~be institucijos, atsakingos už apsaugą, sutikimo atidengti autentiškas vertybės pase pažymėtas netirtas saugomas dalis ar elementus, atkasti netirtus pastatų rūsius, atidaryti laidojimo kriptas ar rūsius, atidengti ir judinti archeologinius sluoksnius, naudoti metalo, elektroninius ar kitokius iešiklius;~~

2) ~~saugomo objekto teritorijoje, vietovėje ir jų apsaugos nuo fizinio poveikio pozonėje atlikti bet kokius vandens lygį keičiančius darbus arba veiksmus, galinčius sukelti grunto deformaciją ir vibraciją sausumoje ar po vandeniu, vandens bangavimą;~~

3) ~~saugomo archeologinio objekto teritorijoje plėtoti žemdirbystę ar miškų ūkį, išskyrus savaime užaugančių medžių ir krūmų šalinimą;~~

4) be institucijos, atsakingos už kultūros paveldo apsaugą, sutikimo atidengti autentiškas netirtas saugomo objekto dalis ar elementus, atkasti ar atidaryti netirtus saugomų statinių rūsius ar laidojimo kriptas, naudoti metalo, elektroninius ar kitokius iešiklius archeologinių

ir kitų radinių ar objektų paieškai, judinti, tirti, iškelti povandeninius objektus, atskiras jų dalis ar archeologinius radinius vidaus vandenyse, **jūros rajono vidaus vandenyse**, teritorinėje jūroje, ir gretutinėje zonoje ir išskirtinėje ekonominėje zonoje, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse.“

4 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 19 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

2. Viešajam pažinimui ir naudojimui saugomame objekte, jo teritorijoje, vietovėje draudžiama:

1) naikinti ar kitaip žaloti nekilnojamosios kultūros vertybės pase nurodytas **saugomo objekto** vertingąsias savybes;

~~2) teritorijoje ir apsaugos zonoje statyti statinius, kurie aukščiau, apimtimi ar išraiška nustelbtų kultūros paveldo objektą ar objektus arba trukdytų juos apžvelgti;~~

32) naikinti ar žaloti **saugomo objekto ženklinimui skirtas** paminklines lentas, nekilnojamosios kultūros vertybės informacinius standus arba kultūros paveldo objekto ar vietovės teritorijos riboženklis.

2. Pakeisti 19 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

6. Siekiant, kad saugomo objekto ar vietovės vertingosioms savybėms nebūtų padaryta neigiamo poveikio, turi būti gautas už kultūros paveldo apsaugą atsakingos institucijos sutikimas, jeigu norima:

1) dalyti į atskiras dalis nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijoje esančius sklypus ir keisti jų ribas, išskyrus Saugomų teritorijų įstatymo nustatytus atvejus;

~~2) 1) kultūros paveldo objekto teritorijoje keisti žemės naudojimo būdą, užstatymo tankį, saugomų statinių intensyvumą, tipą, pastatų ar statinių naudojimo paskirtį;~~

3) nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijoje ir apsaugos zonoje statyti statinius ir įrenginius, keisti upių vagas, keisti esamus ir įrengti naujus vandens telkinius, keisti reljefą, steigti naujus ar plėsti esamus karjerus, sodinti vertingąsias savybes užstojančius želdinius;

4) 2) įrengti komercines reklamas, lauko antenas ir kitus techninius įrenginius saugomų statinių išorėje.

3. Pripažinti netekusia galios 19 straipsnio 7 dalį.

~~7. Sutikimas pagal šio straipsnio 6 dalį nebūtinai, jeigu tokie veiksmai leidžiami pagal nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentus, kuriuose nustatomas galimas kiekvieno sklypo naudojimo būdas, užstatymo tankis, intensyvumas ir statinių aukštis.~~

5 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas.

Pakeisti 20 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Viešosios pagarbos nekilnojamojo kultūros paveldo vieta gali būti saugoma, nors ir nėra jokių žmogų, įvykių ar kitokias jos vertingąsias savybes liudijančių autentiškų dalių ar elementų. Ši vieta žymima **paminklinėmis saugomo objekto ženklinimui skirtomis** lentomis, skulptūros kūrniais, memorialiniais statiniais, buvusią įvykio ar gyvenamąją aplinką parodančiais daiktais. Draudžiama griauti ar žaloti statinius, skirtus tokios vietos vertingosioms savybėms pažymėti. Šie statiniai gali būti keičiami ar statomi nauji tik gavus už tos vietos apsaugą atsakingos institucijos sutikimą.“

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės ir personalo departamento
direktore
Agnė Jakstienė
2018-03-19

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

Aplinkos ministras
Kęstutis Navakas
2018-03-15

LIETUVOS RESPUBLIKOS
TERITORIJŲ PLANAVIMO ĮSTATYMO NR. I -1120 17, 20 IR 21 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

Vilnius

d. Nr.

1 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusiu galios 17 straipsnio 6 dalies 5 punktą.

„5) nurodyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas.“

2 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 20 straipsnio 7 dalį.

~~7. Tais atvejais, kai planuojamai ūkinei veiklai vykdyti teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą rengti neprivaloma, o įstatymų ar kitų teisės aktų nustatytais atvejais šiai veiklai vykdyti turi būti taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, jos nurodomos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo dokumentuose, statinio projekto sklypo sutvarkymo (sklypo plano) dalyje arba žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytiniame susitarime (sutikime) su suinteresuotu subjektu (statytoju ar planuojamos ūkinės veiklos organizatoriumi), dėl kurio planuojamos ūkinės veiklos vykdymo žemės sklypui ar jo daliai turi būti nustatytos papildomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.~~

3 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusiu galios 21 straipsnio 2 dalies 5 punktą.

„5) nurodyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės ir personalo departamento
direktoriaus
Agnė Jakstienė
2018-04-19

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIENĖ
2018-03-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
TERITORIJŲ PLANAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1120 17, 20 IR 21 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

Vilnius

d. Nr.

1 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusiu galios 17 straipsnio 6 dalies 5 punktą.

2 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 20 straipsnio 7 dalį.

3 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusiu galios 21 straipsnio 2 dalies 5 punktą.

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisės ir personalo departamento

direktorė

Agnė Jakstienė

2018-03-16

Aplinkos ministras

Kęstutis Navickas

2018-03-15

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ

BEGINA JURKONIENĖ

2018-03-13

Aplinkos ministerija
(valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos pavadinimas)

ADMINISTRACINĖS NAŠTOS ŪKIO SUBJEKTAMS APSKAIČIAVIMO ATASKAITA

_____ 2018-02-02 _____ Nr. _____ 2 _____

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektas					Laikas (valan- domis)		Vidinis tarifas (eurais)	Pridėti- nės išlaidos	Išorinis tarifas (eurais)	Vykdyto veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
Eil. Nr.	Tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	Vykdyto veiksmas	Tikslinė grupė	Kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
1. Numatomų keisti ir (ar) naikinti galiojančių informacinių įpareigojimų sukeliamą administracinę naštą ūkio subjektams, kai teisės aktai nekeičiami, pildomas tik 1 punktas)													
1.1.	Informacinis įpareigojimas A												
A1		vykdyto veiksmas A1			0		0	1,25		0	0		0
A2		vykdyto veiksmas A2			0		0	1,25		0	0		0
													$AN_{ij} = \sum AN_{vv} = 0$
1.2.	Informacinis įpareigojimas pateikti Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui pranešimą, kurio pagrindu jis žemės sklypo registro įrašę padaro atitinkamą žymą apie taikomas ar panaikintas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas.												
B1	Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 22 straipsnio 7 dalis.	Prašymo pateikti pranešimą ir reikalingų dokumentų parengimas			2		5,02	1,25		1	1752**	1752	21 987,6 €

[illegible]

B1	Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projekto 8 straipsnio 1 dalis.	Prašymo pateikti pranešimą ir reikalingų dokumentų parengimas	Ūkio subjektai, privalantys pateikti pranešimą	Nacionalinė	2	0	5,02	1,25	0	1	3504**	3504	$AN_{vv} = (5,02 \times 1,25 \times 2 + 0) \times 3504 = 43\,975,2 \text{ €}$
B2	Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projekto 8 straipsnio 1 dalis.	Prašymo pateikti pranešimą ir reikalingų dokumentų pateikimas	Ūkio subjektai, privalantys pateikti pranešimą	Nacionalinė	0,5	0	5,02	1,25	0	1	3504**	3504	$AN_{vv} = (5,02 \times 1,25 \times 0,5 + 0) \times 3504 = 10\,993,80 \text{ €}$
													$AN_{ij} = 43\,975,2 \text{ €} + 10\,993,80 \text{ €} = 54\,969,00 \text{ €}$
2.3.	Informacinis įpareigojimas pateikti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka atliktą Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projekto 53 straipsnio 3 dalyje nurodytoje veikloje dalyvaujančių gyventojų apšvitos dozių vertinimą.												
C1	Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo įstatymo sąlygų projekto 53 straipsnio 4 dalis.	Vertinimo parengimas	Ūkio subjektai, privalantys gauti Radiacinės saugos centro pritarimą	Nacionalinė	4	1200	5,02	1,25	6,71	1	3	3	$AN_{vv} = (5,02 \times 1,25 \times 4 + 6,71 \times 1200) \times 3 = 24\,231,30 \text{ €}$
C2	Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projekto 53 straipsnio 4 dalis.	Vertinimo pateikimas	Ūkio subjektai, privalantys gauti Radiacinės saugos centro pritarimą	Nacionalinė	0,5	0	5,02	1,25	0	1	3	3	$AN_{vv} = (5,02 \times 1,25 \times 0,5 + 0) \times 3 = 9,41 \text{ €}$
													$AN_{ij} = 24\,231,30 \text{ €} + 9,41 \text{ €} = 24\,240,71 \text{ €}$
													$AN_{ia}^N = \Sigma AN_{ij} = 80\,778,46 \text{ €}$

Teisės akto projekto numatomas administracinės naštos pokytis

$$AN^P = AN_{ta}^N - AN_{ta}^G$$

$$AN = 80\,778,46 - 27\,484,50 \\ = 53\,293,96 \text{ €}$$

* Ūkio subjektų, kuriems reikės gauti Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos pritarimą, administracinė našta apskaičiuojama, atsižvelgus į Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos pateiktą informaciją apie prašymų pritarti rengiamiems projektams per vienerius kalendorinius metus skaičių, nors pagal galiojantį teisinį reguliavimą tokio pritarimo nereikia (galioja griežtas draudimas įstatymo projekte nurodytai veiklai). Ūkio subjektų skaičius informaciniam įpareigojimui 2.1 vykdyti nurodytas, įvertinus Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prognozuojamą ūkio subjektų skaičių.

** Informaciją apie žymas, padarytas pagal galiojantį teisinį reguliavimą (pranešimą Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui teikia teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto organizatorius) per 3 kalendorinius metus (2013–2015 m.) pateikė valstybės įmonė Registrų centras. Ūkio subjektų skaičius informaciniam įpareigojimui 2.2 vykdyti nurodytas padvigubinus per 3 kalendorinius metus pranešimą pateikusių ūkio subjektų vidutinį skaičių įvertinant tai, kad didžioji dalis apsaugos, sanitarinės apsaugos zonų ar kitų teritorijų nustatoma teritorijų planavimo dokumentais ar žemės valdos projektais.

*** Informacinis įpareigojimas 2.2 vykdomas iki 2021 m. gruodžio 31 d.

**** Informacinio įpareigojimo 2.3 administracinė našta apskaičiuojama, atsižvelgus į Lietuvos energetikos instituto pateiktą informaciją apie Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projekto 53 straipsnio 3 dalyje nurodytoje veikloje dalyvaujančių gyventojų apšvitos dozių vertinimo atlikimo kainą.

Ataskaitą užpildė

Aplinkos ministerijos Statybos ir teritorijų planavimo departamento

Teritorijų planavimo skyriaus vyriausioji specialistė

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

Rūta Brazdžiūnienė

(vardas ir pavardė)

Teisės ir personalo departamento
direktore
Agnė Jakstienė
2018-03-14

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-15

TEISĖS AKTO PROJEKTO ANTIKORUPCINIO VERTINIMO PAŽYMA

Teisės akto projekto pavadinimas: Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektas

Teisės akto projekto tiesioginis rengėjas: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Statybos ir teritorijų planavimo departamento Teritorijų planavimo skyriaus vyriausioji specialistė Rūta Brazdžiūnienė

Antikorupciniu požiūriu rizikingos teisės akto projekto nuostatos (nurodyti kriterijaus numerį, kurį taikant nustatytai korupcijos rizikai šalinti ar valdyti teisės akto projekte nenumatyta priemonių): nėra.

Antikorupciniu požiūriu rizikingos teisės akto projekto nuostatos, identifikuotos antikorupcinio vertinimo po tarpinstitucinio derinimo metu (nurodyti kriterijaus numerį, kurį taikant nustatytai korupcijos rizikai šalinti ar valdyti teisės akto projekte nenumatyta priemonių): nėra.

Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		<i>Pildo teisės akto projekto vertintojas</i>	<i>Pildo teisės akto projekto tiesioginis rengėjas</i>	<i>Pildo teisės akto projekto vertintojas</i>
1.	Teisės akto projektas nesukuria išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas.	Įstatymo projektas nesukuria išskirtinių ar nevienodų sąlygų: jo nuostatos taikomos visiems žemės savininkams, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtiniams ar kitiems naudotojams, teritorijų planavimo dokumentų, žemės valdos projektų, statybų ar kitokios veiklos projektų rengėjams, projektus derinančioms institucijoms, ūkinės veiklos vykdytojams.		☐ tenkina ☐ netenkina

Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
2.	Teisės akto projekte nėra spragų ar nuostatų, leidiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą.	Įstatymo projekte nėra spragų ar nuostatų, leidiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą. Pateikiamas detalus specialiųjų žemės naudojimo sąlygų turinys, jų taikymo tvarka; numatoma aiški įstatymo projekte nustatytų teritorijų ir jose taikomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą (nuo 2022 m. – registravimo Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų registre) tvarka; sureglamentuota, kaip turi būti vertinami veiklos apribojimai, numatyti kituose įstatymuose.		☐ tenkina ☐ netenkina
3.	Teisės akto projekte nustatyta, kad sprendimą dėl teisių suteikimo, apribojimų nustatymo, sankcijų taikymo ir panašiai priimančias subjektas atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą kontroliuojančio (prižiūrinčio) subjekto.	Įstatymo projekte šie subjektai atskirti: veiklos apribojimai nustatyti projekte, o sprendimus dėl sutikimų nustatytais atvejais priima projekte nurodytos institucijos ar statinių (tinklų) savininkai arba valdytojai. Pagal numatomą reguliavimą ekonominės sankcijas juridiniams asmenims taiko viešojo administravimo institucijos pareigūnas. Įgaliojimai nagrinėti bylas suteikiami teismams.		☐ tenkina ☐ netenkina
4.	Teisės akto projekte nustatyti subjekto įgaliojimai (teisės) atitinka subjekto atliekamas funkcijas (pareigas).	Įstatymo projekte subjektų įgaliojimai (teisės) numatyti pagal Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo, Lietuvos Respublikos statybos įstatymo, kitų teisės aktų reikalavimus. Institucijų, atsakingų už šio įstatymo įgyvendinimą pagal jų valdymo		☐ tenkina ☐ netenkina

Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		ir reguliavimo sritis, kompetencija pakankamai reglamentuota.		
5.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sprendimo priėmimo kriterijų (atvejų) sąrašas.	Įstatymo projekte nustatytas nurodytų teritorijų ir jose taikomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą (nuo 2022 m. – registravimo Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų registre) pagrindų baigtinis sąrašas. Nustatyti institucijų ar asmenų, priimančių sprendimus įstatymo projekte nurodytose teritorijose, pagrindiniai nepritarimo projektui ar numatomi veiklai kriterijai.		☐ tenkina ☐ netenkina
6.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai priimant sprendimus taikomos išimtys.	Įstatymo projekte išimtys nenumatytos: atvejai, kada netaikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos konkrečiose apsaugos zonose ar kitose teritorijose, nustatyti šių sąlygų turinyje. Įstatymo projekto nuostatų taikymas sudarys vienodas ir teisingas konkurencijos sąlygas ūkio subjektams veikti rinkoje.		☐ tenkina ☐ netenkina
7.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų priėmimo, įforminimo tvarka ir priimtų sprendimų viešinimas.	Įstatymo projekte nenustatyta sprendimų priėmimo, įforminimo tvarka. Jei apsaugos, sanitarinės apsaugos zonos ar kitos teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatytos veiklai, kuriai nereikalingas statybą leidžiantis dokumentas arba teritorijų planavimo dokumentas, pritarimas šiai veiklai duodamas		☐ tenkina ☐ netenkina

Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		atitinkamos reguliavimo srities teisės aktuose nustatyta tvarka – įstatymo projekte tik nurodoma, kas turi duoti pritarimą veiklai, kiekviena institucija turi nusistatyti sutikimo išdavimo tvarką, jei ji nėra nustatyta. Įstatymo projekto nuostatose, susijusiose su visuomenės informavimu, reglamentuota informacijos pateikimo tvarka ir priimtų sprendimų viešinimo tvarka tais atvejais, kai tenkinant viešąjį interesą neprivaloma gauti žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinio sutikimo dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo naujai nustatytose teritorijose. Įstatymo projekte nustatyta visuomenės informavimo tvarka ir tais atvejais, kai teritorijos, kuriose turi būti taikomos nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatytos gavus žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinį sutikimą dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo naujai nustatytose teritorijose, įstatymo projekte nustatyta visuomenės informavimo tvarka.		
8.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų dėl mažareikšmiškumo priėmimo tvarka.	Įstatymo projekte nenustatyta sprendimų dėl mažareikšmiškumo priėmimo tvarka.		☐ tenkina ☐ netenkina
9.	Jeigu pagal numatomą reguliavimą sprendimus priima kolegialus	Neregamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina

Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
	subjektas, teisės akto projekte nustatyta kolegialaus sprendimus priimančio subjekto: 9.1. konkretus narių skaičius, užtikrinantis kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą; 9.2. jeigu narius skiria keli subjektai, proporcinga kiekvieno subjekto skiriamų narių dalis, užtikrinanti tinkamą atstovavimą valstybės interesams ir kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą ir skaidrumą; 9.3. narių skyrimo mechanizmas; 9.4. narių rotacija ir kadencijų skaičius ir trukmė; 9.5. veiklos pobūdis laiko atžvilgiu; 9.6. individuali narių atsakomybė.			
10.	Teisės akto projekto nuostatomis įgyvendinti numatytos administracinės procedūros yra būtinos, nustatyta išsami jų taikymo tvarka.	Įstatymo projekte naujos administracinės procedūros, reikalingos projekto nuostatomis įgyvendinti, nenustatomos. Kitų procedūrų (derinimas, sutikimų davimas) vykdymo tvarka nurodyta teisės akto atskiruose skyriuose.		☐ tenkina ☐ netenkina

Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
11.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai administracinė procedūra netaikoma.	Nereglamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
12.	Teisės akto projektas nustato jo nuostatomis įgyvendinti numatytų administracinių procedūrų ir sprendimo priėmimo konkrečius terminus.	Nereglamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
13.	Teisės akto projektas nustato motyvuotas terminų sustabdymo ir pratęsimo galimybes.	Įstatymo projekte nenustatytos motyvuotos terminų sustabdymo ir pratęsimo galimybės.		☐ tenkina ☐ netenkina
14.	Teisės akto projektas nustato administracinių procedūrų viešinimo tvarką.	Įstatymo projektas nenustato administracinių procedūrų viešinimo tvarkos.		☐ tenkina ☐ netenkina
15.	Teisės akto projektas nustato kontrolės (priežiūros) procedūrą ir aiškius jos atlikimo kriterijus (atvejus, dažnį, fiksavimą, kontrolės rezultatų viešinimą ir panašiai).	Nereglamentuota. Įstatymo projektas nenustato kontrolės (priežiūros) procedūros ir aiškių jos atlikimo kriterijų.		☐ tenkina ☐ netenkina
16.	Teisės akto projekte nustatytos kontrolės (priežiūros) skaidrumo ir objektyvumo užtikrinimo priemonės.	Nereglamentuota. Įstatymo projektas nenustato kontrolės (priežiūros) skaidrumo ir objektyvumo užtikrinimo priemonių.		☐ tenkina ☐ netenkina

Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupecinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
17.	Teisės akto projekte nustatyta subjektų, su kuriais susijęs teisės akto projekto nuostatų įgyvendinimas, atsakomybės rūšis (tarnybinė, administracinė, baudžiamoji ir panašiai).	Įstatymo projekte nenustatyta subjektų, su kuriais susijęs teisės akto projekto nuostatų įgyvendinimas, atsakomybės rūšis. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektu siūloma numatyti atsakomybę asmenims, nesilaikantiems Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytų reikalavimų.		☐ tenkina ☐ netenkina
18.	Teisės aktų projekte numatytas baigtinis sąrašas kriterijų, pagal kuriuos skiriama nuobauda (sankcija) už teisės akto projekte nustatytų nurodymų nevykdymą, ir nustatyta aiški jos skyrimo procedūra.	Įstatymo projekte nenumatyti kriterijai, pagal kuriuos skiriama nuobauda (sankcija) už teisės akto projekte nustatytų nurodymų nevykdymą.		☐ tenkina ☐ netenkina
19.	Kiti svarbūs kriterijai.	Nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina

Teisės akto projekto tiesioginis rengėjas:

Aplinkos ministerijos Statybos ir teritorijų planavimo departamento Teritorijų planavimo skyriaus vyriausioji specialistė
Rūta Brazdžiūnienė
(pareigos) (vardas ir pavardė)

(parašas) 2018-03-13
(data)

Teisės ir personalo departamento direktorė
Agnė Jakstienė
2018-03-17

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-03-13

Teisės akto projekto vertintojas:

Aplinkos ministerijos Statybos ir teritorijų planavimo departamento Teritorijų planavimo skyriaus vyriausioji specialistė
Laima Skaisgirienė
(pareigos) (vardas ir pavardė)

(parašas) 2018-03-13
(data)

NUMATOMO TEISINIO REGULIAVIMO POVEIKIO VERTINIMO PAŽYMA

Projekto pavadinimas

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) ir jo lydimieji įstatymų projektai: Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 53, 247, 256, 305, 385, 589 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 2 straipsnio pakeitimo ir 12 straipsnio pripažinimo netekusiu galios, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 49 ir 51 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 10 straipsnio pakeitimo, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 2 ir 28 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 41 straipsnio pakeitimo, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 19 straipsnio pakeitimo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 75 straipsnio pakeitimo, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. VIII-884 2 ir 18 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 13 straipsnio pakeitimo, Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo Nr. IX-415 17 straipsnio pakeitimo, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatymo Nr. IX-433 2 straipsnio pakeitimo ir 13 straipsnio pripažinimo netekusiu galios, Lietuvos Respublikos kelių įstatymo Nr. I-891 2, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 22 straipsnio pakeitimo, Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 papildymo 2¹ straipsniu, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2, 4, 17, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 4, 6 ir 13 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 papildymo 15¹ straipsniu ir 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos pajūrio juostos įstatymo Nr. IX-1016 1, 4, 5, 6 ir 7 straipsnių, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 2, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 20¹, 25, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. XII-2573 24 ir 27 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 17, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo Nr. IX-2499 24 straipsnio pakeitimo, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 9 straipsnio pakeitimo, Lietuvos Respublikos vandens įstatymo Nr. VIII-474 2, 3 ir 14 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 2 ir 24 straipsnių pakeitimo, Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 2, 21 ir 34 straipsnių pakeitimo ir 22 straipsnio pripažinimo netekusiu galios, Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymo Nr. I-1034 papildymo 19¹ straipsniu, Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 10 ir 24 straipsnių pakeitimo ir Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės Nr. I-1553 2 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymų projektai.

Projekto rengėjas

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Statybos ir teritorijų planavimo departamentas

Projekto tikslas

Įstatymo projektas parengtas įvertinus tai, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas savo nutarimuose ne kartą yra konstatavęs, kad pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją riboti asmens teisės ir laisvės, taip pat ir ūkinės veiklos laisvę galima, jeigu yra laikomasi šių sąlygų: tai daroma įstatymu, ribojimai yra būtini demokratinėje visuomenėje siekiant apsaugoti kitų asmenų teises ir laisves ir Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintas vertybes, taip pat konstituciškai svarbius tikslus; ribojimais nėra paneigiama teisių ir laisvių prigimtis bei esmė; yra laikomasi konstitucinio proporcingumo principo. Po Vyriausybės 2016 m. kovo 14 d. pasitarime priimto sprendimo 4 klausimu „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ pakeitimo“ ir vykdant protokolinių pavedimų parengti įstatymo, kuriuo būtų nustatomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos ir sprendžiami kiti veiklos apribojimų klausimai, parengtas Įstatymo projektas, kuriame siekiama ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimus nustatyti vienu įstatymu, aiškiau reglamentuoti specialiųjų žemės naudojimo sąlygų turinį ir nuostatas, susijusias su šių sąlygų taikymu. Siekiant įstatymų suderinamumo, kartu su Įstatymo projektu parengti su jo nuostatomis susijusių kitų įstatymų pakeitimo projektai.

Įstatymo projekto tikslai:

- įtvirtinti nuoseklų ir darnų Įstatymo projekte nurodytų teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (toliau – Įstatymo projekte nurodytos teritorijos), nustatymo teisinį reguliavimą;
- nustatyti aiškius, tik svarbiausius, privalomus ir proporcingus ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimus užtikrinant Įstatymo projekte nurodytų objektų ar veiklos apsaugą nuo neigiamų veiksnių ar poveikio, valstybės saugumą, visuomenės sveikatos saugą, aplinkos ir viešojo intereso apsaugą;
- užtikrinti aiškesnį ir skaidresnį specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo ir galiojimo teisinį reguliavimą.

**Siūlomo projekto poveikio įvertinimas
(teigiamos ir (ar) neigiamos pasekmės)**

**Poveikis žemės
valdymui ir
naudojimui**

Įstatymo projekte siūlomas sprendimas tiesiogiai susijęs su siekiu užtikrinti skaidresnį ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimų (specialiųjų žemės naudojimo sąlygų) žemės sklypuose ir (ar) valstybinėje žemėje teisinį reguliavimą.

Įstatymo projekte numatytas teisinis reguliavimas nenustato esminių pakeitimų galiojančio specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo teisinio reguliavimo turiniui, bet redaguoja šį reguliavimą ir pakeičia jo formą.

Teigiamos pasekmės – aiškiai ir suprantamai išdėstytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos nustatytoje Įstatymo projekte nurodytose teritorijose; numatytos kompensacijos dėl šių sąlygų taikymo, jei Įstatymo projekte nurodytos teritorijos nustatomos Įstatymo projekte nurodytais atvejais negavus žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinio sutikimo. Siūlomas teisinis reguliavimas aiškiau reglamentuoja asmenų, suinteresuotų ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios turi būti nustatomos Įstatymo projekte nurodytos teritorijos, vykdymu, prievolę gauti rašytinius sutikimus dėl šių teritorijų nustatymo ir jų atsakomybę dėl Įstatymo projekte nustatytų reikalavimų

nevykdymo. Priėmus Įstatymo projektu ir jo lydimaisiais įstatymų projektais siūlomas nuostatas, žemės valdytojai ir naudotojai, ūkio subjektai viename įstatyme galės rasti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, taikomas aiškiai nurodytose teritorijose; šias teritorijas pradėjus registruoti Nekilnojamojo turto registre – galės susipažinti su jų erdvinio išdėstymu. Galimos numatomo teisinio reguliavimo alternatyvos, nepriėmus šio Įstatymo projekto – nebus ištaisytos galiojančio Vyriausybės nutarimo spragos ir kolizijos su galiojančiais įstatymais ir jų įgyvendinamaisiais teisės aktais, nebus pakeista neefektyvi ir neveiksminga galiojanti specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo ir informavimo apie jas sistema.

Neigiamos pasekmės – nenumatomos.

Poveikis valstybės finansams

Įstatymo projektu numatytos kompensacijos teisės aktų nustatyta tvarka gali būti mokamos iš valstybės, savivaldybių biudžeto lėšų, Europos Sąjungos fondų arba kitų finansavimo šaltinių lėšų. Vienkartinėms arba kasmetinėms kompensacijoms išmokėti reikalingų valstybės biudžeto lėšų poreikis paaiškės, kai bus faktiškai įvertinti nuostoliai, patiriami dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo ir bus galima planuoti biudžeto lėšas kompensacijų išmokėjimui. Atitinkamos ministerijos pagal kompetenciją kreipsis dėl lėšų iš valstybės biudžeto skyrimo kompensacijoms dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo viešojo intereso tikslais nustatytose teritorijose išmokėti.

Įstatymo projekte numatyta, kad kompensacijos dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo viešojo intereso tikslais nustatytose Įstatymo projekte nurodytose teritorijose iš valstybės biudžeto lėšų nemokamos, kai šios teritorijos nustatomos ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos taikomos dėl kitų suinteresuotų asmenų vykdomos ūkinės komercinės veiklos.

Įgyvendinant Įstatymo projekto ir Nekilnojamojo turto registro įstatymo pakeitimo įstatymo projekto nuostatas, Nekilnojamojo turto registrai modifikuoti reikalingas lėšas, parengus investicinį projektą, numatoma gauti iš Aplinkos ministerijai skiriamų asignavimų ir (ar) iš 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ priemonei Nr. 10.1.3-ESFA-V-918 „Viešojo administravimo subjektų iniciatyvos, skirtos paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybei gerinti“ skirtų lėšų. Atsižvelgiant į tai, kad reikiamam Nekilnojamojo turto registro modifikavimui skirtas veiksmas (Nr. 2.1.1.24) numatytas Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 metų programos įgyvendinimo 2016–2018 metų veiksmų plane, sudarytos prielaidos teikti projektinį pasiūlymą dėl atitinkamo projekto įtraukimo į Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ Nr. 10.1.3-ESFA-V-918 priemonės „Viešojo administravimo subjektų iniciatyvos, skirtos paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimui“ iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų siūlomų bendrai finansuoti valstybės projektų sąrašą. Įstatymo projekto priėmimas būtų pagrindas Nekilnojamojo turto registro modifikavimui iš minėtų šaltinių gauti (numatyti) lėšas, taip pat planuoti ir užtikrinti lėšas modifikuoto registro funkcionavimui.

Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad Aplinkos ministerija rengia įstatymų ir kitų teisės aktų projektus, susijusius su šiame įstatyme nurodytų teritorijų registravimu Nekilnojamojo turto

registre ir koordinuoja jų įgyvendinimą, reikės 60 tūkst. Eur per metus išlaidoms, reikalingoms funkcijų, susijusių su Nekilnojamojo turto registro modifikavimu, vykdymui finansuoti (įvertinant, kad reikėtų įsteigti 2 papildomas pareigybes, skirtas poįstatyminiams teisės aktams įstatymo projekte numatyto Nekilnojamojo turto registro modifikavimui įgyvendinti ir koordinuoti jų įgyvendinimą (skaičiuojant reikalingas metines lėšas, įvertintas lėšų poreikis šios naujos pareigybės finansavimui, kvalifikacijos kėlimui, ekspertų išlaidoms, sukurtų naujų informacinių technologijų sprendimų palaikymui ir kita).

Atsižvelgiant į tai, kad Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti atsakomybę už pranešimo žymai apie nustatytas Įstatymo projekte nurodytas teritorijas padaryti ir (ar) prašymo įrašyti šias teritorijas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą arba jas įregistruoti Nekilnojamojo turto registre per įstatymuose nustatytą terminą nepateikimą, ir į tai, kad nurodytos institucijos, kurios pagal kompetenciją tikrins šių dokumentų pateikimą (nepateikimą), šioms institucijoms papildomoms funkcijoms vykdyti gali prireikti biudžeto lėšų.

Įgyvendinant kitų Įstatymo projekto lydimųjų įstatymų projektus, papildomo poveikio valstybės finansams nebus.

Poveikis verslo sąlygoms

Teigiamos pasekmės – Įstatymo projektu numatomas teisinis reguliavimas bus aiškesnis ir palankesnis verslui, lyginant su esamu reguliavimu, todėl Įstatymo projekto nuostatų įgyvendinimas teigiamai paveiks bendrą ūkio būklę ir (ar) atskiras verslo sritis, sukurs palankesnes sąlygas verslo plėtrai. Nustatytų Įstatymo projekte nurodytų teritorijų ir jose taikomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų teisinio reguliavimo aiškumas ir apibrėžtumas sudarys palankesnes, vienodas ir teisingas konkurencijos sąlygas ilgalaikiai ir darniai ūkio plėtrai, naujų ūkio subjektų patekimui į rinką, esamiems ūkio subjektams – veikti rinkoje.

Įgyvendinus Įstatymo projekto nuostatas, kuriose nurodyta, kada pradedamos taikyti specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatytose teritorijose, sutrumpės pagal šiuo metu galiojanti teisinį reguliavimą jų taikymo pradžia nustatytas laikas, bus sukurtos palankesnes sąlygos verslui, nes padės išvengti situacijų, kai žemės sklypuose gali būti vykdoma šiomis sąlygomis draudžiama veikla, jei Įstatymo projekte nurodytos teritorijos neįrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą.

Nurodžius, kada ir kuriame numatomos veiklos planavimo (projektavimo) etape turi būti gautas žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas dėl Įstatymo projekte nurodytų teritorijų, kuriose turi būti taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymo, bus išvengta šiuo metu dažnai vykstančių teisminių procesų.

Įgyvendinant Įstatymo projekto, Nekilnojamojo turto registro įstatymo pakeitimo įstatymo ir Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo pakeitimo įstatymo projektų nuostatas ir pertvarkius, modifikavus Nekilnojamojo turto registrą, nebeliks prievolės Įstatymo projekte nurodytas teritorijas įrašyti į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą kaip žemės sklypo kadastro duomenis – šie privalomi darbai dabar atima daug laiko ir lėšų. Nekilnojamojo turto registre numatoma registruoti nustatytas Įstatymo projekte nurodytas teritorijas be išankstinio žymos žemės sklypo registro įrašo padarymo (žyma reikalinga pereinamuoju laikotarpiu, nes specialiosios žemės naudojimo sąlygos turės būti taikomos nuo šios žymos padarymo dienos, o ne nuo minėtų teritorijų įrašymo į

Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą dienos, kaip tai nurodo esamas teisinis reguliavimas). Paieškos ir peržiūros paslaugas numatyta teikti neatlygintinai – tai verslo subjektams palengvins sąlygas gauti informaciją ir planuoti veiklą, sumažins administracinę naštą, žemės valdytojai ir naudotojai, ūkio subjektai šiame registre galės susipažinti su šių teritorijų tiksliais erdviniais duomenimis ir gauti informaciją apie jose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas.

Igyvendinus Įstatymo projekto nuostatas, kuriomis nustatoma, kokia tvarka bus leidžiama vykdyti veiklą, nesusijusią su branduolinės energetikos objektų statyba, eksploatavimu, eksploatavimo nutraukimu ar uždarytų radioaktyviųjų atliekų atliekynų priežiūra branduolinės energetikos objektų sanitarinės apsaugos zonos, atsirastų reali galimybė panaudoti verslo reikmėms šiuo metu nebenaudojamus, didelę materialinę vertę turinčius VI Ignalinos AE priklausančius statinius ar įrenginius, esančius Ignalinos AE sanitarinės apsaugos zonoje, kurių panaudojimas, įvertinus konkrečią situaciją, nekeltų grėsmės nei Ignalinos AE saugiai veiklai, nei šiuose pastatuose dirbsiančių žmonių sveikatai. Tokiu būdu būtų sutaupomos milijoninės lėšos, nes nebenaudojami statiniai ar įrenginiai galėtų būti ne nugriauti (demonuoti), bet panaudoti verslo reikmėms.

Neigiamos pasekmės – nenumatomos.

Įvertinus Įstatymo projektą visa apimtimi, administracinė našta ūkio subjektams nedidėja, nes ūkinės ir (ar) kitos veiklos nurodytose teritorijose ribojimas, prievolė gauti nurodytų asmenų pritarimus šios veiklos projektams numatytas ir galiojančiame teisiniame reguliavime. Papildomi informaciniai įpareigojimai ūkio subjektams:

- gauti Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos sutikimą Įstatymo projekte nurodytiems darbams vykdyti bendrojoje meteorologinių stebėjimų aikštelės apsaugos zonoje, meteorologinių radiolokatorių, vandens matavimo stočių apsaugos zonos;

- nustačius Įstatymo projekte nurodytas teritorijas, pereinamuoju laikotarpiu pateikti Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui pranešimą, kurio pagrindu jis žemės sklypo (tais atvejais, kai šios teritorijos patenka į žemės sklypą) registro įrašė padaro atitinkamą žymą apie šias teritorijas ir jose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas. Pagal galiojančią teisinį reguliavimą šiuos pranešimus teikia teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto organizatorius, Įstatymo projekte papildomai numatoma prievolė teikti pranešimus ir kitiems asmenims, suinteresuotiems planuojamos ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios Nekilnojamojo turto registre įregistruotam žemės sklypui (ar jo daliai) turi būti taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos naujai nustatytose teritorijose, vykdymu;

- norint gauti leidimą įstatymais leidžiamai veiklai, nesusijusiai su branduolinės energetikos objektų statyba, eksploatavimu, eksploatavimo nutraukimu ar uždarytų radioaktyviųjų atliekų atliekynų priežiūra branduolinės energetikos objektų sanitarinės apsaugos zonos, pateikti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka šioje veikloje dalyvaujančių gyventojų apšvitos dozių vertinimą.

Sistemiškai vertinant Įstatymo projekto nuostatas, šie papildomi informaciniai įpareigojimai neapsunkina verslo sąlygų, nes:

- galiojančiame teisiniame reguliavime hidrometeorologijos stočių apsaugos zonos Įstatymo projekte nurodytų darbų vykdymui galioja griežtas draudimas;

**Poveikis aplinkai,
nekilnojamajam
kultūros paveldui**

– nuo žymos žemės sklypo registro įrašė padarymo dienos pradedamos taikyti specialiosios žemės naudojimo sąlygos – tai padės išvengti situacijų, kai gali būti vykdoma šiomis sąlygomis draudžiama veikla, jei specialiosios žemės naudojimo sąlygos neįrašytos į Nekilnojamojo turto registrą;

– nebenaudojami statiniai ar įrenginiai branduolinės energetikos objektų sanitarinės apsaugos zonose galėtų būti ne nugriauti (demonuoti), bet panaudoti verslo reikmėms.

Modifikavus Nekilnojamojo turto registrą ir išplėtus jo funkcionalumą, administracinė našta sumažės, nes nebeliks galiojančiame teisiniame reguliavime numatytos prievolės Įstatymo projekte nurodytas teritorijas įrašyti į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą.

Įstatymo projekte nustatytas specialiųjų žemės naudojimo sąlygų turinys, nurodant aiškius, objektyviai pagrįstus, būtinus ir proporcingus ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimus (pvz., atsisakant vienodų veiklos apribojimų kurortų apsaugos zonose), šių sąlygų taikymo teisinis reguliavimas užtikrins saugomų teritorijų, gamtos ir kultūros paveldo objektų ir jų teritorijų, kultūros paveldo vietovių, gamtos išteklių apsaugą. Įstatymo projektu nustatomos naujos, palyginus su galiojančiu teisiniu reguliavimu, teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos: pajūrio juosta, biosferos rezervatai, biosferos poligonai, gamtiniai ir kultūriniai rezervatai, gamtos paveldo objektų teritorijos, kultūriniai draustiniai (Saugomų teritorijų įstatymas numato tokias saugomas teritorijas ir reguliuoja veiklą jose). Įstatymo projektu siūloma šiuos reikalavimus susisteminti atliekant atitinkamus pakeitimus Saugomų teritorijų ir Pajūrio juostos įstatymuose, todėl veiklos saugomose teritorijose reguliavimas vienu įstatymu padės siekti Saugomų teritorijų ir Nekilnojamojo kultūros paveldo įstatymų tikslų.

Poveikio viešojo valdymo sistemai nebus.

**Poveikis viešojo
valdymo sistemai**

Kita svarbi informacija

Teisės aktų nustatyta tvarka Įstatymo projektas 2016 m. liepos 25 d. ir 2017 m. sausio 16 d. buvo pateiktas derinti suinteresuotoms institucijoms ir visuomenei (Nr. 16-8324 ir Nr. 17-323), 2017 m. gegužės 11 d. – Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai (Nr. 17-323 (2)), 2017 m. spalio 4 d. – Lietuvos Respublikos Vyriausybei (Nr. 17-323 (3)). Atsižvelgus į Vyriausybės kanceliarijos teisės grupės 2017 m. lapkričio 6 d. raštu Nr. NV-2815 pateiktas pastabas, 2018 m. vasario 6 d. Įstatymo projektas ir jo lydimieji įstatymų projektai pakartotinai teikti derinti Vyriausybei (Nr. 17-323(4)). Į Vyriausybės kanceliarijos teisės grupės 2018 m. vasario 14 d. raštu Nr. NV-414 pateiktas pastabas atsižvelgta.

Informacija apie asmenį ir instituciją, atsakingą už poveikio vertinimą

Vardas ir pavardė	Rūta Brazdžiūnienė
Pareigos	Vyr. specialistė
Institucija (padalinys)	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Statybos ir teritorijų planavimo departamento Teritorijų planavimo skyrius
Telefono numeris ir elektroninio pašto adresas	Tel. 8 706 63266, el. paštas: ruta.brazdziuniene@am.lt

Aplinkos ministras
Kęstutis Navakas
2018-04-16

Teritorijų planavimo skyriaus
vedanti TPP direktorės J. J.

Litgrid

Litgrid AB
A. Juozapavičiaus g. 13
LT-08311, Vilnius
T +370 707 02171
F +370 5 272 3986
info@litgrid.eu

www.litgrid.eu

Įmonės kodas
302564383
PVM mokėtojo kodas
LT100005748413

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai
LRVkanceliarija@lr.lt

2018-03-26 Nr. SD-970

Kopijos:
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
info@am.lt

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
info@enmin.lt

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

LITGRID AB (toliau - Bendrovė), įvertinusi Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos parengtą ir 2018 m. kovo 15 d. raštu Nr. (14-3)-D8-1569 pateiktą Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektą Nr. 17-323(5) (toliau - Projektas), atkreipia dėmesį, jog Projekte numatyta, kad žemės savininkams turi būti atlyginti nuostoliai, patiriami dėl vykdomos veiklos tose teritorijose, kuriose nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (pavyzdžiui, dėl galimybės valdyti, naudoti ir (ar) disponuoti Nekilnojamojo turto registre įregistruotu nekilnojamuoju daiktu ribojimo ir (ar) praradimo).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.129 straipsnio nuostatomis, Bendrovė privalo atlyginti žemės savininkams ir nuostolius, atsiradusius dėl servituto nustatymo.

2017 m. lapkričio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo pakeitimai, kuriais Bendrovė įpareigota kompensuoti žemės savininkams nuostolius, patirtus dėl jų valdomuose žemės sklypuose jau nustatytų servitutų (šie įstatymo pakeitimai numato pareigą Bendrovei kompensuoti ne tik už naujai jos naudai nustatomus servitutus, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, tačiau ir už įstatymu jau nustatytus servitutus). Šiuo metu institucijoms pastaboms yra pateiktas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas Nr. 18-3114 „Dėl vienkartinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi pagal įstatymą ar sutartį tinklų operatorių naudai nustatytu servitutu, apskaičiavimo ir išmokėjimo metodikos patvirtinimo“, kuriame nustatoma šių kompensacijų mokėjimo metodika.

Svarbu pažymėti, jog pagal Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 75 straipsnio 3 dalies nuostatas, elektros energetikos objektų ir įrenginių, esančių elektros energetikos objektus ir įrenginius valdančiai elektros energetikos įmonei nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais nepriklausančioje žemėje ar kituose nekilnojamosiose daiktuose, eksploatavimui, aptarnavimui, remontui, rekonstravimui, modernizavimui ir (ar) naudojimui užtikrinti šiuo įstatymu nustatomi žemės ir kitų nekilnojamųjų daiktų servitutai šių objektų ir įrenginių teisės aktuose nustatytų apsaugos zonų ribose. Atsižvelgiant į tai, kad žemės savininkų nuostoliai, atsiradę dėl servituto ir specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nustatymo, iš esmės sutampa (jie praranda galimybę naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą ar pobūdį, iškertamas miškas ar sunaikinami pasėliai ar sodiniai ir pan.), norminiuose teisės aktuose neturėtų būti nustatytas ir taikomas dvigubas kompensavimo mechanizmas už iš esmės tuos pačius nuostolius (tokia dvigubo kompensavimo našta tektų ir galutiniams elektros energijos vartotojams). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlome Projekto 13 straipsnio 5 dalį papildyti, jame aiškiai nurodant, jog kompensacijos nemokamos tuomet, kai jau buvo kompensuota nustačius servitutą:

„5. Kompensacijos nemokamos, kai:

1) už tuos pačius veiklos apribojimus buvo atlyginta, jei teritorija (jos dalis), kurioje taikomi šie apribojimai, sutampa su naujai nustatyta šiame įstatyme nurodyta teritorija (jos dalimi);

2) už nuostolius buvo atlyginta žemės sklype nustačius servitutą (tais atvejais, kai žemės ir kitų nekilnojamųjų daiktų servitutai nustatomi objektų ir įrenginių teisės aktuose nustatytų apsaugos zonų ribose);

3) kitais įstatymų nustatytais atvejais.“

Atitinkamai turėtų būti pakeistas Projekto 142 straipsnis.

Taip pat siūlome grąžinti kartu su Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektu Nr. 17-323(5) teikiamo Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. VIII-884 (5) ankstesnę 18 straipsnio 3 dalies redakciją (buvusią įstatymo Nr. VIII-884 (3) versijoje), numatant galimybę elektros tinklų operatoriams nekliudomai įrengti naujus elektros energetikos objektus, neišplečiant esamų apsaugos zonų ribų ir ir šią dalį išdėstyti taip:

„3. Energetikos objektų apsaugai ir eksploatavimui užtikrinti nustatomos apsaugos zonos. Energetikos objektų apsaugos zonų dydis ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos šiose zonose nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme. Apsaugos zonoje esančių žemės ir kitų nekilnojamųjų daiktų servitutai nustatomi teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis. Energetikos objektus eksploatuojančios įmonės turi teisę nekliudomi prieiti, privažiuoti ar kitaip patekti prie jiems priklausančio ar jų eksploatuojamo energetikos objekto, esančio kito žemės ar kito nekilnojamojo daikto savininko ar naudotojo teritorijoje, teisės aktų nustatyta tvarka atlikti jo remonto, techninės priežiūros, eksploatavimo, rekonstravimo ar modernizavimo darbus, taip pat įrengti naujus energetikos objektus, neišplečiant esamų apsaugos zonų ribų. Apsaugos zonoje esančių nekilnojamųjų daiktų savininkai ir jų naudotojai turi leisti energetikos įmonėms patekti prie joms priklausančių ar jų eksploatuojamų energetikos objektų ir atlikti jų remonto, techninės priežiūros, eksploatavimo, rekonstravimo ar modernizavimo darbus. Nuostolius, atsiradusius dėl energetikos įmonių veiklos apsaugos zonose, atlygina energetikos įmonė, kuriai nuosavybės teise priklauso apsaugos zonos nekilnojamajame daikte esantis energetikos objektas.“

Svarbu pažymėti, kad tokia nuostata yra šiuo metu galiojančio Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 75 straipsnio 4 dalyje, kurią Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo pakeitimo įstatymo projektu Nr. VIII-1881 siūloma pripažinti netekusia galios. Įrengus naujus objektus esamų apsaugos zonų ribose, jų neišplečiant, papildomi veiklos apribojimai žemės savininkams ar patikėtiniams neatsirada, taip pat tokiu būdu gali būti išvengiama dvigubo kompensavimo.

Generalinis direktorius

Daivis Virbickas

ORIGINALAS PAŠTU NESIUNČIAMAS

Lina Romančikė, tel. (8 707) 02154, el.p. lina.romancike@litgrid.eu;

Beata Kuzmik, tel. (8 707) 02114, el. p. beata.kuzmik@litgrid.eu

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
kanceliarijai
El. p. LRVkanceliarija@lr.lt

Nr. 7-

KOPIJA.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
El. p. info@am.lt

Į 2018-04-16 Nr. (14-3)-D8-2116

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
El. p. finmin@finmin.lt

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
El. p. info@enmin.lt

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai
El. p. rastine@regula.lt

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO PROJEKTO

AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Bendrovė) susipažino su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2018 m. balandžio 16 d. raštu Nr. (14-3)-D8-2116 (toliau – Raštas) Lietuvos Respublikos Vyriausybei pateiktu svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo, kuriuo siūloma pritarti Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektui (Nr. 17-323(5), toliau – Įstatymo projektas) ir kitiems susijusiems įstatymų projektams, projektu. Atnaujinto Įstatymo projekto svarstymas numatomas 2018 m. balandžio 17 d. tarpinstituciniame pasitarime.

Bendrovė primena, kad paskutinio Vyriausybės pasitarimo, vykusio 2018 m. balandžio 9 d., metu tiek Energetikos ministerija, tiek Finansų ministerija pateikė argumentuotus pastabas ir pasiūlymus Įstatymo projektui, ypač jo nuostatomis, susijusiomis su nuostolių dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo atlyginimo mechanizmu.

Atnaujintame Įstatymo projekto variante atsisakyta individualaus turto vertinimo, kaip priemonės nuostolių, atsiradusių dėl pereinamuoju šio įstatymo įgyvendinimo laikotarpiu (nuo Įstatymo projekto įsigaliojimo iki 2021 m. gruodžio 31 d.) įrašytinų apsaugos zonų ir jose taikytinų specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, dydžiui nustatyti. Tačiau remiantis Įstatymo projekto nuostatomis, vykdant energetikos objektų plėtrą, operatorius visais atvejais privalės susitarti su žemės sklypo savininku dėl nuostolių dydžio, tai yra nuostolių dydžio nustatymas tampa priklausomas nuo operatoriaus ir žemės sklypo savininko galimybės susitarti dėl teisingo atlyginimo (Įstatymo projekto 7 straipsnio 4 dalies 2 punktas).

Aiškinamajame rašte nurodyta, „<...> Įstatymo projektas nereglamentuoja žemės sklypo savininko, savivaldybės ar valstybinės žemės patikėtinio sutikimo formos ir nenumato galimybės nuostolių atlyginimą nustatyti Vyriausybės nustatyta tvarka, nes tai pažeistų sutarties laisvės principą (esminiu sutarties požymiu laikant šalių valią, pripažįstama šalių teisė laisvai apsispręsti, verta ar ne sudaryti sutartį, taip pat laisvai sudaryti sutarties turinį).”

Bendrovės vertinimu, pateiktas paaiškinimas niekaip nepateisina siūlomo teisinio reguliavimo. Įstatymų leidėjas turi ir netgi privalo nustatyti atitinkamas teisinio reguliavimo priemones, kurios užtikrintų teisingą asmenų interesų pusiausvyrą. Kaip rodo Bendrovės patirtis, nesant aiškaus ir objektyviais kriterijais paremto teisinio reguliavimo, teisėto žemės sklypo naudojimo užtikrinimo klausimas tampa itin sudėtingas. Žemės sklypų savininkai reikalauja neadekvataus dydžio kompensacijų už jų žemės sklype nustatomus ūkinės veiklos apribojimus. Tokiu būdu Bendrovė negali užtikrinti sklandaus naujojo vartotojo prijungimo prie elektros tinklų ar gamtinių dujų sistemų proceso.

Būtent minėti motyvai paskatino keisti elektros energetikos sektoriaus teisinį reglamentavimą ir nustatyti aiškią tvarką, pagal kurią žemės sklypų savininkams būtų atlyginama už daiktinių teisių į žemę suvaržymus (tai yra, už jiems priklausančiuose žemės sklypuose nustatomus servitutus). 2017 m. lapkričio 1 d. įsigaliojęs Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 16, 18, 31, 34, 39, 40, 41, 43, 44, 49, 51, 52, 58, 67, 70, 71, 72, 74, 75 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 39-1 straipsniu įstatymas Nr. XIII-604 įpareigojo Vyriausybę patvirtinti metodiką, kuria vadovaujantis būtų apskaičiuojamas maksimalus vienkartinės kompensacijos už nuostolius dėl servituto nustatymo dydis. Pažymėtina, kad metodikoje numatyti principai taikytini apskaičiuojant nuostolius, patirtus **ties dėl iki įstatymo įsigaliojimo nustatytų servitutu, tiek nuostolius, kurie bus patirti tiesiant naujus elektros tinklus**. Tokiu būdu įstatymo leidėjas užtikrino, kad tiesiant naujus elektros tinklus bus paprasčiau ir greičiau sprendžiami žemės naudojimo naujiems elektros tinklams tiesti klausimai, o žemės sklypų savininkams už jų sklypuose nustatomus apribojimus teisingai atlyginta.

Bendrovės vertinimu, šiuo metu Įstatymo projekte nustatytas reguliavimas programuoja analogiškas praktines problemas – nesant aiškių kompensacijų apskaičiavimo principų (paliekant teisę dėl jų susitarti), žemės sklypo savininko sutikimo dėl Įstatymo projekte numatytų teritorijų nustatymo gavimo trukmė taps visiškai neprognozuojama, o operatorius neteks galimybės kontroliuoti sutartinių įsipareigojimų naujai prijungiamiems vartotojams savalaikio įvykdymo. Tokiu būdu nebus pasiektas ir vienas esminių Įstatymo projekto priėmimą lėmusių tikslų – sukurti teisinės prielaidas Įstatymo projekte nurodytų teritorijų registravimui. Siekiant užtikrinti tiek vidinę to paties Įstatymo projekto nuostatų, tiek visos teisės sistemos darną (koreliaciją su Elektros energetikos įstatyme nustatytu reguliavimu), prašome Įstatymo projekte nustatyti, kad **kai pagal Įstatymo projekte siūlomą reguliavimą operatoriui kyla pareiga kompensuoti susidariusius nuostolius žemės sklypo savininkui ar valstybinės ar savivaldybių žemės patikėtiniui, minėta kompensacija apskaičiuojama pagal Vyriausybės tvirtinamą metodiką**.

Pažymėtina, kad teismų praktikoje, be kita ko, taip pat pripažįstama, kad kompensacijos apskaičiavimo mechanizmas neturėtų būti paremtas siekiu įvertinti visus dėl apribojimų taikymo patiriamus idealius nuostolius: „<...> metodika yra pagalbinė priemonė, kuri leidžia nestabdyti tam tikros procedūros, nustatyti bent minimalius standartus atitinkantį kompensavimą. Kartu metodika **neužkerta kelio** asmeniui Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta

tvarka reikalauti atlyginti realiai patirtus nuostolius (pvz., rinkos vertės sumažėjimą, praradimą) tiek, kiek jų nepadengia metodikos pagrindu nustatytas atlyginimas”¹.

Papildomai atkreiptinas dėmesys, kad 2018 m. balandžio 6 d. tarpinstituciniame pasitarime Bendrovė nurodė, kad iki 2014 m. galiojo Lietuvos Respublikos žemės įstatymo redakcija, kuri numatė, kad specialiosios žemės naudojimo sąlygos Nekilnojamojo turto registre registruotam sklypui galėjo būti registruojamos išimtinai teritorijų planavimo dokumento ar jo patikslinimo pagrindu². Be to, iki minėtos datos Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymas riboja kadastro duomenų koregavimo subjektus - prašymą įrašyti nekilnojamojo daikto kadastro duomenis ar juos pakeisti galėjo tik nekilnojamojo daikto savininkas ar patikėjimo teise valdantis nekilnojamąjį daiktą asmuo.

2014 m. sausio 1 d. įsigaliojus naujoms minėtų įstatymų³ redakcijoms, atsirado teisinė galimybė keisti žemės sklypo kadastro duomenis žemės savininko sutikimo pagrindu, o teisė tą daryti suteikta ne tik žemės savininkui ar teritorijų planavimo dokumento rengėjui, bet ir asmeniui, suinteresuotam planuojamos ūkinės veiklos vykdymu. Taigi, net jeigu būtų pagrįstai nustatyta, kad aptariama Bendrovės pareiga teisės aktuose buvo nustatyta, reali galimybė jai realizuoti atsirado tik 2014 m. pakeitus galiojantį teisinį reguliavimą. Svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad priėmus minėtus įstatymų pakeitimus įstatymų leidėjas nenustatė įpareigojimo pakeisti kadastro duomenis tiems žemės sklypams, kuriuose energetikos objektai buvo įrengti iki įstatymų įsigaliojimo dienos. Todėl nuo minėtos datos galėjo būti įrašomos tik naujai nustatomos apsaugos zonos.

Turint omenyje tai, kad iki 2014 m. sausio 1 d. nutiesti elektros tinklai ir skirstomieji dujotiekiai sudaro didžiąją dalį (beveik 97 proc.) Bendrovės valdomos infrastruktūros, įstatymo projekte įtvirtintas pereinamasis įstatymo įgyvendinimo laikotarpis (2,5 m), per kurį bus privaloma įrašyti visas iki įstatymo įsigaliojimo neįrašytas apsaugos zonas, yra neproporcingai trumpas ir sukurs neadekvačią administracinę naštą. Prašome atsižvelgti į nurodytas aplinkybes ir nustatyti bent 3 metais ilgesnį pereinamąjį įstatymo įgyvendinimo laikotarpį – iki 2024 m. gruodžio 31 d.

Finansų ir administravimo
tarnybos direktorius

Augustas Dragūnas

¹ Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. gruodžio 16 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A492-2951/2014, 2015 m. vasario 23 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A1438-552/2015; 2016 m. spalio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1420-552.2016 ir kt.

² Paaiškiname, kad Bendrovė nėra teritorijų planavimo dokumento rengėjas, o plėtrą organizuoja rengdama projektus.

³ 2013 m. birželio 27 d. Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 2, 9, 10, 12, 13, 15, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 37, 38, 39, 40, 41, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 52 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas Nr. XII-411 ir 2013 m. birželio 27 d. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 6, 7, 8, 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XII-421.

Raimonda Ragelytė, tel. (8 693) 52227, el. p. raimonda.ragelyte@le.lt

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
kanceliarijai
El. p. LRVkanceliarija@lr.lt

2018-04-03 Nr. 7-5685
| 2018-03-27 Nr. 8

Lietuvos Respublikos aplinkos
ministerijai
El. p. info@am.lt

KOPIJA
Lietuvos Respublikos energetikos
ministerijai
El. p. info@enmin.lt

Lietuvos Respublikos finansų
ministerijai
El. p. finmin@finmin.lt

Valstybinei kainų ir energetikos
kontrolės komisijai
El. p. rastine@regula.lt

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO PROJEKTO

AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Bendrovė), atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. kovo 27 d. tarpinstitucinio pasitarimo metu Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai nustatytą pavedimą pateikti informaciją apie reikiamą lėšų kiekį dėl Bendrovės valdomų elektros tinklų apsaugos zonų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, atliko preliminarious skaičiavimus, kuriais įvertino potencialias Bendrovės sąnaudas, įgyvendinant Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projekto

(Nr. 17-323(5), toliau – Įstatymo projektas) 141 straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus.

Minėta Įstatymo projekto nuostata numato, kad „*Jei iki šio įstatymo įsigaliojimo ūkinei ir (ar) kitokiai veiklai, dėl kurios turėjo būti nustatytos šiame įstatyme nurodytos teritorijos, <...> projektai <...> suderinti ir ši veikla vykdoma, bet minėtos teritorijos <...> neįrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, jas nustato Vyriausybė ar Vyriausybės įgaliota institucija Vyriausybės ar Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka tvirtinamais planais, žemėlapiais ir (ar) schemomis. <...> Šioje straipsnio dalyje nurodytos teritorijos nustatomos <...> iki 2021 m. gruodžio 31 d. <...>. Pranešimus ir prašymus Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui pateikia asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios turi būti nustatytos minėtos teritorijos, vykdymu, <...>. Žemės savininkas, <...> apie <...> taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, o asmenys, turintys teisę į kompensacijas, – <...> informuojami šio įstatymo 11 straipsnyje nustatyta tvarka. Šioje straipsnio dalyje nurodytais atvejais išmokamos kompensacijos vadovaujantis šio įstatymo 13 straipsnio nuostatomis, išskyrus atvejus, kai šioje straipsnio dalyje nurodytai veiklai statybą leidžiantys dokumentai buvo išduoti, projektai,*

kuriems įstatymų nustatytais atvejais tokie dokumentai neišduodami, buvo suderinti ir (ar) ši veikla buvo pradėta vykdyti iki 1992 m. gegužės 11 d. <...>.”

Pagal Įstatymo projekte nustatytą reguliavimą pereinamuoju šio įstatymo įgyvendinimo laikotarpiu, tai yra nuo Įstatymo projekto įsigaliojimo iki 2021 m. gruodžio 31 d., Nekilnojamojo turto registre įregistruotam žemės sklypui (jo daliai) patekus į nustatytas šiame įstatyme nurodytas teritorijas, šios teritorijos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą įrašomos pagal šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nurodytus dokumentus **keičiant žemės sklypo kadastro duomenis**.

Vertindama nekilnojamojo turto objekto kadastrinių matavimų bylų atnaujinimo išlaidų dydį, Bendrovė rėmėsi šiomis prielaidomis:

- i) **objektų mastas** – Lietuvos Respublikos teritorijoje yra 1 066 528 žemės sklypai, kuriuos kerta Bendrovei priklausantys elektros tinklai (0,4kV, 10kV ir 35kV oro ir požeminės linijos). Bendras Bendrovės valdomų elektros linijų ilgis 121,698 tūkst. km. Šiuose skaičiavimuose Bendrovė nevertino likusios Bendrovės valdomos infrastruktūros dalies – skirstomųjų dujotiekių, kurių bendras ilgis 8,1 tūkst. km, darant prielaidą, kad žemės sklypai, kuriuose jie įrengti, iš dalies sutampa su elektros tinklų įrengimo vieta. Papildomai pažymėtina, kad bendras objektų mastas mažintinas atvejais, kurie patenka į Nacionalinės žemės tarnybos klaidos¹ kategoriją. Šiuo tikslu būtina nustatyti, kiek yra žemės sklypų, kuriuose energetikos objektai buvo įrengti iki žemės sklypo suformavimo. Informuojame, kad žemės sklypų formavimo data yra VĮ Registrų centras valdomi ir tik atlygintinai teikiami duomenys, todėl Bendrovės skaičiavimuose Nacionalinės žemės tarnybos klaidos mastas nevertintas;
- ii) **kadastrinių matavimų bylų formavimo / atnaujinimo kaina** – Bendrovė neturi tikslų duomenų apie šių paslaugų įkainius, tačiau atlikusi rinkos dalyvių apklausą nustatė, kad naujos kadastrinių matavimų bylos suformavimo (tai yra, kai nėra atlikti sklypo kadastriniai matavimai) vidutinė kaina (įskaitant geodezinių matavimų atlikimą) priklauso nuo žemės sklypo ploto ir svyruoja tarp 150 Eur iki 500 Eur; kadastrinių matavimų bylos tikslinimo (tai yra, kai yra atlikti sklypo kadastriniai matavimai) vidutinė kaina svyruoja tarp 150 Eur iki 200 Eur. Pažymėtina, kad Bendrovė neturi galimybių įvertinti, kiek esamų žemės sklypų turi atliktus kadastrinius matavimus, todėl skaičiavimuose naudojo kainos vidurkį 250 Eur.

Įvertinusi aukščiau išdėstytas aplinkybes, Bendrovė apskaičiavo, kad visų iki šiol į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą neįrašytų teritorijų įrašymas Bendrovei galėtų kainuoti **nuo 250 mln. Eur iki 300 mln. Eur** (nevertinant išlaidų VĮ Registrų centras). Atsižvelgiant į tai, kad sąnaudos, patirtos dėl teisės aktuose nustatytų įpareigojimų vykdymo, įvertinamos nustatant valstybės reguliuojamas kainas, Įstatymo projekto įgyvendinimas turės **reikšmingos įtakos vartotojų mokamai energijos kainai**.

Pažymėtina, kad minėta suma neapima kompensacijų, kurias pagal Įstatymo projekte numatytą reguliavimą tektų sumokėti visiems žemės sklypų savininkams ar jų naudotojams dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų taikymo. Atsižvelgiant į tai, kad numatomas kompensacijų mokėjimas yra paremtas individualiu turto vertinimu², Bendrovė neturi galimybės objektyviai įvertinti, kaip aukščiau nurodyta suma galėtų kisti priklausomai nuo kompensacijų dalies.

¹ Vadovaujantis Įstatymo projekto 9 straipsnio 5 dalimi, jei formuojant žemės sklypą (teritorijose, kuriose iki teritorijų planavimo dokumentų ar žemės valdos projektų patvirtinimo nebuvo suformuoti žemės sklypai), šiame įstatyme nurodytos teritorijos, į kurias pateko šis žemės sklypas (jo dalis), nekilnojamojo daikto kadastro duomenų byloje nebuvo nurodytos ir (ar) įrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, šių žemės sklypo kadastro duomenų – šiame įstatyme nurodytų teritorijų – įrašymą į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų nustatyta tvarka organizuoja Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos teritorinio padalinio vadovas.

² Vadovaujantis Įstatymo projekto 13 straipsnio 4dalimi, nuostolių dydis apskaičiuojamas taikant Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatytą individualų turto vertinimą.

Šiuo metu Įstatymo projektas numato, kad kompensacijos už nuostolius, patiriamus dėl taikomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nemokamos, kai už tuos pačius veiklos apribojimus buvo atlyginta, jei teritorija (jos dalis), kurioje taikomi šie apribojimai, sutampa su naujai nustatyta šiame įstatyme nurodyta teritorija (jos dalimi) (Įstatymo projekto 13 straipsnio 5 dalies 1 punktas). Ši nuostata sudaro prielaidas nemokėti kompensacijos, jei kompensaciją turinčiam teisę gauti asmeniui jau yra kompensuota už ūkinės veiklos apribojimus, kuriuos nulėmė operatoriaus veikla žemės sklype (pavyzdžiui, už servituto nustatymą apsaugos zonos ribose). Kaip žinia, kompensacijų už įstatymu nustatytus servitutus elektros energetikos sektoriuje mechanizmas jau realizuojamas poįstatyminiu lygmeniu ir artimiausiu metu bus įgyvendintas praktiškai³. Atkreiptinas dėmesys, kad teisė reikalauti kompensacijos už įstatyminį servitutą laike niekaip nėra ribojama – žemės savininkas galės bet kuriuo metu nesuėjęs bendrajam senaties laikotarpiui kreiptis į operatorių dėl vienkartinės kompensacijos išmokėjimo. Tuo tarpu specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų įrašymas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą (atitinkamai, ir kompensavimas) numatytas iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Akivaizdu, kad žemės sklypo savininkas, turėdamas teisę tiek į kompensaciją už įstatyminį servitutą, tiek į kompensaciją už specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų taikymą, esant Įstatymo projekte numatytai išimčiai, reikalaus tos kompensacijos, kurios apskaičiavimo principai jam yra palankesni. Bendrovės nuomone, tokia praktika nėra pateisinama, nes neužtikrina iš konstitucinių teisingumo, teisinės valstybės principų kylančio reikalavimo, jog asmeniui padaryta žala turi būti teisingai atlyginta.

Bendrovės vertinimu, Įstatymų leidėjas, atsižvelgdamas į energetikos sektoriaus organizavimo ir veiklos specifiką (servitutai, nustatyti energetikos objektų ir įrenginių naudojimui ir aptarnavimui, visais atvejais sutampa su apsaugos zonos riba; visiems savininkams ketinama kompensuoti nuostolius už servitutus), turėtų nustatyti aiškų prioritetą vienam iš kompensavimo mechanizmų. Šiuo tikslu pakartotinai siūlome Įstatymo projekte numatyti išlygą, jog nuostoliai už specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas nekompensuojami, jeigu apsaugos zona, kurioje minėtos sąlygos turi būti taikomos, sutampa su operatoriaus naudai įstatymu nustatytu servitutu.

Finansų ir administravimo tarnybos direktorius

Augustas Dragūnas

Raimonda Ragelytė, tel. (8 693) 52227, el. p. raimonda.ragelyte@le.lt

³ Lietuvos Respublikos energetikos ministerija yra parengusi ir viešajai konsultacijai pateikusi Vyriausybės nutarimo, kuriuo tvirtinama Vienkartinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi pagal įstatymą ar sutartį tinklų operatorių naudai nustatytu servitutu, apskaičiavimo ir išmokėjimo metodiką, projektą (TAIS Nr. 18-3114). Pagal metodiką apskaičiuotos kompensacijos turės būti išmokėti per 2 metus nuo prašymo pateikimo dienos; prašymai bus priimami nuo 2018 m. gegužės 1 d.

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

Biudžetinė įstaiga, Verkių g. 25C-1, LT-08223 Vilnius, tel. (8 5) 213 5166, faks. (8 5) 213 5270, el. p. rastine@regula.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188706554

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

Kopija

AB „Energijos skirstymo operatorius“

AB „Litgrid“

AB „Amber Grid“

Lietuvos bankui

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija parengė ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei pateikė svarstyti Vyriausybės nutarimo, kuriuo siūloma pritarti Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektui (Nr. 17-323(5), toliau – Įstatymo projektas) ir kitiems susijusiems įstatymų projektams, projektą.

Vadovaujantis Įstatymo projekto 141 straipsnio 3 dalimi, asmenims, suinteresuotiems ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios turi būti nustatytos Įstatymo projekte nurodytos teritorijos, vykdymu, nustatyta pareiga Nekilnojamojo turto registre (toliau – NTR) ir Nekilnojamojo turto kadastre (toliau – NTK) pakeisti žemės sklypų visus kadastrinius duomenis nurodant apsaugos zoną. Minėta Įstatymo projekto nuostata suponuoja, jog šiai asmenų kategorijai priskirtinos šios elektros energetikos bei gamtinių dujų sektoriaus įmonės: elektros energijos bei gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorius AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Operatorius), elektros energijos perdavimo sistemos operatorius LITGRID AB, gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius AB „Amber Grid“. Numatyta, kad Įstatymo projekto 141 straipsnio 3 dalyje įtvirtintas įpareigojimas turi būti įvykdytas nuo 2019 m. gegužės 1 d. iki 2021 d. gruodžio 31 d.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija), įvertinusi Operatoriaus 2018 m. balandžio 3 d. raštu Nr. 7-5685 pateiktą informaciją apie reikiamą lėšų kiekį dėl Operatoriaus valdomų elektros tinklų apsaugos zonų įrašymo į NTK ir NTR, atliko preliminarų nurodytų sąnaudų dydžio įtakos elektros energijos skirstymo tarifams ir visuomeninei elektros energijos kainai įvertinimą ir 2018 m. balandžio 6 d. raštu Nr. R2-(E)-922 pateikė jį Vyriausybei, Aplinkos ministerijai, Energetikos ministerijai bei tinklų ir gamtinių dujų operatoriams.

2018 m. balandžio 6 d. Vyriausybėje vykusio tarpinstitucinio pasitarimo metu buvo nustatytas poreikis tiksliau įvertinti Operatoriaus patiriamas elektros tinklų apsaugos zonų įrašymo į NTK ir NTR sąnaudas bei galimai padidėsiančias kompensacijų sumas žemės savininkams, jei kompensacijos būtų mokamos ne už nustatytą servitutą, bet dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų taikymo.

Operatorius 2018 m. balandžio 6 d. patikslino, kad pagal matininkų apklausos metu pateiktą informaciją, jei įregistruojant apsaugos zonas sklypas yra suformuotas ir jau yra atlikti kadastriniai matavimai, būtų reikalingas tik kadastro bylos atnaujinimas/koregavimas, tačiau esant atvejams, kai žemės sklypas yra nesuformuotas, būtų reikalinga parengti kadastrinę bylą, kadastro **bylos atnaujinimui vien matininko įkainis tokiems darbams būtų nuo 150 Eur / sklypui** (Operatoriaus tinklai kerta 1.066.528 sklypus). Taip pat nurodyta, kad esant atvejams, jei kompensacijų apskaičiavimas ir išmokėjimas būtų vykdomas kompensuojant **100 proc. apsaugos zonos rinkos vertės naudojant masinio žemės vertinimo metu nustatytas žemės kainas, bendra kompensacijų suma sudarytų apie 330 mln. eurų**.

Aplinkos ministerijos 2018 m. balandžio 9 d. pateiktais duomenimis, žemės **sklypo registravimas ar kadastro duomenų keitimas nekilnojamojo daikto registro įrašė**, vadovaujantis nustatytais įkainiais, pagal Valstybės įmonės Registrų centro pateiktus duomenis kainuoja **2,90 Eur**. Didžiausios išlaidos patiriamos dėl NTK nuostatuose numatyto žemės sklypui taikytinų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų planų parengimo ir kadastro duomenų tikslinimo (esamas reguliavimas), pagal Nacionalinės žemės tarnybos (toliau – NŽT) praktiką žemės sklypui taikytino specialiųjų žemės naudojimo sąlygų plano parengimas ir žemės sklypo kadastro duomenų (ne kadastrinių matavimų) tikslinimas kainuoja **15–18 Eur**. Taip pat Aplinkos ministerija nurodė, kad kadastro duomenų tikslinimas nereiškia žemės sklypų kadastrinių matavimų, t. y. elektros tinklų apsaugos zonų įrašymas į NTK ir NTR nepriskirtinas atvejams, kai reikia atlikti kadastrinius matavimus bei paminėjo, kad Operatoriaus nurodytas sklypų, kuriems reikia įrašyti apsaugos zonas, skaičius yra abejotinas. Aplinkos ministerija nurodė, kad Įstatymo projekte numatyta, jog kompensacijos bus apskaičiuojamos Vyriausybės nustatyta tvarka, kuri dar nėra parengta, todėl negalinti įvertinti kompensacijų dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų taikymo dydžio.

Atsižvelgdama į Operatoriaus 2018 m. balandžio 3 d. raštu Nr. 7-5685 (toliau – Raštas) pateiktą informaciją bei Operatoriaus ir Aplinkos ministerijos 2018 m. balandžio 6 ir 9 d. patikslintą informaciją, Komisija teikia įtakos elektros energijos skirstymo paslaugos vidutinės įtampos (toliau – VI) ir žemos įtampos (toliau – ŽI) tinklais kainai ir visuomeninei elektros energijos kainai per 3 metų laikotarpį skaičiavimus skirtingais scenarijais, t. y.:

1. Tik teritorijų registravimo į NTR ir NTK sąnaudų pagal Operatoriaus teiktą informaciją **(250, 150 mln. Eur)** bei Aplinkos ministerijos pateiktą informaciją **(~ 20 Eur sklypui x 1.066.528 sklypų = 20 mln. Eur) įtaka;**

2. Kompensacijų už servitutus, apskaičiuotų pagal Energetikos ministerijos parengtą metodiką¹, dydžio **(31,6 mln. Eur skirstymas + 10,1 mln. perdavimas)** ir skirtingų teritorijų registravimo į NTR ir NTK sąnaudų **(250, 150, 20 mln. Eur)** suminė įtaka;

3. Operatoriaus nurodytų kompensacijų dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų taikymo dydžio (330 mln. Eur) ir skirtingų teritorijų registravimo į NTR ir NTK sąnaudų **(250, 150, 20 mln. Eur)** suminė įtaka;

¹ Vienkartinės kompensacijos, mokamos už naudojamąsi pagal įstatymą ar sutartį tinklų operatorių naudai nustatytu servitutu, apskaičiavimo ir išmokėjimo metodikos projektas (TAIS Nr. 18-3114; toliau – Vienkartinės kompensacijų už servitutus apskaičiavimo metodikos projektas).

4. Įtaka darant prielaidą, kad tikimybė gauti kompensaciją už servitutus ir dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų taikymo po Įstatymo projekto įsigaliojimo yra vienoda.

Lentelė. Elektros tinklų apsaugos zonų įrašymo į NTK ir NTR ir kompensacijų už servitutus įtaka elektros energijos skirstymo VĮ ir ŽĮ tinklais paslaugos ir visuomeninėms elektros energijos kainoms.²

Scenarijaus Nr.	VĮ skirstymo kaina	ŽĮ skirstymo kaina	Pokytis VĮ, %	Pokytis ŽĮ, %	Visuomeninė kaina, VĮ tinklai, ct/kWh	Visuomeninė kaina, ŽĮ tinklai, ct/kWh	Pokytis visuomeninės kainos VĮ įtaka, %	Pokytis visuomeninės kainos ŽĮ įtaka, %
Galiojančios kainos ³	0,798	1,716	-	-	0,6511	0,8772	-	-
1. tik teritorijų registravimo į NTR ir NTK sąnaudos, lygios:								
1.1. 250 mln. EUR	1,514	1,961	89,73	14,26	7,352	9,803	12,91	11,75
1.2. 150 mln. EUR	1,228	1,863	53,84	8,56	7,065	9,394	8,51	7,09
1.3. 20 mln. EUR	0,855	1,736	7,18	1,14	6,693	8,862	2,79	1,03
2. Kompensacijų už servitutus, apskaičiuotų pagal Energetikos ministerijos parengtą metodiką ⁴ , dydžio (31,6 mln. Eur skirstymas + 10,1 mln. perdavimas) ir skirtingų teritorijų registravimo į NTR ir NTK sąnaudų suminė įtaka:								
2.1. tik 41,7 mln. Eur (pritaikius 0,1 koeficientą) ⁵	0,936	1,764	17,32	2,75	6,774	8,978	4,03	2,34

² Pagal Operatoriaus duomenis apie valdomo tinklo savybes, kompensacijų sumos ir apsaugos zonų įrašymo sąnaudos paskirstytos vidutinės ir žemos įtampos vartotojams santykiu 81,45 proc. ir 18,55 proc. (Operatoriaus 2017 m. lapkričio 17 d. rašto Nr. 30210-2175 priedas).

³ Komisijos 2017 m. spalio 17 d. nutarimas Nr. O3E-447 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2018 metams perskaičiavimo“ ir Komisijos 2017 m. spalio 13 d. pažyma Nr. O5E-266 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2018 metams perskaičiavimo“.

⁴ Vienkartinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi pagal įstatymą ar sutartį tinklų operatorių naudai nustatytu servitutu, apskaičiavimo ir išmokėjimo metodikos projektas (TAIS Nr. 18-3114; toliau – Vienkartinė kompensacijų už servitutus apskaičiavimo metodikos projektas).

⁵ Įvertinta pagal Energetikos ministerijos parengtą Vienkartinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi pagal įstatymą ar sutartį tinklų operatorių naudai nustatytu servitutu, apskaičiavimo ir išmokėjimo metodikos, projektą (TAIS Nr. 18-3114; toliau – Vienkartinė kompensacijų už servitutus apskaičiavimo metodikos projektas).

2.2. 41,7 mln. Eur (pritaikius 0,1 koeficientą) + 250 mln. Eur	1,653	2,008	107,05	17,01	7,490	10,000	15,03	14,00
2.3. 41,7 mln. Eur (pritaikius 0,1 koeficientą) + 150 mln. Eur	1,366	1,910	71,16	11,31	7,203	9,591	10,63	9,33
2.4. 41,7 mln. Eur (pritaikius 0,1 koeficientą) + 20 mln. Eur	0,994	1,783	24,50	3,89	6,831	9,060	4,91	3,28
3. Operatoriaus nurodytų kompensacijų dėl <u>specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų taikymo dydžio (330 mln. Eur)</u> ir skirtingų teritorijų registravimo į NTR ir NTK sąnaudų suminė įtaka:								
3.1. 330 mln. Eur + 250 mln. Eur	2,508	2,300	214,17	34,03	8,345	11,220	28,16	27,91
3.2. 330 mln. Eur + 150 mln. Eur	2,221	2,202	178,28	28,33	8,058	10,811	23,76	23,24
3.3. 330 mln. Eur + 20 mln. Eur	1,849	2,075	131,62	20,91	7,686	10,280	18,04	17,19
4. Įtaka kainoms darant prielaidą, kad tikimybė gauti kompensaciją už servitutus ir dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų taikymo po Įstatymo projekto įsigaliojimo yra vienoda + teritorijų registravimo NTR kaina:								
4.1. 41,7 mln. Eur ir 330 mln. Eur dalimi 50/50 + 250 mln. Eur	2,095	2,159	162,42	25,81	7,932	10,631	21,82	21,18
4.2. 41,7 mln. Eur ir 330 mln. Eur dalimi 50/50 + 150 mln. Eur	1,808	2,061	126,52	20,11	7,645	10,222	17,42	16,52
4.3. 41,7 mln. Eur ir 330 mln. Eur dalimi 50/50 + 20 mln. Eur	1,436	1,934	79,86	12,69	7,273	9,690	11,70	10,47

Pažymėtina, kad šiuo metu sudėtinga prognozuoti, kuris iš minėtų scenarijų (2, 3 ar 4) yra labiausiai tikėtinas, kadangi nėra įvertinta, kokiam tiksliam sklypų skaičiui bus reikalinga supaprastina kadastro duomenų tikslinimo, o kokiam – kadastro bylos parengimo procedūra. Taip pat pastebėtina, kad Operatoriaus ir Aplinkos ministerijos pateikta informacija apie elektros tinklų apsaugos zonų įrašymo į NTK ir NTR sąnaudų dydžius ženkliai skiriasi – Operatoriaus pateikta informacija pagrįsta matininkų apklausa, Aplinkos ministerijos – VĮ Registrų centro duomenimis ir NŽT praktika.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pakartotinai siūlytina apsvarstyti optimaliausias Įstatymo projekto įgyvendinimo priemonės, kurios būtų proporcingos, t. y. sukeltų mažiausias visumines administracines ir finansines išlaidas ūkio subjektams ir namų ūkiams bei kurios neviršytų Įstatymo projektu numatomų naudų. Atitinkamai siūlytina papildyti ir Įstatymo projekto aiškinamąjį raštą, aiškiai identifikuojant Įstatymo projekto nuostatų ekonominį, finansinį poveikį ūkio subjektams, individualiems namų ūkiams, elektros energijos ir gamtinių dujų kainoms ir pan.

Komisijos pirmininkė

Inga Žilienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Derinimo pažymoje naudojami sutrumpinimai:

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimas Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ -
Nutarimas

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektas – Įstatymo projektas

Specialiosios žemės naudojimo sąlygos – SŽNS

Sanitarinė apsaugos zona (zonos) – SAZ

Nekilnojamojo turto kadastras – NTK

Nekilnojamojo turto registras – NTR

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Pasiūlymų ir pastabų vertinimas
1	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, 2017-01-31 raštas Nr. (7.6-09)3-201	<i>Dėl įstatymo projekto septintojo skirsnio</i> Taip pat siūlome Įstatymo projekte atsisakyti septintojo skirsnio „Magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos“. Šių skirtingo režimo teritorijų – apsaugos zonų ir magistralinių dujotiekių vietovės klasių (toliau – vietovės klasės) sutapatinimas (sulyginimas) reikštų, jog iš esmės keičiamas esamas, ne vieną dešimtmetį galiojantis teisinis reguliavimas, pagrįstas ir kitų valstybių patirtimi bei praktika. Pažymime, kad sprendimas išplėsti esamas magistralinių dujotiekių apsaugos zonų ribas (iki vietovės klasių teritorijų ribų) itin neigiamai paveiktų visuomenės interesus dėl neprognozuojamai išaugsiančios dujų perdavimo kainos. <...> vietovės klasių ir jų vienetų teritorijos yra potencialiai pavojingos teritorijos, kuriose visuomenės sveikatos ir gyvybės saugos vamzdyno	Neatsižvelgta. Įstatymo projektu siūlomos magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijos (teritorijos, kuriose taikomos SŽNS) nesutapatina šių teritorijų su magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonomis ir nereiškia šių apsaugos zonų ribų išplėtimo. SŽNS minėtose teritorijose skiriasi savo turiniu: magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonose ribojami ir (ar) draudžiami darbai ar veiksmai, galintys pakenkti inžinerinei infrastruktūrai – magistraliniams dujotiekiams ir naftotiekiams (produktotiekiams), o magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijose Įstatymo projektu nustatomi veiklos apribojimai savo turiniu atitinka rašte nurodytus vietovės klasės nustatymo tikslus. Įstatymo projekte nustatyta: „Specialiosios žemės naudojimo sąlygos – šiame įstatyme nustatyti ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimai, priklausantys nuo geografinės padėties, gretimybės, pagrindinės žemės naudojimo paskirties, vykdomos konkrečios veiklos, statinių, nekilnojamojo kultūros paveldo ir aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos, valstybės saugumo ir viešojo intereso poreikių.“ Tai reiškia, kad

	<p>avarijos, sutrikimo ar kito gedimo atveju, tad ir viešojo intereso apsaugos tikslais yra taikomi pastatų, kitų statinių ir įrenginių, skirtų žmonėms būti, užstatymo normatyvai.</p> <p><...> Apsaugos zonų specifika ta, kad jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.</p> <p><...> Atkreiptinas dėmesys, kad pagal šiuo metu galiojančią Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (toliau Vyriausybės nutarimas Nr. 343), Specialiosios sąlygos pagal savo reguliavimo dalyką vietovės klasių klausimų nereguliuoja.</p> <p><...> Įvertinus tai, kad magistralinio dujotiekio vietovės klasės yra neatsiejamai susijusios su magistralinių dujotiekų projektavimu, vamzdynų techniniais parametrais bei jų ir gretimos aplinkos sauga, šiuo metu vietovės klasės, vietovės klasių teritorijas sudarantys vietovės klasės vienetai, taip pat vietovės klasių ir jų vienetų teritorijose taikomi užstatymo normatyvai yra nustatyti Magistralinio dujotiekio įrengimo taisyklėse.</p> <p><...> Konkretūs vietovės klasių teritorijų užstatymo normatyvai, t. y. (i) maksimalus leistinas pastatų, skirtų žmonėms būti, skaičius atitinkamos vietovės klasės vienetui; (ii) pastatų aukštų skaičius bei (iii) statinių ir įrenginių, skirtų viešam žmonių</p>	<p>veikla gali būti ribojama ne tik konkretaus objekto, bet ir visuomenės sveikatos saugos, viešojo intereso poreikių apsaugai (aerodromo triukšmo apsauginės zonos, sanitarinės apsaugos zonos ir pan.) skirtose teritorijose.</p> <p>Nutarime išdėstyta prievolė žemės sklypų savininkams derinti bet kokių pastatų, įrenginių ar kitų objektų statybos projektinę dokumentaciją 200 metrų ir mažesniu atstumu nuo magistralinio dujotiekio ar naftotiekio trasos su šį magistralinį dujotiekį ar naftotiekį eksploatuojančia įmone (organizacija) savo turiniu nesiskiria nuo Įstatymo projekte nustatytų SZNS atskirose Įstatymo projekte nurodytose teritorijose (tarp jų magistralinių dujotiekų ir naftotiekų (produktotiekų) apsaugos zonose): nurodyti darbai, kuriuos draudžiama vykdyti negavus atitinkamo pritarimo projektui ar numatomi veiksmai (statyti, rekonstruoti statinius, formuoti ir pertvarkyti žemės sklypus, keisti ir (ar) nustatyti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, žemės sklypų naudojimo būdą (būdus) ir pan.). Tokios SZNS nustatytos saugomose teritorijose, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto rezervinėse teritorijose, Valstybės saugumo departamento saugomų objektų apsaugos zonose ir t.t.</p> <p>Pagal Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo doktriną nustatyti esminės ūkinės veiklos sąlygas, draudimus ir ribojimus, darančius esminį poveikį ūkinei veiklai, pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją galima tik įstatymais. Atsižvelgdama į tai ir siekdama, kad minėti ribojimai būtų viename teisės akte, Vyriausybė pavedė Aplinkos ministerijai kartu su kitomis institucijomis parengti įstatymą, kuriame būtų nustatyti ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimai. Šiuo metu įvairūs veiklos apribojimai nurodyti ne tik Nutarime ir įstatymuose, kaip tą numato Lietuvos Respublikos žemės įstatymas, bet ir poįstatyminiuose teisės aktuose, todėl Įstatymo projektu nustatomas SZNS ir vieninga šių sąlygų taikymo sistema Įstatymo projekte nurodytose teritorijose.</p> <p>Užstatymo normatyvai nustato ne tik atstumus, bet ir normuoja</p>
--	--	--

		<p>susibūrimui (pavyzdžiui, žaidimo aikštelių, pramogų zonų, lauko teatrų ir pan.), atstumas iki magistralinio dujotiekio vamzdyno, yra nustatyti Magistralinio dujotiekio įrengimo taisyklių 29 punkte.</p> <p><...> viešojo intereso apsaugos tikslais yra taikomi pastatų, kitų statinių ir įrenginių, skirtų žmonėms būti, užstatymo normatyvai. Pastarieji, kaip ir teisės norminiuose aktuose nustatyti norminiai atstumai, užstatymo aukštį, intensyvumą, tankį ir kitas užstatymo normas / rodiklius įtvirtinančios teisės aktų normos ir/ar teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai, dėl savo pobūdžio nėra ir negali būti laikomi specialiosiomis žemės naudojimo sąlygomis, todėl nėra registruojami Nekilnojamojo turto registre. Kita vertus, rengiant teritorijų planavimo dokumentus, šie visuomenės sveikatos ir gyvybės sauga, tad ir viešąjį interesą užtikrinantys užstatymo normatyvai yra perkeliama ir į teritorijų planavimo dokumentų sprendinius.</p> <p><...> Tad minėto sprendimo atveju atsirastų su esminiu galiojančio teisinio režimo pakeitimu susiję kaštai – apsaugos zonų ribas išplėtus iki vietovės klasių teritorijų ribų, vien nuostolių kompensavimui patiriami kaštai optimistinėmis perdavimo sistemos operatoriaus preliminariais skaičiavimais sudarytų mažiausiai 50 mln. EUR, kuriuos išdėsčius 5 metų laikotarpiu dujų perdavimo kaina kasmet padidėtų mažiausiai 23 proc.</p>	<p>pastatų, skirtų žmonėms būti, skaičių, šių pastatų aukštų skaičių tam tikrose teritorijose. Galimi atvejai, kai, atsižvelgus į užstatymo normatyvus, žemės sklypo savininkui bus draudžiama keisti žemės naudojimo paskirtį, žemės sklypo naudojimo būdą, statyti statinius, t. y. bus ribojama ūkinė veikla. Į Įstatymo projektą neperkeliamas užstatymo normatyvų turinys. Atsižvelgiant į tai, kad statyba yra ūkinė veikla, ir siekiant kompleksiskai spręsti veiklos apribojimų nustatymo bei reguliavimo klausimus, manome, kad statybos ribojimai magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijose turi būti nustatyti Įstatymo projekte. Pažymėtina, kad AB „Amber Grid“ pateiktuose pasiūlymuose dėl SŽNS magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijose, kurie įtraukti į Įstatymo projektą, nurodyta, kad be šių dujotiekių savininko ar valdytojo pritarimo projektui ar numatomi veiklai šiose teritorijose turėtų būti draudžiama ne tik statyti, bet ir rekonstruoti statinius, formuoti ir pertvarkyti žemės sklypus, keisti ir (ar) nustatyti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, žemės sklypų naudojimo būdą (būdus), teritorijos naudojimo reglamentą, keisti statinių ir (ar) patalpų paskirtį, t. y. siūloma nustatyti SŽNS.</p> <p>Žemės sklypo savininkas nebus informuotas apie veiklos ribojimus jo valdomame žemės sklype, jei nustatyta teritorija ir joje taikomos SŽNS nebus įrašytos į NTK ir NTR (nuo 2022 m. – įregistruotos NTR).</p> <p>Atsižvelgiant į pasitarimuose su suinteresuotomis institucijomis išsakytas pastabas, Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad tais atvejais, kai Įstatymo projekte nurodytos teritorijos, kuriose taikomos SŽNS, turi būti nustatytos dėl vykdomos ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, kuriai vykdyti iki šio įstatymo įsigaliojimo šių teritorijų nustatyti nereikėjo (pvz., magistralinių dujotiekių vietovės klasės teritorijos), Įstatymo projekte nurodytos kompensacijos nemokamos, jei dėl šios veiklos iki šio įstatymo įsigaliojimo ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimai teisės aktuose buvo nustatyti, bet kompensacijos už</p>
--	--	--	---

		<p><...> Įstatymo projekte turi būti numatyta išimtis numatanti, kad nuostoliai už naujai nustatytas arba pakeistas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas nėra atlyginami, jei žemės savininkui kompensuojama už atitinkamoje dalyje nustatytą servitutą.</p> <p><...> atkreipiame dėmesį, kad iki šiol nebuvo praktikos nuostolius už specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nustatymą atlyginti valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtiniais ar kitiems naudotojams. Toks nuostolių atlyginimas netikslingas, nes tiek bendrovės, tiek kitos inžinerinės infrastruktūros įmonės, tenkinančios viešąjį interesą, dažniausiai veikia valstybės vardu, vykdo valstybinės ar strateginės reikšmės projektus, yra valdomos valstybei priklausančių įmonių, todėl nėra tikslinga tokioms įmonėms vykdyti mokėjimus kitai valstybinei institucijai.</p>	<p>nuostolius, patiriamus dėl šių apribojimų taikymo, nebuvo numatytos. Atsižvelgiant į šias Įstatymo projekto nuostatas ir į tai, kad pastaboje minimu atveju Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo pakeitimo įstatymo projekte kompensacijos nenumatytos, manome, kad Energetikos ministerijos rašte paminėti perdavimo sistemos operatoriaus preliminarūs skaičiavimai dėl nuostolių kompensavimui patiriamų kaštų taisytini.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad servitutų ir Įstatymo projekte nurodytų teritorijų, kuriose taikomos SŽNS, nustatymo tikslai ir turinys skiriasi, kompensavimas už nustatytą servitutą neturi būti prilygintas Įstatymo projekte nurodytoms kompensacijoms. Manytina, kad gali būti lyginami tik nuostoliai, faktiškai patirti dėl tos pačios veiklos apribojimų. Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad nuostoliai, patiriami dėl SŽNS taikymo naujai nustatytoje Įstatymo projekte nurodytoje teritorijoje (jos dalyje), žemės savininkui neatlyginami, kai už tuos pačius veiklos apribojimus buvo atlyginta, jei teritorija (jos dalis), kurioje taikomi šie apribojimai, sutampa su naujai nustatyta Įstatymo projekte nurodyta teritorija (jos dalimi).</p> <p>Pabrėžtina, kad galiojantis teisinis reguliavimas numato nuostolių patiriamų dėl SŽNS taikymo, atlyginimą valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtiniais: Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 22 straipsnio 6 ir 14 dalyse nustatyta, kad valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtiniais dėl nuostolių, patiriamų dėl SŽNS taikymo, turi būti atlyginta (6 dalyje – kai reikia rašytinio pritarimo, turi būti susitarta dėl nuostolių atlyginimo, 14 dalyje – valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis ar kitas naudotojas turi teisę kreiptis dėl nuostolių, kai rašytinis sutikimas neprivalomas). Pažymėtina, kad Įstatymo projekte nurodyti valstybinės žemės patikėjimo teisės subjektai valdo žemės sklypus, todėl, mūsų nuomone, nuostoliai, patiriami dėl SŽNS taikymo šiuose sklypuose, turi būti atlyginami.</p>
--	--	---	---

2	AB „Amber Grid“ 2017-01-20 raštas Nr. 7-211-93	<p><...> Į Įstatymo projektą įtrauktinas draudimas be magistralinio dujotiekio savininko ar valdytojo pritarimo planuoti teritorijas bet kokių statinių statybai.</p> <p><...> įtrauktinas draudimas be magistralinio dujotiekio savininko ar valdytojo pritarimo formuoti naujus pastatus ir/ar patalpas: „formuoti naujus nekilnojamojo turto kadastro objektus, kaip atskirus nekilnojamojo turto objektus suformuojant patalpas pastate arba padalijant, atidalijant, sujungiant ar perdalijant pastatus ir (ar) patalpas“.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme nurodyta, kad teritorijų planavimo dokumentų rengimą nustatytais atvejais organizuoja Vyriausybės įgaliotos institucijos ar savivaldybės administracijos direktorius (pvz., savivaldybės arba jos dalių bendrieji planai pradedami rengti savivaldybės tarybai priėmus sprendimą dėl šių planų rengimo pradžios ir planavimo tikslų). Siūlymas drausti planuoti teritorijas be magistralinio dujotiekio savininko ar valdytojo pritarimo, mūsų nuomone, prieštarauja Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymų nuostatoms. Minėtas savininkas ar valdytojas dalyvauja teritorijų planavimo procese pateikdamas planavimo sąlygas, todėl siūlymas yra perteklinis. Manome, kad Įstatymo projekte nurodytos SŽNS magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijose pakankamos statinių statybos šiose teritorijose ribojimui taip, kad planuojama veikla nepažeistų ir nesudarytų sąlygų ateityje pažeisti vietovės klasių teritorijose aktualių užstatymo normatyvų (be magistralinio dujotiekio savininko ar valdytojo pritarimo draudžiama keisti ir (ar) nustatyti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, žemės sklypų naudojimo būdą (būdus), statyti ir rekonstruoti statinius ir pan.).</p> <p>Nurodytiems veiksams pritaria/nepritaria savivaldybė, įgyvendindama savo, kaip statinio naudojimo priežiūrą atliekančio asmens, funkcijas.</p> <p>Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso 4.80 ir 4.90 str. numato galimybę atidalinti iš bendrosios dalinės nuosavybės ir bendrosios jungtinės nuosavybės bendraturčių sutarimu arba teismo pagal kreditoriaus, globos (rūpybos) institucijos ar bet kurio iš bendraturčių ieškinį. Šiais atvejais neaišku, koks subjektas turėtų kreiptis dėl derinimo į magistralinio dujotiekio savininką ar valdytoją.</p>
3	Lietuvos Respublikos	Septynioliktos Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Įstatymo projektas papildytas šia nuostata : „Kai šiame</p>

<p>kultūros ministerijos 2017-02-15 raštas Nr. S2-419</p>	<p>Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82, numatyta tęsti viešųjų ir administracinių paslaugų perkėlimo į elektroninę terpę darbus, užtikrinti paslaugų teikimo procesų kompleksinį pertvarkymą, pagrįstą naudotojų poreikių tenkinimu bei elektroninių paslaugų patogumu ir patrauklumu jų naudotojams. Todėl siūlome atsisakyti Įstatymo projekte numatyto asmenų informavimo apie specialiąsias žemės naudojimo sąlygas registruotais laiškais, kuris pareikalaus didelių valstybės finansinių ir administracinių išteklių, o šios priemonės efektyvumas yra abejotinas. Reikėtų nustatyti tvarką, pagal kurią asmenys, pageidaujantys gauti informaciją apie jų valdomiems žemės sklypams ar kitiems nekilnojamojo turto objektams numatomas taikyti ar pradedamas taikyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, turėtų užsiregistruoti Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinės sistemoje, Teritorijų planavimo registre, Nekilnojamojo turto registre ar numatytame steigti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų registre ir nurodyti kontaktinius duomenis. Tokiu būdu šie asmenys informaciją, susijusią su specialiosiomis žemės naudojimo sąlygomis, galėtų gauti elektroninėmis priemonėmis (elektroniniu paštu ir (ar) trumposiomis žinutėmis). Prašome atsižvelgti į šį pasiūlymą ir atitinkamai pakeisti projekto <...> straipsnius.</p>	<p>įstatyme nurodyta teritorija buvo nustatyta tenkinant viešąjį interesą, informacija apie šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nurodytais dokumentais nustatomą mažesnio, kaip anksčiau nustatyta, dydžio tą pačią šiame įstatyme nurodytą teritoriją viešai paskelbiama šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka“, t. y. ne registruotais laiškais.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projekte nustatyta: „Specialiosios žemės naudojimo sąlygos – šiame įstatyme nustatyti ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimai <...>“, ir į tai, kad šiais apribojimais suvaržoma nuosavybės teisė, manome, kad be asmens sutikimo ribojant jo laisvę vykdyti ūkinę ir (ar) kitokią veiklą jo naudojamame žemės sklype (jo dalyje) ir (ar) valdyti, naudoti ir (ar) disponuoti NTR įregistruotus nekilnojamuosius daiktus, būtina šį asmenį tinkamai informuoti apie taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas. Elektroninės paslaugos nėra visuotinės, todėl siūlymas nustatyti prievolę šiems asmenims patiems ieškoti informacijos „apie jų valdomiems žemės sklypams ar kitiems nekilnojamojo turto objektams numatomas taikyti ar pradedamas taikyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas“ sukurtų papildomą administracinę naštą, nebūtų visiškai įgyvendinamas, todėl nepriimtinas.</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plane nurodyta, kad pažangiųjų viešųjų ir administracinių elektroninių paslaugų sukūrimas (tarp jų paslaugų vartotojų įtraukimas kuriant elektronines paslaugas) numatomas 2020 m. III ketv. Pažymėtina, kad šie darbai priskiriami kryptims „Žmogaus patogumui skirtos viešosios paslaugos“, t. y. kalbama apie galimybę suteikti <i>paslaugas</i> elektroniniais ryšiais, bet tai nesukuria prievolės tapti šių paslaugų vartotoju. Informavimas apie apribojimus vykdyti ūkinę ir (ar) kitokią veiklą nėra tik administracinė paslauga – tai ir prievolė institucijai pranešti apie jos viešojo intereso tikslais nustatytą Įstatymo projekte nurodytą teritoriją, kurioje taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nes ji nustatoma be žemės sklypo, patenkančio į šią teritoriją,</p>
---	---	--

			<p>savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinio sutikimo.</p> <p>Siekiant užtikrinti savininkų interesų apsaugą, manome, kad pranešimai savininkams apie viešojo intereso tikslais naujai nustatytas Įstatymo projekte nurodytas teritorijas, išskyrus Įstatymo projekte nurodytus atvejus, turėtų būti teikiami registruotais laiškais.</p>
4	VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos 2017-03-17 raštas Nr. UD-9.1.4-866	<p><...> Klaipėdos uostas ir jame vykdomos ūkinės veiklos yra stipriai diferencijuotos, o dėl skirtingų veiklos vykdytojų ir ūkinės veiklos savininkų įvairovės neaišku, kaip bus taikomos įstatymo nuostatos, siūlome patikslinti specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projekto <...> straipsnį 5 dalimi: „Jūrų uosto teritorijose esančių ūkinės veiklos objektų, kuriuose vykdoma ar kurie susiję su krovinių krova, sandėliavimu, saugojimu ar kitoku tvarkymu, sanitarinės apsaugos zonų dydis dėl galimo poveikio visuomenės sveikatai nustatomas atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu, išskyrus jūrų uosto teritorijose esančių ūkinės veiklos objektų sanitarinės apsaugos zonų dydžius, nurodytus kituose šio įstatymo prieduose.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Pagal iki 2011-04-17 galiojusį teisinį reguliavimą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro patvirtintose Sanitarinės apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklėse buvo nurodyta 300 m dydžio SAZ jūrų uosto veiklai. Šiuo metu tokia SAZ nenumatyta.</p> <p>Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plane Nr. 167 numatytą SAZ reglamentavimo atsisakymą (4.2.5 darbas, 3 priemonė), Įstatymo projekte SAZ ūkinei veiklai, nenumatyta galiojančiame teisiniame reguliavime (tarp jų krovinių krova, sandėliavimas, saugojimas ar „kitoks tvarkymas“), nenurodomos. Įstatymo projekte numatyta, kad atsižvelgiant į planuojamą ir (ar) vykdomą ūkinę veiklą, SAZ nustatomos gamybiniais objektams (gamybinės veiklos rūšims), komunaliniams objektams, branduolinės energetikos objektams, pastatams, kuriuose laikomi ūkiniai gyvūnai, su esančiais prie jų mėšlo ir srutų kaupimo įrenginiais arba be jų.</p>
5	AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2017-09-04 pasiūlymas el. paštu	<p><...> Nesant aiškių kompensacijų apskaičiavimo principų, susitarimo su žemės sklypo savininku sudarymo trukmė tampa visiškai neprognazuojama (neretai žemės sklypų savininkai reikalauja neadekvataus dydžio kompensacijų už nustatomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas). Tokiu būdu operatorius netenka galimybės ne tik kontroliuoti savo sutartinius įsipareigojimus (atskiris atvejais būtų priverstas ir nutraukti sudarytą sutartį), bet ir</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Įstatymo projekte numatyta, kad bendru atveju šiame projekte nurodytos teritorijos nustatomos gavus žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimą (be žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimo Įstatymo projekte nurodytos teritorijos negali būti nustatomos ir įrašomos arba registruojamos NTR). Kai šios teritorijos nustatomos Įstatymo projekte nurodytais viešojo intereso tikslais, numatyta išimtis: minėtas sutikimas neprivalomas, kompensacijos už</p>

		<p>planuoti būsimas veiklos sąnaudas, kurias privalo pagrįsti priežiūros institucijai <...>. SIŪLYMAS: nustatyti, kad tais atvejais kai pagal Projekte siūlomą reguliavimą operatoriui kyla pareiga kompensuoti susidariusius nuostolius žemės sklypo savininkui ar valstybinės ar savivaldybių žemės patikėtiniui, minėta kompensacija apskaičiuojama pagal Vyriausybės tvirtinamą metodiką.</p>	<p>nuostolius, patiriamus dėl SŽNS taikymo, apskaičiuojamos ir išmokamos Vyriausybės nustatyta tvarka.</p> <p>Siekiant užtikrinti žemės sklypų savininkų interesų apsaugą, manome, kad pastaboje nurodytu atveju valstybė neturi daryti poveikio sutartiniais santykiams. Dėl ūkinės ir (ar) kitos veiklos apribojimų su žemės sklypų savininkais turi būti sutarta šalių susitarimu.</p>
6	<p>Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2017-06-23 raštas Nr. (1.6.E) 2T-553</p>	<p>39. <...> savo aktuose Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs: savininkas turi teisę reikalauti, kad kiti asmenys nepažeistų jo nuosavybės teisių, o valstybė turi pareigą ginti ir saugoti nuosavybę nuo neteisėto kėsinosi į ją; konstitucinė nuosavybės apsaugos garantija – tai status quo garantija, nes ji pirmiausia saugo asmens turimas nuosavybės teises; Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtinti nuosavybės neliečiamumas ir subjektinių nuosavybės teisių apsauga negali būti interpretuojami kaip pagrindas savininko teises ir interesus priešpriešinti viešajam interesui, kitų asmenų teisėms, laisvėms ir teisėtiems interesams; pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 str. nuosavybė iš savininko gali būti paimama tik tada, kai ji reikalinga visuomenės poreikiams, kai už ją teisingai atlyginama. Šių nuostatų kontekste pastebėtina, kad kai kuriais atvejais Projekte nurodytų teritorijų nustatymas ir jose specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymas iš esmės reikštų žemės savininko teisių visišką apribojimą, nes pagal ūkinės ir (ar) kitokios veiklos draudimų pobūdį, žemės savininkas iš esmės naudotis nuosavybe negalėtų, ypač tai aktualu tais atvejais, kuomet visas savininko žemės sklypas patektų į pagal Projektą nustatomas teritorijas. Pagal</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Įstatymo projekto aiškinamasis raštas papildytas paaiškinimu dėl SŽNS, galinčių iš esmės apriboti žemės savininko teises, Įstatymo projektas – nuostata dėl patiriamų nuostolių apskaičiavimo įvertinant SŽNS taikymo laikotarpiu mokėtiną žemės mokesčio dydį.</p> <p>Įstatymo projektu nereglamentuojamas žemės paėmimas visuomenės poreikiams, nes SŽNS, galinčias kai kuriais atvejais iš esmės apriboti žemės savininko teises naudoti žemės sklypą, siūloma nustatyti tik rezervatuose (tai numato ir galiojantis teisinis reguliavimas), kuriuose neformuojami nauji privatiems asmenims naudoti skirti žemės sklypai. Kitose Įstatymo projekte nurodytose teritorijose nustatomos SŽNS neapriboja žemės savininko teisių taip, kad jis negalėtų naudoti žemės sklypo.</p> <p>Susiklosčius situacijai, kai, viešojo intereso tikslais nustačius kelias Įstatymo projekte nurodytas teritorijas, pagal jose taikytinų SŽNS pobūdį žemės savininkas negalėtų naudotis žemės sklypu ar jo dalimi (Įstatymo projekte neįmanoma nurodyti visų galimų variantų, kai žemės sklypai gali patekti į kelias Įstatymo projekte nurodytas teritorijas numatant šiose teritorijose taikomų SŽNS visumą), galėtų būti taikomas žemės paėmimo visuomenės poreikiams teisinis mechanizmas, jei minėtų teritorijų nustatymas atitiktų Žemės įstatyme nurodytus atvejus. Be to, Įstatymo projekte nurodyta, kas turi būti įvertinta apskaičiuojant kompensacijas dėl SŽNS taikymo Įstatymo projekte nurodytose teritorijose, nustatytose tenkinant viešąjį interesą.</p>

	<p>Projekto 9 str. 1 d. (<i>dabar – Įstatymo projekto 13 str.</i>) nurodytos kompensacijos apskaičiuojamos ir išmokamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka (tvarkomis), tačiau tuo atveju, jeigu būtų taikomas žemės paėmimo visuomenės poreikiams teisinis mechanizmas (žr. Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 47 str. 1 d. nuostatas), žemės savininkui ir (ar) kitam naudotojui būtų teisingai atlyginama už žemę pinigais pagal rinkos vertę arba žemės savininko rašytiniu sutikimu jam suteikiamas valstybinės žemės sklypas, kuris ribojasi su paimamu visuomenės poreikiams žemės sklypu, taip pat žemės savininkui ir (ar) kitam naudotojui pinigais atlyginama paimamoje visuomenės poreikiams žemėje esančių želdinių, medynų tūrio, negauto derliaus ir įdėtų lėšų žemės ūkio produkcijai ir miškui auginti vertė bei visi kiti savininko ir (ar) kito naudotojo nuostoliai, patirti dėl žemės sklypo ir jame statomų ar jau pastatytų statinių, įrenginių, žemės sklype esančių želdinių paėmimo visuomenės poreikiams. Taigi, manome, kad Projekte specialiosios žemės naudojimo sąlygos turėtų būti apibrėžiamos taip (žr. Projekto 2 str. 40 d. nuostatas), kad jos savo esme netaptų esminio žemės savininko teisių ribojimo įrankiu. Kartu svarstyтина, ar Projekte neturėtų būti įtvirtinamos nuostatos, kurių pagrindu kiekvienu konkrečiu atveju būtų vertinama, kokį iš išvardintų institutų reiktų pasirinkti.</p> <p>55. Projekto 53 str. (<i>dabar Įstatymo projekto 51 str.</i>) 1 d. siūloma įtvirtinti nuostatą, kad sanitarinės apsaugos zonų dydį nustato šis įstatymas arba asmens, planuojančio ir (ar) vykdančio ūkinę veiklą</p>	<p>Kai Įstatymo projekte nurodytų teritorijų nustatymui privaloma gauti žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimą, manytina, kad šie asmenys informuoti apie numatomas taikyti SŽNS ir gali susitarti dėl nuostolių atlyginimo.</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šiuo metu galiojančiame Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatyme nustatyta, kad SAZ dydis gali būti koreguojamas poveikio aplinkai vertinimo ar poveikio visuomenės</p>
--	--	--

	<p>pasirinkimu šis dydis nustatomas atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu. Esant tokiai nuostatai, netenka prasmės įstatyminis teisinis reguliavimas (žr. Projekto 54 str. <i>(dabar Įstatymo projekto 52 str.)</i> 1, 2 ir 4 d. nuostatas ir Projekto 2, 3 ir 4 priedus). Manome, kad apsaugos zonų dydis turėtų būti reglamentuojamas tik įstatymu. Šiuo aspektu peržiūrėtinos ir Projekto 53 str. 4 d. nuostatos, kuriomis numatoma galimybė keisti zonų dydį, tačiau įstatyme nesiūloma reglamentuoti nei tokių keitimų pagrindų, nei ribų, iki kurių galėtų būti atliekami zonų dydžio pakeitimai.</p> <p>81. Suvienodintina Projekto 149, 152, 155 bei 160 str. <i>(dabar Įstatymo projekto 127, 129, 132, 136 str.)</i> dėstymo logika, t. y., įvardijant atitinkamas teritorijas reikėtų naudoti vieningą apibrėžimo sistemą, nes nenuosekliai Projekto 152 str. siejamasi su patikėjimo/panaudos teise valdomais objektais (neaišku, kodėl neišskiriami ir nuomos teisiniai santykiai), 155 str. – su žemės sklypų naudojimo būdu, pagaliau 149 ir 160 str. – pasirenkamas objektų detalaus išvardijimo būdas.</p> <p>86. Projekto 165 str. 1 d. nuostatos <i>(dabar Įstatymo projekto 141 str.: „Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėti rengti teritorijų planavimo dokumentai, žemės valdos projektai, statybų ar kitos veiklos projektai turi atitikti šio įstatymo reikalavimus“)</i> įvertintinos asmenų įgytų teisių, teisėtų lūkesčių</p>	<p>sveikatai vertinimo procesų metu, įvertinus konkrečios ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai. Nustačius konkrečius SAZ dydžius tik įstatyme, ūkinės veiklos subjektai nebūtų skatinami taikyti pažangiausius gamybos būdus, diegti taršos prevencijos ir mažinimo priemonės, sanitarinės apsaugos zonos patektų į gretimų žemės savininkų žemės sklypus, būtų ribojama jų nuosavybės teisė ir atsirastų didelė administracinė našta verslui. Kitose pasaulio šalyse, kuriose nustatomos SAZ, laikomasi analogiškų principų, t. y. teisės aktuose pateikiami SAZ dydžiai kartu paliekant galimybę kiekvieną konkretų atvejį vertinti atskirai (nustatyti konkretų SAZ dydį pagal konkrečią ūkinę veiklą, skleidžiamą taršą ir pan.). Įstatyme nebūtų įmanoma aprašyti visų galimų SAZ dydžių variantų, priklausančių nuo konkrečios veiklos rūšies, taršos ir kitų aplinkybių, atvejų. Atsižvelgiant į tai, netikslinga nustatyti ir konkrečių ribų, iki kurių galėtų būti atliekami SAZ dydžio pakeitimai.</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Įstatymo projektą Aplinkos ministerija rengė kartu su kitomis ministerijomis ir už atitinkamas reguliavimo sritis atsakingomis institucijomis, kurios pasiūlė saugomų objektų apibrėžtis. Vadovybės apsaugos departamento saugomi objektai, pvz., yra tik keli, juos galima įvardinti. Valstybės saugumo departamentas saugomus objektus sieja su valdymo teise nenurodant konkrečių objektų. Mūsų nuomone, naudoti vieningą apibrėžimo sistemą, kaip inžinerinės infrastruktūros atveju, pastaboje nurodytais atvejais netikslinga.</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Papildytas Įstatymo projekto aiškinamasis raštas.</p> <p>Pastaboje minimos nuostatos tikslas – užtikrinti, kad būtų laikomasi SŽNS nustatytoje Įstatymo projekte nurodytose teritorijose. Manome, kad tais atvejais, kai šios teritorijos nustatomos gavus žemės savininko sutikimą, žemės savininkas,</p>
--	--	---

		<p>apsaugos ir teisės aktų negaliojimo atgal principų kontekste.</p> <p>87, 88. <...> Manome, kad Projekto 165 str. 2 d. (dabar Įstatymo projekto 141 str. 3 d.) siūlymas įtvirtinti naujo teisinio reguliavimo automatinio</p>	<p>sutikimą davęs tuo metu, kai, pvz., statybų projektas jau pradėtas rengti, turi laikytis SŽNS, taikomų toje teritorijoje, nevykdyti draudžiamos veiklos (kartu su Įstatymo projektu teikiamas Lietuvos Respublikos statybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas). Tais atvejais, kai Įstatymo projekte nurodytos teritorijos nustatomos viešojo intereso tikslais be žemės savininko sutikimo, siūloma numatyti kompensacijas už nuostolius, patiriamus dėl SŽNS taikymo viešojo intereso tikslais nustatytose šiame įstatyme nurodytose teritorijose.</p> <p>Pažymime, kad galiojantis teisinis reguliavimas nurodo: „Rengiant teritorijų planavimo dokumentus, žemės valdos projektus, statybų ar kitokios veiklos projektus, turi būti laikomasi nustatytų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų“ (Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 22 str. 4 d.).</p> <p>Be to, Teritorijų planavimo sąlygų išdavimo tvarkos apraše nustatyta: „Planavimo sąlygos turi būti keičiamos naujomis planavimo sąlygas išdavusios institucijos iniciatyva apie tai informavus planavimo organizatorių Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje, kai <...> įsigalioja patvirtinti nauji teisės aktai, darantys įtaką rengiamo teritorijų planavimo dokumento sprendiniams“, t. y. teritorijų planavimo teisiniame reguliavime Įstatymo projektu siūlomi atvejai numatyti. Kartu su Įstatymo projektu teikiamas Lietuvos Respublikos statybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, kuriame siūloma nustatyti, kad, jei iki prašymo gauti statybą leidžiantį dokumentą pateikimo teritorija, kurioje rengiamas statinio projektas, pateko į naujai nustatytas Įstatymo projekte nurodytas teritorijas, statinio projektas turi atitikti Įstatymo projekte nustatytus reikalavimus.</p> <p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Papildytas Įstatymo projekto 141 straipsnio 3 dalies nuostatos dėl kompensacijų mokėjimo ir aiškinamasis raštas.</p>
--	--	---	---

		<p>taikymo atgal galimybę, aiškiai neapibrėžiant visuomeninių santykių, gali būti nepagrįstas. Taip pat neaišku, dėl kokių priežasčių Projekto 165 str. 2 d. ir 165 str. 3 d. daromos išimtys dėl kompensacijų mokėjimo <...>. Tai taikytina ir dėl Projekto 165 str. 3 d. (<i>dabar Įstatymo projekto 141 str. 5 d.</i>) siūlomų įtvirtinti nuostatų taikymo atgal nepagrįstumo (Projekto 165 str. 3 d. numatytiems atvejams turėtų būti taikoma bendra Projektu nustatoma rašytinių sutikimų gavimo tvarka).</p>	<p>Dabar Žemės įstatyme nenurodyta, kokių momentu turi būti gautas žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas dėl teritorijų, kuriose turi būti taikomos SŽNS, nustatymo, tik nustatyta, kad šis sutikimas turi būti gautas iki žemės sklypo, patenkančio į nustatytą teritoriją, kadastro duomenų keitimo. Susiklostė praktika, kai teritorijų planavimo dokumentai buvo tvirtinami, statybą leidžiantys ar kiti dokumentai išduodami nepateikus šio sutikimo, o įrašymas į NTK ir NTR vyko vėliau. Daugeliu atvejų veikla teisėtai vykdoma (nutiesti ir eksploatuojami keliai, inžineriniai tinklai ir t. t.), bet dėl šios veiklos nustatytos teritorijos (ar teritorijos, kurios turėjo būti nustatytos), kuriose taikomos SŽNS, lieka neįrašytos į NTK ir NTR, t. y. pagal galiojančią teisinę reguliavimą nustatytos SŽNS netaikomos. Tokia padėtis trukdo darniam teritorijų planavimui, neužtikrina visuomenės sveikatos saugos, Įstatymo projekte nurodytų objektų ar veiklos apsaugos, valstybės saugumo, aplinkos ir viešojo intereso apsaugos Įstatymo projekte nurodytose teritorijose.</p> <p>Įstatymo projektu siekiama nuo 2022 m. šiame projekte nurodytas teritorijas registruoti NTR, nustatytos SŽNS būtų taikomos nuo šių teritorijų įregistravimo. Atsižvelgiant į tai, kad šiame registre bus galima susipažinti su šių teritorijų erdviniais duomenimis, <i>ir siekiant užtikrinti Įstatymo projekto tikslų įgyvendinimą</i>, manome, kad turi būti užregistruotos ir minėtos Įstatymo projekte nurodytos teritorijos (atvejai, kai ūkinei ir (ar) kitokiai veiklai statybą leidžiantys dokumentai išduoti, projektai, kuriems įstatymų nustatytais atvejais šie dokumentai neišduodami, suderinti ir ši veikla vykdoma, bet dėl šios veiklos Įstatymo projekte nurodytos teritorijos nenustatytos ir neįrašytos į NTK ir NTR). Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad šiais atvejais Įstatymo projekte nurodytos teritorijos nustatomos Vyriausybės ar Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka patvirtintais planais, žemėlapiais ir (ar) schemomis. Neatsižvelgiant į tai, ar vykdoma veikla pagal Įstatymo projektą priskirtina viešajam</p>
--	--	--	---

			<p>interesui, ar ne, siūloma nustatyti, kad šie planai, žemėlapiai ar schemos būtų tvirtinami be žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinio sutikimo, t. y. siūloma sureguliuoti esamą padėtį, nes, tikėtina, žemės savininkų sutikimus dėl minėtų teritorijų nustatymo bus neįmanoma arba labai sunku gauti.</p> <p>Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad, jei Įstatymo projekte nurodytos teritorijos turi būti nustatytos dėl ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, kuriai vykdyti iki šio įstatymo įsigaliojimo šių teritorijų nustatyti nereikėjo, kai ši veikla vykdoma ar jai vykdyti statybą leidžiantys dokumentai išduoti, šias teritorijas nustato Vyriausybė ar Vyriausybės įgaliota institucija Vyriausybės ar Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka tvirtinamais planais, žemėlapiais ir (ar) schemomis, o šioms teritorijoms nustatyti žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas neprivalomas, nes veikla, dėl kurios iki šiol nebuvo reikalaujama gauti šį sutikimą, teisėtai vykdoma. Šiais atvejais kompensacijos mokamos Vyriausybės nustatyta tvarka, išskyrus Įstatymo projekte nustatytus atvejus, kai, tenkinant viešąjį interesą, šios teritorijos nustatomos vykdomai veiklai, dėl kurios iki šio įstatymo įsigaliojimo <i>ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimai teisės aktuose buvo nustatyti, bet nebuvo numatyta galimybė mokėti kompensacijas už nuostolius, patiriamus dėl šių apribojimų taikymo.</i> Ši išimtis, mūsų nuomone, reikalinga dėl Įstatymo projekto nuostatų dėl kompensacijų taikymo atgal nepagrįstumo.</p>
7	Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerijos 2017-06-22 raštas Nr.2D2266(12.145)	Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 9 punkte nustatyta, kad specialiosios žemės naudojimo sąlygos yra Nekilnojamojo turto kadastro duomuo. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120, 8 punkte nustatyta, kad Žemės ūkio ministerija formuoja valstybės politiką nekilnojamojo turto kadastro	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija „formuoja valstybės politiką šiame įstatyme nurodytų teritorijų registravimo NTR srityje, rengia įstatymų ir kitų teisės aktų projektus, susijusius su šių teritorijų registravimu NTR bei koordinuoja jų įgyvendinimą“, t. y. formuoja politiką Įstatymo projektu reguliuojamoje srityje. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai priskirtas valstybės politikos formavimas NTK srityje, todėl siūlymas priskirti ir Įstatymo projekte nurodytų teritorijų</p>

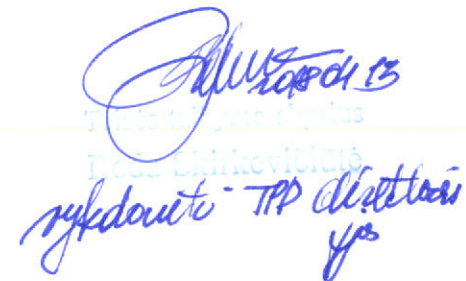
		<p>srityje, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą. Vadovaudamiesi šiomis teisės aktų nuostatomis siūlome Projekto 11 straipsnio (<i>dabar Įstatymo projekto 5 straipsnio</i>) 1 dalyje vietoj Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos įrašyti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministeriją.</p>	<p>registravimo NTR, mūsų nuomone, nepagrįstas.</p> <p>Pažymėtina, kad, iš dalies atsižvelgus į pateiktą pasiūlymą, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija formuoja valstybės politiką NTK srityje.</p>
8	AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2017-10-23 raštas Nr. 7-2011	<p>1. <...> būtina <...> aiškiai nustatyti, jog tais atvejais, kai žemės sklype nustatytas servitutas ir su žemės sklypo savininku ar valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtiniu susitarta dėl kompensacijos už servituto nustatymą mokėjimo, apsaugos zonos ar kitos teritorijos, patenkančios į žemės sklypą (ar jo dalį), ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatomos be žemės sklypo savininko ar valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimo, o už šių zonų bei sąlygų nustatymą kompensacija nemokama.</p> <p>2. <...> tikslinga nustatyti, jog minėta registracija energetikos sektoriuje atliekama ne per vienerius kalendorinius metus nuo žymos žemės sklypo registro įrašė padarymo dienos, o teisės aktų nustatyta tvarka užbaigus elektros tinklų ar dujų sistemų įrengimo darbus, tai yra nuo to momento, kai žemės sklype yra įrengiamas konkretus energetikos objektas (ar per įstatyme nustatytą protingą laikotarpį nuo jo įrengimo).</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Įstatymo projekte nurodyta, kad nuostoliai, patiriami dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo naujai nustatytoje Įstatymo projekte nurodytoje teritorijoje (jos dalyje), žemės savininkui neatlyginami, <i>kai už tuos pačius veiklos apribojimus buvo atlyginta</i>, jei teritorija (jos dalis), kurioje taikomi šie apribojimai, sutampa su naujai nustatyta teritorija (jos dalimi). Manytina, kad ši nuostata panaikina „dvigubo nuostolių atlyginimo“ galimybę, nuoroda į servitutus šiuo atveju būtų netikslinga (servitutų ir apsaugos zonų turinys, jų nustatymo tikslai skiriasi, o su žemės sklypo savininku turi būti susitarta dėl konkrečių veiklos ribojimų).</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pastaboje siūloma nuostata neatitiktų Įstatymo projekto tikslo. Pereinamuoju laikotarpiu, padarius žymą žemės sklypo registro įrašė (kai SŽNS pradedamos taikyti, t. y. žemės sklypo savininkui turi atsirasti veiklos apribojimai), paskelbiama tik trumpa informacija apie tai, kad nustatyta Įstatymo projekte nurodyta teritorija, bet, kuo greičiau nepakeitus žemės sklypo kadastro duomenų (nenurodžius, kurioje konkrečioje vietoje ši teritorija nustatyta), lieka neaišku, kurioje žemės sklypo dalyje SŽNS turi būti taikomos. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad ir galiojantis teisinis reguliavimas nesieja Įstatymo projekte nurodytų teritorijų įrašymo į NTK ir NTR su konkreto objekto (nebūtinai tame pačiame žemės sklype) įrengimu. Šių objektų statyba turi atitikti teritorijų planavimo dokumentų, statybos projektų, kuriais gali būti nustatomos Įstatymo projekte nurodytos teritorijos, sprendinius.</p>

		<p>3. <...> Įstatymo projektas pakartotinai svarstytinas ir tobulintinas panaikinant pareigą mokėti kompensacijas žemės sklypų savininkams, kurių žemės sklypuose energetikos objektai teisėtai įrengti iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos.</p>	<p>Neatsižvelgta. Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintas nuosavybės neliečiamumo principas, todėl teisinėje valstybėje negali susidaryti situacija, kai žemės sklypo savininkas negali kreiptis dėl nuostolių atlyginimo. Įstatymo projekte nustatyta, kad kompensacijos apskaičiuojamos ir mokamos Įstatymo projekte nurodytais principais, t. y. kiekvienu konkrečiu atveju nuostoliai turi būti įrodyti. Jei Įstatymo projekte nurodytos teritorijos nebuvo įrašytos į NTK ir NTR, tai SŽNS jose pagal galiojančią teisinį reguliavimą buvo netaikomos.</p>
9	AB LITGRID 2017-10-26 raštas Nr. SD-4922	<p>1. Siūlome Projekto 13 straipsnio 1 dalį išdėstyti taip: „Kompensacijos už nuostolius, patiriamus dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo viešojo intereso tikslais nustatytose šiame įstatyme nurodytose teritorijose, kai žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas neprivalomas (toliau – kompensacijos), apskaičiuojamos ir išmokamos Vyriausybės nustatyta tvarka, išskyrus atvejus, kai už nuostolius <u>atlyginama nustatant servitutą.</u>“</p> <p>2. <...> Projekto 141 straipsnio 2 dalį (<i>dabar 141 straipsnio 4 dalis</i>) siūlome išdėstyti taip: „<...> Šioje straipsnio dalyje nurodytais atvejais išmokamos kompensacijos šio įstatymo 13 straipsnyje nurodyta tvarka, išskyrus atvejus, kai šioje straipsnio dalyje nurodytai veiklai statybą leidžiantys dokumentai buvo išduoti, projektai, kuriems įstatymų nustatytais atvejais tokie dokumentai neišduodami, buvo suderinti ir (ar) ši veikla buvo pradėta vykdyti iki 1992 m. gegužės 11 d., <u>taip pat atvejus, kai už nuostolius atlyginama nustatant servitutą.</u> <...>“</p> <p>3. <...> Siūlome Projekto 19 straipsnio 2 d. 4 p. išdėstyti taip: „4) dirbti įvairius žemės darbus,</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Žiūrėti atsakymą į AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2017-10-23 rašto Nr. 7-2011 pastabą Nr. 1.</p> <p>Atsižvelgta iš dalies. Žiūrėti atsakymą į AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2017-10-23 rašto Nr. 7-2011 pastabą Nr. 1.</p> <p>Neatsižvelgta. Pažymėtina, kad ir galiojantis teisinis reguliavimas (Nutarimo 6.5</p>

		<p>sandėliuoti bet kokias medžiagas, išskyrus medžiagas, skirtas kelių statybos darbams.“</p> <p>4. Projekto 25 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodyta nuostata yra pernelyg griežta, Bendrovės nuomone, neturėtų būti absoliučiai draudžiama statyti ir (ar) įrengti visų rūšių transporto priemonių ir mechanizmų stovėjimo ir saugojimo aikštelės oro linijų apsaugos zonose – pavojus linijoms keliamas tik tuomet, kai transporto priemonės stovi po oro linijų laidais <...> siūlome <...> atitinkamai koreguoti Projekto 25 straipsnio 2 dalies 9 punktą, numatantį šią veiklą su elektros tinklų savininkų sutikimu <...>.</p> <p>5. Projekto 25 straipsnio 2 dalies 12 punkte nurodyta veikla (nuleisti inkarus, plaukti su nuleistais inkarais ir kitais dugną siekiančiais įrankiais povandeninių kabelių linijų apsaugos zonose) turėtų būti perkelta į Projekto 25 straipsnio 1 dalies – absoliutaus veiklos ribojimo – sąrašą <...>.</p>	<p>p. p.) numato draudimą kelio apsaugos zonose „vykdyti kitus darbus (iš jų antžeminių ar požeminių inžinerinių tinklų tiesimo ar rekonstrukcijos)“ be kelio ir žemės valdytojo ar jų savininko sutikimo. Ši nuostata perkeliama į Įstatymo projektą, nes kelių savininkai turi žinoti, kokie tinklai ir kur yra nutiesti ir (ar) planuojami tiesti, nes esant poreikiui, pvz., platinti kelių, atsirastų papildomos išlaidos inžinerinės infrastruktūros išskėlimui. Pagal susiklosčiusią praktiką nekyla problemų gauti sutikimą norint remontuoti elektros linijas ar jų dalis. Atsižvelgiant į tai, kad kelio apsaugos zonose gali būti vykdomi ne tik žemės darbai, Įstatymo projekte paliekama nuoroda į „įvairūs darbai“. Šiai Įstatymo projekto rengėjų pozicijai pritaria Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija.</p> <p>Neatsižvelgta. Siekiant užtikrinti elektros linijų techninę saugą, patikimą elektros energijos tiekimą vartotojams bei apsaugoti žmones nuo galimo pavojaus, manytina, kad draudimas įrengti visų rūšių transporto priemonių ir mechanizmų stovėjimo ir saugojimo aikšteles elektros oro apsaugos zonose yra proporcingas keliamiems tikslams pasiekti. Pažymėtina, kad šis draudimas taikomas ne tik aukštosios įtampos elektros linijų apsaugos zonose, bet ir žemosios įtampos elektros linijų apsaugos zonose, kur pavojus žmonių gyvybei kyla dėl žingsnio įtampos, įvykus avarijai elektros energetikos įrenginiuose ir kt. Šiai Įstatymo projekto rengėjų pozicijai pritaria Lietuvos Respublikos energetikos ministerija.</p> <p>Neatsižvelgta. Rašte nepateikti argumentai, kodėl šį punktą reikia perkelti į absoliučiai draudžiamų veiklų sąrašą, o tik nurodyta, kad kitose apsaugos zonose ši veikla yra absoliučiai draudžiama. Įvertinant tai, kad povandeninių kabelių linijų apsaugos zona, yra žemės (dugno) juosta išilgai povandeninės kabelių linijos, kurios ribos yra</p>
--	--	---	---

			po 100 metrų abipus šios linijos kabelių perkelti rašte nurodytą veiklą į absoliučiai draudžiamų veiklų sąrašą netikslinga. Šiai Įstatymo projekto rengėjų pozicijai pritaria Lietuvos Respublikos energetikos ministerija.
10	Sveikatos apsaugos ministerijos pažyma dėl 2018-04-04 LRV pasitarimo darbotvarkės 6 klausimo	<...> SAM siūlė Administracinių nusižengimų kodekso Nr. XII-189 53, 247, 256, 305, 385, 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekte (toliau – ANK projektas) nepriskirti Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – NVSC) taikyti atsakomybę už pranešimo žymai apie nustatytas sanitarinės apsaugos zonas (SAZ), aerodromo triukšmo apsaugines zonas (TAZ) padarymo ir (ar) prašymo įrašyti šias zonas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą per įstatymuose nustatytą terminą nepateikimą <...>.	Neatsižvelgta. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro departamentų nuostatuose nurodyta, kad vieni pagrindinių uždavinių – vykdyti valstybinę priežiūrą ir kontrolę, įgyvendinti priemonės, formuojančias sveikatai palankią aplinką. Atsižvelgiant į tai, manome, kad siūlomos papildomos funkcijos Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui įvertinus Įstatymo projekte nurodytų teritorijų nustatymo tikslus ir apribojimų turinį atitinka šio centro veiklos tikslus. Pažymėtina, kad atitinkama prievolė priskirta ir kitų institucijų pareigūnų kompetencijai. Papildomos funkcijos didelės naštos nesukurs, nes joms vykdyti nereikės organizuoti papildomų patikrinimų, nurodytus dokumentus reikės paržiūrėti vykdomų ūkio subjektų veiklos patikrinimų metu.

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-04-16

2018-04-13
Rūta Binkėvičiūtė
vykdoma - TPP diktavai
ys

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

Biudžetinė įstaiga, Verkių g. 25C-1, LT-08223 Vilnius, tel. (8 5) 213 5166, faks. (8 5) 213 5270, el. p. rastine@regula.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188706554

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

Kopija

AB „Energijos skirstymo operatorius“

AB „Litgrid“

AB „Amber Grid“

Lietuvos bankui

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija parengė ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei pateikė svarstyti Vyriausybės nutarimo, kuriuo siūloma pritarti Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektui (Nr. 17-323(5), toliau – Įstatymo projektas) ir kitiems susijusiems įstatymų projektams, projektą.

Vadovaujantis Įstatymo projekto 141 straipsnio 3 dalimi, asmenims, suinteresuotiems ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios turi būti nustatytos Įstatymo projekte nurodytos teritorijos, vykdymu, nustatyta pareiga Nekilnojamąjo turto registre (toliau – NTR) ir Nekilnojamąjo turto kadastre (toliau – NTK) pakeisti žemės sklypų visus kadastrinius duomenis nurodant apsaugos zoną. Minėta Įstatymo projekto nuostata suponuoja, jog šiai asmenų kategorijai priskirtinos šios elektros energetikos bei gamtinių dujų sektoriaus įmonės: elektros energijos bei gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorius AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Operatorius), elektros energijos perdavimo sistemos operatorius LITGRID AB, gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius AB „Amber Grid“. Numatyta, kad Įstatymo projekto 141 straipsnio 3 dalyje įtvirtintas įpareigojimas turi būti įvykdytas nuo 2019 m. gegužės 1 d. iki 2021 d. gruodžio 31 d.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija), įvertinusi Operatoriaus 2018 m. balandžio 3 d. raštu Nr. 7-5685 ir 2018 m. balandžio 6 d. raštu (reg. Nr. R1-3250) pateiktą informaciją apie reikiamą lėšų kiekį dėl Operatoriaus valdomų elektros tinklų apsaugos zonų įrašymo į NTK ir NTR, atliko preliminarinius nurodytų sąnaudų dydžio įtakos elektros energijos skirstymo tarifams ir visuomeninei elektros energijos kainai įvertinimus pagal skirtingus scenarijus ir 2018 m. balandžio 6 d. raštu Nr. R2-(E)-922 bei 2018 m. balandžio 9 d. raštu Nr. R2-

(E)-942 pateikė juos Vyriausybei, Aplinkos ministerijai, Energetikos ministerijai bei tinklų ir gamtinių dujų operatoriams.

Po pateiktų skaičiavimų Komisija buvo informuota apie 2018 m. balandžio 17 d. Vyriausybėje vyksiantį tarpinstitucinį pasitarimą dėl Įstatymo projekto, kurio metu bus siekiama išspręsti likusius neapibrėžtumus, įskaitant tai, kokią įtaką Įstatymo projekto nuostatos darytų elektros energijos kainoms. Todėl matomas poreikis tiksliau įvertinti Įstatymo projekto sukuriamus papildomus kaštus ir jų įtaką paslaugų kainoms, t. y. atitinkamai sumažinti galimų scenarijų skaičių bei pasiekti įmanomai tiksliausią prognozę. Siekdama apsiriboti keliais scenarijais, Komisija kreipėsi į Operatorių, prašydama, glaudžiai bendradarbiaujant su Nacionaline žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NŽT) ir Aplinkos ministerija, nurodyti:

1. **Bendro sklypų, kurie turės būti įregistruoti NTR / NTK, skaičių**, kadangi jis skyrėsi nuo anksčiau Operatoriaus nurodyto sklypų skaičiaus, naudoto vertinant kompensacijų už servitutus įtaką elektros energijos kainoms¹ bei kokia dalimi šie sklypai turėtų būti priskirti vidutinės įtampos (toliau – VĮ) ir žemos įtampos (toliau – ŽĮ) tinklams;

2. **Preliminarią sklypų, kuriems turėtų būti taikoma supaprastina kadastro duomenų tikslinimo procedūra dalį (%) ir kuriems reikės kadastro bylos parengimo procedūros su matavimais dalį (%);**

3. **Preliminarią sklypų dalį (%), kurių įrašymą organizuotų NŽT (NŽT klaidos procentas);**

4. Jei įmanoma, **bendrą Aplinkos ministerijos ir Operatoriaus poziciją dėl įkainio**, kuris turėtų būti taikomas už dokumentų, reikalingų papildomai specialiajai sąlygai nustatyti, dydžio, kuris galėtų būti taikytinas, atliekant scenarijų modeliavimą (pvz., 21,50 Eur, 45 Eur ar kitas pagrįstas dydis).

Operatorius 2018 m. balandžio 13 d. pateikė patikslintą informaciją, nurodydamas, kad:

1. Pirmoji informacija apie sklypų skaičių (542.611 sklypai) Komisijai buvo pateikta remiantis Operatoriaus turimais duomenimis apie sklypų, kuriuos kerta Operatoriaus įrenginiai, skaičių. 2018 m. pradžioje kartu su Energetikos ministerija aptariant servitutų atlygintinumo metodikos projekto klausimą ir į diskusijas įsitraukus VĮ Registrų centrui, registro tvarkytojas pateikė informaciją, kad, remiantis NTR duomenimis, **iš viso Lietuvoje yra 1.066.528 žemės sklypai**, kuriuos kerta Operatoriui priklausantys elektros tinklai (0,4 kV, 10 kV ir 35 kV oro ir požeminės linijos).

2. Operatorius Įstatymo projekto rengėjų yra informuotas, kad **pilnų kadastrinių matavimų atlikti nereikės**, pakaks kadastro duomenų tikslinimo (rengiamas žemės sklypui taikytinų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų planas).

3. Operatorius neturi galimybės pateikti informacijos apie NŽT klaidų mastą, kadangi tam reikalingi duomenys apie sklypo suformavimo datą, kuriais disponuoja VĮ Registrų centras. Vienkartinio tokio duomenų pateikimo kaštai, įvertinus duomenų imtį, siekia 1 mln. Eur.

4. Operatorius kreipėsi į anksčiau apklaustus matininkus, prašydamas pateikti oficialius raštus, patvirtinančius jų taikomus įkainius kadastrinių bylų tikslinimui bei šių raštų kopijas pateikė Komisijai. Operatorius atkreipė dėmesį į tai, kad keli matininkai patvirtino priešingą Aplinkos ministerijai poziciją – sklypams, kuriems atlikti tik preliminarūs matavimai, specialioji žemės naudojimo sąlyga tikslinant kadastro duomenis negali būti įrašyta (būtina parengti žemės sklypo kadastrinių matavimų bylą). Tačiau, kaip matyti iš pateiktos informacijos, kita dalis matininkų tvirtina, kad specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatymas žemės sklypui su preliminariais

¹ 2017 m. lapkričio 17 d. rašte Nr. 30210-2175 sklypų, kuriuose yra ESO įrenginiai skaičius – 542.611, 2018 m. balandžio 3 d. rašte Nr. 7-5682 jis lygus – 1.066.528.

matavimais galimas ir be kadastrinių matavimų (*Geo Group* pasiūlymas). Operatorius akcentavo, kad šiuo atžvilgiu trūksta aiškumo, nes tiek Įstatymo projekto rengėjų, tiek pačių paslaugų teikėjų pozicija kardinaliai skiriasi ir šiuo metu neaišku, kaip praktikoje bus įgyvendinamas Įstatymo projektas.

Taip pat AB LITGRID 2018 m. balandžio 9 d. raštu (reg. Nr. R1-3252) nurodė, kad pagal perdavimo sistemos operatoriaus prognozes specialioji žemės naudojimo sąlyga į NTR / NTK nebus įrašyta apie 30 proc. visų sklypų ir šio kadastro duomens įrašymą turėtų organizuoti NŽT. Tais atvejais, kai į NTR ar NTK buvo įrašyti neteisingi duomenys, jų tikslinimą pagal Įstatymo projektą turės atlikti operatorius. Šiuo atveju būtų patirta apie 270 000 Eur sąnaudų (jeigu duomenys būtų keičiami neatliekant kiekvieno sklypo kadastrinių matavimų, tokia pat tvarka kaip ir nustatant papildomą sąlygą). Pagal AB LITGRID turimą sutartį įkainis už dokumentų, reikalingų papildomai specialiajai sąlygai nustatyti, parengimą 1 sklypui yra 45 Eur.

Atsižvelgdama į Operatoriaus 2018 m. balandžio 3 d. raštu Nr. 7-5685, 2018 m. balandžio 6 d. raštu (reg. Nr. R1-3250), AB LITGRID 2018 m. balandžio 9 d. raštu pateiktą informaciją bei Operatoriaus ir Aplinkos ministerijos 2018 m. balandžio 9 d. ir 13 d. patikslintą informaciją, Komisija įvertino įtaką elektros energijos skirstymo paslaugos VI ir ŽI tinklais kainai ir visuomeninei elektros energijos kainai pagal šias prielaidas:

- taikomi skirtingi įkainiai sklypų registravimui NTR / NTK (nurodyti Aplinkos ministerijos – 21,50 Eur, AB LITGRID – 45 Eur ir Operatoriaus – 150 Eur sklypui);

- taikoma analogija, jog, kaip ir AB LITGRID atveju Operatoriaus atveju, preliminarai sklypų dalis (%), kurių įrašymą organizuotų NŽT, yra 30 %, t. y. skaičiuojama, kad Operatorius turės įregistruoti 746.569,60 sklypų;

- įvertinus tai, kad šiuo metu nėra įvertintas kompensacijų dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo dydis (įskaitant ir administracinių kaštų dydį šioms kompensacijos apskaičiuoti bei išmokėti), tačiau vertinant tai, kad pagal Įstatymo projektą kompensacijos dėl specialiųjų sąlygų taikymo ir už servitutą neturėtų dubliuotis, kompensacijų dėl specialiųjų sąlygų taikymo dydis prilyginamas kompensacijų už servitutus dydžiui. Papildomai skaičiavimuose įvertinami kompensacijų už servitutus apskaičiavimo ir išmokėjimo administraciniai kaštai.

- įtaka visuomeninei kainai įvertinta pridedant ir AB LITGRID galinčius tekti sklypų įregistravimo NTR / NTK kaštus – 270.000 Eur.

Atsižvelgiant į anksčiau nurodytas prielaidas, įtakos skirstymo paslaugos ŽI ir VI tinklais kainai ir visuomeninei elektros kainai įvertinimas per 3 metų laikotarpį sumažintas iki šių 3 scenarijų:

1. Sklypų registravimo NTR / NTK sąnaudų esant 21,50 Eur įkainiui (**21,50 Eur x 746.569,60 sklypų = 16,1 mln. Eur**) ir kompensacijų už servitutus, apskaičiuotų pagal Energetikos ministerijos parengtą metodiką², dydžio (**31,6 mln. Eur skirstymas + 10,1 mln. perdavimas**)³ įtaka;

2. Sklypų registravimo NTR / NTK sąnaudų esant 45 Eur įkainiui (**45 Eur x 746.569,60 sklypų = 33,6 mln. Eur**) ir kompensacijų už servitutus dydžio (**31,6 mln. Eur skirstymas + 10,1 mln. perdavimas**) įtaka;

² Vienkartinės kompensacijos, mokamos už naudojamąsi pagal įstatymą ar sutartį tinklų operatorių naudai nustatytu servitutu, apskaičiavimo ir išmokėjimo metodikos projektas (TAIS Nr. 18-3114; toliau – Vienkartinė kompensacijų už servitutus apskaičiavimo metodikos projektas).

³ Šioje sumoje nėra įvertinti administraciniai kaštai, atsirandantys apskaičiuojant ir išmokant kompensacijas už servitutus, tačiau lentelėje esančiuose skaičiavimuose šie kaštai įvertinami.

3. Sklypų registravimo NTR / NTK sąnaudų esant 150 Eur įkainiui (**150 Eur x 746.569,60 sklypų = 112 mln. Eur**) ir kompensacijų už servitutus dydžio (**31,6 mln. Eur skirstymas + 10,1 mln. perdavimas**) įtaka.

Lentelė. Elektros tinklų apsaugos zonų įrašymo į NTK ir NTR ir kompensacijų už servitutus įtaka elektros energijos skirstymo VĮ ir ŽĮ tinklais paslaugos ir visuomeninėms elektros energijos kainoms.⁴

Scenarijaus Nr.	VĮ skirstymo kaina	ŽĮ skirstymo kaina	Pokytis VĮ, %	Pokytis ŽĮ, %	Visuomeninė kaina, VĮ tinklai, ct/kWh	Visuomeninė kaina, ŽĮ tinklai, ct/kWh	Pokytis visuomeninės kainos, VĮ tinklai, %	Pokytis visuomeninės kainos, ŽĮ tinklai, %
Galiojančios kainos ⁵	0,798	1,716	-	-	0,6511	0,8772	-	-
1. Sklypų registravimo NTR / NTK esant 21,50 Eur įkainiui (16,1 mln. Eur) ir kompensacijų už servitutus (31,6 mln. Eur skirstymas + 10,1 mln. perdavimas) suminė įtaka	1,029	1,795	28,86	4,59	6,867	9,110	5,46	3,85
2. Sklypų registravimo NTR / NTK esant 45 Eur įkainiui (33,6 mln. Eur) ir kompensacijų už servitutus (31,6 mln. Eur skirstymas + 10,1 mln. perdavimas) suminė įtaka	1,079	1,812	35,18	5,59	6,917	9,182	6,24	4,67
3. Sklypų registravimo NTR / NTK esant 150 Eur įkainiui (112 mln. Eur) ir kompensacijų už servitutus (31,6 mln. Eur skirstymas + 10,1 mln. perdavimas) suminė įtaka	1,303	1,889	63,30	10,06	7,141	9,503	9,68	8,32

⁴ Pagal Operatoriaus duomenis apie valdomo tinklo savybes, kompensacijų sumos ir apsaugos zonų įrašymo sąnaudos paskirstytos vidutinės ir žemos įtampos vartotojams santykiu 81,45 proc. ir 18,55 proc. (Operatoriaus 2017 m. lapkričio 17 d. rašto Nr. 30210-2175 priedas).

⁵ Komisijos 2017 m. spalio 17 d. nutarimas Nr. O3E-447 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2018 metams perskaičiavimo“ ir Komisijos 2017 m. spalio 13 d. pažyma Nr. O5E-266 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2018 metams perskaičiavimo“.

Pažymėtina, kad esant tikslesniems duomenims apie sklypų skaičių, kurių įregistravimą turėtų atlikti NŽT, taip pat apie kompensacijų dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo dydį (įskaitant šio proceso administracinius kaštus) ir numčius ilgesnį sklypų įregistravimo NTR / NTK terminą, įtaka elektros energijos skirstymo paslaugos VI ir ŽI tinklais kainai ir visuomeninei elektros kainai gali kisti.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu yra likęs neapibrėžtumas dėl sklypų, kuriems atlikti tik preliminarūs matavimai, t. y. nėra aišku, ar šių sklypų atveju tikslinant kadastro duomenis specialiosios žemės naudojimo sąlygos įrašymui turėtų būti parengta žemės sklypo kadastrinių matavimų byla ar visgi toks tikslinimas nereikalautų bylos formavimo. Įvertinus tai, kad kadastro bylos formavimas sąlygotų papildomus kaštus Operatoriui, siekiant tiksliau įvertinti Operatoriui teiksiančių suminių kaštų dydį bei prognozuoti, kuris iš scenarijų labiausiai tikėtinas, siūlytina atitinkamai papildyti Įstatymo projekto aiškinamąjį raštą, aiškiai nurodant ar atvejais, kai sklypui atlikti tik preliminarūs matavimai, tikslinant kadastro duomenis bus būtinas kadastrinių matavimų bylos formavimas.

Komisijos narė,
laikinais vykdanti Komisijos pirmininko funkcijas
Sankauskaitė

Viktorija

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – ĮSTATYMO PROJEKTAS) IR JO LYDIMŲJŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ: LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO NR. XII-1869 53, 247, 256, 305, 385, 589 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS ORO APSAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-1392 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 12 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XI-1375 51 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS AVIACIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-2066 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS BRANDUOLINĖS ENERGIJOS ĮSTATYMO NR. I-1613 2 IR 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2135 41 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 75 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-884 2 IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1973 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GEODEZIJOS IR KARTOGRAFIJOS ĮSTATYMO NR. IX-415 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GERIAMOJO VANDENS ĮSTATYMO NR. IX-433 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 13 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ ĮSTATYMO NR. I-891 2, 12 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO ĮSTATYMO NR. I-1340 22 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 PAPILDYMO 2¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-733 2, 4, 17, 19 IR 20 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO TURTO KADASTRO ĮSTATYMO NR. VIII-1764 6 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO TURTO REGISTRO ĮSTATYMO NR. I-1539 PAPILDYMO 15¹ STRAIPSNIU IR 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PAJŪRIO JUOSTOS ĮSTATYMO NR. IX-1016 1, 4, 5, 6 IR 7 STRAIPSNIŲ, TREČIOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMO NR. I-301 2, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 20¹, 25, 27 IR 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS STATYBOS ĮSTATYMO NR. XII-2573 24 IR 27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJŲ PLANAVIMO ĮSTATYMO NR. I -1120 17, 20 IR 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TRIUKŠMO VALDYMO ĮSTATYMO NR. IX-2499 24 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VADOVYBĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1183 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VANDENS ĮSTATYMO NR. VIII-474 2, 3 IR 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO NR. IX-886 2 IR 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ĮSTATYMO NR. I-446 2, 21 IR 34 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 22 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS GELMIŲ ĮSTATYMO NR. I-1034 PAPILDYMO 19¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO, LIETUVOS

**RESPUBLIKOS ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO NR. X-1404 10 IR 24
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ
UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ PROFILAKTIKOS IR KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-1553 2 ir
14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ (TOLIAU KARTU – ĮSTATYMŲ
PROJEKTAI)
(TAP NR. 17-1481(3)) (TAIS NR. 17-324(5))**

Nr. NV-772

Vilnius

Atsižvelgdami į Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, nustatytą ribotą terminą išvadai pateikti, įvertinome didelės apimties Įstatymų projektų atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams bei teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Siūlytina papildyti įstatymo projekto 3 straipsnį, nurodant, kaip būtų nustatomos Įstatymo projekto 2 straipsnio 2, 29-33 ir 36 dalyse apibrėžtos atitinkamos zonos ir juostos.

2. Siūlytina įvertinti, ar Įstatymo projekto 5 straipsnio 1 dalis, nustatysianti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos pareigą formuoti valstybės politiką teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (toliau – specialiųjų žemės naudojimo sąlygų teritorijos), registravimo Nekilnojamojo turto registro srityje, neturėtų įsigalioti kartu su Įstatymo projekto 142 straipsnyje dėstomu Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 8 straipsniu, reglamentuosiančiu specialiųjų žemės naudojimo sąlygų teritorijų registravimą Nekilnojamojo turto registre, t. y., 2022 m. sausio 1 d. (žr. Įstatymo projekto 140 straipsnio 2 dalį), nes tik nuo šios datos minėtos teritorijos būtų pradėtos registruoti Nekilnojamojo turto registre.

3. Siūlytina įvertinti, ar Įstatymo projekto 7 straipsnio 3 dalies 4 punkte nurodyta išimtis dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų teritorijų aerodromo triukšmo apsaugos zonoms nustatymo be šioje dalyje minimo sutikimo neturėtų būti taikoma tik valstybiniams aerodromams, įvertinant tai, *ar* nustatant privataus aerodromo triukšmo apsauginę zoną *būtų tenkinamas viešasis interesas*. Analogiška pastaba taikytina ir Įstatymo projekto 142 straipsnyje, kuris su tam tikra išimtimi įsigaliojtu 2022 m. sausio 1 d. (žr. Įstatymo projekto 140 straipsnio 2 dalį), dėstomo Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 4 punkto nuostatai.

4. Manome, kad Įstatymo projekto 7 straipsnio 4 dalyje turėtų būti apibrėžtas ne tik žemės savininko, bet ir valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimo turinys, nes šio straipsnio 5 dalyje nurodytose tvarkose turėtų būti nustatytos tik šių sutikimų teikimo procedūros. Analogiška pastaba taikytina ir Įstatymo projekto 142 straipsnyje dėstomo Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 7 straipsnio 4 dalies nuostatai.

5. Neaišku, kodėl Įstatymo projekto 8 straipsnio 3 dalies 5 punkte nurodytas 35 darbo dienų terminas nuo šiame punkte nurodyto sprendimo priėmimo dienos, per kurį Nekilnojamojo turto

kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui turėtų būti pateiktas šiame straipsnyje nurodytas pranešimas, jei kituose šios dalies punktuose nurodytais atvejais šiam pranešimui pateikti nustatomas 5 darbo dienų terminas. Atsižvelgdami į tai, kad minėto 35 darbo dienų termino nustatymas nepagrįstas Įstatymų projektų lydimuosiuose dokumentuose, manytume, kad visais Įstatymo projekto 8 straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais turėtų būti nustatytas vienodas terminas, per kurį Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui turėtų būti pateiktas šiame straipsnyje nurodytas pranešimas. Analogiška pastaba taikytina ir Įstatymo projekto 142 straipsnyje dėstomo Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 9 straipsnio 4 dalies 5 punkto nuostatai.

6. Tikslintinas Įstatymo projekto 10 straipsnio 3 dalies 5 punktas, įvertinant tai, kad pagal Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 5 dalį Vyriausybės nutarimas, kuriuo galimai būtų tvirtinamas atitinkamas šiame punkte nurodytas dokumentas, įsigaliojotų nuo Vyriausybės nutarimo paskelbimo Teisės aktų registre, jei šiame Vyriausybės nutarime nebūtų numatyta vėlesnė jo įsigaliojimo data.

7. Įstatymo projekto 11 straipsnio 5 dalies paskutiniajame sakinyje turėtų būti teikiama nuoroda ne tik į šio straipsnio 2 dalį, bet ir į jo 3 ir 4 dalis, nustatančias atvejus, kai registruoto laiško nepavyksta įteikti ir kai nežinoma atitinkama fizinio asmens gyvenamoji vieta. Taip pat, atsižvelgiant į Įstatymo projekto 11 straipsnio 5 dalies nuostatas, tikslintinas šio straipsnio pavadinimas. Analogiškos pastabos taikytinos ir Įstatymo projekto 142 straipsnyje dėstomo Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 11 straipsnio pavadinimui bei 5 dalies nuostatai.

8. Siekiant Įstatymo projekto nuostatų nuoseklumo, Įstatymo projekto 140 straipsnio 7 dalyje vietoj konkrečios valstybės įmonės turėtų būti nurodytas Nekilnojamojo turto registro ir Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytojas, kaip kitose Įstatymo projekto nuostatose (žr. Įstatymo projekto 8 straipsnio 1 dalį, 9 straipsnio 2-5 dalis, 12 straipsnį ir kt.). Taip pat šios nuostatos kontekste atkreiptinas dėmesys, kad pagal Įstatymo projekto 140 straipsnio 1 dalį Įstatymo projekto nuostatos (su tam tikromis išimtimis) įsigaliojotų ne darbo dieną, t. y., 2019 m. gegužės 1 d. Taigi turėtų būti objektyviai įvertinta, ar Nekilnojamojo turto registro ir Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytojas, turės galimybę įgyvendinti Įstatymo projekto 140 straipsnio 7 dalyje nurodytą pareigą – Įstatymo projekto įsigaliojimo dieną pakeisti Nekilnojamojo turto registre ir Nekilnojamojo turto kadastre atitinkamus įrašus apie žemės sklypams taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas. Atitinkamai turėtų būti įvertinta, ar nebūtų tikslinga pakeisti Įstatymo projekto įsigaliojimo datą ir (ar) nurodyti protingą terminą, per kurį minėti pakeitimai Nekilnojamojo turto registre ir Nekilnojamojo turto kadastre turėtų būti atlikti.

9. Manome, kad Įstatymo projekto 141 straipsnio 2 dalyje turėtų būti nurodyta, jog šioje dalyje minimu atveju kompensacijos būtų mokamos ir tais atvejais, kai nuostoliai būtų patiriami dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų teritorijų nustatymo ne tik viešojo intereso tikslais, nes Įstatymo projekto nuostatomis turėtų būti užtikrintas *realus ir teisingas atlyginimas* už nuostolius,

neatsižvelgiant į tai, dėl kokių tikslų (tenkinant viešąjį interesą ar privačius interesus) specialiosios žemės naudojimo sąlygos būtų nustatomos.

10. Siekiant teisinio aiškumo, tikslintina Įstatymo projekto 141 straipsnio 7 dalis, nurodant, kokia nauja, t. y., kada pradėta vykdyti, ūkinė ir (ar) kitokia veikla joje minima.

11. Tikslintina Įstatymo projekto 141 straipsnio 9 dalis, nurodant, kad šioje dalyje minimu atveju suinteresuoti asmenys turėtų būti informuojami ne tik apie atitinkamų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo pradžią, bet ir apie jų taikymo pabaigą, jei numatoma jų nebetaikyti.

Teisės grupės vyriausiasis patarėjas

Rimvydas Pilibaitis